Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Odysseia.

https://hdl.handle.net/1874/455656

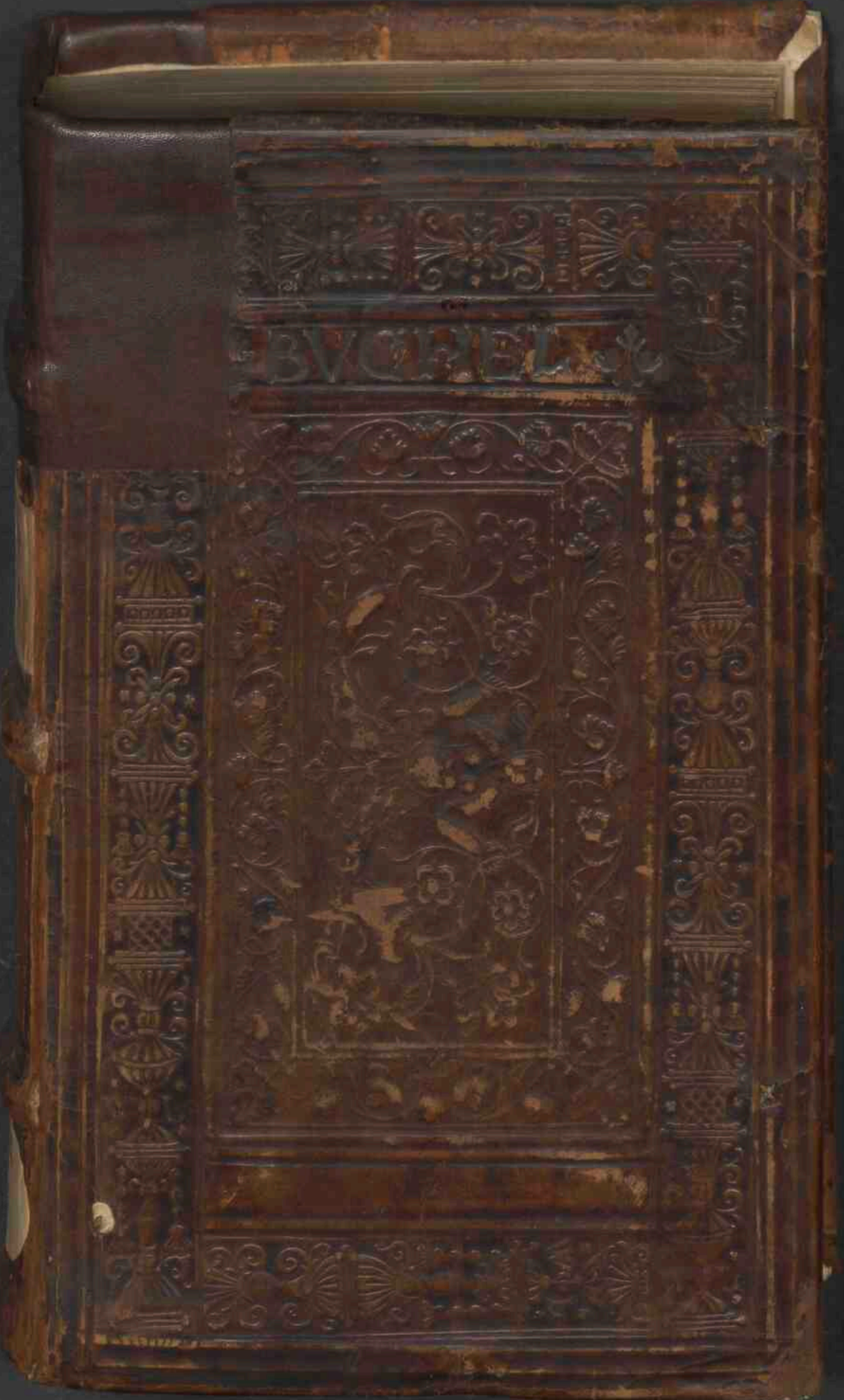
BVCHEL

Dit boek hoort bij de Collectie Van Buchell

Huybert van Buchell (1513-1599)

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
http://repertorium.library.uu.nl/node/2732

Wegens onderzoek aan deze collectie is bij deze boeken ook de volledige buitenkant gescand. De hierna volgende scans zijn in volgorde waarop ze getoond worden:

- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

This book is part of the Van Buchell Collection

Huybert van Buchell (1513-1599)

More information on this collection is available at:
http://repertorium.library.uu.nl/node/2732

Due to research concerning this collection the outside of these books has been scanned in full. The following scans are, in order of appearance:

- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

ODYSSEA
GRAECE

W. oct.
169

103
ff.

169

169

Litterae Graecae
Octavo n°. 169.

gerestaureerd 12-3-99

N 112. c.

247. k.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Βατραχομυομαχία.

Ὕμνοι. λβ.

Ex donatione H. Buchelii.

Ἡ τῶν αὐτῶν πολυ-
πλόκως ἀνάγνωσις.

Anno M. D. XXXIIII.

ACADEMIA RHENO TRAIECTINA

Ἀνδρέου τοῦ Δαξίου τοῖς ἐντευξομένοις εἰς Ὅμηρον ἐπίγραμμα.

Πρότατον μουσῶν λεύσσεις κάλα, θεῖον Ὅμηρον
    ξυμπάσης εὐρὺν ὠκεανὸν σοφίης.
ἀθανάτων θνητῶν τε φυὴν μύθους τε πόνους τε
    ἁπλῶν καὶ μικτῶν οἶμον ἐπιστάμενον.
εὗρε καλῶς, διεκάτθεν κάλλιον, ἅστε κάλιστα,
    δοὺς μέγεθος, κόσμον πράγμασιν, ἡδύ, φάος.
αἰνείτω δέ ἑ αὐτός, ἐπεὶ τοῦδ' ἄρκιος ἄχρις
    αὐτὸς ἐπαινῆσαι μοῦνος ἑαυτὸν ἔφυ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ·Α· ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ.

Θεῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν ὀδυσσέα εἰς ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς καλυψοῦς νήσου, μεθ' ἣν ἡ ἀθηνᾶ, εἰς ἰθάκην παραγίνεται πρὸς τηλέμαχον ὁμοιωθεῖσα μέντῃ βασιλεῖ ταφίων, γενομένης δὲ ὁμιλίας, παραινέσασα ἡ ἀθηνᾶ τηλεμάχῳ παραγενέσθαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν, ἐς πύλον μὲν, πρὸς νέστορα· εἰς σπάρτην δὲ πρὸς μενέλαον, ἀπαίρει ἔμφασιν δοῦσα ὡς θεὸς εἴη, καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται εὐωχία.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ .Α. ΟΜΗΡΟ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἄλφα θεῶν ἀγορὴ ὀδυσηΐδι παλλάδι θάρσος.

Νδρα μοι ἔννεπε μοῦσα πολύ-
τροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη. ἐπεὶ τροίης ἱερὸν πτολίε-
θρον ἔπερσε.
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα,
καὶ νόον ἔγνω.
πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
ἀρνύμενος, ἥν τε ψυχήν, καὶ νόστον ἑταίρων.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἑτάρους ἐρρύσατο ἱέμενός περ
αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς ὑπερίονος ἠελίοιο
ἤσθιον, αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
τῶν ἁμόθεν γε θεὰ θύγατερ διός, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον
οἴκοι ἔσαν πόλεμόν τε πεφευγότες, ἠδὲ θάλασσαν.
τὸν δ' οἶον νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικός,
νύμφη πότνι' ἔρυκε καλυψὼ δῖα θεάων
ἐν σπέσι γλαφυροῖσι λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοί, οἶκόνδε νέεσθαι
εἰς ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων.
καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι, θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες
νόσφι ποσειδάωνος, ὃ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
ἀντιθέῳ ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
ἀλλ' ὃ μὲν αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας.

αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν·
οἱ μὲν δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος·
ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης·
ἔνθ' ὅ γε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι,
ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος αἰγίσθοιο,
τόν ῥ' ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' ὀρέστης·
τοῦ ὅ γ' ἐπιμνησθεὶς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα·
Ὢ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται·
ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν, ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν·
ὡς καὶ νῦν αἴγισθος ὑπὲρ μόρον ἀτρείδαο
γῆμ' ἄλοχον μνηστὴν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
ἑρμείαν πέμψαντες ἐΰσκοπον ἀργειφόντην,
μήτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν
ἐκ γὰρ ὀρέσταο τίσις ἔσσεται ἀτρείδαο,
ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε, καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης·
ὣς ἔφαθ' ἑρμείας, ἀλλ' οὐ φρένας αἰγίσθοιο
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων, νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισε·
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα, θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη·
ὦ πάτερ ἡμέτερε κρονίδη ὕπατε κρειόντων·
›› καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
›› ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι·
ἀλλά μοι ἀμφ' ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ
δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει,
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης,
νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει,
ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅς τε θαλάσσης

πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
μακράς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι.
τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει.
αἰεὶ δὲ μαλακοῖσιν καὶ αἱμυλίοισι λόγοισι
θέλγει, ὅπως ἰθάκης ἐπιλήσεται, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται, οὐδέ νυ σοί περ
ἐντρέπεται φίλον ἦτορ ὀλύμπιε. οὔ νύ τ' ὀδυσσεὺς
ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο ζεῦ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη νεφεληγερέτα ζεύς.
τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
πῶς ἂν ἔπειτ' ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
ἀλλὰ ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰὲν
κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν
ἀντίθεον πολύφημον, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον
πᾶσι κυκλώπεσσι, θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη.
φόρκυνος θυγάτηρ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι ποσειδάωνι μιγεῖσα.
ἐκ τοῦ δὴ ὀδυσῆα ποσειδάων ἐνοσίχθων.
οὔ τι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
νόστον ὅπως ἔλθῃσι, ποσειδάων δὲ μεθήσει
ὃν χόλον, οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
ἀθανάτων, ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα, θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
ὦ πάτερ ἡμέτερε κρονίδη ὕπατε κρειόντων.
εἰ μὲν νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,

νοστῆσαι ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε.
ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον ἀργειφόντην
νῆσον ἐς ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλήν,
νόστον ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
αὐτὰρ ἐγὼν ἰθάκην δ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
μᾶλλον ἐποτρύνω, καί οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω.
εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομόωντας ἀχαιοὺς.
πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵ τέ οἱ αἰεὶ
μῆλ' ἁδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
πέμψω δ' ἐς σπάρτην τε καὶ ἐς πύλον ἠμαθόεντα
νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου ἤν που ἀκούσῃ,
ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
βριθὺ, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα,
στῆ δ' ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις ὀδυσῆος.
οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος.
εἰδομένη ξείνῳ ταφίων ἡγήτορι μέντῃ.
εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας, οἱ μὲν ἔπειτα
πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες,
οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
νίζον καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.

τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε τηλέμαχος θεοειδής.
ἧστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιημένος ἦτορ.
ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν εἴποθεν ἐλθὼν.
μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
τὰ φρονέων μνηστῆρσι μεθήμενος, εἴσιδ' ἀθήνην.
βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ.
ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στὰς,
χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Χαῖρε ξεῖνε, παρ' ἄμμι φιλήσεαι, αὐτὰρ ἔπειτα.
δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι ὅττεό σε χρή.
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἣ δ' ἕσπετο παλλὰς ἀθήνη.
οἳ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο.
ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν.
δουροδόκης ἔντοσθεν ἐυξόου, ἔνθα περ ἄλλα
ἔγχε' ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά.
αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων ὑπὸ λῖτα πετάσσας
καλὸν δαιδάλεον ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
μνηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ,
δείπνῳ ἀδήσειεν ὑπερφιάλοισι μετελθών,
ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα.
καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα.
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.

κῆρυξ δ' αὐτοῖσι, θάμ' ἐπῴχετο οἰνοχοεύων.
ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες, οἱ μὲν ἔπειτα
ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
σῖτον δὲ δμωαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει.
μολπή τ' ὀρχηστύς τε, τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
κῆρυξ δ' ἐν χερσὶ κίθαριν περικαλλέα θῆκε
φημίῳ, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
ἤτοι ὁ, φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.
αὐτὰρ τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν ἀθήνην,
ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι.
ξεῖνε φίλ', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι ὅ,ττι κεν εἴπω,
τούτοισι μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδὴ
ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν
ἀνέρος, οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ
κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει.
εἰ κεῖνόν γ' ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα
πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε.
νῦν δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
θαλπωρή, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
φῆσιν ἐλεύσεσθαι, τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰς ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;

οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ᾽ ἱκέσθαι.
καί μοι τοῦτ᾽ ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ᾽ ἐῢ εἰδῶ.
ἠὲ νέον μεθέπεις, ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι
ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
ἄλλοι· ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
τοὶ γὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
μέντης ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
υἱός· ἀτὰρ ταφίοισι φιληρέτμοισι ἀνάσσω.
νῦν δ᾽ ὧδε ξὺν νηῒ κατήλυθον ἠδ᾽ ἑτάροισι,
πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ᾽ ἀλλοθρόους ἀνθρώπους
ἐς τεμέσην μετὰ χαλκόν· ἄγω δ᾽ αἴθωνα σίδηρον.
νηῦς δέ μοι ἥδ᾽ ἕστηκεν ἐπ᾽ ἀγροῦ νόσφι πόληος,
ἐν λιμένι ῥείθρῳ ὑπὸ νηΐῳ ὑλήεντι.
ξεῖνοι δ᾽ ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ᾽ εἶναι
ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ᾽ εἴρηαι ἐπελθὼν
λαέρτην ἥρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
ἔρχεσθ᾽, ἀλλ᾽ ἀπάνευθεν ἐπ᾽ ἀγροῦ πήματα πάσχειν,
γρηῒ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε, πόσιν τε
παρτιθεῖ, εὖτ᾽ ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσι,
ἑρπύζοντ᾽ ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
νῦν δ᾽ ἦλθον, δὴ γάρ μιν ἔφαντ᾽ ἐπιδήμιον εἶναι
σὸν πατέρ᾽, ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος ὀδυσσεύς,
ἀλλ᾽ ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν
ἄγριοι· οἵ που κεῖνον ἐρυκανόωσ᾽ ἀέκοντα.
αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω·
οὔτε τι μάντις ἐών, οὔτ᾽ οἰωνῶν σάφα εἰδώς.

οὔτοι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
ἔσσεται, οὐδ᾽ εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ᾽ ἔχῃσι·
φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος παῖς εἰς Ὀδυσῆος.
αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ᾽ ἀλλήλοισι,
πρίν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν, κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν,
ἐκ τοῦ δ᾽ οὔτ᾽ Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ᾽ ἐμὲ κεῖνος.
Τὴν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
τοὶ γὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε, μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
» μήτηρ μέν τ᾽ ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε
» οὐκ οἶδα, οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
ὡς δὴ ἐγώ γ᾽ ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἐπὶ γῆρας ἔτετμε.
νῦν δ᾽ ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων
τοῦ μ᾽ ἔκφασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ᾽ ἐρεείνεις.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμον ὀπίσσω
θῆκαν, ἐπεί σέ γε τοῖον ἐγείνατο πηνελόπεια.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
τίς δαίς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ᾽ ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;
εἰλαπίνη, ἠὲ γάμος, ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ᾽ ἐστίν.
ὥς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
» δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
» αἴσχεα πόλλ᾽ ὁρόων, ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι.
Τὴν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
ξεῖν᾽ ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ᾽ ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ᾽ ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων

ἔμμεναι ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν.
νῦν δ' ἑτέρως ἐβούλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
οἳ κεῖνον μὲν ἄϊστον ἐποίησαν περὶ πάντων
ἀνθρώπων· ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
εἰ μετὰ οἷς ἑτάροισι δάμη τρώων ἐνὶ δήμῳ.
ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοί.
ἠδέ κε, καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
νῦν δέ μιν ἀκλειῶς, ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
οἴχετ' ἄϊστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
κάλλιπεν, οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
οἶον· ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι
δουλιχίῳ τε, σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι ζακύνθῳ.
ἠδ' ὅσσοι κραναὴν ἰθάκην κατακοιρανέουσι,
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα παλλὰς ἀθήνη.
ὢ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου ὀδυσῆος
δεύῃ, ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι
σταίη, ἔχων πήληκα, καὶ ἀσπίδα, καὶ δύο δοῦρε
τοῖος ἐὼν οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε, τερπόμενόν τε,
ἐξ ἐφύρης ἀνιόντα παρ' ἴλου μερμερίδαο,
ᾤχετο γὰρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς ὀδυσσεὺς.
φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας, ἀλλ' ὁ μὲν, οὔ οἱ

δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας·
ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός, φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.
τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν ὀδυσσεύς,
πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο, πικρόγαμοί τε.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
ἤ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἦε καὶ οὐκί,
οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
ὅππως κεν μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο,
εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων,
αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας ἀχαιούς,
μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπὶ μάρτυροι ἔστων.
μνηστῆρας μέν, ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι.
μητέρα δ' εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
ἂψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς, μέγα δυναμένοιο.
οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
πολλὰ μάλ', ὅσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι αἴ κε πίθηαι,
νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν ἥτις ἀρίστη,
ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢν ὄσσαν ἀκούσῃς
ἐκ διός, ἥ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
πρῶτα μὲν ἐς πύλον ἐλθέ, καὶ εἴρεο νέστορα δῖον.
κεῖθεν δὲ σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν μενέλαον.
ὃς γάρ, δεύτατος ἦλθεν ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν.
εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσῃς, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
σῆμά τέ οἱ χεῦαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι
πολλὰ μάλ' ὅσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.

αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
φράζεσθαι δ' ἤπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ὅππως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδὸν, οὐδέ τι σε χρὴ
νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἐσσί.
ἢ οὐκ ἀΐεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος ὀρέστης
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
καὶ σὺ φίλος, μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε, μέγαν τε,
ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
ἠδ' ἑτάρους, οἵ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες,
» σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
Τὴν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
» ξεῖν', ἤτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
» ὥς τε πατὴρ ᾧ παιδὶ, καὶ οὔποτε λήσομαι αὐτῶν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
ὄφρα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίῃς χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
τιμῆεν μάλα καλὸν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσται
ἐξ ἐμεῦ, οἷα φίλοι, ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο.
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
αὖθις ἀνερχομένῳ δόμεναι οἶκόνδε φέρεσθαι,
καὶ μάλα καλὸν ἑλὼν, σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.
ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ', ἀπέβη γλαυκῶπις ἀθήνη.
ὄρνις δ' ὣς ἀνόπαια διέπτατο, τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τε ἑ πατρὸς,
μᾶλλον ἔτ', ἢ τὸ πάροιθεν, ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι νοήσας.

θάμβησεν κατὰ θυμόν· ὀΐσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπῴχετο ἰσόθεος φώς,
τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός, οἱ δὲ σιωπῇ
εἵατ' ἀκούοντες. ὁ δ' ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
λυγρόν, ὃν ἐκ τροίης ἐπετείλατο παλλὰς ἀθήνη.
τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδήν,
κούρη ἰκαρίοιο περίφρων πηνελόπεια.
κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσετο οἷο δόμοιο
οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδόν.
φήμιε πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας.
ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί,
τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος· οἱ δὲ σιωπῇ
οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
λυγρῆς ἥ τέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
τείρει ἐπεί με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω μεμνημένη αἰεὶ
ἀνδρός τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' ἑλλάδα καὶ μέσον ἄργος.
Τὴν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
μῆτερ ἐμὴ τί τ' ἄρ αὖ φθονέεις, ἐρίηρον ἀοιδὸν
τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόος ὄρνυται· οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ
αἴτιοι· ἀλλά ποθι ζεὺς αἴτιος, ὅς τε δίδωσιν
ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ.
τούτῳ δ' οὐ νέμεσις δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν.
» τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
» ἥ τις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.

σοὶ δ'

εἰ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν.
οὐ γὰρ ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
ἐν τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο,
ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε.
ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε.
ἔργον ἐποίχεσθαι, μῦθος δ' ἄνδρεσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ, τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκον δὲ βεβήκει,
παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον, ἔνθετο θυμῷ.
ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
κλαῖεν ἔπειτ' ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις ἀθήνη,
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα.
πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι,
τοῖσι δὲ τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων.
μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μὴ δὲ βοητὺς
„ ἔστω, ἐπεὶ τόδε καλὸν, ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
„ τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω
ἐξιέναι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
κείρετ', ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
αἴ κέ ποθι ζεὺς δῷσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.
νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.

Τόν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός,
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
ὑψαγόρην τ' ἔμμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν,
μή σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
ποιήσειεν, ὅ, τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐστιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀντίνο', εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσεαι ὅ, ττι κεν εἴπω.
καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διός γε διδόντος ἀρέσθαι.
ἦ φῂς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι,
οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν, αἶψά τέ οἱ δῶ
ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηέστερος αὐτός,
ἀλλ' ἤτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
πολλοί, ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νέοι ἠδὲ παλαιοί.
τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομαι ἡμετέροιο,
καὶ δμώων, οὕς μοι ληΐσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα.
Τηλέμαχ', ἤτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
ὅς τις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν,
κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
μὴ γὰρ ὅ γ' ἔλθοι ἀνὴρ ὅς τις ἀέκοντα βίηφι
κτήματ' ἀπορραίσει' Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης,
ἀλλ' ἐθέλω σε φέριστε περὶ ξείνοιο ἐρέσθαι,
ὁππόθεν οὗτος ἀνήρ; ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
γαίης; ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
ἤτοι ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
ἢ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει.
οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
γνώμεναι, οὐ μὲν γάρ τοι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,

εὐρύμαχ᾽ ἤτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
οὔτ᾽ οὖν ἀγγελίης ἔτι πείθομαι εἴποθεν ἔλθοι.
οὔτε θεοπρεπίης ἐμπάζομαι, ἥν τινα μήτηρ
ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
ξεῖνος δ᾽ οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ τάφου ἐστὶ,
μέντης ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
υἱὸς, ἀτὰρ ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
Ὡς φάτο τηλέμαχος, φρεσὶ δ᾽ ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
οἱ δ᾽ εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ᾽ ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθε.
δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
τηλέμαχος δ᾽ ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
ἔνθ᾽ ἔβη εἰς εὐνὴν πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων,
τῷ δ᾽ ἄρ᾽ ἅμ᾽ αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδν᾽ εἰδυῖα
εὐρύκλει᾽ ὦπος θυγάτηρ πεισηνορίδαο.
τὴν ποτὲ λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσι
πρωθήβην ἔτ᾽ ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δ᾽ ἔδωκεν.
ἶσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
εὐνῇ δ᾽ οὔποτ᾽ ἔμικτο, χόλον δ᾽ ἀλέεινε γυναικὸς.
ἥ οἱ ἅμ᾽ αἰθομένας δαΐδας φέρε, καί ἑ μάλιστα
δμωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
ὤϊξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο.
ἕζετο δ᾽ ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ᾽ ἔκδυνε χιτῶνα.
καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
ἡ μὲν τὸν πτύξασα, καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα
πασσάλῳ ἐγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι.
βῆ ῥ᾽ ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θύρην δ᾽ ἐπέρυσε κορώνῃ
ἀργυρέῃ, ἐπὶ δὲ κληῖδ᾽ ἐτάνυσσεν ἱμάντι

ἔνθ' ὅγε παννύχιος κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ·
βούλευε φρεσὶν ᾗσιν ὁδὸν, τὴν πέφραδ' ἀθήνη.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ. Β. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

σ Υναγαγὼν ἐκκλησίαν τηλέμαχος, παραγγέλλει τοῖς μνηστῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ ὀδυσσέως, λαβὼν δὲ παρὰ μὲν εὐρυκλείας, τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐπιτήδεια, παρὰ δὲ τῆς ἀθηνᾶς ἑταίρους τε καὶ ναῦν, εἰς πλοῦν ἀνάγεται ἡλίου δύνοντος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Β. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχε, υἱ' ἀγηνὸς, πλοῦν μετ' ἀθάνας.

ἠ Μος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
εἵματα ἑσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε,
κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας ἀχαιοὺς,
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο.
θεσπεσίην γ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν ἀθήνη.

Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἀπερχόμενον θηεῦντο.
ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν.
ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ᾔδη,
καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ ὀδυσῆι
ἴλιον εἰς εὔπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν,
ἄντιφος αἰχμητής, τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε κύκλωψ
ἐν σπῆι γλαφυρῷ, πύματον δ' ὡπλίσατο δόρπον.
τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει
εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα,
ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
τοῖς ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ ἰθακήσιοι, ὅ,ττι κεν εἴπω.
οὐδέ ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ', οὔτε θόωκος,
ἐξ οὗ ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσί,
νῦν δέ τις ὧδ' ἤγειρε, τίνα χρειὼ τόσον ἵκει;
ἠὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἳ προγενέστεροί εἰσιν,
ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο;
ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι ὅτε πρότερός γε πύθοιτο,
ἦέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται, ἠδ' ἀγορεύει.
ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι ὀνήμενος, εἴθε οἱ αὐτῷ
ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ,τι φρεσὶν ᾗσιν μενοινᾷ.
Ὣς φάτο, χαῖρε δὲ φήμῃ ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἧστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν,
στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ, σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
κῆρυξ πεισήνωρ πεπνυμένα μήδεα εἰδώς,
πρῶτον, ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπε.
Ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνήρ, τάχα δ' εἴσεαι αὐτὸς
ὃς λαὸν ἤγειρα, μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει,
οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,

ἥν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην;
οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι οὐδ' ἀγορεύω·
ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ
δοιά, τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
τοῖσδ' ἐσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν·
νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
πάγχυ διαρραίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει·
μητέρι μοι μνηστῆρες, ἐπέχραον, οὐκ ἐθελούσῃ·
τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·
οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι
ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα,
δοίη δ' ᾧ κ' ἐθέλοι, καὶ οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι,
οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄϊς, καὶ πίονας αἶγας
εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
μαψιδίως, τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται, οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
οἷος ὀδυσσεὺς ἔσκεν ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι·
ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν, ἢ καὶ ἔπειτα
λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν·
ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη·
οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδ' ἔτι καλῶς
οἶκος ἐμὸς διόλωλε, νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
ἄλλους αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
οἳ περιναιετάουσι, θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
μήτι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα,
λίσσομαι, ἠμὲν ζηνὸς ὀλυμπίου ἠδὲ θέμιστος,
ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει, ἠδὲ καθίζει,
σχέσθε φίλοι καί μ' οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῷ
τείρεσθαι, εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς ὀδυσσεὺς
δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐϋκνήμιδας ἀχαιούς,

τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
τούτους ὀτρύνοντες, ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε, πρόβασίν τε,
εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη.
τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ,
χρήματ' ἀπαιτίζοντες ἕως καὶ ἀπὸ πάντα δοθείη.
νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
Ὣς φάτο χωόμενος ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ,
δάκρυ' ἀναπρήσας. οἶκτος δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν.
ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες
ἡμέας αἰσχύνων, ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι,
σοὶ δ' οὔτι μνηστῆρες ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν
ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι περὶ κέρδεα οἶδεν.
ἤδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον,
ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀχαιῶν,
πάντας μὲν ῥ' ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
ἀγγελίας προϊεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ,
ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν
στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
λεπτὸν, καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν.
κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος ὀδυσσεύς
μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον ἐσόκε φᾶρος
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται
λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, ἐς ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
μήτις μοι κατὰ δῆμον ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας,

Ὣς ἔφαθ᾽ ἡμῖν δ᾽ αὖτε πεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκε μέγαν ἱστόν,
νύκτας δ᾽ ἀλλύεσκεν ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν ἀχαιούς.
ἀλλ᾽ ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ᾔδη.
καὶ τήν γ᾽ ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν,
ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ᾽ ὑπ᾽ ἀνάγκης.
σοὶ δ᾽ ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἵν᾽ εἰδῇς
αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες ἀχαιοί.
μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι,
τῷ, ὅτεῳ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἁνδάνει αὐτῇ.
εἰ δ᾽ ἔτ᾽ ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷας ἀχαιῶν,
τὰ φρονέουσ᾽ ἀνὰ θυμόν, ἅ οἱ πέρι δῶκεν ἀθήνη
ἔργα τ᾽ ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλὰς
κέρδεά θ᾽ οἷ᾽ οὔπω τιν᾽ ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν
τάων, αἳ πάρος ἦσαν ἐϋπλοκαμῖδες ἀχαιαί,
τυρώ τ᾽ ἀλκμήνη τε, ἐϋπλόκαμός τε μυκήνη,
τάων οὔ τις ὁμοῖα νοήματα πηνελοπείῃ
ᾔδη, ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ᾽ ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν,
τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν, καὶ κτήματ᾽ ἔδονται,
ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον ὅν τινά οἱ νῦν
ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοὶ μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
ποιεῖτ᾽, αὐτὰρ σοί γε, ποθὴν πολέος βιότοιο.
ἡμεῖς δ᾽ οὔτ᾽ ἐπὶ ἔργα πάρος γ᾽ ἴμεν, οὔτε πῃ ἄλλῃ,
πρίν γ᾽ αὐτὴν γήμασθαι ἀχαιῶν ᾧ κ᾽ ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ᾽ αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
ἀντίνο᾽ οὔπως ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι,
ἥ μ᾽ ἔτεχ᾽, ἥ μ᾽ ἔθρεψε, πατὴρ δ᾽ ἐμὸς ἄλλοθι γαίης
ζώει, ὅ γ᾽ ἢ τέθνηκε, κακὸν δέ με πόλλ᾽ ἀποτίνειν

ἰκαρίῳ, αἴκ' αὐτὸς ἑκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
δώσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήσετ' ἐριννῦς,
οἴκου ἀπερχομένη, νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
ἔσσεται, ὣς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω
ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας.
ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
εἰ δ' ὕμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
κείρετ', ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
αἴκε ποθὶ ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.
νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς φάτο τηλέμαχος, τῷ δ' αἰετὼ εὐρύοπα ζεὺς
ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
τὼ δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο,
πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν,
ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην,
ἔνθ' ἐπιδινηθέντε, τιναξάσθην πτερὰ πολλὰ,
ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὄσσοντο δ' ὄλεθρον,
δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειὰς ἀμφί τε δειρὰς
δεξιὼ ἤιξαν, διά τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν,
θαύμησαν δ' ὄρνιθας ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν, ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως ἀλιθέρσης
μαστορίδης ὁ γὰρ οἶος ὁμηλικίην ἐκέκαστο,
ὄρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι,
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.
κέκλυτε δὴ νῦν μευ ἰθακήσιοι ὅ,ττι κεν εἴπω.
μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος τάδε εἴρω.

Τοῖσι γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται, οὐ γὰρ ὀδυσσεὺς
δὴν ἀπάνευθε φίλων ὧν ἔσεται, ἀλλά που ἤδη
ἐγγὺς ἐὼν, τοῖσδεσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
πάντεσσιν, πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισι κακὸν ἔσται.
οἳ νεμόμεσθ' ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φραζώμεσθ' ὥς κεν καταπαύσομεν, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
παυέσθων, καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώϊόν ἐστιν.
οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς,
καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα,
ὥς οἱ, ἐμυθεόμην ὅτε ἴλιον εἰσανέβαινον
ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις ὀδυσσεύς.
φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ' ὀλέσαντ' ἄπο πάντας ἑταίρους
ἄγνωστον πάντεσσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Τὸν δ' αὖτ' εὐρύμαχος πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα.
ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν
οἴκαδ' ἰὼν, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω.
ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι,
ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο
φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ὤλετο τῆλ', ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
ὤφελες, οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες.
οὐδέ κε τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ' ἀνιείης.
σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος αἴ κε πόρῃσιν.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
αἴ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς
παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν.
αὐτῷ μέν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται,
πρῆξαι δ' ἔμπης οὔ τι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε.
σοὶ δὲ γέρον θωὴν ἐπιθήσομεν ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ

τίνων ἀσχάλλῃς, χαλεπὸν δέ τοι ἔσεται ἄλγος.
τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτὸς,
μητέρα, ἣν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι,
οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα,
πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι
οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὀΐομαι υἷας ἀχαιῶν
μνηστύος ἀργαλέης, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης,
οὔτ' οὖν τηλέμαχον μάλα περ πολύμυθον ἐόντα,
οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἣν σὺ γεραιὲ
μυθέαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον,
χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἶσα
ἔσεται, ὄφρα κεν ἥ γε διατρίβῃσιν ἀχαιοὺς
ὃν γάμον. ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα,
εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
ἐρχόμεθ' ἃς ἐπιεικὲς ὀπυιέμεν ἐστὶν ἑκάστῳ.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
εὐρύμαχ' ἠδὲ καὶ ἄλλοι ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ,
ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω.
ἤδη γὰρ τά γ' ἴσασι θεοὶ, καὶ πάντες ἀχαιοὶ,
ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους
οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον,
εἶμι γὰρ ἐς σπάρτην τε καὶ ἐς πύλον ἠμαθόεντα,
νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
ἤν τίς μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσω
ἐκ διὸς, ἥ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι,
εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον, καὶ νόστον ἀκούσω,
ἦτ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίην ἐνιαυτὸν,
εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντος.
νοστήσας δ' ἤπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
σῆμά τέ οἱ χεύσω, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξω,

πολλὰ μάλ' ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω·
ἤτοι ὅγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
καί οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα·
πείθεσθαί τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν,
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι ὅ,ττι κεν εἴπω·
μήτις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν·
ἀλλ' ἤτοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὔτι μεγαίρω
ἔρδειν ἔργα βίαια κακορραφίῃσι νόοιο,
σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιαίως
οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι,
νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι, οἷον ἅπαντες
ἧσθ' ἄνεῳ, ἀτὰρ οὔτι καθαπτόμενοι ἐπέεσσι,
παύρους μνηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἐόντες·
Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ ἀταρτηρέ, φρένας ἠλεέ, ποῖον ἔειπες;
ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν, ἀργαλέον δὲ
ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί·
εἴπερ γάρ κ' Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
δαινυμένους κατὰ δῶμα ἑὸν μνηστῆρας ἀγαυοὺς
ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει' ἐνὶ θυμῷ,
οὔ κεν οἱ κεχάροιτο γυνή, μάλα περ χατέουσα
ἐλθόντ', ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο, σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,

οὔτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἁλιθέρσης,
οἵτε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοί εἰσιν ἑταῖροι,
ἀλλ' ὀΐω καὶ δηθὰ καθήμενος, ἀγγελιάων
πεύσεται ἐν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔποτε ταύτην.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν,
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος,
μνηστῆρες δ' ἀνὰ δώματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος,
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθεν ἰὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλὸς εὔχετ' Ἀθήνῃ,
κλῦθί μοι ὃς χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
καί μ' ἐν νηῒ κέλευσας ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο
ἔρχεσθαι, τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοὶ
μνηστῆρες δὲ μάλιστα κακῶς ὑπερηνορέοντες.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη
Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσεαι οὐδ' ἀνοήμων,
εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠΰ,
οἷος ἐκεῖνος ἔην, τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
οὔτοι ἔπειθ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται, οὐδ' ἀτέλεστος.
εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος καὶ Πηνελοπείης,
οὔ σέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν ἃ μενοινᾷς.
» παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται,
» οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσεαι οὐδ' ἀνοήμων,
οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
τῶ νῦν μνηστήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε
ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔτι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι.

οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
ὃς δή σφιν σχεδόν ἐστιν ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.
σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται ἣν σὺ μενοινᾷς.
τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι,
ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω καὶ ἅμ' ἕψομαι αὐτός.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ' ἰὼν, μνηστῆρσιν ὁμίλει.
ὅπλισσόν τ' ἤϊα καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα
οἶνον ἐν ἀμφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα μυελὸν ἀνδρῶν.
δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν, ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
αἶψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι, εἰσὶ δὲ νῆες
πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ ἰθάκῃ νέαι, ἠδὲ παλαιαί.
τάων μέν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι ἥτις ἀρίστη,
ὦκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
Ὣς ἔφατ' ἀθηναίη κούρη διὸς, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.
βῆ δ' ἰέναι πρὸς δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ.
εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν
αἶγας ἀνιεμένους, σιάλους θ' εὕοντας ἐν αὐλῇ,
ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε τηλεμάχοιο,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
τηλέμαχ' ὑψαγόρη μένος ἄσχετε, μή τι τοι ἄλλο
ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε
ἀλλὰ μάλ' ἐσθιέμεν, καὶ πινέμεν ὡς τὸ πάρος περ,
ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν ἀχαιοὶ,
νῆα, καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
ἐς πύλον ἠγαθέην, μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκουήν,
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
ἀντίνο', οὔπως ἐστὶν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν,
δαίνυσθαί τ' ἀέκοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἕκηλον,
ἦ οὐχ ἅλις ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ

κτήματ' ἐμὰ μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα.
„ νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων,
„ πυνθάνομαι, καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμὸς,
πειρήσω ὥς κ' ὔμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω,
ἠὲ πύλονδ' ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δήμῳ.
εἶμι μὲν, οὐδ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται ἣν ἀγορεύω
ἔμπορος, οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ' ἐρετάων
γίγνομαι, ὥς νύ που ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσατ' Ἀντινόοιο
ῥεῖα, μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο,
οἱ δ' ἐπελώβευον, καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν,
ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἥμιν μερμηρίζει.
ἤ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος.
ἢ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν, ἐπεὶ νύ περ ἵεται αἰνῶς,
ἠὲ, καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει πίειραν ἄρουραν
ἐλθεῖν, ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ,
ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.
ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
τίς δ' οἶδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηὸς
τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος ὥς περ Ὀδυσσεύς,
οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι,
κτήματα γάρ κε πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ὀπυίοι.
Ὣς φάν. ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς
εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο.
ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον
ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες
ἑξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς

οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας·
κληϊσαὶ δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι·
δικλίδες, ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
ἔσκεν, ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυϊδρείῃσιν,
εὐρύκλει' ὦπος θυγάτηρ πεισηνορίδαο,
τὴν τότε τηλέμαχος προσέφη θάλαμόνδε καλέσσας·
Μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
ἡδὺν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτερος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
κεῖνον ὀιομένη τὸν κάμμορον, εἴποθεν ἔλθοι
διογενὴς ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας·
δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας·
ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐϋρραφέεσσι δοροῖσιν,
εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς·
αὐτὴ δ' οἴη ἴσθι, τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω·
ἑσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ, κοίτου τε μέδηται
εἶμι γὰρ ἐς σπάρτην, καὶ ἐς πύλον ἠμαθόεντα,
νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου ἤν που ἀκούσω·
Ὣς φάτο, κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς εὐρύκλεια,
καί ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
τίπτε δέ τοι φίλε τέκνον ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἔπλετο, πῇ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
μοῦνος ἐὼν ἀγαπητὸς, ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης
διογενὴς ὀδυσεὺς, ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ
οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
ὥς κε δόλῳ φθίῃς, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσονται·
ἀλλὰ μέν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος, οὐδέ τι σε χρὴ
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι
Τὴν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
θάρσει μαῖ', ἐπεὶ οὔ τι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή·

ἀλλ'

ἀλλ' ὄμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ,
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
αὐτίκ' ἔπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦεν ἐϋρραφέεσσι δοροῖσιν,
τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη,
τηλεμάχῳ δ' ἐϊκυῖα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
ἑσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει.
ἡ δ' αὖτε φρονίοιο νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
ᾔτεε νῆα θοήν, ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
ὅπλ' ἐτίθει, τά τε νῆες ἐΰσσελμοι φορέουσιν,
στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῆς λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
ἁθρόοι ἠγερέθοντο, θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον,
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη,
βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' ὀδυσσῆος θείοιο.
ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
οἱ δ' εὕδειν ὄρνυντο κατὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
εἵατ' ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,
αὐτὰρ τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις ἀθήνη.
ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὐναιεταόντων
μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.
τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι

ἥατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν.
ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ κάρη κομόωντας ἑταίρους,
τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,
δεῦτε φίλοι ἤια φερώμεθα, πάντα γὰρ ἤδη
ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ, μήτηρ δ' ἐμὴ οὔτι πέπυσται,
οὐδ' ἄλλαι δμωαί, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
οἱ δ' ἄμα πάντα φέροντες ἐϋσσέλμῳ ἐπὶ νηὶ
κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ κατ' ἄρ' ἕζετο, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
ἕζετο Τηλέμαχος, τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν,
ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι κάθιζον,
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη
ἀκραῆ ζέφυρον κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
ὅπλων ἅπτεσθαι, τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν,
ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν.
ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσιν,
ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης,
ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο.
λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,

ἐκ πάντων· δὴ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ,
παννυχίη μέν ῥ' ἥγε, καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ .Γ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον ἐλθόντα σὺν ἀθηνᾷ ξενίζει νέστωρ, καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς ἕλλησι, καὶ τὸν ἐκ τροίας ἀπόπλουν, πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς μνηστῆρας, καὶ γνωρίσας ἀθηνᾶν ἀπιοῦσαν, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ. λαβὼν δὲ ὁ τηλέμαχος ἅρμα σὺν πεισιστράτῳ νέστορος υἱῷ, εἰς σπάρτην ἀπαίρει. νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης, ξενίζονται παρὰ διοκλεῖ ἐν φηραῖς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Γ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Γάμμ' ὑπὸ νέστωρ δέκτο, σαώφρων δ' ὃς υἱῇ, θεὰ δ' ἔπλη.

Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ,
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν. ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,
οἱ δὲ πύλον νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον
ἷξον, τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
ταύρους παμμέλανας ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ,
ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ
εἵατο, καὶ προὔχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρους.
εὖθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρία καῖον,

οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἱστία νηὸς ἐίσης
στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὅρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη.
τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τηλέμαχ' οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἠβαιόν,
τοὔνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθηαι
πατρὸς ὅπου κύθε γαῖα, καὶ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμοιο
εἴδομεν ἥντινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε,
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν ὅπως νημερτέα εἴπῃ,
ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει, μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Μέντορ, πῶς τ' ἂρ ἴω, πῶς τ' ἂρ προσπτύξομαι αὐτόν;
οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν,
αἰδὼς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχ' ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται, οὐ γὰρ ὀίω
οὔ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι, τεαφέμεν τε.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
ἷξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας.
ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
δαῖτ' ἐντυνόμενοι κρέα τ' ὤπτων, ἄλλα τ' ἔπειρον.
οἱ δ' ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες.
χερσίν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἑδριάασθαι ἄνωγον,
πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθών,
ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσε παρὰ δαιτὶ
κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσι,
πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ, καὶ πατέρι ᾧ

δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας· ἐν δ' οἶνον ἔχευε
χρυσέῳ ἐν δέπαϊ δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
παλλάδ' ἀθηναίῃ κούρῃ διὸς αἰγιόχοιο·
εὔχεο νῦν ὦ ξεῖνε ποσειδάωνι ἄνακτι·
τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες,
αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὔξεαι ἣ θέμις ἐστί,
δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀίομαι ἀθανάτοισιν
εὔχεσθαι, πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίη δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
τοὔνεκά τοι προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον·
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου,
χαῖρε δ' ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
οὕνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον,
αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ ποσειδάωνι ἄνακτι,
κλῦθι ποσείδαον γαιήοχε· μηδὲ μεγήρῃς
ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα·
νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε.
αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβήν,
σύμπασι πυλίοισιν ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης·
δὸς δ' ἔτι τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι
οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
Ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
δῶκε δὲ τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον,
ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτο ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε γερήνιος ἱππότα νέστωρ·
„ νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,

ξείνους οἵτινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς,
ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ᾽ ὑγρὰ κέλευθα;
ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
οἷά τε ληϊστῆρες ὑπὲρ ἅλα, τοί γ᾽ ἀλόωνται,
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
θαρσήσας, αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
θῆχ᾽, ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
εἴρεαι ὁπόθεν εἰμέν, ἐγὼ δέ καί τοι καταλέξω.
ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν·
πρῆξις δ᾽ ἥδ᾽ ἰδίη, οὐ δήμιος ἣν ἀγορεύσω,
πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι ἤν που ἀκούσω,
δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ποτέ φασιν
σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
πευθόμεθ᾽ ἧχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
κείνου δ᾽ αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων,
οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν ὁπόθ᾽ ὄλωλεν,
εἴθ᾽ ὅγ᾽ ἐπ᾽ ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης,
τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ᾽ ἱκάνομαι, αἴκ᾽ ἐθέλῃσθα
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὄπωπας
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
πλαζομένου, πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ,
μηδέ τί μ᾽ αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ᾽ ἐλεαίρων
ἀλλ᾽ εὖ μοι κατάλεξον· ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς
λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
ἢ ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ᾽ Ἀχαιοί,

τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα νέστωρ.
ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀϊζύος, ἣν ἐν ἐκείνῳ
δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἷες ἀχαιῶν,
ἠμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ' ὅπη ἄρξειεν ἀχιλλεύς,
ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα πριάμοιο ἄνακτος
μαρνάμεθ' ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσοι ἄριστοι.
ἔνθα μὲν αἴας κεῖται ἀρήϊος ἔνθα δ' ἀχιλλεύς,
ἔνθα δὲ πάτροκλος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων
ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής.
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακὰ, τίς κεν ἐκεῖνα
πάντα γε μυθήσαιτο κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων;
οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες παραμίμνων
ἐξερέοις ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι ἀχαιοί.
πρίν κεν ἀνιηθεὶς, σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
παντοίοισι δόλοισι, μόγις δ' ἐτέλεσσε κρονίων.
ἔνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
ἤθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος ὀδυσσεὺς
παντοίοισι δόλοισι πατὴρ τεὸς, εἰ ἐτεόν γε
κείνου ἔκγονός ἐσσι, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
ἦτοι γὰρ μῦθοί γε ἐοικότες, οὐδέ κε φαίης
ἄνδρα νεώτερον, ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
ἔνθ' ἦτοι εἵως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος ὀδυσσεὺς,
οὐδέ ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε νόῳ, καὶ ἐπίφρονι βουλῇ,
φραζόμεθ' ἀργείοισιν, ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
αὐτὰρ ἐπεὶ πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπύν,

βῆ μὲν δὴ ἐν νήεσσι· θεὸς δ' ἐσκέδασεν ἀχαιούς·
καὶ τότε δὴ ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
ἀργείοις, ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι
πάντες ἔσαν, τῶ σφέων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον·
μήνιος ἐξ ὀλοῆς γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης,
ἥ τ' ἔριν ἀτρείδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν·
τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας ἀχαιούς
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐς ἠέλιον καταδύντα·
οἳ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες ἀχαιῶν,
μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν,
ἔνθ' ἤτοι μενέλαος ἀνώγει πάντας ἀχαιούς,
νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
οὐδ' ἀγαμέμνονι πάμπαν ἑήνδανε, βούλετο γάρ ῥα·
λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέξαι θ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
ὡς τὸν ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο
νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν,
οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων·
ὣς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
ἕστασαν, οἳ δ' ἀνόρουσαν ἐϋκνήμιδες ἀχαιοί.
ἠχῇ θεσπεσίῃ, δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
ἀλλήλοις· ἐπὶ γὰρ ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο·
ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἕλκομεν εἰς ἅλα δῖαν,
κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζώνους τε γυναῖκας·
ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
αὖθι παρ' ἀτρείδῃ ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν, αἱ δὲ μάλ' ὦκα
ἔπλεον, ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον,
ἐς τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱερὰ θεοῖσιν
οἴκαδε ἱέμενοι, ζεὺς δ' οὔπω μήδετο νόστον,

σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὖτις.
οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας,
ἀμφ' ὀδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
αὖτις ἐπ' ἀτρείδῃ ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν αἵ μοι ἕποντο
φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
φεῦγε δὲ τυδέος υἱὸς ἀρήϊος, ὦρσε δ' ἑταίρους,
ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς μενέλαος,
ἐν λέσβῳ δ' ἔκιχε δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας.
ἢ καθύπερθε χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
νήσου ἔπι ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες.
ἢ ὑπένερθε χίοιο ἠνεμόεντα μίμαντα,
ᾐτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας, αὐτὰρ ὅ γ' ἡμῖν
δεῖξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς εὔβοιαν
τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν.
ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι, αἱ δὲ μάλ' ὦκα
ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ γεραιστὸν
ἐννύχιαι κατάγοντο, ποσειδάωνι δὲ ταύρων
πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες.
τέτρατον ἦμαρ ἔην ὅτ' ἐν ἄργεϊ νῆας ἐΐσας
τυδείδεω ἕταροι διομήδεος ἱπποδάμοιο
ἵστασαν, αὐτὰρ ἔγωγε πύλονδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
οὖρος, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.
ὣς ἦλθον φίλε τέκνον ἀπευθής, οὐδέ τι οἶδα
κείνων οἵ τ' ἐσάωθεν ἀχαιῶν, οἵ τ' ἀπόλοντο,
ὅσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
πεύθομαι, ἣ θέμις ἐστὶ δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
εὖ μὲν μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
οὓς ἄγ' ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός,
εὖ δὲ φιλοκτήτην ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν,

πάντας δ' ἰδομενεὺς κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔ τιν' ἀπηύρα.
ἀτρείδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε νόσφιν ἐόντες,
ὥς τ' ἦλθ', ὥς τ' αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
ἀλλ' ἤτοι κεῖνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν,
ὡς ἀγαθὸν, καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
ἀνδρὸς, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐτίσατο πατροφονῆα.
αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
καὶ σὺ φίλος, μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε
ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
ὦ νέστορ νηληιάδη μέγα κῦδος ἀχαιῶν.
καὶ λίην κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καί οἱ ἀχαιοὶ
οἴσουσι κλέος εὐρὺ, καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδήν,
αἲ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν
τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
οἵ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται,
ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον
πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί, νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα νέστωρ.
ὦ φίλ' ἐπεὶ δὴ ταῦτα μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν κακὰ μηχανάασθαι.
εἰπέ μοι, ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι ἦ σέ γε λαοὶ
ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ,
τίς δ' οἶδ' εἴ κε ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθών.
ἢ ὅγε μοῦνος ἐὼν, ἢ καὶ σύμπαντες ἀχαιοί,
εἰ γάρ σ' ὡς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις ἀθήνη,
ὡς τότ' ὀδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
δήμῳ ἔνι τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' ἀχαιοί,

οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας
ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς ἀθήνη·
εἴ σ' οὕτω γ' ἐθέλοι φιλέειν κήδοιτό τε θυμῷ,
τῶ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο·
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ὦ γέρον οὔπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι ὀΐω·
λίην γὰρ μέγα εἶπες ἄγη μ' ἔχει, οὐδ' ἂν ἔμοιγε
ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὣς ἐθέλοιεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη,
τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
» ῥεῖα θεός κ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι·
βουλοίμην δ' ἔγωγε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς ἀγαμέμνων
ὤλεθ' ὑπ' αἰγίσθοιο δόλῳ, καὶ ἧς ἀλόχοιο,
ἀλλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοίϊον οὐδὲ θεοί περ
καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὁππότε κεν δὴ
μοῖρ' ὀλοὴ καθέλησι τανηλεγέος θανάτοιο·
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ,
κείνῳ δ' οὐκ ἔτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ἤδη
φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι, καὶ ἐρέσθαι
νέστορ', ἐπεὶ περίοιδε δίκας ἠδὲ φρόνιν ἄλλων,
τρὶς γὰρ δή μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν.
ὥς τέ μοι ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι,
ὦ νέστορ νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἔνισπε.
πῶς ἔθαν' ἀτρεΐδης εὐρυκρείων ἀγαμέμνων,
ποῦ μενέλαος ἔην, τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
αἴγισθος δολόμητις, ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω;

ἦ οὐκ ἄργεος ἦεν ἀχαιϊκοῦ, ἀλλά πῃ ἄλλῃ
πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὁ δὲ θαρσήσας κατέπεφνε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα νέστωρ,
τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
ἦ τοι μὲν τόδε κ' αὐτὸς ὀΐεαι ὥς κεν ἐτύχθη,
εἰ ζώοντ' αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
ἀτρείδης τροίηθεν ἰὼν ξανθὸς μενέλαος,
τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν,
κείμενον ἐν πεδίῳ ἑκὰς ἄργεος, οὐδέ κέ τίς μιν
κλαῦσεν ἀχαιϊάδων, μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.
ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους,
ἥμεθ', ὁ δ' εὔκηλος μυχῷ ἄργεος ἱπποβότοιο,
πόλλ' ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν,
ἡ δ' ἦτοι τοπρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς
δῖα κλυταιμνήστρη, φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσι.
πὰρ γὰρ ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνήρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
ἀτρείδης, τροίην δὲ κιὼν εἴρυσθαι ἄκοιτιν,
ἀλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι.
τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε.
πολλὰ δὲ μηρί' ἔκηε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς.
πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε
ἐκτελέσας μέγα ἔργον ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ.
ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν τροίηθεν ἰόντες
ἀτρείδης καὶ ἐγὼ φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν,
ἀλλ' ὅτε σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ' ἄκρον ἀθηνῶν,
ἔνθα κυβερνήτην μενελάου φοῖβος ἀπόλλων
οἷς ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε

πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
φρόντιν ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
νῆα κυβερνῆσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
ὣς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ' ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο.
ὄφρ' ἕταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν,
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι μαλειάων ὄρος αἰπύ,
ἷξε θέων, τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα ζεὺς
ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀϋτμένα χεῦε,
κύματά τε τροφέοντα πελώρια ἶσα ὄρεσσιν,
ἔνθα διατμήξας, τὰς μὲν κρήτῃ ἐπέλασσεν,
ἧχι κύδωνες ἔναιον ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
ἔστι δέ τις λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἅλα πέτρη
ἐσχατιῇ γόρτυνος ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
ἔνθα νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ
ἐς φαισόν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.
αἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον
ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
κύματ', ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρῳρείους,
αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
ὣς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,
ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
τόφρα δὲ ταῦτ' αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρά,
κτείνας ἀτρεΐδην, δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
ἑπτάετες δ' ἤνασσε πολυχρύσοιο μυκήνης.
τῷ δέ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἤλυθε δῖος ὀρέστης
ἂψ ἀπ' ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα,
ἦτοι ὁ τὸν κτείνας, δαίνυ τάφον ἀργείοισιν
μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος αἰγίσθοιο.

αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν,
καὶ σὺ φίλος μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο·
κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
οὕτω ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
ἐλθεῖν, κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν ἐλήλυθεν
ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
ἐλθέμεν, ὅν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι
ἐς πέλαγος μέγα τοῖον ὅθεν τέπερ οὐδ' οἰωνοὶ
αὐτόετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε,
ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νηΐ τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν,
εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
πὰρ δέ τοι υἷες ἐμοί, οἵ τοι πομπῆες ἔσονται·
ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος·
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ
ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει, μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν·
Ὣς ἔφατ'· ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε·
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ γέρον ἤτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας,
ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράασθε δὲ οἶνον·
ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
σπείσαντες, κοίτοιο μεδώμεθα, τοῖο γὰρ ὥρη·
ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον οὐδὲ ἔοικε
δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν ἀλλὰ νέεσθαι·
ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ' ἔκλυον αὐδησάσης,
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι

γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον,
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
δὴ τότ' ἀθηναίη καὶ τηλέμαχος θεοειδὴς,
ἄμφω ἱέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι,
ζεὺς τό γ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε.
ὥς τέ τευ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἠὲ πενιχροῦ
ᾧ οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν,
αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά,
οὔθην δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται ὄφρ' ἂν ἔγωγε
ζώω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται
ξείνους ξεινίζειν, ὅς τίς κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα γέρον φίλε. σοὶ δὲ ἔοικε
τηλέμαχον πείθεσθαι ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω,
ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοὶ ἅμ' ἕψεται ὄφρά κεν εὕδῃσι
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
εἶμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἑτάρους εἴπω τε ἕκαστα.
οἶος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρες ἕπονται
πάντες ὁμηλικίη μεγαθύμου τηλεμάχοιο,
ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ
νῦν, ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ καύκωνας μεγαθύμους
εἶμ' ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὔτι νέον γε
οὐδ' ὀλίγον, σὺ δὲ τοῦτον ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα.
πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱεῖ, δὸς δέ οἱ ἵππους,
οἵ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, καὶ κάρτος ἄριστοι,

Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις ἀθήνη,
φήνῃ εἰδομένη, θάμβος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας,
θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσι·
τηλεμάχου δ' ἕλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ὦ φίλος, οὔ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἄναλκιν ἔσεσθαι,
εἰ δή τοι νέῳ ὧδε θεοὶ πομπῆες ἕπονται,
οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
ἀλλὰ διὸς θυγάτηρ ἀγελείη τριτογένεια,
ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν ἀργείοισιν ἐτίμα,
ἀλλὰ ἄνασσ' ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν,
αὐτῷ καὶ παίδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι,
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον
ἀδμήτην ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
τήν τοι ἐγὼ ῥέξω χρυσὸν κέρασι περιχεύας·
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε παλλὰς ἀθήνη·
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε γερήνιος ἱππότα νέστωρ·
υἱάσι καὶ γαμβροῖσιν ἑὰ πρὸς δώματα καλά·
ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος,
ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
ὤιξε ταμίη, καὶ ἀποκρήδεμνον ἔλυσε.
τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσσατο. πολλὰ δ' ἀθήνῃ
εὔχετ' ἀποσπένδων κούρῃ διὸς αἰγιόχοιο
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε γερήνιος ἱππότα νέστωρ,
τηλέμαχον φίλον υἱὸν ὀδυσσῆος θείοιο,
τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ
πὰρ δ' ἄρ' ἐϋμμελίην πεισίστρατον ὄρχαμον ἀνδρῶν

ὅς οἱ

ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν,
αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι γερήνιος ἱππότα νέστωρ.
ἐκ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
λευκοὶ ἀποστίλβοντες ἀλείφατος, οἷς ἔπι μὲν πρὶν
νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος.
ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς, ἄϊδόσδε βεβήκει,
νέστωρ αὖ τότ' ἐφῖζε γερήνιος οὖρος ἀχαιῶν
σκῆπτρον ἔχων, περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο
ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, ἐχέφρων τε στρατίος τε,
περσεύς τ' ἄρητός τε καὶ ἀντίθεος θρασυμήδης.
τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως,
πὰρ δ' ἄρα τηλέμαχον θεοείκελον εἷσαν ἄγοντες.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε γερήνιος ἱππότα νέστωρ,
καρπαλίμως μοι τέκνα φίλα κρηήνατ' ἐέλδωρ.
ὄφρ' ἤτοι πρώτιστα θεῶν ἱλάσσομ' ἀθήνην.
ἥ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν,
ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
ἔλθῃσιν ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ,
εἷς δ' ἐπὶ τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
πάντας ἰὼν ἑτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους.
εἷς δ' αὖ χρυσοχόον λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ,
οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες, εἴπατε δ' εἴσω
δμῳῇσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι.
ἕδρας τε, ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον, ἦλθε μὲν ἄρ βοῦς.

ἐκ πεδίου· ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἐΐσης·
τηλεμάχου ἕταροι μεγαλήτορος, ἦλθε δὲ χαλκεὺς·
ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα πείρατα τέχνης·
ἄκμονά τε σφῦράντ' εὐποίητόν τε πυράγρην·
οἷσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο, ἦλθε δ' ἀθήνη
ἱρῶν ἀντιόωσα, γέρων δ' ἱππηλάτα νέστωρ,
χρυσὸν ἔδωχ', ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν
ἀσκήσας ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα,
βοῦν δ' ἀγέτην κεράων στράτιος καὶ δῖος ἐχέφρων·
χέρνιβα δέ σφ' ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι,
ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἑτέρῃ δ' ἔχεν οὐλὰς
ἐν κανέῳ πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος θρασυμήδης
ὀξὺν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο βοῦν ἐπικόψων,
περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε, γέρων δ' ἱππηλάτα νέστωρ
χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο, πολλὰ δ' ἀθήνῃ
εὔχετ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων·
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο
αὐτίκα νέστορος υἱὸς ὑπέρθυμος θρασυμήδης,
ἤλασεν ἄγχι στάς, πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος, αἱ δ' ὀλόλυξαν
θυγατέρες τε νυοί τε, καὶ αἰδοίη παράκοιτις
νέστορος εὐρυδίκη πρέσβα κλυμένοιο θυγατρῶν,
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
ἔσχον, ἀτὰρ σφάξεν πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν·
τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς,
αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν, ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
πάντα κατὰ μοῖραν κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε, νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν·

αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτων δ' ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες,
τόφρα δὲ τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ πολυκάστη,
νέστορος ὁπλοτάτη θυγάτηρ νηληϊάδαο.
αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος,
πὰρ δ' ἄρα νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο ποιμένι λαῶν,
οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
δαίνυνθ' ἑζόμενοι, ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο
οἶνον ἐνοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν,
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε γερήνιος ἱππότα νέστωρ,
παῖδες ἐμοὶ ἄγε τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσησιν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔχευεν,
ὄψα τε οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες,
ἂν δ' ἄρα τηλέμαχος περικαλλέα βήσατο δίφρον,
πὰρ δ' ἄρα νεστορίδης πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί,
μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶ ἔχοντες.
δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
ἐς φηρὰς δ' ἵκοντο διοκλῆος ποτὶ δῶμα
υἱέος ὀρτιλόχοιο, τὸν ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν, ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν,

ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
ἵππους τ' ἐζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον.
μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
ἷξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον, ἔνθα δ' ἔπειτα
ἦνον ὁδόν, τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ .Δ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

π Αρὰ μενελάῳ ξενισθεὶς σὺν πεισιστράτῳ τηλέμαχος, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνηστήρων πραττόμενα. ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ μενέλαος περὶ τοῦ νόστου τῶν ἑλλήνων. καὶ τῆς πρωτέως μαντείας, δι' ἧς ἔγνω τὸν ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς ὀδυσσεὺς παρὰ καλυψοῖ εἴη. βουλὴ δὲ γίνεται τῶν μνηστήρων περὶ τοῦ τὸν τηλέμαχον ἀνελεῖν, παραμυθεῖται δὲ ἡ ἀθηνᾶ δι' ὀνείρου τὴν πηνελόπην ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀποδημίᾳ δυσχεραίνουσαν διὰ εἰδώλου, ὁμοιωθεῖσα ἰφθίμῃ τῇ τῆς πηνελόπης ἀδελφῇ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Δ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Δέλτα μάθ' ἀμφὶ πατρὸς παῤ Ἀτρείδα, λοχώμενος υἱός.

Ἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
τὸν δ' εὗρον δαινῦντα γάμον πολλοῖσιν ἔτῃσιν.
υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱέϊ πέμπεν.
ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσε
δωσέμεναι, τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον,
τὴν ἄρ' ὅ γ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι πέμπε νέεσθαι,
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτόν, οἷσιν ἄνασσεν.
υἱέϊ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγετο κούρην,
ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
ἐκ δούλης, Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον,
ἐπεὶ δὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινὴν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης,
ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο
τερπόμενοι, μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
φορμίζων, δοιὼ δὲ κυβιστητῆρες, κατ' αὐτοὺς
μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσον,
τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τηλέμαχός θ' ἥρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
στῆσαν, ὁ δὲ προμολὼν ἴδετο κρείων Ἐτεωνεύς,

ὀτρηρὸς θεράπων μενελάου κυδαλίμοιο,
βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν·
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ξείνω δή τινε τώδε διοτρεφὲς ὦ μενέλαε
ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ διὸς μεγάλοιο ἐΐκτην,
ἀλλ' εἴπ' ἢ σφῶιν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους·
ἦ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν ὅσκε φιλήσῃ.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς μενέλαος·
οὐ μὲν νήπιος ἦσθα βοηθοίδη ἐτεωνεῦ
τὸ πρίν, ἀτὰρ νῦν μὲν παῖς ὣς νήπια βάζεις,
ἦ μὲν δὴ νῶι ξεινήια πολλὰ φαγόντε
ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἱκόμεθ' αἴκε ποθι ζεὺς
ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀϊζύος, ἀλλὰ λῦ' ἵππους
ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.
Ὣς φάτ', ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμ' ἑσπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ,
οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν, ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσι,
πὰρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν·
ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον, οἱ δὲ ἰδόντες
θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος,
ὥς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης,
δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μενελάου κυδαλίμοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ·
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον, ἠδὲ χιτῶνας,
ἔς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' ἀτρείδην μενέλαον.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα

καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα.
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων.
δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
τὼ καὶ δεικνύμενος, προσέφη ξανθὸς μενέλαος.
σίτου δ' ἅμ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον, αὐτὰρ ἔπειτα
δείπνου πασσαμένω, ἐρησόμεθ' οἵ τινές ἐστον
ἀνδρῶν, οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων.
ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων
σκηπτούχων, ἐπεὶ οὔκε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.
Ὣς φάτο, καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν
ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλὼν, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα, χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
δὴ τότε τηλέμαχος προσεφώνεε νέστορος υἱόν,
ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι.
Φράζεο νεστορίδη τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
χαλκοῦ τε στεροπὴν καδ δώματα ἠχήεντα,
χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε, καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος.
ζηνός που τοιήδε γ' ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή,
ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλὰ σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς μενέλαος,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τέκνα φίλ', ἤτοι ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι
ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν.
ἀνδρῶν δ' ἤ κεν τίς μοι ἐρίσσεται ἠὲ καὶ οὐκὶ
κτήμασιν, ἦ γὰρ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς
ἠγαγόμην ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον

κύπρον φοινίκην τε, καὶ αἰγυπτίους ἐπαληθεὶς
αἰθίοπάς θ' ἱκόμην, καὶ σιδονίους, καὶ ἐρεμβοὺς,
καὶ λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι
τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν,
ἔνθα μὲν, οὔτε ἄναξ ἐπιδευὴς, οὔτε τι ποιμὴν
τυροῦ καὶ κρεῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος.
ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
εἵως ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον ξυναγείρων
ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνε
λάθρῃ ἀνωϊστὶ δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο.
ὣς οὔ τι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω
καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵτινες ὕμιν
εἰσὶν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
εὖ μάλα ναιετάοντα κεχανδότα, πολλὰ, καὶ ἐσθλά.
ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο
τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἑκὰς ἄργεος ἱπποβότοιο.
ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι ἄλλοτε δ' αὖτε
παύομαι, αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ.
ὡς ἑνός. ὅς τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
μνωομένῳ, ἐπεὶ οὔτις ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
ὅσσ' ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο· τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν
αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ἴδμεν
ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκεν, ὀδύρονται νύ που αὐτὸν
λαέρτης θ' ὁ γέρων, καὶ ἐχέφρων πηνελόπεια,
τηλέμαχός θ' ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατρὸς ἀκούσας
χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν
ἀμφοτέρῃσι χερσὶ, νόησε δέ μιν μενέλαος,
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς ἐάσῃ ἐπιμνησθῆναι,
ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἐκ δ' ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
ἤλυθεν ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ ἐϊκυῖα.
τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν,
ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρε, μαλακοῦ ἐρίοιο,
φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκε
ἀλκάνδρη πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ θήβῃς
αἰγυπτίῃς, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται·
ὃς μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
χωρὶς δ' αὖ ἑλένῃ ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα
χρυσῆν τ' ἠλακάτην, τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν
ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράαντο,
τὸν ῥά οἱ ἀμφίπολος φυλὼ παρέθηκε φέρουσα
νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν,
αὐτίκα δ' ἥ γ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα.
ἴδμεν δὴ μενέλαε διοτρεφὲς, οἵ τινες οἵδε
ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ.
ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω, κέλεται δέ με θυμός.
οὐ γάρ πω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,

ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἷι ἔοικε
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
κεῖνος ἀνήρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
ἤλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω γύναι, ὡς σὺ ἐΐσκεις,
κείνου γὰρ τοιοίδε πόδες τοιαίδε τε χεῖρες,
ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλή τ' ἐφύπερθέ τε χαῖται·
καὶ νῦν ἤτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆϊ
μυθεόμην, ὅσα κεῖνος ὀϊζύσας ἐμόγησεν,
ἀμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε,
χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
κείνου μέν τοι ὅδ' υἱός, ἐτήτυμον ὡς ἀγορεύεις,
ἀλλὰ σαόφρων ἐστί, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ
ὧδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ θεοῦ ὣς τερπόμεθ' αὐδῇ.
αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι, ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
ὄφρα οἱ, ἤ τι ἔπος ὑποθήσεαι, ἠέ τι ἔργον,
πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο
ἐν μεγάροις, ᾧ μὴ πολλοὶ ἀοσσητῆρες ἔωσιν,
ὡς νῦν Τηλεμάχῳ ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
εἴσ', οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολεῖς ἐμόγησεν ἀέθλους·
καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεὶρ ἅλα νόστον ἔδωκε

νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι ὀλύμπιος εὐρύοπα ζεύς,
καί κεν οἱ ἄργεϊ νάσσα πόλιν καὶ δώματ' ἔτευξα
ἐξ ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
καὶ πᾶσιν λαοῖσι μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
αἳ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ,
καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες, ἐμισγόμεθ', οὐδέ κεν ἡμέας
ἄλλο διέκρινε φιλέοντέ τε τερπομένω τε
πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτὸς.
ὃς κεῖνον δύστηνον, ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν.
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
κλαῖε μὲν ἀργείη ἑλένη διὸς ἐκγεγαυῖα,
κλαῖε δὲ τηλέμαχός τε καὶ ἀτρείδης μενέλαος,
οὐδ' ἄρα νέστορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε,
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος ἀντιλόχοιο.
τόν ῥ' ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός,
τοῦ ὅ γ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν.
Ἀτρείδη περὶ μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν,
καὶ νῦν εἴ τί που ἔστι πίθοιό μοι, οὐ γὰρ ἔγωγε
τέρπομ' ὀδυρόμενος μετὰ δόρπιος, ἀλλὰ καὶ ἠὼς
ἔσσεται ἠριγένεια νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
κλαίειν ὅς κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
κείρασθαί τε κόμην βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν
καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεὸς οὔτι κάκιστος
ἀργείων, μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι οὐ γὰρ ἔγωγε
ἤντησ' οὐδὲ ἴδον, περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν,

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς μενέλαος·
ὦ φίλ' ἐπεὶ τόσα εἶπες ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέστερος εἴη,
τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις·
ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧ τε κρονίων
ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε,
ὡς νῦν νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
υἱέας αὖ πινυτούς τε, καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους,
ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσωμεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη·
δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
χευάντων, μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν·
Ὣς ἔφατ', ἀσφαλίων δ' ἄρ ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
ὀτρηρὸς θεράπων μενελάου κυδαλίμοιο,
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον,
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' ἑλένη διὸς ἐκγεγαυῖα,
αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον ἔνθεν ἔπινον,
νηπενθές τ' ἄχολόν τε κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων,
ὃς τὸ καταβρόξειεν ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
οὔκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν
χαλκῷ δηιόῳεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.
τοῖα διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα
ἐσθλὰ, τά οἱ πολύδαμνα πόρε θῶνος παράκοιτις
αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
„ φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα πολλὰ δὲ λυγρά·
„ ἰητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
„ ἀνθρώπων, ἦ γὰρ παιήονός ἐσι γενέθλης.

αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν,
ἀτρείδη μενέλαε διοτρεφὲς, ἠδὲ καὶ οἵδε
,, ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
,, ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ, δύναται γὰρ ἅπαντα,
ἤτοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
καὶ μύθοις τέρπεσθε, ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
ὅσσοι ὀδυσσῆος ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι,
ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
δήμῳ ἔνι τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' ἀχαιοί.
αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
σπεῖρα κακ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν οἰκῆϊ ἐοικὼς
ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.
ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκε
δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν ἀχαιῶν.
τῷ ἴκελος κατέδυ τρώων πόλιν, οἱ δ' ἀβάκησαν
πάντες, ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων, τοῖον ἐόντα.
καί μιν ἀνηρώτευν, ὁ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν,
ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼ λόεον, καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσα καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
μὴ μὲν πρὶν ὀδυσῆα μετὰ τρώεσσ' ἀναφῆναι,
πρίν γε τὸν ἐς νῆας τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι,
καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν ἀχαιῶν,
πολλοὺς δὲ τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ,
ἦλθε μετ' ἀργείους, κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν,
ἔνθ' ἄλλαι τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
ἂψ οἶκόνδ', ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν ἀφροδίτη
δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης

παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένη θάλαμόν τε, πόσιν τε,
οὔτευ δευόμενον, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς μενέλαος·
καὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γύναι κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
οἷον ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ,
οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνήρ,
ἵππῳ ἔνι ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
ἀργείων, τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε, κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
δαίμων, ὃς τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι,
καί τοι δηΐφοβος θεοείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ.
τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
ἐκ δ' ὀνομακλήδην δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
πάντων ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν,
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ τυδείδης καὶ δῖος ὀδυσσεὺς
ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας,
νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντες
ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι.
ἀλλ' ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ·
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες ἀχαιῶν,
ἄντικλος δὲ σέ γ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
ἤθελεν, ἀλλ' ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε
νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας ἀχαιούς,
τόφρα δ' ἔχ' ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε παλλὰς ἀθήνη.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
ἀτρείδη μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν·
ἄλγιον, οὐ γάρ οἱ τι τόδ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,

οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν,
ἀλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἤδη
ὕπνῳ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
Ὣς ἔφατ', ἀργείη δ' ἑλένη δμωῇσι κέλευσε,
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας, καθύπερθεν ἕσασθαι,
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
δέμνια δὲ στόρεσαν ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κῆρυξ,
οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
τηλέμαχόν θ' ἥρως, καὶ νέστορος ἀγλαὸς υἱός.
ἀτρείδης δὲ καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
πὰρ δ' ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς μενέλαος
εἵματα ἑσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην
τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε τηλέμαχ' ἥρως
ἐς λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
δήμιον ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
ἀτρείδη μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
ἤλυθον εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις,
ἐσθίεταί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα.
δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
μῆλ' ἁδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα,

κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὄπωπας
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
πλαζομένου, περὶ γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
μηδέ τι μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
λίσσομαι, εἴ ποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς ὀδυσσεὺς
ἢ ἔπος, ἢ ἔτι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
δήμῳ ἐνὶ τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' ἀχαιοί,
τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς μενέλαος·
ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες,
ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς
κνημοὺς ἐξερέησι, καὶ ἄγκεα ποιήεντα
βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
ὣς ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει,
αἲ γὰρ ζεῦ τε πάτερ, καὶ ἀθηναίη καὶ ἄπολλον·
τοῖος ἐὼν, οἷος ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ λέσβῳ.
ἐξ ἔριδος φιλομηλεΐδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,
κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες ἀχαιοί.
τοῖος ἐὼν, μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν ὀδυσσεὺς,
πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι οὐκ ἂν ἐγώ γε,
ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω,
ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτὴς,
τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.
αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.

οἱ δ' αἰεὶ

οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.
νῆσος ἔπειτά τις ἐστὶ, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
αἰγύπτου προπάροιθε, φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι,
τόσον ἄνευθ', ὅσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς,
ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείῃσιν ὄπισθεν.
ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἐίσας
ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
ἔνθα μ', ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ' οὖροι
πνείοντες φαίνονθ' ἁλιαέες, οἵ ῥά τε νηῶν
πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
καί νύ κεν ἤια πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
εἰ μή τίς με θεῶν ὀλοφύρατο καί μ' ἐλέησεν,
πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος
εἰδοθέη, τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα.
ἥ μ' οἴῳ ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἑταίρων.
αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
ἡ δ' ἐμεῦ ἄγχι στᾶσα, ἔπος φάτο φώνησέν τε.
νήπιος εἰς ὦ ξεῖνε λίην τόσον, ἠδὲ χαλίφρων,
ἦε ἑκὼν μεθίεις, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
ἐκ μέν τοι ἐρέω ἥ τις σύ περ ἐσσὶ θεάων,
ὡς ἐγὼ οὔ τι ἑκὼν κατερύκομαι. ἀλλά νυ μέλλω
ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν.
ὅς τις μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου.
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων.

τοὶ γάρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
πωλεῖταί τις δεῦρο γέρων ἅλιος νημερτὴς,
ἀθάνατος πρωτεὺς αἰγύπτιος ὅς τε θαλάσσης
πάσης βένθεα οἶδε ποσειδάωνος ὑποδμώς,
τὸν δέ τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκέσθαι,
τὸν εἴπως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
νόστον θ' ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα,
» καὶ δέ κέ τοι εἴπῃσι διοτρεφὲς αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
» ὅττι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται
οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ὣς ἔφατ' αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
μήπως με προϊδὼν ἠὲ προδαεὶς ἀλέηται,
» ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι,
ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω,
ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἅλιος νημερτὴς·
πνοιῇ ὕπο ζεφύροιο μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς,
ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν·
ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς ἁλοσύδνης
ἀθρόαι εὕδουσιν πολιῆς ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν·
ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
εὐνάσω ἑξείης, σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἑταίρους
τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐϋσσέλμοισιν ἄριστοι,
πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντος,
φώκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισιν·
αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται, ἠδὲ ἴδηται,

λέξεται ἐν μέσσοισι νομεὺς ὣς πώεσι μήλων.
τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
καὶ τότ' ἔπειθ' ὑμῖν μελέτω κάρτος τε βίη τε.
αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι,
πάντα δὲ γινόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ γίνονται καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὲς πῦρ,
ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν μᾶλλόν τε πιέζειν.
ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσιν,
τοῖος ἐὼν οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε.
καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λῦσαί τε γέροντα,
ἥρως, εἴρεσθαι δὲ θεῶν, ὅς τίς σε χαλέπτει.
νόστον θ' ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἕστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
ἤια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
ἤια πολλὰ θεοὺς γουνούμενος, αὐτὰρ ἑταίρους
τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
τόφρα δ' ἄρ' ἥ γ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε,
πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα, δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἁλίῃσιν,
ἧστο μένουσ', ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς.
ἑξείης δ' εὔνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάστῳ.
κεῖθι δὴ αἰνότατος λόχος ἔπλετο, τεῖρε γὰρ αἰνῶς
φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή.

τίς γάρ κ' εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη.
ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάστῳ θῆκε φέρουσα
ἡδὺ μάλα πνείουσαν, ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν,
πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ
φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες, αἱ μὲν ἔπειτα
ἑξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλός, εὗρε δὲ φώκας
ζατρεφέας, πάσας δ' ἄρ' ἐπῴχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν,
ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ὠΐσθη δόλον εἶναι, ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός,
ἡμεῖς δ' αὖ ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ' ἀμφὶ δὲ χεῖρας
βάλλομεν, οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης.
ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς·
γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων ὀλοφώϊα εἰδὼς
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν.
τίς νύ τοι ἀτρέως υἱὲ θεῶν συμφράσσατο βουλάς,
ὄφρα μ' ἕλοις ἀέκοντα λοχησάμενος, τέο σε χρή.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
οἶσθα γέρον τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεείνεις;
ὡς δὴ δηθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,
ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
νόστον θ' ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖ τις ἀμειβόμενος προσέειπεν.
ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν

ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
πρίν γ' ὅτ' ἂν αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο
αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
ἀλλὰ καὶ ὣς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
ἦ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον ἀχαιοί,
οὓς νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν τροίηθεν ἰόντες,
ἦέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἧς ἐπὶ νηός,
ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν πόλεμον τολύπευσεν.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν.
ἀτρείδη, μή με ταῦτα διείρεαι, οὐδέ τι σε χρὴ
ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον, οὐδέ σε φημὶ
δὴν ἄκλαυστον ἔσεσθαι, ἐπεί κ' εὖ πάντα πύθηαι.
πολλοὶ γὰρ τῶνδε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο.
ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἐν νόστῳ ἀπόλοντο, μάχῃ δέ τι καὶ σὺ παρῆσθα.
εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι.
γυρῇσιν μὲν πρῶτα ποσειδάων ἐπέλασσε
πέτρῃσιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης.
καί νύ κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ ἀθήνῃ,

εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη·
φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης·
τοῦ δὲ ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος·
αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν·
ἤλασε γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ·
τῷ ῥ' αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη·
τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα·
ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς, ἠδ' ὑπάλυξεν
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι σάωσε δὲ πότνια ἥρη·
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μαλειάων ὄρος αἰπὺ
ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε θυέστης
τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε θυεστιάδης αἴγισθος·
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων·
ἂψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν καὶ οἴκαδ' ἵκοντο·
ἤτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης·
καὶ κύνει ἁπτόμενος ἣν πατρίδα, πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
δάκρυα θερμὰ χέοντ' ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν·
τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὅν ῥα καθεῖσεν
αἴγισθος δολόμητις ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν,
χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα, φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτόν·
μή ἑ λάθοι παριὼν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς·
βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν·
αὐτίκ' αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους,
εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι·
αὐτὰρ ὁ, βῆ καλέων ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν·

ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀεικέα μερμηρίζων.
τὸν δ' οὐκ εἰδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε καὶ κατέπεφνε
δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
οὐδέ τις Ἀτρείδεω ἑτάρων λίπεθ' οἵ οἱ ἕποντο,
οὐδέ τις Αἰγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
„ κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ νυ μοι κῆρ
„ ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἅλιος νημερτής.
μηκέτι Ἀτρέος υἱὲ πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν, ἀλλὰ τάχιστα
πείρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
ἢ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἤ κεν Ὀρέστης
κτεῖνεν ὑποφθάμενος, σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
αὖτις ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένῳ περ ἰάνθη.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
τούτους μὲν δὴ οἶδα, σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε
ὅς τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
ἠὲ θανών, ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν.
υἱὸς Λαέρτεω Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων,
τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι.
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν.

,, ἀλλά σ᾽ ἐς ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης,
,, ἀθάνατοι πέμψουσιν,, ὅθι ξανθὸς ῥαδάμανθυς,
,, τῇ περ ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
,, οὐ νιφετὸς, οὔτ᾽ ἄρ χειμὼν πολὺς, οὔτε ποτ᾽ ὄμβρος,
,, ἀλλ᾽ αἰεὶ ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας,
ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
οὕνεκ᾽ ἔχεις ἑλένην, καί σφιν γαμβρὸς διός ἐσσι.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ᾽ ἀντιθέοις ἑτάροισιν,
ἤια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι,
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ᾽ ὁπλισάμεθ᾽, ἐπί θ᾽ ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ.
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
ἦμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
ἐν δ᾽ ἱστοὺς τιθέμεσθα, καὶ ἱστία νηυσὶν ἐΐσαις.
ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῗσι κάθιζον,
ἑξῆς δ᾽ ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς,
ἂψ δ᾽ εἰς αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο
στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας,
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
χεῦ᾽ ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν᾽ ἄσβεστον κλέος εἴη.
ταῦτα τελευτήσας νεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
ἀθάνατοι, τοί μ᾽ ὦκα φίλην ἐς πατρίδ᾽ ἔπεμψαν.
ἀλλὰ γε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν.
ὄφρα κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
καὶ τότε σ᾽ εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐΰξοον, αὐτὰρ ἔπειτα
δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδησθα θεοῖσιν
ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἀτρείδη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοίγ' ἀνεχοίμην
ἥμενος, οὐδέ κε μ' οἴκου ἕλοι πόθος, οὐδὲ τοκήων.
αἰνῶς γὰρ μύθοισιν, ἔπεσί τε σοῖσιν ἀκούων
τέρπομαι, ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
ἐν πύλῳ ἠγαθέῃ, σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
δῶρον δ' ὅ,ττι κέ μοι δοίης κειμήλιον ἔστω,
ἵππους δ' εἰς ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα, σὲ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολύς, ἐν δὲ κύπειρον,
πυροί τε, ζειαί τε, ἠδ' εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν
ἐν δ' ἰθάκῃ, οὔτ' ἂρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμὼν
αἰγίβοτος καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο
οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' εὐλείμων,
αἵθ' ἁλὶ κεκλίαται, ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς μενέλαος.
χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
αἵματος εἰς ἀγαθοῖο φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις.
τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω, δύναμαι γάρ.
δώρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται
δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν,
δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον, ἀργύρεος δὲ
ἔστιν ἅπας· χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται,
ἔργον δ' ἡφαίστοιο, πόρεν δέ ἑ φαίδιμος ἥρως
σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
κεῖσέ με νοστήσαντα, τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆος.
οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα· φέρον δ' εὐήνορα οἶνον.

σῖτον δέ σφ᾽ ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔνεικαν.
ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο,
μνηστῆρες δὲ πάροιθεν ὀδυσῆος μεγάροιο
δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ εὐρύμαχος θεοειδής,
ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ᾽ ἔσαν ἔξοχ᾽ ἄριστοι.
τοῖς δ᾽ υἱὸς φρονίοιο νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν,
ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν.
ἀντίνο᾽, ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν ἦε καὶ οὐκί,
ὁππότε τηλέμαχος νεῖτ᾽ ἐκ πύλου ἠμαθόεντος.
νῆά μοι οἴχετ᾽ ἄγων, ἐμὲ δὲ χρεὼ γίνεται αὐτῆς
ἤλιδ᾽ ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ᾽ ἡμίονοι ταλαεργοὶ
ἀδμῆτες, τῶν κέν τιν᾽ ἐλασσάμενος δαμασαίμην.
Ὣς ἔφατ᾽, οἱ δ᾽ ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, οὐ γὰρ ἔφαντο
ἐς πύλον οἴχεσθαι νηλήιον, ἀλλά που αὐτοῦ
ἀγρῶν ἢ μήλοισι παρέμμεναι ἠὲ συβώτῃ.
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ ἀντίνοος προσέφη εὐπείθεος υἱός.
νημερτές μοι ἔνισπε πότ᾽ ᾤχετο, καὶ τίνες αὐτῷ
κοῦροι ἕποντ᾽ ἰθάκης ἐξαίρετοι; ἦε οἱ αὐτῷ,
θῆτές τε, δμῶές τε δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
καί μοι τοῦτ᾽ ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ᾽ ἐῢ εἰδῶ
ἤ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν.
ἦε ἑκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ.
Τὸν δ᾽ υἱὸς φρονίοιο νοήμων ἀντίον ηὔδα.
αὐτὸς ἑκών οἱ δῶκα, τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
" ὁππότ᾽ ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
" αἰτίζῃ. χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
κοῦροι δ᾽ οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ᾽ ἡμέας

οἱ δ᾽ ἕποντ᾽, ἐν δ᾽ ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντα ἐνόησα
μέντορα ἠὲ θεόν, τῷ δ᾽ αὐτῷ πάντα ἐῴκει.
ἀλλὰ τὸ θαυμάζω, ἴδον ἐνθάδε μέντορα δῖον.
χθιζὸν ὑπηοῖον, τότε δ᾽ ἔμβη νηὶ πύλονδε.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
τοῖσιν δ᾽ ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
μνηστῆρες δ᾽ ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
τοῖσιν δ᾽ ἀντίνοος μετέφη εὐπείθεος υἱός.
ἀχνύμενος, μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ᾽, ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην.
ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη.
τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε, φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι
ἐκ τοσσῶνδ᾽ ἀέκητι, νέος πάϊς οἴχεται αὔτως
νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ᾽ ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι. ἀλλά οἱ αὐτῷ
ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ᾽ ἑταίρους
ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχήσομαι, ἠδὲ φυλάξω
ἐν πορθμῷ ἰθάκης τε σάμοιό τε παιπαλοέσσης.
ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός.
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ᾽ ἐκέλευον.
αὐτίκ᾽ ἔπειτ᾽ ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς ὀδυσῆος.
οὐδ᾽ ἄρα πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε μέδων ὃς ἐπεύθετο βουλάς,
αὐλῆς ἐκτὸς ἐών, οἱ δ᾽ ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
βῆ δ᾽ ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα πηνελοπείῃ.
τὸν δὲ κατ᾽ οὐδοῦ βάντα προσηύδα πηνελόπεια.
Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί,
ἦ εἰπέμεναι δμῳῇσιν ὀδυσσῆος θείοιο

ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι.
μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν·
οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλὸν,
κτῆσιν τηλεμάχοιο δαΐφρονος, οὐδέ τι πατρῶν
ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε παῖδες ἐόντες
οἷος ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν
οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπὼν
ἐν δήμῳ, ἥτ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων
ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη·
κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει·
ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
φαίνεται, οὐδέ τίς ἐστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων·
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
εἰ γὰρ δὴ βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη,
ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε κρονίων·
τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ,
οἴκαδε νισόμενον, ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
ἐς πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς λακεδαίμονα δῖαν·
Ὣς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή,
ὀψὲ δὲ δή μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη προσέειπε·
κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πάϊς οἴχεται οὐδέ τί μιν χρεὼ
νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν αἵ θ' ἁλὸς ἵπποι
ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρήν,
ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται,
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέδων πεπνυμένα εἰδώς,
οὐκ οἶδ' εἴ τίς μιν θεὸς ὤρορεν, ἦε καὶ αὐτοῦ

θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς πύλον, ὄφρα πύθηται
πατρὸς ἑοῦ, ἢ νόστον, ἢ ὅν τινα πότμον ἐπέσπεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' ὀδυσῆος.
τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
δίφρῳ ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων,
ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο,
οἴκτρ' ὀλοφυρομένη, περὶ δὲ δμωαὶ μινύριζον
πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί,
τῇς ἀδινὸν γοόωσα, μετηύδα πηνελόπεια.
Κλῦτε φίλαι, περὶ γάρ μοι ὀλύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
ἐκ πασέων, ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἠδ' ἐγένοντο,
ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν δαναοῖσιν,
ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' ἑλλάδα καὶ μέσον ἄργος,
νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν
ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὁρμηθέντος ἄκουσα.
σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἑκάστη
ἐκ λεχέων μ' ἀνεγεῖραι ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
ὁππότ' ἐκεῖνος ἔβη κοίλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
τῷ κε μάλ' ἤ κεν ἔμεινε καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
ἤ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν,
ἀλλά τις ὀτρηρὸς δολίον καλέσειε γέροντα,
δμῶ' ἐμόν, ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὄφρα τάχιστα
λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ.
εἰ δή πού τινα κεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας,
ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν
ὃν καὶ ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς εὐρύκλεια.

νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέϊ χαλκῷ,
ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ. μῦθον δέ τι οὐκ ἐπικεύσω.
ᾔδε' ἐγὼ τάδε πάντα, πόρον δέ οἱ ὅσσ' ἐκέλευσε,
σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ, ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον,
μὴ πρὶν σοὶ ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην τε γενέσθαι
ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι.
ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃς.
ἀλλ' ὑδρηναμένη καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
εὔχε' Ἀθηναίῃ κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.
ἡ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσει.
μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον, οὐ γὰρ ὀΐω
πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
ἔχθεσθ', ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσεται ὅς κεν ἔχῃσι
δώματά θ' ὑψηρεφέα, καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.
Ὣς φάτο, τῆς δ' εὔνησε γόον, σχέθε δ' ὄσσε γόοιο.
ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέῳ, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ.
κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
εἴποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεὺς
ἢ βοὸς ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκηε.
τῶν νῦν μοι μνῆσαι καί μοι φίλον υἷα σάωσον.
μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας.
Ὣς εἰποῦσ', ὀλόλυξε, θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα.
ὧδε δέ τις εἴπεσκε, νέων ὑπερηνορεόντων.
ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι, πολυμνήστη βασίλεια
ἀρτύνει, οὐδέ τι οἶδεν ὅ οἱ φόνος υἷι τέτυκται.
ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.

τοῖσιν δ' ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
πάντας ὁμῶς, μήπως τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν.
ὣς εἰπὼν, ἐκρίνατ' ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους.
βὰν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἁλὸς βένθος δὲ ἔρυσσαν,
ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο, καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ.
ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
τεύχεα δέ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
ὑψοῦ δ' ἐννοτίῳ τήν γ' ὅρμισαν, ἐν δ' ἔβαν αὐτοί,
ἔνθα δὲ δόρπον ἕλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
ἡ δ' ὑπερωΐῳ αὖθι περίφρων πηνελόπεια
κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος ἄπαστος ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος
ὁρμαίνουσ', εἴ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων.
ἦ ὅ γ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περ κύκλον ἄγωσι,
τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα.
ἔνθ' αὖτ', ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἤικτο γυναικί.
ἰφθίμῃ κούρῃ μεγαλήτορος ἰκαρίοιο.
τὴν εὔμηλος ὄπυιε φερῇς ἐνὶ οἰκία ναίων.
πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' ὀδυσῆος θείοιο.
εἴ πως πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοόωσαν
παύσειε κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῗδος ἱμάντα.

στῆ δ' ἄρ ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
εὕδεις πηνελόπεια φίλον τετιημένη ἦτορ;
οὐ μέν σ' οὐδὲ ἐῶσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντες
κλαίειν, οὐδ' ἀκάχησθαι. ἐπεί ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστι
σὸς πάϊς, οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων πηνελόπεια·
ἡδὺ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι,
τίπτε κασιγνήτη δεῦρ' ἤλυθες, οὔτι πάρος γε
πωλέ' ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
καί με κέλεαι παύσασθαι ὀϊζύος, ἠδ' ὀδυνάων
πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν δαναοῖσιν
ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' ἑλλάδα καὶ μέσον ἄργος·
νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς
νήπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδὼς, οὔτ' ἀγοράων·
τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἤπερ ἐκείνου·
τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια μή τι πάθῃσιν,
ἢ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ,
δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται
ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·
θάρσει, μηδέ τι πάγχυ φρεσὶ δείδιθι λίην,
τοίη γάρ οἱ πομπὸς ἅμ' ἔρχεται, ἥν τε καὶ ἄλλοι
ἀνέρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι, δύναται γὰρ
Παλλὰς ἀθηναίη, σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει·
ἣ νῦν με προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια·
εἰ μὲν δὴ θεός ἐσσι θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον·

ἤπου ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
ἦ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν.
οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
ζώει ὅ γ' ἢ τέθνηκε, κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Ὣς εἰπὼν σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη
ἐς πνοιὰς ἀνέμων, ἡ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
κούρη ἰκαρίοιο, φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη.
ὥς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
μνηστῆρες δ' ἀναβάντες, ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες,
ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
μεσσηγὺς ἰθάκης σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
ἀστερὶς οὐ μεγάλη, λιμένες δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ
ἀμφίδυμοι, τῇ τόν γε μένον λοχόωντες ἀχαιοί.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ. Ε. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ε

Ἐκκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ ζεὺς ἑρμῆν πέμπει πρὸς καλυψὼ κελεύων ἀποπέμπειν τὸν ὀδυσσέα, ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ, τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ ποσειδῶν καὶ χαλεπήνας, λύει τὴν σχεδίαν, ἰνὼ δὲ αὐτῷ δίδωσι κρήδεμνον ἐντειλαμένη, ἐπιβάντι τῆς γῆς ἀποῤῥίψαι αὐτό, καὶ πολλὰ παθὼν, εἰς τὴν τῶν φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ε πλεῖ ἐπὶ σχεδίης ὀδυσσεὺς κλαθείσης πόντῳ·

Ως δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τι
θωνοῖο
ἠ ὤρνυθ' ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι,
ἠδὲ βροτοῖσιν·
οἱ δὲ θεοὶ, θῶκόνδε καθίζανον, ἐν
δ' ἄρα τοῖσι,
ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον·
τοῖσι δ' ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' ὀδυσῆος
μνησαμένη, μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης·
ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες·
μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεὺς μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς·
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
ὡς οὔτις μέμνηται ὀδυσσῆος θείοιο
λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν·
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων
νύμφης ἐν μεγάροισι καλυψοῦς ἥ μιν ἀνάγκῃ
ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι·
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασι
οἴκαδε νισόμενον, ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
ἐς πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς λακεδαίμονα δῖαν·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα ζεύς·
τέκνον ἐμὸν ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων·

οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή,
ὡς ἤτοι κείνους ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών.
τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, δύνασαι γάρ,
ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
μνηστῆρες δ' ἐν νηῒ παλιμπετὲς ἀπονέονται.
ἦ ῥα καὶ ἑρμείαν φίλον υἱὸν ἀντίον ηὔδα.
ἑρμεία σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι
νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλὴν,
νόστον ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
ἤματί κ' εἰκοστῷ σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο
φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσουσιν.
πέμψουσι δ' ἐν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες,
πόλλ' ὅσ' ἂν οὐδέποτε τροίης ἐξήρατ' ὀδυσσεὺς,
εἴ περ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
ὣς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι,
οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος ἀργειφόντης.
αὐτίκα δ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
τὴν, μετὰ χερσὶν ἔχων, πέτετο κρατὺς ἀργειφόντης.
πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ.
σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρῳ ὄρνιθι ἐοικὼς,
ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο

ἰχθῦς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμῃ·
τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν ἑρμῆς,
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος, ἤπειρόνδε
ἤιεν, ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφη
ναῖεν ἐϋπλόκαμος, τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν,
πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόσε δ' ὀδμὴ
κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει
δαιομένων, ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
ἱστὸν ἐποιχομένη χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν,
ὕλη δὲ σπέος ἀμφιπεφύκει τηλεθόωσα,
κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος,
ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
σκῶπές τ' ἴρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι
εἰνάλιαι τῇσίν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν
ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο,
ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῇσι·
κρῆναι δ' ἑξείης πίσυρες, ῥέον ὕδατι λευκῷ·
πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλῃ,
ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου
θήλεον, ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν,
θηήσαιτ' ἰδὼν, καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν·
ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος ἀργειφόντης
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν, οὐδέ μιν ἄντην
ἠγνοίησεν ἰδοῦσα καλυψὼ δῖα θεάων,
οὐ γάρ τ' ἀγνῶτές γε θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει·
οὐδ' ἄρ' ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
ἀλλ' ὅγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἔνθα πάρος περ

δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
ἑρμείαν δ' ἐρέεινε καλυψὼ δῖα θεάων
ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα φαεινῷ σιγαλόεντι.
τίπτε μοι ἑρμεία χρυσόρραπι εἰλήλουθας,
αἰδοῖός τε φίλος τε πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις,
αὔδα ὅ,τι φρονέεις, τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν,
ἀλλ' ἕπεο προτέρω ἵνα τοι παρξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος ἀργειφόντης.
αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν.
εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω, κέλεαι γάρ.
ζεὺς ἐμ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
ἄσπετον, οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵτε θεοῖσιν
ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας,
ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἐστὶ διὸς νόον αἰγιόχοιο
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι.
φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον ἄλλων
τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ περὶ πριάμοιο μάχοντο
εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες, ἔβησαν
οἴκαδ', ἀτὰρ ἐν νόστῳ ἀθηναίην ἀλίτοντο.
ἣ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν, καὶ κύματα μακρά,
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι.
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν,
τὸν, νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα.

οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἀπὸ νόσφιν ὀλέσθαι
ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δ' ἡ καλυψὼ δῖα θεάων,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
σχέτλιοί ἐστε θεοὶ ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
οἵτε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
ἀμφαδίην, ἤν τίς τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην·
ὣς μὲν ὅτ' ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες·
ἕως μιν ἐν ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος ἄρτεμις ἁγνὴ,
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν·
ὣς δ' ὁπότ' ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος δημήτηρ,
ᾧ θυμῷ εἴξασα μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ, οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
ζεύς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ·
ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἀγᾶσθε θεοὶ βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι·
τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα, περὶ τρόπιος βεβαῶτα
οἶον, ἐπεί οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
ζεὺς ἐλάσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ·
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων, καὶ κῦμα πέλασσε,
τὸν μὲν ἐγὼ φιλέοντε, καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον,
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἐστὶ διὸς νόον αἰγιόχοιο
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὐδ' ἁλιῶσαι,
ἐρρέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, πέμψω δέ μιν οὔπῃ ἔγωγε·
οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·

αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος ἀργειφόντης·
οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν·
μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς ἀργειφόντης.
ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη,
ἤϊ', ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον, οὐδέ ποτ' ὄσσε
δακρυόφιν, τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.
ἀλλ' ἤτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ,
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ.
ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι, καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων.
κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο μηδέ τοι αἰὼν
φθινέτω. ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
ἀλλ' ἄγε δούρατα μακρὰ ταμὼν ἁρμόζεο χαλκῷ
εὐρεῖαν σχεδίην ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῇ
ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
ἐνθήσω μενοεικέ', ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι.
εἵματά τ' ἀμφιέσω, πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθε.
ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
αἴ κε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῆναί τε.
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

ἄλλο τι δὴ σὺ θεὰ τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπὴν,
ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἐΐσαι
ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ,
οὐδ' ἂν ἐγὼν ἀέκητι σέθεν σχεδίης ἐπιβαίην,
εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι·
μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο·
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδὼς,
οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι,
ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο·
ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ' ἂν ἐμοί περ
αὐτῇ μηδοίμην ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι,
καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων·
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἡγήσατο δῖα θεάων
καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο·
ἷξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνὴρ,
καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα καθίζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας, νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν
ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν·
αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμῳαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν,
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον,
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων,

διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι, σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης
εἴ γε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν ὅσσα τοι αἶσα
κήδε' ἀναπλῆσαι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
ἐνθάδε κ' αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις.
ἀθάνατός τ' εἴης ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
σὴν ἄλοχον, τῆς τ' αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα,
οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ ἔοικεν.
θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
πότνια θεά, μή μοι τόδε χώεο, οἶδα καὶ αὐτὸς
πάντα μάλ' οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ' εἰς ἄντα ἰδέσθαι.
ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως,
,, ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα.
,, οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
εἰ δ' αὖ τις ῥαίῃσι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
τλήσομαι ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν.
ἤδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα.
κύμασι καὶ πολέμῳ, μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ', ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
ἐλθόντες δ' ἄρα τώ γε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο,
τερπέσθην φιλότητι παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
αὐτίκ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς,
αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη,
λεπτὸν καὶ χαρίεν περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
καλὴν χρυσείην, κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.

καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπήν·
δῶκε μέν οἱ πέλεκυν μέγαν ἄρμενον ἐν παλάμῃσι
χάλκεον ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ,
στειλειὸν περικαλλὲς, ἐλάϊνον εὖ ἐναρηρός·
δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον, ἦρχε δ' ὁδοῖο
νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
κλήθρη τ' αἴγειρός τ' ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης·
αὖα πάλαι· περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δεῖξ' ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει·
ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα καλυψὼ δῖα θεάων·
αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα, θοῶς δέ οἱ ἤνυτο ἔργον·
εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ·
ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε·
τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα καλυψὼ δῖα θεάων·
τέτρηνεν δὲ πάντα καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι·
γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν·
ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
φορτίδος εὐρείης εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
τόσσον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς·
ἴκρια δὲ στήσας ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι
ποίει, ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα·
ἐν δ' ἱστὸν ποίει, καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο ὄφρ' ἰθύνοι·
φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι·
κύματος εἶλαρ ἔμεν, πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην·
τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε καλυψὼ δῖα θεάων,
ἱστία ποιήσασθαι, ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά·
ἐν δ' ὑπέρας τε, κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ,
μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατείρυσεν εἰς ἅλα δῖαν
τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·

τῷ δ᾽ ἄρα πέμπτῳ, πέμπ᾽ ἀπὸ νήσου δῖα καλυψώ.
εἵματά τ᾽ ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.
ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο.
ἕτερον δ᾽ ὕδατος μέγαν. ἐν δὲ καὶ ᾖα
κωρύκῳ, ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά.
οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
γηθόσυνος δ᾽ οὔρῳ πέτασ᾽ ἱστία δῖος ὀδυσσεύς.
αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως
ἥμενος, οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
πληϊάδας τ᾽ ἐσορῶντι. καὶ ὀψὲ δύοντα βοώτην.
ἄρκτον θ᾽ ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν.
ἥ τ᾽ αὐτοῦ στρέφεται καί τ᾽ ὠρίωνα δοκεύει.
οἴη δ᾽ ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο.
τὴν γὰρ δή μιν ἄνωγε καλυψὼ δῖα θεάων
ποντοπορευόμεναι ἐπ᾽ ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
ἑπτὰ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων.
ὀκτωκαιδεκάτῃ δ᾽ ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
γαίης φαιήκων ὅθι τ᾽ ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ.
εἴσατο δ᾽ ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
τὸν δ᾽ ἐξ αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων ἐνοσίχθων,
τηλόθεν ἐκ σολύμων ὀρέων ἴδεν, εἴσατο γάρ οἱ
πόντον ἐπιπλείων. ὁ δ᾽ ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον.
κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν.
ὢ πόποι ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
ἀμφ᾽ ὀδυσῆϊ ἐμεῖο μετ᾽ αἰθιόπεσσιν ἐόντος.
καὶ δὴ φαιήκων γαίης σχεδὸν ἔνθα οἱ αἶσα
ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ ὀϊζύος, ἥ μιν ἱκάνει
ἀλλ᾽ ἔτι μέν μιν φημὶ ἅδην ἐλάαν κακότητος.
Ὣς εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
χερσὶ τρίαιναν ἑλὼν, πάσας δ᾽ ὀρόθυνεν ἀέλλας

παντοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
σὺν δ' εὖρός τε νότος τ' ἔπεσε ζέφυρός τε δυσαὴς,
καὶ βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦμα κυλίνδων,
καὶ τότ' ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
ὤ μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νύ μοι μήκιστα γένηται,
δείδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν·
ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
ἄλγε' ἀναπλήσειν, τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται,
οἵοισι νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
παντοίων ἀνέμων. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
τρὶς μάκαρες δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότ' ὄλοντο
τροίῃ ἐν εὐρείῃ χάριν ἀτρείδῃσι φέροντες.
ὡς δὴ ἐγώ γ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
ἤματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
τρῶες ἐπέρριψαν, περὶ πηλείωνι θανόντι,
τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καί μευ κλέος ἦγον ἀχαιοί.
νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι,
ὣς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασε μέγα κῦμα κατ' ἄκρης
δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξε,
τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ
ἐκ χειρῶν προέηκε, μέσον δέ οἱ ἱστὸν ἔαξε
δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
τηλοῦ δὲ σπεῖρον, καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ.
τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδὲ δυνάσθη
αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς.
εἵματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε δῖα καλυψώ
ὀψὲ δὲ δή ῥ' ἀνέδυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην

πικρὴν, ἥ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
ἀλλ' οὐδ' ὧς σχεδίης ἐπελήθετο τειρόμενός περ.
ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς.
ἐν μέσσῃ δὲ κάθιζε τέλος θανάτου ἀλεείνων,
τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας
ἀμπεδίον πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται,
ὡς τὴν ἀμπέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα.
ἄλλοτε μέν τε νότος βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,
ἄλλοτε δ' αὖτ' εὖρος, ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.
τὸν δὲ ἴδε κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος ἰνὼ
λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα.
νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς,
ἥ ῥ' ὀδυσῆ' ἐλέησεν, ἀλώμενον ἄλγε' ἔχοντα,
αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσετο λίμνης,
ἷζε δ' ἐπὶ σχεδίης, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε ποσειδάων ἐνοσίχθων
ὠδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει,
οὐ μὲν δή σε καταφθίσει μάλα περ μενεαίνων
ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν.
εἵματα ταῦτ' ἀποδὺς, σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
κάλλιπ', ἀτὰρ χείρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστου
γαίης φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
τῆ δὲ τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι
ἄμβροτον, οὐδέ τι τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι ἠπείροιο,
ἂψ ἀπολυσάμενος, βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον.
πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,
αὐτὴ δ' ἂψ ἐς πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.

αἰθυίῃ ἐϊκυῖα, μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν·
αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς·
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
ὤμοι ἐγὼ μή τις μοι ὑφαίνῃσι δόλον αὖτε·
ἀθανάτων, ὅτε μ' ἐκ σχεδίης ἀποβῆναι ἀνώγει·
ἀλλὰ μάλ' οὔπω πείσομ' ἐπεὶ ἑκὰς ὀφθαλμοῖσι
γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι·
ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον,
ὄφρ' ἂν μέν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρῃ,
τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·
αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
νήξομ' ἐπεὶ οὐ μέν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον·
ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ὦρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα ποσειδάων ἐνοσίχθων,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε κατηρεφές, ἤλασε δ' αὐτόν·
ὡς δ' ἄνεμός τε ζαὴς ἠΐων θημῶνα τινάξῃ
καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασεν ἄλλυδις ἄλλῃ·
ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ', αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ἀμφ' ἑνὶ δούρατι βαῖνε κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων·
εἵματα δ' ἐξαπέδυνε· τά οἱ πόρε δῖα καλυψώ·
αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν·
αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε χεῖρε πετάσας,
νηχέμεναι μεμαώς, ἴδε δὲ κρείων ἐνοσίχθων·
κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
εἰσόκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείης·
ἀλλ' οὐδ' ὧς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος·
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους·
ἵκετο δ' εἰς αἰγὰς ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν·
αὐτὰρ ἀθηναίη κούρη διὸς ἄλλ' ἐνόησεν·

ἤτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους.
παύσασθαι δ' ἐκέλευσε, καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας.
ὦρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν.
ἕως ὅ γε φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
διογενὴς ὀδυσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
ἔνθα δύω νύκτας δύο δ' ἤματα κύματι πηγῷ
πλάζετο, πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠώς,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ἠδὲ γαλήνη
ἔπλετο νηνεμίη, ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν,
ὀξὺ μάλα προϊδὼν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
ὡς δ' ὅταν ἀσπάσιος βίοτος παίδεσσι φανείη
πατρὸς, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
ἀσπασίως δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
ὡς ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη.
νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι.
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.
ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ' ἁλὸς ἄχνῃ.
οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί.
ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε.
καὶ τότ' ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.
ὤ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
ἔκβασις οὔ πῃ φαίνεθ' ἁλὸς πολιοῖο θύραζε,
ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες ἀμφὶ δὲ κῦμα
βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.

ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔπως ἐστὶ πόδεσσι
στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·
μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
κῦμα μέγ' ἁρπάξαν, μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή,
εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι ἤν που ἐφεύρω,
ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
δείδω μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα,
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ βαρέα στενάχοντα,
ἦέ τι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
ἐξ ἁλὸς οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς ἀμφιτρίτη,
οἶδα γὰρ ὥς μοι ὀδώδυσται κλυτὸς ἐννοσίγαιος·
ἧος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρον τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν·
ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινούς τε δρύφθη σὺν τ' ὀστέ' ἀράχθη,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη,
ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
τῆς ἔχετο στενάχων εἵως μέγα κῦμα παρῆλθε,
καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε, παλιρρόθιον δέ μιν αὖτις
πλῆξεν ἐπεσσύμενον τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ·
ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο
πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται,
ὡς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν, τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν,
ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' ὀδυσσεύς,
εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις ἀθήνη
κύματος ἐξαναδὺς τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε,
νῆχε παρὲξ ἐς γαῖαν ὁρώμενος εἴ που ἐφεύροι
ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρρόοιο
ἷξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος

λεῖος

λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν,
κλῦθι ἄναξ ὅς τις ἐστὶ, πολύλιστος δέ σ' ἱκάνω,
φεύγων ἐκ πόντοιο ποσειδάωνος ἐνιπάς.
αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἀνδρῶν ὅς τις ἵκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν,
σόν τε ῥόον σά τε γούνατ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας,
ἀλλ' ἐλέαιρε ἄναξ. ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάθ', ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα,
πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
ἐς ποταμοῦ προχοάς. ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε
χεῖράς τε στιβαρὰς ἁλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
ᾤδεε δὲ χρόα πάντα, θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ
ἂν στόμα τε ῥῖνάς τε, ὁ δ' ἄπνευστος καὶ ἄναυδος
κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν,
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο,
καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν,
ἂψ δ' ἔφερε μέγα κῦμα κατὰ ῥόον, αἶψα δ' ἄρ' ἰνὼ
δέξατο χερσὶ φίλῃσιν, ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
ὤ μοι ἐγὼ, τί πάθω, τί νύ μοι μήκιστα γένηται.
εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω.
μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ, καὶ θῆλυς ἐέρση
ἐξ ὀλιγηπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν,
αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό.
εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην
θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθείη
ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ

δείδω μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι, δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
βῆ δ' ἴμεν εἰς ὕλην, τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν
ἐν περιφαινομένῳ, δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους
ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας, ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης.
τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
οὐδέ ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν.
οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές, ὣς ἄρα πυκνοὶ
ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδὶς, οὓς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
δύσετ'· ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν
εὐρεῖαν, φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή.
ὅσσον τ' ἠὲ δύω, ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
ὥρῃ χειμερίῃ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι.
τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι
σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔοι.
ὣς Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο, τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
δυσπονέος καμάτοιο φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ .Ζ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

α Θεὰ ἐπιστᾶσα ὄναρ Ναυσικάᾳ τῇ Ἀλκινόου θυγατρὶ. κελεύει αὐτῇ τὴν ἐσθῆτα ἐπὶ ποταμὸν ἀγούσῃ, πλύνειν, πλησίον γὰρ αὐτῇ εἶναι ἔφη γάμον, καὶ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ· ἔπειτα παίζει μετὰ τῶν θεραπαινῶν, ἀκούσας δ' αὐτῶν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξυπνίζεται, καὶ δεηθεὶς Ναυσικάας, ἐσθῆτα καὶ τροφὴν παρ' αὐτῆς λαβὼν, ἕπεται αὐτῇ εἰς τὴν πόλιν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ .Ζ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ζῆτα δ' ναυσικάα κόμισ' ἐν σχερίῃ ὀδυσῆα.

ὣ

Σ ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας
δῖος ὀδυσσεὺς,
ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ ἀθήνη
βῆ ῥ' ἐς φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε.
οἳ πρὶν μέν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ ὑπερείῃ,
ἀγχοῦ κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων·
οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε ναυσίθοος θεοειδής.
εἷσεν δ' ἐν σχερίῃ, ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων.
ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους·
καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας.
ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς, ἄϊδος δὲ βεβήκει.
ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς.
τοῦ μὲν, ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
νόστον ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
κοιμᾶτ' ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος ἀλκινόοιο,
πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι
σταθμοῖιν ἑκάτερθε, θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.
ἣ δ' ἀνέμου ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης.
στῆ δ' ἄρ ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο δύμαντος.

ἥ οἱ ὁμηλικίη μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ.
τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις ἀθήνη,
ναυσικάα. τί νύ σ' ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα.
σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
ἕννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἵ κέ σ' ἄγωνται.
ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
ἐσθλή, χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἕψομαι ὄφρα τάχιστα
ἐντύνεαι, ἐπεὶ οὔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσεαι,
ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
πάντων φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ,
ἀλλ' ἄγ' ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ,
ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
ζῶστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἠὲ πόδεσιν
ἔρχεσθαι, πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος.
Ἡ μὲν ἄρ ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις ἀθήνη
» οὔλυμπόνδ' ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
» ἔμμεναι, οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ
» δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ' αἴθρη
πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη.
τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
ἔνθ' ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ,
αὐτίκα δ' ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος, ἥ μιν ἔγειρε
ναυσικάαν εὔπεπλον, ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.
βῆ δ' ἰέναι διὰ δώμαθ' ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι,
πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί, κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας.
ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,

ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, τῷ δὲ θύραζε
ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον φαίηκες ἀγαυοί.
ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε.
Πάππα φίλ' οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσειας ἀπήνην
ὑψηλὴν εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται.
καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντι.
βουλὰς βουλεύειν, καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα,
πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν.
οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες.
οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα εἵματ' ἔχοντες,
ἐς χορὸν ἔρχεσθαι, τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
Ὣς ἔφατ', αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
πατρὶ φίλῳ, ὁ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ.
οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
ἔρχευ, ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
ὑψηλὴν εὔκυκλον ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν.
Ὣς εἰπὼν δμώεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο.
οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
ὅπλεον, ἡμιόνους θ' ὕπαγον, ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ.
κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινήν.
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ.
μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ, κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης.
δῶκε δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον
ἧος χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
μάστιξεν δ' ἐλάαν, καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιιν.

αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτήν
οὐκ οἴην, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
ἔνθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι,
ἔνθ' αἵγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.
καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα
τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα, ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ
στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς, ἔριδα προφέρουσαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε, κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλός, ἧχι μάλιστα
λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
αἱ δὲ λοεσσάμεναι, καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο.
εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμῳαί τε καὶ αὐτή,
σφαίρῃ ταί τ' ἄρ' ἔπαιζον ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι.
τῇσι δὲ ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
οἵη δ' ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
ἢ κατὰ τηΰγετον περιμήκετον, ἢ ἐρύμανθον,
τερπομένη κάπροισι, καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι,
τῇ δέ θ' ἅμα νύμφαι κοῦραι διὸς αἰγιόχοιο
ἀγρονόμοι παίζουσι, γέγηθε δέ τε φρένα λητώ,
πασάων δ' ὑπὲρ ἥ γε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι,
ὣς ἥγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι
ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἵματα καλά,
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη,

ὡς ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
ἥ οἱ φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια.
ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμπεσε δίνῃ.
αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσαν, ὁ δ' ἔγρετο δῖος ὀδυσσεύς.
ἑζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
ὤ μοι ἐγὼ τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω.
ἦ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι.
ἦε φιλόξεινοι καί σφι νόος ἐστὶ θεουδής.
ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτὴ
νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα.
καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα.
ἦ νύπου ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων
ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι, ἠδὲ ἴδωμαι.
Ὣς εἰπὼν, θάμνων ὑπεδύσετο δῖος ὀδυσσεύς.
ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
φύλλων ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῒ μήδεα φωτός.
βῆ δ' ἴμεν ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος ἀλκὶ πεποιθώς.
ὅστ' εἶσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
δαίεται, αὐτὰρ ὁ βουσὶ μετέρχεται ἢ ὀΐεσιν,
ἠὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους, κέλεται δέ ἑ γαστὴρ
μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
ὡς ὀδυσεὺς κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλε
μίξεσθαι γυμνός περ ἐὼν, χρειὼ γὰρ ἵκανε.
σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἅλμῃ.
τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προὐχούσας.
οἴη δ' ἀλκινόου θυγάτηρ μένε, τῇ γὰρ ἀθήνη.
θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἵλετο γυίων.
στῆ δ' ἄντα σχομένη, ὁ δὲ μερμήριξεν ὀδυσσεύς.
ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,

ἢ αὔτως ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι
λίσσοιτ' εἰ δείξει πόλιν καὶ εἵματα δοίη.
ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι,
μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·
Γουνοῦμαί σε ἄνασσα, θεός νύ τις, ἢ βροτός ἐσσί,
εἰ μέν τις θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο
εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τ' ἄγχιστα ἐΐσκω·
εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι,
τρὶς μάκαρες σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
τρὶς μάκαρες μὲν κασίγνητοι, μάλα πού σφισι θυμὸς
αἰὲν ἐϋφροσύνῃσιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο.
λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν,
κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων·
ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας, οἶκόνδ' ἀγάγηται·
οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
οὔτ' ἄνδρα οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα·
Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα,
ἦλθον γὰρ καὶ κεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λαὸς
τὴν ὁδόν, ᾗ δὴ μέλλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι,
ὣς δ' αὔτως καὶ κεῖνο ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ
δήν, ἐπεὶ οὔπω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·
ὥς σε γύναι ἄγαμαί τε, τέθηπά τε, δείδιά τ' αἰνῶς
γούνων ἅψασθαι, χαλεπὸν δέ με πένθος ἱκάνει,
χθιζὸς ἐεικοστῷ φύγον ἤματι οἴνοπα πόντον
τόφρα δέ με αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπναί τε θύελλαι
νήσου ἀπ' ὠγυγίης, νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,

ὄφρ' ἔτι που καὶ τῇ δὲ πάθω κακόν, οὐ γὰρ ὀΐω,
παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν,
ἀλλὰ ἄνασσ' ἐλέαιρε, σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας,
ἐς πρώτην ἱκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὔ τινα οἶδα,
ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν,
ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δέ μοι ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι
εἴ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
ἐσθλήν, οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,
ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
ἀνὴρ ἠδὲ γυνή, πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
χάρματα δ' εὐμενέτῃσι, μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα,
ξεῖν' ἐπεὶ οὔτε κακῷ, οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν
ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ,
καί που σοὶ τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
νῦν δ' ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν, καὶ γαῖαν ἱκάνεις.
οὔτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτε τευ ἄλλου
ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν,
φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν,
εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος ἀλκινόοιο,
τοῦ δ' ἐκ φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι κέλευσε.
στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι, πόσε φεύγετε φῶτα ἰδοῦσαι.
ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς οὐδὲ γένηται,
ὅς κεν φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται,

δηιότητα φέρων, μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισι·
οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτὸς ἐπιμίσγεται ἄλλος·
ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει
» τὸν νῦν χρὴ κομέειν, πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
» ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε,
ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε
λούσατέ τε δ' ἐν ποταμῷ ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλοισι κέλευσαν·
κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἷσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσε
ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος ἀλκινόοιο·
πὰρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔθηκαν·
δῶκαν δέ οἱ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον·
ἤνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσι
δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀμφίπολοι στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
ἅλμην ὤμοιιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
χρίσομαι, ἦ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή·
ἄντην δ' οὐκ ἂν ἐγώ γε λοέσσομαι, αἰδέομαι γὰρ
γυμνοῦσθαι κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθών.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρῃ·
αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χρόα νίζετο δῖος Ὀδυσσεὺς
ἅλμην, ἥ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους·
ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,
ἀμφὶ δ' εἵμαθ' ἕσαθ' ἅ οἱ πόρε παρθένος ἀδμής·
τὸν μὲν ἀθηναίη θῆκεν διὸς ἐκγεγαυῖα
μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος
οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας·
ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ

ἴδρις, ὃν ἥφαιστος δέδαεν καὶ παλλὰς ἀθήνη
τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει.
ὣς ἄρα τῷ κατέχευεν χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης.
κάλλεϊ καὶ χάρισι στίλβων, θηεῖτο δὲ κούρη.
δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα.
Κλῦτέ μοι ἀμφίπολοι λευκώλενοι ὄφρα τι εἴπω.
οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν
φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι.
πρόσθεν μὲν γὰρ δή μοι ἀεικέλιος δέατ' εἶναι.
νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη
ἐνθάδε ναιετάων, καί οἱ ἅδοι αὐτόθι μίμνειν.
ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε.
Ὣς ἔφαθ' αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
πὰρ δ' ἄρ' ὀδυσσῆϊ ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
ἤτοι ὁ πῖνε, καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς,
ἁρπαλέως, δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος.
αὐτὰρ ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν.
εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης.
ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἂν δ' ἔβη αὐτή,
ὤτρυνεν δ' ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
ὄρσεο νῦν δὴ ξεῖνε πόλινδ' ἴμεν ὄφρα σε πέμψω
πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σε φημὶ
πάντων φαιήκων εἰδησέμεν, ὅσσοι ἄριστοι.
ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν,
ὄφρ' ἂν μέν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν
καρπαλίμως ἔρχεσθαι, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήομεν, ἣν πέρι πύργος

ὑψηλὸς, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος·
λεπτὴ δ' εἰσίθμη, νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
εἰρύαται, πᾶσιν γὰρ ἐπίστιον ἐστὶν ἑκάστῳ.
ἔνθα δέ τε σφ' ἀγορὴ, καλὸν ποσιδήϊον ἀμφὶς
ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
πείσματα καὶ σπεῖρας, καὶ ἀποξύνουσιν ἐρετμά.
οὐ γὰρ φαιήκεσσι μέλει βίος, οὐδὲ φαρέτρη,
ἀλλ' ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ, νεῶν καὶ νῆες ἐΐσαι,
ᾗσιν ἀγαλλόμενοι, πολιὴν περόωσι θάλασσαν.
τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα μή τις ὀπίσω
μωμεύῃ, μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον.
καί νύ τις ὧδ' εἴπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας,
τίς δ' ὅδε ναυσικάᾳ ἕπεται καλός τε μέγας τε
ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὗρε; πόσις νύ οἱ ἔσσεται αὐτῇ.
ἤ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νηὸς,
ἀνδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὔ τινες ἐγγύθεν εἰσίν,
ἤ τίς οἱ εὐξαμένῃ πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
οὐρανόθεν καταβὰς, ἕξει δέ μιν ἤματα πάντα.
βέλτερον εἰ κ' αὐτή περ ἐποιχομένη πόσιν εὗρεν
ἄλλοθεν, ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
φαίηκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
ὣς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο.
καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ ἥ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
ἥ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
ἀνδράσι μίσγεται, πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
ξεῖνε σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος ὄφρα τάχιστα
πομπῆς καὶ νόστοιο τύχῃς παρὰ πατρὸς ἐμοῖο.
δήομεν ἀγλαὸν ἄλσος ἀθήνης ἄγχι κελεύθου
αἰγείρων, ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών.

ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τε θαλυῖά τ' ἀλωὴ,
τόσσον ἀπὸ πτόλιος ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
ἔνθα καθεζόμενος, μεῖναι χρόνον εἰσόκεν ἡμεῖς
ἄστυδε ἔλθωμεν, καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός.
αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπῃ ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι.
καὶ τότε φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν ἠδ' ἐρέεσθαι
δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος ἀλκινόοιο.
ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστί, καὶ ἂν πάϊς ἡγήσαιτο
νήπιος, οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
δώματα φαιήκων, οἷος δόμος ἀλκινόοιο
ἥρωος, ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλὴ,
ὦκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
μητέρ' ἐμὴν, ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι,
κίονι κεκλιμένη, δμωαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν.
ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμεῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
τῷ ὅγε οἰνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὥς,
τὸν παραμειψάμενος μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας
βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδηαι
χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί,
εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ.
ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ
ἡμιόνους, αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα,
αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν,
ἡ δὲ μάλ' ἡνιόχευεν, ὅπως ἅμ' ἑποίατο πεζοὶ
ἀμφίπολοί τ' ὀδυσεύς τε, νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην,
δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
ἱρὸν ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖος ὀδυσσεύς,

αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη·
νῦν δή πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔποτ' ἄκουσας
ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς ἐννοσίγαιος·
δός μ' ἐς φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἠδ' ἐλεεινόν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε παλλὰς ἀθήνη·
αὐτῷ δ' οὔπω φαίνετ' ἐναντίον, αἴδετο γάρ ῥα
πατροκασίγνητον, ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν
ἀντιθέῳ ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ .Η. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ν Αυσικάα εἰς τὴν πόλιν ἀφικνεῖται, καὶ μετ' ὀλίγον ὀδυσσεὺς ἱκετεύει τὴν ἀρήτην, ἀλκινόου τοῦ βασιλέως γυναῖκα. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον πυθομένης ὁπόθεν τὴν ἐσθῆτα ἔσχεν, ἐγνώρισε γὰρ αὐτὴν, τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν ἀπὸ τῆς ὠγυγίας μέχρι τῆς τῶν φαιάκων γῆς διηγεῖται.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἦτα δ' εὖ φρονέουσ' ὀδυσεῖ, χερίης βασιλῆος.

ὦ

Σ ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας
δῖος ὀδυσσεύς,
κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μέ-
νος ἡμιόνοιιν.
ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ
δώμαθ' ἵκανεν,
στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισιν, κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς
ἵσταντ' ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ἀπ' ἀπήνης
ἡμιόνους ἔλυον, ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤιε· δαῖε δέ οἱ πῦρ
γρηῢς ἀπειραίη θαλαμηπόλος εὐρυμέδουσα,
τήν ποτ' ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι.
ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι
φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὣς δῆμος ἄκουεν.
ἣ τρέφε ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
καί τότ' ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλιν δ' ἴμεν, ἀμφί δ' ἀθήνη
πολλὴν ἠέρα χεῦε φίλα φρονέουσ' ὀδυσῆϊ,
μή τις φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας,
κερτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ' ὅτις εἴη.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν.
ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη,
παρθενικῇ ἐϊκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ.
στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ, ὁ δ' ἀνείρετο δῖος ὀδυσσεύς.
ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο

ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει,
καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω.
τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης, τῷ οὔτινα οἶδα.
ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη,
τοὶ γὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε πάτερ δόμον ὅν με κελεύεις
δείξω, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει,
ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
μή δέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μὴ δ' ἐρέεινε.
οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται.
οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.
νηυσὶ θοῇσι τοίγε πεποιθότες ὠκείῃσιν,
λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν ἐπεί σφισι δῶκε κρονίων
τῶν νέες ὠκεῖαι, ὡσεὶ πτερὸν ἠὲ νόημα.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο παλλὰς ἀθήνη
καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
τὸν δ' ἄρα φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν.
ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας, οὐ γὰρ ἀθήνη
εἴα ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός, ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν
θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
θαύμαζεν δ' ὀδυσεὺς λιμένας, καὶ νῆας ἐΐσας.
αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ,
ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα θαῦμα ἰδέσθαι,
ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώματ' ἵκοντο.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
οὗτος δή τοι ξεῖνε πάτερ δόμος ὅν με κελεύεις
πεφραδέμεν, δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας
δαίτην δαινυμένους, σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
» τάρβει, θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
ἔργοισι τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.

δέσποιναν

δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν.
ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων
τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον ἀλκίνοον βασιλῆα,
ναυσίθοον μὲν πρῶτα ποσειδάων ἐνοσίχθων
γείνατο, καὶ περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος εὐρυμέδοντος,
ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι γιγάντεσιν βασίλευεν,
ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός,
τῇ δὲ ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα,
ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν φαίηξιν ἄνασσεν,
ναυσίθοος δ' ἔτεκε ῥηξήνορά τ' ἀλκίνοόν τε.
τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος ἀπόλλων
νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
ἀρήτην, τὴν δ' ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν.
καί μιν ἔτισ' ὡς οὔ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
ὅσσαι νῦν τε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.
ὡς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἐστὶν,
ἔκ τε φίλων παίδων, ἔκ τ' αὐτοῦ ἀλκινόοιο
καὶ λαῶν, οἵ μιν ῥα θεὸν ὡς εἰσορόωντες,
δειδέχαται μύθοισιν ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἄστυ.
οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ.
οἷσιν τ' εὖ φρονέῃσι, καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ως ἄρα φωνήσασ', ἀπέβη γλαυκῶπις ἀθήνη.
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, λίπε δὲ σχερίην ἐρατεινήν,
ἵκετο δ' ἐς μαραθῶνα, καὶ εὐρυάγυιαν ἀθήνην.
δῦνε δ' ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά, πολλὰ δέ οἱ κῆρ

ὁρμαίν' ἱσταμένῳ πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
ὥς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης
δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος ἀλκινόοιο.
χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο.
χρύσειαι δὲ θύραι, πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον.
ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ, ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ
ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
οὓς ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος ἀλκινόοιο,
ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα.
ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερὲς, ἔνθ' ἐνὶ, πέπλοι
λεπτοὶ ἐΰννητοι βεβλήατο ἔργα γυναικῶν.
ἔνθα δὲ φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο,
πίνοντες καὶ ἔδοντες, ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν
ἕστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες.
αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι, μήλοπα καρπόν.
αἱ δ' ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν
ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.
καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον,
τόσσον φαίηκες περὶ πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν, ὣς δὲ γυναῖκες
ἱστὸν τεχνῆσαι, περὶ γάρ σφισι δῶκεν ἀθήνη
ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς.
ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων

τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν·
ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωντα,
ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι·
συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι,
τάων, οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἐπιλείπει
χείματος, οὐδὲ θέρευς ἐπετήσιος, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
ζεφυρίη πνείουσα, τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
„ ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ·
„ αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται,
τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε, τρυγόωσιν,
ἄλλας δὲ τραπέουσι, πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν·
ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσι,
ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι.
ἐν δὲ δύω κρῆναι, ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω.
εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ ἀργειφόντῃ.
ᾧ πυμάτῳ σπένδεσκον ὅτε μνησαίατο κοίτου.
αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα,
ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς,

καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κατὰ φῶτα ἰδόντες,
θαύμαζον δ' ὁρόωντες, ὁ δ' ἐλιτάνευεν ὀδυσσεύς.
ἀρήτη θύγατερ ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
σόν τε πόσιν, σά τε γούνατ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας.
τούς δέ τε δαιτυμόνας, τοῖσίν τε θεοὶ ὄλβια δοῖεν.
ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειαν ἕκαστοι
κτήματ' ἐν μεγάροισιν γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν.
αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι
θᾶσσον, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.
Ὣς εἰπὼν κατὰ ῥ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι
πὰρ πυρί, οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως ἐχένηος,
ὃς δὴ φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς.
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν.
Ἀλκίνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικε,
ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν,
οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.
ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
εἷσον ἀναστήσας, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον,
οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ διὶ τερπικεραύνῳ
σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων.
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος ἀλκινόοιο,
χειρὸς ἑλὼν ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ.
υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα λαοδάμαντα,
ὅς οἱ πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε,
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα

καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων.
αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς.
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος ἀλκινόοιο,
Ποντόνοε κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ διὶ τερπικεραύνῳ
σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα.
νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός.
τοῖσιν δ' ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.
κέκλυτε φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες.
ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἠδὲ θεοῖσι
ῥέξομεν ἱερὰ καλά, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης
πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
χαίρων καρπαλίμως εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί,
μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι,
πρίν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα δ' ἔπειτα
πείσεται ἅσσα οἱ αἶσα κατὰ κλῶθές τε βαρεῖαι,
γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ ὅτε μιν τέκε μήτηρ,
εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν
ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται,
αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς,
ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλητὰς ἑκατόμβας,

δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι. ἔνθα περ ἡμεῖς.
εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης,
οὔ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεὶ σφίσιν ἐγγύθεν εἰμὲν,
ὥσπερ κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ἀλκίνο' ἄλλό τι τοι μελέτω φρεσὶν, οὐ γὰρ ἔγωγε
ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν.
οὕς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστά τ' ὀχέοντας ὀϊζὺν
ἀνθρώπων, τοῖσί κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην,
καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κατὰ μυθησαίμην.
ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ.
οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
ἔπλετο, ἥτ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ.
καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν, ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δέ με πάντων
ληθάνει ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι.
ὥς κε με τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
καί περ πολλὰ παθόντα, ἰδόντα με, καὶ λίποι αἰὼν
κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον.
πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος ὀδυσσεύς,
πὰρ δέ οἱ ἀρήτη τε καὶ ἀλκίνοος θεοειδὴς
ἥσθην, ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.

τοῖσιν δ' ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἰδοῦσα
καλὰ τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί·
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν ἐρήσομαι αὐτή,
τίς; πόθεν εἶς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν;
οὐ δὴ φὴς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ἀργαλέον βασίλεια διηνεκέως ἀγορεῦσαι
κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες·
τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται·
ἔνθα μὲν ἄτλαντος θυγάτηρ δολόεσσα καλυψὼ
ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός, οὐδέ τις αὐτῇ
μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἐλάσας ἐκέασε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ·
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
νῆσον ἐς ὠγυγίην πέλασαν θεοὶ ἔνθα καλυψὼ
ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς, ἥ με λαβοῦσα
ἐνδυκέως ἐφίλει τε, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·
ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἄμβροτα δῶκε καλυψώ·
ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
καὶ τότε δή μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι

Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς·
πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκε
σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ, καὶ ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν·
οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε,
ἑπτακαίδεκα μὲν πλέον ἤματα ποντοπορεύων,
ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
γαίης ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ
δυσμόρῳ, ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ
πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθα,
ὤρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κῦμα
εἴα ἐπὶ σχεδίης ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι,
τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ', αὐτὰρ ἐγώ γε
νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, ὄφρα με γαίῃ
ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ·
ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου
πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλὼν, καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ·
ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν ἕως ἐπῆλθον
ἐς ποταμὸν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος
λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ
ἤλυθ', ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο
ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
ἠφυσάμην, ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν·
ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι φίλον τετιημένος ἦτορ,
εὗδον παννύχιος καὶ ἐπ' ἠῶ, καὶ μέσον ἦμαρ·
δύσετό τ' ἠέλιος καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν,
ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
παιζούσας, ἐν δ' αὐτὴ ἔην ἐϊκυῖα θεοῖσιν,
τὴν ἱκέτευσ'· ἡ δ' οὔτι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,

ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
ἐρξέμεν, αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
ἥ μοι σῖτον ἔδωκεν ἅλις ἠδ' αἴθοπα οἶνον.
καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καί μοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν.
ταῦτά τοι ἀχνύμενός περ ἀληθείην κατέλεξα.
Τὸν δ' αὖτ' ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
ξεῖν', ἤτοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε
παῖς ἐμή. οὕνεκά σ' οὔτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
ἦγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ' ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ἥρως, μή μοι τ' οὔνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην,
ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευσε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι.
ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον δείσας, αἰσχυνόμενός τε
μή πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιτ' ἰδόντι,
δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτ' ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε.
ξεῖν', οὔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσι φίλον κῆρ
μαψιδίως κεχολῶσθαι, ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
αἲ γὰρ ζεῦ τε πάτερ καὶ ἀθηναίη καὶ ἄπολλον,
τοῖος ἐών, οἷός ἐσσι, τά τε φρονέων ἅτ' ἐγώ περ,
παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
αὖθι μένων, οἶκον δέ κ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
εἴ κ' ἐθέλων τε μένοις, ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει
φαιήκων, μὴ δ' οὕτω φίλον διὶ πατρὶ γένοιτο.
πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' ἐῢ εἰδῇς
αὔριον, ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
λέξεαι, οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην ὄφρ' ἂν ἵκηαι
πατρίδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἴ πού τι φίλον ἐστίν.
εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἐς' εὐβοίης,
τὴν γὰρ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι, οἵ μιν ἴδοντο

λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν ῥαδάμανθυν·
ἦγον ἐποψόμενον τιτυὸν γαιήϊον υἱόν.
καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἦλθον καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
ἤματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἴκαδ' ὀπίσσω·
εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσσον ἄρισται
νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναῤῥιπτεῖν ἅλα πηδῷ·
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς·
εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ζεῦ πάτερ αἴθ' ὅσα εἶπε τελευτήσειεν ἅπαντα
ἀλκίνοος, τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
ἄσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην·
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
κέκλετο δ' ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας·
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι·
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
ὤτρυνον ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·
ὄρσο κέων ὦ ξεῖνε, πεποίηται δέ τοι εὐνή·
Ὣς φάν· τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος ὀδυσσεὺς
τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο·
πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν·

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ. Θ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Κκλησία γίνεται τῶν φαιάκων περὶ τοῦ ξένου, καὶ ναῦς καθέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τοῦ ὀδυσσέως. καὶ ἑστιῶνται παρὰ τῷ ἀλκινόῳ τῶν φαιήκων οἱ ἄριστοι. καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνίζονται φαίακες καὶ ὀδυσσεύς, καὶ ὁ δημόδοκος ᾄδει, πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν ἄρεως καὶ ἀφροδίτης, ἔπειτα τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δουρείου ἵππου, καὶ τοῦ ὀδυσσέως κλαίοντος πυνθάνεται τίς καὶ πόθεν εἴη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Θ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Θῆτα δ' ἄθλοις φαίηκες ὀδυσσῆος πείρηθεν.

Μος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος ἀλκινόοιο.
ἂν δ' ἄρα διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος ὀδυσσεύς.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος ἀλκινόοιο.
φαιήκων ἀγορὴν δ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
πλησίον, ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο παλλὰς ἀθήνη,
εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος ἀλκινόοιο.

νόστον Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μητιόωσα·
καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
δεῦτ' ἄγε Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες
εἰς ἀγορὴν ἰέναι ὄφρα ξείνοιο πύθησθε
ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα.
πόντον ἐπιπλαγχθείς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου,
καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι
ἀγρομένων, πολλοὶ γὰρ ἐθηήσαντο ἰδόντες,
υἱὸν Λαέρταο δαΐφρονα, τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη,
θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις·
καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
ὥς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
δεινός τ', αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
πολλούς, οὓς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος,
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο, καὶ μετέειπε·
κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ξεῖνος ὅδ' οὐκ οἶδ' ὅς τις ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ·
ἠὲ πρὸς ἠοίων, ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων,
πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι·
ἡμεῖς δ' ὡς τὸ πάρος περ ἐποτρυνώμεθα πομπήν·
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ὅτις κ' ἐμὰ δώματ' ἵκηται,
ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς,
ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν
πρωτόπλοον, κούρω δὲ δύω, καὶ πεντήκοντα
κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι,
δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ
ἔκβητ', αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα·

ἡμέτερόν δ' ἐλθόντες, ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
κούροισι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν,
μηδέ τις ἀρνείσθω, καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν
δημόδοκον, τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδὴν
τέρπειν. ὅπῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
σκηπτοῦχοι, κῆρυξ δὲ μετῴχετο θεῖον ἀοιδὸν.
κούρω δὲ κριθέντε δύω καὶ πεντήκοντα
βήτην ὡς ἐκέλευσ' ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν
νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἁλὸς βένθος δὲ ἔρυσσαν.
ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ.
ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι.
πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὅρμισαν αὐτὰρ ἔπειτα,
βάν ῥ' ἴμεν ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα, καὶ δόμοι ἀνδρῶν
ἀγρομένων, πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί.
τοῖσιν δ' ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν.
ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς.
τοὺς δέρον ἀμφί θ' ἕπον τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.
κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν,
τὸν πέρι μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε.
ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδὴν.
τῷ δ' ἄρα ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον,
μέσσῳ δαιτυμόνων πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας,
κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λίγειαν
αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι

κῆρυξ, πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλήν τε τράπεζαν·
πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι·
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον·
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανε·
νεῖκος ὀδυσσῆος καὶ πηλείδεω ἀχιλῆος·
ὥς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ·
ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν ἄναξ δ' ἀνδρῶν ἀγαμέμνων
χαῖρε νόῳ, ὅτ' ἄριστοι ἀχαιῶν δηριόωντο
ὣς γάρ οἱ χρείων μυθήσατο φοῖβος ἀπόλλων
πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
χρησόμενος, τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
τρωσί τε καὶ δαναοῖσι, διὸς μεγάλου διὰ βουλάς·
ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσι,
κακκεφαλῆς εἴρυσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
αἴδετο γὰρ φαίηκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων·
ἦ τοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδὸς
δάκρυ' ὀμορξάμενος, κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἕλεσκε
καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείσασκε θεοῖσιν·
αὐτὰρ ὅτ' ἂψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν
φαιήκων οἱ ἄριστοι ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν,
ἂψ δ' ὀδυσσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν
ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων·
ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ', ἠδ' ἐνόησεν·
ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν
αἶψα δὲ φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
κέκλυτε φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἐΐσης

φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείῃ.
νῦν δ' ἐξέλθωμεν καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
πάντων, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν
οἴκαδε νοστήσας, ὅσον περιγινόμεθ' ἄλλων.
πύξ τε παλαισμοσύνῃ τε καὶ ἅλμασιν, ἠδὲ πόδεσσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λίγειαν.
δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
κῆρυξ, ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι
φαιήκων οἱ ἄριστοι ἀέθλια θαυμανέοντες.
βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος
μυρίοι, ἂν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί.
ὦρτο μὲν ἀκρονεώς τε καὶ ὠκύαλος, καὶ ἐλατρεύς,
ναυτεύς τε πρυμνεύς τε, καὶ ἀγχίαλος, καὶ ἐρετμεύς,
ποντεύς τε πρωτεύς τε θόων ἀναβησινεώς τε,
ἀμφίαλός θ' υἱὸς πολυνήου τεκτονίδαο.
ἂν δὲ καὶ εὐρύαλος βροτολοιγῷ ἶσος ἄρηϊ.
ναυβολίδης θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
πάντων φαιήκων μετ' ἀμύμονα λαοδάμαντα.
ἂν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος ἀλκινόοιο,
λαοδάμας θ' ἅλιός τε, καὶ ἀντίθεος κλυτόνηος.
οἱ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν.
τοῖσιν δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος, οἱ δ' ἅμα πάντες
καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔην κλυτόνηος ἀμύμων.
ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιόνοιιν.
τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο.
τῇ δ' αὖτ' εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
ἅλματι δ' ἀμφίαλος πάντων προφερέστερος ἦεν.

δίσκῳ δ' αὖ πάντων προφερέστατος ἦεν ἐλατρεύς·
πὺξ δ' αὖ λαοδάμας ἀγαθὸς παῖς ἀλκινόοιο,
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις
τοῖς ἄρα λαοδάμας μετέφη παῖς ἀλκινόοιο·
Δεῦτε φίλοι τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴ τιν' ἄεθλον
οἶδέ τε καὶ δεδάηκε, φυήν γε μὲν οὐ κακός ἐστι,
μηρούς τε κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν,
αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σθένος, οὐδέ τι ἥβης
δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν,
οὐ γὰρ ἐγὼ δ' ἔτι φημὶ κακώτερον ἄλλο θαλάσσης
ἄνδρα τε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη·
Τὸν δ' αὖτ' εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες·
αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰών, καὶ πέφραδε μῦθον·
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς ἀλκινόοιο,
στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν καὶ ὀδυσσῆα προσέειπε,
δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ ξεῖνε πάτερ πείρησαι ἀέθλων·
εἴ τινά που δεδάηκας, ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους,
οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κεν ᾖσιν,
ἢ ὅτι ποσσίν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἑῇσιν,
ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ,
σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἤδη
νηῦς τε κατείρυσται, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς,
λαοδάμα τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες·
κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἤπερ ἄεθλοι,
ὃς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον· καὶ πόλλ' ἐμόγησα,
νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων,
ἧμαι λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον·
Τὸν δ' αὖτ' εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἄντην·

οὐ γάρ σ'

οὐ γάρ σ' οὐδὲ ξεῖνε δαήμονι φωτὶ ἐΐσκω
ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται,
ἀλλὰ τῷ ὅς θ' ἅμα νηῒ πολυκληῗδι θαμίζων
ἀρχὸς ναυτάων, οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν,
φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος ᾖσιν ὁδαίων
κερδέων θ' ἁρπαλέων, οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδών, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτ' ἀγορητύν.
ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνήρ,
ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει, οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
τερπόμενοι λεύσσουσιν, ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν.
ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὣς εἰσορόωσιν,
ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν,
ἀλλ' οὔ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν,
ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπὲς, οὐδέ κεν ἄλλως
οὐδὲ θεὸς τεύξειε, νόον δ' ἀποφώλιος ἐσσί.
ὤρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον, ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων,
ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
ἔμμεναι, ὄφρ' ἥβητε πεποίθεα χερσί τ' ἐμῇσι,
νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι, πολλὰ γὰρ ἔτλην
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
ἀλλὰ καὶ ὣς κατὰ πολλὰ παθὼν πειρήσομ' ἀέθλων,
θυμοδακὴς γὰρ μῦθος, ἐπώτρυνας δέ με εἰπών.
Ἦ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
μείζονα καὶ πάχετον στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ
ἢ οἵῳ φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι,

τόν ῥα περιστρέψας ἧκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός·
βόμβησεν δὲ λίθος, κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς, ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων
ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός, ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη
ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
καί κ' ἀλαός τοι ξεῖνε διακρίνειε τὸ σῆμα
ἀμφαφάων, ἐπεὶ οὔτι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ·
ἀλλὰ πολὺ πρῶτον, σὺ δὲ θάρσει, τόνδε γ' ἄεθλον
οὔτις Φαιήκων τόνδ' ἵξεται οὐδ' ὑπερήσει.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
χαίρων, οὕνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι·
καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι·
τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε νέοι, τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
ἥσειν ἢ τοσσοῦτον ὀΐομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.
τῶν δ' ἄλλων ὅντινα κραδίη θυμός τε κελεύει·
δεῦρ' ἄγε πειρηθήτω, ἐπεί μ' ἐχολώσατε λίην,
ἢ πὺξ ἠὲ πάλῃ, ἢ καὶ ποσὶν οὔτι μεγαίρω
πάντων Φαιήκων, πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος·
ξεῖνος γάρ μοι ὅδ' ἐστί, τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο·
ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνήρ,
ὅς τις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων,
δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ, ἕο τ' αὐτοῦ πάντα κολούει·
τῶν δ' ἄλλων οὔ πέρ τιν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀθερίζω·
ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἄντην·
πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι μετ' ἀνδράσιν ὅσοι ἄεθλοι·
εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐΰξοον ἀμφαφάασθαι·
πρῶτος κ' ἄνδρα βάλοιμι ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
ἀνδρῶν δυσμενέων, εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
ἄγχι παρασταῖεν, καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.

οἶος δή με φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ
δήμῳ ἔνι τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ᾽ ἀχαιοί.
τῶν δ᾽ ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
» ὅσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
» ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
οὔθ᾽ ἡρακλῆϊ οὔτ᾽ εὐρύτῳ οἰχαλιῆϊ,
οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
τῷ ῥα καὶ αἶψ᾽ ἔθανεν μέγας εὔρυτος, οὐδ᾽ ἐπὶ γῆρας
ἵκετ᾽ ἐπὶ μεγάροισι, χολωσάμενος γὰρ ἀπόλλων
ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
δουρὶ δ᾽ ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊστῷ.
οἴοισιν δείδοικα ποσὶν μή τις με παρέλθῃ
φαιήκων, λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην.
κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
ἦεν ἐπηετανός, τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε.
ξεῖν᾽, ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ᾽ ἡμῖν ταῦτ᾽ ἀγορεύεις,
ἀλλ᾽ ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν ἤτοι ὀπηδεῖ
χωόμενος, ὅτι σ᾽ οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστὰς
νείκεσεν, ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔτις ὄνοιτο,
ὅς τις ἐπίσαιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν.
ἀλλ᾽ ἄγε νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλῳ
εἴπῃς ἡρώων, ὅ τε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
δαινύῃ παρὰ σῇ τ᾽ ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν.
οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταί,
ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν καὶ νηυσὶν ἄρισοι.
» αἰεὶ δ᾽ ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε, χοροί τε,

εἵματά τ' ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί.
ἀλλ' ἄγε Φαιήκων βητάρμονες ὅσοι ἄριστοι,
παίσατε, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν
οἴκαδε νοστήσας, ὅσον περιγινόμεθ' ἄλλων
ναυτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχιστυῖ καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν
οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
Ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοείκελος· ὦρτο δὲ κῆρυξ
οἴσων φόρμιγγα λιγυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν
δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐΰ πρήσσεσκον ἕκαστα,
λείηναν δὲ χορόν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα.
κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ, ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι
πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο.
πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
αὐτὰρ ὁ φορμίζων, ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,
ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος, ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισι
λάθρῃ, πολλὰ δὲ δῶκε, λέχος δ' ᾔσχυνε καὶ εὐνὴν
Ἡφαίστοιο ἄνακτος, ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
Ἥλιος ὅσφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἥφαιστος δ' ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσε,
βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων,
ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἄρει,
βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον, ὅθι φίλα δέμνι' ἔκειτο.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἑρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἁπάντῃ·

πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο
ἠΰτ' ἀράχνια λεπτά, τάκ' οὐκέτις οὐδὲ ἴδοιτο
οὐδὲ θεῶν μακάρων, περὶ γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
εἴσατ' ἴμεν ἐς λῆμνον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
ἥ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἁπασέων,
οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε χρυσήνιος ἄρης,
ὡς δ' ἴδεν ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα,
βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ ἡφαίστοιο,
ἰχανόων φιλότητος ἐϋστεφάνου κυθερείης,
ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος κρονίωνος,
ἐρχομένη κατὰ ῥ' ἕζεθ', ὁ δ' εἴσω δώματος ᾔει.
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
δεῦρο φίλη λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντες,
οὐ γὰρ ἔθ' ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλά που ἤδη
οἴχεται ἐς λῆμνον μετὰ σίντιας ἀγριοφώνους.
Ὣς φάτο, τῇ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος ἡφαίστοιο.
οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν οὐδ' ἀναεῖραι.
καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὅτ' οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
αὖτις ὑποστρέψας πρὶν λήμνου γαῖαν ἱκέσθαι,
ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.
βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ.
ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει,
σμερδαλέον δ' ἐβόησε γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι.
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
δεῦθ' ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδησθε,
ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα διὸς θυγάτηρ ἀφροδίτη,

αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀΐδηλον ἄρηα.
οὕνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἐγώ γε
ἠπεδανὸς γενόμην, ἀτὰρ οὔτι μοι αἴτιος ἄλλος.
ἀλλὰ τοκῆε δύω, τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
ἀλλ' ὄψεσθ' ἵνα τώ γε καθεύδετον ἐν φιλότητι.
εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες, ἐγὼ δ' ὁρόων ἀκάχημαι.
οὐ μέν σφας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτω.
καὶ μάλα περ φιλέοντε, τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
εὕδειν, ἀλλά σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει.
εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἔεδνα.
ὅσσά οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης.
„ οὕνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
ἦλθε ποσειδάων γαιήοχος, ἦλθ' ἐριούνης
ἑρμείας, ἦλθεν δ' ἄναξ ἑκάεργος ἀπόλλων.
θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἑκάστη.
ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ δωτῆρες ἐάων.
ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι,
τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος ἡφαίστοιο.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα, κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν,
ὡς καὶ νῦν ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν ἄρηα,
ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν οἳ ὄλυμπον ἔχουσι
χωλὸς ἐὼν τέχνῃσι, τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ διὸς υἱὸς ἀπόλλων.
ἑρμεία διὸς υἱὲ διάκτορε δῶτορ ἐάων,
ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖσι θέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
εὕδειν, ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ ἀφροδίτῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος ἀργειφόντης.

αἲ γὰρ τοῦτο γένοιτο ἄναξ ἑκατηβόλ' ἀπολλον·
δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν·
ὑμεῖς δ' ἐσορόωτε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι·
αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παρὰ χρυσῇ ἀφροδίτῃ·
Ὣς ἔφατ', ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
οὐδὲ ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
ἥφαιστον κλυτοεργὸν, ὅπως λύσειεν ἄρηα·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι ὡς σὺ κελεύεις.
τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
μή με ποσείδαον γαιήοχε ταῦτα κέλευε,
δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι·
πῶς ἂν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
εἴ κεν ἄρης οἴχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποσειδάων ἐνοσίχθων·
ἥφαιστ', εἴπερ γάρ κεν ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω·
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι·
Ὣς εἰπὼν δεσμὸν ἀνίει μένος ἡφαίστοιο·
τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν κρατεροῦ περ ἐόντος,
αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν θρῄκηνδε βεβήκει·
ἡ δ' ἄρα κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς ἀφροδίτη
ἐς πάφον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις·
ἔνθα δέ μιν χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας·
ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσαν ἐπήρατα θαῦμα ἰδέσθαι·
ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀκούων, ἠδὲ καὶ ἄλλοι

φαίηκες, δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
ἀλκίνοος δ' ἅλιον καὶ λαοδάμαντα κέλευσεν,
μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφίσιν οὔτις ἔριζεν,
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἕλοντο
πορφυρέην, τήν σφιν πόλυβος ποίησε δαΐφρων,
τὴν, ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα,
ἰδνωθεὶς ὀπίσω, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς,
ῥηιδίως, μεθέλεσκε πάρος ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι,
αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαῖραν ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο,
ὀρχείσθην δ' ἤπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ταρφέ' ἀμειβομένω, κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
ἑσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑποκόμπος ὀρώρει.
δὴ τότ' ἄρ' ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος ὀδυσσεύς,
ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἦ μὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
ἠδ' ἄρ' ἑτοῖμα τέτυκτο, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ὣς φάτο, γήθησεν δ' ἱερὸν μένος ἀλκινόοιο,
αἶψα δὲ φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα.
Κέκλυτε φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὁ ξεῖνος μοι μάλα δοκέει πεπνυμένος εἶναι,
ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήιον ὡς ἐπιεικές.
δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός,
τῶν οἱ φᾶρος ἕκαστος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος,
αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες ὄφρ' ἐνὶ χερσὶ
ξεῖνος ἔχων ἐπὶ δόρπον ἴῃ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
εὐρύαλος δὲ ἑαυτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
καὶ δώρῳ, ἐπεὶ οὔτι κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον,

δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φωνησέν τε·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν·
τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡς σὺ κελεύεις,
δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη
ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, ἔπος δ' εἴ πέρ τι βέβακται
δεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι,
σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἱκέσθαι
δοῖεν, ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
τούτου, ὃ δή μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν.
καὶ τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί,
δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.
ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι,
δή ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο.
Δεῦρο γύναι φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ' ἥ τις ἀρίστη,
ἐν δ' αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα.
ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
ὄφρα λοεσσάμενός τε ἰδών τ' εὖ κείμενα πάντα
δῶρα τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,

δαιτί τε τέρπηται, καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
καί οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσσω
χρύσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
σπένδῃ, ἐν μεγάρῳ Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.
Ὣς ἔφαθ', ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ.
ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλοῦσαι.
γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
τόφρα δ' ἄρ' ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
ἐσθῆτα, χρυσόν τε τά οἱ φαίηκες ἔδωκαν.
ἐν δ' αὐτῇ φάρος θῆκε, καλόν τε χιτῶνα,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα. θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,
μή τίς τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὁππότ' ἂν αὖτε
εὕδῃσθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ.
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς,
αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλε
ποικίλον, ὅν ποτέ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια κίρκη.
αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν
ἐς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ', ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
θερμὰ λοέτρ', ἐπεὶ οὔ τι κομιζόμενός γ' ἐθάμιζεν,
ἐπειδὴ λίπε δῶμα καλυψοῦς ἠϋκόμοιο.
τόφρα δέ οἱ κομιδή γε θεῷ ὣς ἔμπεδος ἦεν.
τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἠδὲ χιτῶνα
ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βὰς ἄνδρας μετὰ οἰνοποτῆρας
ἤϊε, ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα,
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο.

θαύμαζεν δ' ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα·
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
χαῖρε ξεῖν' ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
μνήσῃ ἐμεῖ' ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις·
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ναυσικάα θύγατερ μεγαλήτορος ἀλκινόοιο·
οὕτω νῦν ζεὺς θείη ἐρίγδουπος πόσις ἥρης,
οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι·
τῶ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὣς εὐχετοῴμην
αἰεὶ ἤματα πάντα, σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο κούρη·
ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἷζε παρ' ἀλκίνοον βασιλῆα·
οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον κερόωντό τε οἶνον·
κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν
δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον, εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν
μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς,
νώτου ἀποπροταμὼν, ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο
ἀργιόδοντος ὑός, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή·
κῆρυξ τῆ δὴ τοῦτο πόρε κρέας ὄφρα φάγῃσι
δημοδόκῳ, καί μιν προσπτύξομαι ἀχνύμενός περ·
» πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ
» τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
οἴμας μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν·
Ὣς ἄρ' ἔφη, κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
ἥρῳ δημοδόκῳ, ὁ δ' ἐδέξατο χαῖρε δὲ θυμῷ·
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
δὴ τότε δημόδοκον προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
Δημόδοκ' ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
» ἤ σέ γε μοῦσ' ἐδίδαξε διὸς παῖς, ἤ σέ γ' ἀπόλλων·

λίην γὰρ κατὰ κόσμον ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
ὅσ' ἔρξαντ' ἔπαθόν τε, καὶ ὅσ' ἐμόγησαν ἀχαιοί·
ὥς τέ που ἢ αὐτὸς παρεών, ἢ ἄλλου ἀκούσας,
ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
δουρατέου, τὸν ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν ἀθήνῃ,
ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος ὀδυσσεύς,
ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἵ ῥ' ἴλιον ἐξαλάπαξαν,
αἴκεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν·
Ὣς φάθ'. ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδήν,
ἔνθεν ἑλών, ὡς οἱ μὲν ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν
βάντες, ἀπέπλειον πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες
ἀργεῖοι, τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' ὀδυσῆα
ἥατ' ἐνὶ τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
αὐτοὶ γάρ μιν τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο·
ὣς ὁ μὲν εἱστήκει, τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
ἥμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
ἠὲ διατμῆξαι κοῖλον δόρυ νηλέϊ χαλκῷ,
ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
ἢ ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι,
τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν,
αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἵατο πάντες ἄριστοι
ἀργείων τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες·
ἤειδεν δ' ὡς ἄστυ διέπραθον υἷες ἀχαιῶν
ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες·
ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπήν·
αὐτὰρ ὀδυσσῆα προτὶ δώματα δηϊφόβοιο
βήμεναι, ἠΰτ' ἄρηα σὺν ἀντιθέῳ μενελάῳ·

κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα,
νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον ἀθήνην.
ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
τήκετο, δάκρυα δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
ὅστε ἑῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ,
ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα,
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει. οἱ δέ τ' ὄπισθεν
κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους,
εἴρερον, εἰσανάγουσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζύν,
τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί.
ὡς ὀδυσσεὺς, ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων.
ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
αἶψα δὲ φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα.
Κέκλυτε φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
δημοδόκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν,
οὐ γάρ πω πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει.
ἐξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὤρορε θεῖος ἀοιδός.
ἐκ τοῦ δ' οὔπω παύσατ' ὀϊζυροῖο γόοιο
ὁ ξεῖνος, μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν σχεθέτω ἵν' ὁμῶς τερπώμεθα πάντες
ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται
πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά οἱ δίδομεν φιλέοντες.
ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
ἀνέρι, ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιψαύει πραπίδεσσι.
τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν.

ὅττι κέ σ' εἴρωμαι, φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
εἴπ' ὄνομ' ὅττι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε
ἄλλοι θ' οἳ κατὰ ἄστυ καὶ οἳ περὶ ναιετάουσι.
οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
οὐ κακὸς οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται·
ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι τοκῆες.
εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν δῆμόν τε, πόλιν τε·
ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες·
οὐ γὰρ φαιήκεσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
οὐδέ τι πηδάλι' ἐστὶ, τά τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν
ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν·
καὶ πάντων ἴσασι πόληας καὶ πίονας ἀγροὺς
ἀνθρώπων καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἁλὸς ἐκπερόωσιν,
ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι, οὐδέ ποτέ σφιν
οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε ποσειδάων' ἀγάσασθαι
ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων,
φῆ ποτε φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι
ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν
ἤ κ' ἀτέλεστ' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε καὶ ἅς τινας ἵκεο χώρας
ἀνθρώπων, αὐτούς τε πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας·
ἠμὲν ὅσοι χαλεποί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι·
οἵ τε φιλόξενοι, καί σφι νόος ἐστὶ θεουδής.
εἰπὲ δ' ὅ τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ,
ἀργείων δαναῶν, ἠδ' ἰλίου οἶτον ἀκούων.

» τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
» ἀνθρώποις, ἵνα ᾖσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
ἦ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπώλετο Ἰλιόθι πρό,
ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς ἢ πενθερὸς, οἵ τε μάλιστα
κήδιστοι τελέθουσιν μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν
ἤ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς
» ἐσθλὸς, ἐπεὶ οὐ μέν τοι κασιγνήτοιο χερείων
» γίνεται, ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῇ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ .Ι. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀρχὴ τῶν ὀδυσσέως διηγημάτων, ἐν ᾗ φησὶ πεπολεμηκέναι τοῖς κίκοσιν, καὶ πρὸς τοὺς λωτοφάγους παραγενέσθαι. καὶ πρὸς τὸν κύκλωπα πολύφημον πορευθῆναι. καὶ τοῦτον φαγόντα ἓξ τοὺς ἑταίρους, ἐκτυφλῶσαι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἰῶτα λωτοφάγων κικόνων σὺν κύκλωψ ἐστίν.

Ον δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἤτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστὶ θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
οὐ γάρ ἐγώ γέ τι φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι,
ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα·
δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζονται ἀοιδοῦ,
ἥμενοι ἑξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
οἰνοχόος φορέῃσι, καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν,
τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα·
εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
τί πρῶτόν τοι ἔπειτα τί δ' ὑστάτιον καταλέξω·
κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι ὄφρα καὶ ὑμεῖς
εἴδετ', ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φυγὼν ὑπονηλεὲς ἦμαρ,
ὑμῖν ξεῖνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων,
εἴμ' ὀδυσσεὺς λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
ἀνθρώποισι μέλω καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει.
Ναιετάω δ' ἰθάκην εὐδείελον, ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
νήριτον εἰνοσίφυλλον ἀριπρεπὲς, ἀμφὶ δὲ νῆσοι
πολλαὶ

πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσι
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
πρὸς ζόφον, αἱ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε
τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος, οὔ τι ἔγωγε
ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι,
ἦ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
ὡς δ' αὔτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη δολόεσσα λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
ἀλλ' ἐμὸν οὔ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος, οὐδὲ τοκήων
γίνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον,
γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει, ἀπάνευθε τοκήων,
εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω.
ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν
Ἰσμάρῳ, ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούς.
ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες.
δασσάμεθ', ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
ἠνώγεα, τοὶ δὲ μέγα νήπιοι, οὐκ ἐπίθοντο.
ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες, Κικόνεσσι γεγώνευν.
οἵ σφισι γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες, καὶ ἀρείους
ἤπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
ἦλθον ἔπειθ' ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ
ἠέριοι, τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθωμεν.

στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῇσι·
βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν·
ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα δ' ἀλεξάμενοι μένομεν πλέονάς περ ἐόντας·
ἦμος δ' ἠέλιος μετενίσετο βουλυτόνδε·
καὶ τότε δὴ κίκονες κλῖναν δαμάσαντες ἀχαιούς·
ἓξ δ' ἀφ' ἑκάστης νηὸς ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
ὤλονθ', οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε, μόρον τε·
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ·
ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους·
οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι,
οἳ θάνον ἐν πεδίῳ κικόνων ὑπὸ δῃωθέντες·
νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον βορέην νεφεληγερέτα ζεύς·
λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ·
αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι, ἱστία δέ σφι
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἲς ἀνέμοιο·
καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν δείσαντες ὄλεθρον·
αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προερύσσαμεν ἤπειρόνδε·
ἔνθα δύω νύκτας δύο τ' ἤματα συνεχὲς αἰεὶ
κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες·
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠώς·
ἱστοὺς στησάμενοι ἀνά θ' ἱστία λευκ' ἐρύσαντες,
ἥμεθα, τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον·
καί νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν·
ἀλλά με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα μάλειαν
καὶ βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ κυθήρων·
ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισι
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντ', αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν

γαίης λωτοφάγων, οἵ τ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ
αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος.
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας
ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
οἵ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι λωτοφάγοισιν.
οὐδ' ἄρα λωτοφάγοι μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπόν.
οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι.
ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι λωτοφάγοισι
λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαθέσθαι.
τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ.
νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.
αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων.
μή πώ τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων
ἱκόμεθ', οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν.
οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν.
ἀλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται.
πυροὶ καὶ κριθαὶ, ἠδ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
οἶνον ἐριστάφυλον καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστες.
ἀλλ' οἵγ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα

ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
παίδων ἠδ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι,
νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσται,
γαίης κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν οὔτ' ἀποτηλοῦ,
ὑλήεσσ', ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
ἄγριαι, οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·
οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵτε καθ' ὕλην
ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες·
οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται, οὔτ' ἀρότοισιν,
ἀλλ' ἥγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα
ἀνδρῶν χηρεύει· βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας·
οὐ γὰρ κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃοι·
οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν
νῆας ἐϋσσέλμους, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα·
ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι, οἷά τε πολλὰ
ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν,
οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋκτιμένην ἐκάμοντο·
οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα,
ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
ὑδρηλοὶ μαλακοὶ, μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν·
ἐν δ' ἄροσις λείη, μάλα κεν βαθὺ λήιον αἰεὶ
εἰς ὥρας ἀμῷεν, ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας,
ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν·
οὔτ' εὐνὰς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι·
ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰσόκε ναυτέων
θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται·
αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
κρήνη ὑπὸ σπείους, περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν,
ἔνθα κατεπλέομεν καί τις θεὸς ἡγεμόνευε·
νύκτα δι' ὀρφναίην, οὐδὲ προὐφαίνετ' ἰδέσθαι·

ἀὴρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σελήνη
οὐρανόθεν προὔφαινε, κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.
ἔνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
οὔτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρσον
ἐσίδομεν, πρὶν νῆας ἐϋσσέλμους ἐπικέλσαι.
κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἱστία πάντα.
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς.
νῆσον θαυμάζοντες, ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
ὦρσαν δὲ νύμφαι κοῦραι διὸς αἰγιόχοιο.
αἶγας ὀρεσκώους ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι,
αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους,
εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες.
βάλλομεν, αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
νῆες μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἑκάστην,
ἐννέα λάγχανον αἶγες, ἐμοὶ δὲ, δέκ' ἔξελον οἴῳ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρός.
ἀλλ' ἐνέην, πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
ἠφύσαμεν κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἑλόντες,
κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγὴν ὀΐων τε καὶ αἰγῶν.
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς.
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον,
ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ' ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν.

ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵτινές εἰσιν·
ἤ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι
ἠὲ φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Ὣς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ' ἑταίρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ' ἐγγὺς ἐόντα,
ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἴδομεν ἄγχι θαλάσσης·
ὑψηλὸν δάφνῃσι κατηρεφὲς, ἔνθα δὲ πολλὰ
μῆλ' ὄϊές τε αἶγες ἰαύεσκον, περὶ δ' αὐλὴ
ὑψηλὴ δέδμητο, κατωρυχέεσσι λίθοισιν·
μακρῇσίν τε πίτυσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν·
ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα
οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν, οὐδὲ μετ' ἄλλους
πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ᾔδη.
καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον, οὐδὲ ἐῴκει
ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι
ὑψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
δή τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἑτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους
βῆν, ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο
ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱὸς
ἱερεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει.
οὕνεκά μιν σὺν παισὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
ἁζόμενοι, ᾤκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος, ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
χρυσοῦ μέν μοι δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα.
δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον, αὐτὰρ ἔπειτα

οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας·
ἡδὺν ἀκηράσιον θεῖον ποτὸν, οὐδέ τις αὐτὸν
ἠείδη δμώων οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ·
ἀλλ' αὐτός τ'· ἄλοχός τε φίλη, ταμίη τε μί' οἴη·
τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν·
ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
χεῦ, ὀδμὴ δ' ἡδεῖ' ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει
θεσπεσίη, τότ' ἂν οὔ τι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν·
τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ᾖα
κωρύκῳ, αὐτίκα γάρ μοι ὀΐσατο θυμὸς ἀγήνωρ
ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκὴν
ἄγριον, οὔτε δίκας εὖ εἰδότα, οὔτε θέμιστας.
καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ' οὐδέ μιν ἔνδον
εὕρομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κατὰ πίονα μῆλα·
ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεσθα ἕκαστα.
ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρίθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ
ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, διακεκριμέναι δὲ ἕκασται
ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι χωρὶς δὲ μέτασσαι·
χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι, ναῖον δ' ὀρῷ ἄγγεα πάντα·
γαυλοί τε σκαφίδες τε τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν·
ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἕταροι λίσσοντ' ἐπέεσσι
τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα
καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν·
ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη·
οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν, μένομέν τέ μιν ἔνδον
ἥμενοι ἕως ἐπῆλθε νέμων, φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος.

ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
ἔντοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν,
ἡμεῖς δὲ δείσαντες, ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
πάντα μάλ' ὅσσ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λεῖπε θύρηφι,
ἀρνειούς τε τράγους τε βαθείης ἔκτοσθεν αὐλῆς,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας
ὄβριμον, οὐκ ἂν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
ἐσθλαί τε τράκυκλοι ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρῃσιν,
ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκε.
ἥμισυ δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
πίνειν αἰνυμένῳ, καί οἱ ποτιδόρπιον εἴη
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα.
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας.
Ὦ ξεῖνοι τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε.
οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτόν τε πέλωρον,
ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
ἡμεῖς τοι τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες ἀχαιοί.
παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
οἴκαδε ἱέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
ἤλθομεν, οὕτω που ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι,
λαοὶ δ' ἀτρεΐδεω ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι;

τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστί.
τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
πολλούς, ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα.
ἱκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήιον ἠὲ καὶ ἄλλως.
δοίης δωτίνην, ἥτε ξείνων θέμις ἐστίν,
ἀλλ' αἰδεῖο φέριστε θεούς, ἱκέται δέ τοι εἰμεν.
ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε, ξείνων τε
ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ.
νήπιος εἰς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν ἐλήλυθας.
ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δειδίμεν, ἢ ἀλέασθαι,
οὐ γὰρ κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν
οὐδὲ θεῶν μακάρων ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροι εἰμέν,
οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην.
οὔτε σεῦ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύοι,
ἀλλά μοι εἴφ' ὅπῃ ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα
ἤπου ἐπ' ἐσχατιῆς, ἦ καὶ σχεδὸν ὄφρα δαείω.
Ὣς φάτο πειράζων, ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλά,
ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι,
νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
ἄκρῃ προσπελάσας, ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν.
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ.
ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε
σὺν δὲ δύω μάρψας ὥστε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
κόπτ', ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
τοὺς δὲ διαμελεϊστὶ ταμὼν ὡπλίσσατο δόρπον.
ἤσθιε δ' ὥστε λέων ὀρεσίτροφος οὐδ' ἀπέλειπεν
ἔγκατά τε, σάρκας τε, καὶ ὀστέα μυελόεντα.

ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας·
σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν·
αὐτὰρ ἐπεὶ κύκλωψ μεγάλην ἐπλήσατο νηδὺν·
ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων·
κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων·
τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμόν·
ἆσσον ἰὼν ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσι·
χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν·
αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν·
ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν·
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα·
σὺν δ' ὅ γε δ' αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δόρπον·
δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα·
ῥηιδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν, αὐτὰρ ἔπειτα
ἂψ ἐπέθηχ' ὡς εἴ τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη·
πολλῇ δὲ ῥοίζῳ, πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
κύκλωψ, αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων·
εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος ἀθήνη·
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ·
χλωρὸν ἐλαΐνεον, τὸ μὲν ἔκταμεν ὄφρα φοροίη
αὐανθέν. τὸ μὲν ἄμμες ἐίσκομεν εἰσορόωντες
ὅσσον θ' ἱστὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης·
φορτίδος εὐρείης, ἥ τ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·

τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστὰς.
καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα.
οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν, ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραστὰς
ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ.
ἥ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή.
αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον.
ὅς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν, μοχλὸν ἀείρας.
τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι
τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
ἑσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων.
αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα.
πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
ἤ τι ὀϊσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὣς ἐκέλευσεν.
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας.
ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας
πάντα κατὰ μοῖραν καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα.
σὺν δ' ὅ γε δ' αὖτε δύω μάρψας, ὡπλίσσατο δόρπον.
καὶ τότ' ἐγὼ κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστὰς.
κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο.
κύκλωψ τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα.
ὄφρ' εἰδῇς οἷόν τι ποτὸν νηῦς ἐκεκεύθει
ἡμετέρη, σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον εἴ μ' ἐλεήσας
οἴκαδε πέμψειας, σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.
σχέτλιε πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο
ἀνθρώπων πολέων, ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔπιεν· ἥσατο δ' αἰνῶς

ἡδὺ πότον πίνων, καί μ' ἤτεε δεύτερον αὖτις·
δός μοι ἔτι πρόφρων καί μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ
αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίροις
καὶ γὰρ κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν διὸς ὄμβρος ἀέξει·
ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ·
Ὣς ἔφατ', αὐτάρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον·
τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν·
αὐτὰρ ἐπεὶ κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισι·
Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτὸν, αὐτὰρ ἐγώ τοι
ἐξερέω, σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον ὥσπερ ὑπέστης,
οὖτις ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστ', οὖτιν δέ με κικλήσκουσι
μήτηρ ἠδὲ πατὴρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι,
τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν, τὸ δέ τοι ξεινήϊον ἔσται·
ἦ, καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος, αὐτὰρ ἔπειτα
κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, κὰδ δέ μιν ὕπνος
ᾕρει πανδαμάτωρ, φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος·
ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι, ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων,
καὶ τότ' ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς,
εἵως θερμαίνοιτο, ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδείσας ἀναδύῃ,
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν
ἅψασθαι χλωρός περ ἐὼν, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
καὶ τότ' ἐγὼν ἆσσον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
ἵσταντ', αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσε μέγα δαίμων·
οἱ μὲν, μοχλὸν ἑλόντες ἐλάϊνον ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ
ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν, ἐγὼ ἐφύπερθεν ἀερθεὶς,

δίνεον ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι
ἁψάμενοι ἑκάτερθεν, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεί·
ὣς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἑλόντες
δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίρρεε θερμὸν ἐόντα.
πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὗσεν ἀϋτμὴ
γλήνης καιομένης, σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι,
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον
εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα
φαρμάσσων, τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν·
ὣς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ,
σμερδαλέον δὲ μέγ' ᾤμωξε, περὶ δ' ἴαχε πέτρη·
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ', αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ.
τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἕο χερσὶν ἀλύων,
αὐτὰρ ὁ κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἵ δ' ἄρα μιν ἀμφὶς
ᾤκεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας.
οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
ἱστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος ὅττι ἑ κήδοι.
τίπτε τόσον πολύφημ' ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας
νύκτα δι' ἀμβροσίην καὶ ἀΰπνους ἄμμε τίθησθα;
ἦ μή τις σεῦ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
ἦ μή τις σ' αὐτὸν κτείνει δόλῳ ἠὲ βίηφι;
τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς πολύφημος·
Ω φίλοι, οὔτις με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφι.
οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι, ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
εἰ μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται οἶον ἐόντα,
νοῦσόν γ' οὔπως ἐστὶ διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.
ἀλλὰ σύ γ' εὔχεο πατρὶ ποσειδάωνι ἄνακτι.
Ως ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες, ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ.

ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσι
χερσὶ ψηλαφόων ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων·
αὐτὸς δ' ἐνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσσας
εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε·
οὕτω γάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι·
αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο·
εἴ τιν' ἑταίροισι θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ
εὑροίμην, πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον·
„ ὥς τε περὶ ψυχῆς, μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν·
„ ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ἄρσενες ὄϊες ἦσαν ἐϋτρεφέες δασύμαλλοι
καλοί τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες·
τοὺς, ἀκέων συνέεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισι·
τῇς ἔπι κύκλωψ εὗδε πέλωρ ἀθεμίστια εἰδώς·
σύντρεις αἰνύμενος, ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν·
τὼ δ' ἑτέρω ἑκάτερθεν ἴτην σώοντες ἑταίρους·
τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' ὄϊες φέρον, αὐτὰρ ἐγώ γε
ἀρνειὸς γὰρ ἔην μήλων ὄχ' ἄριστος ἁπάντων·
τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς·
κείμην, αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο·
νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην τετληότι θυμῷ·
ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν·
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς·
καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα·
θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς·
οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο, ἄναξ δ' ὀδύνῃσι κακῇσι
τειρόμενος πάντων ὀΐων ἐπεμαίετο νῶτα
ὀρθῶν ἑσταότων, τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων ὀΐων στέρνοισι δέδεντο·

ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε θύραζε.
λάχνῳ στεινόμενος, καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος.
κριὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο μήλων
ὕστατος, οὔτι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰῶν.
ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν, ἄνθεα ποίης
μακρὰ βιβάς, πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις.
πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
ἑσπέριος, νῦν αὖτε πανύστατος, ἦ σύ γ' ἄνακτος
ὀφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε
σὺν λυγροῖς ἑτάροισι δαμασσάμενος φρένας οἴνῳ.
Οὖτις, ὃν οὔπω φημὶ πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
εἰ δὴ ὁμοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο
εἰπεῖν, ὅπῃ κεῖνος ἐμὸν μένος ἠλασκάζει.
τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ κὰδ δέ κεν ἐμὸν κῆρ
λωφήσειε κακὸν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις.
Ὣς εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἕο πέμπε θύραζε.
ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς,
πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους.
καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα τανύποδα πίονα δημῷ.
πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν ὄφρ' ἐπὶ νῆα
ἱκόμεθ', ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑτάροισι φάνημεν.
οἳ φύγομεν θάνατον, τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες
ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἑκάστῳ
κλαίειν, ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
πόλλ' ἐν νηῒ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,

καὶ τότ' ἐγὼ κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι·
κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους
ἔδμεναι ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι, βίηφι·
καὶ λίην σέ γε μέλλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα·
σχέτλι' ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἅζεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ
ἐσθέμεναι, τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι·
Ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
ἧκε δ' ἀποῤῥήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο·
κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὼς κυανοπρῴροιο
τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι·
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης
τὴν δ' αἶψ' ἤπειρόνδε παλιῤῥόθιον φέρε κῦμα
πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι
αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
ὦσα παρὲξ, ἑτάροισι δ' ἐποτρύνας, ἐκέλευσα
ἐμβαλέειν κώπης ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν
κρατὶ κατανεύων, οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον·
ἀλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἅλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
καὶ τότ' ἐγὼ κύκλωπα προσηύδων, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα
ὃς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἤγαγε νῆα
αὖτις ἐς ἤπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι·
εἰ δὲ φθεγξαμένου, τευ ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε·
σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήϊα δοῦρα·
μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλὼν, τόσσον γὰρ ἵησιν·
Ὣς φάσαν, ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν·
ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
κύκλωψ, αἴ κέν τι σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτὺν

φάσθαι

φάσθαι ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι
υἱὸν λαέρτεω ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ.
ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
τήλεμος εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο.
καὶ μαντευόμενος κατεγήρα κυκλώπεσσιν,
ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω.
χειρῶν ἐξ ὀδυσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν.
νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς,
ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο οἴνῳ.
ἀλλ' ἄγε δεῦρ' ὀδυσεῦ, ἵνα τοι παρ ξείνια θείω
πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν ἐννοσίγαιον,
τοῦ γὰρ ἐγὼ πάϊς εἰμί· πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι.
αὐτὸς δ' αἴκ' ἐθέλῃσιν ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος
οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
αἲ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον ἄϊδος εἴσω,
ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα ποσειδάωνι ἄνακτι
εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα.
Κλῦθι ποσείδαον γαιήοχε κυανοχαῖτα.
εἰ ἐτεόν γε σός εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
δὸς μὴ ὀδυσσῆα πτολίπορθον οἴκαδ' ἱκέσθαι
υἱὸν λαέρτεω ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
ἀλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,

ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὕροι δ' ἐν πήματα οἴκῳ.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτης.
αὐτὰρ ὅ γ' ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δ' ἶν' ἀπέλεθρον
κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο
τυτθόν, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἱκέσθαι.
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ' ἔνθα περ ἄλλαι
νῆες ἐΰσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι,
ἥατ' ὀδυρόμενοι ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισι,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες,
δασσάμεθ' ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴῳ ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
μήλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα, τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει
ῥέξας μηρί' ἔκηον, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν.
ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
νῆες ἐΰσσελμοι, καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
καὶ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροις ἐποτρύνων ἐκέλευσα
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.

ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ·Κ· ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Α περὶ τὸν αἴολον ἀπαγγέλλει τὸν τῶν ἀνέμων φύλακα, ὡς ἔδωκεν ὀδυσσεῖ οὔριον ζέφυρον. τοὺς ἄλλους ἀνέμους ἐγκαθείρξας ἐν ἀσκῷ. ὃν οἱ ἑταῖροι λύσαντες κοιμωμένου ὀδυσσέως, ἅτε ἐν αὐτῷ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες ὑπονοοῦσι πρὸς αἴολον. οὐ προσιεμένου δὲ τοῦ αἰόλου τὸν ὀδυσσέα, ἐκεῖθεν ἀποπλέων, εἰς λαιστρυγόνας ἀφικνεῖται, παρ' οἷς ἕνδεκα τῶν νεῶν ἀπολέσας εἰς αἰαίαν παραγίνεται. καὶ σὺν εὐρυλόχῳ τοὺς ἡμίσεας τῶν ἑταίρων κλήρῳ λαχόντας ἐκπέμπει πευσομένους τίνες οἱ κατοικοῦντες. μεταμορφωθέντων δὲ ἐκείνων εἰς σύας ὑπὸ τῆς κίρκης πλὴν εὐρυλόχου, αὐτὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθών, λαβὼν παρὰ τοῦ ἑρμοῦ φάρμακον τὸ μῶλυ, οὐδὲν βλάπτεται. ἀλλὰ καὶ τῶν ἑταίρων τὴν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἐνιαυτὸν παραμείνας παρὰ τῇ κίρκῃ εἰς ᾅδου κατέρχεται.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Κ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Κάππα δ' ἔχει αἰόλου λαιστρυγόνων, καὶ κίρκης ἔργα.

ἀ ἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'
ἔνθα δ' ἔναιεν
αἴολος ἱπποτάδης φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ, πᾶσαν δέ τέ μιν περὶ τεῖχος
χάλκεον ἄρρηκτον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν.
ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
ἔνθ' ὅγε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἀκοίτις.
οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ,
δαίνυνται, παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κεῖται.
κνισῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ
ἤματα νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίοις ἀλόχοισι
εὕδουσ' ἔντε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσι,
καὶ μὲν τῶν ἱκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
μῆνα δὲ πάντα φίλει με καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
ἴλιον ἀργείων τε νέας καὶ νόστον ἀχαιῶν.
αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ ὁδὸν ᾔτεον οὐδ' ἐκέλευον
πεμπέμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
δῶκε δέ μοι ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο.
ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.
κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε κρονίων.
ἠμὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κ' ἐθέλῃσι.

νηῒ ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ.
αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς, οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
ἐκτελέειν. αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν.
ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε, καὶ ἦμαρ.
τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα.
καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντας.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα.
αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων οὐδέ τῳ ἄλλῳ
δῶχ' ἑτάρων, ἵνα θᾶσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
οἱ δ' ἕταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἱπποτάδαο.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
ὢ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
ἀνθρώποις, ὅτεών κε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
ληΐδος, ἡμεῖς αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,
οἴκαδε νισσόμεθα, κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
καὶ νῦν οἱ τάδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος, ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδώμεθα ὅ,ττι τάδ' ἐστίν,
ὅσσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν.
Ὣς ἔφασαν, βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἑταίρων.
ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν.
τοὺς δ' αἶψ' ἁρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
κλαίοντας γαίης ἄπο πατρίδος, αὐτὰρ ἐγώ γε
ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα,
ἠὲ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ.
ἢ ἀκέων τλαίην, καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.

ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηὶ
κείμην. αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ
αὖτις ἐπ' αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἑταῖροι·
ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι·
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
δὴ τότ' ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἑταῖρον,
βῆν εἰς αἰόλου κλυτὰ δώματα, τὸν δ' ἐκίχανον
δαινύμενον παρὰ ᾗ τ' ἀλόχῳ καὶ οἷσι τέκεσσιν·
ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα παρὰ σταθμοῖσιν, ἐπ' οὐδοῦ
ἑζόμεθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἔκ τ' ἐρέοντο·
πῶς ἦλθες ὀδυσεῦ, τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων·
ἦ μέν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο
πατρίδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἴπου τί φίλον ἐστίν·
ὣς φάσαν, αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ·
ἄασάν μ' ἕταροί τε κακοί, πρὸς τοῖσί τε ὕπνος
σχέτλιος, ἀλλ' ἀκέσασθε φίλοι, δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν·
Ὣς ἐφάμην μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν·
οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο, πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ·
ἔρρ' ἐκ νήσου θᾶσσον ἐλέγχιστε ζωόντων·
οὐ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν, οὐδ' ἀποπέμπειν
ἄνδρα τὸν ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν·
ἔρρ' ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις·
Ὣς εἰπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα·
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ·
τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς
ἡμετέρῃ ματίῃ, ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή·
ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
ἑβδομάτῃ δ' ἱκόμεσθα λάμου αἰπὺ πτολίεθρον
τηλέπυλον λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν

ἠπύει εἰσελάων, ὁ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
ἔνθα κ' ἄϋπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς.
τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων
ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματος εἰσὶ κέλευθοι.
ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρη
ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν.
ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἐναντίαι ἀλλήλῃσιν
ἐν στόματι προὔχουσιν, ἀραιὴ δ' εἴσοδός ἐστιν.
ἔνθ' οἵγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
πλησίαι, οὐ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ.
οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ πέτρης ἐκ πείσματα δήσας,
ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών.
ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα.
καπνὸν δ' οἶον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐσσοντα.
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
οἵ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες,
ἄνδρε δύω κρίνας τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδόν, ᾗπερ ἅμαξαι
ἄστυ δ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.
κούρῃ δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ
θυγατέρ' ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
Ἀρτακίην, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον.
οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον ἔκ τ' ἐρέοντο,
ὅς τις τῶνδ' εἴη βασιλεὺς καὶ οἷσιν ἀνάσσοι.
ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα

εὗρον ὅσην τ' ὄρεος κορυφήν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
ἡ δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν ἀντιφατῆα,
ὃν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἑτάρων ὡπλίσσατο δόρπον·
τὼ δὲ δύ' ἀΐξαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἱκέσθην.
αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος, οἱ δ' ἀΐοντες,
φοίτων ἴφθιμοι λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος
μυρίοι οὐκ ἄνδρεσσιν ἐοικότες, ἀλλὰ γίγασι·
οἵ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει
ἀνδρῶν ὀλλυμένων, νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων·
ἰχθῦς δ' ὣς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο·
ὄφρ' οἳ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸς κυανοπρῴροιο·
αἶψα δ' ἐμοῖς ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
ἐμβαλέειν κώπῃσ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν·
οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέρριψαν δείσαντες ὄλεθρον·
ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
νηῦς ἐμή, αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο·
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους·
αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα δ' ἔναιε
κίρκη ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος αἰήταο·
ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου ἠελίοιο
μητρός τ' ἐκ πέρσης τὴν ὠκεανὸς τέκε παῖδα·
ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηῒ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
ναύλοχον ἐς λιμένα· καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν·
ἔνθα τότ' ἐκβάντες, δύο τ' ἤματα, καὶ δύο νύκτας

κείμεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠώς,
καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἑλὼν καὶ φάσγανον ὀξὺ,
καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἐς περιωπήν,
εἴ πως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν ἐνοπήν τε πυθοίμην.
ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών,
καί μοι ἐείσατο καπνὸς, ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης.
κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ἐλθεῖν ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθοπα καπνόν.
ὧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
δεῖπνον ἑταίροισι δόμεναι προέμεν τε πυθέσθαι.
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
καί τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μοῦνον ἐόντα.
ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
ἧκεν, ὁ μὲν ποταμόν δὲ κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης
πιόμενος, δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο.
τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα,
πλῆξα, τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε.
κὰδ δ' ἔπεσεν κονίῃσι μακὼν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
εἰρυσάμην, τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
εἴασ', αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπάς τε λύγους τε.
πεῖσμα δ' ὅσον ὄργυιαν ἐϋστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
πλεξάμενος συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου.
βῆν δὲ κατὰ λοφάδια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὔπως ἦεν ἐπ' ὤμου
χειρὶ φέρειν ἑτέρῃ, μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
κὰδ δ' ἔβαλεν προπάροιθε νεὼς, ἀνέγειρα δ' ἑταίρους

μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πως καταδυσόμεθ᾽ ἀχνύμενοί περ
εἰς ἀΐδαο δόμους πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ·
ἀλλ᾽ ἄγετ᾽ ὄφρ᾽ ἐν νηῒ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
μνησώμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ·
Ὣς ἐφάμην, οἱ δ᾽ ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
θηήσαντ᾽ ἔλαφον, μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν·
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντο ἐρικυδέα δαῖτα·
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
ἥμεθα δαινύμενοι κρέατ᾽ ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
ἦμος δ᾽ ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
δὴ τότ᾽ ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἦμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
καὶ τότ᾽ ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ μῦθον ἔειπον·
Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι·
ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ᾽ ἴδμεν ὅπῃ ζόφος οὐδ᾽ ὅπῃ ἠώς
οὐδ᾽ ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ᾽ ὑπὸ γαῖαν,
οὐδ᾽ ὅπῃ ἀννεῖται, ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον.
εἴ τις ἔτ᾽ ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ᾽ οὐκ οἴομαι εἶναι·
εἶδον γὰρ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν
νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται·
αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται, καπνὸν δ᾽ ἐνὶ μέσσῃ,
ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην·
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
μνησαμένοις ἔργων λαιστρυγόνος ἀντιφάταο,
κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο·
κλαῖον δὲ λιγέως θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἀλλ᾽ οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν·

αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
ἠρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασα·
τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' εὐρύλοχος θεοειδής·
κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλομεν ὦκα·
ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος εὐρυλόχοιο·
βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
κλαίοντες, κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοόωντας ὄπισθεν·
εὗρον δ' ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα κίρκης·
ξεστοῖσι λάεσσι περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ·
ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι ἠδὲ λέοντες·
τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν·
οὐδ' οἵ γ' ὡρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοί γε
οὐρῇσι μακρῇσι περισσαίνοντες ἀνέσταν·
ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
σαίνωσ', αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ,
ὣς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἠδὲ λέοντες
σαῖνον, τοὶ δ' ἔδεισαν ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα·
ἔσταν δ' ἐνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο,
κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὀπὶ καλῇ,
ἱστὸν ἐποιχομένης μέγαν ἄμβροτον, οἷα θεάων
λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πολίτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
ὅς μοι κήδιστος ἑτάρων ἦν κεδνότατός τε·
Ω φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἱστὸν
καλὸν ἀοιδιάει, δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν
ἢ θεὸς ἠὲ γυνή, ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον,
Ως ἄρ' ἐφώνησεν· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες·
ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινάς·
καὶ κάλει, οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν ὀϊσάμενος δόλον εἶναι·

εἷσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
οἴνῳ πραμνείῳ ἐκύκα, ἀνέμισγε δὲ σίτῳ
φάρμακα λύγρ' ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδος αἴης,
αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον αὐτίκ' ἔπειτα
ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ·
οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε δέμας τε,
καὶ τρίχας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος ὡς τὸ πάρος περ·
ὣς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο, τοῖσι δὲ κίρκη
πάρ ῥ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλε καρπόν τε κρανείης
ἔδμεναι· οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν·
εὐρύλοχος δ' αἶψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
ἀγγελίην ἑτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον·
οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος ἱέμενός περ·
κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠΐετο θυμός·
ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντες ἀγαζόμεθ' ἐξερέοντες,
καὶ τότε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον,
ἤομεν ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμὰ φαίδιμ' ὀδυσσεῦ·
εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά·
ξεστοῖσιν λάεσσι περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ
ἔνθα δέ τις μέγαν ἱστὸν ἐποιχομένη λίγ' ἄειδεν·
ἢ θεὸς ἠὲ γυνή τοί δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες·
ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς
καὶ κάλει, οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα ὀϊσάμενος δόλον εἶναι·
οἱ δ' ἅμ' ἀϊστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον·

Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
ὤμοιιν βαλόμην μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα·
τὸν δ' αἶψ' ἤνωγα, αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι·

αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλίσσετο γούνων·
καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ.
οἶδα γὰρ ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσεαι, οὔτε τιν' ἄλλον
ἄξεις σῶν ἑτάρων, ἀλλὰ ξὺν τοίσδεσι θᾶσσον
φεύγωμεν, ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Εὐρύλοχ' ἤτοι μὲν σὺ μέν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
ἔσθων καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
ὣς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήϊον, ἠδὲ θαλάσσης.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσσας
Κίρκης ἵξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα.
ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικώς
πρῶτον ὑπηνήτῃ τοῦπερ χαριεστάτη ἥβη.
ἔν τ' ἄρα μοι φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
πῇ δ' αὖτ' ὦ δύστηνε δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος
χώρου ἄϊδρις ἐών, ἕταροι δέ τοι οἵδ' ἐνὶ Κίρκης
ἔρχαται, ὥς τε σύες πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
ἦ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι, οὐδέ σε φημὶ
αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σὺ ἔνθα περ ἄλλοι.
ἀλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σαώσω,
τῆ τόδε φάρμακον ἐσθλόν, ἔχων δ' ἐν δώμασι Κίρκης
ἔρχευ, ὅ κέν τοι κρατὸς ἀλαλκήσει κακὸν ἦμαρ.
πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκης.
τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτῳ.
ἀλλ' οὐδ' ὧς θέλξαι σε δυνήσεται, οὐ γὰρ ἐάσει
φάρμακον ἐσθλὸν ὅ, τοι δώσω, ἐρέω δὲ ἕκαστα.
ὁππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσει περιμήκεϊ ῥάβδῳ,
δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ.

κίρκῃ ἐπαΐξαι ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων·
ἡ δέ σ᾽ ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
ἔνθα σὺ μηκέτ᾽ ἔπειτ᾽ ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνήν,
ὄφρα κέ τοι λύσῃ θ᾽ ἑτάρους αὐτόν τε κομίσῃ·
ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο,
μή σ᾽ ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείῃ·
Ὣς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον ἀργειφόντης,
ἐκ γαίης ἐρύσας καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν·
ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος·
μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ᾽ ὀρύσσειν
ἀνδράσι γε θνητοῖσι, θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται·
ἑρμείας μὲν ἔπειτ᾽ ἀπέβη πρὸς μακρὸν ὄλυμπον,
νῆσον ἀν᾽ ὑλήεσσαν, ἐγὼ δ᾽ ἐς δώματα κίρκης
ἤϊα, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι·
ἔστην δ᾽ εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
ἔνθα στὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
ἡ δ᾽ αἶψ᾽ ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινάς,
καὶ κάλει, αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ·
εἷσε δέ μ᾽ εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
καλοῦ δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
τεῦχε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπαϊ ὄφρα πίοιμι·
ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε κακὰ φρονέουσ᾽ ἐνὶ θυμῷ·
αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ᾽ ἔθελξε,
ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
ἔρχεο νῦν συφεόνδε μετ᾽ ἄλλων λέξο ἑταίρων·
Ὣς φάτ᾽, ἐγὼ δ᾽ ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων·
ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων,
καί μ᾽ ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
θαῦμά μ' ἔχει ὡς οὔτε πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης.
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
ὅς κε πίῃ, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
σοὶ δέ τις ἐν στήθεσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.
ἦ σύγ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὅν τέ μοι αἰεὶ
φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις ἀργειφόντης,
ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῷ μὲν ἄορ θέο, νῶϊ δ' ἔπειτα
εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβείομεν, ὄφρα μιγέντε
εὐνῇ καὶ φιλότητι πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλῃ σοὶ ἤπιον εἶναι,
ἥ μοι σῦς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους.
αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
ἐς θάλαμόν τ' ἰέναι καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
ὄφρα με γυμνωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήνορα θείης.
οὐδ' ἂν ἐγώ γ' ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσαι.
μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν ὡς ἐκέλευον.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
ἀμφίπολοι δ' ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
τέσαρες, αἵ οἱ δῶμα κατὰ δρήστειραι ἔασι.
γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων ἀπό τ' ἀλσέων,
ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἵ τ' εἰς ἅλαδε προρέουσι.
τάων ἡ μὲν ἔβαλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλὰ
πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῖθ' ὑπέβαλλεν.
ἡ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας

ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια·
ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
ἡδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα·
ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει καὶ πῦρ ἀνέκαιε
πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ, ἰαίνετο δ' ὕδωρ·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
ἔς ῥ' ἀσάμινθον ἕσασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,
θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων·
αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισε λίπ' ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα·
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων·
ἐσθέμεναι δ' ἐκέλευεν ἐμῷ δ' οὐχ ἥνδανε θυμῷ·
ἀλλ' ἥμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός·
κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἔμ' ἥμενον, οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
χεῖρας ἰάλλοντα, στυγερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
τίφθ' οὕτως ὀδυσεῦ κατ' ἄρ' ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ
θυμὸν ἔδων, βρώμης δ' οὐχ ἅπτεαι οὐδὲ ποτῆτος·
ἦ τινά που δόλον ἄλλον ὀΐεαι, οὐ δέ τι σε χρὴ
δειδίμεν, ἤδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὅρκον·
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
ὦ κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,

πρὶν

πρὶν λύσασθ' ἑτάρους, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.
ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
λῦσον ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὣς ἐφάμην, Κίρκη δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρὶ, θύρας δ' ἀνέῳξε συφειοῦ.
ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐν νεώροισιν.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι, ἡ δὲ δι' αὐτῶν
ἐρχομένη προσάλειφεν ἑκάστῳ φάρμακον ἄλλο.
τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον ἃς πρὶν ἔφυσε
φάρμακον οὐλόμενον τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη.
ἄνδρες δ' ἂψ ἐγένοντο νεώτεροι ἢ πάρος ἦσαν,
καὶ πολὺ καλλίονές τε, καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
ἔγνωσαν δέ με κεῖνοι, ἔφυντ' ἐν χερσὶν ἕκαστος.
πᾶσιν δ' ἱμερόεις ὑπέδυ γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον κονάβιζε, θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων.
διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσατε ἤπειρόνδε.
κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσατε ὅπλα τε πάντα.
αὐτὸς δ' ἂψ ἰέναι καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ νηὶ θοῇ ἐρίηρας ἑταίρους
οἴκτρ' ὀλοφυρομένους θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας
ἐλθούσας ἐς κόπρον ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται
πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι, οὐδ' ἔτι σηκοὶ
ἴσχουσ' ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
μητέρας, ὣς ἐμὲ κεῖνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι.

δακρυόεντες ἔχυντο, δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
ὣς ἔμεν ὡσεὶ πατρίδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐτὴν
τρηχείης ἰθάκης, ἵνα τ' ἔτραφεν ἠδ' ἐγένοντο.
καί μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
σοὶ μὲν νοστήσαντι διοτρεφὲς ὣς ἐχάρημεν
ὡς εἴ τ' εἰς ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν·
ἀλλ' ἄγε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
Ὣς ἔφαν, αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσι·
νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσομεν ἤπειρόνδε·
κτήματά τ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν ὅπλα τε πάντα·
αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι·
ὄφρ' ἴδηθ' ἑτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι κίρκης,
πίνοντας, καὶ ἔδοντας, ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
Ὣς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους·
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ἆ δειλοὶ, πόσ' ἴμεν, τί κακῶν ἱμείρετε τούτων
κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι, ἥ κεν ἅπαντας
ἢ σῦς ἠὲ λύκους ποιήσεται ἠὲ λέοντας
οἵ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκῃ
ὥσπερ κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο
ἡμέτεροι ἕταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἵπετ' ὀδυσσεύς·
τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
σπασσάμενος, τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν, οὖδάσδε πελάσσαι
καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδὸν, ἀλλά μ' ἑταῖροι
μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον, ἄλλοθεν ἄλλος·
διογενὲς τοῦτον μὲν ἐάσομεν εἰ σὺ κελεύεις
αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·

ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δώματα κίρκης.
Ὣς φάμενοι παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
οὐδὲ μὲν εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηῒ λέλειπτο,
ἀλλ' ἕπετ', ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.
τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δώμασι κίρκη
ἐνδυκέως λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ.
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας καλὰς βάλεν, ἠδὲ χιτῶνας.
δαινυμένους δ' εὖ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον φράσσαντό τε πάντα,
κλαῖον ὀδυρόμενοι περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.
ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων.
διογενὲς λαερτιάδη πολυμήχαν' ὀδυσσεῦ.
μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε, οἶδα καὶ αὐτή.
ἠμὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον.
εἰσόκεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
τρηχείης ἰθάκης, νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι
αἰὲν ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι, οὐδέ ποθ' ὑμῖν
θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέποσθε.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην περὶ δ' ἔτραπον ὧραι
μηνῶν φθινόντων περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη,
καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίηρες ἑταῖροι.
δαιμόνι', ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης.
εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι, καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ως ἔφαν· αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ,
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα·
αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς,
γούνων ἐλλιτάνευσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν ἥνπερ ὑπέστης,
οἴκαδε πεμψέμεναι, θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη
ἠδ' ἄλλων ἑτάρων, οἵ με φθινύθουσι φίλον κῆρ,
ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι ὅτε που σύ γε νόσφι γένηαι.
Ως ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσεῦ,
μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ,
ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι καὶ ἱκέσθαι
εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο
μάντηος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι,
τῷ καὶ τεθνειῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,
οἴῳ πεπνῦσθαι, τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσιν.
Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαῖόν τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει·
εἰς Ἄϊδος δ' οὔπω τις ἀφίκετο νηῒ μελαίνῃ.
Ως ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσεῦ,

μή τί τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηὶ μελέσθω.
ἱστὸν δὲ στήσας, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πετάσσας,
ἧσθαι, τὴν δέ κέ τοι πνοιὴ βορέαο φέρῃσιν.
ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νηὶ δι' ὠκεανοῖο περήσῃς,
ἔνθ' ἀκτή τε λάχεια καὶ ἄλσεα περσεφονείης,
μακραί τ' αἴγειροι καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι.
νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' ὠκεανῷ βαθυδίνῃ.
αὐτὸς δ' εἰς ἀΐδαο ἰέναι δόμον εὐρώεντα,
ἔνθα μὲν εἰς ἀχέροντα πυριφλεγέθων τε ῥέουσι.
κωκυτός θ', ὃς δὴ στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
πέτρη τε ξύνεσίς τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων.
ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρως χριμφθεὶς, πέλας ὥς σε κελεύω,
βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα.
ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσι νεκύεσσι,
πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέι οἴνῳ.
τὸ τρίτον δ' αὖ ὕδατι, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν.
πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα.
ἐλθὼν εἰς ἰθάκην στεῖραν βοῦν ἥτις ἀρίστη,
ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
τειρεσίῃ δ' αὖ ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ,
παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
ἔνθ' ὄϊν ἀρνειὸν ῥέζειν θῆλύν τε μέλαιναν,
εἰς ἔρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι.
ἱέμενος ποταμοῖο ῥοάων, ἔνθα δὲ πολλαὶ
ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνηώτων,
δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
μῆλα τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλέι χαλκῷ.
δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
ἰφθίμῳ τ' ἀΐδῃ, καὶ ἐπαινῇ περσεφονείῃ.

αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ἧσθαι, μηδὲ ἐᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
αἵματος ἆσσον ἴμεν πρὶν τειρεσίαο πυθέσθαι.
ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται ὄρχαμε λαῶν,
ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου.
νόστον θ' ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἔφατ' αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα ἕσσεν.
αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη
λεπτὸν, καὶ χαρίεν. περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ,
καλὴν χρυσείην, κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους,
μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον.
μηκέτι νῦν εὕδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον.
ἀλλ' ἴομεν, δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια κίρκη.
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἑταίρους
ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὔτε τι λίην
ἄλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ᾗσιν ἀρηρώς.
ὅς μοι ἄνευθ' ἑτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι κίρκης
ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο οἰνοβαρείων.
κινυμένων δ' ἑτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας,
ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ᾗσιν
ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν.
ἀλλὰ κατ' ἀντικρὺ τέγεος πέσεν, ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε κατῆλθε.
ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον.
φάσθε νύ που οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἔρχεσθαι, ἄλλην δ' ἡμῖν ὁδὸν τεκμήρατο κίρκη
εἰς ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς περσεφονείης,

ψυχῇ χρησομένους θηβαίου τειρεσίαο.
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
ἑζόμενοι δὲ καταῦθι γόων τίλλοντό τε χαίτας.
ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
ἤομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη κίρκη παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
ἀρνειὸν κατέδησεν, ὄϊν θῆλύν τε μέλαιναν,
ῥεῖα παρεξελθοῦσα· τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ' ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κιόντα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ. Κ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀπαγγέλλει πῶς κατὰ τὰς κίρκης ἐντολὰς εἰς ἅδου κατῆλθεν· καὶ ὡς ἤκουσε τειρεσίου τοῦ μάντεως περὶ τῆς ἑαυτοῦ, καὶ τῶν ἄλλων σωτηρίας, καὶ ὡς τοὺς ἥρωας καὶ τὰς ἡρωΐδας εἶδε καθ' ἅδου, καὶ τὴν μητέρα· καὶ τῶν ἐς ἴλιον συστρατευσάντων ἐνίους, καὶ τῶν ἐν ἅδου κολαζομένων.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Λ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Λάβδα δ' ἐν ἅδου ψυχαῖς ἐνέτυχεν ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
ἐν δ' ἱστὸν τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ.
ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ
βαίνομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
ἡμῖν δ' αὖ μετόπισθε νεὼς κυανοπρώροιο,
ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον ἐσθλὸν ἑταῖρον,
κίρκη ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
ἡμεῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
ἥμεθα, τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἱστία ποντοπορούσης,
δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυρρόου ὠκεανοῖο.
ἔνθα δὲ κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε.
ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι, οὐδέποτ' αὐτοὺς
ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
οὔθ' ὁπότ' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
οὔθ' ὅταν ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται.
ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι,
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα
ἑλόμεθ', αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον ὠκεανοῖο
ᾔομεν ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε κίρκη.

ἔνθ' ἱερήϊα μὲν περιμήδης εὐρύλοχός τε
εἶχον, ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσάμενος παρὰ μηροῦ
βόθρον ὄρυξα, ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα.
ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὰς χεόμην πᾶσι νεκύεσσιν,
πρῶτα μελικρήτῳ μετέπειτα δ' ἡδέϊ οἴνῳ.
τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον.
πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
ἐλθὼν ἐς ἰθάκην στεῖραν βοῦν ἥτις ἀρίστη
ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ
παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχωλῇσι λιτῇσί τε ἔθνεα νεκρῶν
ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφὲς, αἱ δ' ἀγέροντο
ψυχαὶ ὑπ' ἐξ ἐρέβευς νεκύων κατατεθνηώτων.
νύμφαι τ' ἠΐθεοί τε πολύτλητοί τε γέροντες,
παρθενικαί τ' ἀταλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι.
πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν
ἄνδρες ἀρηΐφατοι, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες.
οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
θεσπεσίῃ ἰαχῇ, ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα,
μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ
δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν.
ἰφθίμῳ τ' ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ περσεφονείῃ.
αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσάμενος παρὰ μηροῦ
ἥμην, οὐδ' εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
αἵματος ἆσσον ἴμεν πρὶν τειρεσίαο πυθέσθαι.
πρώτη δὲ ψυχὴ ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου,
οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης.

σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς
ἄκλαυσον καὶ ἄθαπτον ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε·
τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ἐλπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
ἔφθης πεζὸς ἐὼν, ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ;
ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ·
ἆσέ με δαίμονος αἶσα κακή, καὶ ἀθέσφατος οἶνος·
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλεγμένος οὐκ ἐνόησα
ἄψορρον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν·
ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον, ἐκ δέ μοι αὐχὴν
ἀστραγάλων ἀάγη, ψυχὴ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθε·
νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι οὐ παρεόντων,
πρός τ' ἀλόχου καὶ πατρὸς, ὅς ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ', ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες.
οἶδα γὰρ ὡς ἐνθένδε κιὼν δόμου ἐξ Ἀΐδαο,
νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα.
ἔνθα σ' ἔπειτ' ἄναξ κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο·
μή μ' ἄκλαυσον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν
νοσφισθεὶς μή τι τοι θεῶν μήνιμα γένωμαι·
ἀλλά με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν ἅσσά μοι ἔστιν,
σῆματ' ἐμοὶ χεῦαι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης
ἀνδρὸς δυστήνοιο καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαι τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμόν·
τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἑτάροισιν·
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
ταῦτά τοι ὦ δύστηνε τελευτήσω τε καὶ ἔρξω·
νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
ἥμεθ', ἐγὼ μὲν ἄνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων·

εἴδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταῖρος πόλλ' ἀγόρευεν.
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυίης,
αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος ἀντίκλεια,
τὴν ζωὴν κατέλειπον ἰὼν εἰς ἴλιον ἱρήν.
τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ.
ἀλλ' οὐδ' ὧς εἴων προτέρην πυκινόν περ ἀχεύων
αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν τειρεσίαο πυθέσθαι.
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ θηβαίου τειρεσίαο,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν.
Τίπτ' αὖτ' ὦ δύστηνε λιπὼν φάος ἠελίοιο
ἤλυθες ὄφρα ἴδῃς νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ,
αἵματος ὄφρα πίω, καί τοι νημερτέα εἴπω.
ὣς φάτ', ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
κουλεῷ ἐγκατέπηξ', ὁ δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινὸν,
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων.
Νόστον δίζηαι μελιηδέα φαίδιμ' ὀδυσσεῦ·
τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεὸς, οὐ γὰρ ὀΐω
λήσειν ἐννοσίγαιον, ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
ἀλλ' ἔτι μέν κε καὶ ὧς κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε,
αἴκ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἑταίρων,
ὁππότε κε πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον.
βοσκομένας δ' εὕρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
„ ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ, καὶ πάντ' ἐπακούει.
τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάας νόστου τε μέδηαι,
καί κεν ἔτ' εἰς ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε.
εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
νηΐ τε καὶ ἑτάροις, αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,

ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους
νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, δήεις δ' ἐν πήματα οἴκῳ
ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν
μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἕδνα διδόντες·
ἀλλ' ἤτοι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθὼν,
αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
κτείνῃς ἠὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδὸν ὀξέϊ χαλκῷ,
ἔρχεσθαι δ' ἤπειτα λαβὼν εὐῆρες ἐρετμὸν,
εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
οὐδ' εὐήρε' ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται·
σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·
ὁππότε κεν δή τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ·
καὶ τότε δὴ γαίῃ πήξας εὐῆρες ἐρετμὸν,
ῥέξας ἱερὰ καλὰ ποσειδάωνι ἄνακτι,
ἀρνειὸν ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον·
οἴκαδ' ἀποστείχειν ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν
πᾶσι μάλ' ἑξείης, θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ·
ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνῃ
γήρᾳ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
ὄλβιοι ἔσονται, τὰ δέ τοι νημερτέα εἴρω.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοὶ,
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνηυίης,
ἡ δ' ἀκέουσ' ἧσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ἑὸν υἱὸν
ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.

εἰπὲ ἄναξ πῶς κέν με ἀναγνοίη τὸν ἐόντα.
ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν.
ῥηΐδιόν τι ἔπος ἐρέω καὶ ἐνὶ φρεσὶ θήσω.
ὅντινα μέν κεν ἐᾷς νεκύων κατατεθνειώτων
αἵματος ἆσσον ἴμεν, ὃ δέ τοι νημερτὲς ἐνίψει.
ᾧ δέ κ' ἐπιφθονέεις, ὃ δέ τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσσω.
Ὣς φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον ἄϊδος εἴσω
τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν.
αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
ἤλυθε, καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές, αὐτίκα δ' ἔγνω,
καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τέκνον ἐμὸν πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα
ζωὸς ἐών, χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι,
μέσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα.
ὠκεανὸς μὲν πρῶτα τὸν οὔπως ἐστὶ περῆσαι
πεζὸν ἐόντ', ἤν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
ἦ νῦν δὴ τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις
νηΐ τε καὶ ἑτάροισι πολὺν χρόνον, οὐδέ πω ἦλθες
εἰς ἰθάκην, οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
μῆτερ ἐμὴ χρειώ με κατήγαγεν εἰς ἀΐδαο
ψυχῇ χρησόμενον θηβαίου τειρεσίαο.
οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον ἀχαιΐδος οὐδέ πω ἁμῆς
γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀϊζύν.
ἐξ οὗ τὰ πρώτισθ' ἑπόμην ἀγαμέμνονι δίῳ
ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα τρώεσσι μαχοίμην.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο,
ἢ δολιχὴ νοῦσος ἢ ἄρτεμις ἰοχέαιρα
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.

εἰπὲ δέ μοι πατρός τε, καὶ υἱέος ὃν κατέλειπον,
ἢ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἦε τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι.
εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
ἠὲ μένει παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει,
ἦ ἤδη μιν ἔγημεν ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ.
καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ,
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
σὸν δ' οὔπω τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἕκηλος
τηλέμαχος τεμένη νέμεται, καὶ δαῖτας ἐΐσας
δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν.
πάντες γὰρ καλέουσιν, πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται, οὐδέ οἱ εὐναὶ
δέμνια καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὕδει ὅθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
ἐν κόνει ἄγχι πυρὸς, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷται.
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί.
ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει
σὸν πότμον γοόων, χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἱκάνει.
οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον.
οὔτ' ἐμ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐΰσκοπος ἰοχέαιρα
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἥτε μάλιστα
τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν.
ἀλλά με σός τε πόθος σά τε μήδεα φαίδιμ' ὀδυσσεῦ,
σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.

Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ γ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας
μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἑλέειν κατατεθνηυίης.
τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἑλέειν τέ με θυμὸς ἄνωγε.
τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ εἴκελον ἢ καὶ ὀνείρῳ
ἔπτατ', ἐμοὶ δ' ἄχος ὀξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων.
μῆτερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἑλέειν μεμαῶτα.
ὄφρα καὶ ἐν Ἀΐδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.
ἦ τί μοι εἴδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
ὦρσ' ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ.
ὤμοι τέκνον ἐμὸν περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
οὔ τι σε Περσεφόνεια Διὸς θυγάτηρ ἀπαφίσκει.
ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν ὅτε κέν τε θάνωσιν
οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν.
ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
δαμνᾷ ἐπεί κε πρῶτα λίπῃ λεύκ' ὀστέα θυμός.
ψυχὴ δ' ἠΰτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.
ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο, ταῦτα δὲ πάντα
ἴσθ' ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπησθα γυναικί.
νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ', αἱ δὲ γυναῖκες
ἤλυθον, ὤτρυνε γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια
ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν ἠδὲ θύγατρες.
αἱ δ' ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο.
αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ἑκάστην
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ
οὐκ εἴων πινέειν ἅμα πάσας αἷμα κελαινόν.
αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπήϊσαν, ἠδὲ ἑκάστη

ἣν γόνον ἐξαγόρευον, ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσας·
ἔνθ' ἤτοι πρώτην τυρὼ ἴδον εὐπατέρειαν,
ἣ φάτο σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι·
φῆ δὲ κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι αἰολίδαο,
ἣ ποταμοῦ ἠράσσατ' ἐνιπῆος θείοιο,
ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵησι·
καί ῥ' ἐπ' ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα,
τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος ἐννοσίγαιος
ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος·
πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη οὔρεϊ ἶσον
κυρτωθέν, κρύψεν τε θεόν, θνητήν τε γυναῖκα·
λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν,
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Χαῖρε γύναι φιλότητι, περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
τέξεις ἀγλαὰ τέκνα, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ
ἀθανάτων, σὺ δὲ τοὺς κομέειν ἀτιταλλέμεναί τε·
νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα καὶ ἴσχεο μηδ' ὀνομήνῃς·
αὐτὰρ ἐγώ τοι εἰμὶ ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα·
ἣ δ' ὑποκυσαμένη πελίην τέκε καὶ νηλῆα,
τὼ κρατερὼ θεράποντε διὸς μεγάλοιο γενέσθην
ἀμφοτέρω, πελίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ ἰαολκῷ
ναῖε πολύῤῥηνος, ὁ δ' ἄρ' ἐν πύλῳ ἠμαθόεντι,
τοὺς δ' ἑτέρους κρηθῆϊ τέκε βασίλεια γυναικῶν,
αἴσονά τ' ἠδὲ φέρητ' ἀμυθάονά θ' ἱππιοχάρμην,
τὴν δὲ μετ' ἀντιόπην ἴδον ἀσωποῖο θύγατρα,
ἣ δὴ καὶ διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,
καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδας ἀμφίονά τε ζῆθόν τε,
οἳ πρῶτοι θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,

πύργωσάν τ'

πύργωσάν τ' ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
ναιέμεν εὐρύχορον θήβην κρατερώ περ ἐόντε.
τὴν δὲ, μετ' ἀλκμήνην ἴδον ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν.
ἥ ῥ' ἡρακλῆα θρασυμέμνονα θυμολέοντα
γείνατ' ἐν ἀγκοίνῃσι διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα.
καὶ μεγάρην κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα.
τὴν ἔχεν ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρής,
μητέρα τ' οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν ἐπικάστην.
ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο
γημαμένη ᾧ υἷι, ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας,
γῆμεν, ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων,
καδμείων ἤνασσε, θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς,
ἡ δ' ἔβη ἐς ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο
ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
ᾧ ἄχεϊ σχομένη. τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω,
πολλὰ μάλ' ὅσσα τε μητρὸς ἐριννύες ἐκτελέουσι.
καὶ χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε νηλεὺς
γῆμεν, ἑὸν μετὰ κάλλος ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα.
ὁπλοτάτην κούρην ἀμφίονος ἰασίδαο.
ὅς ποτ' ἐν ὀρχομενῷ μινυείῳ ἶφι ἄνασσεν,
ἥδε πύλου βασίλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα.
νέστορά τε χρόμιόν τε περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον,
τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην πηρὼ τέκε θαῦμα βροτοῖσι.
τὴν πάντες μνώοντο περικτίται, οὐδέ τι νηλεὺς
τῷ ἐδίδου, ὃς μὴ ἕλικας βόας εὐρυμετώπους,
ἐκ φυλάκης ἐλάσειε βίης ἰφικληείης
ἀργαλέας, τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
ἐξελάαν. χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
δεσμοί τ' ἀργαλέοι, καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.

ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
ἂψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὧραι·
καὶ τότε δή μιν ἔλυσε βίη ἰφικληείη,
θέσφατα πάντ' εἰπόντα, διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
καὶ λήδην εἶδον τὴν τυνδαρέου παράκοιτιν·
ἥ ῥ' ὑπὸ τυνδάρεῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,
κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν πολυδεύκεα·
τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἶα·
οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς ζηνὸς ἔχοντες,
ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι·
τὴν δὲ μετ' ἰφιμέδειαν ἀλωῆος παράκοιτιν
εἴσιδον, ἣ δὴ φάσκε ποσειδάωνι μιγῆναι,
καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίω δὲ γενέσθην·
ὦτόν τ' ἀντίθεον τηλεκλειτόν τ' ἐφιάλτην,
οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα,
καὶ πολὺ καλλίστους μετά γε κλυτὸν ὠρίωνα·
ἐννέωροι γάρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι·
οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν ὀλύμπῳ,
φυλόπιδα στήσειν πολυάϊκος πολέμοιο·
ὄσσαν ἐπ' ὀλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' ὄσσῃ
πήλιον εἰνοσίφυλλον ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη·
καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν εἰ ἥβης μέτρον ἵκοντο·
ἀλλ' ὄλεσεν διὸς υἱός, ὃν ἠΰκομος τέκε λητώ,
ἀμφοτέρω πρὶν σφῶϊν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένυς εὐανθέϊ λάχνῃ.
φαίδρην τε πρόκριν τε ἴδον, καλήν τ' ἀριάδνην,
κούρην μίνωος ὀλοόφρονος, ἥν ποτε θησεὺς
ἐκ κρήτης ἐς γουνὸν ἀθηνάων ἱεράων

ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν ἄρτεμις ἔσχεν
δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ διονύσου μαρτυρίῃσι.
μαῖράν τε κλυμένην τε ἴδον, στυγερήν τ' ἐριφύλην,
ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.
πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον, ἠδὲ θύγατρας.
πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθῖτ' ἄμβροτος, ἀλλὰ καὶ ὥρη
εὕδειν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,
ἢ αὐτοῦ, πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τοῖσιν δ' ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων.
φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι,
εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας;
ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστιν, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.
τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
οὕτω χρηΐζοντι κολούετε, πολλὰ γὰρ ὔμμιν
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως ἐχένηος.
ὃς δὴ φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν.
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ὔμμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
μυθεῖται βασίλεια περίφρων, ἀλλὰ πίθεσθε.
ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.
Τὸν δ' αὖτ' ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος αἴ κεν ἔγωγε
ζωὸς φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
ξεῖνος δὲ τλήτω μάλα περ νόστοιο χατίζων.
ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον εἰσόκε πᾶσαν
δωτίνην τελέσω. πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί, τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ἀλκίνοε κρεῖον πάντων ἀειδείκετε λαῶν·
εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν,
πομπὴν τ' ὀτρύνοιτε καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε
καί κε τὸ βουλοίμην καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι·
καί κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
πᾶσιν, ὅσοι μ' ἰθάκην δ' ἰδοίατο νοστήσαντα·
Τὸν δ' αὖτ' ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
ὦ ὀδυσεῦ, τὸ μὲν, οὔτι σ' ἐΐσκομεν ἐσορόωντες·
ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον, οἷά τε πολλοὺς
βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·
σοὶ δ' ἔνι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί·
μῦθον δ' ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας
πάντων τ' ἀργείων, σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά·
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
εἴ τινας ἀντιθέων ἑτάρων ἴδες, οἵ τοι ἅμ' αὐτῷ,
ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον·
νὺξ δ' ἥδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος, οὐδέπω ὥρη
εὕδειν ἐνὶ μεγάρῳ, σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα·
καί κεν ἐς ἠῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ
τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ἀλκίνοε κρεῖον πάντων ἀειδείκετε λαῶν·
» ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου·
εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύειν,
κήδε' ἐμῶν ἑτάρων οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο·
οἳ τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀϋτήν·

ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ
ἁγνὴ περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ ἀγαμέμνονος ἀτρεΐδαο
ἀχνυμένη, περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ' ὅσαι ἅμ' αὐτῷ,
οἴκῳ ἐν αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κεῖνος ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν.
κλαῖε δ' ὅ γε λιγέως θαλερὸν καταδάκρυον εἴβων,
πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας ὀρέξασθαι μενεαίνων.
ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἲς ἔμπεδος οὐδέ τι κίκυς,
οἵηπερ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσά τ' ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων.
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνον.
τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
ἦε σέ γ' ἐν νήεσσι ποσειδάων ἐδάμασσεν
ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν;
ἦε σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
βοῦς περιταμνόμενον ἠδ' οἰῶν πώεα καλά.
ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενον, ἠὲ γυναικῶν;
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε.
διογενὲς λαερτιάδη πολυμήχαν' ὀδυσσεῦ.
οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι ποσειδάων ἐδάμασσεν,
ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν,
οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
ἀλλά μοι αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε,
ἔκτα σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ οἶκόνδε καλέσσας.
δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
ὣς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ, περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι
νωλεμέως κτείνοντο σύες ὣς ἀργιόδοντες.

οἵ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
ἢ γάμῳ ἢ ἐράνῳ ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ,
ἤδη μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
μουνὰξ κτεινομένων, καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
ὡς ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας
κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν·
οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα πριάμοιο θυγατρὸς
κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε κλυταιμνήστρη δολόμητις
ἀμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων,
βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ, ἡ δὲ κυνῶπις
νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς ἀΐδαο
χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἑλέειν σύν τε στόμ' ἐρεῖσαι·
ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς,
ἥτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται·
οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικές·
κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον, ἦτοι ἔφην γε
ἀσπάσιος παίδεσσιν ἰδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσιν
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, ἡ δ' ἔξοχα λυγρὰ ἰδυῖα,
οἷ τε κατ' αἶσχος ἔχευε καὶ ἐσσομένῃσιν ὀπίσσω·
θηλυτέρῃσι γυναιξὶ καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν·
Ὡς ἔφατ' αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον ἀτρέος εὐρύοπα ζεὺς
ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βουλάς·
ἐξ ἀρχῆς ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί·
σοὶ δὲ κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι·
Ὡς ἐφάμην ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
τῷ νῦν μήποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι,
μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν ὅν κ' ἐὺ εἰδῇς·
ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ κεκρυμμένον εἶναι·
ἀλλ' οὐ σοί γ' ὀδυσεῦ φόνος ἔσσεται ἔκ γε γυναικός·

λίην γὰρ πινυτή τε καὶ εὖ φρεσὶ μήδεα οἶδε,
κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
ἦ μέν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
ἐρχόμενοι πόλεμόνδε, πάϊς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ
ὄλβιος· ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθών,
καὶ κεῖνος πατέρα προσπτύξεται, ἣ θέμις ἐστίν.
ἡ δ' ἐμή, οὐδέ περ υἷος ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις.
ὀφθαλμοῖσι ἔασε, πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν,
ἄλλο δέ τοι ἐρέω σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι
κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
νῆα κατισχέμεναι, ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
εἴπου ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
ἤπου ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι,
ἤ που πὰρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ.
οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι, οὐδέ τι οἶδα,
ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκε, κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
νῶι μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
ἕσταμεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ' ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο.
καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον,

πῶς ἔτλης ἄϊδος δὲ κατελθέμεν, ἔνθά τε νεκροὶ
ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων.
Ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
ὦ ἀχιλεῦ πηλέως υἱὲ μέγα φέρτατ᾽ ἀχαιῶν,
ἦλθον τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλὴν
εἴποι ὅπως ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἱκοίμην·
οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἀμῆς
γῆς ἐπέβην, ἀλλ᾽ αἰὲν ἔχω κακά, σεῖο δ᾽ ἀχιλλεῦ
οὔτις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος, οὔτ᾽ ἄρ ὀπίσσω·
πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐτίομεν ἶσα θεοῖσιν
ἀργεῖοι· νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν
ἐνθάδ᾽ ἐών, τῷ μή τι θανὼν ἀκαχίζου ἀχιλλεῦ.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ᾽ αὐτίκ᾽ ἀμειβόμενος προσέειπεν·
μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ᾽ ὀδυσσεῦ·
βουλοίμην κ᾽ ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
ἀνδρὶ παρ᾽ ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη·
ἢ πᾶσι νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν,
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἔνισπε·
ἢ ἕπετ᾽ ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἦε καὶ οὐκί·
εἰπὲ δέ μοι πηλῆος ἀμύμονος, εἴ τι πέπυσσαι,
ἢ ἔτ᾽ ἔχει τιμὴν πολέσι μετὰ μυρμιδόνεσσιν·
ἦ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν᾽ ἑλλάδα τε φθίην τε,
οὕνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε·
οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ᾽ αὐγὰς ἠελίοιο
τοῖος ἐὼν οἷός ποτ᾽ ἐνὶ τροίῃ εὐρείῃ,
πέφνον λαὸν ἄριστον ἀμύνων ἀργείοισιν·
εἰ τοῖος δ᾽ ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ
τῷ κέ τεῳ στύξαιμι μένος, καὶ χεῖρας ἀάπτους·
οἳ κεῖνον βιόωνται ἐέργουσίν τ᾽ ἀπὸ τιμῆς.
Ὣς ἔφατ᾽ αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

ἤτοι μὲν πηλῆος ἀμύμονος οὔ τι πέπυσμαι·
αὐτάρ τοι παιδός γε νεοπτολέμοιο φίλοιο,
πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις·
αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς ἐΐσης·
ἤγαγον ἐκ σκύρου μετ' εὐκνήμιδας ἀχαιούς·
ἤτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν τροίην φραζοίμεθα βουλάς,
αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
νέστωρ τ' ἀντίθεος, καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἴω,
αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν τροίην μαρνοίμεθ' ἀχαιοί,
οὔποτε ἐς πληθὺν μένεν ἀνδρῶν οὐδ' ἐν ὁμίλῳ·
ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων·
πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω·
ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων ἀργείοισιν,
ἀλλ' οἷον τὸν τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
ἥρω' εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
κήτειοι κτείνοντο, γυναίων εἵνεκα δώρων·
κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ μέμνονα δῖον·
αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν ὃν κάμ' ἐπειός,
ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο,
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἠδ' ἐπιθεῖναι·
ἔνθ' ἄλλοι δαναῶν ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
δάκρυά τ' ὠμόργνυντο, τρέμον δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστου·
κεῖνον δ' οὔποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
οὔτ' ὠχρήσαντα χρόα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν
δάκρυ' ὀμορξάμενον, ὁ δέ με μάλα πόλλ' ἱκέτευεν,
ἱππόθεν ἐξίμεναι, ξίφεος δ' ἐπεμαίετο κώπην·
καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ τρώεσσι μενοίνα·
ἀλλ' ὅτε δὴ πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπύν,
μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων, ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν,

ἀσκηθὴς, οὔτ' ἄρ βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ,
οὔτ' αὐτοσχεδίην, οὐτασμένος· οἷά τε πολλὰ
γίνεται ἐν πολέμῳ, ἐπιμὶξ δέ τε μαίνεται ἄρης·
Ὣς ἐφάμην, ψυχὴ δὲ ποδώκεος αἰακίδαο.
φοίτα μακρὰ βιβῶσα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
γηθοσύνη, ὅ οἱ υἱὸν ἔφη ἀριδείκετον εἶναι.
αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνειώτων
ἕστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε' ἑκάστη·
οἴη δ' αἴαντος ψυχὴ τελαμωνιάδαο,
νόσφιν ἀφεστήκει κεχολωμένη εἵνεκα νίκης·
τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ,
τεύχεσιν ἀμφ' ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ·
παῖδες δὲ τρώων δίκασαν καὶ παλλὰς ἀθήνη·
ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ·
τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχεν·
αἴανθ' ὃς περὶ μὲν εἶδος περὶ δ' ἔργα τέτυκτο
τῶν ἄλλων δαναῶν μετ' ἀμύμονα πηλείωνα·
τὸν μὲν, ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν·
αἶαν παῖ τελαμῶνος ἀμύμονος οὐκ ἄρ' ἔμελλες,
οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἵνεκα τευχέων
οὐλομένων, τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν ἀργείοισιν·
τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο, σεῖο δ' ἀχαιοὶ
ἶσον ἀχιλλῆος κεφαλῇ πηληϊάδαο,
ἀχνύμεθα φθινόμενοι διαμπερὲς, οὐδέ τις ἄλλος
αἴτιος, ἀλλὰ ζεὺς δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων,
ἐκπάγλως ἤχθηρε, τεῒν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν·
ἀλλ' ἄγε δεῦρο ἄναξ ἵν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
ἡμέτερον, δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν·
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
ψυχὰς εἰς ἔρεβος νεκύων κατατεθνειώτων·

ἔνθα χ' ὅμως προσέφη κεχολωμένος, ἤ κεν ἐγὼ τόν·
ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνειώτων
ἔνθ' ἤτοι μίνωα ἴδον διὸς ἀγλαὸν υἱὸν
χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα θεμιστεύοντα νεκύεσσιν·
ἥμενον, οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα,
ἥμενοι ἑσταότες κατ' εὐρυπυλὲς ἄϊδος δῶ·
τὸν δὲ μετ' ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα,
θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι,
χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον αἰὲν ἀαγές·
καὶ τιτυὸν εἶδον γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα·
γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον
δέρτρον ἔσω δύνοντες, ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσί·
λητὼ γὰρ ἥλκυσε διὸς κυδρὴν παράκοιτιν·
πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου πανοπῆος·
καὶ μὴν τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα,
ἑσταότ' ἐν λίμνῃ, ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ·
στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι·
ὁσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρων πιέειν μενεαίνων,
τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχέν, ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων·
δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατακρῆθεν χέε καρπόν,
ὄγχναι καὶ ῥοιαί, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
συκαῖ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι·
τῶν ὁπότ' ἰθύσει ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
τὰς δ' ἄνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα·
καὶ μὴν σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν·

ἤτοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε,
λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον, ἀλλ' ὅτε μέλλοι
ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς.
αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
αὐτὰρ ὅγ' ἂψ ὤσασκε τιταινόμενος, κατὰ δ' ἱδρὼς
ἔρρεεν ἐκ μελέων. κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.
τὸν δὲ, μέτ' εἰσενόησα βίην ἡρακληείην,
εἴδωλον, αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τέρπεται ἐν θαλίῃς καὶ ἔχει καλλίσφυρον ἥβην
παῖδα διὸς μεγάλοιο, καὶ ἥρης χρυσοπεδίλου.
ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὥς,
πάντοσ' ἀτυζομένων, ὁ δ' ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικώς,
γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀϊστόν.
δεινὸν παπταίνων αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.
σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περιστήθεσιν ἀορτήρ,
χρύσεος ἦν τελαμών, ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
ἄρκτοι τ' ἀγρότεροί τε σύες χαροποί τε λέοντες,
ὑσμῖναί τε μάχαι τε φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
μὴ τεχνησάμενος μὴ δ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.
ἔγνω δ' αὐτίκα κεῖνος ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι.
καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Διογενὲς λαερτιάδη πολυμήχαν' ὀδυσσεῦ,
ἆ δείλ' ἤ τινα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις,
ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο.
ζηνὸς μὲν παῖς ἦα κρονίονος, αὐτὰρ ὀϊζὺν
εἶχον ἀπειρεσίην, μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ
δεδμήμην, ὁ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους.
καί ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ', οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
φράζετο τοῦ δέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον

τὸν μὲν ἐγὼ ἀνένεικα, καὶ ἤγαγον ἐξ ἀΐδαο·
ἑρμείας δέ μ᾽ ἔπεμψεν, ἠδὲ γλαυκῶπις ἀθήνη.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη δόμον ἄϊδος εἴσω.
αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ᾽ ἔλθοι
ἀνδρῶν ἡρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.
καί νύ κ᾽ ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ
θησέα πειρίθοόν τε θεῶν ἐρικυδέα τέκνα,
ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε᾽ ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,
ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
μή μοι γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
ἐξ ἄϊδος πέμψειεν ἀγαυὴ περσεφόνεια.
αὐτίκ᾽ ἔπειτ᾽ ἐπὶ νῆα κιὼν ἐκέλευον ἑταίρους·
αὐτούς τ᾽ ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ᾽ αἶψ᾽ εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον,
τὴν δὲ κατ᾽ ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο,
πρῶτα μὲν εἰρεσίῃ, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὖρος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ·Ι· ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἡγεῖται τὴν ἐξ ᾅδου γενομένην αὐτῷ ἐπάνοδον πρὸς κίρκην, καὶ ὡς τὰς σειρῆνας παρέπλευσε, καὶ τὰς πλαγκτὰς πέτρας σκύλλαν τε καὶ χάρυβδιν, καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ νεὼς, καὶ τῶν ἑταίρων ἀπώλειαν ἀνελόντων τινὰς τῶν ἡλίου βοῶν, καὶ ὡς μόνος ἐπὶ ξύλου πρὸς καλυψὼ διεσώθη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ .Μ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Μῦ σειρῆνας ἔχει πλαγκτάς τ' ἰδὲ βοῦς ἀελίοιο.

α Υτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον ὠκεανοῖο
νηῦς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
νῆσόν τ' ἐς αἰαίην, ὅθι τ' ἠοῦς ἠριγενείης
οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ ἠελίοιο.
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐην ἐς δώματα κίρκης
οἰσέμεναι νεκρὸν ἐλπήνορα τεθνειῶτα.
φιτροὺς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτή,
θάπτομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
τύμβον χεύαντες καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες,
πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν.
ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, οὐδ' ἄρα κίρκην
ἐξ ἀΐδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὦκα
ἦλθ' ἐντυναμένη, ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
σῖτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
ἡ δ' ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων·
σχέτλιοι, οἳ ζώοντες ὑπήλθετε δῶμ' ἀΐδαο
» δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.

ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
αὖθι πανημέριοι, ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
πλεύσεσθ', αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν ἠδὲ ἕκαστα
σημανέω, ἵνα μή τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ
ἢ ἁλὸς, ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
ἥμεθα δαινύμενοι κρέατ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων,
εἷσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα.
αὐτὰρ ἐγὼ τῇ, πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια κίρκη.
ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, σὺ δ' ἄκουσον
ὥς τοι ἐγὼν ἐρέω μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντας
ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται,
ὅς τις ἀϊδρίῃ πελάσῃ, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται οὐδὲ γάνυνται.
ἀλλά τε σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ,
ἥμεναι ἐν λειμῶνι, πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς
ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
ἀλλὰ παρὲξ ἐλάαν ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων,
κηρὸν δ' ἐψήσας μελιηδέα μή τις ἀκούσῃ
τῶν ἄλλων, αὐτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἴκ' ἐθέλῃσθα,
δησάντων σ' ἐν νηὶ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
ὀρθὸν ἐνὶ στοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
ὄφρα κε τερπόμενος ὄπ' ἀκούσῃς σειρήνοιϊν.

αἱ δέ κε λίσσηαι ἑτάρους, λῦσαί τε κελεύῃς·
οἱ δέ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δεόντων·
αὐτὰρ ἐπειδὴ τάς γε παρὲξ ἐλάσωσιν ἑταῖροι,
ἔνθα τοι οὐκ ἔτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
ὁπποτέρη δή τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
θυμῷ βουλεύειν· ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν·
ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς
κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος ἀμφιτρίτης·
πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι·
τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν
ἀλλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη,
ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι·
τῇ δ' οὔπω τὶς νηῦς φύγεν ἀνδρῶν ἥτις ἵκηται,
ἀλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν, καὶ σώματα φωτῶν,
κύμαθ' ἁλὸς φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι
οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς
ἀργὼ πασιμέλουσα παρ' αἰήταο πλέουσα,
καὶ νύ κε τὴν ἔνθ' ὦκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
ἀλλ' ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν ἰήσων,
οἱ δὲ δύω σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
ὀξείῃ κορυφῇ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
κυανέη, τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ οὐδέ ποτ' αἴθρη
κείνου ἔχει κορυφήν, οὔτ' ἐν θέρει οὔτ' ἐν ὀπώρῃ·
οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνήρ, οὐ καταβαίη,
οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές γε ἐείκοσι· καὶ πόδες εἶεν·
πέτρη γὰρ λίς ἐστι περιξεστῇ ἐϊκυῖα·
μέσσῳ δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπέος ἠεροειδές,
πρὸς ζόφον εἰς ἔρεβος τετραμμένον ᾗπερ ἂν ὑμεῖς
νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε φαίδιμ' ὀδυσσεῦ

οὐδέ κεν

οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς, αἰζήϊος ἀνὴρ
τόξῳ ὀϊστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
ἔνθα δ' ἐνὶ σκύλλη ναίει δεινὸν λελακυῖα.
τῆς ἤτοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλλῆς
γίνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακὸν οὐδέ κε τίς μιν
γηθήσειεν ἰδὼν οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
τῆς ἤτοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι,
ἓξ δέ τε οἱ δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ἑκάστῃ
σμερδαλέη κεφαλή, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες.
πυκνοὶ καὶ θαμέες πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
μέσση μέν τε κατὰ σπείους κοίλοιο δέδυκεν,
ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου.
αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ σκόπελον περιμαιμώωσα
δελφῖνάς τε κύνας τε καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἕλῃσι
κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος ἀμφιτρίτη.
τῇ δ' οὔπω ποτὲ ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
παρφυγέειν σὺν νηΐ, φέρει δέ τε κρατὶ ἑκάστῳ,
φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὼς κυανοπρῴροιο,
τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει ὀδυσσεῦ,
πλησίον ἀλλήλων καί κεν διοϊστεύσειας,
τῷ δ' ἐν ἐρινεός ἐστι μέγας φύλλοισι τεθηλώς.
τῷ δ' ὑπὸ δῖα χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι τρὶς δ' ἀναρροιβδεῖ
δεινόν, μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις ὅτε ῥοιβδήσειεν.
οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' ἐνοσίχθων.
ἀλλὰ μάλα σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος ὦκα
νῆα παρὲξ ἐλάαν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
ἓξ ἑτάρους ἐν νηῒ ποθήμεναι, ἢ ἅμα πάντας.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο θεὰ νημερτὲς ἐνίσπε.

εἴπως τὴν ὀλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι χάρυβδιν·
τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἑταίρους·
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
σχέτλιε καὶ δ' αὖ τοι πολεμήϊα ἔργα μέμηλε
καὶ πόνος, οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν·
ἡ δέ τοι οὐ θνητή, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστι
δεινόν τ' ἀργαλέον τε, ἄγριον οὐδὲ μαχητόν·
οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς·
ἢν γὰρ δηθύνῃσθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
δείδω μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κιχήσῃ
τόσσῃσιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἕληται·
ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ κράταιιν
μητέρα τῆς σκύλλης, ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν·
ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι·
θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι ἔνθα δὲ πολλαὶ
βόσκοντ' ἠελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλὰ,
πεντήκοντα δ' ἕκαστα, γόνος δ' οὐ γίνεται αὐτῶν,
οὐδέ ποτε φθινύθουσι, θεαὶ δ' ἐπὶ ποιμένες εἰσὶν,
νύμφαι ἐϋπλόκαμοι φαέθουσά τε, λαμπετίη τε·
ἃς τέκεν ἠελίῳ ὑπερίονι δῖα νέαιρα·
τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ,
θρινακίην ἐς νῆσον ἀπῴκισε τηλόθι ναίειν
μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα καὶ ἕλικας βοῦς·
τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάας νόστου τε μέδηαι,
ἦτ' ἂν ἔτ' εἰς ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον·
νηΐ τε, καὶ ἑτάροις, αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς
ὀψὲ κακῶς νῆας ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς·
ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων·

αὐτὰρ ἐγὼν ἀνὰ νῆα κιὼν ὤτρυνον ἑταίρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο
ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη εὐπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
ἥμεθα, τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ.
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἴδμεναι οὐδὲ δύ' οἴους,
θέσφαθ' ἅ μοι Κίρκη μυθήσατο δῖα θεάων.
ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν ἵνα εἰδότες ἤ κε θάνωμεν,
ἤ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν,
σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
φθόγγον ἀλεύασθαι, καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα.
οἶον ἔμ' ἠνώγει ὄπ' ἀκουέμεν, ἀλλά με δεσμῷ
δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω
ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
εἰ δέ κε λίσσομαι ὑμέας λῦσαί τε κελεύω,
ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
ἤτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἑτάροισι πίφαυσκον.
τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηῦς εὐεργὴς
νῆσον σειρήνοιιν, ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
ἔπλετο νηνεμίη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
ἀνστάντες δ' ἕταροι νεὸς ἱστία μηρύσαντο
καὶ τὰ μὲν ἐν νηῒ γλαφυρῇ βάλον, οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
ἑζόμενοι λεύκαινον ὕδωρ ξεστῇς ἐλάτῃσιν,
αὐτὰρ ἐγὼν κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξέϊ χαλκῷ

τυτθὰ διατμήξας χερσὶ στιβαρῇσι πίεζον·
αἶψα δ' ἰαίνετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἲς
ἠελίου τ' αὐγὴ ὑπεριονίδαο ἄνακτος.
ἑξείης δ' ἑτάροισιν ἐπ' οὔατα πᾶσιν ἄλειψα·
οἱ δ' ἐν νηΐ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε πόδας τε
ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆπτον·
αὐτοὶ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς·
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
ῥίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηῦς
ἐγγύθεν ὀρνυμένη, λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν·
Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν πολύαιν' Ὀδυσεῦ μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
νῆα κατάστησον, ἵνα νωϊτέρην ὄπ' ἀκούσῃς·
οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νηῒ μελαίνῃ,
πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκοῦσαι·
ἀλλ' ὅ γε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα εἰδώς·
ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Ὣς φάσαν ἱεῖσαι ὄπα κάλλιμον, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
ἤθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρους
ὀφρύσι νευστάζων, οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον,
αὐτίκ' ἀναστάντες Περιμήδης Εὐρύλοχός τε,
πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον μᾶλλόν τ' ἐπίεζον·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τάς γε παρήλασαν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
ὅν σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἔλυσαν·
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα·
τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά·
βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔσχετο δ' αὐτοῦ

νηὸς ἐπεὶ οὐκ ἔτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους
μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον.
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πω τι κακῶν ἀδαήμονές εἰμεν.
οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπει κακὸν, ἢ ὅτε κύκλωψ
εἴλει ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι.
ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νόῳ τε,
ἐκφύγομεν, καί που τῶνδε μνήσεσθαι ὀΐω.
νῦν δ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
ὑμεῖς μὲν κώπῃσιν ἁλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
τύπτετε κληΐδεσσιν ἐφήμενοι, αἴ κε ποθι Ζεὺς
δώῃ τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκπροφυγεῖν καὶ ἀλύξαι.
σοὶ δὲ κυβερνῆθ' ὧδ' ἐπιτέλλομαι, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰήϊα νωμᾷς.
τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
νῆα, σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μή σε λάθῃσι
κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλῃσθα.
Ὣς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
σκύλλην δ' οὐκ ἔτ' ἐμυθεόμην ἄπρηκτον ἀνίην,
μήπως μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς,
καὶ τότε δὴ κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
λανθανόμην, ἐπεὶ οὔ τί μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε
μάκρ' ἐν χερσὶν ἑλὼν εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον
πρώρης, ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
σκύλλην πετραίην ἥ μοι φέρε πῆμ' ἑτάροισιν.
οὐδέ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην, ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
πάντῃ παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
ἡμεῖς μὲν στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες.

ἔνθεν μὲν γὰρ σκύλλ', ἑτέρωθι δὲ δῖα χάρυβδις
δεινὸν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
ἤτοι ὅτ' ἐξεμέσειε λέβης ὣς ἐν πυρὶ πολλῷ
πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη ὑψόσε δ' ἄχνη
ἄκροισι σκοπέλοισιν, ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν.
ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρη
δεινὸν ἐβεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
ψάμμῳ κυανέη, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴν ἴδομεν δείσαντες ὄλεθρον·
τόφρα δέ μοι σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους
ἓξ ἕλεθ', οἳ χερσίν τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν.
σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἅμα καὶ μεθ' ἑταίρους
ἤδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
ὑψόσ' ἀειρομένων, ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον ἀχνύμενοι κῆρ.
ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἁλιεὺς περιμήκεϊ ῥάβδῳ
ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων
ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο.
ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε,
ὣς οἵ γ' ἀσπαίροντες ἀείροντο ποτὶ πέτρας,
αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας
χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
πάντων ὅσσ' ἐμόγησα πόρους ἁλὸς ἐξερεείνων,
αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινήν τε χάρυβδιν,
σκύλλην τ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
ἱκόμεθ', ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' ὑπερίονος ἠελίοιο.
δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ

μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων,
οἰῶν τε βληχὴν, καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ·
μάντηος ἀλαοῦ θηβαίου τειρεσίαο,
κίρκης τ' αἰαίης ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου ἠελίοιο,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ,
κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι,
ὄφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήϊα τειρεσίαο.
κίρκης τ' αἰαίης ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
νῆσον ἀλεύασθαι φαεσιμβρότου ἠελίοιο.
ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν.
ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Ὣς ἐφάμην, τοῖσι δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
αὐτίκα δ' εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἠμείβετο μύθῳ.
σχέτλιος εἰς ὀδυσεῦ, περί τοι μένος οὐδέ τι γυῖα
κάμνεις, ἦ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται.
ὅς ῥ' ἑτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ,
οὐκ ἐάας γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθά κεν αὖτε
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
ἀλλ' αὔτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωχας
νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποὶ δηλήματα νηῶν
γίνονται, πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον
ἤν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
ἢ νότου, ἢ ζεφύροιο δυσαέος, οἵτε μάλιστα
νῆα διαρραίουσι θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων
ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
δόρπον θ' ὁπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηῒ μένοντες.
ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
Ὣς ἔφατ' εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.

καὶ τότε δὴ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Εὐρύλοχ' ἦ μάλα δή με βιάζετε μοῦνον ἐόντα·
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον·
εἴ κέ τιν' ἠὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶυ μέγ' οἰῶν
εὕρωμεν μή πού τις ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
ἢ βοῦν ἤ ἔτι μῆλον ἀποκτάνῃ, ἀλλὰ ἕκηλοι
ἐσθίετε βρώμην τὴν ἀθανάτη πόρε κίρκη·
Ὣς ἐφάμην, οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευον·
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον
στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα
ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο, καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
νηὸς, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο·
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
μνησάμενοι δὴ ἔπειτα φίλους ἔκλαιον ἑταίρους
οὓς ἔφαγε σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλοῦσα·
κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος·
ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
ὦρσεν ἔπι ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέτα ζεὺς·
λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ·
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
νῆα μὲν ὁρμίσαμεν κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες,
ἔνθα δ' ἔσαν νυμφέων καλοὶ χοροὶ, ἠδὲ θόωκοι,
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ μῦθον ἔειπον·
Ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
ἐστὶ, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα μή τι πάθωμεν·
δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἵδε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ, καὶ πάντ' ἐπακούει·
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ·

μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἄη νότος, οὐδέ τις ἄλλος
γίνετ' ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ εὖρός τε νότος τε.
οἱ δ', ἕως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
τόφρα βοῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἤια πάντα,
καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ.
ἰχθῦς ὄρνιθάς τε φίλας ὅτι χεῖρας ἵκοιτο,
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον ὄφρα θεοῖσιν
εὐξαίμην, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἑταίρους
χεῖρας νιψάμενος ὅθ' ἐπισκέπας ἦν ἀνέμοιο,
ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν.
οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν,
εὐρύλοχος δ' ἑτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς.
κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι.
πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι.
λιμῷ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
ἀλλ' ἄγετ' ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
ῥέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
εἰ δέ κεν εἰς ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
αἶψά κεν ἠελίῳ ὑπερίονι πίονα νηὸν
τεύξομεν, ἔνθα κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰ δὲ χολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων
νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἕσπωνται θεοὶ ἄλλοι.
βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι.
ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
Ὣς ἔφατ' εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
αὐτίκα δ' ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
ἐγγύθεν, οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρώροιο

βοσκέσκονθ' ἕλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι·
τὰς δὲ περιστήσαντο καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι·
φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός·
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν·
δίπτυχα ποιήσαντες ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
οὐδ' εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα·
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρε κάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο·
μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος·
βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
καὶ τότε μοι κνίσης ἀμφήλυθεν ἡδὺς ἀϋτμή·
οἰμώξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες·
ἦ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλέϊ ὕπνῳ,
οἱ δ' ἑτάροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες·
ὠκέα δ' ἠελίῳ ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε,
λαμπετίη τανύπεπλος, ὅ οἱ βόας ἔκταν ἑταῖροι·
αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα χωόμενος κῆρ·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες·
τίσαι δὴ ἑτάρους λαερτιάδεω ὀδυσῆος,
οἵ μευ βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον ᾗσιν ἔγωγε
χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
ἠδ' ὁπότ' ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην
εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν,
δύσομαι εἰς ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·

ἠέλι', ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε,
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπιζείδωρον ἄρουραν·
τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ·
ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα καλυψοῦς ἠυκόμοιο·
ἡ δ' ἔφη ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα, βόες δ' ἀποτέθνασαν ἤδη·
τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέραα προὔφαινον·
εἷρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει,
ὀπταλέα τε καὶ ὠμὰ βοῶν δ' ὡς γίνετο φωνή·
ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
δαίνυντ' ἠελίοιο βοῶν ἐλόωντες ἀρίστας
ἀλλ' ὅτε δὴ ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ ζεὺς θῆκε κρονίων,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
ἡμεῖς δ' αἶψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντῳ·
ἱστὸν στησάμενοι ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐρύσαντες
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων ἀλλ' οὐρανὸς, ἠδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε κρονίων,
νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς·
ἡ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον, αἶψα γὰρ ἦλθε
κεκληγὼς ζέφυρος μεγάλῃ σὺν λαίλαπι θύων·
ἱστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
ἀμφοτέρους, ἱστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα·
εἰς ἄντλον κατέχυνθ', ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νηὶ
πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλήν, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς, ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ·

ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν·
ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ·
ἐν δὲ θεείω πλεῖτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι·
οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν,
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον·
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
λῦσε κλύδων τρόπιος, τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα·
ἐκ δέ οἱ ἱστὸν ἔαξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
ἐπίτονος βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τετευχώς.
τῷ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἱστόν·
ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·
ἔνθ' ἦ τοι ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
ἦλθε δ' ἐπὶ νότος ὦκα φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ·
ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι χάρυβδιν·
παννύχιος φερόμην. ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
ἦλθον ἐπὶ σκύλλης σκόπελον δεινήν τε χάρυβδιν·
ἡ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ·
αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθεὶς
τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς νυκτερίς, οὐδέ πῃ εἶχον
οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον, οὔτ' ἐπιβῆναι·
ῥίζαι γὰρ ἑκὰς ἦσαν. ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
μακροί τε μεγάλοι τε κατεσκίαον δὲ χάρυβδιν·
νωλεμέως δ' ἐχόμην ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
ἱστὸν καὶ τρόπιν αὖτις, ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθεν
ὄψ'. ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
τῆμος δὴ τάγε δοῦρα χαρύβδιος ἐξεφαάνθη·
ἧκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι·
μέσσῳ δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα·
ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῇσι·

σκύλλην δ' οὐκ ἔτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
εἰσιδέειν, οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
νῆσον ἐς ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα καλυψὼ
ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
ἥ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε, τί τοι τάδε μυθολογεύω.
ἤδη γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ,
σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ, ἐχθρὸν δέ μοί ἐστιν.
αὖτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ .Ν. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Οἰμώζοντα ὀδυσσέα μετὰ τῶν δώρων ἐκτιθέασιν οἱ φαίακες εἰς τὴν γῆν τῶν ἰθακησίων, καὶ τὴν μὲν ναῦν αὐτῶν ὑποστρέψασαν λίθον ποιεῖ ποσειδῶν. ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ ὀδυσσεῖ συμβαλοῦσα ἐπὶ τῇ μνηστηροφονίᾳ, καὶ τὰ χρήματα ἔν τινι σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν ὀδυσσέα.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Ν. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Νῦ ἰθάκης ἐπέβη φαιήκων πομπῇ ὀδυσσεύς.

ω Σ ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τὸν δ' αὖτ' ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
Ὦ ὀδυσεῦ ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
ὑψερεφὲς, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' ὀΐω
ἂψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἐφιέμενος τάδε εἴρω.
ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον
αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ.
εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐϋξέστῃ ἐνὶ χηλῷ
κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλα τε πάντα
δῶρ' ὅσα φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν,
ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
ἀνδρακὰς, ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
τισόμεθ', ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χαρίσασθαι.
Ὣς ἔφατ' ἀλκίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς.
νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν.
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος ἀλκινόοιο.
αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγὰ, μή τιν' ἑταίρων
βλάπτοι ἐλαυνόντων ὁπότε σπερχοίατ' ἐρετμοῖς.

οἱ δ' εἰς ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.
τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος ἀλκινόοιο,
ζηνὶ κελαινεφεῖ κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
μηρὰ δὲ κήαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
τερπόμενοι, μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς,
δημόδοκος λαοῖσι τετιμένος, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς,
πολλὰ πρὸς ἠέλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα
δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧτε πανῆμαρ
νειὸν ἀν' ἕλκητον βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον
ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἠελίοιο
δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι,
ὡς ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδυ φάος ἠελίοιο.
αἶψα δὲ φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα.
ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος φάτο μῦθον.
ἀλκίνοε κρεῖον πάντων ἀριδείκετε λαῶν.
πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί.
ἤδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμός.
πομπὴ καὶ φίλα δῶρα τά μοι θεοὶ οὐρανίωνες
ὄλβια ποιήσειαν, ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
νοστήσας εὕροιμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
,, ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
,, κουριδίας καὶ τέκνα, θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
,, παντοίην, καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον ἠδ' ἐκέλευον
πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος ἀλκινόοιο.
ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι διῒ πατρὶ,
τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὣς φάτο, ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδὸν, οἱ δὲ θεοῖσιν
ἔσπεισαν μακάρεσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων, ἀνὰ δ' ἵστατο δῖος ὀδυσσεύς·
ἀρήτῃ δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
χαῖρέ μοι ὦ βασίλεια διαμπερὲς, ἐσόκε γῆρας
ἔλθῃ καὶ θάνατος, τοὺτ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται·
αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι, σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
παισί τε καὶ λαοῖσι, καὶ ἀλκινόῳ βασιλῆϊ·
Ὣς εἰπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος ὀδυσσεὺς,
τῷ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος ἀλκινόοιο
ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῳὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας·
τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,
τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὄπασσε κομίζειν·
ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερε καὶ οἶνον ἐρυθρόν·
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
αἶψα τάγ' ἐν νηὶ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
δεξάμενοι κατέθεντο πόσιν, καὶ βρῶσιν ἅπασαν,
κὰδ δ' ἄρ' ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆς ἵνα νήγρετον εὕδοι
πρύμνης, ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο
σιγῇ, τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κληΐσιν ἕκαστοι,
κόσμῳ, πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο·
εὖθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτουν ἅλα πηδῷ·
καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε
νήγρετος ἥδιστος θανάτῳ ἄγχιστα ἐοικώς·
ἡ δ' ὥς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
πάντες ἅμ' ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης

ὑψόσ'

ὑψόσ' ἀερόμενοι ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον,
ὣς ἄρα τῆς πρύμνη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὄπισθε
πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον, οὐδέ κεν ἴρηξ
κίρκος ὁμαρτήσειεν ἐλαφρότατος πετεηνῶν,
ὣς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα.
ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν.
ἀνδρῶν τε πολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὗδε λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.
εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστα
ἔρχεται ἀγγέλλων φάος ἠοῦς ἠριγενείης.
τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
φόρκυνος δέ τις ἐστὶ λιμὴν ἁλίοιο γέροντος,
ἐν δήμῳ ἰθάκης, δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ
ἀκταὶ ἀπορρῶγες λιμένος ποτιπεπτηυῖαι
αἵ τ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσαήων μέγα κῦμα
ἔκτοθεν, ἔντοσθεν δὲ ἄνευ δεσμοῖο μένουσι
νῆες ἐΰσσελμοι ὅταν ὅρμου μέτρον ἵκωνται.
αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη.
ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδὲς
ἱρὸν νυμφάων αἳ νηϊάδες καλέονται.
ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασιν
λάϊνοι. ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες, ἔνθα τε νύμφαι
φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι.
ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα, δύω δέ τε οἱ θύραι εἰσίν
αἱ μὲν πρὸς βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν.
αἱ δ' αὖ πρὸς νότου εἰσὶ θεώτεραι, οὐδέ τι κείνῃ
ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.

ἔνθ' οἵ γ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες, ἡ μὲν ἔπειτα
ἠπείρῳ ἐπέκελσεν ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ πάσης
σπερχομένη, τοίων γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων·
οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐϋζύγου ἤπειρόνδε
πρῶτον ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
αὐτῷ σύν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι·
κὰδ δ' ἄρ ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνῳ·
ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἅ οἱ φαίηκες ἀγαυοὶ
ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεγάθυμον ἀθήνην.
καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίης, ἀθρόα θῆκαν
ἐκτὸς ὁδοῦ, μή πού τις ὁδιτάων ἀνθρώπων
πρίν γ' ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι ἐπελθὼν δηλήσαιτο
αὐτοὶ δ' αὖτ' οἶκόνδε πάλιν κίον, οὐδ' ἐνοσίχθων
λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ ὀδυσῆϊ
πρῶτον ἐπηπείλησε, διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·
Ζεῦ πάτερ, οὐκ ἔτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τιμήεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουσι
φαίηκες, τοί πέρ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης·
καὶ γὰρ νῦν ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, νόστον δέ οἱ οὔποτ' ἀπηύρων
πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο, καὶ κατένευσας·
οἱ δ' εὕδοντ' ἐν νηὶ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
κάτθεσαν ἐν ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν,
πόλλ' ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε τροίης ἐξήρατ' ὀδυσσεὺς
εἴπερ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα ζεύς·
ὢ πόποι ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς οἷον ἔειπες;
οὔτι σ' ἀτιμάζουσι θεοί, χαλεπὸν δέ κεν εἴη
πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν

ἀνδρῶν δ' εἴπερ τίς σε βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
οὔτι τίει, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεί.
ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποσειδάων ἐνοσίχθων.
αἶψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι κελαινεφὲς ὡς ἀγορεύεις.
ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω.
νῦν αὖ φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα,
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
ῥαῖσαι, ἵν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
ἀνθρώπων, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα ζεύς.
ὦ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
ὁπότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προσίδονται
λαοὶ ἀπὸ πτόλιος θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
νηῒ θοῇ ἴκελον, ἵνα θαυμάσωσιν ἅπαντες
ἄνθρωποι μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε ποσειδάων ἐνοσίχθων.
βῆ ῥ' ἴμεν ἐς σχερίην ὅθι φαίηκες γεγάασιν,
ἔνθ' ἔμεν', ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς
ῥίμφα διωκομένη, τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' ἐνοσίχθων.
ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθεν.
χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας, ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον,
φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον
ὤμοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ
οἴκαδ' ἐλαυνομένην, καὶ δὴ προὐφαίνετο πᾶσα.
ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
τοῖσιν δ' ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφατ' ἱκάνει

πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε ποσειδάων' ἀγάσασθαι
ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων,
φῆ ποτὲ φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα,
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων, τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν ὅτε κέν τις ἵκηται
ἡμέτερον προτὶ ἄστυ, ποσειδάωνι δὲ ταύρους
δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν αἴ κ' ἐλεήσῃ.
μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἔδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.
ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο ποσειδάωνι ἄνακτι
δήμου φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ἑσταότες περὶ βωμόν, ὁ δ' ἔγρετο δῖος ὀδυσσεὺς
εὕδων ἐν γαίῃ πατρώῃ. οὐδέ μιν ἔγνω
ἤδη δὴν ἀπεών, περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν
παλλὰς ἀθηναίη κούρη διὸς, ὄφρα μιν αὐτὸν
ἄγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη ἀστοί τε φίλοι τε,
πρὶν πᾶσαν μνηστῆρσιν ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
ἀτραπιτοί τε διηνεκέες λιμένες τε πάνορμοι,
πέτραι τ' ἠλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθάοντα.
στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας καί ῥ' εἴσιδε πατρίδα γαῖαν.
ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα.
ὤμοι ἐγὼ τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω.
ἦ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι
ἦε φιλόξενοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.

πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε, πῇ δὲ καὶ αὐτὸς
πλάζομαι, αἴθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ φαιήκεσσιν
αὐτοῦ, ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.
νῦν δ' οὔτ' ἄρ πῃ θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
καλλείψω, μή πως μοι ἕλωρ ἄλλοισι γένηται.
ὢ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
ἦσαν φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
οἵ μ' ἐς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον, ἦ τέ μ' ἔφαντο
ἄξειν ἐς ἰθάκην εὐδείελον οὐδ' ἐτέλεσσαν.
ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους ἐφορᾷ καὶ τίνυται, ὅς τις ἁμάρτῃ.
ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι,
μή τι μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
Ὣς εἰπὼν τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
ἠρίθμει καὶ χρυσὸν, ὑφαντά τε εἵματα καλά.
τῶν μὲν ἄρ' οὔ τι πόθει, ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν
ἑρπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
πόλλ' ὀλοφυρόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν ἀθήνη
ἀνδρὶ δέμας ἐϊκυῖα νέῳ ἐπιβώτορι μήλων
παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν.
δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
τὴν δ' ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ ἐναντίος ἦλθε,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
χαῖρέ τε καὶ μή μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσαις.
ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ, σοὶ γὰρ ἔγωγε
εὔχομαι ὥς τε θεῷ καί σευ φίλα γούναθ' ἱκάνω.
καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ,

τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν.
ἦπού τις νήσων εὐδείελος, ἦέ τις ἀκτὴ
κεῖθ' ἁλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
νήπιος εἶς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν ἐλήλυθας.
εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι, οὐδέ τι λίην
οὕτω νώνυμός ἐστιν, ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
ἠμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶτ' ἠέλιόν τε,
ἠδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
ἤτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν
οὐδὲ λίην λυπρή, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
γίγνεται, αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει τεθαλυῖά τ' ἐέρση.
αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος, ἔστι μὲν ὕλη
παντοίη, ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.
τῷ τοι ξεῖν' ἰθάκης γε καὶ ἐς τροίην ὄνομ' ἵκει.
τήν περ τηλοῦ φασὶν ἀχαιΐδος ἔμμεναι αἴης.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς,
χαίρων ᾗ γαίῃ πατρωΐῃ ὥς οἱ ἔειπε
παλλὰς ἀθηναίη κούρη διὸς αἰγιόχοιο.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
οὐδ' ὅ γ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὅ γε λάζετο μῦθον,
αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν.
πυνθανόμην ἰθάκης γε καὶ ἐν κρήτῃ εὐρείῃ
τηλοῦ ὑπὲρ πόντου, νῦν δ' ἐλήλυθα καὶ αὐτὸς
χρήμασι σὺν τοισίδεσσι, λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον ἰδομενῆος,
ὀρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν κρήτῃ εὐρείῃ
ἀνέρας ἀλφηστὰς νίκα ταχέεσσι πόδεσσιν,
οὕνεκά με στερέσαι τῆς ληΐδος ἤθελε πάσης

τρωϊάδος τῆς εἵνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
δήμῳ ἔνι τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων.
τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρὶ
ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ.
νὺξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανὸν, οὐδέ τις ἡμέας
ἀνθρώπων ἐνόησε, λάθον δέ ἑ θυμὸν ἀπούρας.
αὐτὰρ ἐπειδὴ τόν γε κατέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν φοίνικας ἀγαυοὺς
ἐλλισάμην καί σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα.
τούς μ' ἐκέλευσα πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
ἢ ἐς ἤλιδα δῖαν ὅθι κρατέουσιν ἐπειοί.
ἀλλ' ἦτοι σφέας κεῖθεν ἀπώσατο ἲς ἀνέμοιο.
πόλλ' ἀεκαζομένους οὐδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.
κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἱκάνομεν ἐνθάδε νυκτός.
σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
δόρπου μνῆστις ἔην μάλα περ χατέουσιν ἑλέσθαι.
ἀλλ' αὔτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα.
οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες
κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
οἱ δ' ἐς σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες
ᾤχοντ', αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη,
χειρί τέ μιν κατέρεξε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
καλῇ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος ὅς τε παρέλθοι
ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.

σχέτλιε ποικιλομῆτα, δόλων ἆτ' οὐκ ἄρ' ἔμελλες,
οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ λήξειν ἀπατάων,
μύθων τε κλοπίων, οἵ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν.
ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα εἰδότες ἄμφω,
κέρδε', ἐπεὶ σὺ μέν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων
βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν, οὐδὲ σύ γ' ἔγνως
παλλάδ' ἀθηναίην κούρην διός, ἥ τέ τοι αἰεὶ
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω.
καὶ δέ σε φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.
νῦν αὖ δεῦρ' ἱκόμην ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω.
χρήματά τε κρύψω ὅσα τοι φαίηκες ἀγαυοὶ
ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε.
εἴπω θ' ὅσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι
κήδε' ἀνασχέσθαι σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκῃ,
μηδέ τῳ ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν
πάντων, οὕνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος, ἀλλὰ σιωπῇ
πάσχειν ἄλγεα πολλὰ βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ἀργαλέον σε θεὰ γνῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι,
καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἐΐσκεις.
τοῦτο δ' ἐγὼ εὖ οἶδ' ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα.
εἵως ἐνὶ τροίῃ πολεμίζομεν υἷες ἀχαιῶν.
αὐτὰρ ἐπεὶ πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
βῆμεν δ' ἐν νήεσσι θεὸς δ' ἐσκέδασεν ἀχαιούς,
οὔ σε γ' ἔπειτα ἴδον κούρη διὸς οὐδ' ἐνόησα
νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.
ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
ἠλώμην, εἵως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
πρίν γ' ὅτε φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ

θαρσύνας τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.
νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι, οὐ γὰρ ὀΐω
ἥκειν εἰς ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλά τιν' ἄλλην
γαῖαν ἀναστρέφομαι, σὲ δὲ κερτομέουσαν ὀΐω
ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς.
εἰπέ μοι εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἱκάνω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
αἰέ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα.
τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα.
οὕνεκ' ἐπητής τ' ἐσσὶ καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων.
ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν.
ἵετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε.
σοὶ δ' οὔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι.
πρίν γ' ἔτι σῆς ἀλόχου πειρήσεαι, ἥ τέ τοι αὔτως
ἧσται ἐνὶ μεγάροισιν ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
φθινύθουσι νύκτες τε, καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ' ἀπίστεον ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
ᾔδε' ὃ, νοστήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους.
ἀλλά τοι οὐκ ἐθέλησα ποσειδάωνι μάχεσθαι
πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι χόλον ἔνθετο θυμῷ
χωόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
ἀλλ' ἄγε τοι δείξω ἰθάκης ἕδος ὄφρα πεποίθῃς.
φόρκυνος μὲν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν ἁλίοιο γέροντος.
ἥδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη.
ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδὲς
ἱρὸν νυμφάων, αἳ νηϊάδες καλέονται.
τοῦτο δέ τοι σπέος εὐρὺ κατηρεφὲς, ἔνθα σὺ πολλὰς
ἔρδεσκες νύμφῃσι τεληέσσας ἑκατόμβας.
τοῦτο δὲ νήριτόν ἐστιν ὄρος καταειμένον ὕλῃ.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα, εἴσατο δὲ χθών.

γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
χαίρων ᾗ γαίῃ, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
αὐτίκα δὲ νύμφῃς ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχών·
Νύμφαι νηϊάδες κοῦραι Διὸς οὔποτ' ἔγωγε
ὄψεσθ' ὔμμ' ἐφάμην, νῦν δ' εὐχωλῇς ἀγανῇσι
χαίρετ' ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν ὡς τὸ πάρος περ
αἴ κεν ἐᾷ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
αὐτόν τε ζώειν καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη·
θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων,
ἀλλ' ἄγε χρήματα μὲν μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ·
αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἠεροειδές,
μαιομένη κευθμῶνα ἀνὰ σπέος, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς,
ἆσσον πάντ' ἐφόρει χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν,
εἵματά τ' εὐποίητα, τά οἱ φαίηκες ἔδωκαν·
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε, λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι
παλλὰς ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
τὼ δὲ καθεζομένω ἱερῆς παρὰ πυθμέν' ἐλαίης,
φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη·
Διογενὲς λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
φράζευ ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις·
οἵ δή τοι τρίετες, μέγαρον κατακοιρανέουσιν,
μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἕδνα διδόντες·
ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν,
πάντας μέν ῥ' ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ
ἀγγελίας προϊεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ ἀγαμέμνονος ἀτρεΐδαο
φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
εἰ μή μοι σὺ ἕκαστα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἄγε μῆτιν ὕφηνον ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς.
πὰρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
οἷον ὅτε τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
αἴ κέ μοι ὣς μεμαυῖα παρασταίης γλαυκῶπι,
καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην
σὺν σοὶ πότνια θεά, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσσομαι οὐδέ με λήσεις,
ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα καί τιν' ὀΐω
αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὖδας
ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι.
κάρψω μὲν χρόα καλὸν, ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
ἕσσω ὅ, κεν στυγέῃσιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα.
κνυζώσω δέ τοι ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε,
ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης.
σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι.
ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδε,
παῖδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα πηνελόπειαν.
δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον, αἱ δὲ, νέμονται
πὰρ κόρακος πέτρῃ, ἐπί τε κρήνῃ ἀρεθούσῃ,
ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ
πίνουσαι, τά θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
ἔνθα μένειν καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι
ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,

τηλέμαχον καλέουσα τεὸν φίλον υἱὸν ὀδυσσεῦ,
ὅς τοι ἐς εὐρύχορον λακεδαίμονα πὰρ μενέλαον
ᾤχετο πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἴ που ἔτ' εἴης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
τίπτε τ' ἄρ οὔ οἱ ἔειπες ἐνὶ φρεσὶ πάντα ἰδυῖα·
ἦ ἵνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχῃ
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι·
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη·
μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.
αὐτή μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
κεῖσ' ἐλθών, αὐτὰρ οὔτιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἕκηλος
ἧσται ἐν ἀτρεΐδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
ἦ μέν, μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηῒ μελαίνῃ
ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
ἀλλὰ τάγ' οὐκ ὀΐω πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ὣς ἄρα μιν φαμένη, ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' ἀθήνη.
κάρψε μὲν οἱ χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
πάντεσσι μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος.
κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε.
ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα
ῥωγαλέα ῥυπόωντα κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ.
ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἕσσ' ἐλάφοιο.
ψιλὸν δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
τώγ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν, ἡ μὲν ἔπειτα,
ἐς λακεδαίμονα δῖαν ἔβη, μετὰ παῖδ' ὀδυσῆος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ .Ξ. ΟΜΗ-ΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ξ Ξενισμὸς ὀδυσσέως γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρ' εὐμαίῳ, καὶ ποικίλη τις ὁμιλία Ὀδυσσέως παρουσία πρὸς εὔμαιον, καὶ λόγοι γίνονται ἀναπλάττοντος ἑαυτὸν καὶ πράξεις τινὰς ἐκτιθεμένου.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ .Ξ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ξῖ δ' ὀδυσῆα ξένισεν εὔμαιος ἀγρῷ ὑφορβός.

α Τὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ᾗ οἱ ἀθήνη
πέφραδε δῖον ὑφορβὸν ὅ οἱ βιότοιο μάλιστα
κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος ὀδυσσεύς.
τὸν δ' ἄρ ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον ἔνθα οἱ αὐλὴ
ὑψηλὴ δέδμητο περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
καλή τε μεγάλη τε περίδρομος, ἥν ῥα συβώτης
αὐτὸς δείμαθ' ὕεσιν ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ λαέρταο γέροντος,
ῥυτοῖσι λάεσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ.
σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας.
ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει

πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσὶν, ἐν δ' ἑκάστῳ
πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο
θήλειαι τοκάδες, τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον·
πολλὸν παυρότεροι, τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
ἀντίθεοι μνηστῆρες, ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἁπάντων·
οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντα πέλοντο.
πὰρ δὲ κύνες θήρεσσιν ἐοικότες αἰὲν ἴαυον·
τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκε πέδιλα
τάμνων δέρμα βόειον ἐϋχροές, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
ᾤχοντ' ἄλλυδις ἄλλος ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
οἱ τρεῖς, τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
σῦν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκῃ,
ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
ἐξαπίνης δ' ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι.
οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ἕζετο κερδοσύνῃ, σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός·
ἔνθά κεν ᾧ παρὰ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος·
ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπὼν,
ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον, σκῦτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός·
τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλῃ·
πυκνῇσι λιθάδεσιν, ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
ἐξαπίνης καί κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας·
καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε στοναχάς τε,
ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
ἔδμεναι, αὐτὰρ κεῖνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,

εἴπου ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
ἀλλ' ἕπεο κλισίηνδ' ἴομεν γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμὸν
εἴπῃς, ὁππόθεν ἐσσὶ καὶ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης.
Ὣς εἰπὼν, κλισίηνδ' ἡγήσατο δῖος ὑφορβός.
εἷσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας.
ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς
αὐτοῦ ἐνεύναιον μέγα καὶ δασύ, χαῖρε δ' ὀδυσσεύς.
ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
ζεύς τοι δοίη ξεῖνε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα.
ξεῖν' οὔ μοι θέμις ἔστ' οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι
ξεῖνον ἀτιμῆσαι, πρὸς γὰρ διός εἰσιν ἅπαντες
ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
γίγνεται ἡμετέρη, ἡ γὰρ δμώων δίκη ἐστὶν
αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες
οἱ νέοι, ἦ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν.
ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν,
οἷά τε ᾧ οἰκῆϊ ἄναξ εὔθυμος ἔδωκεν.
οἶκόν τε, κλῆρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα.
ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξῃ.
ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμίμνω.
τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ εἰ αὐτόθ' ἐγήρα.
ἀλλ' ὄλεθ' ὡς ὤφελλ' ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
πρόχνυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε.
καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔβη ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς,
ἴλιον εἰς εὔπωλον ἵνα τρώεσσι μάχοιτο.
Ὣς εἰπὼν ζωστῆρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα.
βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεούς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων,

ἔνθεν ἑλὼν δύ᾽ ἔνεικε καὶ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν·
εὗσεν, μίστυλλέν τε καὶ ἀμφ᾽ ὀβελοῖσιν ἔπειρεν·
ὀπτήσας δ᾽ ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ᾽ ὀδυσῆϊ,
θέρμ᾽ αὐτοῖς ὀβελοῖσιν, ὁ δ᾽ ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν,
ἐν δ᾽ ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον·
αὐτὸς δ᾽ ἀντίον ἷζεν ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·
ἔσθιε νῦν ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεστι
χοίρε᾽ ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν·
οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ᾽ ἐλεητύν·
οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
ἀλλὰ δίκην τίουσι καὶ αἴσιμα ἔργ᾽ ἀνθρώπων·
καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἵ τ᾽ ἐπὶ γαίης
ἀλλοτρίης βῶσιν, καί σφιν ζεὺς ληΐδα δώῃ·
πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος·
καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει·
οἵδε δέ τι ἴσασι. θεοῦ δέ τιν᾽ ἔκλυον αὐδήν·
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ᾽ οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
μνᾶσθαι οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ᾽, ἀλλὰ ἕκηλοι
κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ᾽ ἔπι φειδώ·
ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ διός εἰσιν·
οὔποθ᾽ ἓν ἱρεύουσ᾽ ἱερήϊον οὐδὲ δύ᾽ οἴω·
οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες,
ἦ γάρ οἱ ζωή γ᾽ ἦν ἄσπετος, οὔτινι τόσση
ἀνδρῶν ἡρώων οὔτ᾽ ἠπείροιο μελαίνης,
οὔτ᾽ αὐτῆς ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
ἔσ᾽ ἄφενος τοσσοῦτον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω·
δώδεκ᾽ ἐν ἠπείρῳ ἀγέλαι, τόσα πώεα οἰῶν·
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν
βόσκουσι ξεῖνοί τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες·
ἔνθα δέ τ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν ἕνδεκα πάντα

ἐσχατιῇ

ἐσχατιῇ βόσκοντ᾽, ἐπὶ δ᾽ ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
τῶν αἰεί σφιν ἕκαστος ἐπ᾽ ἤματι μῆλον ἀγινεῖ
ζατρεφέων αἰγῶν ὅς τις φαίνηται ἄριστος·
αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε
καί σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐῢ κρίνας ἀποπέμπω.
Ὣς φάθ᾽, ὁ δ᾽ ἐνδυκέως κρέα τ᾽ ἤσθιε πῖνέ τε οἶνον,
ἁρπαλέως ἀκέων, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν,
αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν
οἴνου ἐνίπλειον, ὁ δ᾽ ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλε τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
ὧδε μάλ᾽ ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς ὡς ἀγορεύεις,
φῂς δ᾽ αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
εἰπέ μοι αἴ κέ ποθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα,
Ζεὺς γάρ που τό γε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών, ἐπὶ πολλὰ δ᾽ ἀλήθην.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
ὦ γέρον, οὔ τις κεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν,
ἀλλ᾽ ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται,
ψεύδοντ᾽ οὐδ᾽ ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
ὃς δέ κ᾽ ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν ἀπατήλια βάζει.
ἡ δ᾽ εὖ δεξαμένη φιλέει καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ,
καί οἱ ὀδυρομένῃ βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
ἣ θέμις ἐστὶ γυναικὸς ἐπὴν πόσις ἄλλοθ᾽ ὄληται,
αἶψά κε καὶ σὺ γεραιὲ ἔπος παρατεκτήναιο,
εἴ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δοίη,
τοῦ δ᾽ ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ᾽ οἰωνοὶ,

ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι, ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ' αὐτοῦ
κεῖται ἐπ' ἠπείρου ψαμάθῳ ἐλυμμένα πολλῇ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε, φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα τετεύχαται, οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
ἤπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι ὁππόσ' ἐπέλθω·
οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὖτις ἵκωμαι
οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ
ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο·
τὸν μὲν ἐγὼν ὦ ξεῖνε καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
αἰδέομαι, πέρι γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·
ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω καὶ νόσφιν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδ' ἔτι φῆσθα
κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ
ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς, εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
αὐτίκ' ἐπεί κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἵκηται,
ἕσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά,
πρὶν δέ κε καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔ τι δεχοίμην.
ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι
γίγνεται, ὃς πενίῃ εἴκων ἀπατήλια βάζει·
ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω·
ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω·
τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο·
οἴκαδε νοστήσας, καὶ τίσεται ὅς κεν ἐκείνου
ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα·
ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
οὔτ' ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, ἀλλὰ ἕκηλος
πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
μίμνησκ', ἦ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
ἄχνυμαι, ὁππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
ἀλλ' ἤτοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ἔλθοι, ὅπως μιν ἐγώ γ' ἐθέλω καὶ πηνελόπεια,
λαέρτης θ' ὁ γέρων, καὶ τηλέμαχος θεοειδής.
νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι ὃν τέκ' ὀδυσσεὺς
τηλεμάχου, τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ἶσον,
καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χρέια
πατρὸς ἑοῖο φίλοιο φρένος καὶ εἶδος ἀγητόν,
τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάψε φρένας ἔνδον ἐΐσας·
ἠέ τις ἀνθρώπων, ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
ἐς πύλον ἠγαθέην, τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται
νώνυμον ἐξ ἰθάκης ἀρκεισίου ἀντιθέοιο.
ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν ἤ κεν ἁλώῃ,
ἦ κε φύγῃ, καί κεν οἱ ὑπέρσχῃ χεῖρα κρονίων·
ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γεραιὲ τὰ σαυτοῦ κήδε' ἐνίσπες·
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ.
τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες·
ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰς ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἠμὲν ἐδωδὴ,
ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν κλισίης ἔντοσθεν ἐοῦσι,

δαίνυσθαί τ' ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἕποιεν·
ῥηιδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
οὔ τι διαπρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ·
ὅσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα·
ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων,
ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
υἱέες ἐν μεγάροις ἠμὲν τράφον, ἠδ' ἐγένοντο,
γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
παλλακίς, ἀλλά με ἶσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα
Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι·
ὃς ποτ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς τίετο δήμῳ
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν·
ἀλλ' ἤτοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι,
εἰς Ἀΐδαο δόμους, τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
παῖδες ὑπέρθυμοι καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο,
αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἔνειμαν·
ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν·
ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὀΐομαι εἰσορόωντα
γινώσκειν, ἦ γάρ με δύη ἔχει ἠλίθα πολλή·
ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
καὶ ῥηξηνορίην, ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε,
ἄνδρας ἀριστῆας κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων·
οὔποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγήνωρ·
ἀλλὰ πολὺ πρώτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἕλεσκον
ἀνδρῶν δυσμενέων ὅτε μοι εἴξειε πόδεσσι·
τοῖος ἔα ἐν πολέμῳ, ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν
οὐδ' οἰκωφελίη, ἥ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,

καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντες ἐΰξεστοι, καὶ ὀϊστοὶ,
λυγρὰ τάτ' ἄλλοισίν γε καταριγηλὰ πέλονται.
αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τά που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν.
ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις,
πρὶν μὲν γὰρ τροίης ἐπιβήμεναι υἷας ἀχαιῶν
εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν,
ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, καί μοι μάλα τύγχανε πάντα.
τῶν ἐξαιρεύμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
λάγχανον, αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο καί ῥα ἔπειτα
δεινός τ' αἰδοῖός τε μετὰ κρήτεσσι τετύγμην,
ἀλλ' ὅτε δὴ τήν γε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα ζεὺς
ἐφράσαθ' ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
δὴ τότε μ' ἤνωγον καὶ ἀγακλυτὸν ἰδομενῆα
νήεσσ' ἡγήσασθαι ἐς ἴλιον, οὐδέ τι μῆχος
ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις.
ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἷες ἀχαιῶν.
τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
οἴκαδε σὺν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν ἀχαιούς,
αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κακὰ μήδετο μητίετα ζεύς.
μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσι,
κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ, καὶ κτήμασιν, αὐτὰρ ἔπειτα
αἴγυπτον δέ με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
νῆας ἐῢ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
δαίνυντ', αὐτὰρ ἐγὼ ἱερήϊα πολλὰ παρεῖχον.
θεοῖσίν τε ῥέξειν αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ κρήτης εὐρείης.
ἐπλέομεν βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ
ῥηϊδίως, ὡσεί τε κατὰ ῥόον. οὐδέ τις οὖν μοι

νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι
ἥμεθα, τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον·
πεμπταῖοι δ' αἴγυπτον ἐϋρρείτην ἱκόμεσθα·
στῆσα δ' ἐν αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·
ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι·
ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι·
οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
αἶψα μάλ' αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
αὐτούς τ' ἔκτεινον, τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή·
οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
ἦλθον, πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
χαλκοῦ τε στεροπῆς, ἐν δὲ ζεὺς τερπικέραυνος,
φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
μεῖναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη·
ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ·
τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ·
αὐτὰρ ἐμοὶ ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὧδε νόημα
ποίησ', ὡς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
αὐτοῦ ἐν αἰγύπτῳ, ἔτι γάρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο·
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὔτυκτον ἔθηκα,
καὶ σάκος ὤμοιιν, δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός·
αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων·
καὶ κύσα γούναθ' ἑλών, ὁ δ' ἐρύσατο καί μ' ἐλέησεν,
ἐς δίφρον δέ μ' ἕσας ἄγεν οἴκαδε δάκρυ χέοντα,
ἦ μέν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίῃσιν
ἱέμενοι κτεῖναι, δὴ γὰρ κεχολώατο λίην·
ἀλλ' ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε, διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
ξεινίου, ὅς τε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα·

ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα
χρήματ' ἀν' αἰγυπτίους ἄνδρας, δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
δὴ τότε φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια εἰδώς,
τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει.
ὅς μ' ἄγε παρπεπιθὼν ᾗσιν φρεσὶν ὄφρ' ἱκόμεσθα
φοινίκην, ὅθι τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
ἂψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
ἐς λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο
ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι.
κεῖθι δέ μ' ὡς περάσησι καὶ ἄσπετον ὦνον ἕλοιτο.
τῷ ἑπόμην ἐπὶ νηὸς ὀϊόμενός περ ἀνάγκῃ.
ἡ δ' ἔθεεν βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ
μέσσον ὑπὲρ κρήτης, ζεὺς δέ σφισι μήδετ' ὄλεθρον.
ἀλλ' ὅτε δὴ κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε κρονίων
νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν.
ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ.
ἐν δὲ θεείου πλῆτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες,
οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
αὐτὰρ ἐμοὶ ζεὺς αὐτὸς ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,
ἱστὸν ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρῴροιο
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι,
τῷ ῥα περιπλεχθεὶς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ.

γαίῃ Θεσπρωτῶν, πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον.
ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσατο Φείδων
ἥρως ἀπριάτην, τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν.
αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον
χειρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός·
ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσεν.
ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην, κεῖνος γὰρ ἔφασκεν
ξεινίσαι, ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
χαλκόν τε χρυσόν τε πολύκμητόν τε σίδηρον·
καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι·
τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος·
τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
ὅπως νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν ἦε κρυφηδόν·
ὤμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους.
οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε, τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν, ἐς Δουλίχιον πολύπυρον·
ἔνθ' ὅ γέ μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
ἐνδυκέως, τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἥνδανε βουλὴ
ἀμφ' ἐμοὶ ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην,
ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο·
ἐκ μέν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τ' εἵματ' ἔδυσαν·
ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα
ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶαι·
ἑσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο,

ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋσέλμῳ ἐνὶ νηὶ,
ὅπλῳ ἐϋστρεφέϊ στερεῶς, αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἕλοντο.
αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
ῥηϊδίως, κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασα θαλάσσῃ.
στῆθος, ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσα ἀμφοτέρῃσι
νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
ἔνθ' ἀναβὰς ὅθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλης.
κείμην πεπτηώς, οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
φοίτων, ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
μαίεσθαι προτέρω, τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
νηὸς ἔπι γλαφυρῆς, ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
ῥηϊδίως, καί με σταθμῷ ἐπέλασαν ἄγοντες,
ἀνδρὸς ἐπισταμένου, ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, εὔμαιε συβῶτα,
ἆ δειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας
ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
ἀλλὰ τάδ' οὐ κατὰ κόσμον ὀΐομαι, οὐδέ με πείσεις.
εἰπὼν ἀμφ' ὀδυσῆϊ, τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
μαψιδίως ψεύδεσθαι, ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
νόστον ἐμοῖο ἄνακτος ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ τρώεσσι δάμασσαν.
ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοί.
ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος, οὐδὲ πόλινδε
ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων πηνελόπεια
ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.

ἀλλ᾽ οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
ἠμὲν οἳ ἄχνυνται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος·
ἠδ᾽ οἳ χαίρουσι βίοτον νήποινον ἔδοντες·
ἀλλ᾽ ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι·
ἐξ οὗ δή μ᾽ Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ·
ὅς τ᾽ ἄνδρα κτείνας πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθείς
ἤλυθ᾽ ἐμὰ πρὸς δώματ᾽, ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον·
φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ᾽ Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
νῆας ἀκειόμενον τάς οἱ ξυνέαξαν ἄελλαι·
καὶ φάτ᾽ ἐλεύσεσθαι ἢ ἐς θέρος, ἢ ἐς ὀπώρην,
πολλὰ χρήματ᾽ ἄγοντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι·
καὶ σὺ γέρον πολυπενθὲς ἐπεὶ σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θέλγε·
οὐ γὰρ τοὔνεκ᾽ ἐγώ σ᾽ αἰδέσσομαι οὐδὲ φιλήσω,
ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας αὐτόν σ᾽ ἐλεήσας·
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος·
οἷόν τ᾽, οὐδ᾽ ὀμόσας περ ἐπήγαγον οὐδέ σε πείθω,
ἀλλ᾽ ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ᾽ αὐτὰρ ὄπισθεν
μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
εἰ μέν κεν νοστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα
ἕσσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα πέμψαι,
Δουλίχιον δ᾽ ἰέναι ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεὸς ὡς ἀγορεύω
δμῶας ἐπισσεύας βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης·
ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπεύειν·
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὑφορβός·
ξεῖν᾽ οὕτω γάρ κέν μοι ἐϋκλείη τ᾽ ἀρετή τε,
εἴη ἐπ᾽ ἀνθρώπους ἅμα αὐτίκα καὶ μετέπειτα·
ὅς σ᾽ ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα·

αὖθις δὲ κτείναιμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
πρόφρων κεν δ' ἔπειτα Δία κρονίωνα λιτοίμην
νῦν δ' ὥρη δόρποιο τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι
εἶεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοὶ
τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἤθεα κοιμηθῆναι.
κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὦρτο συῶν αὐλιζομενάων.
αὐτὰρ ὁ οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβὸς,
ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
τηλεδαπῷ, πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ' οἵπερ ὀϊζὺν
δὴν ἔχομεν πάσχοντες ὑῶν ἕνεκ' ἀργιοδόντων.
ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλέϊ χαλκῷ.
οἱ δ' ὗν εἰσῆγον μάλα πίονα πενταέτηρον
τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ, οὐδὲ συβώτης
λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων, φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν.
ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
ἀργιόδοντος ὑὸς, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,
νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυὸς, ἣν λίπε κείων.
τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ, τοὶ δ' ἔσφαξάν τε καὶ εὗσαν.
αἶψα δέ μιν διέχευαν, ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης
πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν.
καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ,
μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
ὤπτησάν τε περιφραδέως ἐρύσαντό τε πάντα.
βάλλον δ' ἂν ἐλεοῖσιν ἀολλέα, ἂν δὲ συβώτης
ἵστατο δαιτρεύσων, περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ᾔδη.
καὶ τὰ μὲν ἕπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων.

τὴν μὲν ἴαν νύμφῃσι καὶ ἑρμῇ μαιάδος υἱεῖ
θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἑκάστῳ·
νώτοισιν δ' ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
ἀργιόδοντος ὑὸς κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος·
καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
αἴθ' οὕτως εὔμαιε φίλος διὶ πατρὶ γένοιο
ὡς ἐμοὶ, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα·
ἔσθιε δαιμόνιε ξείνων καὶ τέρπεο τοῖσδε,
οἷα πάρεστι, θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
ὅττι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλῃ, δύναται γὰρ ἅπαντα·
ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσι·
σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὁ δ' ἕζετο ἣ παρὰ μοίρῃ·
σῖτον δέ σφιν ἔνειμε μεσαύλιος, ὅν ῥα συβώτης
αὐτὸς κτήσατο οἶος ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ λαέρταο γέροντος·
πὰρ δ' ἄρα μιν ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν·
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον·
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
σῖτον μέν σφιν ἀφεῖλε μεσαύλιος, οἱ δ' ἐπὶ κοίτην
σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι ἐσσεύοντο·
νὺξ δ' ἄρ ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὗε δ' ἄρα ζεὺς
πάννυχος, αὐτὰρ ἄη ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος·
τοῖς δ' ὀδυσσεὺς μετέειπε συβώτεω πειρητίζων,
εἴπως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἤ τιν' ἑταίρων
ἄλλον ἐποτρύνειε, ἐπεί ἑο κήδετο λίην,
κέκλυθι νῦν εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω, οἶνος γὰρ ἀνώγει
ἠλεὸς, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,

καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκε·
καί τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον,
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω·
εἴθ' ὣς ἡβώοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὡς ὅθ' ὑπὸ τροίην λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες.
ἡγείσθην δ' ὀδυσεύς τε καὶ ἀτρείδης μενέλαος·
τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἱκόμεσθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος,
ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥωπήϊα πυκνά·
ἂν δόνακας καὶ ἕλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
κείμεθα, νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ βορέαο πεσόντος
πηγυλίς, αὐτὰρ ὕπερθε χιὼν γένετ' ἠΰτε πάχνη
ψυχρή, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος·
ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας·
εὗδον δ' εὔκηλοι σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·
αὐτὰρ ἐγὼν χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον
ἀφραδέως, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης·
ἀλλ' ἑπόμην σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν·
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
καὶ τότ' ἐγὼν ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα
ἀγκῶνι νύξας, ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε·
διογενὲς λαρτιάδη πολυμήχαν' ὀδυσσεῦ,
οὔτ' ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
δάμναται, οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν, παρά μ' ἤπαφε δαίμων,
οἰοχίτων' ἔμεναι· νῦν δ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται·
ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν, ἠδὲ μάχεσθαι·
φθεγξάμενος δ' ὀλίγῃ ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπε·
σίγα νῦν μή τις σευ ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ,
ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον·

Κλῦτε φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος·
λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν, ἀλλά τις εἴη
εἰπεῖν ἀτρεΐδῃ ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα θόας ἀνδραίμονος υἱὸς
καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε φοινικόεσσαν,
βῆ δ' ἴεναι ἐπὶ νῆας, ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
κείμην ἀσπασίως, φάε δὲ χρυσόθρονος ἠώς·
ὣς νῦν ἡβώοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη.
δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν
ἀμφότερον φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος·
νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα·
ὦ γέρον, αἶνος μέν τοι ἀμύμων ὃν κατέλεξας,
οὐδέ τι πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔνισπες·
τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτε τευ ἄλλου·
ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
νῦν, ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις·
οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
ἐνθάδε ἕννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ἑκάστῳ
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δώσει·
πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε, τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
εὐνὴν, ἐν δ' αἰγῶν τε καὶ οἰῶν δέρματ' ἔβαλλεν·
ἔνθ' ὀδυσεὺς κατέλεκτ' ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἥ οἱ παρεχέσκετ' ἀμοιβὰς
ἕννυσθαι ὅτε τις χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ὀδυσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι, οὐδὲ συβώτῃ

ἥνδανεν αὐτόθι κοῖτος ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι,
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὁπλίζετο, χαῖρε δ' ὀδυσσεύς.
ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο νόσφιν ἐόντος.
πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις.
ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑέσσατ' ἀλεξάνεμον μάλα πυκνήν.
ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸς ἐϋτρεφέος μεγάλοιο.
εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
βῆ δ' ἴμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
πέτρῃ ὕπο γλαφυρῇ εὗδον βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ. Ο. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιστᾶσα, εἰς ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται, ὃς δῶρα παρὰ μενελάου λαβὼν πέμπεται, καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν θεοκλύμενόν τινα ἀργεῖον μάντιν, ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα. καὶ εὔμαιος ὀδυσσεῖ διηγεῖται, ὡς φοίνικες αὐτὸν ληισάμενοι ἐκ συρίας νήσου ἀπέδοντο λαέρτῃ, καὶ ἡ τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς εὔμαιον ἔρχεται.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Ο. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Οὗ ἐπιβῇ δ' ἰθάκης ὀδυσείδης ἐκ λακεδαίμονος.

Δ' ἐς εὐρύχορον λακεδαίμονα
παλλὰς ἀθήνη
ᾤχετ' ὀδυσσῆος μεγαθύμου φαί-
διμον υἱόν·
νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέου-
σα νέεσθαι.
εὗρε δὲ τηλέμαχον καὶ νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν
εὕδοντ' ἐν προδόμῳ μενελάου κυδαλίμοιο
ἤτοι νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ·
τηλέμαχον δ' οὐχ' ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρε·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἀπὸ δὴν ἀλάλησαι,
κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
οὕτω ὑπερφιάλους μή τι κατὰ πάντα φάγωσιν
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς·
ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν μενέλαον,
πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς,
ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
εὐρυμάχῳ γήμασθαι, ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
μνηστῆρας δώροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα·
μή νύ τι σεῦ ἀέκητι δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται·
οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικὸς
κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπυίοι·
παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο,

οὐκέτι

οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾷ.
ἀλλὰ σύ γ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
δμῳάων, ἥτις τοι ἀρίστη φαίνηται εἶναι.
ἐσόκε τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
ἄλλο δέ τοι ἔπος ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ·
μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν.
ἐν πορθμῷ ἰθάκης τε σάμοιό τε παιπαλοέσσης.
ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
ἀλλὰ τάγ' οὐκ ὀΐω πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει.
ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
ἀλλὰ ἑκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα.
νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν, πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθεν.
ἀθανάτων ὅς τίς σε φυλάσσει τε, ῥύεταί τε.
αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν ἰθάκης ἀφίκηαι,
νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους
αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν.
ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαι, τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι πηνελοπείῃ.
οὕνεκά οἱ σῶς ἐσσὶ καὶ ἐκ πύλου εἰλήλουθας.
ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν ὄλυμπον.
αὐτὰρ ὁ νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν
λὰξ ποδὶ κινήσας, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
ἔγρεο νεστορίδη πεισίστρατε μώνυχας ἵππους
ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
τὸν δ' αὖ νεστορίδης πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα.
τηλέμαχ', οὔπως ἔστιν ἐπειγομένους περ ὁδοῖο
νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται ἠώς.
ἀλλὰ μέν' ἐσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θήῃ.
ἥρως ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς μενέλαος

καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ.
τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα.
ἀνδρὸς ξεινοδόκου ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς μενέλαος,
ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς ἑλένης πάρα καλλικόμοιο.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῒ σιγαλόεντα
δῦνεν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
ἥρως, βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
τηλέμαχος φίλος υἱὸς ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀτρεΐδη μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς μενέλαος.
τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
ἱέμενον νόστοιο, νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν, ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
ἶσόν τοι κακόν ἐσθ' ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκῃ.
χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
ἀλλὰ μέν' εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
καλά, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς, εἴπω δὲ γυναιξὶν
δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων,
ἀμφότερον κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη καὶ ὄνειαρ,
δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' ἑλλάδα καὶ μέσον ἄργος,
ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
ἄστεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι, οὐδέ τις ἡμέας

αὔτως ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι,
ἠέ τινα τριπόδων εὐχάλκων ἠὲ λεβήτων,
ἠὲ δύ' ἡμιόνους, ἠὲ χρύσειον ἄλεισον.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἀτρείδη μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν
βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ', οὐ γὰρ ὄπισθεν
οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι,
μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὄλωμαι,
ἤ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται.
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς μενέλαος,
αὐτίκ' ἄρ ᾗ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κέλευσε,
δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν, ἅλις ἔνδον ἐόντων.
ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε βοηθοΐδης ἐτεωνεύς.
ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ.
τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς μενέλαος,
ὀπτῆσαί τε κρεῶν, ὁ δ' ἄρ οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γ' ἑλένη κίε καὶ μεγαπένθης.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι οἱ κειμήλια κεῖτο,
ἀτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον.
υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν μεγαπένθε' ἄνωγεν
ἀργύρεον, ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν.
ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.
τῶν ἕν' ἀειραμένη ἑλένη φέρε δῖα γυναικῶν.
ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος.
ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
βὰν δ' ἰέναι προτέρω διὰ δώματος, ἕως ἵκοντο
τηλέμαχον, τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς μενέλαος.
Τηλέμαχ', ἤτοι νόστον ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
ὥς τοι ζεὺς τελέσειεν ἐρίγδουπος πόσις ἥρης.

δώρων δ' ὅσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι.
δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται,
ἔργον δ' ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἑ φαίδιμος ἥρως
σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν,
κεῖσέ με νοστήσαντα, τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσαι.
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
ἥρως ἀτρείδης, ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινὸν
θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς μεγαπένθης
ἀργύρεον, ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρηος,
πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσὶν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ τέκνον φίλε τοῦτο δίδωμι,
μνῆμ' ἑλένης χειρῶν πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην
σῇ ἀλόχῳ φορέειν, τέως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
κεῖσθαι ἐνὶ μεγάρῳ, σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰποῦσ' ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει πεισίστρατος ἥρως
δεξάμενος, καὶ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ.
τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς μενέλαος,
ἑζέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
νίψασθαι· πὰρ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων.
πὰρ δὲ βοηθοΐδης κρέα δαίετο καὶ νέμε μοίρας.
ᾠνοχόει δ' υἱὸς μενελάου κυδαλίμοιο.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο·
καὶ τότε τηλέμαχος καὶ νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
ἵππους τ' ἐζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
τοὺς δὲ μετ' ἀτρείδης ἔκιε ξανθὸς μενέλαος,
οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
χρυσέῳ ἐν δέπαϊ ὄφρα λείψαντε κιοίτην·
στῆ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενος δὲ προσηύδα·
χαίρετον ὦ κούρω καὶ νέστορι ποιμένι λαῶν
εἰπεῖν, ἦ γὰρ ἐμοί γε πατὴρ ὣς ἤπιος ἦεν
ἧος ἐνὶ τροίῃ πολεμίζομεν υἷες ἀχαιῶν.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
καὶ λίην κείνῳ γε διοτρεφὲς ὡς ἀγορεύεις·
πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν, αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
νοστήσας ἰθάκηνδε κιχὼν ὀδυσῆ' ἐνὶ οἴκῳ,
εἴποιμ' ὡς παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος ἁπάσης
ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά·
ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
ἥμερον ἐξ αὐλῆς, οἱ δ' ἰύζοντες ἕποντο
ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες ὁ δὲ σφιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
δεξιὸς ἤϊξε πρόσθ' ἵππων, οἱ δὲ ἰδόντες
γήθησαν καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη·
Τοῖσι δὲ νεστορίδης πεισίστρατος ἄρχετο μύθων·
φράζεο δὴ μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν
ἢ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας ἦε σοὶ αὐτῷ·
Ὣς φάτο, μερμήριξε δ' ἀρηΐφιλος μενέλαος,
ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας·
τὸν δ' ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
κλῦτέ μευ αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ

ἀθάνατοι βάλλουσι· καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω.
ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ' ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ
ἐλθὼν ἐξ ὄρεος ὅθι οἱ γενεή τε τόκος τε,
ὡς Ὀδυσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς
οἴκαδε νοστήσει καὶ τίσεται· ἠὲ καὶ ἤδη
οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὰ πάντεσσι φυτεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
οὕτω νῦν Ζεὺς θείη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης·
τῶ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὣς εὐχετοῴμην.
ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιιν μάστιν βάλεν, οἱ δὲ μάλ' ὦκα
ἤϊξαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί·
ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα·
ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν, ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν·
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς·
ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
μάστιξε δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην·
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον,
καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·
Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
μῦθον ἐμόν, ξεῖνοι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
ἐκ πατέρων φιλότητος, ἀτὰρ καὶ ὁμήλικές εἰμεν·
ἥδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσει·
μή με πάρεξ ἄγε νῆα διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
μή μ' ὁ γέρων ἀέκοντα κατάσχῃ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
ἱέμενος φιλέειν, ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἱκέσθαι.
Ὣς φάτο, Νεστορίδης δ' ἄρ' ἑῷ συμφράσσατο θυμῷ.

ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν·
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα·
ἐσθῆτα χρυσόν τε· τά οἱ μενέλαος ἔδωκε·
καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἱκέσθαι ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι·
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος οὔ σε μεθήσει·
ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται, οὐδέ σε φημὶ
ἂψ ἰέναι κενεόν, μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης·
Ὣς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους·
ἂψ πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε·
τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε' ἑταῖροι νηὶ μελαίνῃ,
αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο·
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
ἤτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο καὶ εὔχετο θῦε δ' ἀθήνῃ,
νηὶ παρὰ πρύμνῃ, σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνὴρ,
τηλεδαπὸς φεύγων ἐξ ἄργεος ἄνδρα κατακτὰς
μάντις, ἀτὰρ γενεήν γε μελάμποδος ἔκγονος ἦεν·
ὃς πρὶν μέν ποτ' ἔναιε πύλῳ ἔνι μητέρι μήλων
ἀφνειὸς πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων,
δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀφίκετο πατρίδα φεύγων
νηλέα τε μεγάθυμον ἀγαυότατον ζωόντων·
ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
εἶχε βίῃ, ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις φυλάκοιο·
δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,

εἵνεκα νηλῆος κούρης ἄτης τε βαρείης
τήν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλῆτις ἐριννύς.
ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους
ἐς πύλον ἐκ φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς
ἀντίθεον νηλῆα κασιγνήτῳ τε γυναῖκα
ἠγάγετο πρὸς δώμαθ', ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
ναιέμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' ἀργείοισιν.
ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα καὶ ὑψερεφὲς θέτο δῶμα,
γείνατο δ' ἀντιφάτην καὶ μάντιον υἷε κραταιώ.
ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν ὀϊκλῆα μεγάθυμον.
αὐτὰρ ὀϊκλείης λαοσσόον ἀμφιάραον,
ὃν περὶ κῆρι φίλει ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ ἀπόλλων,
παντοίην φιλότητ', οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν.
ἀλλ' ὄλετ' ἐν θήβῃσι γυναίων εἵνεκα δώρων.
τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' ἀλκμάων ἀμφίλοχός τε.
μάντιος αὖ τέκετο πολυφείδεά τε κλεῖτόν τε,
ἀλλ' ἤτοι κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν ἠώς,
κάλλεος εἵνεκα οἷο ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
αὐτὰρ ὑπέρθυμον πολυφείδεα μάντιν ἀπόλλων
θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν ἀμφιάραος,
ὅς ῥ' ὑπερησίην δ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς,
ἔνθ' ὅ γε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
τοῦ μὲν ἄρ υἱὸς ἐπῆλθε, θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν.
ὃς τότε τηλεμάχου πέλας ἵστατο, τὸν δ' ἐκίχανε
σπένδοντ' εὐχόμενόν τε θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλ' ἐπεί σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ ἑταίρων οἵ τοι ἕπονται,

εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα μηδ' ἐπικεύσῃς·
τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες·
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
τοὶ γὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
ἐξ ἰθάκης γένος εἰμί, πατὴρ δέ μοι ἐστιν ὀδυσσεύς,
εἴποτ' ἔην, νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
τοὔνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεοκλύμενος θεοειδής·
οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος ἄνδρα κατακτὰς
ἔμφυλον, πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε, ἔταιτε,
ἄργος ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν ἀχαιοί·
τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν
φεύγω, ἐπεί νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι·
ἀλλά με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα,
μή με κατακτείνωσι, διωκέμεναι γὰρ ὀΐω·
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
οὐ μὲν δή σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς ἐΐσης·
ἀλλ' ἕπευ, αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι οἷά κ' ἔχωμεν·
Ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
καὶ τόδ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
ἀνδὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσετο ποντοπόροιο·
ἐν πρύμνῃ, δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο, πὰρ δέ οἱ αὐτῷ
εἷσε θεοκλύμενον, τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν·
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
ὅπλων ἅπτεσθαι, τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο·
ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
στῆσαν ἀείραντες κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσι·
τοῖσι δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις ἀθήνη

λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος ὄφρα τάχιστα
νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
ἡ δὲ φερὰς ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη διὸς οὔρῳ,
ἠδὲ παρ' ἤλιδα δῖαν ὅθι κρατέουσιν ἐπειοί.
ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν
ὁρμαίνων, ἤ κεν θάνατον φύγοι, ἦ κεν ἁλώη,
τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
δορπείτην, παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρες ἄλλοι.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ὀδυσεὺς μετέειπε συβώτεω πειρητίζων.
εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι μεῖναί τε κελεύοι
αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἦ ὀτρύνει πόλινδε.
κέκλυθι νῦν εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
ἠῶθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
πτωχεύσων, ἵνα μή σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.
ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,
ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ, κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ
πλάγξομαι, αἴ κέν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
καί κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' ὀδυσῆος θείοιο,
ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι πηνελοπείῃ.
καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν ὀνείατα μυρί' ἔχοντες.
αἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν ὅττι θέλοιεν.
ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον
ἑρμείαο ἕκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει.
δρηστοσύνῃ δ' οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος,
πῦρ τ' εὖ νηῆσαι διά τε ξύλα δ' ἀνακεάσσαι,
δαιτρεῦσαί τε, καὶ ὀπτῆσαι, καὶ οἰνοχοῆσαι,

οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφης, εὔμαιε συβῶτα.
ὦ μοι ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὅμιλον.
τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
οὔ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων.
ἀλλὰ νέοι χλαίνας εὖ εἱμένοι ἠδὲ χιτῶνας.
αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
οἵ σφιν ὑποδρώωσιν, ἐΰξεστοι δὲ τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.
ἀλλὰ μέν'· οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι.
οὔτ' ἐγὼ οὔτε τις ἄλλος ἑταίρων οἵ μοι ἔασιν.
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν ὀδυσσῆος φίλος υἱός
κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσει.
πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς.
αἴθ' οὕτως εὔμαιε φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
ὡς ἐμοί, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ ὀϊζύος αἰνῆς
πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν.
ἀλλ' ἕνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
ἀνέρες, ὅν τιν' ἵκηται ἄλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας, μεῖναί τέ με κεῖνον ἄνωγας,
εἶπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς ὀδυσσῆος θείοιο
πατρός θ' ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῷ,
εἴ που ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
ἦ ἤδη τεθνᾶσι καὶ ἐν ἀΐδαο δόμοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
λαέρτης ἔτι ζώει, Διὶ δ' εὔχεται αἰεὶ,

θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο·
κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ἑ μάλιστα
ἤκαχ' ἀποφθιμένη καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν·
ἡ δ' ἄχεϊ οὗ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
λευγαλέῳ θανάτῳ, ὡς μὴ θάνοι, ὅς τις ἐμοί γε
ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη καὶ φίλα ἔρδοι·
ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην· ἀχέουσά περ ἔμπης,
τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
οὕνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν, ἅμα κτιμένῃ τανυπέπλῳ,
θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὁπλοτάτην τέκε παίδων,
τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τι μ' ἧσσον ἐτίμα·
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἥβην πολυήρατον ἱκόμεθ' ἄμφω
τὴν μὲν ἔπειτα σάμην τε δόσαν καὶ μυρί' ἕλοντο·
αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐκείνη
καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα
ἀγρόνδε προΐαλλε, φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον·
νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι, ἀλλά μοι αὐτῷ
ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοὶ ᾧ ἐπιμίμνω·
τῶν δ' ἔφαγόν τ' ἔπιόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα·
ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκοῦσαι,
οὔτ' ἔπος οὔτε τι ἔργον, ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ
ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι·
καὶ φαγέμεν πιέμεν τε, ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι
ἀγρόνδ' οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμώεσσιν ἰαίνει·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ὢ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐὼν εὔμαιε συβῶτα
πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκήων·
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

ἠὲ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια.
ᾗ ἔνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἦ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν, ἢ παρὰ βουσὶν,
ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον ἠδ' ἐπέρασσαν,
τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκε.
τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
ἥμενος, αἵδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι, ἔστι μὲν εὕδειν.
ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκούεμεν, οὐδέ τι σε χρὴ
πρὶν ὥρη καταλέχθαι. ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.
τῶν δ' ἄλλων ὅν τινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
εὑδέτω ἐξελθών, ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι,
δειπνήσας ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἑπέσθω.
νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε,
κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισιν
μνωομένω, μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ,
ὅς τις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ καὶ πόλλ' ἐπαληθῇ.
τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
νῆσός τις συρίη κικλήσκεται εἴ που ἀκούεις
ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο.
οὔ τι περιπληθὴς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν
εὔβοτος εὔμηλος οἰνοπληθὴς πολύπυρος.
πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται οὐδέ τις ἄλλη
νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κατὰ φῦλ' ἀνθρώπων
ἐλθὼν ἀργυρότοξος ἀπόλλων ἀρτέμιδι ξὺν,
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
ἔνθα δύω πόλιες δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται.
τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε

ἀτήσιος ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
ἔνθα δὲ φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
τρῶκται μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηΐ μελαίνῃ.
ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ
καλή τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα,
τὴν δ' ἄρα φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον.
πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη κοίλῃ παρὰ νηΐ
εὐνῇ καὶ φιλότητι, τά τε φρένας ἠπεροπεύει
θηλυτέρῃσι γυναιξὶ καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
ἐρώτα δ' ἤπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
ἐκ μὲν σιδῶνος πολυχάλκου εὔχομαι εἶναι.
κούρη δ' εἰμ' ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο,
ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν τάφιοι ληΐστορες ἄνδρες
ἀγρόθεν ἐρχομένην, πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνήρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ.
ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἕποιο,
ὄφρα ἴδῃς πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερεφὲς δῶ,
αὐτούς τ', ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ.
εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε ναῦται
ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονα δ' οἴκαδ' ἀπάξειν.
Ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ.
σιγῇ νῦν, μή τις με προσαυδάτω ἐπέεσσιν
ὑμετέρων ἑτάρων συμβλήμενος, ἤ ἐν ἀγυιῇ,
ἤ που ἐπὶ κρήνῃ, μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
ἐλθὼν ἐξείπῃ, ὁ δ' ὀϊσάμενος καταδήσῃ
δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσετ' ὄλεθρον.

ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.
ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἱκέσθω.
οἴσω γὰρ καὶ χρυσὸν ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ.
καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.
παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω.
κερδαλέον δὴ τοῖον ἅμα τροχόωντα θύραζε.
τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός, ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
ἄλφοι ὅπῃ περάσητε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς δώματα καλά.
οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
ἐν νηῒ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλη νηῦς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
καὶ τότ' ἄρ' ἄγγελον ἧκαν ὃς ἀγγείλειε γυναικί.
ἤλυθ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς
χρύσεον ὅρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο.
τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμῳαὶ καὶ πότνια μήτηρ
χερσὶν ἀμφαφόωντο καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο,
ὦνον ὑποσχόμεναι ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
ἦτοι ὁ καννεύσας κοίλην ἐπὶ νῆα βεβήκει.
ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα, δόμων ἐξῆγε θύραζε.
εὗρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἠμὲν δέπας ἠδὲ τραπέζας
ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἵ μευ πατέρ' ἀμφεπένοντο.
οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον δήμοιό τε φῆμιν.
ἡ δ' αἶψα τρί' ἄλεισα καταχρύψασ', ὑπὸ κόλπῳ
ἔκφερεν, αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀεσιφροσύνῃσι.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὦκα κιόντες.
ἔνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ὠκύαλος νηῦς.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα
νὼ ἀναβιβασάμενοι, ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν.

ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
ἀλλ' ὅτε δ' ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ ζεὺς θῆκε κρονίων,
τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' ἄρτεμις ἰοχέαιρα·
ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὡς εἰναλίη κήξ.
καὶ τὴν μὲν φώκῃσι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
ἔκβαλον, αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ·
τοὺς δ' ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ,
ἔνθα με λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
Τὸν δ' αὖ διογενὴς ὀδυσεὺς ἠμείβετο μύθῳ·
εὔμαι' ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,
ταῦτα ἕκαστα λέγων ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ·
ἀλλ' ἤτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
ζεύς· ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
ἠπίου, ὃς δή τοι παρέχει βρῶσίν τε πόσιν τε
ἐνδυκέως, ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον, αὐτὰρ ἐγώ γε
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνω·
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα·
αἶψα γὰρ ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος, οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
τηλεμάχου ἕταροι λῦον ἱστία, κὰδ δ' ἕλον ἱστὸν
καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·
ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἴθοπα οἶνον·
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο·
τοῖσι δὲ τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
ὑμεῖς μὲν νῦν ἄστυ δ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρὸν δ' ἐπελεύσομαι ἠδὲ βοτῆρας·
ἑσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι·

ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόριον παραθείμην.
δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε, καὶ οἴνου ἡδυπότοιο.
τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεοκλύμενος θεοειδής.
πῇ γὰρ ἐγὼ φίλε τέκνον ἴω, τεῦ δώμαθ' ἵκωμαι
ἀνδρῶν οἳ κραναὴν ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
ἦ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο.
τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
ἄλλως μέν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
ἔρχεσθ', οὐ γάρ τι ξενίων ποθή, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ.
χεῖρον, ἐπεί τοι ἐγὼ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
ὄψεται, οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωΐῳ ἱστὸν ὑφαίνει.
ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι ὅν κεν ἵκηαι
εὐρύμαχον πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν.
τὸν νῦν ἶσα θεῷ ἰθακήσιοι εἰσορόωσι.
καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ μέμονέν τε μάλιστα
μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ ὀδυσσῆος γέρας ἕξειν.
ἀλλὰ τά γε ζεὺς οἶδεν ὀλύμπιος αἰθέρι ναίων
εἰ καί σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις
κίρκος ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος, ἐν δὲ πόδεσσι
τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε
μεσσηγὺς νηός τε καὶ αὐτοῦ τηλεμάχοιο.
τὸν δὲ θεοκλύμενος ἑτάρων ἀπονόσφι καλέσσας.
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
τηλέμαχ' οὔτι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις.
ἔγνων γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν οἰωνὸν ἐόντα.
ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένευς βασιλεύτερον ἄλλο
ἐν δήμῳ ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί.
τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.

αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη·
τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιστὸν ἑταῖρον·
Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα
πείθῃ ἐμῶν ἑτάρων οἵ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἕποντο·
καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν εἰσόκεν ἔλθω.
Τόν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,
τόνδε δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.
Ὣς εἰπὼν ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
νηὸς ἀπ' ἰκριόφιν, τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
οἱ μὲν ἀνώσαντες, πλέον ἐς πόλιν ὡς ἐκέλευσε
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλήν,
ἔνθά οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαι ᾗσι συβώτης
ἐσθλὸς ἐὼν ἐπίαυεν ἀνάκτεσιν ἤπια εἰδώς.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ. Π. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἐλθόντος εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλεμάχου, πέμπεται Εὔμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφείλων ἐπαγγεῖλαι τὴν αὐτοῦ παρουσίαν, γίγνεται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς κατὰ βούλησιν Ἀθηνᾶς, καὶ τῶν μνηστήρων τῶν ἐνεδρεῦσαι Τηλεμάχῳ τεταγμένων, εἰς τὴν πόλιν ἐπιστροφή.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Π. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Π ᾧ δ' ἄρα τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατέρ' ἑόν.

Ωδ' αὖτ' ἐν κλισίῃς ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ κηαμένω πῦρ,
ἐκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
οὐδ' ὕλαον προσιόντα, νόησε δὲ δῖος ὀδυσσεὺς,
σαίνοντάς τε κύνας περί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν.
αἶψα δ' ἄρ' εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
ἀλλὰ περισσαίνουσι, ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱός.
ἔστη ἐνὶ προθύροισι, ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης,
ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσεν ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο
κιρνὰς αἴθοπα οἶνον, ὁ δ' ἀντίον ἦλυθ' ἄνακτος.
κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
χεῖράς τ' ἀμφοτέρας, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει
ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ
μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ,
ὣς τότε τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβὸς,
πάντα κύσεν περιφὺς ὥς ἐκ θανάτοιο φυγόντα.
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

ἦλθες Τηλέμαχε γλυκερὸν φάος· οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηὶ Πύλονδε.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε φίλον τέκος ὄφρα σε θυμῷ
τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα·
οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεαι οὐδὲ νομῆας·
ἀλλ' ἐπιδημεύης, ὣς γάρ νύ τοι εὔαδε θυμῷ
ἀνδρῶν μνηστήρων προσορᾶν ἀΐδηλον ὅμιλον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ἔσσεται οὕτως ἄττα σέθεν ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω καὶ μῦθον ἀκούσω,
εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει ἦέ τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, ὀδυσσῆος δέ που εὐνὴ
χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
φθινύθουσι νύκτες τε, καὶ ἤματα δάκρυ χεούσῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
αὐτὰρ ὅ γ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν·
τῷ δ' ἕδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε φώνησέν τε·
ἧσ' ὦ ξεῖν', ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἕδρην
σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ, πάρα δ' ἀνὴρ ὃς καταθήσει.
Ὣς φάτ', ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τῷ δὲ συβώτης
χεῦεν ὑπὸ χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὕπερθεν·
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα ὀδυσσῆος φίλος υἱός·
τοῖσι δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
ὀπταλέων, ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·
σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν·
ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,

αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν ὀδυσσῆος θείοιο
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
δὴ τότε τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν·
ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὅδ' ἵκετο, πῶς δέ ἑ ναῦται
ἤγαγον εἰς ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο·
οὐ μὲν γάρ τί ἑ πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα·
τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω·
ἐκ μὲν κρητάων γένος εὔχεται εὐρειάων·
φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
πλαζόμενος ὣς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων·
νῦν δ' αὖ θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδρὰς,
ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμὸν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω·
ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, ἱκέτης δέ τοι εὔχεται εἶναι·
τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
εὔμαι', ἦ μάλα τοῦτ' ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ,
αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
μητρὶ δ' ἐμοὶ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει
ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένῃ, καὶ δῶμα κομίζῃ·
εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν·
ἢ ἤδη ἅμ' ἕπηται ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος
μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρῃσιν·
ἀλλ' ἤτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα
ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα καλὰ,
δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες καὶ ποσσὶ πέδιλα,
πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει·
εἰ δ' ἐθέλεις σὺ κόμιζον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας

εἵματα δ᾽ ἐνθάδ᾽ ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα
ἔδμεναι, ὥς ἂν μή σε κατατρύχῃ καὶ ἑταίρους·
κεῖσε δ᾽ ἂν οὔ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἐῷμι
ἔρχεσθαι, λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι·
μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ᾽ ἄχος ἔσσεται αἰνόν·
πρῆξαι δ᾽ ἀργαλέον τί μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
ἄνδρα καὶ ἴφθιμον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι·
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
ὦ φίλ᾽ ἐπεί θήν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
ἦ μάλα μευ καταδάπτετ᾽ ἀκούοντος φίλον ἦτορ·
οἷα φατὲ μνηστῆρας, ἀτάσθαλα μηχανάασθαι·
ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος·
εἰπέ μοι ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ
ἐχθαίρουσ᾽ ἀνὰ δῆμον ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ
ἦ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι, οἷσί περ ἀνὴρ
μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται·
αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἴην τῷδ᾽ ἐνὶ θυμῷ·
ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἠὲ καὶ αὐτὸς,
ἔλθοι ἀλητεύων, ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα
αὐτίκ᾽ ἔπειτ᾽ ἀπ᾽ ἐμοῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς,
εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος
εἰ δ᾽ αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
βουλοίμην κ᾽ ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
τεθνάμεν, ἢ τάδε γ᾽ αἰὲν ἀεικέα ἔργ᾽ ὁράασθαι·
ξείνους τε στυφελιζομένους δμῳάς τε γυναῖκας,
ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλὰ,
καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας,
μάψ αὔτως ἀτέλεστον, ἀνηνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ·
Τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ
μαρναμένοισι πέποιθε καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται,
ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων.
μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε.
μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν οὐδ' ἀπόνητο.
τῶν νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ,
ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι.
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
ποιῆσαι δύναται, τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
οἶκον ἐμόν, τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν,
ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ,
εἴφ' ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
οἴῃ ἀπαγγείλας, τῶν δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
πευθέσθω, πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται,
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἰ καὶ Λαέρτῃ αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
δυσμόρῳ, ὅς τ' εἴως μὲν Ὀδυσσῆος μέγ' ἀχεύων.
ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε μετὰ δμώων τ' ἐνὶ οἴκῳ
πῖνε καὶ ἦσθ' ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι,
αὐτὰρ νῦν ἐξ οὗ σύ γε ᾤχεο νηῒ Πύλονδε,

οὔπω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὔτως·
οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
ἧσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφιν χρώς.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ.
εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι·
πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἑλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ·
ἀλλὰ σύ γ', ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μὴ δὴ κατ' ἀγρούς·
πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον, ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν·
ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
κρύβδην, κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι·
ἦ ῥα καὶ ὦρσε συφορβόν, ὁ δ' εἵλετο χερσὶ πέδιλα,
δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν, οὐδ' ἄρ' ἀθήνην
λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν εὔμαιος ὑφορβός·
ἀλλ' ἥ γε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ·
στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης, ὀδυσῆϊ φανεῖσα·
οὐδ' ἄρα τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν·
οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς·
ἀλλ' ὀδυσεύς τε κύνες τε ἴδον, καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο·
κνυζηθμῷ δ' ἑτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν·
ἡ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε, νόησε δὲ δῖος ὀδυσσεύς·
ἐκ δ' ἦλθε μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς·
στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς, τὸν δὲ προσέειπεν ἀθήνη·
διογενὲς λαερτιάδη πολυμήχαν' ὀδυσσεῦ·
ἤδη νῦν σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε·
ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν, οὐδ' ἐγὼ αὐτὴ
δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι μεμαυῖα μάχεσθαι.
ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' ἀθήνη·

φᾶρος μέν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι, δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἥβην.
ἂψ δὲ μελαγχροιὴς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν.
κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.
ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασα πάλιν κίεν, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ἤιεν ἐς κλισίην, θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός.
ταρβήσας δ' ἑτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
ἀλλοῖός μοι ξεῖνε φάνης νέον, ἠὲ πάροιθεν.
ἄλλα δὲ εἵματ' ἔχεις, καί τοι χρὼς οὐκέθ' ὁμοῖος.
ἦ μάλα τις θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
ἀλλ' ἵληθ' ἵνα τοι κεχαρισμένα δώομεν ἱρά.
ἠδὲ χρύσεα δῶρα τετυγμένα, φείδεο δ' ἡμέων.
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς.
οὔ τίς τοι θεός εἰμι, τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις.
ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
πάσχεις ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
ὣς ἄρα φωνήσας, υἱὸν κύσε. κὰδ δὲ παρειῶν
δάκρυον ἧκε χαμᾶζε, πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεί.
τηλέμαχος δ' οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι.
ἐξαῦτις μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν.
οὐ σύ γ' ὀδυσσεύς ἐσσι πατὴρ ἐμὸς, ἀλλά με δαίμων
θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόῳτο
ᾧ αὐτοῦ γε νόῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν,
ῥηιδίως ἐθέλων θείη νέον ἠδὲ γέροντα.
ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρων, καὶ ἀεικέα ἕσσο.
νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
τηλέμαχ', οὔ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα.

οὔτέ τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάασθαι·
οὐ μὲν γάρ τι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' ὀδυσσεύς·
ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε παθὼν, κακὰ πολλά τ' ἀλαληθεὶς
ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
αὐτάρ τοι τόδε ἔργον ἀθηναίης ἀγελείης·
ἥ τέ με τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐθέλῃ, δύναται γάρ·
ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἀνδρὶ νέῳ, καὶ καλὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἔχοντι,
ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
ἠμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν, ἠδὲ κακῶσαι·
ὣς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἕζετο, τηλέμαχος δὲ
Ω ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο δάκρυα λείβων·
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο·
κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον, ἤ τ' οἰωνοὶ
φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι·
Ως ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον·
καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο·
εἰ μὴ τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα·
ποίῃ γὰρ νῦν δεῦρο πάτερ φίλε νηΐ σε ναῦται
ἤγαγον εἰς ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται·
οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἴομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς·
τοὶ γὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείην καταλέξω·
φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵ τε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτι σφέας εἰσαφίκηται·
καί μ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ, ἐπὶ πόντον ἄγοντες,
κάτθεσαν εἰς ἰθάκην, ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα·
χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν·
καὶ τὰ μὲν ἐν σπέεσσι θεῶν ἰότητι κέονται·

νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην ὑποθημοσύνῃσιν ἀθήνης,
ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
ὄφρ' εἰδέω ὅσσοι τε καὶ οἵ τινες ἀνέρες εἰσί.
καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας,
φράσσομαι, εἴ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
μούνω ἄνευ ἄλλων, ἦ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
ὦ πάτερ, ἦτοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον.
χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν.
ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες ἄγη μ' ἔχει, οὐδέ κεν εἴη,
ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι,
μνηστήρων δ' οὔτ' ἂρ δεκὰς ἀτρεκὲς οὐδὲ δύ' οἶαι
ἀλλὰ πολὺ πλέονες, τάχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
ἐκ μὲν δουλιχίοιο δύω καὶ πεντήκοντα
κοῦροι κεκριμένοι, ἓξ δὲ δρηστῆρες ἕπονται.
ἐκ δὲ σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κοῦροι ἔασιν.
ἐκ δὲ ζακύνθου ἔασιν ἐείκοσι φῶτες ἀχαιῶν.
ἐκ δ' αὐτῆς ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι.
καί σφιν ἅμ' ἐστὶ μέδων κῆρυξ καὶ θεῖος ἀοιδὸς.
καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτροσυνάων.
τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
ἀλλὰ σύ γ' εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
φράζευ, ὅ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς.
τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον.
καὶ φράσσαι, εἴ κεν νῶϊν ἀθήνη σὺν διὶ πατρὶ
ἀρκέσει, ἦέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.

ἐσθλώ τοι τούτω γ' ἐπ' ἀμύντορε τοὺς ἀγορεύεις·
ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω, ὥτε καὶ ἄλλοις
ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς·
οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται ἄρηος·
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει·
αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συβώτης ὕστερον ἄξει
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι·
εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμοῖο,
ἤν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι θύραζε,
ἢ βέλεσιν βάλλωσι, σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι·
ἀλλ' ἤτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν, οἱ δέ τοι οὐχὶ
πείσονται, δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ·
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
ὁππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει ἀθήνη,
νεύσω μέν τοι ἐγὼ κεφαλῇ, σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται·
ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας,
πάντα μάλ', αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει,
οἷά ποτε τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν ὀδυσσεύς·
ἀλλὰ κατῄκισται ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή·
πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε κρονίων
μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν

ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστύν, αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
νῶϊν δ᾽ οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἑλέσθαι.
ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἑλοίμεθα, τοὺς δέ κ᾽ ἔπειτα
παλλὰς ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα ζεύς.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
εἰ ἐτεόν γ᾽ ἐμός ἐσσι, καὶ αἵματος ἡμετέροιο.
μή τις ἔπειτ᾽ ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος.
μήτ᾽ οὖν λαέρτης ἴστω τό γε μήτε συβώτης.
μήτε τις οἰκήων, μήτ᾽ αὐτὴ πηνελόπεια.
ἀλλ᾽ οἶοι σύ τ᾽ ἐγώ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν.
καί κέ τεο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν
ἠμὲν ὅπου τις νῶϊ τίει καὶ δείδιε θυμῷ.
ἠδ᾽ ὅ τις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ᾽ ἀτιμᾷ τοῖον ἐόντα.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός.
ὦ πάτερ, ἦ τοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ᾽ ὀίω
γνώσεαι, οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ᾽ ἔχουσιν.
ἀλλ᾽ οὔ τοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι ὀίω
ἡμῖν ἀμφοτέροισι, σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα
δηθὰ γὰρ αὔτως εἴσῃ ἑκάστου πειρητίζων,
ἔργα μετερχόμενος, τοὶ δ᾽ ἐν μεγάροισιν ἕκηλοι
χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ᾽ ἔπι φειδώ.
ἀλλ᾽ ἦ τοι σὲ γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα.
αἵ τε σ᾽ ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλίτιδές εἰσιν.
ἀνδρῶν δ᾽ οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι
ἡμέας πειράζειν, ἀλλ᾽ ὕστερα ταῦτα πένεσθαι.
εἰ ἐτεόν γ᾽ ἔτι οἶσθα διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
ἡ δ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτ᾽ ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦς εὐεργής.

ἣ φέρε τηλέμαχον πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους.
οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν·
τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
αὐτίκα δ' ἐς κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα,
αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς ὀδυσῆος,
ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι πηνελοπείῃ,
οὕνεκα τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει
ἄστυ δ' ἀποπλείειν, ἵνα μὴ δείσας' ἐνὶ θυμῷ·
ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
τὼ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφορβὸς·
τῆς αὐτῆς ἕνεκ' ἀγγελίης ἐρέοντε γυναικί·
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
κῆρυξ μέν ῥα μέσῃσι μετὰ δμῳῇσιν ἔειπεν·
ἤδη τοι βασίλεια φίλος πάϊς εἰλήλουθε·
πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστὰς
πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπεν,
βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε,
μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο, κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ.
ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς·
αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἑδριόωντο.
Τοῖσιν δ' εὐρύμαχος πολύβου πάϊς ἦρχ' ἀγορεύειν·
ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται·
τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε φαμὲν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι·
ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν ἥτις ἀρίστη,
ἐς δ' ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, οἵ κε τάχιστα
κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἶκόνδε νέεσθαι.
οὔπω πᾶν εἴρηθ' ὅτ' ἂρ ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
στρεφθεὶς ἐκ χώρης λιμένος πολυβενθέος ἐντός·

ἱστία τε στέλλοντας, ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεε μνηστῆρσι.
μήτιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν, οἵδε γὰρ ἔνδον.
ἤ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἴσιδον αὐτοὶ
νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης.
αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν.
τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
εἴων οὔτε νέων μεταΐζειν οὔτε γερόντων.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός.
Ὢ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
ἤματα μὲν σκοποὶ ἷζον, ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας,
αἰὲν ἐπασσύτεροι, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
οὔποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
νηῒ θοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἠῶ δῖαν.
Τηλέμαχον λοχόωντες ἵνα φθίσωμεν ἑλόντες
αὐτόν, τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων.
ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχῳ, μηδ' ἡμέας ὑπεκφύγοι, οὐ γὰρ ὀΐω
τούτου γε ζώοντος ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα,
αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε.
λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
ἀλλ' ἄγετε πρὶν κεῖνον ὁμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
εἰς ἀγορήν, οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν ὀΐω,
ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάς,
οὕνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν.
οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα.
μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσωσι
γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον.

ἀλλὰ φθέωμεν ἑλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
ἢ ἐν ὁδῷ, βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε
κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ὀπυίοι·
εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε
αὐτόν τε ζώειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἅλις θυμηδέ' ἔδωμεν,
ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκαστος
μνάσθω ἐέδνοισι διζήμενος, ἡ δ' ἂν ἔπειτα
γήμαιθ' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ως ἔφατ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσιν δ' ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
νίσου φαίδιμος υἱὸς ἀρητιάδαο ἄνακτος·
ὅς ῥ' ἐκ δουλιχίου πολυπύρου ποιήεντος·
ἡγεῖτο μνηστῆρσι μάλιστα δὲ πηνελοπείῃ
ἥνδανε μύθοισι, φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν,
ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ω φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
τηλέμαχον, δεινὸν δὲ γένος βασιλήϊόν ἐστι
κτείνειν, ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς,
εἰ μέν κ' αἰνήσωσι διὸς μεγάλοιο θέμιστες,
αὐτός τε κτενέω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω,
εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.
Ως ἔφατ' ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς ὀδυσῆος·
ἐλθόντες δ' ἐκάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν·
ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων πηνελόπεια
μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι,
πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς,

βῆ δ' ἴμεν

βῆ δ' ἴεναι μεγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο
ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
ἀντίνοον δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν
ἀντίνο' ὕβριν ἔχων κακομήχανε καὶ δέ σέ φασιν
ἐν δήμῳ ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν' ἄριστον
βουλῇ καὶ μύθοισι, σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.
μάργε, τίη δὲ σὺ τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ῥάπτεις, οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι οἷσιν ἄρα ζεὺς
μάρτυρος, οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
ἦ οὐκ οἶσθ' ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων
δῆμον ὑποδείσας, δὴ γὰρ κεχολώατο λίην.
οὕνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος ταφίοισιν
ἤκαχε θεσπρωτούς, οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν.
τόν ῥ' ἔθελον φθῖσαι καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ,
ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν.
ἀλλ' ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάᾳ δὲ γυναῖκα.
παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις.
ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
τὴν δ' αὖτ' εὐρύμαχος πολύβου πάϊς ἀντίον ηὔδα.
κούρη ἰκαρίοιο περίφρον πηνελόπεια,
θάρσει μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ οὐδ' ἔσσεται οὐδὲ γένηται,
ὅς κεν τηλεμάχῳ σῷ υἱεῖ χεῖρας ἐποίσει
ζώοντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, καί μιν τετελεσμένον ἔσται.
αἶψά οἱ αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
ἡμετέρῳ, ἐπεὶ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος ὀδυσσεὺς.

πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφεσσάμενος κρέας ὀπτὸν
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχετε οἶνον ἐρυθρόν.
τῷ μοι τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
ἀνδρῶν, οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
ἔκ γε μνηστήρων θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.
Ὣς φάτο θαρσύνων, τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
ἡ μὲν, ἄρ εἰσαναβᾶσ' ὑπερώια σιγαλόεντα,
κλαῖεν ἔπειτ' ὀδυσῆα φίλον πόσιν ὄφρα οἱ ὕπνον
ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις ἀθήνη.
ἑσπέριος δ' ὀδυσῆϊ καὶ υἱέϊ δῖος ὑφορβὸς
ἤλυθεν, οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπὶ σταθμὸν ὁπλίζοντο,
σῦν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον, αὐτὰρ ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη λαερτιάδην ὀδυσῆα
ῥάβδῳ πεπληγυῖα πάλιν ποίησε γέροντα.
λυγρὰ δὲ εἵματα ἕσσε περὶ χροΐ, μή ἑ συβώτης
γνοίη ἐς ἄντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρονι πηνελοπείῃ
ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσαιτο.
Τὸν καὶ τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν.
ἦλθες δῖ' εὔμαιε, τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστυ.
ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
ἐκ λόχου, ἦ ἔτι μ' αὖτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα,
οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
ἄστυ καταβλώσκοντα, τάχιστά με θυμὸς ἀνώγει
ἀγγελίην εἰπόντα πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
ὡμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελος ὠκὺς
κῆρυξ ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
ἤδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι δ' ἕρμαιος λόφος ἐστίν.
ᾖα κιὼν, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιοῦσαν

ἐς λιμέν' ἡμέτερον, πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ.
βεβρίθει δὲ σάκεσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
καί σφεας ὤϊσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα.
Ὣς φάτο, μείδησεν δ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο
ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδών, ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ·Ρ· ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Εἰς τὴν πόλιν ἐλθὼν Τηλέμαχος διηγεῖται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια. ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν πρὸς τὸ συμπόσιον τῶν μνηστήρων εἰσέρχεται. ὁ δὲ ποιητὴς ἀπαγγέλλει πῶς ὁ κύων ἀναγνωρίζει τὸν δεσπότην. καὶ Εὔμαιος εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑποστρέφει. Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν αὐτοῖς μένει.

Ρῶ βάλλευ αἰπόλε τε μνηστὴρ τε κύων ὃν ἀνέγνω.

Μος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς.
δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
τηλέμαχος φίλος υἱὸς ὀδυσσῆος θείοιο.
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει
ἄστυ δ' ἱέμενος, καὶ ἑὸν προσέειπε συβώτην
ἄττ' ἦ τοι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν ὄφρα με μήτηρ
ὄψεται. οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι ὀΐω
κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο γόοιό τε δακρυόεντος,
πρίν γ' αὐτόν μ' ἐσίδηται, ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω
τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι
δαῖτα πτωχεύῃ, δώσει δέ οἱ, ὅς κε θέλῃσι
πύρνον καὶ κοτύλην, ἐμὲ δ' οὔπως ἐστὶν ἅπαντας
ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
ἔσεται, ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω
πτωχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πτόλιν, ἠὲ κατ' ἀγρούς
δαῖτα πτωχεύειν, δώσει δέ μοι ὅς κε θέλῃσιν.
οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί,
ὥς τ' ἐπιτειλαμένῳ, σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
ἀλλ' ἔρχευ, ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε ὃν σὺ κελεύεις

αὐτίκ', ἐπεί κε πυρὸς θερέω ἀλέη τε γένηται.
αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω κακά, μή με δαμάσσῃ
στίβη ὑπηοίη, ἕκαθεν δέ τοι ἄστυ φάτ' εἶναι.
Ὣς φάτο, τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
κραιπνὰ ποσὶ προβιβὰς κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας.
ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρήν.
αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
τὸν δὲ πολὺ πρώτη εἶδε τροφὸς εὐρύκλεια,
κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἔνι δαιδαλέοισι.
δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς κίεν, ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
δμωαὶ ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων πηνελόπεια,
ἀρτέμιδι ἰκέλη ἠδὲ χρυσῇ ἀφροδίτῃ.
ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεα δακρύσασα.
κύσσε δέ μιν κεφαλὴν καὶ ἄμφω φάεα καλά,
καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
ἦλθες τηλέμαχε γλυκερὸν φάος, οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηὶ πύλονδε.
ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς
λάθρῃ ἐμεῦ ἀέκητι φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
Τὴν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
ἐν στήθεσσιν ὄρινε φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον.
ἀλλ' ὑδρηναμένη καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα.
εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
ῥέξειν, αἴ κέ ποθι ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορὴν δ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω

ξεῖνον, ὅτις μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δεῦρο κιόντι.
τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι.
πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα,
ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν εἰσόκεν ἔλθω.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
ἡ δ' ὑδρηναμένη καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἑλοῦσα,
εὔχετο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
ῥέξειν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
ἔγχος ἔχων, ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν ἀθήνη.
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐρχόμενον θηεῦντο.
ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο.
ἐσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
αὐτὰρ ὁ, τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὅμιλον.
ἀλλ' ἵνα μέντωρ ἧστο καὶ ἄντιφος ἠδ' ἁλιθέρσης.
οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώιοι ἦσαν ἑταῖροι.
ἔνθα καθέζετ' ἰών, τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
τοῖς δ' ἐπὶ πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν.
ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
τηλέμαχος ξείνοιο ἑκὰς τράπετ' ἀλλὰ παρέστη.
τὸν καὶ πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν.
τηλέμαχ' αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας.
ὥς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἅ τοι μενέλαος ἔδωκε.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
λάθρῃ κτείναντες πατρώια πάντα δάσωνται,
αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἤ τινα τῶνδε.
εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,

δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
Ὣς εἰπὼν, ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ.
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας.
ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων.
μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
κλισμῷ κεκλιμένη λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων πηνελόπεια.
τηλέμαχ', ἤτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται
αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ ὀδυσσεὺς
ᾤχετ' ἅμ' ἀτρείδῃσιν ἐς ἴλιον, οὐδέ μοι ἔτλης
πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα
νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν εἴ που ἄκουσας.
Τὴν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
τοιγὰρ ἐγώ τοι μῆτερ ἀληθείην καταλέξω.
ᾠχόμεθ' ἔς τε πύλον, καὶ νέστορα ποιμένα λαῶν.
» δεξάμενος δέ με κεῖνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν
» ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡσεί τε πατὴρ ἑὸν υἷα
» ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν, ὣς ἐμὲ κεῖνος

ἐνδυκέως ἐκόμιζε σὺν υἱάσι κυδαλίμοισι.
αὐτὰρ ὀδυσσῆος ταλασίφρονος οὔποτ' ἔφασκε
ζωοῦ οὐδὲ θανόντος ἐπιχθονίων τευ ἀκοῦσαι.
ἀλλά μ' ἐς ἀτρείδην δουρικλυτὸν μενέλαον
ἵπποισι προὔπεμψε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
ἔνθ' ἴδον ἀργείην ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
ἀργεῖοι τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.
εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς μενέλαος,
ὅττευ χρηΐζων ἱκόμην λακεδαίμονα δῖαν.
αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα.
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Ω πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς
κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνήν,
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν,
ὣς ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
αἲ γὰρ ζεῦ τε πάτερ καὶ ἀθηναίη καὶ ἄπολλον
τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ λέσβῳ
ἐξ ἔριδος φιλομηλεΐδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες ἀχαιοί,
τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν ὀδυσσεύς.
πάντες τ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω.
ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.
φῆ μιν ὅ γ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,

νύμφης ἐν μεγάροισι καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι.
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
ὣς ἔφατ' ἀτρείδης δουρικλυτὸς μενέλαος.
ταῦτα τελευτήσας νεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
ἀθάνατοι, οἵ μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
ὣς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεοκλύμενος θεοειδής.
ὦ γύναι αἰδοίη λαερτιάδεω ὀδυσῆος,
ἤτοι ὅ γ' οὐ σάφα οἶδεν, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.
ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι οὐδ' ἐπικεύσω.
ἴστω νῦν ζεὺς πρῶτα θεῶν ξενίη τε τράπεζα,
ἱστίη τ' ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
ὡς ἦ τοι ὀδυσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ
ἥμενος ἢ ἕρπων τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
οἷον ἐγὼ οἰωνὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηὸς
ἥμενος ἐφρασάμην καὶ τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια.
αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη.
τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τις σε συναντόμενος μακαρίζοι.
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
μνηστῆρες δὲ πάροιθεν ὀδυσῆος μεγάροιο
δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστὸς ἔην καὶ ἐπήλυθε μῆλα
πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, τοὺς δ' ἦγον οἳ τὸ πάρος περ.
καὶ τότε δή σφιν ἔειπε μέδων, ὃς γάρ ῥα μάλιστα

ἥνδανε κηρύκων, καί σφιν παρεγίνετο δαιτί·
κοῦροι ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοις,
ἔρχεσθε πρὸς δώματ' ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα·
οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν οἶκονδε ἕκαστος·
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας·
ἱέρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
δαῖτ' ἐντυνόμενοι, τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
ὠτρύνοντ' Ὀδυσεύς τ' ἰέναι, καὶ δῖος ὑφορβός·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
ξεῖν' ἐπεὶ ἄρ δ' ἤπειτα πόλιν δ' ἰέναι μενεαίνεις
σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός, ἦ σ' ἂν ἔγωγε
αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι·
ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δείδια μή μοι ὀπίσσω
νεικείῃ, χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί·
ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν, δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
ἦμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
γιγνώσκω φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις,
ἀλλ' ἴομεν, σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε·
δὸς δέ μοι εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστὶν
σκηρίπτεσθ', ἐπειὴ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν.
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ·
Εὔμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν·
τὼ βήτην, σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
ῥύατ' ὄπισθε μένοντες, ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι

σκηπτόμενον, τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἕστο.
ἀλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
ἄστεος ἐγγὺς ἔσαν καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
τὴν ποίησ', Ἴθακος καὶ νήϊτος ἠδὲ πολύκτωρ.
ἀμφὶ δ' ἄρ αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος.
πάντοσε κυκλοτερὲς, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
ὑψόθεν ἐκ πέτρης, βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιῤῥέζεσκον ὁδῖται.
ἔνθά σφεας ἐκίχαν' ὑιὸς δολίοιο μελανθεὺς.
αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι.
δεῖπνον μνηστήρεσσι, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
ἔκπαγλον καὶ ἀεικὲς, ὄρινε δὲ κῆρ ὀδυσῆος.
νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγηλάζει.
" ὡς αἰεὶ τὸν ὅμοιον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὅμοιον.
πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις ἀμέγαρτε συβῶτα.
πτωχὸν ἀνιηρὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα.
ὃς πολλῇσι φλιῇσι παραστὰς φλίψεται ὤμους,
αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας οὐδὲ λέβητας.
τόν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι
σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι.
καί κεν ὀρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἣν γαστέρ' ἄναλτον.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
αἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' ὀδυσσῆος θείοιο,
πολλά οἱ ἀμφὶ κάρῃ σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων.
πλευρὰς ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.

Ὣς φάτο, καὶ παριὼν λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσιν
ἰσχίῳ, οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν·
ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως, ὁ δὲ μερμήριξεν ὀδυσσεὺς
ἠὲ μεταΐξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,
ἢ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' οὖδας ἀείρας·
ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο, τὸν δὲ συβώτης
νείκεσεν ἄντα ἰδών, μέγα δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών·
νύμφαι κρηναῖαι κοῦραι διὸς εἴ ποτ' ὀδυσσεὺς
ὔμμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε καλύψας πίονι δημῷ
ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ,
ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων·
τῷ κέ τοι ἀγλαΐας τε διασκεδάσειεν ἁπάσας,
τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
ἄστυ κάτ', αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν·
ὢ πόποι, οἷον ἔειπε κύων ὀλοφώια εἰδώς·
τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης·
ἄξω τῆλ' ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι
αἲ γὰρ τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος ἀπόλλων
σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη·
ὡς ὀδυσῆΐ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ·
ὣς εἰπών, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι ἦκα κιόντας·
αὐτὰρ ὁ βῆ, μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος·
αὐτίκα δ' εἴσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάθιζεν
ἀντίον εὐρυμάχου, τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα·
τῷ παρὰ μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο·
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
ἔδμεναι, ἀγχίμολον δ' ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
στήτην ἐρχομένω· περὶ δέ σφεας ἤλυθ' ἰωὴ
φόρμιγγος γλαφυρῆς, ἀνὰ δέ σφισι βάλλετ' ἀείδειν

φήμιος, αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην·
Εὔμαι', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα καλ' Ὀδυσῆος·
ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστὶν· ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐερκέες εἰσὶ
δικλίδες, οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσαιτο.
γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
ἄνδρες, ἐπεὶ κνίση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
ῥεῖ' ἔγνως, ἐπεὶ οὐδέ τά τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων.
ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
ἠὲ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
δύσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε.
μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας
ἢ βάλῃ ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ φρονέοντι κελεύεις.
ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων οὐδὲ βολάων·
τολμήεις μοι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
γαστέρα δ' οὔπως ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
οὐλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι.
τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες ἐΰζυγοι ὁπλίζονται
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
ἂν δὲ κύων κεφαλήν τε καὶ οὔατα κείμενος ἔσχεν.
Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς

θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο, πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
ᾤχετο, τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκας ἠδὲ λαγωούς·
δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος ἀποιχομένου ὀδυσῆος
ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἥ οἱ προπάροιθε θυράων,
ἡμιόνων τε βοῶν τε ἅλις κέχυτ' ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
δμῶες ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες,
ἔνθα κύων κεῖτ' ἄργος ἐνίπλειος κυνοραϊστέων.
δὴ τότε γ' ὡς ἐνόησεν ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
οὐρῇ μέν ῥ' ὅ γ' ἔσηνε καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω,
ἄσσον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
ἐλθέμεν, αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
ῥεῖα λαθὼν εὔμαιον, ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ.
εὔμαι', ἦ μάλα θαῦμα κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ.
καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἴδεϊ τῷδε,
ἦ αὔτως οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἕνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα.
καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
εἰ τοιόσδ' εἴη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα,
οἷόν μιν τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν ὀδυσσεύς,
αἶψά κε θηήσαιο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν.
οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
κνώδαλον, ὅ,ττι ἴδοιτο, καὶ ἴχνεσι γὰρ περιῄδη.
νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
ὤλετο, τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι.
δμῶες δ' εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι.
„ ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα ζεὺς

" ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας.
βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ.
τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδὴς,
ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην, ὦκα δ' ἔπειτα
νεῦσ' ἐπὶ οἷ καλέσας, ὁ δὲ παπτήνας ἕλε δίφρον
κείμενον, ἔνθα τε δαιτρὸς ἐφίζεσκεν κρέα πολλὰ,
δαιόμενος μνηστῆρσι δόμον κάτα δαινυμένοισι.
τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν,
ἀντίον. ἔνθα δ' ἄρ αὐτὸς ἐφέζετο. τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
μοῖραν ἑλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σῖτον ἀείρας.
ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεὺς,
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος ἠδὲ γέροντι
σκηπτόμενος, τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἕστο.
ἷζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων
κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὅν ποτε τέκτων
ξέσσεν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἷ καλέσας προσέειπε συβώτην.
ἄρτον δ' οὖλον ἑλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο
καὶ κρέα ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντα,
δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων, αὐτόν τε κέλευε
αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
" αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι.
Ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβὸς ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τηλέμαχός τοι ξεῖνε δίδοι τάδε, καί σε κελεύει
αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φὴς ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ζεῦ ἄνα τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
καί οἱ πάντα γένοιθ' ὅσα φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
ἦ ῥα καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
αὖθι, ποδῶν προπάροιθεν ἀεικελίης ἐπὶ πήρης,
ἤσθιε δ' ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν.
εὖθ' ὁ δεδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύετο θεῖος ἀοιδός.
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ', αὐτὰρ ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη λαερτιάδην ὀδυσῆα.
ὄτρυν' ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι
γνοίηθ' οἵ τινες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οἵ τ' ἀθέμιστοι.
ἀλλ' οὐδ' ὧς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος,
βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων, ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων ὡσεὶ πτωχὸς πάλαι εἴη.
οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν καὶ ἐθάμβεον αὐτόν.
ἀλλήλους τ' εἴροντο τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι,
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν.
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης
τοῦδε περὶ ξείνου, ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα,
ἤτοι μέν οἱ δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν.
αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα πόθεν γένος εὔχεται εἶναι.
Ὣς ἔφατ', ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσε συβώτην.
ὦ ῥίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
ἤγαγες, ἢ οὐχ' ἅλις ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι
πτωχοὶ ἀνιηροί, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες,
ἦ ὄνοσαι ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἄνακτος
ἐνθάδ' ἀγρόμενοι, σὺ δὲ καί ποθι τόνδ' ἐκάλεσσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα.
ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις.
τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν

ἄλλον

ἄλλον γ᾽, εἰ μὴ τῶν οἱ δημιοργοὶ ἔασιν
μάντιν, ἢ ἰητῆρα κακῶν, ἢ τέκτονα δούρων.
ἢ, καὶ θέσπιν ἀοιδὸν, ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων.
οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ᾽ ἀπείρονα γαῖαν.
πτωχὸν δ᾽ οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξοντα ἑαυτόν,
ἀλλ᾽ αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἶς μνηστήρων
δμωσὶν Ὀδυσσῆος, περὶ δ᾽ αὖτ᾽ ἐμοί, αὐτὰρ ἔγωγε
οὐκ ἀλέγω, εἵως μοι ἐχέφρων πηνελόπεια
ζώει ἐνὶ μεγάροις, καὶ τηλέμαχος θεοειδής.
Τὸν δ᾽ αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ᾽ ἐπέεσσιν.
Ἀντίνοος δ᾽ εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐπ᾽ ὀτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.
Ἦ ῥα, καὶ ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἀντίνο᾽, ἦ μευ καλὰ πατὴρ ὣς, κήδεαι υἷος.
ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι,
μύθῳ ἀναγκαίῳ, μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε.
δός οἱ ἑλὼν, οὔ τι φθονέω, κέλομαι γὰρ ἔγωγε.
μήτ᾽ οὖν μητέρ᾽ ἐμὴν ἅζευ τό γε, μήτε τιν᾽ ἄλλον
δμώων, οἳ κατὰ δώματ᾽ Ὀδυσσῆος θείοιο,
ἀλλ᾽ οὔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα,
αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλεαι, ἢ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε,
τηλέμαχ᾽ ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες.
εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες
καί κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν ὑπέφηνε τραπέζης
κείμενον, ᾧ ῥ᾽ ἐπέχεσκε λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
οἱ δ᾽ ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ᾽ ἄρα πήρην
σίτου καὶ κρειῶν, τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεύς.

αὐτῆς ἐπ' οὐδὸν ἰὼν προικὸς γεύσεσθαι ἀχαιῶν·
στῆ δὲ παρ' ἀντίνοον, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
δὸς φίλος, οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος ἀχαιῶν
ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας·
τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον ἠέ περ ἄλλοι
σίτου, ἐγὼ δ' ἄν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν,
καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
ὄλβιος ἀφνειὸν καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
τοίῳ ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλά τε πολλὰ
οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
ἀλλὰ ζεὺς ἀλάπαξε κρονίων, ἤθελε γάρ που·
ὅς μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν·
αἴγυπτον δ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν, ὄφρ' ἀπολοίμην·
στῆσα δ' ἐν αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·
ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι·
ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι·
οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ
αἶψα μάλ' αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα·
αὐτούς τ' ἔκτεινον, τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή·
οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
ἦλθον, πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων·
χαλκοῦ τε στεροπῆς, ἐν δὲ ζεὺς τερπικέραυνος,
φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν οὐδέ τις ἔτλη
στῆναι ἐναντίβιον, περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη·
ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ·
τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ·
αὐτὰρ ἔμ' ἐς κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι

Δμήτορι ἰασίδῃ, ὃς κύπρου ἶφι ἄνασσεν
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω πήματα πάσχων.
Τὸν δ' αὖτ' ἀντίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε δαιτὸς ἀνίην.
στῆθ' οὕτως ἐς μέσον ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
μὴ τάχα πικρὴν αἴγυπτον καὶ κύπρον ἴδηαι.
ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης.
ἑξείης πάντεσσι παρίστασαι, οἱ δὲ διδοῦσι
μαψιδίως, ἐπεὶ οὔ τις ἐπίσχεσις οὐδ' ἐλεητὺς
ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ὢ πόποι, οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδει καὶ φρένες ἦσαν.
οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἅλα δοίης
ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος, οὔ τι μοι ἔτλης.
σίτου ἄπο προελὼν δόμεναι, τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.
Ὣς ἔφατ' ἀντίνοος δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
νῦν δή σ' οὐκ ἔτι καλὰ διὲκ μεγάροιό γ' ὀΐω
ἂψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον.
πρυμνότατον κατὰ νῶτον, ὁ δ' ἐστάθη ἠΰτε πέτρη
ἔμπεδον, οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος ἀντινόοιο
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
ἂψ δ' ὅ γ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδ δ' ἄρα πήρην
θῆκεν ἐϋπλείην, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπε.
κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
οὐ μὰν οὐδ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν οὐδέ τι πένθος,
ὁππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι
βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν, ἢ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν,

αὐτὰρ ἐμ' ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς
οὐλομένης, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν,
ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσὶν
ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη,
Τὸν δ' αὖτ' ἀντίνοος προσέφη εὐπείθεος υἱός,
ἔσθι' ἕκηλος ξεῖνε καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ,
μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσωσ' οἷ' ἀγορεύεις,
ἢ ποδὸς, ἢ καὶ χειρὸς, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων
ἀντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην
οὐλόμεν', εἰ δή που τις ἐπουράνιος θεός ἐστι,
καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι
παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
βλημένου, οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιιν
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη κακὰ βυσσοδομεύων,
τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων πηνελόπεια
βλημένου ἐν μεγάρῳ μετ' ἄρα δμῳῇσιν ἔειπεν.
αἴθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος ἀπόλλων.
Τὴν δ' αὖτ' εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο.
οὐκ ἄν τις τούτων γε ἐΰθρονον ἠῶ ἵκοιτο,
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια,
μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται,
ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.
ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα
ἀνέρας αἰτίζων, ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει

ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔδοσάν τε·
οὗτος δὲ θρήνυϊ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.
ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευε μετὰ δμωῇσι γυναιξὶν,
ἡμένη ἐν θαλάμῳ, ὁ δ' ἐδείπνει δῖος ὀδυσσεύς.
ἡ δ' ἐπὶ οἱ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν.
ἔρχεο δῖ' εὔμαιε κιὼν τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
ἐλθέμεν ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι ἠδ' ἐρέωμαι,
εἴ που ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυσται
ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι πολυπλάγκτῳ γὰρ ἔοικεν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα.
εἰ γάρ τοι βασίλει', σιωπήσειαν ἀχαιοί,
οἷ' ὅγε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα
ἐν κλισίῃ, πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς.
ἀλλ' οὔπω κακότητα διήνυσεν ἣν ἀγορεύων.
ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἐξ
ἀείδει δεδαὼς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν ὁππότ' ἀείδῃ.
ὣς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι.
φησὶ δ' ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώϊος εἶναι
κρήτῃ ναιετάων, ὅθι μίνωος γένος ἐστίν
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων,
προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' ὀδυσσῆος ἀκοῦσαι
ἀγχοῦ θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμονδε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια.
ἔρχεο δεῦρο κάλεσσον ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἑψιαάσθων.
ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ'. ἐπεί σφισι θυμὸς ἐΰφρων.
αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ.

σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ, τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν·
οἱ δ' ἐς ἡμετέρου πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄϊς καὶ πίονας αἶγας
εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
μαψιδίως, τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται, οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι·
εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
αἶψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν·
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν, ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον κονάβησε, γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ἔρχεό μοι τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον,
οὐχ ὁράᾳς ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν·
τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει·
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
αἴ κ' αὐτὸν γνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα καλά.
Ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
μήτηρ Τηλεμάχοιο μεταλλῆσαι τί ἑ θυμὸς
ἀμφὶ πόσει κέλεται καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ·
εἰ δέ κέ σε γνοίη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ἕσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
χρηΐζεις, σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον
γαστέρα βοσκήσεις, δώσει δέ τοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Εὔμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ·
οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμὴν δ' ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν·

ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὅμιλον.
τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
καὶ γὰρ νῦν ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν,
οὔτέ τι τηλέμαχος τό γ' ἐπήρκεσεν οὔτέ τις ἄλλος.
τῷ νῦν πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
μεῖναι ἐπειγομένην περ ἐς ἠέλιον καταδύντα.
καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
ἀσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί, εἵματα γάρ τοι
λύγρ' ἔχω οἶσθα καὶ αὐτὸς ἐπεί σε πρῶθ' ἱκέτευσα.
Ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα πηνελόπεια.
οὐ σύ γ' ἄγεις εὔμαιε, τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης,
ἦ τινά που δείσας ἐξαίσιον ἦε καὶ ἄλλως
αἰδεῖται κατὰ δῶμα, κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης εὔμαιε συβῶτα.
μυθεῖται κατὰ μοῖραν ἅπερ οἴοιτο καὶ ἄλλος
ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων
ἀλλά σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἠέλιον καταδύντα,
καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ὦ βασίλεια
οἴην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος ἠδ' ἐπακοῦσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια.
οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται ὥς περ ἂν εἴη.
οὐ γάρ πω τινὲς ὧδε κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων
ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευεν, ὁ δ' ᾤχετο δῖος ὑφορβὸς
μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
αἶψα δὲ τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
ἄγχι σχὼν κεφαλὴν ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι.
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι σύας καὶ κεῖνα φυλάξων.

σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον, σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων,
αὐτὸν μέν σε πρῶτα σάω καὶ φράζεο θυμῷ·
μή τι πάθῃς, πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν ἀχαιῶν·
τοὺς ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι·
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ἔσσεται οὕτως ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας·
ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερήια καλά·
αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει·
Ὣς ἔφαθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου·
πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε
πλεῖον δαιτυμόνων, οἱ δ' ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ
τέρποντ', ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ·

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ. Σ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ο Δυσσέως καὶ ἴρου πυγμὴ γίνεται, φαίνεται δὲ καὶ πηνελόπη τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει, γίνεται δὲ καί τις κοινολογία ἐν τοῖς ἑξῆς ὀδυσσέως πρὸς εὐρύμαχον·

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Σ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Σῖγμα δ' ἔχει Ἴρου, εὖχος ὀδυσῆος δῶρά τ' ἀνάκτων.

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
πτωχεύεσκ' ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν. οὐδέ οἱ ἦν ἲς,
οὐδὲ βίη, εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι.
ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε, τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
ἐκ γενετῆς, ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιὼν, ὅτε κέν τις ἀνώγοι,
ὅς ῥ' ἐλθὼν ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο.
καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
εἶκε γέρον προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ.
οὐκ ἀΐεις ὅτι δή μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
ἑλκέμεναι δὲ κέλονται ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης,
ἀλλ' ἄνα μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
Δαιμόνι' οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν, οὔτ' ἀγορεύω,
οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι καὶ πόλλ' ἀνελόντα,
οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται, οὐδέ τί σε χρὴ
ἀλλοτριοφθονέειν, δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
ὥσπερ ἐγὼν, ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
χερσὶ δὲ μή τι λίην προκαλίζεο μή με χολώσῃς,
μή σε γέρων περ ἐὼν, στῆθος καὶ χείλεα φύρσω
αἵματος, ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη

αὔριον, οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψασθαι ὀΐω
αὖτις ἔσω μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος·
τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἶρος ἀλήτης·
Ὦ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
γρηῒ καμινοῖ ἶσος, ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην
κόπτων ἀμφοτέρῃσι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
γναθμῶν ἐξελάσαιμι συὸς ὡς ληϊβοτείρης·
ζῶσαι νῦν ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε
μαρναμένους, πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο·
Ὣς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο·
τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο·
ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας προσεφώνεε μνηστήρεσσιν·
Ὦ φίλοι, οὐ μέν πω τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·
οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα·
ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἶρος ἐρίζετον ἀλλήλοιιν
χερσὶ μαχέσσασθαι, ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα·
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελόωντες·
ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοείμονας ἠγερέθοντο·
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες ὄφρα τι εἴπω·
γαστέρες αἵδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί, τὰς δ' ἐπὶ δόρπῳ
κατθέμεθα κνίσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
τάων ἥν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἑλέσθω·
αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα·
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
τοῖς δὲ δολοφρονέων προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλοι, οὔπως ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι

ἄνδρα γέροντα δύῃ ἀρημένον, ἀλλά με γαστὴρ
ὀτρύνει κακοεργὸς ἵνα πληγῇσι δαμείω.
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσατε καρτερὸν ὅρκον,
μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ
πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἶφι δαμάσσῃ.
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπόμνυον ὡς ἐκέλευσε.
τοῖς αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς τηλεμάχοιο.
ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' ἀχαιῶν
δείδιθ', ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται, ὅς κε σε θείνῃ.
ξεινοδόκος μὲν ἐγών, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες,
εὐρύμαχός τε καὶ ἀντίνοος πεπνυμένω ἄμφω.
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς.
ζώσατο καὶ ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηρούς.
καλούς τε μεγάλους τε, φάνεν δέ οἱ εὐρέες ὦμοι,
στήθεά τε στιβαροί τε βραχίονες, αὐτὰρ ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
ἦ τάχα ἶρος ἄϊρος ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει,
οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.
ὣς ἄρ' ἔφαν, ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
ἀλλὰ καὶ ὧς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκῃ
δειδιότα, σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
νῦν μὲν μήτ' εἴης βουγάϊε μήτε γένοιο.
εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δείδιας αἰνῶς
ἄνδρα γέροντα δύῃ ἀρημένον ἥ μιν ἱκάνει.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω τό δε, καὶ τετελεσμένον ἔσται,
αἴ κεν σ' οὗτος νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,

πέμψω σ' ἤπειρόνδε βαλὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
εἰς ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων·
ὅς κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμῃσι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,
μήδεά τ' ἐξερύσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι·
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπότρομος ἤλυθε γυῖα·
ἐς μέσον δ' ἄναγον, τὼ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον·
δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος ὀδυσεύς,
ἢ ἐλάσει' ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
ἦε μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ·
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσατο κέρδιον εἶναι
ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασαίατ' ἀχαιοί·
δὴ τότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
ἶρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασσεν ὑπ' οὔατος, ὀστέα δ' εἴσω
ἔθλασεν, αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα,
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας
λακτίζων ποσὶ γαῖαν, ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον, αὐτὰρ ὀδυσεὺς
εἷλκε διὲκ προθύροιο λαβὼν ποδὸς ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν,
αἰθούσης τε θύρας, καί μιν ποτὶ ἑρκίον αὐλῆς
εἷσεν ἀνακλίνας, σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρί·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο κύνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
μὴ δὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι
λυγρὸς ἐών, μή που τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃς·
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ·
ἂψ δ' ὅγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοὶ δ' ἴσαν εἴσω,
ἡδὺ γελώοντες καὶ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν·
ζεύς τοι δοίη ξεῖνε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·

ὃς τοῦτον ἄναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
ἐν δήμῳ, τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἤπειρόνδε
εἰς ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.
Ὡς ἄρ' ἔφαν, χαῖρεν δὲ κλεηδόνι θεῖος ὀδυσσεύς.
ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην πρὸς γαστέρα θῆκεν
ἐμπλείην κνίσης τε, καὶ αἵματος, ἀμφίνομος δὲ
ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρας.
καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε.
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ὥσπερ ὀπίσσω
ὄλβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ἀμφίνομ' ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι,
τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον
νῖσον δουλιχιῆα ἐΰντ' ἔμεν ἀφνειόν τε.
τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι, ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
τοὔνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον.
οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο
πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπιπνείει τε καὶ ἕρπει.
οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,
ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ,
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγησι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
τῷ μή τις πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη.
ἀλλ' ὅ γε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι ὅττι διδοῖεν.
οἷ' ὁρόω μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας

κτήματα κείροντας καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
ἀνδρὸς, ὃς οὐκ ἔτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἴης
δηρὸν ἀπέσσεσθαι, μάλα δὲ σχεδόν, ἀλλά σε δαίμων
οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μὴδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
ὁππότε νοστήσειε φίλω ἐς πατρίδα γαῖαν.
οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι ὀΐω
μνηστῆρας κἀκεῖνον, ἐπεί κε μέλαθρον ὑπέλθῃ.
Ὣς φάτο, καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον.
ἂψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ
νευστάζων κεφαλῇ, δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμῷ.
ἀλλ' οὐδ' ὧς φύγε κῆρα, πέδησε δὲ καὶ τὸν ἀθήνη,
τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἶφι δαμῆναι.
ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη
κούρῃ ἰκαρίοιο περίφρονι πηνελοπείῃ
μνηστήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
θυμὸν μνηστήρων ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
μᾶλλον πρὸς πόσιός τε, καὶ υἱέος, ἢ πάρος ἦεν.
ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται οὔ τι πάρος γε
μνηστήρεσσι φανῆναι ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης.
παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος τό κε κέρδιον εἴη.
μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν.
οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν.
Τὴν δ' αὖτ' εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν.
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἴθι καὶ σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
χρῶτ' ἀπονιψαμένη καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς.
μὴδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα

ἔρχευ, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος ὃν σὺ μάλιστα
ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια.
Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα κηδομένη περ
χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ.
ἀγλαΐην γὰρ ἐμοί γε θεοὶ τοὶ ὄλυμπον ἔχουσιν
ὤλεσαν ἐξ οὗ κεῖνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
ἀλλά μοι αὐτονόην τε, καὶ ἱπποδάμειαν ἄνωχθι
ἐλθέμεν ὄφρα κέ μοι παρστήετον ἐν μεγάροισιν.
οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας, αἰδέομαι γάρ.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη
κούρῃ ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα.
αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι, τέως ἄρα δῖα θεάων
ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαίατ' ἀχαιοί.
κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν.
ἀμβροσίῳ, οἵῳ περ ἐϋστέφανος κυθέρεια.
χρίεται, εὖτ' ἂν ἴῃ χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα.
καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριστοῦ ἐλέφαντος.
ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασ' ἀπεβήσατο δῖα θεάων.
ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο
φθόγγῳ ἐπερχόμεναι, τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε.
καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε.
ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν.
αἴθε μοι ὣς μαλακὸν θάνατον πόροι ἄρτεμις ἁγνὴ
αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν

αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
παντοίην ἀρετήν, ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν ἀχαιῶν.
ὣς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν.
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
ἀμφίπολος ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν.
πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
ἡ δ' αὖ τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν.
τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι οὐδὲ νόημα.
παῖς ἔτ' ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας.
νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐσσὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
καί κέν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρός.
ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος ἀλλότριος φώς,
οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.
οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη.
ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτω.
πῶς νῦν, εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
ἥμενος ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς.
σοί κ' αἶσχος, λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
Τὴν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσῶμαι κεχολῶσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα
ἐσθλά τε, καὶ τὰ χέρεια, πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι.
ἐκ γάρ με πλήσσουσι παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
οἵδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
οὐ μέν τοι ξείνου γε καὶ ἴρου μῶλος ἐτύχθη,

μνηστήρων

μνηστήρων ἰότητι, βίη δ᾽ ὅγε φέρτερος ἦεν.
αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
οἱ δ᾽ ἔντοσθε δόμοιο, λελῦτο δὲ γυῖα ἑκάστου,
ὡς νῦν Ἶρος κεῖνος ἐπ᾽ αὐλείῃσι θύρῃσιν
ἧσται νευστάζων, κεφαλῇ μεθύοντι ἐοικώς,
οὐδ᾽ ὀρθὸς δύναται στῆναι ποσίν, οὐδὲ νέεσθαι
οἴκαδ᾽ ὅπῃ οἱ νόστος, ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς οἱ μὲν, τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Εὐρύμαχος δ᾽ ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν.
κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν᾽ Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί.
πλεόνες κεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
ἠῶθεν δαινύατ᾽ ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν
εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
Εὐρύμαχ᾽, ἤτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε δέμας τε
ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ᾽ ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς
εἰ κεῖνός γ᾽ ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
νῦν δ᾽ ἄχομαι τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
ἦ μὲν δὴ ὅτε τ᾽ ᾔε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν.
δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα.
ὦ γύναι, οὐ γὰρ ὀΐω ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι.
καὶ γὰρ Τρῶάς φασι μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας.
ἠμὲν ἀκοντιστὰς, ἠδὲ ῥυτῆρας ὀϊστῶν.
ἵππων τ᾽ ὠκυπόδων ἐπιβήτορας οἵ κε τάχιστα

ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοιΐου πτολέμοιο.
τῶ οὐκ οἶδ' εἴ κεν μ' ἀνέσει θεὸς ἦ κεν ἁλώω
αὐτοῦ ἐν Τροίῃ. σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων
μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν.
ὡς νῦν ἢ ἔτι μᾶλλον ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντος.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδηαι
γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσαν.
κεῖνος τὼς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
νὺξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει.
μνηστήρων οὐχ' ἥδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο.
οἵτ' ἀγαθήν τε γυναῖκα, καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν.
αὐτοί, τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
κούρης δαῖτα φίλοισι καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν.
ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
μειλιχίοις ἐπέεσσι, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός.
κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι
δέξασθ', οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν.
ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πῃ ἄλλῃ,
πρίν γε σὲ τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
ποικίλον, ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι

χρύσεια, κληῖσιν ἐϋγνάμπτοις ἀραρυῖαι.
ὅρμον δ' εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε
χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον ἠέλιον ὥς.
ἕρματα δ' εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν.
τρίγληνα μορόεντα, χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
ἐκ δ' ἄρα πεισάνδροιο πολυκτορίδαο ἄνακτος
ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων περικαλλὲς ἄγαλμα.
ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον ἀχαιῶν καλὸν ἔδωκεν.
ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα δῖα γυναικῶν.
τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
οἱ δ' ἐς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι, μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν.
αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἵστασαν ἐν μεγάροισιν
ὄφρα φαείνοιεν, ἐπὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
αὖα πάλαι, περίκηλα νέον κεκεασμένα χαλκῷ.
καὶ δαΐδας μετέμισγον, ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον,
δμῳαὶ ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, αὐτὰρ ὁ τῇσιν
αὐτὸς διογενὴς μετέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
δμῳαὶ ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ' ἵν' αἰδοίη βασίλεια,
τῇ, δὲ παρ' ἠλάκατα στροφαλίζετε, τέρπετε δ' αὐτὴν
ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πείκετε χερσίν.
αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
εἴ περ γάρ κ' ἐθέλωσιν ἐΰθρονον ἠῶ μίμνειν,
οὔ τι με νικήσουσι πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπε μελανθὼ καλλιπάρῃος.
τὴν δόλιος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ πηνελόπεια.
παῖδα δὲ ὣς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ.

ἀλλ' οὐδ' ὧς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ πηνελοπείης·
ἀλλ' ἥ γ' εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν·
ἥ ῥ' ὀδυσῆ' ἐνένιπτεν ὀνειδίοις ἐπέεσσι·
Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθών,
ἠέ που ἐς λέσχην, ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβεῖς, ἦ ῥ' ἄσε οἶνος ἔχει φρένας ἤ νύ τοι αἰεὶ
τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις·
ἦ ἀλύεις ὅτι ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην,
μή τίς τοι τάχα ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ στιβαρῇσι
δώματος ἐκπέμψῃσι φορύξας αἵματι πολλῷ.
Τὴν δ' ἄρ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ἦ τάχα τηλεμάχῳ ἐρέω κύον, οἷ' ἀγορεύεις
κεῖσ' ἐλθών, ἵνα σ' αὖθι διαμελεϊστὶ τάμῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας·
βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης
ταρβοσύνῃ· φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι·
αὐτὰρ ὁ πὰρ λαμπτῆρσι φαείνων αἰθομένοισιν
εἱστήκει ἐς πάντας ὁρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
ὥρμαινε φρεσὶν ᾗσιν ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο·
μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα ἀθήνη
λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
δύη ἄχος κραδίην λαερτιάδην ὀδυσῆα·
τοῖσιν δ' εὐρύμαχος πολύβου παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν
κερτομέων ὀδυσῆα, γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευχε·
κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ ὀδυσήϊον ἐς δόμον ἵκει·

ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
καὶ κεφαλῆς, ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἠβαιαί.
ἦ ῥ' ἅμα τ' προσέειπεν Ὀδυσῆα πτολίπορθον.
ξεῖν', ἦ ἄρ κ' ἐθέλοις θητευέμεν εἴ σ' ἀνελοίμην
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται.
αἱμασιάς τε λέγων καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων.
ἔνθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι.
εἵματα τ' ἀμφιέσαιμι, ποσίν θ' ὑποδήματα δοίην.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμαθες, οὐκ ἐθελήσεις
ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
βούλεαι, ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἄναλτον.
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται
ἐν ποίῃ δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου
νήστιες, ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν οἵ περ ἄριστοι,
αἴθωνες μεγάλοι ἄμφω κεκορηότε ποίης.
ἥλικες ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
τετράγυον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ.
τῶ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην.
εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὁρμήσειε κρονίων
σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη καὶ δύο δοῦρε.
καὶ κυνέη πάγχαλκος ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα.
τῶ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα.
οὐδ' ἄν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις.
ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καί τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.
καί πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι ἠδὲ κραταιός,
οὕνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὁμιλεῖς.

εἰ δ' ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα
φεύγοντι, στείνοιτο διὲκ προθύροιο θύραζε.
Ὣς ἔφατ' εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ἆ δείλ', ἦ τάχα τοι τελέω κακὸν, οἷ' ἀγορεύεις
θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβεῖς, ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ
τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις·
ἦ ἀλύεις ὅτι ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην·
Ὣς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβε, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο δουλιχιῆος
εὐρύμαχον δείσας, ὁ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
δεξιτερήν, πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα·
αὐτὰρ ὅ γ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι·
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
αἴθ' ὤφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
πρὶν ἐλθεῖν, τῷ κ' οὔ τι τόσον κέλαδον μετέθηκε·
νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι δαιτὸς
ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ·
τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς τηλεμάχοιο·
Δαιμόνιοι, μαίνεσθε καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα, θεῶν νύ τις ὔμμ' ὀροθύνει·
ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
ὁππότε θυμὸς ἄνωγε, διώκω δ' οὔ τιν' ἔγωγε·
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
τηλέμαχον θαύμαζον ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν·
τοῖσι δ' ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
νίσου φαίδιμος υἱὸς ἀρητιάδαο ἄνακτος·

ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ,
ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι·
μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
δμώων, οἳ κατὰ δώματ' ὀδυσσῆος θείοιο·
ἀλλ' ἄγε τ' οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν
ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες·
τὸν ξεῖνον δὲ ἐῶμεν ἐνὶ μεγάροις ὀδυσῆος
τηλεμάχῳ μελέμεν, τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα.
ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπε·
τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο μούλιος ἥρως,
κῆρυξ δουλιχιεύς, θεράπων δ' ἦν ἀμφινόμοιο·
νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν, οἱ δὲ θεοῖσι
λείψαντες μακάρεσσι πίον μελιηδέα οἶνον·
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
βάν ῥ' ἴμεναι κείοντες ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ·Τ· ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἐν τηλεμάχῳ ἔκθεσιν ποιεῖται τῶν ὅπλων ὀδυσσεύς, καὶ πρὸς πηνελόπην ἐκ κρήτης εἶναι ὑποκρίνεται. γίνεται δὲ αὐτοῦ διὰ οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς εὐρύκλειαν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νίψασαν, καὶ κατὰ παρέκβασιν ὁ ποιητὴς διηγεῖται ὡς ἐν παρνασῷ ἐπλήγη ὑπὸ κυνῶν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ·Τ· ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γρηῦς ὀδυσῆα.

Υτὰρ ὅ, ἐν μεγάρῳ ὑπολείπετο
δῖος ὀδυσσεύς.
μνηστήρεσσιν φόνον σὺν ἀθήνῃ μερ
μηρίζων.
αἶψα δὲ τηλέμαχον ἔπεα πτερό
εντα προσηύδα.
τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
πάντα μάλ', αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι,
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες.
ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει
οἷά ποτε τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ κατῄκισαι, ὅσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων
μήπως οἰνωθέντες ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα.
καὶ μνηστύν, αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Ὣς φάτο, τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν εὐρύκλειαν.
μαῖ' ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
καλά, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει
πατρὸς ἀποιχομένοιο, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα.
νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἵξετ' ἀϋτμή.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς εὐρύκλεια.
αἲ γὰρ δή ποτε τέκνον ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο.

οἴκου κήδεσθαι καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
ἀλλ' ἄγε τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
δμωὰς δ' οὐκ εἴας προβλωσκέμεν αἵ κεν ἔφαινον.
Τὴν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
ξεῖνος ὅδ', οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γε
χοίνικος ἅπτηται, καὶ τηλόθεν ἐληλουθώς.
Ὣς δ' ἄρ ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων.
τὼ δ' ἄρ ἀναΐξαντ' ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.
ἐσφόρεον κόρυθάς τε, καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,
ἔγχεά τ' ὀξυόεντα, πάροιθε δὲ παλλὰς ἀθήνη.
χρύσεον λύχνον ἔχουσα φάος περικαλλὲς ἐποίει,
δὴ τότε τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα.
ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων καλαί τε μεσόδμαι
ἐλάτιναί τε δοκοὶ καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες
φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο,
ἦ μάλα τίς θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μηδ' ἐρέεινε.
αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν.
ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι. ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
ὄφρα κ' ἔτι δμωὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω.
ἡ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
Ὣς φάτο, τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει
κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπολαμπομενάων.
ἔνθα πάρος κοιμᾶθ' ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος ὀδυσσεύς,
μνηστῆρσι φόνον σὺν ἀθήνῃ μερμηρίζων.

ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων πηνελόπεια,
ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ ἀφροδίτῃ.
τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθα δ' ἐφῖζε,
δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ, ἥν ποτε τέκτων
ποίησ' ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἧκε,
προσφυέ' ἐξ αὐτῆς ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων πηνελόπεια.
ἦλθον δὲ δμωαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο.
αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾕρεον ἠδὲ τραπέζας,
καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον, ἄλλα δ' ἐπ' (αὐτ.
νήησαν ξύλα πολλὰ φόως ἔμεν ἠδὲ θέρεσθαι.
ἡ δ' ὀδυσῆ' ἐνένιπε μελανθὼ δεύτερον αὖτις.
ξεῖν' ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
δινεύων κατὰ οἶκον, ὀπιπτεύεις δὲ γυναῖκας.
ἀλλ' ἔξελθε θύραζε τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο.
ἢ τάχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς
δαιμονίη, τί με ὧδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ,
ἦ ὅτι τοι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι,
πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον, ἀναγκαίη καὶ ἐπείγει.
τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.
καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
τοίῳ ὁποῖος ἔοι καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά.
οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
ἀλλὰ ζεὺς ἀλάπαξε κρονίων, ἤθελε γάρ που.
τῶ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γύναι ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς
ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμωῇσι κέκασσαι,

μή πώς τοι δέσποινα κοτεσαμένη χαλεπήνῃ.
ἢ ὀδυσσεὺς ἔλθῃ, ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.
εἰ δ' ὁ μὲν ὧς ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος ἀπόλλωνός γε ἕκητι
τηλέμαχος, τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
λήθει ἀτασθάλλουσ', ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων πηνελόπεια.
ἀμφίπολον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
πάντως θαρσαλέη κύον ἀδεὲς οὔ τι με λήθεις
ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθα ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς.
ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
ἀμφὶ πόσει εἴρεσθαι, ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι.
ἦ ῥα, καὶ εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν.
εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ.
ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἠδ' ἐπακούσῃ
ὁ ξεῖνος ἐμέθεν, ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
Ὣς ἔφαθ', ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
δίφρον ἐΰξεστον, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν.
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων πηνελόπεια.
ξεῖνε τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή.
τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ὦ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
νεικέοι, ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει.
ὥς τέ τευ, ἢ βασιλῆος ἀμύμονος ὅς τε θεουδὴς
ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσων
εὐδικίας ἀνέχῃσι, φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα,
πυροὺς καὶ κριθάς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῷ.

τίκτῃ δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχῃ ἰχθῦς
ἐξ εὐηγεσίης, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ,
τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
μνησαμένῳ, μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος, οὐδέ τι με χρὴ
οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε, μυρόμενόν τε
ἧσθαι, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
μή τις μοι δμῳῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σὺ αὐτή.
φῇ δὲ δάκρυ πλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
ξεῖν', ἤτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν ὀδυσσεύς.
εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν, τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
νῦν δ' ἄχομαι, τόσα γάρ μοι ἐπέκλωσεν κακὰ δαίμων,
ὅσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
δουλιχίῳ τε σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι ζακύνθῳ,
οἵ τ' αὐτὴν ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
οἵ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον
τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι οὔθ' ἱκετάων,
οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν.
ἀλλ' ὀδυσῆα ποθεῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν, ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
φᾶρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
στησαμένῃ μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν
λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον.
κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος ὀδυσσεύς,
μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰς ὅ κε φᾶρος

ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται
λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον ἐς ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
μή τις μοι κατὰ δῆμον ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
αἴ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.
ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα καὶ ἤματιη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστόν,
νύκτας δ' ἀλλύεσκον ἐπὴν δαΐδας παραθείμην,
ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον ἀχαιούς.
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι
μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
καὶ τότε δή με διὰ δμῳὰς κύνας οὐκ ἀλεγούσας
εἷλον ἐπελθόντες καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν.
ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.
νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
μῆτιν ἐφευρίσκω, μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
γήμασθ'. ἀσχαλάᾳ δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων
γιγνώσκων, ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μέγας τε,
οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
ἀλλὰ καὶ ὧς μοι εἰπὲ τεὸν γένος ὁππόθεν ἐσσί.
οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ὦ γύναι αἰδοίη λαερτιάδεω ὀδυσῆος,
οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω. ἦ μέν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
πλείοσιν, ἢ ἔχομαι, ἡ γὰρ δίκη ὁππότε πάτρης
ἧς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον ὅσσον ἐγὼ νῦν
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἄλγεα πάσχων.
ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
κρήτη τις γαῖ' ἐστι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,

καλὴ καὶ πίειρα περίῤῥυτος, ἐν δ' ἄνθρωποι
πολλοὶ ἀπειρέσιοι, καὶ ἐνενήκοντα πόληες.
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη, ἐν μὲν ἀχαιοὶ,
ἐν δ' ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ κύδωνες,
δωριέες τε τριχάϊκες, δῖοί τε πελασγοί.
τοῖσι δ' ἐνὶ, κνωσσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα τε μίνως
ἐννέωρος βασίλευε διὸς μεγάλου ὀαριστὴς,
πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ μεγαθύμου δευκαλίωνος.
δευκαλίων δὲ μ' ἔτικτε, καὶ ἰδομενῆα ἄνακτα.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν ἴλιον εἴσω
ᾤχεθ' ἅμ' ἀτρείδῃσιν, ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν, αἴθων
ὁπλότερος γενεῇ, ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
ἔνθ' ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα.
καὶ γὰρ τὸν κρήτηνδε κατήγαγεν ἲς ἀνέμοιο
ἱέμενον τροίηνδε παραπλάγξασα μαλειῶν.
στῆσε δ' ἐν ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος εἰλειθυίης
ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι, μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
αὐτίκα δ' ἰδομενῆα μετάλλα ἄστυ δ' ἀνελθών.
ξεῖνον γάρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
τῷ δ' ἤδη δεκάτη, ἢ ἑνδεκάτη πέλεν ἠὼς
οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν ἴλιον εἴσω.
τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα
ἐνδυκέως φιλέων πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
καί οἱ τοῖς τ' ἄλλοις ἑτάροις, οἳ ἅμ' αὐτῷ ἕποντο
δημόθεν ἄλφιτα δῶκα, καὶ αἴθοπα οἶνον ἀγείρας,
καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι ἵνα πλησαίατο θυμόν.
ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι ἀχαιοί.
εἶλει γὰρ βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
εἴα ἵστασθαι, χαλεπὸς δέ τις ὦρορε δαίμων.
τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε, τοὶ δ' ἀνάγοντο.

ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.
τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς.
ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
ἥν τ' εὖρος κατέτηξεν ἐπὴν ζέφυρος καταχεύῃ,
τηκομένης δ' ἄρα τῆς, ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δάκρυ χεούσης,
κλαιούσης ἑὸν ἄνδρα παρήμενον, αὐτὰρ ὀδυσσεύς,
θυμῷ μὲν γοόωσαν, ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα.
ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν ἠὲ σίδηρος
ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι, δόλῳ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθε.
ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν.
νῦν μὲν δὴ σεῦ ξεῖνέ γ' ὀΐω πειρήσεσθαι,
εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν
ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν ὡς ἀγορεύεις,
εἰπέ μοι ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο,
αὐτός θ' οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους οἵ οἱ ἕποντο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
εἰπέμεν, ἤδη γάρ οἱ ἐεικοστὸν ἔτος ἐστίν,
ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε δῖος ὀδυσσεὺς
διπλῆν, αὐτὰρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
αὐλοῖσιν διδύμοισι, πάροιθε δὲ δαίδαλα ἦεν.
ἐν προτέροισι πόδεσσι, κύων ἔχε ποικίλον ἐλλὸν
ἀσπαίροντα λάων, τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες.
ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων.
αὐτὰρ ὁ ἐκφυγέειν μεμαώς, ἤσπαιρε πόδεσσι.
τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῒ σιγαλόεντα,

οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο,
τὼς μὲν ἔην μαλακός, λαμπρὸς δ' ἦν ἠέλιος ὥς·
ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
οὐκ οἶδ' εἰ τάδε ἕστο περὶ χροῒ οἴκοθ' ὀδυσσεύς,
ἤ τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι·
ἤ τίς που καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν ὀδυσσεὺς
ἔσκε φίλος, παῦροι γὰρ ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι·
καί οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακα δῶκα
καλὴν πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα·
αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός·
καὶ μέν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
εἵπετο, καὶ τόν τοι μυθήσομαι οἷος ἔην περ,
γυρὸς ἐν ὤμοισι, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος,
εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε, τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
ὧν ἑτάρων ὀδυσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.
Ὣς φάτο, τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφίμερον ὦρσε γόοιο
σήματ' ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' ὀδυσσεύς·
ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο·
καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·
νῦν μὲν δή μοι ξεῖνε πάρος περ ἐὼν ἐλεεινός·
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι φίλος τ' ἔσῃ, αἰδοῖός τε·
αὐτὴ γὰρ τάδε εἵματ' ἐγὼ πόρον οἷ' ἀγορεύεις,
πτύξασ' ἐκ θαλάμου, περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινήν,
κείνῳ ἄγαλμ' ἔμεναι, τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
οἴκαδε νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ, κοίλης ἐπὶ νηὸς ὀδυσσεὺς
ᾤχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ὦ γύναι αἰδοίη λαερτιάδεω ὀδυσῆος,

μηκέτι

μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυμὸν
τῆκε πόσιν γοόωσα, νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδέν.
καὶ γάρ τίς τ' ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
ἢ ὀδυσῆ', ὅν φασὶ θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.
νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
ὡς ἤδη ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα
ἀγχοῦ θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
ζωοῦ, αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ,
αἰτίζων ἀνὰ δῆμον, ἀτὰρ ἐρίηρας ἑταίρους
ὤλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών, ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
ζεύς τε καὶ ἠέλιος, τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ.
τὸν δ' ἄρ' ἐπιτρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου
φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν.
οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,
καί οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ
οἴκαδ' ἀπήμαντον, καί κεν πάλαι ἐνθάδ' ὀδυσσεὺς
ἤην, ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι.
ὣς περὶ κέρδεα πολλὰ κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων
οἶδ' ὀδυσεύς, οὐδ' ἄν τις ἐρίσειε βροτὸς ἄλλος.
ὥς μοι θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο φείδων.
ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ
νῆα κατειρύσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε, τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
ἀνδρῶν θεσπρωτῶν, ἐς δουλίχιον πολύπυρον.

καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι·
τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσαι,
ὅππως νοστήσει φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν ἦε κρυφηδόν.
ὣς ὁ μὲν οὗτός ἐστι σόος, καὶ ἐλεύσεται ἤδη·
ἄγχι μάλ', οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
δηρὸν ἀπεσσεῖται, ἔμπης δέ τοι ὅρκια δώσω.
ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω,
τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη·
τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
ἀλλά μοι ὧδ' ἀνὰ θυμὸν ὀΐεται ὡς ἔσεταί περ,
οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται οὔτε σὺ πομπῆς
τεύξῃ, ἐπεὶ οὔτι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν εἴ ποτ' ἔην γε.
ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν, ἠδὲ δέχεσθαι.
ἀλλά μιν ἀμφίπολοι ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνήν
δέμνια καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
ὥς κ' εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον Ἠῶ ἵκηται.
ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε χρῖσαί τε,
ὥς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδηται
ἥμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκείνων

τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
ἐνθάδ' ἔτι πρήξει μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ ξεῖνε δαήσεαι εἴ τι γυναικῶν
ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
εἴ κεν ἀϋσταλέος κακὰ εἱμένος ἐν μεγάροισι
δαινύῃ, ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
ὃς μὲν ἀπηνὴς αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
ζωῷ, ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιόωνται πάντες.
ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀμύμονα εἰδῇ
τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοί τέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
ἤτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
ἤχθεθ' ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα,
νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
κείω δ' ὡς τὸ πάρος περ ἀΰπνους νύκτας ἴαυον.
πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ οἴκῳ
ἄεσα, καί τ' ἀνέμεινα ἐΰθρονον ἠῶ δῖαν,
οὐδέ τι μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
γίγνεται, οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἅψεται ἡμετέροιο
τάων, αἵ κι δῶμα κατὰ δρήστειραι ἔασιν,
εἰ μή τις γρηῦς ἐστι παλαιὴ κέδν' εἰδυῖα.
ἥτις τέτληκεν τόσα φρεσὶν ὅσα τ' ἐγώ περ,
τῇ δ' οὐκ ἂν φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε
ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων, ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις,

ἔστι δέ μοι γρηῢς πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα.
ἣ κεῖνον δύστηνον ἐΰ τρέφεν ἠδ' ἀτίταλλεν
δεξαμένη χείρεσσ' ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ
ἥ σε πόδας νίψει ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα περίφρων εὐρύκλεια
νίψον σοῖο ἄνακτος ὁμήλικα, καί που ὀδυσσεὺς
ἤδη τοῖος δ' ἐστὶ πόδας τοῖος δέ τε χεῖρας.
,, αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα.
δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν
ὤμοι ἐγὼ σέο τέκνον ἀμήχανος ἦ σε περὶ ζεὺς
ἀνθρώπων ἤχθηρε θεουδέα θυμὸν ἔχοντα.
οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν διὶ τερπικεραύνῳ
πίονα μηρί' ἔκη' οὐδ' ἐξαίτους ἑκατόμβας.
ὅσσ' σὺ τῷ ἐδίδους ἀρώμενος ἕως ἵκοιο,
γῆράς τε λιπαρὸν θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν.
νῦν δέ τοι ὧδε σε πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
οὕτω που κἀκείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες
ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώματ' ἵκοιτο.
ὡς σέθεν αἱ κύνες, αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι.
τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλεείνων
οὐκ ἐάας νίζειν, ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἄνωγε
κούρη ἰκαρίοιο περίφρων πηνελόπεια.
τῷ σε πόδας νίψω ἅμα τ' αὐτῆς πηνελοπείης γε
καὶ σέθεν εἵνεκ', ἐπεί μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
κήδεσιν, ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος ὅττι κεν εἴπω.
πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἵκοντο.
ἀλλ' οὔπω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
ὡς σὺ δέμας φωνήν τε, πόδας τε ὀδυσῆϊ ἔοικας.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.

ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
ἡμέας ἀμφοτέρους μάλα ἰκέλω ἀλλήλοιιν
ἔμμεναι, ὡς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα,
τοῦ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
ψυχρὸν, ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς.
ἷζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα.
αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο μή ἑ λαβοῦσα
οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο
νίζε δ' ἄρ' ἆσσον ἰοῦσα ἄναχθ' ἑὸν. αὐτίκα δ' ἔγνω
οὐλὴν τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Παρνησὸν δ' ἐλθόντα, μετ' αὐτόλυκόν τε, καὶ υἷας
μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο,
κλεπτοσύνῃ θ' ὅρκῳ τε, θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
ἑρμείας. τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, ὁ δέ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπήδει,
αὐτόλυκος δ' ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς.
τὸν ῥά οἱ εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
παυομένῳ δόρποιο ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
αὐτόλυκ' αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὕρεο ὅττι κε θείης
παιδὸς παιδὶ φίλῳ, πολυάρητος δέ τοι ἐστί.
τὴν δ' αὖτ' αὐτόλυκος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
γαμβρὸς ἐμὸς θυγάτηρ τε τίθεσθ' ὄνομ' ὅττι κεν εἴπω.
πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν.
τῷ δ' ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον, αὐτὰρ ἔγωγε,
ὁππότ' ἂν ἡβήσας μητρώϊον ἐς μέγα δῶμα
ἔλθῃ παρνησόνδ' ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.

τῶν ἕνεκ' ἦλθ' ὀδυσεὺς ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα·
τὸν μὲν ἄρ' αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες αὐτολύκοιο
χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσί τε μειλιχίοισι·
μήτηρ δ' ἀμφιθέη μητρὸς περιφῦσ' ὀδυσῆϊ·
κῦσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε, καὶ ἄμφω φάεα καλά·
αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι
δεῖπνον ἐφοπλίσαι, τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν·
αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον·
τὸν δέρον ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα·
μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν·
ὤπτησάν τε περιφραδέως, δάσαντό τε μοίρας·
ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο·
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην ἠμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοί·
υἱέες αὐτολύκου, μετὰ τοῖσι δὲ δῖος ὀδυσεὺς
ἤϊεν, αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
παρνησοῦ τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας·
ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου ὠκεανοῖο·
οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες, πρὸ δ' αὐτῶν
ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν, αὐτὰρ ὄπισθεν
υἱέες αὐτολύκου, μετὰ τοῖσι δὲ δῖος ὀδυσεὺς,
ἤϊεν ἄγχι κυνῶν κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος·
ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων·
οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν·
οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερὲς, ὡς ἄρα πυκνή·

ἦεν, ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περικτύπος ἦλθε ποδοῖιν.
ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν, ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο
φρίξας εὖ λοφιὴν πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς,
στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν, ὁ δ' ἄρα πρώτιστος ὀδυσσεὺς
ἔσσυτ' ἀνασχόμενος, δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ
οὐτάμεναι μεμαώς, ὁ δέ μιν φθάμενος, ἔλασεν σῦς
γουνὸς ὕπερ, πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀστέον ἵκετο φωτός.
τὸν δ' ὀδυσεὺς, οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
τὸν μὲν ἄρ' αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφ' ἐπένοντο.
ὠτειλὴν δ' ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο,
δῆσαν ἐπισταμένως ἐπ' ἀοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
ἔσχεθον, αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
τὸν μὲν ἄρ' αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες αὐτολύκοιο
εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
εἰς ἰθάκην, τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
χαῖρον νοστήσαντι καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
οὐλὴν ὅττι πάθοι, ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν.
ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν αὐτολύκοιο.
τὴν γρηῦς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι.
ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη, κανάχησε δὲ χαλκός.
ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη, τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ.
τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα, τὼ δέ οἱ ὄσσε.
δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.

ἁψαμένη δὲ γενείου, ὀδυσσῆα προσέειπεν·
ἦ μάλ' ὀδυσσεύς ἐσσι φίλον τέκος, οὐδέ σ' ἔγωγε
πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι·
ἦ, καὶ πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι·
πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα·
ἡ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη οὔτε νοῆσαι·
τῇ γὰρ ἀθηναίη νόον ἔτραπεν, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς,
χεῖρ' ἐπιμασσάμενος φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι,
τῇ δ' ἑτέρῃ ἕθεν ἆσσον ἐρύσσατο φώνησέν τε·
μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι, σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ, νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας·
ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν·
ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
σίγα· μή τίς τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται·
ὧδε γὰρ ἐξερέω τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς
οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι ὁππότ' ἂν ἄλλας
δμῳὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμι γυναῖκας·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων εὐρύκλεια,
τέκνον ἐμὸν ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων·
οἶσθα μὲν οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον οὐκ ἐπιεικτόν·
ἕξω δ' ὡς ὅτε τίς στερεὴ λίθος ἠὲ σίδηρος·
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς·
δὴ τότε σοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας
αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσίν·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεαι, οὐδέ τί σε χρή·
εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι, καὶ εἴσομ' ἑκάστην·
ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν·

ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
οἰσομένη ποδάνιπτρα, τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ νίψέν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια.
ξεῖνε, τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή.
καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη.
ὅν τινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερὸς καὶ κηδόμενόν περ.
αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων.
ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη γοόωσα,
ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ.
αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ,
ὀξεῖαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν,
ὡς δ' ὅτε πανδαρέου κούρη χλωρηῒς ἀηδὼν
καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,
δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν.
ἥ τε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν,
παῖδ' ὀλοφυρομένη ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
κτεῖνε δι' ἀφραδίας κοῦρον ζήθοιο ἄνακτος.
ὣς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
κτῆσιν, ἐμὴν δμῳάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν,
ἦ ἤδη ἅμ' ἕπωμαι ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος
μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
παῖς δ' ἐμὸς ἧος μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων.
γήμασθ' οὔ μ' εἴα, πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν.
νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,

καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο
κτήσιος ἀσχαλόων, τὴν οἱ κατέδουσιν ἀχαιοί·
ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι καὶ ἄκουσον·
χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
ἐξ ὕδατος, καί τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·
ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης,
πᾶσι κατ' αὐχένας ἦξε καὶ ἔκτανεν, οἱ δ' ἐκέχυντο
ἀθρόοι ἐν μεγάροις, ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρθη·
αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἔν περ ὀνείρῳ·
ἀμφὶ δ' ἔμ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκαμῖδες ἀχαιαί·
οἴκτρ' ὀλοφυρομένην ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας·
ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ·
φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε, φώνησέν τε·
θάρσει ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται·
χῆνες μὲν μνηστῆρες, ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα·
ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω·
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε·
παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον ἧχι πάρος περ·
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ὦ γύναι, οὔπως ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
ἄλλῃ ἀποκλίναντ' ἐπεὶ ἦ ῥά τοι αὐτὸς ὀδυσσεύς,
πέφραδ' ὅπως τελέει, μνηστῆρσι δὲ φαίνετ' ὄλεθρος
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια·
ξεῖν', ἤ τοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι·
δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων·

αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
τῶν οἱ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος·
οἵ ῥ' ἐλεφαίρονται ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται·
ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀΐομαι αἰνὸν ὄνειρον
ἐλθέμεν, ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο·
ἄλλο δέ τοι ἐρέω σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
οἴκου ἀποσχήσει, νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον
τοὺς πελέκεας, τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
ἵστασχ' ἑξείης δρυόχους, ὡς δώδεκα πάντας·
στὰς δ' ὅ γε πολλὸν ἄνευθε, διαρρίπτασκεν ὀϊστόν·
νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι
καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων·
τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
κουρίδιον μάλα καλὸν ἐνίπλειον βιότοιο·
τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔν περ ὀνείρῳ·
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος·
μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον,
πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
πρὶν τούτους ποτὲ τόξον ἐΰξοον ἀμφαφόωντας
νευρήν τ' ἐντανύσαι διοϊστεῦσαί τε σιδήρου
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
εἴ κ' ἐθέλοις μοι ξεῖνε παρήμενος ἐν μεγάροισι
τέρπειν οὔ κέ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη,
„ ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν ἀΰπνους ἔμμεναι αἰὲν
„ ἀνθρώπους, ἐπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν

ἀθανάτοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται
αἰεὶ, δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
ᾤχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν·
ἔνθα κε λεξαίμην, σὺ δὲ λέξο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
ἢ χαμάδις στορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων·
Ω: εἰποῦσ', ἀνέβαιν' ὑπερῷα σιγαλόεντα·
οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε, καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι·
ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλεν γλαυκῶπις Ἀθήνη·

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ·Υ·ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ·

β Ουληθεὶς ἀνελεῖν Ὀδυσσεὺς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆρσι θεραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἑξῆς πρὸς Εὔμαιον καὶ Φιλοίτιον διαλέγεται, ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται ὁμιλία·

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ · Υ · ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Υ βροντῇς ζεὺς θάρσυν' ὀδυσῆα, καὶ χεῖδ' ἀχαιούς.

Υτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο
δῖος ὀδυσσεύς,
ἂ καμμὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ'.
αὐτὰρ ὕπερθε
κώεα πόλλ' ὀΐων, τοὺς ἱρεύεσκον
ἀχαιοί.

Εὐρυνόμη δ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
ἔνθ' ὀδυσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
κεῖτ' ἐγρηγορόων, ταὶ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
ἤϊσαν, αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ
ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
ὕστατα καὶ πύματα, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει μέμονέν τε μάχεσθαι,
ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ.
τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης
ἤματι τῷ, ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἤσθιε κύκλωψ
ἰφθίμους ἑτάρους, σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ' ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ

τῷ δὲ, μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
νωλεμέως, ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα·
ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο
ἐμπλείην κνίσης τε καὶ αἵματος ἔνθα καὶ ἔνθα
αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι,
ὣς ἄρ ὅγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο μερμηρίζων,
ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
μοῦνος ἐὼν πολέσιν, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν ἀθήνη,
οὐρανόθεν καταβᾶσα, δέμας δ' ἤικτο γυναικί·
στῆ δ' ἄρ ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις πάντων περικάμμορε φωτῶν·
οἶκος μέν τοι ὅδ' ἐστὶ, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ οἴκῳ·
καὶ πάϊς, οἷόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα·
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλά τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω
μοῦνος ἐὼν, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι·
πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω·
εἴπερ γὰρ κτείναιμι διός τε σέθεν τ' ἕκητι,
πῆ κεν ὑπεκπροφύγοιμι, τό σε φράζεσθαι ἄνωγα·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη·
σχέτλιε, καὶ μέν τίς τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρῳ,
ὅσπερ θνητός τ' ἐστὶ καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδε.
αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι διαμπερὲς, ἥ σε φυλάσσω
ἐν πάντεσσι πόνοισιν· ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·
εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
νῶϊ περισταῖεν κτεῖναι μεμαῶτες ἄρηϊ,
καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα·
ἀλλ' ἑλέτω σε καὶ ὕπνος, ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν

πάννυχον ἐγρήσσοντα, κακῶν δ' ὑποδύσεαι ἤδη.
ὣς φάτο, καί ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν,
αὐτὴ δ' ἂψ ἐς ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων,
εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ
λυσιμελής, ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κεδνὰ ἰδυῖα·
κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν·
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσατο ὃν κατὰ θυμόν·
ἀρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύξατο δῖα θεάων·
ἄρτεμι πότνα θεὰ διὸς θύγατερ, αἴθε μοι ἤδη
ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο
αὐτίκα νῦν, ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα·
ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου ὠκεανοῖο·
ὡς δ' ὅτε πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι
τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί, αἱ δ' ἐλίποντο
ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισε δὲ δῖ' ἀφροδίτη
τυρῷ, καὶ μέλιτι γλυκερῷ, καὶ ἡδέϊ οἴνῳ·
ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' ἄρτεμις ἁγνή,
ἔργα δ' ἀθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργάζεσθαι,
εὖτ' ἀφροδίτη δῖα προσέστιχε μακρὸν ὄλυμπον
κούρῃσ' αἰτήσουσα τέλος γλυκεροῖο γάμοιο,
ἐς δία τερπικέραυνον, ὃ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
μοῖράν τ' ἀμμορίην τε, καταθνητῶν ἀνθρώπων·
τόφρα δὲ τὰς κούρας ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο·
καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν·
ὣς ἔμ' ἀϊστώσειαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
ἠέ μ' ἐϋπλόκαμος βάλοι ἄρτεμις ὄφρ' ὀδυσῆα
ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὕπο στυγερὴν ἀφικοίμην,
μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐϋφραίνοιμι νόημα·

ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν ὁπότε κέν τις
ἤματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ·
νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν, ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων
ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἂρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ,
αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσευεν κακὰ δαίμων·
τῇ δὲ γάρ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
τοῖος ἐών, οἷος ᾖεν ἅμα στρατῷ, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
χαῖρ' ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἤδη.
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἠώς·
τῆς δ' ἄρα κλαιούσης, ὄπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
μερμήριξε δ' ἔπειτα δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
ἤδη γινώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῆφι·
χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα τοῖσιν ἐνεῦδεν,
ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου, ἐκ δὲ βοείην
θῆκε θύραζε φέρων, Διὶ δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών·
Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν
ἤγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκακώσατε λίην·
φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
ἔνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου
ὑψόθεν ἐκ νεφέων, γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶς
πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν·
τῇσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες,
ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείφατα, μυελὸν ἀνδρῶν·
αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσαν·
ἡ δὲ μί' οὔπω παύετ', ἀφαυροτάτη δ' ἐτέτυκτο·
ἥ ῥα μύλην στήσασα ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι·
Ζεῦ πάτερ ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,

ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
οὐδέ ποθι νέφος ἐστί, τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις.
κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος ὅττι κεν εἴπω
μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῷδε
ἐν μεγάροις ὀδυσῆος ἑλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν.
οἳ δή μοι καμάτῳ θυμαλγέϊ γούνατ' ἔλυσαν
ἄλφιτα τευχούσῃ, νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, χαῖρε δὲ κλεηδόνι δῖος ὀδυσσεὺς
ζηνός τε βροντῇ, φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
αἱ δ' ἄλλαι δμωαὶ κατὰ δώματα κάλ' ὀδυσῆος
ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος φὼς
εἵματα ἑσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' εὐρύκλειαν ἔειπε.
Μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
εὐνῇ καὶ σίτῳ, ἦ αὔτως κεῖται ἀκηδής.
τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ πινυτή περ ἐοῦσα.
ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων εὐρύκλεια.
οὐκ ἄν μιν νῦν τέκνον ἀναίτιον αἰτιόῳο.
οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος ὄφρ' ἔθελ' αὐτός.
σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι, εἴρετο γάρ μιν.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
ἡ μὲν δέμνι' ἀνώγειν ὑποστορέσαι δμωῇσιν.
αὐτὰρ ὅ γ' ὥς τις πάμπαν ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος,
οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσι καθεύδειν.
ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἰῶν

ἔδραθεν ἐν προδόμῳ, χλαῖναν δ' ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
ἔγχος ἔχων, ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἐϋκνήμιδας ἀχαιούς.
ἡ δ' αὖτε δμῳῇσιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν
εὐρύκλει' ὦπος θυγάτηρ πεισηνορίδαο.
ἄγρειθ' αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
ῥάσσατέ τ', ἐν δὲ θρόνοισιν ἐϋποιήτοισι τάπητας
βάλλετε πορφυρέους, αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,
καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα, ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
ἔρχεσθε κρήνηνδε καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι.
οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο.
ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
Ὣς φάθ' αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
αἱ μὲν, ἐείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον.
αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δῶμα ἐπισταμένως πονέοντο.
ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες, οἱ μὲν ἔπειτα
εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα, αἱ δὲ γυναῖκες
ἦλθον ἀπὸ κρήνης, ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτης,
τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.
καὶ τοὺς μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι.
αὐτὸς δ' αὖτ' ὀδυσῆα προσηύδα μειλιχίοισι.
ξεῖν' ἦ ἄρ τί σε μᾶλλον ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
ἦέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ' ὡς τὸ πάρος περ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
αἲ γὰρ δὴ εὔμαιε θεοὶ τισαίατο λώβην,
ἣν οἵδ' ὑβρίζοντες ἀεικέα μηχανόωνται
οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
αἶγας ἄγων αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι
δεῖπνον μνηστήρεσσι, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
αὐτὸς δ' αὖτ' ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·
ξεῖν' ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα,
ἀνέρας αἰτίζων, ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε
πάντως, οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι ὀΐω,
πρὶν χειρῶν γεύσασθαι, ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
αἰτίζεις, εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο, τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη κακὰ βυσσοδομεύων·
τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας·
πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἵ τε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην ἄγχι παραστάς·
τίς δὴ ὅδε ξεῖνος, νέον εἰλήλουθε συβῶτα
ἡμέτερον πρὸς δῶμα, τέων δ' ἐξεύχεται εἶναι
ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
δύσμορος, ἦ τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι·
ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται ὀϊζύν·
ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
ὄλβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολλοῖσιν·
Ζεῦ πάτερ, οὔ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος,
οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός·

μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν,
ἴδιον ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε
μνησαμένῳ Ὀδυσῆος ἐπεὶ κἀκεῖνον ὀΐω
τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
εἴπου ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο·
εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
ὤ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
εἷσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ.
νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
ἀνδρί γ' ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων.
τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς
ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν.
οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν, μεμάασι γὰρ ἤδη
κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
πόλλ' ἐπιδινεῖται μάλα μὲν κακὸν υἷος ἐόντος
ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι ἰόντ' αὐτοῖσι βόεσσιν
ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, τὸ δὲ ῥίγιον αὖθι μένοντα
βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
ἐξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται.
ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὀΐομαι, εἴποθεν ἐλθὼν
ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
βουκόλε, ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει.
τοὔνεκά τοι ἐρέω καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι.
ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ξενίη τε τράπεζα,
ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
ἦ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς.

σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι αἴ κε θέλησθα,
κτεινομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τελέσειε κρονίων.
γνοίης χ' οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται.
ὣς δ' αὔτως εὔμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι
νοστῆσαι ὀδυσῆα πολύφρονα ὅν δὲ δόμονδε.
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
μνηστῆρες δ' ἄρα τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ἤρτυον, αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις
αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχεν δὲ τρήρωνα πέλειαν.
τοῖσιν δ' ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ω φίλοι οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλὴ
τηλεμάχοιο φόνος, ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.
Ως ἔφατ' ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' ὀδυσσῆος θείοιο,
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλας καὶ πίονας αἶγας.
ἵρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην.
σπλάγχνα δ' ἄρ ὀπτήσαντες ἐνώμων, ἐν δ' ἄρα οἶνον
κρητῆρσι κεράσαντο, κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
καλοῖς ἐν κανέοισιν. ἐῳνοχόει δὲ μελανθεύς.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
τηλέμαχος δ' ὀδυσῆα καθῖζε κέρδεα νωμῶν.
ἐντὸς ἐϋσταθέος μεγάρου παρὰ λάϊνον οὐδόν,
δίφρον ἀεικέλιον παραθεὶς ὀλίγην τε τράπεζαν.
πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων.

κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
πάντων μνηστήρων, ἐπεὶ οὔτι δήμιός ἐστιν
οἶκος ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος, ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κεῖνος.
ὑμεῖς δὲ μνηστῆρες ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
καὶ χεῖρας, ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός.
καὶ χαλεπόν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον Ἀχαιοί
Τηλεμάχου, μάλα δ' ἥμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει
οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων, τῷ κέ μιν ἤδη
παύσαμεν ἐν μεγάροισι λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, ὁ δ' ἄρ οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
ἦγον, τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί
ἄλσος ὑπὸ σκιερὸν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
πὰρ δ' ἄρ Ὀδυσῆϊ μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο
ἴσην ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον, ὣς γὰρ ἀνώγει
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσῆος θείοιο.
μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ ἀθεμίστια εἰδώς.
Κτήσιππος ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκία ναίεν.
ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἑοῖο
μνάσκετ' Ὀδυσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα.
Κέκλυτε μευ μνηστῆρες ἀγήνορες ὄφρα τι εἴπω.

μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν
ἴσην, οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
ξείνους τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
ἠὲ λοετροχόῳ δώῃ γέρας ἠέ τῳ ἄλλῳ
δμωῶν, οἳ κατὰ δώματ' ὀδυσσῆος θείοιο.
Ὣς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐκ κανέοιο λαβὼν, ὁ δ' ἀλεύατ' ὀδυσσεὺς
ἦκα παρακλίνας κεφαλὴν, μείδησε δὲ θυμῷ
σαρδάνιον μάλα τοῖον, ὁ δ' εὔδμητον βάλε τοῖχον.
κτήσιππον δ' ἄρα τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ.
κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ,
οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον, ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.
ἦ γάρ κέν σε μέσον βάλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι.
καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
ἐνθάδε, τῶ μή τις μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
φαινέτω, ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια, πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τέτλαμεν ἐσορόωντες
μήλων σφαζομένων, οἴνοιό τε πινομένοιο,
καὶ σίτου, χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.
ἀλλ' ἄγε μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ.
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
τεθνάμεναι ἢ τάδε αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι.
ξείνους τε στυφελιζομένους δμῳάς τε γυναῖκας
ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε δαμαστορίδης ἀγέλαος.
ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ,

ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι·
μήτ' ἔτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
δμώων, οἳ κατὰ δώματ' ὀδυσσῆος θείοιο·
τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
ἤπιον εἰ σφῶιν κραδίῃ ἅδοι ἀμφοτέροισιν,
ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἐόλπει
νοστῆσαι ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε,
τόφρ' οὔ τις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν ἰσχέμεναί τε,
μνηστῆρας κατὰ δώματ', ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν·
εἰ νόστησ' ὀδυσεὺς καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα·
νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον ὅ τ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν·
ἀλλ' ἄγε σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον
γήμασθ' ὅς τις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν,
ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμηαι
ἔσθων καὶ πίνων, ἡ δ' ἄλλου δῶμα κομίζῃ.

Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
οὐ μὰ ζῆν' ἀγέλαε καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο
ὅς που τῆλ' ἰθάκης, ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται,
οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον ἀλλὰ κελεύω
γήμασθ' ᾧ κε θέλῃ ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι
αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
μύθῳ ἀναγκαίῳ, μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

Ὣς φάτο τηλέμαχος μνηστῆρσι δὲ παλλὰς ἀθήνη·
ἄσβεστον γέλων ὦρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα·
οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν·
αἱμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον, ὄσσε δ' ἄρα σφέων
δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠΐετο θυμός,
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεοκλύμενος θεοειδής·
ἆ δειλοί τί κακὸν τόδε πάσχετε νυκτὶ μὲν ὑμέων
εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γοῦνα

οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι.
εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλὴ
ἱεμένων ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον, ἠέλιος δὲ
οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν,
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος πολύβου παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν.
ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώς.
ἀλλά μιν αἶψα νέοι δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι, ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἐΐσκει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεοκλύμενος θεοειδής.
Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν.
εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε, καὶ οὔατα, καὶ πόδες ἄμφω,
καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής.
τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὔμμιν
ἐρχόμενον, τό κεν οὔ τις ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλέαιτο
μνηστήρων οἳ δῶμα κάτ' ἀντιθέου ὀδυσῆος
ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε.
Ὣς εἰπὼν ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων.
ἵκετο δ' ἐς πείραιον ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
τηλέμαχον ἐρέθιζον ἐπὶ ξείνοις γελόωντες
ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
τηλέμαχ', οὔ τι σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος,
οἷον μέν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
ἔμπαιον οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὔτως ἄχθος ἀρούρης.
ἄλλος δ' αὖτε τίς οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.
ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη.
τοὺς ξείνους ἐν νηῒ πολυκληῗδι βαλόντες

ἐς σικελοὺς πέμψωμεν ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.
Ὣς ἔφασαν μνηστῆρες, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο δέγμενος αἰεὶ
ὁππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
ἡ δὲ κατ' ἄντηστιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
κούρη ἰκαρίοιο περίφρων πηνελόπεια
ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν, ἑκάστου μῦθον ἄκουε.
δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο
ἡδύ τε καὶ μενοεικὲς, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν.
δόρπου δ' οὐκ ἄν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
θησέμεναι πρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ·Φ· ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

π Ηνελόπη τῷ τείνοντι τὸ τόξον ὁμολογεῖ τὸν ἑαυτῆς γάμον. ὀδυσσεὺς δ' εὐμαίῳ καὶ φιλοιτίῳ ἐντειλάμενος περὶ τῆς τῶν θυρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὸ βέλος διὰ τῶν πελέκεων, ἄλλου τεῖναι μὴ δυνηθέντος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ .Φ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Φῖ δὲ βιὸν προτίθησιν, ἄεθλον πηνελοπέια.

Ηι δ' ἄρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ
γλαυκῶπις ἀθήνη,
κούρῃ ἰκαρίοιο περίφρονι πηνε-
λοπείῃ.
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν
τε σίδηρον.
ἐν μεγάροις ὀδυσῆος ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσετο, οἷο δόμοιο.
εἵλετο δὲ κληῗδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
καλὴν χαλκείην κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
ἔσχατον, ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος.
ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρη
ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.
δῶρα τά οἱ ξεῖνος λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
ἴφιτος εὐρυτίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισι,
τὼ δ' ἐν μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιιν,
οἴκῳ ἐν ὀρτιλόχοιο δαΐφρονος, ἤ τοι ὀδυσσεὺς
ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε.
μῆλα γὰρ ἐξ ἰθάκης μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν ὀδυσσεὺς
παιδνὸς ἐών, πρὸ γὰρ ἧκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἵ οἱ ὄλοντο

δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
αἳ δή οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γένοντο·
ἐπεὶ δὴ διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
φῶθ' ἡρακλῆα μεγάλων ἐπιίστορα ἔργων
ὅς μοι ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ' οὐδὲ τράπεζαν
τὴν ἥν οἱ παρέθηκεν ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι·
τὰς ἐρέων ὀδυσῆϊ συνήντετο δῶκε δὲ τόξον,
τὸ πρὶν μέν ῥ' ἐφόρει μέγας εὔρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν·
τῷ δ' ὀδυσεὺς ξίφος ὀξὺ καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν·
ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος οὐδὲ τραπέζῃ
γνώτην ἀλλήλω, πρὶν γὰρ διὸς ἔπεφνεν
ἴφιτον εὐρυτίδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
ὅς οἱ τόξον ἔδωκε, τὸ δ' οὔποτε δῖος ὀδυσσεὺς
ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
ᾑρεῖτ', ἀλλ' αὐτοῦ μνῆμα ξείνοιο φίλοιο
κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι, φόρει δέ μιν ἧς ἐπὶ γαίης·
ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν·
οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσετο, τόν ποτε τέκτων
ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν·
ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
αὐτίκ' ἄρ' ἥ γ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης·
ἐν δὲ κληῗδ' ἧκε θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
ἄντα τιτυσκομένη, τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠΰτε ταῦρος
βοσκόμενος λειμῶνι, τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
πληγέντα κληῗδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα·
ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
ἕστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἵματα κεῖτο·

ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
αὐτῷ γωρυτῷ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.
ἑζομένη δὲ κατ' αὖθι φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
κλαῖε μάλα λιγέως, ἐκ δ' ᾕρεε τόξον ἄνακτος.
ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
βῆ ῥ' ἴμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.
τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρος
κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο
ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα καὶ φάτο μῦθον.
κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεί,
ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον, οὐδέ τιν' ἄλλην
μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
ἀλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆμαι, θέσθαι τε γυναῖκα.
ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο.
ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
κουρίδιον μάλα καλὸν ἐνίπλεον βιότοιο.
τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔν περ ὀνείρῳ.
Ὣς φάτο, καί ῥ' Εὔμαιον ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολιόν τε σίδηρον.
δακρύσας δ' Εὔμαιος ἐδέξατο καὶ κατέθηκεν.

κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἄνακτος.
ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
νήπιοι ἀγροιῶται ἐφ' ἡμέρια φρονέοντες.
ἆ δειλώ, τί νυ δάκρυ κατείβετον, ἠδὲ γυναικὶ
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον, ᾗ τε καὶ ἄλλως
κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην·
ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἠὲ θύραζε
κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε
μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον, οὐ γὰρ ὀΐω
ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐΰξοον ἐντανύεσθαι.
οὐ γάρ τις μετὰ τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν·
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα·
καὶ γὰρ μνήμων εἰμί, πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει,
νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
ἤτοι ὀϊστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν τότ' ἀτίμα,
ἥμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἑταίρους·
τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
ὢ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων·
μήτηρ μέν μοί φησι φίλη πινυτή περ ἐοῦσα
ἄλλῳ ἅμ' ἕψεσθαι νοσφισαμένη τόδε δῶμα·
αὐτὰρ ἐγὼ γελόω, καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον
οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' ἀχαιΐδα γαῖαν,
οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκήνης,
οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης.
καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε, τί με χρὴ μητέρος αἴνου·
ἀλλ' ἄγε μὴ μύνῃσι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος ὄφρα ἴδωμεν.

καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην.
εἰ δέ κεν ἐντανύσω διοϊστεύσω τε σιδήρου
οὔ κέ μοι ἀχνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
λείποι ἅμ' ἄλλῳ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην.
οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιιν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
ὀρθὸς ἀναΐξας, ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
πρῶτον μὲν πελέκεας στῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας,
πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν.
ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε, τάφος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας
ὡς εὐκόσμως στῆσε, πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει.
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζεν.
τρὶς μέν μιν πελέμιξεν ἐρύσσεσθαι μενεαίνων.
τρὶς δὲ μεθῆκε βίης ἐπιελπόμενος τό γε θυμῷ
νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
καί νύ κε δή ῥ' ἐτάνυσσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων.
ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἀνένευε καὶ ἔσχεθεν ἱέμενόν περ.
τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς τηλεμάχοιο.
ὢ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυς,
ἠὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅ τέ τις πρότερος χαλεπήνῃ.
ἀλλ' ἄγεθ' οἵ περ ἐμοῖο βίῃ πολὺ φέρτεροί ἐστε,
τόξου πειρήσασθε καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
ὣς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἕο θῆκε χαμᾶζε.
κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστῃς σανίδεσσιν.
αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
τοῖσιν δ' ἀντίνοος μετέφη εὐπείθεος υἱός.
ὄρνυσθ' ἑξείης, ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι
ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει.

Ὣς ἔφατ' ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο οἴνοπος υἱός,
ὅ σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
ἷζε μυχοίτατος αἰεί· ἀτασθαλίαι δέ οἱ οἴῳ
ἐχθραὶ ἔσαν· πᾶσι δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν.
ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ.
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου πειρήτιζεν.
οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων
ἀτρίπτους ἁπαλάς, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν.
Ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ ἢ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
τεθνάμεν ἢ ζώοντας ἁμαρτεῖν, οὗθ' ἕνεκ' αἰεὶ
ἐνθάδ' ὁμιλέομεν ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα.
νῦν μέν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μενοινᾷ,
γῆμαι πηνελόπειαν ὀδυσσῆος παράκοιτιν.
αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἠδὲ ἴδηται,
ἄλλην δή τιν' ἔπειτα ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
μνάσθω· ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα
γήμαιθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕο τόξον ἔθηκε,
κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστῃς σανίδεσσιν.
αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
ἂψ δ' αὖτις κατ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
λειῶδες ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε. νεμεσσῶμαι δέ τ' ἀκούων.
εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει,
θυμοῦ, καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,

οἷόν τε

οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι, καὶ ὀϊστῶν.
ἀλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
ὣς φάτο, καί ῥ' ἐκέλευσε μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν.
ἄγρει πῦρ δὴ κῆον ἐνὶ μεγάροισι μελανθεῦ.
πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,
ὄφρα νέοι θάλποντες ἐπιχρείοντες ἀλοιφῇ,
τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέσωμεν ἄεθλον.
ὣς φάθ'· ὁ δ' αἶψ' ἀνέκαιε μελάνθιος ἀκάματον πῦρ.
πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ.
ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος.
τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ' οὐδὲ δύναντο
ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε καὶ εὐρύμαχος θεοειδὴς,
ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
τὼ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἄμφω,
βουκόλος, ἠδὲ συφορβὸς ὀδυσσῆος θείοιο.
ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος ὀδυσσεύς.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκτὸς θυρέων, ἔσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆς
φθεγξάμενός σφ' ἐπέεσσι προσηύδα μειλιχίοισι.
βουκόλε καὶ σὺ συφορβὲ, ἔπος τί κε μυθησαίμην
ἦ αὐτὸς κεύθω, φράζεσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
ποῖοί κ' εἶτ' ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν εἴ ποθεν ἔλθοι.
ὧδε μάλ' ἐξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκοι,
ἢ καὶ μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ' ἢ ὀδυσῆϊ,
εἴπαθ' ὅπως ὑμέας κραδίη θυμός τε κελεύει.
τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ τοῦτο τελευτήσειας ἐέλδωρ.
ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων.
γνοίης χ', οἵη ἐμὴ δύναμις, καὶ χεῖρες ἕπονται.

ὣς δ᾽ αὔτως εὔμαιος ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι
νοστῆσαι ὀδυσῆα πολύφρονα ὅν δὲ δόμον δέ,
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τῶν γε νόον νημερτέ᾽ ἀνέγνω,
ἐξαῦτις σφ᾽ ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν
ἔνδον μὲν δὴ ὅδ᾽ αὐτὸς ἐγὼ κακὰ πολλὰ μογήσας,
ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν·
γιγνώσκω δ᾽ ὡς σφῶιν ἐελδομένοισιν ἱκάνω·
οἴοισιν δμώων, τῶν δ᾽ ἄλλων οὔ τευ ἄκουσα
εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ᾽ ἱκέσθαι·
σφῶιν δ᾽ ὡς ἔσεταί περ ἀληθείην καταλέξω·
αἴχ᾽ ὑπ᾽ ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς
ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους καὶ κτήματ᾽ ὀπάσσω·
οἰκία τ᾽ ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα, καί μοι ἔπειτα
τηλεμάχῳ ἑτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον·
εἰ δ᾽ ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
ὄφρα μ᾽ ἐΰγνωτον πιστωθῆτόν τ᾽ ἐνὶ θυμῷ,
οὐλὴν τήν ποτέ με σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
παρνησόνδ᾽ ἐλθόντα σὺν υἱάσιν αὐτολύκοιο·
Ὣς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς·
τὼ δ᾽ ἐπεὶ εἰσιδέτην εὖτ᾽ ἐφράσσαντο ἕκαστα·
κλαῖον ἄρ᾽ ἀμφ᾽ ὀδυσῆα δαΐφρονα, χεῖρε βαλόντε·
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλήν τε, καὶ ὤμους·
ὣς δ᾽ αὔτως ὀδυσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσε·
καί νύ κ᾽ ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
εἰ μὴ ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε φώνησέν τε·
παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε μή τις ἴδηται
ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ εἴπῃσι καὶ εἴσω·
ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μὴ δ᾽ ἅμα πάντες·
πρῶτος ἐγώ, μετὰ δ᾽ ὔμμες, ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω
ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ

οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην.
ἀλλὰ σὺ δῖ' εὔμαιε φέρων ἀνὰ δώματα τόξον.
ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ δόμεναι, εἰπεῖν τε γυναιξὶ
κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας,
ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
σοὶ δὲ φιλοίτιε δῖε θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
κληῖσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας.
ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη.
ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην θείου ὀδυσῆος.
εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρὸς, ἀλλά μιν οὐδ' ὣς
ἐντανύσαι δύνατο, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων.
οὔτι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ.
εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἀχαιΐδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
ἀμφιάλῳ ἰθάκῃ, αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν.
ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
ἀντιθέου ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
τόξον, ἐλεγχείη δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Τὸν δ' αὖτ' ἀντίνοος προσέφη εὐπείθεος υἱός.
εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται, νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
ἁγνὴ, τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ', ἀλλὰ ἕκηλοι
κάτθετ', ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴκ' ἐῶμεν ἅπαντας
ἑστάμεν, οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὀΐω,
ἐλθόντ' ἐς μέγαρον λαερτιάδεω ὀδυσῆος.

ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν·
ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.
ἠῶθεν δὲ κέλεσθε μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν
αἶγας ἄγειν, αἳ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν·
ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς ἔφατ' ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν·
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσαντ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ ἀντίνοον βασιλῆα
λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε·
ἠῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
χειρῶν, καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν
ἲς οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
ἦ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ' ἀκομιστίη τε.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
δείσαντες μὴ τόξον ἐΰξοον ἐντανύσειεν·
ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
ἆ δειλὲ ξείνων, ἔνι τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί·
οὐκ ἀγαπᾷς ὃ ἕκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
δαίνυσαι, οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις
μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος, οὐδέ τις ἄλλος
ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει·
οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους

βλάπτει, ὅς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
οἶνος καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν εὐρυτίωνα
ἄασ' ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου πειριθόοιο,
ἐς λαπίθας ἐλθόντ', ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κατὰ πειριθόοιο.
ἥρωας δ' ἄχος εἷλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε
ἕλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες, ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἀασθεὶς
ᾔιεν ἣν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ.
ἐξ οὗ κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη.
οἷ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων,
ὣς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι αἴ κε τὸ τόξον
ἐντανύσῃς, οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ ἄφαρ δέ σε νηὶ μελαίνῃ
εἰς ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων
πέμψομεν, ἔνθεν δ' οὔ τι σαώσεαι, ἀλλὰ ἕκηλος
πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια.
ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
ξείνους τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
ἔλπεαι αἴ χ' ὁ ξεῖνος ὀδυσσῆος μέγα τόξον
ἐντανύσῃ χερσίν τε, βίηφί τε ἦφι πιθήσας,
οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι καὶ ἑὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν.
οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε,
μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.
Τὴν δ' αὖτ' εὐρύμαχος πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα.
κούρη ἰκαρίοιο περίφρων πηνελόπεια,
οὔ τί σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀΐομεν οὐδὲ ἔοικεν.
ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,

μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος ἀχαιῶν·
ἦ πολὺ χείρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
μνῶνται, οὐδέ τι τόξον ἐΰξοον ἐντανύουσιν·
ἀλλ' ἄλλός τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου·
ὣς ἐρέουσ' ἡμῖν δ' ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια·
εὐρύμαχ' οὔπως ἐστὶν ἐϋκλεῖας κατὰ δῆμον
ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
ἀνδρὸς ἀριστῆος, τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε·
οὗτος δὲ ξεῖνος μάλα μὲν μέγας ἠδ' εὐπηγής·
ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός·
ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα ἴδωμεν·
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος ἀπόλλων,
ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα καλά·
δώσω δ' ὀξὺν ἄκοντα κυνῶν ἀλκτῆρα, καὶ ἀνδρῶν·
καὶ ξίφος ἀμφηκὲς, δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα·
πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύοι·
Τὴν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
μῆτερ ἐμὴ τόξον μὲν ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
κρείσσων ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι,
οὐδ' ὅσοι κραναὴν ἰθάκην κατὰ κοιρανέουσιν,
οὐδ' ὅσοι ναίουσι πρὸς ἤλιδος ἱπποβότοιο·
τῶν οὔτις μ' ἀέκοντα βιήσεται αἴκε θέλοιμι,
καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι·
ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ἔργον ἐποίχεσθαι, μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ, τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ·

ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·
παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ·
ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός·
μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·
ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις ἀμέγαρτε συβῶτα
πλαγκτέ, τάχ' ἄν τ' ἐφ' ὕεσι κύνες ταχέες κατέδονται.
οἷον ἀπ' ἀνθρώπων οὓς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
ἡμῖν ἱλήκῃσι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς φάσαν, αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτοῦ ἐνὶ χώρῳ
δείσας, οὕνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις,
μή σε καὶ ὁπλότερός περ ἐὼν ἀγρόνδε δίωμαι
βάλλων χερμαδίοισι, βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
αἲ γὰρ πάντων τόσον ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι
μνηστήρων χερσίν τε, βίηφί τε φέρτερος εἴην,
τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
ἡμετέρου ἐξ οἴκου, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
μνηστῆρες, καὶ δὴ μέθιεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης,
ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
κληῗσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε

προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι περὶ ἔργῳ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
κλήϊσαι δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο φιλοίτιος ἆλτο θύραζε.
κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἤϊεν αὐτός.
ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη,
εἰσορόων Ὀδυσῆα, ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα
πάντῃ ἀναστρεφέων πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
ἤ τις θηητὴρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων.
ἤ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτὸς οἴκοθι κεῖται,
ἤ ὅγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν, ὡς ἐνὶ χερσὶν
νωμᾶ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.
ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
αἲ γὰρ δὴ τοσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες, ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἴδε πάντῃ.
ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς
ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδὴν
ἅψας ἀμφοτέρωθεν ἐΰστρεφὲς ἔντερον οἰός.
ὣς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς.
ἡ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδήν.
μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρὼς
ἐτράπετο, Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων.
γήθησεν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

ὅττι ῥά οἱ τέρας ἧκε κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
εἵλετο δ' ὠκὺν ὀϊστὸν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
γυμνὸς, τοὶ δ' ἄλλοι κοίλης ἔντοσθε φαρέτρης
κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
τόν ῥ' ἐπὶ πήχει ἑλὼν ἕλκεν νευρὴν γλυφίδας τε
αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος ἧκε δ' ὀϊστὸν
ἄντα τιτυσκόμενος, πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
πρώτης στελειῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
ἰὸς χαλκοβαρὴς, ὁ δὲ τηλέμαχον προσέειπεν.
τηλέμαχ', οὔ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
ἥμενος, οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
δὴν ἔκαμον τανύων, ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον ἀχαιοῖσι τετυκέσθαι
ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἑψιάασθαι
μολπῇ καὶ φόρμιγγι, τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
ἦ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν, ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
τηλέμαχος φίλος υἱὸς ὀδυσσῆος θείοιο,
ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχει, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ.
πὰρ θρόνῳ εἱστήκει κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ · Χ · ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

τ

Α περὶ τὴν μνηστηροφονίαν ἐργασάμενος ὀδυσσεὺς παρούσης ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἑξῆς τὰς θεραπαίνας διὰ τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων, κολάζει ἅμα μελανθίῳ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Χ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Χῖ Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκαίνυτο νηλέϊ χαλκῷ.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς.
ᾱ ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
ἰῶν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν.
οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται.
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὔπω τις βάλεν ἀνήρ,
εἴσομαι αἴ κε τύχωμι, πόρη δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.
ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.
ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
χρύσεον ἄμφωτον, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
ὄφρα πίοι οἴνοιο, φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
μέμβλετο· τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη
οἷ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν, καὶ κῆρα μέλαιναν.
τὸν δ' Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενον βάλεν ἰῷ.
ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
βλημένου, αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
αἵματος ἀνδρομένοιο, θοῶς δ' ἀπὸ εἷο τράπεζαν
ὦσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε.
σῖτός τε κρέατ' ὀπτὰ φορύνετο, τοὶ δ' ὁμάδησαν
μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα.

ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
πάντοσε παπταίνοντες ἐΰτμήτους ποτὶ τοίχους.
οὐδέ πῃ ἀσπὶς ἔην οὐδ᾽ ἄλκιμον ἔγχος ἑλέσθαι.
νείκειον δ᾽ Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσι.
ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι οὐκέτ᾽ ἀέθλων
ἄλλων ἀντιάσεις, νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὃς μέγ᾽ ἄριστος
κούρων ἐν Ἰθάκῃ, τῷ σ᾽ ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
ἴσκον ἕκαστος ἀνήρ, ἐπειὴ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
ἄνδρα κατακτεῖναι, τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόησαν,
ὡς δή σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ᾽ ἐφῆπτο.
τοὺς δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
ὦ κύνες, οὔ μ᾽ ἔτ᾽ ἐφάσκεθ᾽ ὑπότροπον οἴκαδ᾽ ἱκέσθαι
δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον.
αὐτοῦ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα.
δμῳῇσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
οὔτε θεοὺς δείσαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
οὔτέ τιν᾽ ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι.
νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ᾽ ἐφῆπται
ὣς φάτο, τοὺς δ᾽ ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
πάπταινεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Εὐρύμαχος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν.
εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουθας.
ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπες ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα πολλὰ δ᾽ ἐπ᾽ ἀγροῦ.
ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἤδη κεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων
Ἀντίνοος, οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,
οὔτι γάμου τόσσον κεχρημένος οὔτε χατίζων,
ἀλλ᾽ ἄλλα φρονέων τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων,
ὄφρ᾽ Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐϋκτιμένης βασιλεύοι

αὐτὸς, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας·
νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται, σὺ δὲ φείδεο λαῶν
σῶν, ἀτὰρ ἄμμες ὄπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον
ὅσσα τοι ἐκπέποται, καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισι,
τιμὴν ἀμφὶς, ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος,
χαλκόν τε, χρυσόν τ', ἀποδώσομεν εἰσόκε σὸν κῆρ
ἰανθῇ, πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Τὸν δ' ἄρ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε
ὅσσα τε νῦν ὔμμ' ἐστὶ καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
οὐδέ κεν ὣς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι
νῦν ὑμῖν παράκειται ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι,
ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ·
ἀλλά τιν' οὐ φεύξεσθαι ὀΐομαι αἰπὺν ὄλεθρον·
Ὣς φάτο, τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
τοῖσιν δ' εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις·
ὦ φίλοι, οὔτ' ἄρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐΰξοον ἠδὲ φαρέτρην
οὐδοῦ ἀπὸ ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰσόκε πάντας
ἄμμε κατακτείνῃ, ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης,
φάσγανά τε σπάσασθε καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
ἰῶν ὠκυμόρων, ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
ἀθρόοι εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων·
ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο·
τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἐρύσσατο φάσγανον ὀξὺ
χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, ἆλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
σμερδαλέα ἰάχων, ὁ δ' ὁμαρτῇ δῖος ὀδυσσεύς,
ἰὸν ἀποπροϊεὶς, βάλε δὲ στῆθος παρὰ μαζόν·

ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
φάσγανον ἧκε χαμᾶζε, περιῤῥηδὴς δὲ τραπέζῃ
κάππεσε δινηθεὶς, ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε,
καὶ δέπας ἀμφικύπελλον, ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ
θυμῷ ἀνιάζων, ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
λακτίζων ἐτίναξε, κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλὺς.
ἀμφίνομος δ' ὀδυσῆος ἐείσατο κυδαλίμοιο
ἀντίος ἀΐξας, εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ.
εἴπως οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ
ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.
δούπησεν δὲ πεσών. χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος.
αὐτοῦ ἐν ἀμφινόμῳ, περὶ γὰρ δίε μή τις ἀχαιῶν
ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσειε
φασγάνῳ ἀΐξας, ἠὲ προπρηνέϊ τύψας.
βῆ δὲ θέων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δοῦρε.
καὶ κυνέην εὔχαλκον ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,
αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών. δώσω δὲ συβώτῃ
καὶ τῷ βουκόλῳ, ἄλλα τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
οἶσε θέων, εἵως μοι ἀμύνεσθαι πὰρ ὀϊστοὶ,
μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.
Ὣς φάτο τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
βῆ δ' ἴμεναι θάλαμον, ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο.
ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτώ.
καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας.
βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανε.

αὐτὸς δὲ πρώτιστα περὶ χροῒ δύσετο χαλκόν·
ὣς δ' αὔτως τὼ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλά·
ἔσταν δ' ἀμφ' ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην·
αὐτὰρ ὅ γ' ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνασθαι ἔσαν ἰοί,
τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
βάλλε τιτυσκόμενος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον·
αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ἄνακτα,
τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
ἔκλιν' ἑστάμεναι πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον,
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ·
ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·
ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
τὴν δ' ὀδυσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
ἑσταότ' ἄγχ' αὐτῆς, μία δ' οἴη γίνετ' ἐφορμή·
τοῖς δ' ἀγέλαος μετέειπεν ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,
καὶ εἴποι λαοῖσι, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο·
τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσαιτο·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν·
οὔπως ἔστ' ἀγέλαε διοτρεφές, ἄγχι γὰρ αἰνῶς
αὐλῆς καλὰ θύρετρα καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
καί χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ ὅς τ' ἄλκιμος εἴη·
ἀλλ' ἄγεθ' ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
ἐκ θαλάμου, ἔνθεν γὰρ ὀΐομαι, οὐδέ πη ἄλλῃ
τεύχεα κατθέσθην ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·
Ὣς εἰπὼν, ἀνέβαινε μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν

ἐς θαλάμους ὀδυσῆος ἀναῤῥῶγας μεγάροιο.
ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα.
καὶ τόσας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας
βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
καὶ τότ' ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα χερσί τε δοῦρα
μακρὰ τινάσσοντας, μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
αἶψα δὲ τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν ἠὲ μελανθεύς.
τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, οὐδέ τις ἄλλος
αἴτιος, ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
κάλλιπον ἐγκλίνας, τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
ἀλλ' ἴθι δῖ' εὔμαιε θύρην ἐπίθες θαλάμοιο
καὶ φράσαι εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἣ τάδε ῥέζει.
ἢ υἱὸς δολίοιο μελανθεύς, τόν περ ὀΐω.
ὣς οἱ μὲν, τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
βῆ δ' αὖτις θαλαμόνδε μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν.
οἴσων τεύχεα καλὰ, νόησε δὲ δῖος ὑφορβός.
αἶψα δ' ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα.
διογενὲς λαερτιάδη πολυμήχαν' ὀδυσσεῦ.
κεῖνος δ' αὖτ' ἀΐδηλος ἀνὴρ ὃν ὀϊόμεθ' αὐτοὶ
ἔρχεται ἐς θάλαμον, σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσπες
ἤ μιν ἀποκτείνω αἴ κεν κρείσσων γε γένωμαι.
ἦέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
πολλὰς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
ἤτοι ἐγὼ καὶ τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς
σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων μάλα περ μεμαῶτας.

σφῶι δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε·
σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι πελάσαι τε δοκοῖσιν·
ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν, χαλέπ' ἄλγεα πάσχῃ·
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα·
ἤτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κατὰ, τεύχε' ἐρεύνα·
τὼ δ' ἔσταν ἑκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε·
εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ, φέρων καλὴν τρυφάλειαν·
τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ γέρον πεπαλαγμένον ἄζῃ
λαέρτεω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκε·
δὴ τότε γ' ἤδη κεῖτο, ῥαφαὶ δὲ λέλυντο ἱμάντων·
τὼ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἑλέτην, ἔρυσάν τέ μιν εἴσω
κουρίξ, ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον, ἀχνύμενον κῆρ·
σὺν δὲ πόδας χεῖράς τ' ἔδεον θυμαλγέϊ δεσμῷ
εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερὲς ὡς ἐκέλευσεν
υἱὸς λαέρταο πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς·
σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι·
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης εὔμαιε συβῶτα·
νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ μελάνθιε νύκτα φυλάξεις
εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος ὡς ἐπέοικεν
οὐδὲ σέ γ' ἠριγένεια παρ' ὠκεανοῖο ῥοάων
λήσει ἀνερχομένη χρυσόθρονος, ἡνίκ' ἀγινεῖς,
αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κατὰ δαῖτα πένεσθαι·
ὣς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο ταθεὶς, ὀλοῷ ἐνὶ δεσμῷ,
τὼ δ' ἐς τεύχεα δύντε θύρην τ' ἐπιθέντε φαεινήν,
βήτην δ' εἰς ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην·

ἔνθα

ἔνθα μένος πνείοντες ἐφέστασαν, οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ
τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμου, πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
τοῖσι δ' ἐπαγχίμολον θυγάτηρ διὸς ἦλθεν ἀθήνη.
μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
τὴν δ' ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε.
μέντορ ἄμυνον ἀρὴν, μνῆσαι δ' ἑτάροιο φίλοιο,
ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον ὁμηλικίη δέ μοι ἐσσί.
Ὣς ἔφατ' οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν' ἀθήνην.
μνηστῆρες δ' ἑτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
πρῶτος τήν γ' ἐνένιπε δαμαστορίδης ἀγέλαος.
μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθῃσιν ὀδυσσεὺς
μνηστήρεσσι μάχεσθαι ἀμυνέμεναι δὲ οἱ αὐτῷ.
ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι ὀίω,
ὁππότε κεν τούτους κτέωμεν πατέρ', ἠδὲ καὶ υἱόν.
ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι οἷα μενοινᾷς
ἔρδειν ἐν μεγάροις. σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις.
αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
κτήμαθ' ὁπόσσα τοι ἐστὶ τάτ' ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφι.
τοῖσιν ὀδυσσῆος μεταμίξομεν, οὐδέ τοι υἷας
ζώειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν, οὐδὲ θύγατρας.
οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεύειν.
Ὣς φάτ', ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
νείκεσσεν δ' ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
οὐκ ἔτι σοί γ' ὀδυσεῦ μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκή,
οἵη ὅτ' ἀμφ' ἑλένῃ λευκωλένῳ εὐπατερείῃ
εἰνάετες τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμὲς αἰεί.
πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
σῇ δ' ἤλω βουλῇ πριάμου πόλις εὐρυάγυια.
πῶς δὴ νῦν ὅτε σὸν δῆμον καὶ κτήμαθ' ἱκάνεις
ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι.

ἀλλ' ἄγε δεῦρο πέπον παρ' ἔμ' ἵστασο καὶ ἴδ' ἔργον
ὄφρ' εἰδῇς οἷοί τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
μέντωρ ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.
ἦ ῥα καὶ οὔπω πάγχυ δίδου ἑτεραλκέα νίκην,
ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν
ἠμὲν ὀδυσσῆος, ἠδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
ἕζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι ἰκέλη ἄντην.
μνηστῆρας δ' ὤτρυνε δαμαστορίδης ἀγέλαος,
εὐρύνομός τε, καὶ ἀμφιμέδων δημοπτόλεμός τε,
πείσανδρός τε πολυκτορίδης, πόλυβός τε δαΐφρων·
οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι·
ὅσσοι ἔτ' ἔζωον, περί τε ψυχέων ἐμάχοντο.
τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
τοῖς δ' ἀγέλεως μετέειπεν ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
Ω φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
καὶ δή οἱ μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὔγματα εἰπών·
οἱ δ' οἶοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι.
τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἐφίετε δούρατα μακρά·
ἀλλ' ἄγεθ' οἱ ἓξ πρῶτον ἀκοντίσατ' αἴ κε ποθι ζεὺς
δώῃ ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
τῶν δ' ἄλλων οὐ κῦδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.
Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκέλευεν.
ἱέμενοι, τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν ἀθήνη.
τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο·
βεβλήκει ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν.
ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς·
Ω φίλοι ἤδη μέν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμι

μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν
ἡμέας ἐξιναρίξαι, ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
ἄντα τιτυσκόμενοι, δημοπτόλεμον μὲν ὀδυσσεύς.
εὐρυάδην δ' ἄρα τηλέμαχος, ἔλατον δὲ συβώτης.
πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
οἱ μὲν, ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
μνηστῆρες δ' ἂρ ἐχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε,
τοὶ δ' ἄρ ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἕλοντο.
αὖτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα
ἱέμενοι, τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν ἀθήνη.
τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν.
ἀλλ' οὐδ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
ἀμφιμέδων δ' ἄρα τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
λίγδην, ἄκρον δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
κτήσιππος δ' εὔμαιον ὑπὲρ σάκεος ἔγχεϊ μακρῷ.
ὦμον ἐπέγραψεν, τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε.
τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα.
ἔνθ' αὖτ' εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος ὀδυσσεύς.
ἀμφιμέδοντα δὲ τηλέμαχος, πόλυβον δὲ συβώτης.
κτήσιππον δ' ἂρ ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
βεβλήκει πρὸς στῆθος, ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα.
ὦ πολυθερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
εἴκων ἀφραδίης μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι
μῦθον ἐπιτρέψαι, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον ὅν ποτ' ἔδωκας
ἀντιθέῳ ὀδυσῆϊ δόμον κάτ' ἀλητεύοντι.
ἦ ῥα βοῶν ἑλίκων ἐπιβουκόλος. αὐτὰρ ὀδυσσεὺς

οὖτα δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ.
τηλέμαχος δ' εὐηνορίδην λειώκριτον οὖτα
δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
ἤριπε δὲ πρηνής, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
δὴ τότ' ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν
ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς, τῶν δὲ, φρένες ἐπτοίηθεν.
οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον βόες ὡς ἀγελαῖαι.
τὰς μέν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
οἱ δ' ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,
ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσι,
ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
γίνεται οὐδὲ φυγή, χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ.
ὣς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα,
τύπτον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
λειώδης δ' ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων.
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
γουνοῦμαί σ' ὀδυσεῦ, σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον.
οὐ γάρ πω τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
εἰπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον, ἀλλὰ καὶ ἄλλους
παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἄπο χεῖρας ἔχεσθαι.
τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἐοργὼς
κείσομαι, ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὸν δ' ἄρ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς,
εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὔχεαι εἶναι,
πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι.

τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι.
σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι.
τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα.
Ὣς ἄρα φωνήσας ξίφος εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
κείμενον, ὅ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
κτεινόμενος, τῷ τόν γε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε.
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δ' ἔτ' ἀοιδὸς ἀλύσκαζε κῆρα μέλαιναν
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
ἔστη δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν.
ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην, δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριξεν,
ἢ ἐκδὺς μεγάροιο Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν
ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον.
ἢ γούνων λίσσοιτο προσαΐξας Ὀδυσῆα.
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
ἤτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
μεσσηγὺς κρητῆρος, ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου.
αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας λάβε γούνων.
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ, σὺ δέ μ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον.
αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
πέφνῃς, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
αὐτοδίδακτος δ' εἰμί, θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
παντοίας ἐνέφυσεν, ἔοικα δέ τοι παραείδειν
ὥστε θεῷ, τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι,
καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι σὸς φίλος υἱός,
ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας.

ἀλλὰ πολὺ πλέονας καὶ κρείσσονας ἦγον ἀνάγκῃ·
Ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
αἶψα δ' ἑὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ·
καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅς τέ μευ αἰεὶ
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος·
εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος ἠὲ συβώτης,
ἠὲ σοὶ ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα·
Ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα·
ἕστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν·
αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην·
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων·
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί, σὺ δ' ἴσχεο, εἰπὲ δὲ πατρὶ
μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέϊ χαλκῷ·
ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἵ οἱ ἔκειρον
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον·
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
θάρσει, ἐπεὶ δή σ' οὗτος ἐρύσατο καὶ ἐσάωσεν,
ὄφρα γνῷς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἴπῃσθα καὶ ἄλλῳ·
ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων·
ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἕζεσθε θύραζε
ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδός,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὅττεό με χρή·
Ὣς φάτο, τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε·
ἑζέσθην δ' ἄρα τώ γε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
πάντοσε παπταίνοντε φόνον ποτιδεγμένω αἰεί·
πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν·

τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
πεπτηῶτας πολλοὺς, ὥστ' ἰχθύας οὕς θ' ἁλιῆες
κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης.
δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῷ, οἱ δέ τε πάντες
κύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
τῶν μέν τ' ἠέλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν,
ὣς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν.
ὄφρα ἔπος εἴποιμι τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
κινήσας δὲ θύρην προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν.
δεῦρο δὴ ὄρσο γρηῢ παλαιγενὲς ἥ τε γυναικῶν
δμῳάων σκοπός ἐσσι, κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων
ἔρχεο, κικλήσκει σε πατὴρ ἐμὸς, ὄφρα τι εἴπῃ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
ὤϊξεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
βῆ δ' ἴμεν, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσιν.
αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.
ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο,
πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε, παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
αἱματόεντα πέλει, δεινὸς δ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι,
ὣς Ὀδυσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
ἡ δ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἷμα,
ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον.
ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένην περ.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
ἐν θυμῷ γρηῦ χαῖρε καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε.
οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.

τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σχέτλια ἔργα·
οὔ τινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων·
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον·
ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον
αἵ τε μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσι·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς εὐρύκλεια·
τοὶ γὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείην καταλέξω·
πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
δμωαί, τὰς μέν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
εἴριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
τάων δώδεκα πᾶσαι, ἀναιδείης ἐπέβησαν·
οὔτ' ἐμὲ τίουσαι· οὔτ' αὐτὴν πηνελόπειαν·
τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο οὐδέ ἑ μήτηρ
σημαίνειν εἴασκεν ἐπὶ δμῳῇσι γυναιξίν·
ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε·
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
μή πω τήνδ' ἐπέγειρε, σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξὶν
ἐλθέμεν, αἵ περ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο·
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι·
αὐτὰρ ὁ τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
εἰς ἓ καλεσσάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·
αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας,
ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν·
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσεσθε,
δμῳὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο
μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς·

θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσόκε πασέων
ψυχὰς ἐξαφέλησθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' ἀφροδίτης.
τὴν ἄρ ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον μίσγοντό τε λάθρῃ.
ὣς ἔφαθ', αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι.
αἴν' ὀλοφυρόμεναι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνειῶτας.
κὰδ δ' ἄρ ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς
ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι, σήμαινε δ' ὀδυσσεὺς
αὐτὸς ἐπισπέρχων, ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκῃ.
αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας.
ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
αὐτὰρ τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
ξῦον, ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο.
δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο,
μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς.
εἴλεον ἐν στείνει ὅθεν οὔπως ἦεν ἀλύξαι.
τοῖσι δὲ τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν.
μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν,
μητέρι θ' ἡμετέρῃ παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον.
ὣς ἄρ ἔφη, καὶ πεῖσμα νεὼς κυανοπρώροιο
κίονος ἐξάψας μεγάλης περίβαλλε θόλοιο
ὑψόσ' ἐπενταννύσας, μή τις ποσὶν οὖδας ἵκηται.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι
ἕρκει ἐνιπλήξωσι, τό δ' ἑστήκει ἐνὶ θάμνῳ,
αὖλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς ὑπεδέξατο κοῖτος,
ὣς αἵγ' ἑξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
δειρῇσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.

ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ οὔτι μάλα δήν.
ἐκ δὲ μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
τάμνον, μήδεά τ' ἐξέρυσαν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον κεκοτηότι θυμῷ.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
εἰς ὀδυσῆα δόμονδε κίον, τετέλεστο δὲ ἔργον.
αὐτὰρ ὅ γε προσέειπε φίλην τροφὸν εὐρύκλειαν.
οἶσε θέειον γρηῦ κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
ὄφρα θεειώσω μέγαρον, σὺ δὲ πηνελόπειαν
ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
πάσας δ' ὄτρυνον δμωὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς εὐρύκλεια.
ναὶ δὴ ταῦτά γε τέκνον ἐμὸν κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐνείκω.
μὴ δ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους
ἕσταθ' ἐνὶ μεγάροισι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε φίλη τροφὸς εὐρύκλεια.
ἤνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
γρηῢς δ' αὖτ' ἀπέβη διὰ δώματα κάλ' ὀδυσῆος
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἠσπάζοντ' ὀδυσῆα.
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε, καὶ ὤμους,
χεῖράς τ' αἰνύμεναι, τὸν δὲ γλυκὺς ἵμερος ᾕρει,
κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς, γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ .Ψ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ἀ Ναγνωρισμὸς ὀδυσσέως πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλάνης διηγημάτων ἀνακεφαλαίωσις, καὶ ὀδυσσέως καὶ τηλεμάχου κατὰ τῶν οἰκείων ἔξοδος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ .Ψ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ψῖ δ' ἀναγνωρίζει πόσιν ὃν πότε πηνελόπεια.

γ Ρηΰς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσετο
καγχαλόωσα,
δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν
ἔνδον ἐόντα.
γούνατα δ' ἐῤῥώσαντο, πόδες δ'
ὑπεκταίνοντο.
στῆ δ' ἄρ ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
ἔγρεο πηνελόπεια φίλον τέκος, ὄφρα ἴδηαι
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι, τά τ' ἔλδεαι ἤματα πάντα.
ἦλθ' ὀδυσσεὺς καὶ οἶκον ἱκάνεται ὀψέ περ ἐλθών.
μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἵ θ' ἑὸν οἶκον.
κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.
Τὴν δ' ἦυτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια.
›› μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν, οἵ τε δύνανται
›› ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,

καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
οἵ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα·
τίπτε με λωβεύεις πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
ταῦτα παρὲξ ἐρέουσα, καὶ ἐξ ὕπνου μ᾽ ἀνεγείρεις
ἡδέος, ὅς μ᾽ ἐπέδησε φίλα βλέφαρ᾽ ἀμφικαλύψας·
οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ ὀδυσσεὺς
ᾤχετ᾽ ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
ἀλλ᾽ ἄγε νῦν κατάβηθι καὶ ἂψ ἔρχεο μέγαρόνδε.
εἰ γάρ τίς μ᾽ ἄλλη γε γυναικῶν, αἵ μοι ἔασι
ταῦτ᾽ ἐλθοῦσ᾽ ἤγγειλε καὶ ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε,
τῶ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
αὖτις ἔσω μεγάρων, σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
Τὴν δ᾽ αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς εὐρύκλεια·
οὔ τι σε λωβεύω τέκνον φίλον ἀλλ᾽ ἔτυμόν τοι
ἦλθ᾽ ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται ὡς ἀγορεύω
ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι,
τηλέμαχος δ᾽ ἄρα μιν πάλαι ᾔδειν ἔνδον ἐόντα,
ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,
ὄφρ᾽ ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων.
Ὣς ἔφαθ᾽, ἡ δ᾽ ἐχάρη καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
γρηῒ περιπλέχθη, βλεφάρων δ᾽ ἀπὸ δάκρυον ἧκε,
καί μιν φωνήσασ᾽ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
εἰ δ᾽ ἄγε δή μοι μαῖα φίλη νημερτὲς ἐνίσπε,
εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἱκάνεται ὡς ἀγορεύεις,
ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε
μοῦνος ἐών, οἳ δ᾽ αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον·
Τὴν δ᾽ αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς εὐρύκλεια·
οὐκ ἴδον οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουσα
κτεινομένων, ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων
ἥμεθ᾽ ἀτυζόμεναι, σανίδες δ᾽ ἔχον εὖ ἀραρυῖαι

πρίν γ' ὅτε δή με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος, τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν
ἑσταόθ', οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὖδας ἔχοντες
κείατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν, ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης.
αἵματι, καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον ὥς τε λέοντα.
νῦν δ' οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
ἀθρόοι, αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλὲς
πῦρ μέγα κηάμενος, σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
ἀλλ' ἕπευ ὄφρα σφῶϊν ἐϋφροσύνης ἐπιβῆτον
ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται.
ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὗρε δὲ καὶ σὲ,
καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι, κακῶς δ' ὑπέρ μιν ἔρεζον
μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόωσα.
οἶσθα γὰρ ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη,
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε καὶ υἱέϊ τὸν, τεκόμεσθα.
ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος ὡς ἀγορεύεις.
ἀλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυοὺς
ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα.
οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτι σφέας εἰσαφίκοιτο.
τῶ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιΐδος, ὤλετο δ' αὐτός.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
ἣ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ' ἐσχάρῃ· οὔποτ' ἔφησθα
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω.

οὐλήν, τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην, ἔθελον δὲ σοὶ αὐτῇ
εἰπέμεν, ἀλλά με κεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν
οὐκ ἔα εἰπέμεναι πολυϊδρείῃσι νόοιο.
ἀλλ' ἕπευ, αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς
αἴκεν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
μαῖα φίλη, χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
δήνεα εἴρυσθαι μάλα περ πολυΐδριν ἐοῦσαν.
ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν ὄφρα ἴδωμαι
ἄνδρας μνηστῆρας τεθνειῶτας, ἠδ' ὃς ἔπεφνεν.
Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα, πολλὰ δέ οἱ κῆρ
ὥρμαιν' ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι,
ἢ παρστᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
ἡ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθε καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν,
ἕζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ,
τοίχου τοῦ ἑτέρου, ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
ἧστο κάτω ὁρόων ποτιδέγμενος εἴτί μιν εἴποι
ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
ἡ δ' ἄνεω δὴν ἧστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν·
ὄψει δ' ἄλλοτε μέν μιν ἐνωπιδίως ἐσίδεσκεν,
ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τηλέμαχος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
μῆτερ ἐμὴ δύσμητερ ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα.
τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
ἑζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι οὐδὲ μεταλλᾷς.
οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
ἀνδρὸς ἀφεσταίη ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια·
τέκνον ἐμόν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν·
οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος οὐδ' ἐρέεσθαι,
οὐδ' ἐς ὦπα ἰδέσθαι ἐναντίον, εἰ δ' ἐτεὸν δὴ
ἔστ' ὀδυσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶϊ
γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον, ἔστι γὰρ ἡμῖν
σήμαθ' ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς,
αἶψα δὲ τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
τηλέμαχ' ἤτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
πειράζειν ἐμέθεν, τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.
νῦν ὅττι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι
τοὔνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὔπω φησὶ τὸν εἶναι.
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
καὶ γάρ τίς θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
ᾧ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
φεύγει πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν.
ἡμεῖς δ' ἕρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
κούρων εἰν ἰθάκῃ. τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε πάτερ φίλε, σὴν γὰρ ἀρίστην
μῆτιν ἐπ' ἀνθρώποισι φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κε τίς τοι
ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τι φημὶ
ἀλκῆς δευήσεσθαι ὅση δύναμίς γε πάρεστι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
πρῶτα μὲν ἂρ λούσασθε καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
δμῳὰς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἵμαθ' ἑλέσθαι.
αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν

ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο·
ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι ἐκτὸς ἀκούων,
ἢ ἀν᾽ ὁδὸν στείχων, ἢ οἳ περιναιετάουσιν,
μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστυ γένηται
ἀνδρῶν μνηστήρων, πρίν γ᾽ ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω,
ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον, ἔνθα δ᾽ ἔπειτα
φρασσόμεθ᾽ ὅττι κε κέρδος ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας.
ὅπλισθεν δὲ γυναῖκες, ὁ δ᾽ εἵλετο θεῖος ἀοιδὸς
φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὦρσεν
μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν
ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
ὧδε δέ τις εἴπεσκε δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων.
ἦ μάλα δή τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν.
σχετλίη, οὐδ᾽ ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο
εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερὲς ὄφρ᾽ ἂν ἵκοιτο.
ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ᾽ οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
αὐτὰρ ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ.
ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα.
αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος ἀθήνη,
μείζονά τ᾽ ἐσιδέειν καὶ πάσσονα κὰδ δὲ κάρητος
οὔλας ἧκε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
ὡς δ᾽ ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
ἴδρις, ὃν ἥφαιστος δέδαεν καὶ παλλὰς ἀθήνη
τέχνην παντοίην χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,
ὣς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
ἐκ δ᾽ ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.

ἂψ δ᾽

ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἀπὸ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη
ἀντίον ἧς ἀλόχου, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.
δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
ἀνδρὸς ἀποσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ' ἄγε μοι μαῖα στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
λέξομαι, ἦ γὰρ τῇ γε σιδήρεον ἐν φρεσὶν ἦτορ.
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων πηνελόπεια.
δαιμόνι', οὔτ' ἄρτι μεγαλίζομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
οὔτε λίην ἄγαμαι, μάλα δ' εὖ οἶδ' οἷος ἔησθα,
ἐξ ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος εὐρύκλεια,
ἐκτὸς ἐϋσταθέος θαλάμου, τόν ῥ' αὐτὸς ἐποίει.
ἔνθά οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος ἐμβάλετ' εὐνὴν
κώεα καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
ὣς ἄρ' ἔφη πόσιος πειρωμένη, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε κέδν' εἰδυῖαν.
ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη,
καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
ῥηϊδίως ἐθέλων θείη ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ.
ἀνδρῶν δ' οὐκ ἄν τις ζωὸς βροτὸς οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
ῥεῖα μετοχλίσσειε, ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
ἐν λέχει ἀσκητῷ, τὸ δ' ἐγὼ κάμον οὐδέ τις ἄλλος.
θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἕρκεος ἐντὸς
ἀκμηνὸς θαλέθων, πάχετος δ' ἦν ἠΰτε κίων,
τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον ἐμὸν, ὄφρ' ἐτέλεσσα
πυκνῇσι λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα.

κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης,
κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν, ἀμφέξεσα χαλκῷ,
εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα,
ἑρμῖν' ἀσκήσας, τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι.
ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοὸς φοίνικι φαεινόν.
οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι, οὐδέ τι οἶδα
εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι γύναι λέχος, ἦέ τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε ταμὼν ὕπο πυθμέν' ἐλαίης.
Ὣς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
σήματ' ἀναγνούσης τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ' ἠδὲ προσηύδα.
μή μοι Ὀδυσσεῦ σκύζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
ἀνθρώπων πέπνυσο, θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζύν.
οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
ἥβης ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χώεο μηδὲ νεμέσσα,
οὕνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον ἐπεὶ ἴδον ὧδ' ἀγάπησα.
αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
ἐρρίγει, μή τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
ἐλθών, πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
οὐδέ κεν ἀργείη ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα
ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.
εἰ ᾔδη ὅ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες ἀχαιῶν
ἀξέμεναι οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
τὴν δή τοι ῥέξαι θεὸς ὤρορεν ἔργον ἀεικές.
τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἑῷ ἐγκάτθετο θυμῷ

λυγρήν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
νῦν δ' ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀειφραδέως κατέλεξας
εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει.
ἀλλ' οἶοι σύ τε ἐγὼ, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
ἀκτορὶς, ἥν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ.
ἣ νῶιν εἴρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο.
πείθεις δή μευ θυμὸν ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα κεδν' εἰδυῖαν.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ νηχομένοισι φανήῃ.
ὧν τε ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
ῥαίσῃ ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ·
παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἤπειρόνδε
νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη,
ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης κακότητα φυγόντες·
ὣς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσοροώσῃ.
δειρῆς δ' οὔπω πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ.
καί νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, ἠῶ δ' αὖτε
ῥύσατ' ἐπ' ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
ζεύγνυσθ' ὠκύποδας φάος ἀνθρώποισι φέροντας
λάμπον καὶ φαέθονθ' οἵ τ' ἠῶ πῶλοι ἄγουσι.
καὶ τότ' ἄρ' ἣν ἄλοχον προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται
πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
ὣς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο τειρεσίαο
ἤματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον ἄϊδος εἴσω.
νόστον ἑταίροισιν διζήμενος ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.

ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
εὐνὴ καὶ δή σοί γε τότ' ἔσεται ὁππότε θυμῷ
σῷ ἐθέλῃς, ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον, ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν ὀΐω
πεύσομαι, αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χέρειον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
δαιμονίη τί τ' ἄρ οὖν με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις
εἰπέμεν, αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω.
οὐ μέν τοι θυμὸς κεχαρίσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
χαίρω, ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἄνωγεν
ἐλθεῖν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἐρετμόν·
εἰς ὅ κε τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
ἀνέρας, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρῄους·
οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδές, οὐδέ σε κεύσω
ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν, ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πήξαντ' ἐκέλευσεν ἐρετμόν,
ἕρξαντ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
ἀρνειὸν ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἕρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι
πᾶσι μάλ' ἑξείης, θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνῃ.
γήραϊ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον, ἀμφὶ δὲ λαοὶ

ὄλβιοι ἔσονται, τοῦ δέ μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
εἰ μὲν δὴ γῆράς τε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
ἐλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων.
αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
γρηῦς δὲ κίουσα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει.
τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα.
ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα πάλιν κίεν, οἱ μὲν ἔπειτα
ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.
αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης,
παῦσαν ἂν ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας,
αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τὼ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότητος ἐταρπήτην ἐρατεινῆς,
τερπέσθην μύθοισι πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντε.
ἡ μὲν ὅσ' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ' ἀΐδηλον ὅμιλον,
οἳ ἕθεν εἵνεκα πολλὰ βόας καὶ ἴφια μῆλα
ἔσφαζον, πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος.
αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσεὺς ὅσα κήδε' ἔθηκε
ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς ὀϊζύσας ἐμόγησε
πάντ' ἔλεγ', ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
πῖπτεν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα
ἦλθ' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν,
ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινὴν
ἰφθίμων ἑτάρων, οὓς ἤσθιεν οὐδ' ἐλέαιρεν.

ἠδ' ὡς αἴολον ἵκεθ', ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο·
καὶ πέμπ', οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
ἦεν, ἀλλά μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·
ἠδ' ὡς τηλέπυλον λαιστρυγονίην ἀφίκοντο·
οἳ νῆάς τ' ὄλεσαν καὶ ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
πάντας, ὀδυσσεὺς δ' οἶος ὑπέκφυγε νηῒ μελαίνῃ·
καὶ κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε
ἠδ' ὡς ἀΐδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
ψυχῇ χρησόμενος θηβαίου τειρεσίαο
νηῒ πολυκλήϊδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἑταίρους·
μητέρα θ' ἥ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα·
ἠδ' ὡς σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν,
ὥς θ' ἵκετο πλαγκτὰς πέτρας δεινήν τε χάρυβδιν,
σκύλλην θ', ἣν οὔπωποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν·
ἠδ' ὡς ἠελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι·
ἠδ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ
ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν·
ὥς θ' ἵκετ' ὠγυγίην νῆσον, νύμφην τε καλυψώ,
ἣ δή μιν κατέρυκε λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
ἀλλὰ τοῦ, οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·
ἠδ' ὡς ἐς φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας·
οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,
καὶ πέμψαν σὺν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες,
τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
λυσιμελὴς ἐπόρουσε λύων μελεδήματα θυμοῦ,

ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ὁππότε δή ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
εὐνῆς ἧς ἀλόχου ταρπήμεναι, ἠδὲ καὶ ὕπνου,
αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῦ χρυσόθρονον ἠριγένειαν
ὦρσεν ἵν' ἀνθρώποισι φόως φέρῃ, ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
ὦ γύναι, ἤδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
ἀμφοτέρω, σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
κλαίουσ', αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
ἱέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·
νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἱκόμεθ' εὐνήν·
κτήματα μὲν τά μοι ἐστὶ κομιζέμεν ἐν μεγάροισι·
μῆλα δ' ἅ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους·
ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρὸν ἔπειμι
ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὅ μοι πυκινῶς ἀκάχηται·
σοὶ δὲ γύναι τάδ' ἐπιτέλλω πινυτῇ περ ἐούσῃ·
αὐτίκα γὰρ φάτις εἶσιν, ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι,
ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
ἧσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο μηδ' ἐρέεινε·
ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλά·
ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην·
πάντας δ' ἔντε' ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἑλέσθαι·
οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθησαν, ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ,
ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
ἤδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα, τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
νυκτὶ κατακρύψασα, θοῶς ἐξῆγε πόλιος·

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ. Ω. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τ Ας τῶν μνηστήρων ψυχὰς ἑρμῆς εἰς ἅδου κατάγει, καὶ ἀναγνωρισμὸς ὀδυσσέως γίνεται πρὸς τὸν πατέρα λαέρτην, καὶ ταραχὴν τοῖς ἰθακησίοις γεγενημένην περὶ τῇ τῶν μνηστήρων ἀναιρέσει ἀθηνᾶ διακωλύει.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ. Ω. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ω δ' ὀδυσσεὺς σὺν πατρὶ καὶ ἠεῖ μάχετ' ἀχαιοῖς.

Ρμῆς δὲ ψυχὰς κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
ἀνδρῶν μνηστήρων, ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
καλὴν χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
τῇ ῥ' ἄγε κινήσας, ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεί κέ τις ἀποπέσῃσιν
ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλῃσιν ἔχονται,
ὣς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἤϊσαν ἦρχε δ' ἄρα σφιν
ἑρμείας ἀκάκητα, κατ' εὐρώεντα κέλευθα.
πὰρ δ' ἴσαν ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ λευκάδα πέτρην.
ἠδὲ παρ' ἠελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων
ἤϊσαν, αἶψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.
ἔνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἴδωλα καμόντων.

εὗρον δὲ ψυχὴν πηληϊάδεω ἀχιλῆος
καὶ πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος ἀντιλόχοιο,
αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε,
τῶν ἄλλων δαναῶν, μετ' ἀμύμονα πηλεΐωνα.
ὣς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὁμίλεον, ἀγχίμολον δὲ
ἤλυθ' ἔπι ψυχὴ ἀγαμέμνονος ἀτρεΐδαο
ἀχνυμένη, περὶ δ' ἄλλαι ἐγηγέραθ' ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
οἴκῳ ἐν αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε πηλεΐωνος.
ἀτρεΐδη, περὶ μέν σε φάμεν διὶ τερπικεραύνῳ
ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα,
οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες
δήμῳ ἔνι τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' ἀχαιοί.
ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα, παραστήσεσθαι ἔμελλε
μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὔ τις ἀλεύεται ὅς κε γένηται,
ὡς ὄφελες τιμῆς ἀπονήμενος ἧς περ ἄνασσες
δήμῳ ἔνι τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοί.
ἠδέ κε καὶ σῷ παιδὶ μέγα κλέος ἤρα' ὀπίσσω.
νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.
τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν ἀτρεΐδαο.
ὄλβιε πηλέος υἱὲ θεοῖς ἐπιείκελ' ἀχιλλεῦ,
ὃς θάνες ἐν τροίῃ ἑκὰς ἄργεος, ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
κτείνοντο τρώων καὶ ἀχαιῶν υἷες ἄριστοι
μαρνάμενοι περὶ σεῖο, σὺ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
κεῖσο μέγας μεγαλωστὶ λελασμένος ἱπποσυνάων.
ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ' οὐδέ κε πάμπαν
παυσάμεθα πολέμου, εἰ μὴ ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
αὐτὰρ ἐπεί σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χρόα καλὸν,

ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας·
μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃσ' ἁλίῃσιν·
ἀγγελίης ἀΐουσα, βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
θεσπεσίη, ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας ἀχαιούς·
καὶ νύκ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς
νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
ἴσχεσθ' ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε κοῦροι ἀχαιῶν
μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἥδε σὺν ἀθανάτῃσ' ἁλίῃσιν
ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνειότος ἀντιόωσα·
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι ἀχαιοί·
ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος·
οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν·
μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,
θρήνεον, ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
ἀργείων, τοῖον γὰρ ὑπώρορε μοῦσα λίγεια,
ἑπτακαίδεκα μέν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ
κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοί τ' ἄνθρωποι·
ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δ' ἐπ' αὐτῷ,
μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα καὶ ἕλικας βοῦς·
καίεο δ' ἔν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
καὶ μέλιτι γλυκερῷ, πολλοὶ δ' ἥρωες ἀχαιοὶ
τεύχεσιν ἐῤῥώσαντο, πυρὴν πέρι καιομένοιο·
πεζοί θ', ἱππῆές τε, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει·
αὐτὰρ ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἤνυσεν ἡφαίστοιο,
ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεύκ' ὀστέ' ἀχιλλεῦ,
οἴνῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι, δῶκε δὲ μήτηρ
χρύσεον ἀμφιφορῆα, διωνύσοιο δὲ δῶρον

φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ ἡφαίστοιο.
ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὀστέα φαίδιμ' ἀχιλλεῦ.
μίγδα δὲ πατρόκλοιο μενοιτιάδαο θανόντος,
χωρὶς δ' ἀντιλόχοιο, τὸν ἔξοχα τῖες ἁπάντων
τῶν ἄλλων ἑτάρων μετὰ πάτροκλόν γε θανόντα.
ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον.
χεύαμεν ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητάων,
ἀκτῇ ἐπιπρουχούσῃ ἐπὶ πλατεῖ ἑλλησπόντῳ,
ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετ' ὄπισθεν ἔσονται.
μήτηρ δ' αἰτήσασα θεοὺς περικαλλέ' ἄεθλα,
θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν ἀχαιῶν.
ἤδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
ζώννυνταί τε νέοι καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα.
ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν θηήσαο θυμῷ.
οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα
ἀργυρόπεζα θέτις, μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
ὣς σὺ μὲν, οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλὸν ἀχιλλεῦ.
αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσα.
ἐν νόστῳ γάρ μοι ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο,
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος ἀργειφόντης,
ψυχὰς μνηστήρων κατάγων ὀδυσῆϊ δαμέντων.
τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον ὡς ἐσιδέσθην.
ἔγνω δὲ ψυχὴ ἀγαμέμνονος ἀτρείδαο
παῖδα μελανθῆος ἀγακλυτὸν ἀμφιμέδοντα.
ξεῖνος γάρ τοι ἔην ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων.

τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν ἀτρείδαο·
ἀμφίμεδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε
πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλως
κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους,
ἦ ὔμμ' ἐν νήεσσι ποσειδάων ἐδάμασσεν,
ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;
ἦ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
βοῦς περιταμνομένους, ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
εἰπέ μοι εἰρομένῳ· ξεῖνος δέ τοι εὔχομαι εἶναι·
ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ
ὀτρυνέων ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέῳ μενελάῳ
ἴλιον εἰς ἅμ' ἕπεσθαι ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν·
μηνὶ δ' ἄρ' οὔλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον
σπουδῇ παρπεπιθόντες ὀδυσῆα πτολίπορθον.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν ἀμφιμέδοντος·
μέμνημαι τάδε πάντα διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις.
σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη·
μνώμεθ' ὀδυσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
ἡ δ' οὔτ' ἠρνεῖτο στυγερὸν γάμον, οὔτε τελεύτα,
ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν·
ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε
λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε·
κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος ὀδυσσεύς,
μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται
λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον εἰς ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο

μή τις μοι κατὰ δῆμον ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσας.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,
νύκτας δ' ἀλλύεσκεν ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ καὶ ἔπειθεν ἀχαιούς.
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν ἣ σάφα ᾔδη,
καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν,
ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.
εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν ὑφήνασα μέγαν ἱστόν
πλύνασ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον ἠὲ σελήνῃ,
καὶ τότε δή ῥ' ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων,
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατίης, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.
ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς ὀδυσσῆος θείοιο,
ἐκ πύλου ἠμαθόεντος ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνῃ.
τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
ἵκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτόν, ἤτοι ὀδυσσεὺς
ὕστερος, αὐτὰρ τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε.
τὸν δὲ συβώτης ἦγε κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα,
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι
σκηπτόμενον, τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα,
ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν.
ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν ἠδὲ βολῇσιν.
αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα, ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι,
βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῷ.
ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε διὸς νόος αἰγιόχοιο,
σὺν μὲν τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
ἐς θάλαμον κατέθηκε καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας.

αὐτὰρ ὁ, ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν·
οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν·
ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν ὀδυσσῆος μέγα τόξον,
ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι
τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.
αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς·
ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου·
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς
δεινὸν παπταίνων, βάλε δ' ἀντίνοον βασιλῆα·
αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
ἄντα τιτυσκόμενος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον·
γνωτὸν δ' ἦν ὅ ῥά τίς σφι θεῶν ἐπιτάρροθος ἦεν·
αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ
κτεῖνον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' ἀεικής·
κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν·
ὣς ἡμεῖς ἀγάμεμνον ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις ὀδυσῆος·
οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἑκάστου·
οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
κατθέμενοι γοάοιεν, ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων,
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν ἀτρεΐδαο·
ὄλβιε λαέρταο πάϊ πολυμήχαν' ὀδυσσεῦ·
ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν·
ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι πηνελοπείῃ,
κούρῃ ἰκαρίου ὡς εὖ μέμνητ' ὀδυσῆος,
ἀνδρὸς κουριδίου τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται

ἧς ἀρετῆς, τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι πηνελοπείῃ.
οὐχ' ὡς τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα,
κουρίδιον κτείνασα πόσιν, στυγερὴ δέ τ' ἀοιδὴ
ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους, χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὀπάσσει
θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
ἑσταότ' εἰν ἀΐδαο δόμοις ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
καλὸν λαέρταο τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
λαέρτης κτεάτισσεν ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.
ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ,
ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴαυον
δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.
ἐν δὲ γυνὴ σικελὴ γρηῢς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.
ἔνθ' ὀδυσεὺς δμώεσσι καὶ υἱέϊ μῦθον ἔειπεν.
ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθεθ' ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱερεύσατε, ὅς τις ἄριστος.
αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
αἴ κέ μ' ἐπιγνοίη καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
ἦέ κεν ἀγνοίῃσι πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα.
Ὣς εἰπὼν δμώεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
οἱ μὲν ἔπειτα, δόμονδε θοῶς κίον, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
ἆσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωῆς πειρητίζων,
οὐδ' εὗρεν δολίον μέγαν ὄρχατον ἐς καταβαίνων,
οὐδέ τινα δμώων οὐδ' υἱέων, ἀλλ' ἄρα τοί γε
αἱμασιὰς λέξοντες ἀλωῆς ἔμμεναι ἕρκος
ᾤχοντ', αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
τὸν δ' οἶον πατέρ' εὗρεν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,

λιστρεύοντα φυτόν, ῥυπόωντα δ' ἕστο χιτῶνα
ῥαπτὸν ἀεικέλιον, περὶ δὲ κνήμῃσι βοείας
κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο γραπτῦς ἀλεείνων·
χειρῖδάς τ' ἐπὶ χερσὶ βάτων ἕνεκ', αὐτὰρ ὕπερθεν
αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε πένθος ἀέξων·
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
γήραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα·
στὰς ἄρ ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχνην κατὰ δάκρυον εἶβε·
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
κύσσαι καὶ περιφῦναι ἑὸν πατέρ' ἠδὲ ἕκαστα
εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε πειρήσαιτο·
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι,
τὰ φρονέων, ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς·
ἤτοι ὁ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαινε·
τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Ω γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν
οὐ φυτὸν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασιή τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον,
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ·
αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
λυγρὸν ἔχεις αὐχμεῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσσαι·
οὐ μὲν ἀργίης γε ἄναξ ἕνεκ' οὔ σε κομίζει,
οὐδέ τι τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράασθαι
εἶδος καὶ μέγεθος, βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας·
τοιούτῳ δὲ ἔοικας ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
εὑδέμεναι μαλακῶς, ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων·
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·

τεῦ δμὼς εἶς ἀνδρῶν, τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ,
εἰ ἐτεόν γ' ἰθάκην τήνδ' ἱκόμεθ' ὥς μοι ἔειπεν
οὗτος ἀνὴρ, νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
οὔτι μάλ' ἀρτίφρων, ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα
εἰπεῖν, ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος ὡς ἐρέεινον
ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, ἤπου ζώει τε καὶ ἐστίν.
ἢ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισιν.
ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον.
ἄνδρα πότ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ
ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα καὶ οὔπω τις βροτὸς ἄλλος
ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
εὔχετ' ἐξ ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
λαέρτην ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων ἐῢ ἐξείνισσα
ἐνδυκέως φιλέων πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
καί οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα οἷα ἔοικε.
χρυσοῦ μέν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα.
δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα.
δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας.
τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας.
χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' εἰδυίας
τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἑλέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων.
ξεῖν', ἤτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις ἣν ἐρεείνεις.
ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι.
δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο μυρί' ὀπάζων.
εἰ γάρ μιν ζωόν γε κίχεις ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
τῶ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε
καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ, ἣ γὰρ θέμις ὅς τις ὑπάρξῃ.

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
πόσον δὴ ἔτος ἐστὶν ὅτε ξείνισσας ἐκεῖνον
σὸν ξεῖνον δύστηνον ἐμὸν παῖδ' εἴποτ' ἔην γε
δύσμορον, ὅν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
ἠέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες ἢ ἐπὶ χέρσου
θηρσὶ, καὶ οἰωνοῖσιν ἕλωρ γένετ', οὐδέ ἑ μήτηρ
κλαῦσε περιστείλασα, πατήρ θ' οἵ μιν τεκόμεσθα,
οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια
κώκυσ' ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν ὡς ἐπέοικεν
ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
ποῦ δὲ νηῦς ἕστηκε θοή, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρο;
ἀντιθέους θ' ἑτάρους, ἦ ἔμπορος εἰλήλουθας
νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἳ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
τοιγὰρ ἐγώ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύβαντος ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω
υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος.
αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος, ἀλλά με δαίμων
πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.
αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν.
ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης
δύσμορος, ἦ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι
δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκεῖνον.
χαῖρε δὲ κεῖνος ἰών, θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει,
μίξεσθαι ξενίῃ, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
Ὣς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.
ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν

Χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς ἁδινὸν στεναχίζων.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥῖνας δέ οἱ ἤδη
δριμὺ μένος προὔτυψε φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
κύσσε δέ μιν περιφὺς ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα.
κεῖνος μέν τοι ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ πάτερ ὃν σὺ μεταλλᾷς
ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
ἐκ γάρ τοι ἐρέω μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμπης.
μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
λώβην τινύμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
εἰ μὲν δὴ ὀδυσεύς γε ἐμὸς πάϊς ἐνθάδ' ἱκάνεις,
σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς ὄφρα πεποίθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι,
τὴν ἐν παρνησῷ μ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
οἰχόμενον, σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ,
ἐς πατέρ' αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἑλοίμην
δῶρα, τὰ δεῦρο μολών μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
εἰ δ' ἄγε τοι καὶ δένδρε' ἐϋκτιμένην κατ' ἀλωὴν
εἴπω ἅ μοί ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ᾔτεόν σε ἕκαστα
παιδνὸς ἐὼν κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος, διὰ δ' αὐτῶν
ἱκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἕκαστα.
ὄγχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα, καὶ δέκα μηλέας,
συκέας τεσσαράκοντ', ὄρχους δέ μοι ὧδ' ὀνόμηνας
δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
ἤην, ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
ὁππότε δὴ διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ
σήματ' ἀναγνόντος, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' ὀδυσσεύς.

ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε, τὸν δὲ προτὶ οἷ
εἷλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν ὄλυμπον,
εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μὴ τάχα πάντες
ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
πάντῃ ἐποτρύνωσι κεφαλλήνων πολίεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.
θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται.
ἔνθα δὲ τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
προὔπεμψ', ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δώματα καλά.
οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
εὗρον τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
ταμνομένους κρέα πολλά, κερῶντάς τ' αἴθοπα οἶνον.
τόφρα δὲ λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
ἀμφίπολος σικελὴ λοῦσε καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ.
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν, αὐτὰρ ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
μείζονα ἠὲ πάρος καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ, θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱός,
ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων
εἶδός τε μέγεθός τε ἀμείνονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Τὸν δ' αὖ λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
αἲ γὰρ ζεῦ τε πάτερ καὶ ἀθηναίη καὶ ἄπολλον

οἷος νήρικον εἷλον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
ἀκτὴν ἠπείροιο κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
τοῖος ἐών τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
τεύχε' ἔχων ὤμοισιν ἐφεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
ἔνθ' οἱ μὲν δείπνῳ ἐπεχείρεον ἀγχίμολον δὲ
ἦλθ' ὁ γέρων δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος
ἐξ ἔργων μογέοντες, ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσε
μήτηρ γρηῦς σικελή, ἥ σφεας τρέφε. καί ῥα γέροντα
ἐνδυκέως κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν.
οἱ δ' ὡς οὖν ὀδυσῆα ἴδον φράσσαντό τε θυμῷ.
ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες, αὐτὰρ ὀδυσσεὺς
μειλιχίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν.
Ω γέρον, ἷζ' ἐπὶ δεῖπνον, ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμβευς.
δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες
μίμνομεν, ἐν μεγάροις ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.
Ως ἄρ' ἔφη. δολίος δ' ἰθὺς κίε χεῖρε πετάσσας
ἀμφοτέρας, ὀδυσεῦς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα
ὦ φίλ' ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
οὐδ' ἔτ' ὀϊομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί.
οὐλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ
ἢ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων πηνελόπεια
νοστήσαντά σε δεῦρ', ἦ ἄγγελον ὀτρύνωμεν
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ὀδυσσεύς.

ὦ γέρον, ἤδη οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι·
ὣς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου·
ὣς δ' αὔτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
δεικανόωντ' ἐπέεσι, καὶ ἐν χείρεσι φύοντο·
ἑξείης δ' ἕζοντο παραὶ Δολίον πατέρα σφῶν·
ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο·
Ὄσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ
μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα·
οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
μυχμῷ τε στοναχῇ τε δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος·
ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι·
τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἶκόνδε ἕκαστον
πέμπον ἄγειν ἁλιεῦσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·
αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι ἀχνύμενοι κῆρ·
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά θ' ἵστατο καὶ μετέειπε·
παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·
τοῦ ὅγε δάκρυ χέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ω φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ' Ἀχαιούς·
τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλούς,
ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαούς·
τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους·
ἀλλ' ἄγετε πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ὦκα ἱκέσθαι
ἢ καὶ ἐς Ἤλιδα δῖαν ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,
ἴομεν, ἦ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἐσσόμεθ' αἰεί·
λώβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
ζωέμεν, ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην·

ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκεῖνοι.
Ὣς φάτο δάκρυ χέων, οἶκτος δ' ἕλε πάντας ἀχαιούς.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε μέδων καὶ θεῖος ἀοιδὸς
ἐκ μεγάρων ὀδυσῆος, ἐπεί σφεας ὕπνος ἀνῆκεν.
ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι, τάφος δ' ἕλεν ἄνδρα ἕκαστον.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε μέδων πεπνυμένα εἰδώς.
κέκλυτε δὴ νῦν μευ ἰθακήσιοι, οὐ γὰρ ὀδυσσεὺς
ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδε μήσατο ἔργα.
αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' ὀδυσῆϊ
ἐγγύθεν ἑστήκει καὶ μέντορι πάντα ἐῴκει.
ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' ὀδυσῆος
φαίνετο θαρσύνων τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
θῦνε κατὰ μέγαρον, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Ὣς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ᾕρει.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως ἁλιθέρσης
μαστορίδης, ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.
ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
κέκλυτε δὴ νῦν μευ ἰθακήσιοι ὅ,ττι κεν εἴπω.
ὑμετέρῃ κακότητι φίλοι τάδε ἔργα γένοντο.
οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ μέντορι ποιμένι λαῶν
ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων.
οἳ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
ἀνδρὸς ἀριστῆος, τὸν δ' οὐκέτι φάσαν νέεσθαι.
καὶ νῦν ὧδε γένοιτο, πίθεσθέ μοι ὡς ἀγορεύω.
μὴ ἴομεν μή πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὕρῃ.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρ ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
ἡμίσεων πλείους, τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μίμνον.
οὐ γάρ σφιν ἅδε μῦθος ἐνὶ φρεσὶν ἀλλ' εὐπείθει
πείθοντ', αἶψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.

αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο·
τοῖσιν δ' εὐπείθης ἡγήσατο νηπιέῃσιν·
φῆ δ' ὅγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον, οὐδ' ἄρ ἔμελλεν
ἂψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν·
αὐτὰρ ἀθηναίη ζῆνα κρονίωνα προσηύδα·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε κρονίδη ὕπατε κρειόντων·
εἰπέ μοι εἰρομένῃ, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει,
ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
τεύξεις, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα·
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα ζεύς·
τέκνον ἐμὸν, τί με ταῦτα διείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς·
οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή·
ὡς ἤτοι κείνους ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών·
ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, ἐρέω δέ τοι ὡς ἐπέοικεν·
ἐπεὶ δὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος ὀδυσσεύς·
ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεί·
ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
ἔκλησιν θέωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεόντων·
ὡς τὸ πάρος, πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔστω·
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν ἀθήνην·
βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα·
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς·
ἐξελθών τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες·
Ὣς ἔφατ', ἐκ δ' υἱὸς δολίου κίεν ὡς ἐκέλευεν·
στῆ δ' ἄρ ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἴσιδε πάντας
αἶψα δ' ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
οἵδε δὴ ἐγγὺς ἔασ', ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον·
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσι δύοντο·

τέσσαρες ἀμφ' ὀδυσῆα, ἓξ δ' υἱεῖς δολίοιο·
ἐν δ' ἄρα λαέρτης δολίος τε ἐς τεύχε' ἔδυνον,
καὶ πολιοί περ ἐόντες ἀναγκαῖοι πολεμισταί·
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκόν,
ὤϊξαν ῥα θύρας ἐκ δ' ἤϊον, ἦρχε δ' ὀδυσσεύς·
τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ διὸς ἦλθεν ἀθήνη
μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν·
τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς·
αἶψα δὲ τηλέμαχον προσεφώνεε ὃν φίλον υἱόν·
τηλέμαχ', ἤδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθών,
ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνωνται ἄριστοι
μή τι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τὸ πάρος περ
ἀλκῇ τ' ἠνορέῃ τε, κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν·
τὸν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ὄψεαι αἴ κ' ἐθέλησθα πάτερ φίλε τῷδ' ἐνὶ θυμῷ
οὔτι καταισχύνοντα τεὸν γένος ὡς ἀγορεύεις·
ὣς φάτο, λαέρτης δ' ἐχάρη καὶ μῦθον ἔειπε·
τίς νύ μοι ἡμέρη ἥδε θεοὶ φίλοι, ἦ μάλα χαίρω·
υἱός θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς περὶ δῆριν ἔχουσι·
τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις ἀθήνη·
ὦ ἀρκεισιάδη πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων·
εὐξάμενος κούρῃ γλαυκώπιδι καὶ διὶ πατρί,
αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
ὣς φάτο, καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα παλλὰς ἀθήνη·
εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
καὶ βάλεν εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρήου·
ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός·
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ·
ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·

τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
καί νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
εἰ μὴ ἀθηναίη κούρη διὸς αἰγιόχοιο
ἤϋσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα.
ἴσχεσθε πολέμου ἰθακήσιοι ἀργαλέοιο,
ὥσκεν ἀναιμωτεί γε διακρινθῆτε τάχιστα.
Ὣς φάτ' ἀθηναίη, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἷλε.
τῶν δ' ἄρα δεισάντων, ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα.
πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πῖπτε θεᾶς ὄπα φωνησάσης.
πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο, λιλαιόμενοι βιότοιο.
σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος ὀδυσσεύς.
οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετήεις.
καὶ τότε δὴ κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν.
κὰδ δ' ἔπεσεν πρόσθεν γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
καὶ τότ' ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις ἀθήνη.
Διογενὲς λαερτιάδη πολυμήχαν' ὀδυσσεῦ.
ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοιΐου πολέμοιο,
μήπως τοι κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα ζεύς.
Ὣς φάτ' ἀθηναίη, ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
παλλὰς ἀθηναίη κούρη διὸς αἰγιόχοιο
μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ.

ΟΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟ-
ΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Ρχόμενος πρῶτον μουσῶν χο-
ἀ ρὸν ἐξ ἑλικῶνος
ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι
εἵνεκ' ἀοιδῆς,
ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ
γούνασι θῆκα.
δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον ἄρηος.
εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην, τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτε διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον.
ὕδατι τερπόμενος μελιηδεῖ, τὸν δὲ κατεῖδε
λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον.
ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
πάντα δ' ἀλήθευσον μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω.
δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήια πολλά, καὶ ἐσθλά.
εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
καί με πατὴρ πηλεὺς ποτε γείνατο ὑδρομεδούσῃ
μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας ἠριδανοῖο.
καί σε δ' ὁρῶ καλόν τε, καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων.
σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν

ἔμμαθε, ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε.
τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε; δῆλον ἅπασιν,
ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς.
ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι. εἰμὶ δὲ κοῦρος
τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος, ἡ δέ νυ μήτηρ
λειχομύλη θυγάτηρ πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
σύκοις καὶ καρύοις καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὅμοιον;
σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν, αὐτὰρ ἔμοι γε
ὅσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐδέ με λήθει
ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο.
οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σησαμίδα.
οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα.
οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος.
οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν.
οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
οὐδέποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτήν,
ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰών, προμάχοισιν ἐμίχθην.
οὐ δέδι' ἄνθρωπον καί περ μέγα σῶμα φοροῦντα.
ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰών, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω,
καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμοῖο.
ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια, πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
κίρκον, καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσι,
καὶ παγίδα στονόεσσαν ὅπου δολόεις πέλε πότμος.
πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
ἣ καὶ τρωγλοδύνοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.

οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας οὐ κολοκύντας,
οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα.
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι, ἔστι καὶ ἡμῖν
πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων.
σκιρτῆσαι κατὰ γῆν καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστιν.
αἴρω σ' ἐν νώτοισι, κράτει δέ με μήποτ' ὄληαι,
ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου, ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα,
χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος ἅλματι κούφῳ.
καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους
νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου, ἀλλ' ὅτε δή ῥα
κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο πολλὰ δακρύων,
ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαίτας.
καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος, ἐν δέ οἱ ἦτορ,
πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἱκέσθαι.
δεινὰ δ' ὑπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν ἠΰτε κώπην
σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο, πολλὰ δ' ἐβόα.
καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν.
οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην.
ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον,
βάτραχος ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο δεινὸν ὅραμα
ἀμφοτέροις, ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.

τοῦτον ἰδὼν κατέδυ φυσίγναθος οὔτι νοήσας,
οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμενον κατὰ λίμνῃ.
δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.
χεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
λακτίζων ἀνέδυνε, μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους.
οὐ λήσεις γε θεοὺς φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας.
ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε
παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον, ἀλλὰ πλανήσας
εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας, ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τὸν δὲ κατεῖδε
λειχοπίναξ ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.
ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας,
καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον,
κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα τρωξάρταο,
πατρὸς δυστήνου ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
ἦν ἤδη τλήμων, μέσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον.
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
καὶ τὸν μὲν πρῶτον κατέκτανεν ἁρπάξασα

ἐχθίστη γαλέη τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα,
τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
καινοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
ἣν παγίδα καλέουσι μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ.
τοῦτον ἀπέπνιξεν φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς.
σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
τοῦτ' εἰπών, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσεν ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
ῥήξαντες κυάμους χλωρούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες.
οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν.
οὓς γαλέην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν,
ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον, ἡ δέ νυ λόγχη
εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον ἄρηος.
ἡ δὲ κόρυς, τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἔνοπλοι, ὡς δ' ἐνόησαν
βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος, ἐς δ' ἕνα χῶρον
ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλλος,
κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσί,
τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος ἐμβασίχυτρος,
Ω ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον.
βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ ψιχάρπαγα, ὅν κατέπεφνεν
ὑμέτερος βασιλεὺς φυσίγναθος, ἀλλὰ μάχεσθε,
οἵ τινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.

Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε, λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων·
μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
ὀλλύμενον, πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος, οἱ δὲ κάκιστοι
νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον, ἀλλ' ἄγε βουλὴν
ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
σώματα κοσμήσαντες, ἐνοπλισώμεν ἅπαντες,
ἄκροις πὰρ χείλεσιν ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος,
ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
δραξάμενοι κορύθων, ὅς τις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων.
φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει.
καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κράατ' ἀμφεκάλυπτον.
φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔμπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
καὶ πολέμου πληθὺν δείξας κρατερούς τε μαχητὰς,
πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε, τίνες βατράχοισιν ἀρωγοὶ
ἢ μυσὶν ἀθανάτων, καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν.

ὦ θύγατερ, μυσὶν ἦρ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
κνίσῃ τερπόμενοι καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· τόν γε προσέειπεν Ἀθήνη,
ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
ἐλθοίμην ἐπαρωγός, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν.
στέμματα βλάπτοντες καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν.
πέπλον μου κατέτρωξαν ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα,
ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα,
τρώγλας τ' ἐμποίησαν· ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη.
καὶ πράσσει με τόκους· τοῦτο χλέειν ἐξώργισμαι.
χρησαμένη γὰρ ὕφηνα καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
ἀλλ' οὐδ' ὣς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρώην
ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην
ὕπνου δευομένην, οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι, ἐγὼ δ' ἄυπνος κατεκείμην
τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
μή κέ τις ὑμμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι.
εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι.
πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη· τῇ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
πάντες ὁμῶς δ' ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
καὶ δ' ἦλθον κήρυκες τέρας πολέμοιο φέροντες.
καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον, οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' Ὑψιβόας, Λειχήνορα οὔτασε δουρί.
ἑσταότ' ἐν προμάχοις κατὰ γαστέρα ἐς μέσον ἧπαρ,
B

κὰδ δ' ἔπεσεν πρηνὴς, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε πηλείωνα.
πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ, τὸν δὲ πεσόντα,
εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
σευτλαῖον δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ ἐμβασίχυτρος.
ἀρτοφάγος δὲ πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν.
ἤριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον πολύφωνον,
τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν ἐπιφθὰς,
αὐχένα πὰρ μέσον, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
λεχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν οὐδ' ἀφάμαρτε καθ' ἧπαρ, ὡς δ' ἐνόησε
κραμβοφάγος ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτόν.
κάππεσε δ' οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη,
χορδῇσι λιπαρῇσί τε πορνύμενος λαγόνεσσιν.
λιμνήσιος δ' ὄχθαισι τυρογλύφον ἐξενάριξε.
πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν καλαμίνθιος, ἐς φόβον ἦλθεν.
ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε πτερνοφάγον βασιλῆα,
χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος, ἐγκέφαλος δὲ
ἐκ ῥινῶν ἔσταξε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
λεχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα βορβοροκοίτην
ἔγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
πρασοφάγος δ' ἐσιδὼν ποδὸς εἵλκυσε κνισοδιώκτην
ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περὶ τεθνειώτων,
καὶ βάλλε πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
πῖπτε δ' οἱ πρόσθεν ψυχὴ δ' ἀϊδόσδε βεβήκει.
πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτόν.

καὶ δὲ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος ἑλὼν δὲ δὲ χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
τῷ βάλε πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα, πᾶσα δ' ἐκλάσθη
κνήμη δεξιτερὴ, πέσε ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτόν.
τύψε μέσον δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα, πᾶς δέ οἱ εἴσω
ὀξύσχοινος ἔδυνε, χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
ἔγκατ', ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο
σκάζων ἐκ πολέμου, ἀνεχάζετο τείρετο δ' αἰνῶς.
ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
τρωξάρτης δ' ἔβαλεν φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
ὦκα δ' ὁ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔνθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
ἦλθε διὰ προμάχων καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
ἦν δέ τις ἐν μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων.
ἀρχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος ἀρτεπιβούλου
ὄρχαμος, αὐτὸν ἄρη φαίνων κρατερὸς μεριδάρπαξ.
ὃς μόνος ἐν μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἷος ἀπ' ἄλλων.
στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε.
καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε κρονίων
κινήσας δὲ κάρη, τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.
Ὢ πόποι ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
οὐ μικρόν μ' ἔπληξε μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην, E 3

ἐνναίρειν βατράχους βλεμεαίνων, ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πτολεμόκλονον, ἠδὲ καὶ ἄρηα,
οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης, ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ.
οὔτ' ἄρ' ἀθηναίης Κρονίδη σθένος, οὔτε ἄρηος
ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον,
ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
κινείσθω μέγα τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν.
ᾧ τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφη, Κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν.
πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον.
αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον Διὸς ὅπλον,
ἧκ' ἐπιδινήσας, ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος,
πάντας μέν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε.
ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων,
εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε Κρονίων,
ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες ἀγκυλοχῆλαι,
λοξοβάται στρεβλοὶ ψαλιδόστομοι ὀστρακόδερμοι,
ὀστοφυεῖς πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις.
βλαισοὶ χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες.
ὀκτάποδες δικάρηνοι ἀχειρέες, οἳ δὲ καλεῦνται
καρκίνοι, οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
ἠδὲ πόδας, καὶ χεῖρας, ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι,
οὓς καὶ ὑπέδδεισαν δειλοὶ μύες οὐδ' ὑπέμειναν.
ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο, ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη.
καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

Τέλος τῆς ὁμήρου βατραχομυομαχίας.

ΟΜΗΡΟΥ ΥΜΝΟΙ
ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

μ

νήσομαι οὐδὲ λάθωμαι ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
ὅντε θεοὶ κατὰ δῶμα διὸς τρομέουσιν ἰόντα
καί ῥά τ' ἀναΐσσουσιν ἐπισχεδὸν ἐρχομένοιο
πάντες ἀφ' ἑδράων, ὅτε φαίδιμα τόξα τιταίνει.
λητὼ δ' οἴη μίμνε παρὰ διὶ τερπικεραύνῳ.
ἥ ῥα βιόν τ' ἐχάλασσε καὶ ἐκλήϊσε φαρέτρην.
καί οἱ ἀπ' ἰφθίμων ὤμων χείρεσσιν ἑλοῦσα,
τόξον ἀνεκρέμασε πρὸς κίονα πατρὸς ἑοῖο,
πασσάλου ἐκ χρυσέου, τὸν δ' εἰς θρόνον εἷσεν ἄγουσα.
τῷ δ' ἄρα νέκταρ ἔδωκε πατὴρ δέπαϊ χρυσείῳ,
δεικνύμενος φίλον υἱόν, ἔπειτα δὲ δαίμονες ἄλλοι,
ἔνθα καθίζουσιν, χαίρει δέ τε πότνια λητώ,
οὕνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερὸν υἱὸν ἔτικτεν.
χαῖρε μάκαιρ' ὦ λητοῖ ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,
ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα, καὶ ἄρτεμιν ἰοχέαιραν.
τὴν μὲν ἐν ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ κραναῇ ἐνὶ δήλῳ,
κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ κύνθιον ὄχθον,
ἀγχοτάτω φοίνικος ὑπ' ἰνωποῖο ῥεέθροις.
πῶς γάρ σ' ὑμνήσω πάντως εὔυμνον ἐόντα;
πάντῃ γάρ τοι φοῖβε νόμος βεβλήαται ᾠδῆς,
ἠμὲν ἀν' ἤπειρον πορτιτρόφον, ἠδ' ἀνὰ νήσους.
πᾶσαι δὲ σκοπιαί τοι ἄδον, καὶ πρώονες ἄκροι

ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοί θ' ἅλαδε προρέοντες,
ἀκταί τ' εἰς ἅλα κεκλιμέναι, λιμένες τε θαλάσσης.
ἦ ὥς σε πρῶτον λητὼ τέκε χάρμα βροτοῖσι
κλινθεῖσα πρὸς κύνθος ὄρος κραναῇ ἐνὶ νήσῳ
δήλῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ἑκάτερθε δὲ κῦμα κελαινὸν
ἐξῄει χέρσον δὲ λιγυπνοίοις ἀνέμοισιν·
ἔνθεν ἀπορνύμενος πᾶσι θνητοῖσιν ἀνάσσεις.
ὅσσους κρήτη ἐντὸς ἔχει, καὶ δῆμος ἀθηνῶν.
νῆσός τ' αἴγινα ναυσικλειτή τ' εὔβοια,
αἰγαί τ' εἰρεσίαι τε, καὶ ἀγχιάλη πεπάρηθος.
θρηΐκιός τ' ἄθως, καὶ πηλίου ἄκρα κάρηνα,
θρηϊκίη τε σάμος, ἴδης τ' ὄρεα σκιόεντα,
σκύρος καὶ φώκεα καὶ αὐτοκανὴς ὄρος αἰπύ,
ἴμβρος τ' εὐκτιμένη, καὶ λῆμνος ἀμιχθαλόεσσα.
λέσβος τ' ἠγαθέη μάκαρος ἕδος αἰολίωνος,
καὶ χίος, ἣ νήσων λιπαρωτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται.
παιπαλόεις τε μίμας, καὶ κωρύκου ἄκρα κάρηνα.
καὶ κλάρος αἰγλήεσσα, καὶ αἰσαγέης ὄρος αἰπύ,
καὶ σάμος ὑδρηλή, μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
μίλητός τε, κόως τε, πόλις μερόπων ἀνθρώπων.
καὶ κνίδος αἰπεινή, καὶ κάρπαθος ἠνεμόεσσα,
νάξος τ', ἠδὲ πάρος, ῥήναιά τε πετρήεσσα.
τόσσον ἐπωδίνουσα ἑκηβόλον ἵκετο λητώ.
εἴ τις οἱ γαιέων υἱεῖ θέλοι οἰκία θέσθαι.
αἳ δὲ μάλ' ἐτρόμεον, καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη
φοῖβον δέξασθαι καὶ πιοτέρη περ ἐοῦσα,
πρίν γ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ δήλου ἐβήσετο πότνια λητώ,
καί μιν ἀνειρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Δῆλ' εἰ γάρ κ' ἐθέλεις ἕδος ἔμμεναι υἷος ἐμοῖο
φοίβου ἀπόλλωνος, θέσθαι τ' ἐνὶ πίονα νηόν.

ἄλλος δ' οὔτις, σέο θ' ἅψεται οὐδέ σε λίσσει,
οὐδ' εὔβων σ' ἔσεσθαι ὀΐομαι οὐδ' εὔμηλον,
οὐδὲ τρύγην οἴσεις, οὔτ' ἂρ φυτὰ μυρία φύσεις.
αἰ δέ κ' Ἀπόλλωνος ἑκαέργου νηὸν ἔχῃσθα.
ἄνθρωποί τοι πάντες ἀγινήσουσιν ἑκατόμβας
ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, κνίσση δέ τοι ἄσπετος αἰεί.
δηρὸν ἄναξ εἰ βόσκοις, θεοί κέ σ' ἔχωσιν
χειρὸς ἀπ' ἀλλοτρίης, ἐπεὶ οὔ τοι πῖαρ ὑπ' οὖδας.
Ὣς φάτο, χαῖρε δὲ Δῆλος, ἀμειβομένη δὲ προσηύδα.
Λητοῖ κυδίστη θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
ἀσπασίη μὲν ἔγωγε γονὴν ἑκάτοιο ἄνακτος
δεξαίμην, αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι δυσηχὴς
ἀνδράσιν, ὧδε δέ κεν περιτιμήεσσα γενοίμην.
ἀλλὰ τόδε τρομέω Λητοῖ, ἔπος οὐδέ σε κεύσω.
λίην γάρ τινά φασιν ἀτάσθαλον Ἀπόλλωνα
ἔσσεσθαι, μέγα δὲ πρυτανευσέμεν ἀθανάτοισι,
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν, ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
τῷ ῥα αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
μὴ ὁπότ' ἂν τὸ πρῶτον ἴδῃ φάος ἠελίοιο
νῆσον ἀτιμήσῃ, ἐπειὴ κραναὴ πεδός εἰμι
ποσσὶ καταστρέψας, ὤσῃ ἁλὸς ἐν πελάγεσσιν.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦμα κατακρατὸς ἅλις αἰεὶ
κλύσσει, ὁ δ' ἄλλην γαῖαν ἀφίξεται ἥ κεν ἁδῇ οἱ,
τεύξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
πουλύποδες δ' ἐμοὶ θαλάμας, φῶκαί τε μέλαιναι
οἰκία ποιήσονται, ἀκηδέα χήτεϊ λαῶν.
ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι
ἐνθάδε μιν πρῶτον τεύξειν περικαλλέα νηὸν
ἔμμεναι ἀνθρώπων χρηστήριον, αὐτὰρ ἔπειτα,
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους ἐπεὶ πολυώνυμος ἔσται.

Ὣς ἄρ᾽ ἔφη· λητὼ δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ὄμοσσεν·
ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
καὶ τὸ κατειβόμενον στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
ὅρκος δεινότατος πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,
ἦ μὴν φοίβου τῇδε θυώδης ἔσσεται αἰὲν
βωμὸς καὶ τέμενος, τίσει δέ σε γ᾽ ἔξοχα πάντων.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
δῆλος μὲν μάλα χαῖρε γόνῳ ἑκάτοιο ἄνακτος.
λητὼ δ᾽ ἐννῆμαρ τε καὶ ἐννέα νύκτας ἀέλπτοις
ὠδίνεσσι πέπαρτο, θεαὶ δ᾽ ἔσαν ἔνδοθι πᾶσαι,
ὅσσαι ἄρισται ἔσαν διώνη τε ῥείη τε,
ἰχναίη τε θέμις καὶ ἀγάστονος ἀμφιτρίτη·
ἄλλαι τ᾽ ἀθάναται, νόσφι λευκωλένου ἥρης,
ἧστο γὰρ ἐν μεγάροισι διὸς νεφεληγερέταο,
μούνη δ᾽ οὐκ ἐπέπυστο μογοστόκος εἰλείθυια·
ἧστο γὰρ ἄκρῳ ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν,
ἥρης φραδμοσύνῃ λευκωλένου ἥ μιν ἔρυκε
ζηλοσύνῃ, ὅτ᾽ ἄρ᾽ υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
λητὼ τέξεσθαι καλλιπλόκαμος τότ᾽ ἔμελλεν
αἳ δ᾽ ἶριν προὔπεμψαν ἐϋκτιμένης ἀπὸ νήσου,
ἀξέμεν εἰλείθυιαν ὑποσχόμεναι μέγαν ὅρμον
χρυσείοισι λίνοισιν ἐερμένον ἐννεάπηχυν,
νόσφιν δ᾽ ἤνωγον καλέειν λευκωλένου ἥρης,
μή μιν ἔπειτ᾽ ἐπέεσσιν ἀποστρέψειεν ἰοῦσαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ᾽ ἄκουσε ποδήνεμος ὠκέα ἶρις,
βῆ ῥα θέειν ταχέως δὲ διήνυσε πᾶν τὸ μεσηγύ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἵκανε θεῶν ἕδος αἰπὺν ὄλυμπον,
αὐτίκ᾽ ἄρ εἰλείθυιαν ἀπ᾽ ἐκ μεγάροιο θύραζε
ἐκ προκαλεσσαμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
πάντα μάλ᾽ ὡς ἐπέτελλον ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχουσαι.

τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἔπειθον ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
βὰν δὲ ποσὶ τρήρωσι πελειάσιν ἴσμαθ' ὁμοῖαι.
εὖτ' ἐπὶ δήλου ἔβαινε μογοστόκος εἰλείθυια,
τὴν τότε δὴ τόκος εἷλε, μενοίνησεν δὲ τεκέσθαι.
ἀμφὶ δὲ φοίνικι βάλε πήχεε, γοῦνα δ' ἔρεισε
λειμῶνι μαλακῷ, μείδησε δὲ γαῖ' ὑπένερθεν.
ἐκ δ' ἔθορε πρὸ φόως δὲ, θεαὶ δ' ὀλόλυξαν ἅπασαι.
ἔνθά σε ἤϊε φοῖβε, θεαὶ λοῦον ὕδατι καλῷ
ἁγνῶς καὶ καθαρῶς, σπάρξαν δ' ἐν φάρεϊ λευκῷ
λεπτῷ νηγατέῳ, περὶ δὲ χρύσεον στρόφον ἧκαν.
οὐδ' ἄρ' ἀπόλλωνα χρυσάορα θήσατο μήτηρ,
ἀλλὰ θέμις νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
ἀθανάτῃσιν χερσὶν ἐπήρξατο, χαῖρε δὲ λητὼ,
οὕνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερὸν υἱὸν ἔτικτεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ φοῖβε κατέβρως ἄμβροτον εἶδαρ,
οὐ σέ γ' ἔπειτ' ἴσχον χρύσεοι στρόφοι ἀσπαίροντα,
οὐδ' ἔτι δεσμάτ' ἔρυκε, λύοντο δὲ πείρατα πάντα.
αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα φοῖβος ἀπόλλων,
εἴη μοι κίθαρίς τε φίλη καὶ καμπύλα τόξα,
χρήσω τ' ἀνθρώποισι, διὸς νημερτέα βουλήν.
Ὣς εἰπὼν, ἐβίβασκεν ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
φοῖβος ἀκερσεκόμης ἑκατηβόλος, αἱ δ' ἄρα πᾶσαι
θάμβεον ἀθάναται, χρυσῷ δ' ἄρα δῆλος ἅπασα
βεβρίθει καθορῶσα διὸς λητοῦς τε γενέθλην
γηθοσύνῃ, ὅτι μιν θεὸς εἵλετο οἰκία θέσθαι
νήσων ἠπείρου τε, φίλησε δὲ κηρόθι μᾶλλον
ἤνθησ', ὡς ὅτε ῥίον οὔρεος ἄνθεσιν ὕλης.
αὐτὸς δ' ἀργυρότοξε ἄναξ ἑκατηβόλ' ἄπολλον
ἄλλοτε μέν τ' ἐπὶ κύνθου ἐβήσαο παιπαλόεντος.
ἄλλοτε δ' αὖ νήσους τε καὶ ἀνέρας ἠλάσκαζες.

πολλοί τοι νηοί τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα·
πᾶσαι δὲ σκοπιαί τε φίλαι καὶ πρώονες ἄκροι
ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοί θ' ἅλαδε προρέοντες·
ἀλλὰ σὺ δήλῳ φοῖβε μάλιστ' ἐπιτέρπεαι ἦτορ·
ἔνθα τοι ἑλκεχίτωνες ἰάονες ἠγερέθονται
αὐτοῖς σὺν παίδεσσι καὶ αἰδίης ἀλόχοισιν·
οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε, καὶ ὀρχηθμῷ, καὶ ἀοιδῇ,
μνησάμενοι τέρπουσιν, ὅταν στήσωνται ἀγῶνα·
φαίη κ' ἀθανάτους καὶ ἀγήρως ἔμμεναι ἀνήρ·
οἱ τότ' ἐπαντία σέο τ' ἰάονες ἀθρόοι εἶεν·
πάντων γάρ κεν ἴδοιτο χάριν, τέρψαιτο δὲ θυμὸν,
ἄνδρας τ' εἰσορόων καλλιζώνους τε γυναῖκας,
νῆάς τ' ὠκείας, ἠδ' αὐτῶν κτήματα πολλά·
πρὸς δὲ τόδε μέγα θαῦμα ὅ οὗ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
κοῦραι δηλιάδες ἑκατηβελέταο θεράπναι·
αἵτ' ἐπεὶ ἂρ πρῶτον μὲν ἀπόλλων' ὑμνήσωσιν,
αὖτις δ' αὖ λητώ τε καὶ ἄρτεμιν ἰοχέαιραν
μνησάμεναι ἀνδρῶν τε παλαιῶν, ἠδὲ γυναικῶν,
ὕμνον ἀείδουσιν, θέλγουσι δὲ φῦλ' ἀνθρώπων·
πάντων δ' ἀνθρώπων φωνὰς καὶ κρεμβαλιαστὺν
μιμεῖσθαι ἴσασιν, φαίη δέ κεν αὐτὸς ἕκαστος
φθέγγεσθ' οὕτω σφιν καλὴ συνάρηρεν ἀοιδή·
ἀλλ' ἄγε δὴ λητῶ μὲν ἀπόλλων ἀρτέμιδι ξύν·
χαίρετε ὑμεῖς πᾶσαι, ἐμεῖο δὲ καὶ μετόπισθε
μνήσασθ' ὁππότε κέν τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
ἐνθάδ' ἀνείρηται ξεῖνος ταλαπείριος ἐλθών·
ὦ κοῦραι τίς δ' ὔμμιν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδῶν
ἐνθάδε πωλεῖται καὶ τέῳ τέρπεσθε μάλιστα·
ὑμεῖς εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθε ἀφ' ἡμέων·
τυφλὸς ἀνὴρ οἰκεῖ δὲ χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ·

τῆς πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.
ἡμεῖς δ' ἡμέτερον κλέος οἴσομεν ὅσσον ἐπ' αἶαν
ἀνθρώπων στρεφόμεσθα πόλεις εὖ ναιεταώσας.
οἱ δ' ἐπὶ δὴ πείσονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν.
αὐτὰρ ἐγὼν οὐ λήξω ἑκηβόλον ἀπόλλωνα,
ὑμνέων ἀργυρότοξον, ὃν ἠΰκομος τέκε λητώ.
ὦ ἄνα καὶ λυκίην καὶ μηονίην ἐρατεινήν,
καὶ μίλητον ἔχεις ἔναλον πόλιν ἱμερόεσσαν.
αὐτὸς δ' αὖ δήλοιο περικλύστης μέγ' ἀνάσσεις.
εἶσι δὲ φορμίζων λητοῦς ἐρικυδέος υἱὸς
φόρμιγγι γλαφυρῇ πρὸς πυθὼ πετρήεσσαν,
ἄμβροτα εἵματ' ἔχων τεθυωμένα, τοῖο δὲ φόρμιγξ,
χρυσέου ὑπὸ πλήκτρου καναχὴν ἔχει ἱμερόεσσαν.
ἔνθεν δὲ πρὸς ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς ὥς τε νόημα
εἶσι διὸς πρὸς δῶμα θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἄλλων.
αὐτίκα ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ ἀοιδή.
μοῦσαι μέν θ' ἅμα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ
ὑμνεῦσιν ῥα θεῶν δῶρ' ἄμβροτα, ἠδ' ἀνθρώπων
τλημοσύνας, ὅσ' ἔχοντες ὑπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
ζώουσ' ἀμφραδέες καὶ ἀμήχανοι, οὐδὲ δύνανται
εὑρέμεναι θανάτοιο τ' ἄκος καὶ γήραος ἄλκαρ.
αὐτὰρ ἐϋπλόκαμοι χάριτες καὶ εὔφρονες ὧραι,
ἁρμονίη θ', ἥβη τε, διὸς θυγάτηρ τ' ἀφροδίτη.
ὀρχεῦντ' ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι.
τῇσι μὲν οὔτ' αἰσχρὴ μεταμέλπεται, οὔτ' ἐλάχεια.
ἀλλὰ μάλα μεγάλη τ' ἰδεῖν καὶ εἶδος ἀγητὴ
ἄρτεμις ἰοχέαιρα, ὁμότροφος ἀπόλλωνι.
ἐν δ' αὖ τῇσιν ἄρης καὶ ἐΰσκοπος ἀργειφόντης
παίζουσ', αὐτὰρ ὁ φοῖβος ἀπόλλων ἐγκιθαρίζει
καλὰ καὶ ὕψι βιβάς, αἴγλη δέ μιν ἀμφιφαείνει.

μαρμαρυγαί τε ποδῶν καὶ εὐκλώστοιο χιτῶνος.
οἱ δ' ἐπιτέρπονται θυμὸν μέγαν ἀθρόωντες,
λητώ τε χρυσοπλόκαμος καὶ μητίετα ζεύς,
υἷα φίλον παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήσω πάντως εὔυμνον ἐόντα,
ἠέ σ' ἐνὶ μνηστῆσιν ἀείδω καὶ φιλότητι.
ὁππόσ' ἀνωόμενος ἔκιες ἀζαντίδα κούρην
ἴσχυ' ἅμ' ἀντιθέῳ ἐλατιονίδῃ εὐίππῳ,
ἢ ἅμα φόρβαντι τριόπῳ γένος, ἢ ἅμ' ἐρευθεῖ,
ἢ ἅμα λευκίππῳ, καὶ λευκίπποιο δάμαρτι
πεζὸς, ὁ δ' ἵπποισιν, οὐ μὴν τρίοπός γ' ἐνέλιπεν.
ἢ ὡς τὸ πρῶτον χρηστήριον ἀνθρώποισι
ζητεύων κατὰ γαῖαν ἔβης ἑκατηβόλ' ἄπολλον,
πιερίην μὲν πρῶτον ἀπ' οὐλύμποιο κατῆλθες,
λέκτον τ' ἠμαθόεντα παρέστιχες, ἠ μαγνήϊδας,
καὶ διὰ περραιβούς, τάχα δ' εἰς ἰωλκὸν ἵκανες,
κηναίου τ' ἐπέβης ναυσικλειτῆς εὐβοίης.
στῆς δ' ἐπὶ ληλάντῳ πεδίῳ, τό τοι οὐχ ἅδε θυμῷ,
τεύξασθαι νηόν τε, καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
ἔνθεν δ' εὔριπον διαβὰς ἑκατηβόλ' ἄπολλον,
βῆς ἀν' ὄρος ζάθεον χλωρὸν, τάχα δ' ἶξες ἀπ' αὐτοῦ
ἐς μυκαλησσὸν ἰὼν, καὶ τευμησσὸν λεχεποίην,
θήβης δ' εἰσαφίκανες ἕδος καταειμένον ὕλῃ.
οὐ γάρ πώ τις ἔναιε βροτῶν ἱερῇ ἐνὶ θήβῃ,
οὐδ' ἄρα πώποτε δ' ἦσαν ἀταρπιτοὶ οὐδὲ κέλευθοι
θήβης ἀμπεδίον πυρηφόρον, ἀλλ' ἔχεν ὕλην
ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκιες ἑκατηβόλ' ἄπολλον,
ὀγχηστὸν δ' ἶξες ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος.
ἔνθα νεοδμὴς πῶλος ἀναπνέει ἀχθόμενός περ,
ἕλκων ἅρματα καλὰ, χαμαὶ δ' ἐλατὴρ ἀγαθός περ

ἐκ δίφροιο θορὼν, ὁδὸν ἔρχεται, οἱ δὲ τέως μὲν
κεῖν' ὄχεα κροτέουσιν ἀνακτορίην ἀφιέντες.
εἰ δέ κεν ἅρματ' ἀγῇσιν ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι.
ἵππους μὲν κομέουσι τὰ δὲ κλίναντες ἐῶσιν
ὣς γὰρ τὰ πρώτισθ' ὁσίη γένεθ' οἱ δὲ ἄνακτι
εὔχονται δίφρον δὲ θεοῦ τότε μοῖρα φυλάσσει.
ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκιες ἑκατηβόλ' ἄπολλον.
κηφισὸν δ' ἄρ' ἔπειτα κιχήσαο καλλιρέεθρον,
ὅς τε λιλαίηθεν προχέει καλλίρροον ὕδωρ.
τὸν διαβὰς ἑκάεργε, καὶ ὠκαλέην πολύπυργον.
ἔνθεν ἄρ' ἐς ἁλίαρτον ἀφίκεο ποιήεντα.
βῆς δ' ἐπὶ δελφούσης τόθι τοι ἅδε χῶρος ἀπήμων
τεύξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
στῆς δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπες.
δελφοῦσ', ἐνθάδε δὴ φρονέω περικαλλέα νηὸν.
ἀνθρώπων τεῦξαι χρηστήριον, οἵ τέ μοι αἰεὶ,
ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας.
ἠμὲν ὅσοι πελοπόννησον πίειραν ἔχουσιν.
ἠδ' ὅσοι εὐρώπην τε, καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νήσους
χρησόμενοι, τοῖσιν δέ τ' ἐγὼ νημερτέα βουλὴν
πᾶσι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ πίονι νηῷ.
Ὣς εἰπὼν, διέθηκε θεμείλια φοῖβος ἀπόλλων,
εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηνεκὲς, ἡ δ' ἐσιδοῦσα
δελφοῦσα κραδίην ἐχολώσατο, εἶπέ τε μῦθον.
φοῖβε ἄναξ ἑκάεργε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω,
ἐνθάδ' ἐπεὶ φρονέεις τεῦξαι περικαλλέα νηὸν.
ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οἱ δέ τοι αἰεὶ
ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
πημανέει σ' αἰεὶ κτύπος ἵππων ὠκειάων.

ἀρδόμενοί τ᾽ οὐρῆες ἐμῶν ἱερῶν ἀπὸ πηγέων·
ἔνθά τις ἀνθρώπων βουλήσεται εἰσοράασθαι,
ἅρματά τ᾽ εὐποίητα καὶ ὠκυπόδων κτύπον ἵππων·
ἢ νηόν τε μέγαν καὶ κτήματα πόλλ᾽ ἐνεόντα·
ἀλλ᾽ εἰ δή τι πίθοιο σὺ δὲ κρείσσων καὶ ἀρείων
ἐσσὶ ἄναξ ἐμέθεν, σεῦ δὲ σθένος ἐστὶ μέγιστον,
ἐν κρίσῃ ποίησαι ὑπὸ πτυχὶ παρνασοῖο·
ἔνθ᾽ οὔθ᾽ ἅρματα καλὰ δονήσεται οὔτε τοι ἵππων
ὠκυπόδων κτύπος ἔσται ἐΰδμητον περὶ βωμόν·
ἀλλὰ καὶ ὣς προσάγοιεν ἰηπαιήονι δῶρα
ἀνθρώπων κλυτὰ φῦλα, σὺ δὲ φρένας ἀμφιγεγηθὼς
δέξαι ἱερὰ καλὰ περικτιόνων ἀνθρώπων·
Ὣς εἰποῦσ᾽ ἑκάτου πέπιθε φρένας ὄφρα οἱ αὐτῇ
δελφούσῃ κλέος εἴη ἐπὶ χθονὶ μὴ δ᾽ ἑκάτοιο·
ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκιες ἑκατηβόλ᾽ ἄπολλον·
ἷξες δ᾽ ἐς φλεγύων ἀνδρῶν πόλιν ὑβριστάων,
οἳ διὸς οὐκ ἀλέγοντες ἐπὶ χθονὶ ναιετάασκον
ἐν καλῇ βήσσῃ κηφισίδος ἐγγύθι λίμνης·
ἔνθεν καρπαλίμως προσέβης πρὸς δειράδα θύων·
ἵκεο δ᾽ ἐς κρίσην ὑπὸ παρνησὸν νιφόεντα,
κνημὸν πρὸς ζέφυρον τετραμμένον, αὐτὰρ ὕπερθεν
πέτρη ὑποκρέμαται, κοίλη δ᾽ ὑποδέδρομε βῆσσα
τρηχεῖ᾽, ἔνθα ἄναξ τεκμήρατο φοῖβος ἀπόλλων
νηὸν ποιήσασθαι ἐπήρατον, εἶπέ τε μῦθον·
ἐνθάδε δὴ φρονέω τεῦξαι περικαλλέα νηὸν
ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οἵ τέ μοι αἰεὶ
ἐνθάδ᾽ ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας,
ἠμὲν ὅσοι πελοπόννησον πίειραν ἔχουσιν,
ἠδ᾽ ὅσοι εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρύτους κατὰ νήσους
χρησόμενοι, τοῖσιν δ᾽ ἄν ἐγὼ νημερτέα βουλὴν

πᾶσι θεμιστεύοιμι χρέων ἐνὶ πίονι νηῷ.
Ὣς εἰπὼν, διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων
εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διαμπερὲς, αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῖς,
λάϊνον οὐδὸν ἔθηκε Τροφώνιος, ἠδ' Ἀγαμήδης,
υἱέες Ἐργίνου, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
ἀμφὶ δὲ νηὸν ἔνασσαν ἀθέσφατα φῦλ' ἀνθρώπων.
κτιστοῖσιν λάεσσιν ἀοίδιμον ἔμμεναι αἰεί.
ἀγχοῦ δὲ κρήνη καλλίρροος, ἔνθα δράκαιναν
κτεῖναν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπὸ κρατεροῖο βιοῖο,
ζατρεφέα μεγάλην, τέρας ἄγριον, ἣ κακὰ πολλὰ
ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ἐπὶ χθονὶ, πολλὰ μὲν αὐτούς.
πολλὰ δὲ μῆλα ταναύποδ', ἐπεὶ πέλε πῆμα δαφοινόν.
καί ποτε δεξαμένη χρυσοθρόνου ἔτρεφεν Ἥρης,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν.
ὅν ποτ' ἄρ' Ἥρη ἔτικτε χολωσαμένη Διὶ πατρί.
εὖτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γείνατ' Ἀθήνην
ἐν κορυφῇ, ἡ δ' αἶψα χολώσατο πότνια Ἥρη.
ἠδὲ καὶ ἀγρομένοισι μετ' ἀθανάτοισιν ἔειπε.
κέκλυτέ μευ πάντές τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι.
ὥς ἔμ' ἀτιμάζειν ἄρχει νεφεληγερέτα Ζεὺς
πρῶτος, ἐπεί μ' ἄλοχον ἐποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν.
καὶ νῦν νόσφιν ἐμεῖο τέκε γλαυκῶπιν Ἀθήνην.
ἣ πᾶσιν μακάρεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισιν.
αὐτὰρ ὅ γ' ἠπεδανὸς γέγονεν μετὰ πᾶσι θεοῖσι
παῖς ἐμὸς Ἥφαιστος ῥικνὸς πόδας ὃς τέκον αὐτὴ, λείπε
ῥῖψ' ἀνὰ χερσὶν ἑλοῦσα καὶ ἔμβαλον εὐρέϊ πόντῳ.
ἀλλά ἑ Νηρῆος θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα
δέξατο, καὶ μετὰ ᾗσι κασιγνήτῃσι κόμισσεν.
ὡς ὄφελ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακάρεσσι.
σχέτλιε ποικιλομῆτα, τί νῦν ἐπι μήσεαι ἄλλο.

πῶς ἔτλης οἶος τεκέειν γλαυκώπιδ' ἀθήνην,
οὐκ ἂν ἐγὼ τεκόμην καὶ σὴ κεκλημένη ἔμπης
ἦν ἄρ ἐν ἀθανάτοισιν, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
καὶ νῦν τοι γὰρ ἐγὼ τεχνήσομαι ὥς κε γένηται
παῖς ἐμὸς, ὅς κε θεοῖσι μεταπρέποι ἀθανάτοισιν·
οὔτε σὸν αἰσχύνας ἱερὸν λέχος, οὔτ' ἐμὸν αὐτῆς·
οὐδέ τι εἰς εὐνὴν πωλήσομαι, ἀλλ' ἀπὸ σεῖο
τηλόθεν οὖσα, θεοῖσι μετέσσομαι ἀθανάτοισιν·
ὣς εἰποῦσ' ἀπὸ νόσφι θεῶν κίε χωομένη περ·
αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοῶπις πότνια ἥρη·
χειρὶ κατὰ πρηνεῖ δ' ἔλασε χθόνα καὶ φάτο μῦθον,
κέκλυτε νῦν μοι γαῖα, καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
τιτῆνές τε θεοὶ, τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες,
τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ, ἄνδρες τε, θεοί τε·
αὐτοὶ νῦν μευ πάντες ἀκούσατε καὶ δότε παῖδα
νόσφι διὸς μηδέν τι βίην ἐπιδευέα κείνου·
ἀλλ' ὅ γε φέρτερος ᾖ, ὅσον κρόνου εὐρύοπα ζεύς·
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασε χθόνα χειρὶ παχείῃ·
κινήθη δ' ἄρα γαῖα φερέσβιος, ἡ δ' ἐσιδοῦσα,
τέρπετο ὃν κατὰ θυμὸν, οἴετο γὰρ τελέεσθαι·
ἐκ τούτου δ' ἤπειτα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν,
οὔτε ποτ' ἐς εὐνὴν διὸς ἤλυθε μητιόεντος·
οὔτε ποτ' εἰς θῶκον πολυδαίδαλον ὡς τὸ πάρος περ
αὐτῷ ἐφεζομένη, πυκινὰς φραζέσκετο βουλάς·
ἀλλ' ἥγ' ἐν νηοῖσι πολυλλίστοισι μένουσα,
τέρπετο οἷς ἱεροῖσι βοῶπις πότνια ἥρη,
ἀλλ' ὅτε δὴ νύκτες τε, καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
ἂψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
ἡ δ' ἔτεκ', οὔτε θεοῖς ἐναλίγκιον οὔτε βροτοῖσι·
δεινόν τ' ἀργαλέον τε τυφάονα πῆμα βροτοῖσιν·

αὐτίκα

αὐτίκα τόνδε λαβοῦσα βοῶπις πότνια ἥρη,
δῶκεν ἔπειτα φέρουσα κακῷ κακόν, ἡ δ' ὑπέδεκτο.
ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκε κατὰ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων.
ὃς τῇ γ' ἀντιάσειε, φέρεσκέ μιν αἴσιμον ἦμαρ.
πρίν γέ οἱ ἰὸν ἐφῆκεν ἄναξ ἑκάεργος ἀπόλλων
καρτερόν, ἡ δ' ὀδύνῃσιν ἐρεχθομένη χαλεπῇσι,
κεῖτο μέγ' ἀσθμαίνουσα κυλινδομένη κατὰ χῶρον.
θεσπεσίη δ' ἐνοπὴ γένετ' ἄσπετος, ἡ δὲ καθ' ὕλην
πυκνὰ μάλ' ἔνθα ἐλίαστο, λεῖπε δὲ θυμὸν
φοινὸν ἀποπνείουσ', ὁ δ' ἐπηύξατο φοῖβος ἀπόλλων.
ἐνταυθοῖ νῦν πύθευ ἐπὶ χθονὶ βωτιανείρῃ.
οὐδὲ σύ γε ζωοῖσι κακὸν δήλημα βροτοῖσιν
ἔσσεαι, οἳ γαίης πολυφόρβου καρπὸν ἔδοντες
ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας.
οὐδέ τί τοι θάνατόν γε δυσηλεγέ', οὔτε τυφωεὺς
ἀρκέσει, οὐδὲ χίμαιρα δυσώνυμος, ἀλλά σέ γ' αὐτοῦ
πύσει γαῖα μέλαινα, καὶ ἠλέκτωρ ὑπερίων.
Ὣς φάτ' ἐπευχόμενος, τὴν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
τὴν δ' αὐτοῦ κατέπυσ' ἱερὸν μένος ἠελίοιο.
ἐξ οὗ νῦν πυθὼ κικλήσκεται, οἱ δὲ ἄνακτα
πύθιον καλέουσιν ἐπώνυμον, οὕνεκα κεῖθι
αὐτοῦ πῦσε πέλωρ μένος ὀξέος ἠελίοιο.
καὶ τότ' ἄρ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ φοῖβος ἀπόλλων
οὕνεκά μιν κρήνη καλλίρροος ἐξαπάφησε.
βῆ δ' ἐπὶ τελφούσῃ κεχολωμένος, αἶψα δ' ἵκανε.
στῆ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.
Τελφοῦσ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἐμὸν νόον ἐξαπαφοῦσα,
χῶρον ἔχουσ' ἐρατὸν προρέειν καλλίρροον ὕδωρ.
ἐνθάδε δὴ καὶ ἐμὸν κλέος ἔσσεται, οὐδὲ σὸν οἴῃ.
ἦ, καὶ ἐπὶ ῥίον ὦσεν ἄναξ ἑκάεργος ἀπόλλων.

πέτρῃσι προχυτῇσιν, ἀπέκρυψεν δὲ ῥέεθρα,
καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐν ἄλσει δενδρήεντι
ἄγχι μάλα κρήνης καλλιῤῥόου, ἔνθάδ' ἄνακτι
πάντες ἐπίκλησιν τελφουσίῳ εὐχετόωνται·
οὕνεκα τελφούσης ἱερῆς ᾔσχυνε ῥέεθρα.
καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐφράζετο φοῖβος ἀπόλλων,
οὕς τινας ἀνθρώπους ὀργίονας εἰσαγάγοιτο·
οἳ θεραπεύσονται πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ·
ταῦτ' ἄρα ὁρμαίνων ἐνόησ' ἐπὶ οἴνοπι πόντῳ
νῆα θοήν, ἐν δ' ἄνδρες ἔσαν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
κρῆτες ἀπὸ κνωσοῦ μινωΐου, οἵ ῥά τ' ἄνακτι
ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἀγγέλλουσι θέμιστας
φοίβου ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅττι κεν εἴπῃ·
χρείων ἐκ δάφνης γυάλων ὕπο παρνασοῖο·
οἱ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νηὶ μελαίνῃ
ἐς πύλον ἠμαθόεντα πυληγενέας τ' ἀνθρώπους
ἔπλεον, αὐτὰρ ὁ τοῖσι συνήντετο φοῖβος ἀπόλλων·
ἐν πόντῳ δ' ἐπόρουσε, δέμας δελφῖνι ἐοικώς·
νηὶ θοῇ, καὶ κεῖτο πέλωρ μέγα τε δεινόν τε·
τῶν δ' ὅς τις κατὰ θυμὸν ἐπεφράσατο νοῆσαι
πάντοσ' ἀνασσείασκε, τίνασσε δὲ νήϊα δοῦρα·
οἱ δ' ἀκέων ἐνὶ νηὶ καθείατο δειμαίνοντες·
οὐδ' οἵγ' ὅπλ' ἔλυον κοίλην ἀνὰ νῆα μέλαιναν·
οὐδ' ἔλυον λαῖφος νηὸς κυανοπρώροιο·
ἀλλ' ὡς οἱ τὰ πρῶτα κατεστήσαντο βοεῦσιν,
ὡς ἔπλεον, κραιπνὸς δὲ νότος κατόπισθεν ἔγειρε
νῆα θοήν, πρῶτον δὲ παρημείβοντο μάλειαν·
πὰρ δὲ λακωνίδα γαῖαν, ἁλιστέφανον πτολίεθρον
ἷξον, καὶ χῶρον τερψιμβρότου ἠελίοιο
ταίναρον, ἔνθα τε μῆλα βαθύτριχα βόσκεται αἰεὶ

ἠελίοιο ἄνακτος, ἔχει δ' ἐπιτερπέα χῶρον.
οἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἔθελον νῆα σχεῖν ἠδ' ἀποβάντες
φράσσασθαι μέγα θαῦμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι,
εἰ μενέει νηὸς γλαφυρῆς δαπέδοισι πέλωρον,
ἢ εἰς οἶδμ' ἅλιον πολυΐχθυον ἀμφὶς ὀρούσει.
ἀλλ' οὐ πηδαλίοισιν ἐπείθετο νηῦς εὐεργής.
ἀλλὰ παρὲκ πελοπόννησον πίειραν ἔχουσα.
ἤειν ὁδὸν, πνοιῇ δ' ἄναξ ἑκάεργος ἀπόλλων
ῥηϊδίως ἴθυν', ἡ δὲ πρήσσουσα κέλευθον.
ἀρήνην ἵκανε καὶ ἀργυφέην ἐρατεινήν.
καὶ θρύον ἀλφειοῖο πόρον ἐϋκτίμενον αἰπύ,
καὶ πύλον ἠμαθόεντα, πολυγενέας τ' ἀνθρώπους.
βῆ δὲ παρὰ κρουνοὺς καὶ χαλκίδα καὶ παρὰ δύμην,
ἠδὲ παρ' ἤλιδα δῖαν ὅθι κρατέουσιν ἐπειοί.
εὖτε φερὰς ἐπέβαλλεν ἀγαλλομένη διὸς οὔρῳ.
καί σφιν ὑπεκνεφέων ἰθάκης τ' ὄρος αἰπὺ πέφαντο.
δουλίχιόν τε, σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα ζάκυνθος.
ἀλλ' ὅτε δὴ πελοπόννησον παρενίσατο πᾶσαν.
καὶ δὴ ἐπὶ κρίσης κατεφαίνετο κόλπος ἀπείρων,
ὅς τε διὲκ πελοπόννησον πίειραν ἐέργει.
ἦλθ' ἄνεμος ζέφυρος μέγας αἴθριος ἐκ διὸς αἴσης.
λάβρος ἐπαιγίζων ἐξ αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
ἄψορροι δ' ἤπειτα πρὸς ἠῶ τ', ἠέλιόν τε,
ἔπλεον, ἡγεμόνευε δ' ἄναξ διὸς υἱὸς ἀπόλλων.
ἷξον δ' ἐς κρίσην εὐδείελον ἀμπελόεσσαν
ἐς λιμέν' ἡδ' ἀμάθοισιν ἐχρίμψατο ποντοπόρος νηῦς.
ἔνθ' ἐκ νηὸς ὄρουσεν ἄναξ ἑκάεργος ἀπόλλων,
ἀστέρι εἰδόμενος μέσῳ ἤματι, τοῦ δ' ἀπὸ πολλαὶ
σπινθαρίδες πωτῶντο, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἷκεν.

ἐς δ' ἄδυτον κατέδυσε διὰ τριπόδων ἐριτίμων.
ἔνθ' ἄρ' ὅγε φλόγα δαῖ', ἐπιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα
πᾶσαν δὲ κρίσην κατέχεν σέλας· αἱ δ' ὀλόλυξαν
κρισαγῶν ἄλοχοι, καλλίζωνοί τε θύγατρες,
φοίβου ὑπὸ ῥιπῆς, μέγα γὰρ δέος εἷλεν ἕκαστον.
ἔνθεν δ' αὖτ' ἐπὶ νῆα νόημ' ὣς ἆλτο πέτεσθαι.
ἀνέρι εἰδόμενος αἰζηῷ τε, κρατερῷ τε
πρωθήβῃ χαίτῃ εἰλυμένος εὐρέας ὤμους.
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ω ξεῖνοι τίνες ἐστέ, πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε;
οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεὶρ ἅλα τοί τ' ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
τίφθ' οὕτως ἧσθον τετιηότες, οὐδ' ἐπὶ γαῖαν
ἐκβῆτ', οὐδὲ καθ' ὅπλα μελαίνης νηὸς ἔθεσθε.
αὕτη μέν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἀλφηστάων,
ὁππόταν ἐκ πόντοιο ποτὶ χθονὶ νηὶ μελαίνῃ
ἔλθωσιν καμάτῳ ἀδηκότες, αὐτίκα δέ σφεας
σίτοιο γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ.
Ως φάτο, καί σφιν θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκε.
τὸν καὶ ἀμειβόμενος κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα.
ξεῖν', ἐπεὶ οὐ μὲν γάρ τι καταθνητοῖσιν ἔοικας,
οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον ὄφρ' εὖ εἰδῶ.
τίς δῆμος, τίς γαῖα, τίνες βροτοὶ ἐγγεγάασιν.
ἄλλῃ γὰρ φρονέοντες ἐπεπλέομεν μέγα λαῖτμα
ἐς πύλον ἐκ κρήτης, ἔνθεν γένος εὐχόμεθ' εἶναι.
νῦν δ' ὧδε ξὺν νηὶ κατήλθομεν οὔ τι ἑκόντες.
νόστου ἱέμενοι ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα·

ἀλλά τις ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν οὐκ ἐθέλοντας.
Τοὺς δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ἑκάεργος ἀπόλλων·
ξεῖνοι, τοὶ κνωσὸν πολυδένδρεον ἀμφινέμεσθε
τοπρίν, αὐτὰρ νῦν οὐκ ἔθ' ὑπότροποι αὖθις ἔσεσθε,
ἔς τε πόλιν ἐρατὴν, καὶ δώματα καλὰ ἕκαστος.
ἔς τε φίλας ἀλόχους, ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν
ἕξετ' ἐμὸν πολλοῖσι τετιμένον ἀνθρώποισιν.
εἰμὶ δ' ἐγὼ διὸς υἱός, ἀπόλλων δ' εὔχομαι εἶναι.
ὑμέας δ' ἤγαγον ἐνθάδ' ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
οὔτι κακὰ φρονέων, ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν
ἕξετ' ἐμὸν πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνθρώποισι.
βουλάς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε, τῶν ἰότητι.
αἰεὶ τιμήσεσθε διαμπερὲς ἤματα πάντα.
ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πείθεσθε τάχιστα.
ἱστία μὲν πρῶτον κάθετον λύσαντε βοείας.
νῆα δ' ἔπειτα θοὴν ἐπὶ ἠπείρου ἐρύσασθε.
ἐκ δὲ κτήματ' ἕλεσθε καὶ ἔντεα νηὸς ἐΐσης.
καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
πῦρ ἐπικαίοντες, ἐπί τ' ἄλφιτα λευκὰ θύοντες.
εὔχεσθαι δ' ἔπειτα παριστάμενοι περὶ βωμόν,
ὡς μὲν ἐγὼ τὸ πρῶτον ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
εἰδόμενος δελφῖνι, θοῆς ἐπὶ νηὸς ὄρουσα,
ὣς ἐμοὶ εὔχεσθαι δελφινίῳ, αὐτὰρ ὁ βωμὸς
αὐτὸς δέλφειος, καὶ ἐπόψιος ἔσσεται αἰεί.
δειπνῆσαί τ' ἂρ ἔπειτα θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
καὶ σπεῖσαι μακάρεσσι θεοῖς, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν.
αὐτὰρ ἐπὴν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἧσθε.
ἔρχεσθαί θ' ἅμ' ἐμοί, καὶ ἰηπαιήον' ἀείδειν,
εἰσόκε χῶρον ἵκησθον, ἵν' ἕξετε πίονα νηόν.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.

ἱστία μὲν πρῶτον κάθεσαν, λῦσαν δὲ βοείας·
ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἐκ δ' ἁλὸς ἤπειρόνδε θοὴν ἀνὰ νῆ' ἐρύσαντο,
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις παρὰ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν,
καὶ βωμὸν ποίησαν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
πῦρ δ' ἐπικαίοντες ἐπί τ' ἄλφιτα λευκὰ θύοντες,
εὔχοντο ὡς ἐκέλευε παριστάμενοι παρὰ βωμόν·
δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο θοῇ παρὰ νηΐ μελαίνῃ,
καὶ σπεῖσαν μακάρεσσι θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
βάν ῥ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων
φόρμιγγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων ἀγατὸν κιθαρίζων,
καλὰ καὶ ὕψι βιβάς, οἱ δὲ φρίσσοντες ἕποντο
Κρῆτες πρὸς Πυθώ, καὶ ἰηπαιήον' ἄειδον
οἷοί τε Κρητῶν παιήονες οἷσί τε Μοῦσα
ἐν στήθεσσιν ἔθηκε θεὰ μελίγηρυν ἀοιδήν·
ἄκμητοι δὲ λόφον προσέβαν ποσὶν αἶψα δ' ἵκοντο
Παρνησὸν, καὶ χῶρον ἐπήρατον, ἔνθ' ἄρ' ἔμελλεν
οἰκήσειν, πολλοῖσι τετιμένος ἀνθρώποισι·
δεῖξε δ' ἄγων αὐτοῖς δάπεδον καὶ πίονα νηόν·
τῶν δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
τὸν καὶ ἀνειρόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Ὦ ἄν' ἐπειδὴ τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
ἤγαγες, οὕτω που τῷ σῷ φίλον ἔπλετο θυμῷ,
πῶς καὶ νῦν βιόμεσθα, τό σε φράζεσθαι ἄνωγμεν,
οὔτε τρυγηφόρος ἥδε γ' ἐπήρατος, οὔτ' εὐλείμων,
ὥς τ' ἀπό τ' εὖ ζώειν, καὶ ἅμα ἀνθρώποισιν ὀπηδεῖν·
τοὺς δ' ἐπιμειδήσας προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
νήπιοι ἄνθρωποι δυστλήμονες, οἳ μελεδῶνας

βούλεσθ' ἀργαλέους τε πόνους καὶ στείνεα θυμῷ.
ῥηΐδιον ἔπος ὔμμ' ἐρέω καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω
δεξιτερῇ μάλ' ἕκαστος ἔχων ἐν χειρὶ μάχαιραν
σφάζειν αἰεὶ μῆλα, τὰ δ' ἄφθονα πάντα παρέσται,
ὅσσα ἐμοί κ' ἀγάγωσι περικλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων
νηόν τε προφύλαχθε, δέδεχθε δὲ φῦλ' ἀνθρώπων,
ἐνθάδ' ἀγειρομένων καὶ ἐμὴν ἰθύντε μάλιστα.
ἠέ τι τηΰσιον γ' ἔπος ἔσσεται ἠέ τι ἔργον,
ὕβρις θ' ἣ θέμις ἐστὶ κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων,
ἄλλοι ἔπειθ' ὑμῖν σημάντορες ἄνδρες ἔσονται.
τῶν ὑπ' ἀναγκαίῃ δεδμήσεσθ' ἤματα πάντα,
εἴρηταί τοι πάντα, σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι φύλαξαι.
καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ.
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο, καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ρμῆν ὕμνει μοῦσα Διὸς καὶ μαιάδος υἱόν,
κυλλήνης μεδέοντα καὶ ἀρκαδίης πολυμήλου
ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε μαῖα
νύμφη ἐϋπλόκαμος, Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα
αἰδοίη, μακάρων δὲ θεῶν ἠλεύαθ' ὅμιλον,
ἄντρον ἔσω ναίουσα παλίσκιον, ἔνθα κρονίων
νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ,
ὄφρα κατὰ γλυκὺν ὕπνος ἔχοι λευκώλενον ἥρην,
λήθων ἀθανάτους τε θεοὺς, θνητούς θ' ἀνθρώπους.
ἀλλ' ὅτε δὴ μεγάλοιο Διὸς νόος ἐξετελεῖτο,
τῇ δ' ἤδη δέκατος μεὶς οὐρανῷ ἐστήρικτο,
εἴς τε φόως ἄγαγεν, ἀρίσημά τε ἔργα τέτυκτο.
καὶ τότ' ἐγείνατο παῖδα πολύτροπον αἱμυλομήτην,
ληϊστῆρ' ἐλατῆρα βοῶν, ἡγήτορ' ὀνείρων,

νυκτὸς ὀπωπητῆρα πυληδόκον, ὃς τάχ' ἔμελλεν
ἀμφανέειν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
ἠῷος γεγονὼς μέσῳ ἤματι ἐγκιθάριζεν,
ἑσπέριος βοῦς κλέψεν ἑκηβόλου ἀπόλλωνος,
τετράδι τῇ προτέρῃ τῇ μιν τέκε πότνια μαῖα.
ὃς καὶ ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ' ἀθανάτων θόρε γυίων.
οὐκέτι δηρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ.
ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ζήτει βόας ἀπόλλωνος,
οὐδὸν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντροιο.
ἔνθα χέλυν εὑρὼν, ἐκτήσατο μυρίον ὄλβον.
ἑρμῆς τοι πρώτιστα χέλυν τεκτήνατ' ἀοιδόν.
ἥ ῥά οἱ ἀντεβόλησεν ἐπ' αὐλίῃσι θύρῃσι
βοσκομένη προπάροιθε δόμων ἐριθηλέα ποίην,
σαῦλα ποσὶν βαίνουσα, διὸς δ' ἐριούνιος υἱὸς
ἀθρήσας, ἐγέλασσε καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπε.
σύμβολον ἤδη μοι μέγ' ὀνήσιμον, οὐκ ὀνοτάζω.
χαῖρε φυὴν ἐρόεσσα χοροιτύπε δαιτὸς ἑταίρη
ἀσπασίη προφανεῖσα πόθεν τόδε καλὸν ἄθυρμα
αἰόλον ὄστρακον ἐσσὶ χέλυς ὄρεσι ζώουσα.
ἀλλ' οἴσω σ' εἰς δῶμα λαβὼν, ὄφελός τί μοι ἔσῃ.
οὐδ' ἀποτιμήσω, σὺ δέ με πρώτιστον ὀνήσεις.
οἴκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρηφι.
ἦ γὰρ ἐπηλυσίης πολυπήμονος ἔσσεαι αἰχμὰ
ζώουσ', ἢν δὲ θάνῃς, τότε ἂν μάλα καλὸν ἀείδοις.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ χερσὶν ἅμα ἀμφοτέρῃσιν ἀείρας,
ἂψ εἴσω κίε δῶμα, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα.
ἔνθ' ἀναπηλήσας γλυφάνῳ πολιοῖο σιδήρου
αἰῶν' ἐξετόρησεν ὀρεσκῴοιο χελώνης.
ὡς δ' ὁπότ' ὠκὺ νόημα διὰ στέρνοιο περήσῃ
ἀνέρος, ὅν τε θαμιναὶ ἐπιστρωφῶσι μέριμναι.

αἲ ὅτε δινηθῶσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί,
ὣς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμήδετο κύδιμος ἑρμῆς.
πῆξε δ' ἄρ' ἐν μέτροισι ταμὼν δόνακας καλάμοιο
πειρήνας διὰ νῶτα διὰ ῥινοῖο χελώνης.
ἀμφὶ δὲ δέρμα τάνυσσε βοὸς πραπίδεσσιν ἑῇσι,
καὶ πήχεις ἐνέθηκ' ἐπὶ δὲ ζυγὸν ἤραρεν ἀμφοῖν.
ἑπτὰ δὲ συμφώνους ὀΐων ἐτανύσσατο χορδάς.
αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα,
πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος, ἣ δ' ὑπὸ χειρὸς
σμερδαλέον κονάβισε θεὸς δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν
ἐξ αὐτοσχεδίης πειρώμενος ἠΰτε κοῦροι
ἡβηταὶ θαλίῃσι παραιβόλα κερτομέουσιν
ἀμφὶ διὰ κρονίδην καὶ μαιάδα καλλιπέδιλον
ὃς πάρος ὠρίζεσκον ἑταιρείῃ φιλότητι.
ἥν τ' αὐτοῦ γενεὴν, ὄνομα κλυτὸν ὀνομάζων,
ἀμφιπόλους τε γέραιρε καὶ ἀγλαὰ δώματα νύμφης.
καὶ τρίποδας κατὰ οἶκον, ἐπηετανούς τε λέβητας.
καὶ τὰ μὲν οὖν ἤειδε, τὰ δὲ φρεσὶν ἄλλα μενοίνα.
καὶ τὴν μὲν κατέθηκε φέρων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ
φόρμιγγα γλαφυρὴν, ὁ δ' ἄρα κρειῶν ἐρατίζων.
ἆλτο κατὰ σκοπιὴν εὐώδεος ἐκ μεγάροιο
ὁρμαίνων δόλον αἰπὺν ἐνὶ φρεσίν, οἷά τε φῶτες
φιληταὶ διέπουσι μελαίνης νυκτὸς ἐν ὥρῃ.
ἠέλιος μὲν ἔδυνε κατὰ χθονὸς ὠκεανόνδε,
αὐτοῖσιν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν. αὐτὰρ ἄρ' ἑρμῆς,
πιερίης ἀφίκανε θεῶν ὄρεα σκιόεντα.
ἔνθα θεῶν μακάρων βόες ἄμβροτοι αὖλιν ἔχεσκον
βοσκόμεναι λειμῶνας ἀκηρασίους ἐρατεινούς.
τῶν τότε μαιάδος υἱὸς ἐΰσκοπος ἀργειφόντης,
πεντήκοντ' ἀγέλης ἀπετάμνετο βοῦς ἐριμύκους.

πλανοδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
ἴχνη ἀποστρέψας, δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης.
ἀντία ποιήσας ὁπλὰς τὰς πρόσθεν ὄπισθεν,
τὰς δ' ὄπιθεν πρόσθεν κατὰ δ' ἔμπαλιν αὐτὸς ἔβαινε.
σάνδαλα δ' αὐτίκ' ἔρριψεν ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσιν
ἄφρας ἠδ' ἀνόητα διέπλεκε θαυματὰ ἔργα
συμμίσγων μυρίκας καὶ μυρσινοειδέας ὄζους.
τῶν τότε συνδήσας νεοθηλέος ἀγκαλὸν ὕλης,
ἀβλαβέως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κοῦφα
αὐτοῖσιν πετάλοισι, τὰ κύδιμος ἀργειφόντης
ἔσπασε πιερίηθεν ὁδοιπορίην ἀλεείνων.
οἷά τ' ἐπειγόμενος δολιχὴν ὁδὸν αὐτοπρεπὴς ὥς.
τὸν δὲ γέρων ἐνόησε δομῶν αἴθουσαν ἀλωὴν
ἱέμενον πεδίονδε δι' ὀγχηστὸν λεχεποίην.
τὸν πρότερος προσέφη μαίης ἐρικυδέος υἱός.
Ὦ γέρον, ὅς τε φυτὰ σκάπτεις ἐπικαμπύλος ὤμους.
ἦ πολὺ οἰμήσεις εὖτ' ἂν τάδε πάντα φέρῃσι,
καί τε ἰδὼν μὴ ἰδὼν εἶναι, καὶ κωφὸς ἀκούσας,
καὶ σιγᾶν ὅτε μήτι καταβλάπτῃ τὸ σὸν αὐτοῦ.
τόσσον φὰς συνέσευε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.
πολλὰ δ' ὄρη σκιόεντα καὶ αὐλῶνας κελαδεινούς,
καὶ πεδί' ἀνθεμόεντα διήλασε κύδιμος ἑρμῆς.
ὀρφναίη δ' ἐπίκουρος ἐπαύετο δαιμονίη νὺξ
ἡ πλείων, τάχα δ' ὄρθρος ἐγίγνετο δημιοεργός.
ἡ δὲ νέον σκοπιὴν προσεβήσατο δῖα σελήνη
πάλλαντος θυγάτηρ μεγαμηδείαο ἄνακτος,
τῆμος ἐπ' ἀλφειὸν ποταμὸν διὸς ἄλκιμος υἱὸς
φοίβου ἀπόλλωνος βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους.
ἀδμῆτοι δ' ἵκανον ἐς αὔλιον ὑψιμέλαθρον,
καὶ ληνοὺς προπάροιθεν ἀριπρεπέος λειμῶνος.

ἔνθ' ἐπεὶ οὖν βοτάνης ἐπεφόρβεον βοῦς ἐριμύκους.
καὶ τὰς μὲν συνέλασσεν ἐς αὔλιον ἀθρόας οὔσας
λωτὸν ἐρεπτομένας ἠδ' ἑρσήεντα κύπειρον.
σὺν δ' ἐφόρει ξύλα πολλά, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο τέχνην.
δάφνης ἀγλαὸν ὄζον ἑλών, ἐπέλεψε σιδήρῳ
ἄρμενον ἐν παλάμῃ, ἀνὰ δ' ἄμπνυτο θερμὸς ἀϋτμή.
ἑρμῆς τοι πρώτιστα πυρήϊα πῦρ τ' ἀνέδωκε.
πολλὰ δὲ κάγκανα κᾶλα κατ' οὐδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ
οὖλα λαβὼν ἐπέθηκεν ἐπηετανά, λάμπετο δὲ φλὸξ
τηλόσε φῦζαν ἱεῖσα πυρὸς μέγα δαιομένοιο.
ὄφρα δὲ πῦρ ἀνέκαιε βίη κλυτοῦ ἡφαίστοιο,
τόφρα δ' ὑποβρυχίας ἕλικας βοῦς εἷλκε θύραζε
δοιὰς ἄγχι πυρός, δύναμις δέ οἱ ἔπλετο πολλή.
ἀμφοτέρας δ' ἐπὶ νῶτα χαμαὶ βάλε φυσιοώσας.
ἐγκλίνων δ' ἐκύλινδε δι' αἰῶνας τε τορήσας.
ἔργῳ δ' ἔργον ὄπαζε ταμὼν κρέα πίονι δημῷ.
ὤπτα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσι πεπαρμένα δουρατέοισι,
σάρκας ὁμοῦ καὶ νῶτα γεράσμια καὶ μέλαν αἷμα
ἐργμένον ἐν χολάδεσι, τὰ δ' αὐτοῦ κεῖτ' ἐπὶ χώρης.
ῥινοὺς δ' ἐξετάνυσσε κατὰ στυφέλῳ ἐνὶ πέτρῃ.
ὡς ἔτι νῦν τάμετ' ἄσσα πολυχρόνιοι πεφύασι,
δηρὸν δὴ μετὰ ταῦτα καὶ ἄκριτον, αὐτὰρ ἔπειτα
ἑρμῆς χαρμοφέρων ἐρύσατο πίονα ἔργα
λείῳ ἐπὶ πλαταμῶνι καὶ ἔσχισε δώδεκα μοίρας
κληροπαλεῖς τέλεον δὲ γέρας προσέθηκεν ἑκάστῳ.
ἔνθ' ὁσίης κρεάων ἠράσατο κύδιμος ἑρμῆς.
ὀδμὴ γάρ μιν ἔτειρε καὶ ἀθάνατόν περ ἐόντα
ἡδεῖ', ἀλλ' οὐδ' ὧς οἱ ἐπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
καί τε μάλ' ἱμείροντι περὴν ἱερῆς κατὰ δειρῆς.
ἀλλὰ τὰ μὲν κατέθηκεν ἐς αὔλιον ὑψιμέλαθρον

δημὸν καὶ κρέα πολλὰ, μετήορα δ' αἶψ' ἀνάειρε
σῆμα νέης φωνῆς, ἐπὶ δὲ ξύλα κάγκαν' ἀνείρας,
οὐλόποδ' οὐλοκάρηνα πυρὸς κατεδάμνατ' ἀϋτμῇ.
αὐτὰρ ἐπεί τοι πάντα κατὰ χρέος ἤνυσε δαίμων,
σάνδαλα μὲν προέηκεν ἐς ἀλφειὸν βαθυδίνην.
ἀνθρακιὴν δ' ἐμάρανε, κόνιν δ' ἀμάθυνε μέλαιναν
παννύχιος, καλὸν δὲ φόως ἐπέλαμπε σελήνης.
κυλλήνης δ' αἶψ' αὖτις ἀφίκετο δῖα κάρηνα
ὄρθριος, οὐδέ τίς οἱ δολιχῆς ὁδοῦ ἀντεβόλησεν,
οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
οὐδὲ κύνες λελάκοντο, διὸς δ' ἐριούνιος ἑρμῆς
δοχμωθεὶς μεγάροιο, διὰ κλήϊθρον ἔδυνεν,
αὔρῃ ὀπωρινῇ ἐναλίγκιος ἠΰτ' ὀμίχλη.
ἰθύνας δ' ἄντρου ἐξίκετο πίονα νηόν,
ἦκα ποσὶ προβιβῶν, οὐ γὰρ κτύπεν ὥς περ ἐπ' οὔδει.
ἐσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπῴχετο κύδιμος ἑρμῆς,
σπάργανον ἀμφ' ὤμοις εἰλυμένος ἠΰτε τέκνον
νήπιον ἐν παλάμῃσι περ' ἰγνύσι λαῖφος ἀθύρων
κεῖτο χέλυν ἐρατὴν ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἐέργων.
μητέρα δ' οὐκ ἄρ' ἔληθε θεὰν θεός, εἶπέ τε μῦθον.
τίπτε σὺ ποικιλομῆτα, πόθεν τάδε νυκτὸς ἐν ὥρῃ
ἔρχῃ ἀναιδείην ἐπιειμένε, νῦν σε μάλ' οἴω
ἢ τάχ' ἀμήχανα δεσμὰ περὶ πλευρῇσιν ἔχοντα
λητοΐδου ὑπὸ χερσὶ διὲκ προθύροιο περήσειν,
ἢ σε λαβόντα μεταξὺ κατ' ἄγκεα φιλητεύσειν.
ἔρρε πάλιν, μεγάλην σε πατὴρ ἐφύτευσε μέριμναν
θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὴν δ' ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι.
μῆτερ ἐμή τί με ταῦτα τιτύσκεαι ἠΰτε τέκνον
νήπιον, ὃς μάλα παῦρα μετὰ φρεσὶν αἴσυλα οἶδε

ταρβαλέον, καὶ μητρὸς ὑποδείδοικεν ἐνιπάς.
αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ἐπιβήσομαι ἥτις ἀρίστη,
βουλεύων ἐμὲ καί σε διαμπερές, οὐδὲ θεοῖσι
νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδώρητοι καὶ ἄπαστοι.
αὐτοῦ τῇδε μένοντες ἀνεξόμεθ' ὡς σὺ κελεύεις,
βέλτερον ἤματα πάντα μετ' ἀθανάτοις ὀαρίζειν,
πλούσιοι ἀφνειὸν πολυλήϊον, ἢ κατὰ δῶμα
ἄντρῳ ἐν ἠερόεντι θαασσέμεν, ἀμφὶ δὲ τιμῆς
κἀγὼ τῆς ὁσίης ἐπιβήσομαι, ἧς περ Ἀπόλλων.
εἰ δέ κε μὴ δώησι πατὴρ ἐμός, ἤτοι ἔγωγε
πειρήσω, δύναμαι φιλητέων ὄρχαμος εἶναι.
εἰ δ' ἐμ' ἐρευνήσει Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός,
ἄλλο τί οἱ καὶ μεῖζον ὀΐομαι ἀντιβολήσειν.
εἶμι γὰρ εἰς Πυθῶνα μέγαν δόμον ἀντιτορήσων.
ἔνθεν ἅλις τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
πορθήσω, καὶ χρυσὸν ἅλις τ' αἴθωνα σίδηρον,
καὶ πολλὴν ἐσθῆτα, σὺ δ' ὄψεαι αἴ κ' ἐθέλησθα.
Ὣς οἱ μὲν ῥ' ἐπέεσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
υἱός τ' αἰγιόχοιο Διός, καὶ πότνια Μαῖα.
Ἠὼς δ' ἠριγένεια φόως θνητοῖσι φέρουσα
ὤρνυτ' ἀπ' ὠκεανοῖο βαθυῤῥόου, αὐτὰρ Ἀπόλλων
ὀγχηστόνδ' ἀφίκανε κιὼν πολυήρατον ἄλσος
ἁγνὸν ἐρισφαράγου γαιηόχου, ἔνθα γέροντα
κνώδαλον εὗρε νέμοντα παρὲξ ὁδοῦ ἕρκεος ἀλωῆς.
τὸν πρότερος προσέφη Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός.
Ὦ γέρον ὀγχηστοῖο βατοδρόπε ποιήεντος,
βοῦς ἀπὸ πιερίης διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνω
πάσας θηλείας, πάσας κεράεσσιν ἑλικτὰς
ἐξ ἀγέλης, ὁ δὲ ταῦρος ἐβόσκετο μοῦνος ἀπ' ἄλλων
κυάνεος, χαροποὶ δὲ κύνες κατόπισθεν ἕποντο,

τέσσαρες ἠΰτε φῶτας ὁμόφρονες, οἳ μετ' ἔλαφθεν
οὔτε κύνες οὔτε ταῦρος, ὃ δὴ περὶ θαῦμα τέτυκται·
ταὶ δ' ἔβαν ἠελίοιο νέον καταδυομένοιο,
ἐκ μαλακοῦ λειμῶνος ἀπὸ γλυκεροῖο νομοῖο.
ταῦτά μοι εἰπὲ γεραιὲ παλαιγενὲς εἴ που ὄπωπας
ἀνέρα, ταῖς δ' ἐπὶ βουσὶ διαπρήσσοντα κέλευθον.
Τὸν δ' ὁ γέρων μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν.
ὦ φίλος ἀργαλέον μέν, ὅσ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτο
πάντα λέγειν, πολλοὶ γὰρ ὁδὸν πρήσσουσιν ὁδῖται·
τῶν, οἱ μὲν κακὰ πολλὰ μεμαότες, οἱ δὲ μάλ' ἐσθλὰ
φοιτῶσιν· χαλεπὸν δὲ δαήμεναί ἐστιν ἕκαστον.
αὐτὰρ ἐγὼ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
ἔσκαπτον περὶ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
παῖδα δ' ἔδοξα φέριστε, σαφὲς δ' οὐκ οἶδα νοῆσαι,
ὅς τις ὁ παῖς ἅμα βουσὶν ἐϋκραίρῃσιν ὀπήδει
νήπιος, εἶχε δὲ ῥάβδον, ἐπιστροφάδην δ' ἐβάδιζεν·
ἐξοπίσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχεν αὐτίον αὐτῷ.
φῆ ῥ' ὁ γέρων, ὁ δὲ θᾶσσον ὁδὸν κίε φοῖβος ἀπόλλων·
οἰωνὸν δ' ἐνόει τανυσίπτερον, αὐτίκα δ' ἔγνω
φηλητὴν γεγαῶτα διὸς παῖδα κρονίωνος·
ἐσσυμένως δ' ἤϊξεν ἄναξ διὸς υἱὸς ἀπόλλων,
ἐς πύλον ἠγαθέην διζήμενος εἰλίποδας βοῦς,
πορφυρέῃ νεφέλῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους·
ἴχνιά τ' εἰσενόησεν ἑκηβόλος, εἶπέ τε μῦθον·
ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
ἴχνια μὲν τάδε γ' ἐστὶ βοῶν ὀρθοκραιράων·
ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
βήματα δ' οὔτ' ἀνδρὸς τάδε γίνεται οὔτε γυναικὸς,
οὔτε λύκων πολιῶν, οὔτ' ἄρκτων, οὔτε λεόντων,
οὔτέ τι κενταύρου λασιαύχενος ἔστιν ὁμοῖα,

ὅστις τοῖα πέλωρα βιβᾷ ποσὶ καρπαλίμοισιν.
αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότερ' ἔνθεν ὁδοῖο.
Ὣς εἰπὼν, ἤϊξεν ἄναξ διὸς υἱὸς ἀπόλλων.
κυλλήνης δ' ἀφίκανεν ὄρος καταειμένον ὕλῃ.
πέτρης εἰς κευθμῶνα βαθύσκιον, ἔνθα τε νύμφη
ἀμβροσίη ἐλόχευσε διὸς παῖδα κρονίωνος.
ὀδμὴ δ' ἱμερόεσσα δι' οὔρεος ἠγαθέοιο
κίδνατο, πολλὰ δὲ μῆλα ταναύποδα βόσκετο ποίην.
ἔνθα τότε σπεύδων κατεβήσατο λάϊνον οὐδὸν
ἄντρον ἐς ἠερόεν ἑκατηβόλος αὐτὸς ἀπόλλων.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε διὸς καὶ μαιάδος υἱὸς,
χωόμενον περὶ βουσὶν ἑκηβόλον ἀπόλλωνα,
σπάργαν' ἔσω κατέδυνε θυήεντ'· ἠΰτε πολλὴν
πρέμνων ἀνθρακιὴν ὕλης σποδὸς ἀμφικαλύπτει.
ὣς ἑρμῆς ἑκάεργον ἰδὼν ἀλέεινεν ἑαυτόν.
ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε κάρη χεῖράς τε, πόδας τε,
δή ῥα, νεόλλουτος προκαλεύμενος ἥδυμον ὕπνον
ἄγρης, ἐνετεόντε χέλυν ὑπὸ μασχάλῃ εἶχε.
γνῶ δ' οὐδ' ἠγνοίησε διὸς καὶ λητοῦς υἱός.
νύμφην τ' οὐρείην περικαλλέα καὶ φίλον υἱόν,
παῖδ' ὀλίγον δολίῃσ' εἰλυμένον ἐν τροπίῃσι.
παπτήνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μεγάλοιο δόμοιο,
τρεῖς ἀδύτους ἀνέῳγε λαβὼν κληῖδα φαεινήν,
νέκταρος ἐκ πλείους ἠδ' ἀμβροσίης ἐρατεινῆς.
πολλὸς δὲ χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἔνδον ἔκειτο.
πολλὰ δὲ φοινικόεντα καὶ ἄργυφα εἵματα νύμφης,
οἷα θεῶν μακάρων ἱεροὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.
ἔνθ' ἐπεὶ ἐξερέεινε μυχοὺς μεγάλοιο δόμοιο,
λητοΐδης μύθοισι προσηύδα κύδιμον ἑρμῆν.
ὦ παῖ, ὃς ἐν λίκνῳ κατάκειαι, μήνυέ μοι βοῦς

θᾶττον, ἐπεὶ τάχα νῶϊ διοισόμεθ' οὐ κατὰ κόσμον.
ῥίψω γάρ σε βαλὼν ἐς τάρταρον ἠερόεντα,
εἰς ζόφον αἰνόμορον καὶ ἀμήχανον· οὐδέ σε μήτηρ
ἐς φάος, οὐδὲ πατὴρ ἀναλύσεται, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
ἐρρήσεις ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων.
Τὸν δ' ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι.
λητοΐδη, τίνα τοῦτον ἀπηνέα μῦθον ἔειπες.
καὶ βοῦς ἀγραύλους διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις.
οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα.
οὐκ ἂν μηνύσαιμ', οὐκ ἂν μήνυτρον ἀροίμην,
οὔτε βοῶν ἐλατῆρι κραταιῷ φωτὶ ἔοικα.
οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο πάρος δέ μοι ἄλλα μέμηλεν.
ὕπνος ἔμοι γε μέμηλε καὶ ἡμετέρης γάλα μητρός,
σπάργανά τ' ἀμφ' ὤμοισιν ἔχειν καὶ θερμὰ λοετρά.
μή τις τοῦτο πύθοιτο, πόθεν τόδε νεῖκος ἐτύχθη.
καί κεν δὴ μέγα θαῦμα, μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ προθύροιο περῆσαι.
βουσὶ μετ' ἀγραύλοισι, τὸ δ' ἀπρεπέως ἀγορεύεις.
χθὲς γενόμην, ἁπαλοὶ δὲ πόδες, τρηχεῖα δ' ὑπὸ χθών,
εἰ δὲ θέλεις, πατρὸς κεφαλὴν μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι.
μὴ μὲν ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ὑπίσχομαι αἴτιος εἶναι,
μήτε τιν' ἄλλον ὄπωπα βοῶν κλοπὸν ὑμετεράων.
αἵτινες αἱ βόες εἰσί, τὸ δὲ κλέος οἶον ἀκούω.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ πυκνὸν ἀπὸ βλεφάρων ἀμαρύσσων,
ὀφρύσι ῥιπτάσεσκεν ὁρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα
μάκρ' ἀποσυρίζων, ἅλιον ὡς μῦθον ἀκούων.
τὸν δ' ἁπαλὸν γελάσας προσέφη ἑκάεργος ἀπόλλων.
Ὦ πέπον, ἠπεροπευτὰ δολοφραδές, ἦ σε μάλ' οἴω
πολλάκις ἀντιτοροῦντα δόμους εὖ ναιετάοντας
ἔννυχον οὐχ' ἕνα μοῦνον ἐπ' οὔδει φῶτα καθίσσαι

σκευάζοντα

σκευάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ ψόφου, οἷ' ἀγορεύεις.
πολλοὺς δ' ἀγραύλους ἀκαχήσεις μηλοβοτῆρας
οὔρεος ἐν βήσσαις, ὁπόταν κρειῶν ἐρατίζων,
ἀντήσῃς ἀγέλῃσι βοῶν, καὶ πώεσι μήλων.
ἀλλ' ἄγε μὴ πύματον καὶ ὕστατον ὕπνον ἰαύσῃς,
ἐκ λίκνου κατάβαινε μελαίνης νυκτὸς ἑταῖρε.
τοῦτο γὰρ οὖν καὶ ἔπειτα μετ' ἀθανάτοις γέρας ἕξεις.
ἀρχὸς φηλητέων κεκλήσεαι ἤματα πάντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη καὶ παῖδα λαβὼν, φέρε φοῖβος ἀπόλλων.
σὺν δ' ἄρα φρασσάμενος, τότε δὴ κρατὺς ἀργειφόντης,
οἰωνὸν προέηκεν ἀειρόμενος μετὰ χερσὶ,
τλήμονα γαστρὸς ἔριθον ἀτάσθαλον ἀγγελιώτην,
ἐσσυμένως δὲ μετ' αὐτὸν ἐπέπταρε, τοῖο δ' ἀπόλλων
ἔκλυεν, ἐκ χειρῶν δὲ χαμαὶ βάλε κύδιμον ἑρμῆν.
ἕζετο δὲ προπάροιθε καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
ἑρμῆν κερτομέων καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.
θάρσει σπαργανιῶτα διὸς καὶ μαιάδος υἱέ,
εὑρήσω καὶ ἔπειτα βοῶν ἴφθιμα κάρηνα,
τούτοις οἰωνοῖς, σὺ δ' αὖθ' ὁδὸν ἡγεμονεύσεις.
Ὣς φάτ', ὁ δ' αὖτ' ἀνόρουσε θοῶς κυλλήνιος ἑρμῆς
σπουδῇ ἰὼν, ἄμφω δὲ παρ' οὔατα χερσὶν ἐώθει.
σπάργανον ἀμφ' ὤμοισιν ἐλιγμένος, εἶπε δὲ μῦθον.
πῇ με φέρεις ἑκάεργε θεῶν ζαμενέστατε πάντων,
ἦ με βοῶν ἕνεχ' ὧδε χολούμενος ὀρσολοπεύεις,
ὦ πόποι, εἴθ' ἀπόλοιτο βοῶν γένος, οὐ γὰρ ἔγωγε.
ὑμετέρας ἔκλεψα βόας οὐδ' ἄλλον ὄπωπα
αἵτινες εἰσι βόες, τὸ δὲ δὴ κλέος οἶον ἀκούω.
δὸς δὲ δίκην, καὶ δέξο παρὰ ζηνὶ κρονίωνι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τὰ ἕκαστα διαῤῥήδην ἐρέεινεν
ἑρμῆς τ' οἰοπόλος, καὶ λητοῦς ἀγλαὸς υἱός.

ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες, ὁ μὲν νημερτέα φωνὴν
οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσὶν ἐλάζυτο κύδιμον ἑρμῆν·
αὐτὰρ ὁ τεχνῃσίν τε καὶ αἱμυλίοισι λόγοισιν,
ἤθελεν ἐξαπατᾶν κυλλήνιος ἀργυρότοξον·
αὐτὰρ ἐπεὶ πολύμητις ἐὼν, πολυμήχανον εὗρεν·
ἐσσυμένως δ᾽ ἤπειτα διὰ ψαμάθοιο βάδιζε
πρόσθεν, ἀτὰρ κατόπισθε διὸς καὶ λητοῦς υἱός,
αἶψα δ᾽ ἵκοντο κάρηνα θυώδεος οὐλύμποιο·
ἐς πατέρα κρονίωνα διὸς περικαλλέα τέκνα·
κεῖθι γὰρ ἀμφοτέροισι δίκης κατέκειτο τάλαντα·
εὐμυλίη δ᾽ ἔχ᾽ ὄλυμπον ἀγάννιφον, ἀθάνατοι δὲ
ἄφθιτοι ἠγερέθοντο ποτὶ πτύχας οὐλύμποιο·
ἔστησαν δ᾽ ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότοξος ἀπόλλων
πρόσθε διὸς γούνων, ὁ δ᾽ ἀνείρετο φαίδιμον υἱὸν,
ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
φοῖβε πόθεν ταύτην μενοεικέα ληΐδ᾽ ἐλαύνεις·
παῖδα νέον γεγαῶτα φυὴν κήρυκος ἔχοντα·
σπουδαῖον τόδε χρῆμα θεῶν μεθ᾽ ὁμήγυριν ἦλθε·
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος ἀπόλλων·
ὦ πάτερ, ἦ τάχα μῦθον ἀκούσεαι οὐκ ἀλαπαδνόν·
κερτομέων ὡς οἷος ἐγὼ φιλοληΐός εἰμι·
παῖδά τιν᾽ εὗρον τόνδε διαπρύσιον κεραϊστὴν
κυλλήνης ἐν ὄρεσσι πολὺν διὰ χῶρον ἀνύσσας,
κέρτομον οἷον ἔγωγε θεῶν οὐκ ἄλλον ὄπωπα,
οὐδ᾽ ἀνδρῶν ὁπόσοι λησίμβροτοί εἰσ᾽ ἐπὶ γαῖαν·
κλέψας δ᾽ ἐκ λειμῶνος ἐμὰς βοῦς, ᾤχετ᾽ ἐλαύνων
ἑσπέριος παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
εὐθὺ πύλονδ᾽ ἐλάων, τὰ δ᾽ ἄρ᾽ ἴχνια δοιὰ πέλωρα
οἷα ἀγάσασθαι καὶ ἀγαυοῦ δαίμονος ἔργα·
τῇσιν μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα

ἀντία βήματ' ἔχουσα, κόνις ἀνέφαινε μέλαινα.
αὐτὸς δ' οὗτος ὅδ' ἐκτὸς ἀμήχανος, οὔτ' ἄρα ποσὶν
οὔτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον.
ἀλλ' ἄλλῳ τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε κέλευθα.
τοῖα πέλωρ, ὡς εἴ τις ἀραιῇσι δρυσὶ βαίνοι.
ὄφρα μὲν οὖν ἐδίωκε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
ῥεῖα μάλ' ἴχνια πάντα διέπρεπεν ἐν κονίῃσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ ψαμάθοιο μέγαν στίβον ἐξεπέρησεν.
ἄφραστος γένετ' ὦκα βοῶν στίβος ἠδὲ καὶ αὐτοῦ
χῶρον ἀνὰ κρατερόν, τὸν δ' ἐφράσατο βροτὸς ἀνὴρ
ἐς πύλον εὐθὺς ἐλῶντα βοῶν γένος εὐρυμετώπων.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὰς μὲν ἐν ἡσυχίῃ κατέερξε,
καὶ διὰ πῦρ μάλ' ἄμησεν ὁδοῦ, τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' ἔνθα,
ἐν λίκνῳ κατέκειτο μελαίνῃ νυκτὶ ἐοικώς.
ἄντρῳ ἐν ἠερόεντι κατὰ ζόφον, οὐδέ κεν αὐτὸν
αἰετὸς ὀξὺ λάων ἐσκέψατο, πολλὰ δὲ χερσὶν
αὐγὰς ὠμάρταζε δολοφροσύνην ἀλεγύνων.
αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀγόρευεν.
οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα.
οὐδέ κε μηνύσαιμ', οὐδ' ἂν μήνυτρον ἀροίμην.
ἤτοι ἄρ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο φοῖβος ἀπόλλων.
ἑρμῆς δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀμειβόμενος ἔπος ηὔδα.
δείξατο δ' ἐς κρονίωνα θεῶν σημάντορα πάντων.
ζεῦ πάτερ ἤτοι ἐγώ σοι ἀληθείην καταλέξω.
νημερτής τε γάρ εἰμι καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.
ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εἰλίποδας βοῦς
σήμερον ἠελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο.
οὐδὲ θεῶν μακάρων ἄγε μάρτυρας οὐδὲ κατόπτας.
μηνύειν δ' ἐκέλευεν ἀναγκαίης ὑπὸ πολλῆς.
πολλὰ δέ μ' ἠπείλησε βαλεῖν ἐς τάρταρον εὐρύν.

οὕνεχ' ὁ μὲν τέρεν ἄνθος ἔχει φιλοκυδέος ἥβης,
αὐτὰρ ἐγὼ χθιζὸς γενόμην, τὰ δέ τ' οἶδε καὶ αὐτός.
οὔτι βοῶν ἐλατῆρι κραταιῷ φωτὶ ἐοικώς
πείθεο, καὶ γὰρ ἐμοῖο πατὴρ φίλος εὔχεαι εἶναι·
ὡς οὐκ οἴκαδ' ἔλασσα βόας, ὡς ὄλβιος εἴην,
οὐδ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβην, τόδε δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω·
ἠέλιον μάλ' αἰδέομαι, καὶ δαίμονας ἄλλους,
καί σε φιλῶ καὶ τοῦτον ὀπίζομαι, οἶσθα καὶ αὐτὸς
ὡς οὐκ αἴτιός εἰμι, μέγαν δ' ἐπιδώσομαι ὅρκον·
οὐ μὰ τάδ' ἀθανάτων εὐκόσμητα προθύραια,
καί ποτ' ἐγὼ τούτῳ τίσω ποτὲ νηλέα φωρὴν,
καὶ κρατερῷ περ ἐόντι, σὺ δ' ὁπλοτέροισιν ἄρηγε·
Ὣς φάτ' ἐπιλλίζων Κυλλήνιος ἀργειφόντης·
καὶ τὸ σπάργανον εἶχεν ἐπ' ὠλένῃ οὐδ' ἀπέβαλλε·
Ζεὺς δὲ μέγ' ἐξεγέλασσεν ἰδὼν κακομηδέα παῖδα,
εὖ καὶ ἐπισταμένως ἀρνεύμενον ἀμφὶ βόεσσιν·
ἀμφοτέρους δ' ἐκέλευσεν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας,
ζητεύειν, Ἑρμῆν δὲ διάκτορον ἡγεμονεύειν·
καὶ δεῖξαι τὸν χῶρον ἐπ' ἀβλαβίῃσι νόοιο·
ὅππῃ δ' αὖ ἀπέκρυψε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·
νεῦσεν δὲ Κρονίδης, ἐπεπείθετο δ' ἀγλαὸς Ἑρμῆς·
ῥηϊδίως γὰρ ἔπειθε Διὸς νόος αἰγιόχοιο·
τὼ δ' ἄμφω σπεύδοντο Διὸς περικαλλέα τέκνα·
ἐς Πύλον ἠμαθόεντα δ' ἐπ' Ἀλφειοῦ πόρον ἷξον,
ἀγροὺς δ' ἐξίκοντο καὶ αὔλιον ὑψιμέλαθρον·
ἧχ' οὗ δὴ τὰ χρήματ' ἀτάλλετο νυκτὸς ἐν ὥρῃ,
ἔνθ' Ἑρμῆς μὲν ἔπειτα κιὼν παρὰ λάϊνον ἄντρον,
ἐς φῶς ἐξήλαυνε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·
Λητοΐδης δ' ἀπάτερθεν ἰδὼν, ἐνόησε βοείας
πέτρῃ ἐπ' ἠλιβάτῳ, τάχα δ' ἤρετο κύδιμον Ἑρμῆν·

πῶς ἐδύνω δολομῆτα δύω βόε δειροτομῆσαι.
ὧδε νεογνὸς ἐὼν, καὶ νήπιος, αὐτὸς ἔγωγε
θαυμαίνω κατόπισθε τὸ σὸν κράτος, οὐδέ τί σε χρὴ
μακρὸν ἀέξεσθαι κυλλήνιε μαιάδος υἱέ.
ὣς ἄρ᾽ ἔφη, καὶ χερσὶ περίστρεφε καρτερὰ δεσμὰ
ἄγνου, ταὶ δ᾽ ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἶψα φύοντο.
αὐτόθεν ἐμβολάδην ἐστραμμέναι ἀλλήλῃσι.
ῥεῖά τε καὶ πάσῃσιν ἐπ᾽ ἀγραύλῃσι βόεσσιν,
ἑρμέω βουλῇσι κλεψίφρονος. αὐτὰρ ἀπόλλων
θαύμαζεν ἀθρήσας, τότε δὴ κρατὺς ἀργειφόντης
χῶρον ὑποβλήδην ἐσκέψατο πῦρ ἀμαρύσσων,
ἐγκρύψαι μεμαώς, λητοῦς δ᾽ ἐρικυδέος υἱὸν
ῥεῖα μάλ᾽ ἐπρήϋνεν ἑκηβόλον ὡς ἔθελ᾽ αὐτὸς,
καὶ κρατερόν περ ἐόντα, λαβὼν δ᾽ ἐπ᾽ ἀριστερὰ χειρὸς
πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος, ἡ δ᾽ ὑπὸ χειρὸς,
σμερδαλέον κονάβησε, γέλασσε δὲ φοῖβος ἀπόλλων
γηθήσας, ἐρατὴ δὲ διὰ φρένας ἤλυθ᾽ ἰωὴ,
θυμῷ ἀκουάζοντα, λύρῃ δ᾽ ἐρατὸν κιθαρίζων,
στῆ ῥ᾽ ὅγε θαρσήσας ἐπαριστερὰ μαιάδος υἱὸς
φοίβου ἀπόλλωνος, τάχα δὲ λιγέως κιθαρίζων
γηρύετ᾽ ἀμβολάδην, ἐρατὴ δέ οἱ ἕσπετο φωνὴ,
κραίνων ἀθανάτους τε θεοὺς, καὶ γαῖαν ἐρεμνήν.
ὡς τὰ πρῶτα γένοντο καὶ ὡς λάχε μοῖραν ἕκαστος.
μνημοσύνην μὲν πρῶτα θεῶν ἐγέραιρεν ἀοιδῇ.
μητέρα μουσάων, ἡ γὰρ λάχε μαιάδος υἱόν.
τοὺς δὲ κατὰ πρέσβιν τε καὶ ὡς γεγάασιν ἕκαστος,
ἀθανάτους ἐγέραιρε θεοὺς, διὸς ἀγλαὸς υἱός.
πάντ᾽ ἐνέπων κατὰ κόσμον, ἐπωλένιον κιθαρίζων.
τόν γ᾽ ἔρος ἐν στήθεσσιν ἀμήχανος αἴνυτο θυμόν.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

βουφόνε μηχανιῶτα πονεύμενε δαιτὸς ἑταῖρε·
πεντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμηλας·
ἡσυχίως καὶ ἔπειτα διακρινέεσθαι ὀΐω·
νῦν δ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ πολύτροπε μαιάδος υἱέ.
ἦ σοί γ' ἐκ γενετῆς τάδ' ἅμ' ἕσπετο θαυματὰ ἔργα·
ἠέ τις ἀθανάτων ἠὲ θνητῶν ἀνθρώπων·
δῶρον ἀγαυὸν ἔδωκε καὶ ἔφρασε θέσπιν ἀοιδήν·
θαυμασίην γὰρ τήνδε νεήφατον ὄσσαν ἀκούω·
ἣν οὐ πώποτέ φημι δαήμεναι οὔτέ τιν' ἀνδρῶν·
οὔτέ τιν' ἀθανάτων, οἳ ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι·
νόσφι σέθεν φιλῆτα διὸς καὶ μαιάδος υἱέ·
τίς τέχνη, τίς μοῦσα, ἀμηχανέων μελεδώνων·
τίς τρίβος, ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρία πάντα πάρεστιν·
εὐφροσύνην καὶ ἔρωτα καὶ ἥδυμον ὕπνον ἑλέσθαι·
καὶ γὰρ ἐγὼ μούσῃσιν ὀλυμπιάδεσσιν ὀπηδός·
τῇσι χοροί τε μέλουσι καὶ ἀγλαὸς οἶμος ἀοιδῆς·
καὶ μολπή τε θαλυῖα, καὶ ἱμερόεις βρόμος αὐλῶν·
ἀλλ' οὔπω τί μοι ὧδε μετὰ φρεσὶν ἄλλο μέλησεν·
οἷα νέων θαλίης ἐνδέξια ἔργα πέλονται·
θαυμάζω διὸς υἱὲ τάδ' ὡς ἐρατὸν κιθαρίζεις·
νῦν δ' ἐπεὶ οὖν ὀλίγος περ ἐὼν κλυτὰ μήδεα οἶδας·
σῖτ' αὐτοῦ καὶ μητρὶ τόδ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
ναὶ μὰ τόδε κράνειον ἀκόντιον, ἦ μὲν ἐγώ σε
κυδρὸν ἐν ἀθανάτοισι καὶ ὄλβιον ἡγεμονεύσω·
δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρα καὶ ἐς τέλος οὐκ ἀπατήσω·
τὸν δ' ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλίοισιν·
εἰρωτᾷς μ' ἑκάεργε περιφραδὲς, αὐτὰρ ἐγώ σοι
τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήμεναι οὔτι μεγαίρω·
σήμερον εἰδήσεις, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι
βουλῇ, καὶ μύθοισι, σὺ δὲ φρεσὶ πάντ' εὖ οἶδας·

πρῶτος γὰρ διὸς ἧς μετ' ἀθανάτοισι θαάσσεις
ἠΰς τε κρατερός τε, φιλεῖ δέ σε μητίετα ζεὺς,
ἐκ πάσης ὁσίης ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα.
καὶ τιμὰς, σὲ δέ γε φασὶ δαήμεναι ἐκ διὸς ὀμφῆς.
μαντείας τ' ἑκάεργε διὸς παρὰ θέσφατα πάντα.
καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀφνειὸν δεδάηκα.
σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι ὅ,ττι μενοινᾷς.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
μέλπεο καὶ κιθάριζε καὶ ἀγλαΐας ἀλέγυνε
δεγμένος ἐξ ἐμέθεν, σὺ δέ μοι φίλε κῦδος ὄπαζε.
εὐμόλπει μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἑταίρην.
καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισταμένως ἀγορεύειν.
εὔκηλος μὲν ἔπειτα φέρειν εἰς δαῖτα θάλειαν.
καὶ χορὸν ἱμερόεντα καὶ ἐς φιλοκυδέα κῶμον.
εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἤματος, ὅς τις ἄρ' αὐτὴν
τέχνῃ καὶ σοφίῃ δεδαημένος ἐξερεείνῃ.
φθεγγομένη παντοῖα νόῳ χαρίεντα διδάσκει.
ῥεῖα συνηθείῃσιν ἀθυρομένη μαλακῇσιν.
ἐργασίην φεύγουσα δυήπαθον, ὃς δέ κεν αὐτὴν
νῆϊς ἐὼν τὸ πρῶτον ἐπιζαφελῶς ἐρέεινε,
μὰψ αὔτως κεν ἔπειτα μετήορά τε θρυαλίζοι.
σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι ὅ,ττι μενοινᾷς.
καί τοι ἐγὼ δώσω ταύτην διὸς ἀγλαὲ κοῦρε.
ἡμεῖς δ' αὖ ὄρεός τε καὶ ἱπποβότου πεδίοιο
βουσὶ νομοὺς ἑκάεργε νομεύσομεν ἀγραύλοισιν.
ἔνθεν ἅλις τέξουσι βόες ταύροισι μιγεῖσαι,
μίγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας, οὐδέ τί σε χρὴ
κερδαλέον περ ἐόντα περιζαμένως κεχολῶσθαι.
ὣς εἰπὼν, ὤρεξ', ὁ δ' ἐδέξατο φοῖβος ἀπόλλων.
ἑρμῇ δ' ἐγγυάλιξεν ἔχων μάστιγα φαεινήν.

βουκολίας τ' ἐπέτελλεν, ἔδεκτο δὲ μαιάδος υἱὸς
γηθήσας, κίθαριν δὲ λαβὼν ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς
λητοῦς ἀγλαὸς υἱὸς ἄναξ ἑκάεργος ἀπόλλων,
πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος· ἡ δ' ὑπὸ καλὸν
ἱμερόεν κονάβησε, θεὸς δ' ὑπὸ μέλος ἄεισε.
ἔνθα βόας μὲν ἔπειτα ποτὶ ζάθεον λειμῶνα
ἐτραπέτην· αὐτοὶ δὲ διὸς περικαλλέα τέκνα,
ἄψορροι πρὸς ὄλυμπον ἀγάννιφον ἐρρώσαντο,
τερπόμενοι φόρμιγγι, χάρη δ' ἄρα μητίετα ζεύς,
ἄμφω δ' ἐς φιλότητα συνάγαγε, καὶ τὸ μὲν ἑρμῆς,
λητοΐδην ἐφίλησε διαμπερὲς ὡς ἔτι καὶ νῦν,
σήματ' ἐπεὶ κίθαριν μὲν ἑκηβόλῳ ἐγγυάλιξεν,
ἱμερτὴν δεδαώς. ὁ δ' ὑπωλένιον κιθάριζεν.
αὐτὸς δ' αὖθ' ἑτέρης σοφίης ἐκμάσσατο τέχνην.
συρίγγων ἐνοπὴν ποιήσατο τηλόθ' ἀκουστήν.
καὶ τότε λητοΐδης ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπε,
δείδια μαιάδος υἱὲ διάκτορε ποικιλομῆτα,
μή μοι ἀνακλέψῃς κίθαριν καὶ καμπύλα τόξα.
τιμὴν γὰρ πὰρ ζηνὸς ἔχεις ἐπαμοίβια ἔργα
θήσειν ἀνθρώποισι κατὰ χθόνα πολυβότειραν,
ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε θεῶν μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
ἢ κεφαλῇ νεύσας, ἢ ἐπὶ στυγὸς ὄμβριμον ὕδωρ.
πάντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένα καὶ φίλα ἔρδοις.
καὶ τότε μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενος κατένευσε,
μή ποτ' ἀποκλέψειν, ὅσ' ἑκηβόλος ἐκτεάτισται,
μηδέ ποτ' ἐμπελάσειν πυκινῷ δόμῳ, αὐτὰρ ἀπόλλων
λητοΐδης κατένευσεν ἐπ' ἀρθμῷ καὶ φιλότητι,
μή τινα φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔσεσθαι,
μήτε θεὸν μήτ' ἄνδρα διὸς γόνον, ἐκ δὲ τέλειον
σύμβολον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἠδ' ἅμα πάντων,

πιςὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον· αὐτὰρ ἔπειτα
ὄλβου καὶ πλούτου δώσω περικαλλέα ῥάβδον
χρυσείην τριπέτηλον, ἀκήριον, ἥ σε φυλάξει,
πάντας ἐπικραίνουσα θεοὺς, ἐπέων τε καὶ ἔργων.
τῶν ἀγαθῶν, ὅσα φημὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς·
μαντείην δὲ φέριστε διοτρεφὲς ἣν ἐρεείνεις,
οὔτε σὲ θέσφατόν ἐστι δαήμεναι, οὔτε τιν' ἄλλον
ἀθανάτων, τὸ γὰρ οἶδε Διὸς νόος, αὐτὰρ ἔγωγε
πιςωθεὶς, κατένευσα καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
μή τινα νόσφιν ἐμεῖο θεῶν αἰειγενετάων
ἄλλον γ' εἴσεσθαι Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλήν.
καὶ σὺ κασίγνητε χρυσόρραπι μή με κέλευε
θέσφατα πιφαύσκειν, ὅσα μήδεται εὐρύοπα Ζεύς,
ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω.
πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων φῦλ' ἀνθρώπων.
καὶ μὲν ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, ὅς τις ἂν ἔλθῃ
φωνῇ καὶ πτερύγεσσι, τεληέντων οἰωνῶν.
οὗτος ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, οὐδ' ἀπατήσω.
ὃς δέ κε μαψιλόγοισι πιθήσας οἰωνοῖσι,
μαντείην ἐθέλῃσι παρὲκ νόον ἐξερεείνειν
ἡμετέρην, νοέειν δὲ θεῶν πλέον αἰὲν ἐόντων,
φήμ' ἁλίην ὁδὸν εἶσιν, ἐγὼ δέ κε δῶρα δεχοίμην.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω Μαίης ἐρικυδέος υἱὲ,
καὶ Διὸς αἰγιόχοιο θεῶν ἐριούνιε δαῖμον.
μοῖραι γάρ τινές εἰσι κασίγνηται γεγαυῖαι
παρθένοι, ὠκείῃσιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι.
τρεῖς· κατὰ δὲ κρατὸς πεπαλαγμέναι ἄλφιτα λευκά,
οἰκία ναιετάουσιν ὑπὸ πτυχὶ Παρνησοῖο.
μαντείης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ἣν ἐπὶ βουσὶ
παῖς ἔτ' ἐὼν μελέτησα, πατὴρ δ' ἐμὸς οὐκ ἀλέγιζεν.

ἐντεῦθεν δ' ἤπειτα ποτώμεναι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῃ
κηρία βόσκονται, καί τε κραίνουσιν ἕκαστα.
αἱ δ' ὅτε μὲν θυίωσιν ἐδηδυῖαι μέλι χλωρὸν,
προφρονέως ἐθέλουσιν ἀληθείην ἀγορεύειν.
ἢν δ' ἀπονοσφισθῶσι θεῶν ἡδεῖαν ἐδωδὴν,
πειρῶνται δ' ἤπειτα παρὲξ ὁδὸν ἡγεμονεύειν.
τὰς τοι ἔπειτα δίδωμι, σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρεείνων,
σὴν αὐτοῦ φρένα τέρπε, καὶ εἰ βροτὸν ἄνδρα δαείης
πολλάκι σῆς ὀμφῆς ἐπακούσεται αἴκε τύχησι.
ταῦτ' ἔχε μαιάδος υἱὲ, καὶ ἀγραύλους ἕλικας βοῦς,
ἵππους τ' ἀμφιπόλευε, καὶ ἡμιόνους ταλαεργούς.
καὶ χαροποῖσι λέουσι, καὶ ἀργιόδουσι σύεσσι,
καὶ κυσὶ, καὶ μήλοισιν, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθὼν.
πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτοισιν ἀνάσσειν κύδιμον ἑρμῆν.
οἶον δ' εἰς ἀΐδην τετελεσμένον ἄγγελον εἶναι.
ὅς τ' ἄδοτός περ ἐὼν, δώσει γέρας οὐκ ἐλάχιστον.
οὕτω μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν ἀπόλλων.
παντοίῃ φιλότητι, χάριν δ' ἐπέθηκε κρονίων.
πᾶσι δ' ὅγε θνητοῖσι, καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ.
παῦρα μὲν οὖν ὀνίνησι, τὸ δ' ἄκριτον ἠπεροπεύει
νύκτα δι' ὀρφναίην, φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων.
καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε διὸς, καὶ μαιάδος υἱέ.
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

μ Μοῦσά μοι ἔννεπε ἔργα πολυχρύσου ἀφροδίτης
κύπριδος, ἥτε θεοῖσιν ἐπὶ γλυκὺν ἵμερον ὦρσε,
καί τ' ἐδαμάσσατο φῦλα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
οἰωνούς τε διιπετέας, καὶ θηρία πάντα.

ἠμὲν ὅσ' ἤπειρος πολλὰ τρέφει, ἠδ' ὅσα πόντος.
πᾶσιν δ' ἔργα μέμηλεν ἐϋστεφάνου κυθερείης,
τρισσὰς δ' οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας οὐδ' ἀπατῆσαι.
κούρην τ' αἰγιόχοιο διὸς γλαυκώπιδ' ἀθήνην.
οὐ γάρ οἱ εὔαδεν ἔργα πολυχρύσου ἀφροδίτης.
ἀλλ' ἄρα οἱ πόλεμοί τε ἅδον καὶ ἔργον ἄρηος,
ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἀλεγύνειν.
πρώτη τέκτονας ἄνδρας ἐπιχθονίους ἐδίδαξε.
ποιῆσαι σάτινα καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
ἡ δέ τε παρθενικὰς ἁπαλόχροας ἐν μεγάροισιν.
ἀγλαὰ ἔργ' ἐδίδαξεν, ἐπὶ φρεσὶ θεῖσα ἑκάστῃ.
οὐδέ ποτ' ἀρτέμιδα χρυσηλάκατον κελαδεινὴν
δάμναται ἐν φιλότητι φιλομμειδὴς ἀφροδίτη.
καὶ γὰρ τῇ ἅδε τόξα, καὶ οὔρεσι θῆρας ἐναίρειν.
φόρμιγγές τε χοροί τε διαπρύσιοί τ' ὀλολυγαί.
ἄλσεά τε σκιόεντα δικαίων τε πτόλις ἀνδρῶν.
οὐδὲ μὲν αἰδοίῃ κούρῃ ἅδεν ἔργ' ἀφροδίτης
ἱστίῃ ἣν πρώτην τέκετο κρόνος ἀγκυλομήτης.
αὖτις δ' ὁπλοτάτην, βουλῇ διὸς αἰγιόχοιο
πότνιαν, ἣν ἐμνῶντο ποσειδάων καὶ ἀπόλλων.
ἡ δὲ μάλ' οὐκ ἔθελεν ἀλλὰ στερεῶς ἀπέειπεν.
ὤμοσε δὲ μέγαν ὅρκον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστὶν.
ἁψαμένη κεφαλῆς πατρὸς διὸς αἰγιόχοιο.
παρθένος ἔσσεσθαι πάντ' ἤματα δῖα θεάων.
τῇ δὲ πατὴρ ζεὺς δῶκε καλὸν γέρας ἀντὶ γάμοιο.
καί τε μέσῳ οἴκῳ κατ' ἄρ' ἕζετο πῖαρ ἑλοῦσα.
πᾶσιν δ' ἐν νηοῖσι θεῶν τιμάοχός ἐστι.
καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρέσβειρα τέτυκται.
τάων οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας οὐδ' ἀπατῆσαι.
τῶν δ' ἄλλων οὔπερ τι πεφυγμένον ἔστ' ἀφροδίτην.

οὔτε θεῶν μακάρων. οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
καί τε παρὲκ ζηνὸς νόον ἤγαγε τερπικεραύνου,
ὅς τε μέγιστός τ' ἐστὶ μεγίστης τ' ἔμμορε τιμῆς.
καί τε τοῦ εὖτε θέλοι πυκινὰς φρένας ἐξαπαφοῦσα,
ῥηϊδίως συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιξὶ,
ἥρης ἐκλελαθοῦσα κασιγνήτης ἀλόχου τε.
ἣ μέγα εἶδος, ἀρίστη ἐν ἀθανάτῃσι θεῇσι.
κυδίστην δ' ἄρα μιν τέκετο κρόνος ἀγκυλομήτης,
μήτηρ τε ῥέη, ζεὺς δ' ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς.
αἰδοίην ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν.
τῇ δὲ καὶ αὐτῇ ζεὺς γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
ἀνδρὶ καταθνητῷ μιχθήμεναι, ὄφρα τάχιστα,
μὴ δ' αὐτὴ βροτέης εὐνῆς ἀποεργμένη εἴη.
καί ποτ' ἐπευξαμένη εἴπῃ μετὰ πᾶσι θεοῖσιν.
ἡδὺ γελοιήσασα φιλομμειδὴς ἀφροδίτη.
ὥς ῥα θεοὺς συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιξὶ,
καί τε καταθνητοὺς υἱεῖς τέκον ἀθανάτοισιν.
ὥς τε θεὰς ἀνέμιξε καταθνητοῖς ἀνθρώποις.
ἀγχίσεω δ' ἄρα οἱ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ.
ὃς τότ' ἐν ἀκροπόλοις ὄρεσιν πολυπιδάκου ἴδης
βουκολέεσκεν βοῦς, δέμας ἀθανάτοισιν ἐοικώς.
τὸν δ' ἤπειτα ἰδοῦσα φιλομμειδὴς ἀφροδίτη,
ἠράσατ', ἐκπάγλως δὲ κατὰ φρένας ἵμερος εἷλεν.
ἐς κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεα νηὸν ἔδυνεν
ἐς πάφον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυώδης.
ἔνθ' ἥγ' εἰσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς.
ἔνθα δέ μιν χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας
ἀμβροσίῳ ἑανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν.
ἑσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῒ εἵματα καλὰ,

χρυσῷ κοσμηθεῖσα φιλομμειδὴς ἀφροδίτη,
σεύατ' ἐπὶ τροίην προλιποῦσ' εὐώδεα κύπρον.
ὕψι μετὰ νεφέεσσι θοῶς πρήσσουσα κέλευθον.
ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα μητέρα θηρῶν.
βῆ δ' ἰθὺς σταθμοῖο δι' οὔρεος, οἱ δὲ μετ' αὐτὴν
σαίνοντες πολιοί τε λύκοι, χαροποί τε λέοντες.
ἄρκτοι, παρδάλιές τε θοαὶ προκάδων ἀκόρητοι
ἤϊσαν, ἣ δ' ὁρόωσα μετὰ φρεσὶ τέρπετο θυμόν.
καὶ τοῖς ἐν στήθεσσι βάλ' ἵμερον, οἱ δ' ἅμα πάντες
σύνδυο κοιμήσαντο κατὰ σκιόεντας ἐναύλους.
αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανε.
τὸν δ' εὗρε σταθμοῖσι λελειμμένον οἶον ἀπ' ἄλλων
ἀγχίσην ἥρωα, θεῶν ἄπο κάλλος ἔχοντα.
οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἕποντο νομοὺς κατὰ ποιήεντας
πάντες, ὁ δὲ σταθμοῖσι λελειμμένος οἶος ἀπ' ἄλλων.
πωλεῖτ' ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρύσιον κιθαρίζων.
στῆ δ' αὐτοῦ προπάροιθε διὸς θυγάτηρ ἀφροδίτη.
παρθένῳ ἀδμήτῃ μέγεθος καὶ εἶδος ὁμοίη
μή μιν ταρβήσειεν ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας.
ἀγχίσης δ' ὁρόων ἐφράζετο, θαύμαινέν τε
εἶδός τε μέγεθός τε, καὶ εἵματα σιγαλόεντα.
πέπλον μὲν γὰρ ἕεστο φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς.
εἶχε δ' ἐπιγναμπτὰς ἕλικάς τε φαεινάς.
ὅρμοι δ' ἀμφ' ἁπαλῇ δειρῇ περικαλλέες ἦσαν
καλοὶ χρύσειοι παμποίκιλοι, ὡς δὲ σελήνη
στήθεσιν ἀμφ' ἁπαλοῖσιν ἐλάμπετο θαῦμα ἰδέσθαι.
ἀγχίσην δ' ἔρος εἷλεν, ἔπος δέ μιν ἀντίον ηὔδα.
χαῖρε ἄνασσ', ἥτις μακάρων τάδε δώμαθ' ἱκάνεις.
ἄρτεμις, ἢ λητὼ, ἠὲ χρυσῆ ἀφροδίτη,
ἢ θέμις ἠϋγενὴς, ἠὲ γλαυκῶπις ἀθήνη.

ἤπου τὶς χαρίτων δεῦρ' ἤλυθες, αἵτε θεοῖσι
πᾶσιν ἑταιρίζουσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται·
ἤ τις νυμφάων, αἵτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται·
ἢ νυμφῶν, αἳ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσι·
καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ βήσεα ποιήεντα·
σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σκοπιῇ, περιφαινομένῳ ἐνὶ χώρῳ
βωμὸν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱερὰ καλά,
ὥρῃσιν πάσῃσι, σὺ δ' εὔφρονα θυμὸν ἔχουσα,
δός με μετὰ τρώεσσιν ἀριπρεπέ' ἔμμεναι ἄνδρα·
ποίει δ' ἐξοπίσω θαλερὸν γόνον, αὐτὰρ ἔμ' αὐτὸν
δηρὸν ἐΰζώειν, καὶ ὁρᾶν φάος ἠλίοιο,
ὄλβιον ἐν λαοῖς, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι·
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διὸς θυγάτηρ ἀφροδίτη·
ἀγχίση κύδιστε χαμαιγενέων ἀνθρώπων·
οὔτις τοι θεός εἰμι, τί μ' ἀθανάτῃσιν ἐΐσκεις·
ἀλλὰ καταθνητή τε, γυνὴ δέ με γείνατο μήτηρ·
ὀτρεὺς ἐστὶ πατὴρ ὄνομα κλυτός, εἴπου ἀκούεις·
ὃς πάσης φρυγίης εὐτειχήτοιο ἀνάσσει·
γλῶσσαν δ' ὑμετέρην καὶ ἡμετέρην σάφα οἶδα·
τρωὰς γὰρ μεγάρῳ με τροφὸς τρέφεν, ἡ δὲ διαπρὸ
σμικρὴν παῖδ' ἀτίταλλε φίλης παρὰ μητρὸς ἑλοῦσα·
ὣς δή τοι γλῶσσάν τε, καὶ ὑμετέρην εὖ οἶδα·
νῦν δέ μ' ἀνήρπαξε χρυσόρραπις ἀργειφόντης·
ἐκ χοροῦ ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου κελαδεινῆς·
πολλαὶ δὲ νύμφαι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
παίζομεν, ἀμφὶ δ' ὅμιλος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο·
ἔνθεν μ' ἥρπαξε χρυσόρραπις ἀργειφόντης·
πολλὰ δ' ἐπήγαγεν ἔργα καταθνητῶν ἀνθρώπων·
πολλὴν δ' ἄκληρόν τε καὶ ἄκτιτον, ἣν διὰ θῆρες
ὠμοφάγοι φοιτῶσι, κατὰ σκιόεντας ἐναύλους·

οὐδὲ ποσὶ ψαύειν ἐδόκουν φυσιζόου αἴης.
Ἀγχίσεω δέ με φάσκε παραὶ λέχεσιν καλέεσθαι
κουριδίην ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκεῖσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δεῖξε καὶ ἔφρασεν, ἤτοι ὅγ' αὖτις
ἀθανάτων μετὰ φῦλ' ἀπέβη κρατὺς ἀργειφόντης.
αὐτὰρ ἐγώ σ' ἱκόμην, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
ἀλλά σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι ἠδὲ τοκήων
ἐσθλῶν, οὐ γάρ κε κακοὶ τοιόνδε τέκοιεν.
ἀδμήτην μ' ἀγαγὼν καὶ ἀπειρήτην φιλότητος,
πατρί τε σῷ δεῖξον καὶ μητέρι κεδνὰ ἰδυίῃ.
σοῖς τε κασιγνήτοις, οἵ τοι ὁμόθεν γεγάασιν.
οὔ σφιν ἀεικελίη νυὸς ἔσσομαι, ἀλλ' εἰκυῖα.
εἴ τι ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι ἠὲ καὶ οὐκί.
πέμψαι δ' ἄγγελον ὦκα μετὰ Φρύγας αἰολοπώλους
εἰπεῖν πατρί τ' ἐμῷ καὶ μητέρι κηδομένῃ περ.
οἱ δέ τε χρυσόν κεν ἅλις, ἐσθῆτα θ' ὑφαντὴν
πέμψουσιν, σὺ δὲ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
ταῦτα δὲ ποιήσας δαίνυ γάμον ἱμερόεντα
τίμιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ.
ἀγχίσην δ' ἔρος εἷλεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
εἰ μὲν θνητή τ' ἐσσί, γυνὴ δέ σε γείνατο μήτηρ;
ὀτρεὺς δ' ἐστὶ πατὴρ ὄνομα κλυτὸς ὡς ἀγορεύεις.
ἀθανάτοιο δ' ἕκητι διακτόρου ἐνθάδ' ἱκάνεις
ἑρμέω, ἐμὴ δ' ἄλοχος κεκλήσεαι ἤματα πάντα.
οὔτις ἔπειτα θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
ἐνθάδε με σχήσει πρὶν σῇ φιλότητι μιγῆναι
αὐτίκα νῦν, οὐδ' εἴ κεν ἑκηβόλος αὐτὸς ἀπόλλων
τόξου ἀπ' ἀργυρέου προΐῃ βέλεα στονόεντα.
βουλοίμην κεν ἔπειτα γύναι, εἰκυῖα θεῇσι

σῆς εὐνῆς ἐπιβὰς, δῦναι δόμον ἄϊδος εἴσω.
Ὡς εἰπὼν, λάβε χεῖρα φιλομειδὴς δ' ἀφροδίτη
ἕρπε μεταστρεφθεῖσα, κατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα
ἐς λέχος εὔστρωτον ὅθι περ πάρος ἔσκεν ἄνακτ
χλαίνῃσιν μαλακῇς ἐστρωμένον, αὐτὰρ ὕπερθεν
ἄρκτων δέρματ' ἔκειτο βαρυφθόγγων τε λεόντων·
τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν·
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν λεχέων εὐποιήτων ἐπέβησαν,
κόσμον μέν οἱ πρῶτον ἀπὸ χροὸς εἷλε φαεινὸν,
πόρπας τε, γναμπτάς θ' ἕλικας, κάλυκάς τε, καὶ ὅρμους
λῦσε δέ οἱ ζώνην, ἰδὲ εἵματα σιγαλόεντα
ἔκδυε, καὶ κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
ἀγχίσης, ὁ δ' ἔπειτα θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ
ἀθανάτῃ παρέλεκτο θεᾷ βροτὸς οὐ σάφα εἰδώς·
ἦμος δ' ἂψ ἐς αὖλιν ἀποκλίνουσι νομῆες
βοῦς τε καὶ ἴφια μῆλα νομῶν ἐξ ἀνθεμοέντων,
τῆμος ἄρ' ἀγχίσῃ μὲν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευε
νήδυμον, αὐτὴ δὲ χροῒ ἕννυτο εἵματα καλά,
ἑσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῒ δῖα θεάων,
ἔστη ἄρα κλισίῃ εὐποιήτοιο μελάθρου
ἧρε κάρη, κάλλος δὲ παρειάων ἀπέλαμπεν
ἄμβροτον οἷόν τ' ἐστὶν ἰοστεφάνου κυθερείης,
ἐξ ὕπνου τ' ἀνέγειρεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
ὄρσεο δαρδανίδη, τίνυ νήγρετον ὕπνον ἰαύεις,
καὶ φράσαι εἴ τι ὁμοίη ἐγὼν ἰνδάλλομαι εἶναι,
οἵην δή με τὸ πρῶτον ἐν ὀφθαλμοῖσι νόησας·
Ὡς φάτ' ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλ' ἐμμαπέως ὑπάκουσεν,
ὡς δ' ἴδεν δειρήν τε, καὶ ὄμματα κάλ' ἀφροδίτης,
τάρβησέν τε καὶ ὄσσε παρακλιδὸν ἔτραπεν ἄλλῃ·
ἂψ δ' αὖτις χλαίνῃ τε καλύψατο καλὰ πρόσωπα·

καί μιν

καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
αὐτίκα σ' ὡς τὰ πρῶτα θεὰ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
ἔγνων ὡς θεὸς ἦσθα, σὺ δ' οὐ νημερτὲς ἔειπες.
ἀλλά σε πρὸς ζηνὸς γουνάζομαι αἰγιόχοιο,
μήμε ζῶντ' ἀμενηνὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἐάσῃς
ναίειν, ἀλλ' ἐλέαιρ' ἐπεὶ οὐ βιοθάλμιος ἀνὴρ
γίγνεται, ὅς τε θεαῖς εὐνάζεται ἀθανάτῃσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διὸς θυγάτηρ ἀφροδίτη.
ἀγχίση κύδιστε καταθνητῶν ἀνθρώπων
θάρσει, μηδέ τι σῇσι μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην.
οὐ γάρ τοι, τί δέος παθέειν κακὸν ἐξ ἐμέθεν γε,
οὐδ' ἄλλων μακάρων, ἐπεὶ ἦ φίλος ἐσσὶ θεοῖσι.
σοὶ δ' ἔσται φίλος υἱός, ὃς ἐν τρώεσσιν ἀνάξει.
καὶ παῖδες παίδεσσι διαμπερὲς ἐκγεγάονται.
τῷ δὲ καὶ αἰνείας ὄνομ' ἔσσεται, οὕνεκά μ' αἰνὸν
ἔσχεν ἄχος ἕνεκα βροτοῦ ἀνέρος ἔμπεσον εὐνῇ.
ἀγχίθεοι δὲ μάλιστα καταθνητῶν ἀνθρώπων
αἰεὶ ἀφ' ὑμετέρης γενεῆς εἶδός τε φυήν τε.
ἤτοι μὲν ξανθὸν γανυμήδεα μητίετα ζεὺς
ἥρπασ' ἑὸν διὰ κάλλος, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
καί τε διὸς κατὰ δῶμα θεοῖς ἐπιοινοχοεύοι
θαῦμα ἰδεῖν, πάντεσσι τετιμένος ἀθανάτοισι
χρυσέου ἐκ κρατῆρος ἀφύσσων νέκταρ ἐρυθρόν.
τρῶα δὲ πένθος ἄλαστον ἔχε φρένας, οὐδέ τι ᾔδει
ὅππῃ οἱ φίλον υἱὸν ἀνήρπασε θέσπις ἄελλα.
τὸν δ' ἔπειτα γόασκε διαμπερὲς ἤματα πάντα.
καί μιν ζεὺς ἐλέησε, δίδου δέ οἱ υἷος ἄποινα
ἵππους ἀρσίποδας, τοί τ' ἀθανάτους φορέουσι.
τούς οἱ δῶρον ἔδωκεν ἔχειν, εἶπέν τε ἕκαστα

H

ζωὸς ἐφημοσύνῃσι διάκτορος ἀργειφόντης·
ὡς ἔοι ἀθάνατος, καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
αὐτὰρ ἐπειδὴ Ζηνὸς ὅγ' ἔκλυεν ἀγγελιάων,
οὐκέτ' ἔπειτα γόασκε, γεγήθει δὲ φρένας ἔνδον·
γηθόσυνος δ' ἵπποισιν ἀελλοπόδεσσιν ὀχεῖτο.
ὡς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσόθρονος ἥρπασεν ἠώς·
ὑμετέρης γενεῆς ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
βῆ δ' ἴμεν αἰτήσουσα κελαινεφέα κρονίωνα,
ἀθάνατόν τ' εἶναι, καὶ ζώειν ἤματα πάντα·
τῇ δὲ Ζεὺς ἐπένευσε, καὶ ἐκρήηνεν ἐέλδωρ
νηπίη, οὐδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶ πότνια ἠὼς
ἥβην αἰτῆσαι, ξῦσαί τ' ἀπὸ γῆρας ὀλοιόν.
τὸν δ' ἤτοι εἵως μὲν ἔχεν πολυήρατος ἥβη,
ἠοῖ τερπόμενος χρυσοθρόνῳ ἠριγενείῃ,
ναῖε παρ' ὠκεανοῖο ῥοῇς ἐπὶ πείρασι γαίης·
αὐτὰρ ἐπεὶ πρῶται πολιαὶ κατέχυντο ἔθειραι
καλῆς ἐκ κεφαλῆς, καὶ εὐγενέος τε γενείου,
τοῦ δ' ἤτοι εὐνῆς μὲν ἀπείχετο πότνια ἠώς·
αὐτὸν δ' αὖτ' ἀτίταλλεν ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα
σίτῳ τ' ἀμβροσίῃ τε, καὶ εἵματα καλὰ διδοῦσα·
ἀλλ' ὅτε δὴ πάμπαν στυγερὸν κατὰ γῆρας ἔπειγεν,
οὐδέ τι κινῆσαι μελέων δύνατ' οὐδ' ἀναεῖραι·
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
ἐν θαλάμῳ κατέθηκε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
τοῦ δ' ἤτοι φωνὴ ῥεῖ ἄσπετος, οὐδέ τι κῖκυς
ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
οὐκ ἂν ἐγώ γε σὲ τοῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἑλοίμην,
ἀθάνατόν τ' εἶναι, καὶ ζώειν ἤματα πάντα·
ἀλλ' εἰ μὲν τοιοῦτος ἐὼν εἶδός τε, δέμας τε

ζώοις ἡμέτερός τε πόσις κεκλημένος εἴης,
οὐκ ἂν ἔπειτά μ᾽ ἄχος πυκινὰς φρένας ἀμφικαλύπτοι.
νῦν δέ σε μὲν τάχα γῆρας ὁμοίιον ἀμφικαλύψει
νηλεές, τό τ᾽ ἔπειτα παρίσταται ἀνθρώποισιν
οὐλόμενον, καματηρόν, ὅτε στυγέουσι θεοί περ.
αὐτὰρ ἐμοὶ μέγ᾽ ὄνειδος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
ἔσσεται ἤματα πάντα διαμπερὲς εἵνεκα σεῖο.
οἳ πρὶν ἐμοὺς ὄαρους, καὶ μήτιας, αἷς ποτε πάντας
ἀθανάτους συνέμιξα, καταθνητῇσι γυναιξὶ
τάρβεσκον, πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασκε νόημα.
νῦν δὲ δὴ οὐκέτι μοι στοναχήσεται ἐξονομῆναι
τοῦτο μετ᾽ ἀθανάτοισιν, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀάσθην,
σχέτλιον οὐκ ὀνόματον, ἀπεπλάγχθην δὲ νόοιο.
παῖδα δ᾽ ὑπὸ ζώνῃ ἐθέμην βροτῷ εὐνηθεῖσα.
τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδῃ φάος ἠελίοιο,
νύμφαι μιν θρέψουσιν ὀρεσκῷοι βαθύκολποι.
αἳ τόδε ναιετάουσιν ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε.
αἵ ῥ᾽ οὔτε θνητοῖς οὔτ᾽ ἀθανάτοισιν ἕπονται.
δηρὸν μὲν ζώουσι, καὶ ἄμβροτον εἶδαρ ἔδουσι,
καί τε μετ᾽ ἀθανάτοισι καλὸν χορὸν ἐῤῥώσαντο.
τῇσι δὲ σιληνοί τε, καὶ εὔσκοπος ἀργειφόντης,
μίσγοντ᾽ ἐν φιλότητι μυχῷ σπείων ἐροέντων.
τῇσι δ᾽ ἅμ᾽, ἢ ἐλάται, ἠὲ δρύες ὑψικάρηνοι
γεινομένῃσιν ἔφυσαν ἐπὶ χθονὶ βωτιανείρῃ,
καλαὶ τηλεθάουσαι, ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν
ἑστᾶσ᾽ ἠλίβατοι, τεμένη δέ ἑ κικλήσκουσιν
ἀθανάτων, τὰς δ᾽ οὔτι βροτοὶ κείρουσι σιδήρῳ.
ἀλλ᾽ ὅτε κεν δὴ μοῖρα παρεστήκει θανάτοιο,
ἀζάνεται μὲν πρῶτον ἐπὶ χθονὶ δένδρεα καλά.

φλοιὸς δ' ἀμφιπεριφθινύθει, πίπτουσι δ' ἀπ' ὄζοι.
τῶν δέ χ' ὁμοῦ ψυχὴ λείπει φάος ἠελίοιο.
αἱ μὲν ἐμὸν θρέψουσι, παρὰ σφίσιν υἱὸν ἔχουσαι.
τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἕλῃ πολυήρατος ἥβη,
ἄξουσί σοι δεῦρο θεαί, δείξουσί τε παῖδα.
σοὶ δ' ἐγὼ ὄφρα ταῦτα μετὰ φρεσὶ πάντα διέλθω,
ἐς πέμπτον ἔτος αὖτις ἐλεύσομαι υἱὸν ἄγουσα.
τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδῃς θάλος ὀφθαλμοῖσι
γηθήσεις ὁρόων, μάλα γὰρ θεοείκελος ἔσται.
ἄξεις δ' αὐτίκα νιν ποτὶ ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
ἢν δέ τις εἴρηταί σε καταθνητῶν ἀνθρώπων,
ἥ τίς σοι φίλον υἱὸν ὑπὸ ζώνῃ θέτο μήτηρ.
τῷ δὲ σὺ μυθεῖσθαι μεμνημένος, ὥς σε κελεύω.
φασί τοι νύμφης καλυκώπιδος ἔγγονον εἶναι,
αἳ τόδε ναιετάουσιν ὄρος καταειμένον ὕλῃ.
εἰ δέ κεν ἐξείπῃς, καὶ ἐπεύξεαι ἄφρονι θυμῷ,
ἐν φιλότητι μιγῆναι ἐυστεφάνῳ κυθερείῃ
ζεύς σε χολωσάμενος βαλέει ψολόεντι κεραυνῷ.
εἴρηταί τοι πάντα, σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι νοήσας,
ἴσχεο, μηδ' ὀνόμαινε, θεῶν δ' ἐποπίζεο μῆνιν.
Ως εἰποῦσ' ἤιξε πρὸς οὐρανὸν ἠνεμόεντα.
Χαῖρε θεὰ κύπροιο ἐυκτιμένης μεδέουσα,
σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος, μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ.

α Ιδοίην χρυσοστέφανον καλὴν ἀφροδίτην
ἄσομαι, ἣ πάσης κύπρου κρήδεμνα
λέλογχεν.

εἰναλίης, ὅθι μιν ζεφύρου μένος ὑγρὸν ἀέντος,
ἤνεικεν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
ἀφρῷ ἔνι μαλακῷ, τὴν δὲ χρυσάμπυκες ὧραι
δέξαντ' ἀσπασίως, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν.
κρατὶ δ' ἐπ' ἀθανάτῳ στεφάνην εὔτικτον ἔθηκαν
καλὴν χρυσείην. ἐν δὲ τρητοῖσι λοβοῖσιν
ἄνθεμ' ὀρειχάλκου χρυσοῖό τε τιμήεντος.
δειρῇ δ' ἀμφ' ἁπαλῇ. καὶ στήθεσιν ἀργυφέοισιν,
ὅρμοισι χρυσέοισιν ἐκόσμεον, οἷσί περ αὐταὶ
ὧραι κοσμίασθην χρυσάμπυκες ὁππότ' ἴοιεν
ἐς χορὸν ἱμερόεντα θεῶν, καὶ δώματα πατρός.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ κόσμον ἔθηκαν,
ἦγον ἐς ἀθανάτους, οἳ δ' ἠσπάζοντο ἰδόντες,
χερσί τ' ἐδεξιόωντο, καὶ ἠρήσαντο ἕκαστος
εἶναι κουριδίην ἄλοχον, καὶ οἴκαδ' ἄγεσθαι
εἶδος θαυμάζοντες ἰοστεφάνου κυθερείης.
χαῖρ' ἑλικοβλέφαρε γλυκυμείλιχε, δὸς δ' ἐν ἀγῶνι
νίκην τῷδε φέρεσθαι, ἐμὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν.
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο, καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ Η ΛΗΣΤΑΙ.

ἀ Μφὶ διώνυσον σεμέλης ἐρικυδέος υἱὸν
μνήσομαι, ὡς ἐφάνη παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
ἀκτῇ ἐπὶ προβλῆτι νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικὼς
πρωθήβῃ. καλαὶ δὲ περισσείοντο ἔθειραι
κυάνεαι, φᾶρος δὲ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὤμοις
πορφύρεον, τάχα δ' ἄνδρες ἐϋσσέλμου ἀπὸ νηὸς

ληϊσταί, προγένοντο θοῶς ἐπὶ οἴνοπα πόντον
τυρσηνοί, τοὺς δ' ἦγε κακὸς μόρος, οἱ δ' ἐσιδόντες,
νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἔκθορον, αἶψα δ' ἑλόντες
εἷσαν ἐπὶ σφετέρης νηὸς κεχαρημένοι ἦτορ.
υἱὸν γάρ μιν ἔφαντο διοτρεφέων βασιλήων
εἶν', καὶ δεσμοῖς ἔθελον δεῖν ἀργαλέοισι.
τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμά, λύγοι δ' ἀπὸ τηλόσ' ἔπιπτον
χειρῶν, ἠδὲ ποδῶν, ὁ δὲ μειδιάων ἐκάθητο
ὄμμασι κυανέοισι, κυβερνήτης δὲ νοήσας,
αὐτίκα οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε.
Δαιμόνιοι, τίνα τόνδε θεὸν δεσμεύεθ' ἑλόντες
καρτερόν, οὐδὲ φέρειν δύναταί μιν νηῦς εὐεργής.
ἢ γὰρ ζεὺς ὅδε γ' ἐστίν, ἢ ἀργυρότοξος ἀπόλλων,
ἠὲ ποσειδάων, ἐπεὶ οὐ θνητοῖσι βροτοῖσιν
ἴκελος, ἀλλὰ θεοῖς οἳ ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
ἀλλ' ἄγετ' αὐτὸν ἀφῶμεν ἐπ' ἠπείροιο μελαίνης
αὐτίκα, μὴ δ' ἐπὶ χεῖρας ἰάλλετε, μή τι χολωθεὶς
ὄρσῃ ἀργαλέους ἀνέμους, καὶ λαίλαπα πολλήν.
Ὣς φάτο, τὸν δ' ἀρχὸς στυγερῷ ἠνίπαπε μύθῳ.
δαιμόνι', οὖρον ὅρα ἅμα δ' ἱστίον ἕλκεο νηὸς,
σύμπανθ' ὅπλα λαβών, ὅδε δ' αὖτ' ἄνδρεσσι μελήσει.
ἔλπομαι, ἢ αἴγυπτον ἀφίξεται, ἢ ὅγε κύπρον,
ἢ ἐς ὑπερβορέους, ἢ ἑκαστέρω, ἐς δὲ τελευτήν,
ἔκ ποτ' ἐρεῖ αὐτοῦ τε φίλους, καὶ κτήματα πάντα,
οὕς τε κασιγνήτους, ἐπεὶ ἡμῖν ἔμβαλε δαίμων.
Ὣς εἰπὼν, ἱστόν τε, καὶ ἱστίον ἕλκετο νηός.
ἔμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅπλα
καττάνυσαν, τάχα δέ σφιν ἐφαίνετο θαυματὰ ἔργα.
οἶνος μὲν πρώτιστα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν

ἡδύποτος κελάρυζ' εὐώδης, ὤρνυτο δ' ὀδμὴ
ἀμβροσίη, ναύτας δὲ τάφος λάβε πάντας ἰδόντας.
αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἱστίον ἐξετανύσθη
ἄμπελος, ἔνθα καὶ ἔνθα, κατεκρημνῶντο δὲ πολλοὶ
βότρυες, ἀμφ' ἱστὸν δὲ μέλας εἱλίσσετο κισσὸς
ἄνθεσι τηλεθάων, χαρίεις δ' ἐπὶ καρπὸς ὀρώρει.
πάντες δὲ σκαλμοὶ στεφάνους ἔχον, οἱ δὲ ἰδόντες,
νῆ' ἤδη τότ' ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον,
γῇ πελάαν, ὁ δ' ἄρα σφι λέων γένετ' ἔνδοθι νηὸς
δεινὸς ἐπ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν, ἐν δ' ἄρα μέσσῃ
ἄρκτον ἐποίησεν λασιαύχενα, σήματα φαίνων.
ἂν δ' ἔστη μεμαυῖα, λέων δ' ἐπὶ σέλματος ἄκρου
δεινὸν ὑπόδρα ἰδών, οἱ δ' εἰς πρύμναν ἐφόβηθεν.
ἀμφὶ κυβερνήτην δὲ σαόφρονα θυμὸν ἔχοντα
ἔσταν ἄρ' ἐκπληγέντες, ὁ δ' ἐξαπίνης ἐπορούσας,
ἀρχὸν ἕλ', οἱ δὲ θύραζε κακὸν μόρον ἐξαλύοντες,
πάντες ὁμῶς πήδησαν ἐπεὶ ἴδον εἰς ἅλα δῖαν.
δελφῖνες δ' ἐγένοντο, κυβερνήτην δ' ἐλεήσας,
ἔσχεθε, καί μιν ἔθηκε πανόλβιον, εἶπέ τε μῦθον.
θάρσει δῖ' ἑκάτωρ τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ.
εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἐρίβρομος, ὃν τέκε μήτηρ
Καδμηῒς Σεμέλη Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα.
χαῖρε τέκος Σεμέλης εὐώπιδος, οὐδέ πη ἐστί,
σεῖό γε ληθόμενον, γλυκερὴν κοσμῆσαι ἀοιδήν.

ΕΙΣ ΑΡΕΑ.

Ἄρες ὑπερμενέτα, βρισάρματε, χρυσεοπήληξ,
ὀβριμόθυμε, φέρασπι, πολισσόε, χαλκοκορυστά,
καρτερόχειρ, ἀμόγητε, δορισθενὲς, ἕρκος ὀλύμπου
νίκης εὐπολέμοιο πάτερ συναρωγὲ θέμιστος,
ἀντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτων ἀγὲ φωτῶν,
ἠνορέης σκηπτοῦχε πυραυγέα κύκλον ἑλίσσων,
αἰθέρος ἑπταπόροις ἐνὶ τείρεσιν, ἔνθα σε πῶλοι
κλῦθι βροτῶν ἐπίκουρε δοτὴρ εὐθαρσέος ἥβης,
πρηῢ καταστίλβων, σέλας ὑψόθεν ἐς βιότητα
ἡμετέρην, καὶ κάρτος ἀρήϊον, ὥς κε δυναίμην
σεύασθαι κακότητα πικρὴν ἀπ᾽ ἐμεῖο καρήνου,
καὶ ψυχῆς ἀπατηλὸν ὑπογνάμψαι φρεσὶν ὁρμὴν,
θυμοῦ τ᾽ αὖ μένος ὀξὺ κατισχέμεν, ὥς μ᾽ ἐρέθῃσι
φυλόπιδος κρυερῆς ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ σὺ θάρσος
δὸς μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπήμοσι θεσμοῖς,
δυσμενέων προφυγόντα μόθον κῆράς τε βιαίους.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ

Ἄρτεμιν ὕμνει μοῦσα κασιγνήτην ἑκάτοιο,
παρθένον ἰοχέαιραν ὁμότροφον ἀπόλλωνος.
ἣ θ᾽ ἵππους ἄρσασα βαθυσχοίνοιο μέλητος,

ῥίμφα διὰ σμύρνης παγχρύσεον ἅρμα διώκει,
ἐς κλάρον ἀμπελόεσσαν, ὅθ' ἀργυρότοξος ἀπόλλων
ἧσται μιμνάζων ἑκατηβόλον ἰοχέαιραν.
καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαί δ' ἅμα πᾶσαι ἀοιδῇ.
αὐτὰρ ἐγώγε πρῶτα, καὶ ἐκ σέθεν ἄρχομ' ἀείδειν.
σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος, μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

κ Υπρογενῆ κυθέρειαν ἀείσομαι, ἥτε βροτοῖσι
μείλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφ' ἱμερτῷ δὲ προσώπῳ
αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφ' ἱμερτὸν φέρει ἄνθος.
χαῖρε θεὰ σαλαμῖνος ἐϋκτιμένης μεδέουσα
καὶ πάσης κύπρου, δὸς δ' ἱμερόεσσαν ἀοιδήν.
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο, καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

π Αλλάδ' ἀθηναίην ἐρυσίπτολιν ἄρχομ' ἀείδειν
δεινήν, ᾗ σὺν ἄρηϊ μέλει πολεμήϊα ἔργα,
περθόμεναί τε πόληες ἀϋτή τε, πτόλεμοί τε.
καί τ' ἐρρύσατο λαὸν ἰόντα τε, νισσόμενόν τε.
χαῖρε θεά, δὸς δ' ἄμμι τύχην, εὐδαιμονίην τε.

ΕΙΣ ΗΡΑΝ.

Ρην ἀείδω χρυσόθρονον, ἣν τέ-
κε ῥέη
ἀθανάτην βασίλειαν ὑπείροχον εἶδος
ἔχουσαν,
ζηνὸς ἐριγδούποιο κασιγνήτην ἄλοχόν τε
κυδρήν, ἣν, πάντες μάκαρες κατὰ μακρὸν ὄλυμπον
ἁζόμενοι τίουσιν ὁμῶς διὶ τερπικεραύνῳ.

ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Ημητρ' ἠΰκομον σεμνὴν θεὸν ἄρ-
χομ' ἀείδειν.
αὐτὴν καὶ κούρην περικαλλέα περσε-
φόνειαν.
χαῖρε θεὰ καὶ τήνδε σάου πόλιν, ἄρχε δ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ.

Ητέρα μοι πάντων τε θεῶν, πάν-
των τ' ἀνθρώπων,
ὕμνει μοῦσα λίγεια διὸς θυγάτηρ
μεγάλοιο.
ἢ κροτάλων τυμπάνων τ' ἰαχὴ σύν τε βρόμος αὐλῶν
εὔαδεν, ἠδὲ λύκων κλαγγὴ χαροπῶν τε λεόντων.
οὔρεά τ' ἠχήεντα, καὶ ὑλήεντες ἔναυλοι.
καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαί δ' ἅμα πᾶσαι ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΑ ΛΕΟΝΤΟΘΥΜΟΝ.

Ρακλέα διὸς υἱὸν ἀείσομαι, ὃν μέγ' ἄριστον
γείνατ' ἐπιχθονίων θήβης ἐνὶ καλλιχόροισιν
ἀλκμήνη, μιχθεῖσα κελαινεφέϊ κρονίωνι.
ὃς πρὶν μὲν κατὰ γαῖαν ἀθέσφατον ἠδὲ θάλασσαν
πλαζόμενος πομπῇσιν ὑπ' εὐρυσθῆος ἄνακτος.
πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔρεξεν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἀνέτλη.
νῦν δ' ἤδη κατὰ καλὸν ἕδος νιφόεντος ὀλύμπου,
ναίει τερπόμενος, καὶ ἔχει καλλίσφυρον ἥβην.
χαῖρε ἄναξ διὸς υἱέ, δίδου δ' ἀρετήν τε, καὶ ὄλβον.

ΕΙΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ.

Ητῆρα νόσων ἀσκληπιὸν ἄρχομ' ἀείδειν.
υἱὸν ἀπόλλωνος, τὸν ἐγείνατο δῖα κορωνὶς,
δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη φλεγύου βασιλῆος.
χάρμα μέγ' ἀνθρώποισι κακῶν θελκτῆρ' ὀδυνάων.
καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε ἄναξ, λίτομαι δέ σ' ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΔΙΟΣ ΚΟΥΡΟΥΣ.

Αστορα καὶ πολυδεύκε, ἀείσεο μοῦσα λίγεια
τυνδαρίδας, οἳ ζηνὸς ὀλυμπίου ἐξεγένοντο.

τοὺς ὑπὸ ταϋγέτου κορυφῆς τέκε πότνια λήδη
λάθρῃ ὑποδμηθεῖσα κελαινεφεῖ κρονίωνι.
χαίρετε τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

ἑ Ρμῆν ἀείδω κυλλήνιον ἀργειφόντην.
κυλλήνης μεδέοντα, καὶ ἀρκαδίης πολυμήλου,
ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον ὃν τέκε μαῖα
ἄτλαντος θυγάτηρ, διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα
αἰδοίη, μακάρων δὲ θεῶν ἀλέεινεν ὅμιλον.
ἄντρῳ ναιετάουσα παλισκίῳ, ἔνθα κρονίων
νύμφῃ ἐυπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ.
εὖ τε καταγλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον ἥρην.
λάνθανε δ' ἀθανάτους τε θεούς, θνητούς τ' ἀνθρώπους.
καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε διὸς καὶ μαιάδος υἱέ.
σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.
χαῖρ' ἑρμῆ χαριδῶτα διάκτορε δῶτορ ἐάων.

ΕΙΣ ΠΑΝΑ.

ἀ Μφί μοι ἑρμείαο φίλον γόνον ἔννεπε μοῦσα,
αἰγοπόδην δικέρωτα φιλόκροτον ὅς τ' ἀνὰ πίση
δενδρήεντ' ἄμυδις φοιτᾷ χοροήθεσι νύμφαις.
αἵ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης στείβουσι κάρηνα
πᾶν' ἀνακεκλόμεναι νόμιον θεὸν ἀγλαέθειρον.

αὐχμήενθ᾽ ὃς πάντα λόφον νιφόεντα λέλογχε·
καὶ κορυφὰς ὀρέων, καὶ πετρήεντα κάρηνα.
φοιτᾷ δ᾽ ἔνθα, καὶ ἔνθα διὰ ῥωπήια πυκνά.
ἄλλοτε μὲν ῥεέθροισιν ἐφελκόμενος μαλακοῖσιν.
ἄλλοτε δ᾽ αὖ πέτρῃσιν ἐν ἠλιβάτοισι διοιχνεῖ,
ἀκροτάτην κορυφὴν μηλόσκοπον εἰσαναβαίνων.
πολλάκι δ᾽ αἰγινόεντα διέδραμεν οὔρεα μακρά.
πολλάκι δ᾽ ἐν κνημοῖσι διήλασε θῆρας ἐναίρων
ὀξέα δερκόμενος, τότε δ᾽ ἕσπερος ἔκλαγεν οἷον,
ἄκρης ἐξανιὼν δονάκων, ὑπὸ μοῦσαν ἀθύρων
νήδυμον· οὐκ ἂν τόν γε παραδράμοι ἐν μελέεσσιν
ὄρνις, ἥ τ᾽ ἔαρος πολυάνθεος ἐν πετάλοισι
θρῆνον ἐπιπροχέουσα χέει μελίγηρυν ἀοιδήν.
σὺν δέ σφιν τότε νύμφαι ὀρεστιάδες λιγύμολποι
φοιτῶσαι πυκνὰ ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῳ
μέλπονται, κορυφὴν δὲ περιστένει οὔρεος ἠχώ.
δαίμων δ᾽ ἔνθα, καὶ ἔνθα χορῶν τότε ἐς μέσον ἕρπων,
πυκνὰ ποσὶν διέπει, λαῖφος δ᾽ ἐπὶ νῶτα δαφοινὸν
λυγκὸς ἔχει, λιγυρῇσιν ἀγαλλόμενος φρένα μολπαῖς,
ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τόθι κρόκος ἠδ᾽ ὑάκινθος
εὐώδης θαλέων, καταμίσγεται ἄκριτα ποίῃ.
ὑμνεῦσιν δὲ θεοὺς μάκαρας, καὶ μακρὸν ὄλυμπον
οἷόν θ᾽ ἑρμείην ἐριούνιον ἔξοχον ἄλλων
ἔννεπον, ὡς ὅ γ᾽ ἅπασι θεοῖς θοὸς ἄγγελός ἐστι.
καί ῥ᾽ ὅ γ᾽ ἐς ἀρκαδίην πολυπίδακα μητέρα μήλων
ἐξίκετ᾽, ἔνθα δέ οἱ τέμενος κυλληνίου ἐστίν.
ἔνθ᾽ ὅ δε καὶ θεὸς ὤν, ψαφαρότριχα μῆλ᾽ ἐνόμευεν
ἀνδρὶ παρὰ θνητῷ, θάλε γὰρ πόθος ὑγρὸς ἐπελθὼν
νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ δρύοπος φιλότητι μιγῆναι.

ἐκ δ' ἐτέλεσσε γάμον θαλερόν, τέκε δ' ἐν μεγάροισιν
ἑρμείῃ φίλον υἱὸν ἄφαρ τερατωπὸν ἰδέσθαι·
αἰγιπόδην, δικέρωτα πολύκροτον, ἡδυγέλωτα·
φεῦγε δ' ἀναΐξας, λεῖπεν δ' ἄρα παῖδα τιθήνη·
δεῖσε γὰρ ὡς ἴδεν ὄψιν ἀμείλιχον ἠϋγένειον·
τὸν δ' αἶψ' ἑρμείας ἐριούνιος εἰς χέρα θῆκε
δεξάμενος, χαῖρεν δὲ νόῳ περιώσια δαίμων·
ῥίμφα δ' ἐς ἀθανάτων ἕδρας κίε παῖδα καλύψας,
δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν ὀρεσκῴοιο λαγωοῦ·
πὰρ δὲ ζηνὶ κάθιζε, καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
δεῖξε δὲ κοῦρον ἑόν, πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἔτερφθεν
ἀθάνατοι, περίαλλα δ' ὁ βάκχειος διόνυσος·
πᾶνα δέ μιν καλέεσκον, ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερψε·
καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε ἄναξ λίτομαι δέ σ' ἀοιδῇ·
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο, καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς

ΕΙΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ.

φαιστον κλυτόμητιν ἀείδεο μοῦσα
λίγεια·
ὃς μετ' ἀθηναίης γλαυκώπιδος
ἀγλαὰ ἔργα
ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ἐπὶ χθονός, οἳ τὸ πάρος περ
ἄντροις ναιετάασκον ἐν οὔρεσιν ἠΰτε θῆρες·
νῦν δὲ δι' ἥφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα δαέντες,
ῥηϊδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν,
εὔκηλοι διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισιν·
ἀλλ' ἵληθ' ἥφαιστε, δίδου δ' ἀρετήν τε καὶ ὄλβον·

φ Οἶβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύ-
γων λίγ' ἀείδει,
ὄχθῃ ἐπιθρώσκων ποταμὸν παρὰ
δινήεντα
πηνειόν, σὲ δ' ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
ἡδυεπὴς πρῶτόν τε, καὶ ὕστατον αἰὲν ἀείδει.
καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε ἄναξ, ἵλαμαι δέ σ' ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ.

ἀ Μφὶ ποσειδάωνα θεὸν μέγαν ἀρχό-
μ' ἀείδειν,
γαίης κινητῆρα, καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
πόντιον, ὅς θ' ἑλικῶνα, καὶ εὐρείας ἔχει αἰγάς.
διχθά τοι ἐννοσίγαιε θεοὶ τιμὴν ἐδάσαντο.
ἵππων τε δμητῆρ' ἔμμεναι, σωτῆρά τε νηῶν.
χαῖρε ποσειδάων γαιήοχε κυανοχαῖτα,
καὶ μάκαρ εὐμενὲς ἦτορ ἔχων, πλώουσιν ἄρηγε.

ΕΙΣ ΔΙΑ.

ζ Ηνα θεῶν τὸν ἄριστον ἀείσομαι, ἠδὲ
μέγιστον.
εὐρύοπα, κρείοντα, τελεσφόρον, ὅς
τε θέμιτι
ἐγκλιδὸν ἑζομένῃ, πυκινοὺς ὀάρους ὀαρίζει.
ἵληθ' εὐρύοπα κρονίδη κύδιστε μέγιστε.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ.

ε Στίη ἥ τε ἄνακτος ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ ἱρὸν δόμον ἀμφιπολεύεις,
αἰεὶ σῶν πλοκάμων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον·
ἔρχεο τόνδ᾽ ἀνὰ οἶκον, ἐπίρχεο θυμὸν ἔχουσα·
σὺν Διὶ μητιόεντι· χάριν δ᾽ ἅμ᾽ ὄπασσον ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΜΟΥΣΑΣ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

μ Ουσάων ἄρχωμαι ἀπόλλωνός τε διός τε·
ἐκ γὰρ μουσάων, καὶ ἑκηβόλου ἀπόλλωνος,
ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κιθαρισταί·
ἐκ δὲ Διὸς, βασιλῆες, ὁ δ᾽ ὄλβιος ὅν τινα μοῦσαι
φίλωνται· γλυκερή οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδή·
χαίρετε, τέκνα Διὸς, καὶ ἐμὴν τιμήσατ᾽ ἀοιδήν·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε, καὶ ἄλλης μνήσομ᾽ ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ.

κ ισσοκόμην διόνυσον ἐρίβρομον ἄρχομ᾽ ἀείδειν,
ζηνὸς καὶ σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν,
ὃν τρέφον ἠΰκομοι νύμφαι παρὰ πατρὸς ἄνακτος·
δεξάμεναι

δεξάμεναι κόλποισι, πατὴρ ἐνδυκέως ἀτίταλλον
νύσης ἐν γυάλοις, ὁ δ' ἀέξατο πατρὸς ἕκητι
ἄντρῳ ἐν εὐώδει μεταρίθμιος ἀθανάτοισιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόνδε θεαὶ πολύυμνον ἔθρεψαν,
δὴ τότε φοιτίζεσκε καθ' ὑλήεντας ἐναύλους,
κισσῷ καὶ δάφνῃ πεπυκασμένος. αἱ δ' ἅμ' ἕποντο
νύμφαι ὁ δ' ἐξηγεῖτο, βρόμος δ' ἔχεν ἄσπετον ὕλην
καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε πολυστάφυλ' ὦ διόνυσε.
δὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ὥρας αὖτις ἱκέσθαι.
ἐκ δ' αὖθ' ὡράων, ἐς τοὺς πολλοὺς ἐνιαυτούς.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ.

α Ρτεμιν ἀείδω χρυσηλάκατον κελαδεινήν,
παρθένον αἰδοίην, ἐλαφηβόλον ἰοχέαιραν,
αὐτοκασιγνήτην χρυσαόρου ἀπόλλωνος,
ἣ κατ' ὄρη σκιόεντα, καὶ ἄκριας ἠνεμοέσσας,
ἄγρῃ τερπομένη, παγχρύσεα τόξα τιταίνει.
πέμπουσα στονόεντα βέλη. τρομέει δὲ κάρηνα
ὑψηλῶν ὀρέων. ἰάχει δ' ἐπιδάσκιος ὕλη,
δεινὸν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν φρίσσει δέ τε γαῖα,
πόντος τ' ἰχθυόεις. ἡ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχουσα,
πάντῃ ἐπιστρέφεται θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην,
αὐτὰρ ἐπὴν τερφθῇ θηροσκόπος ἰοχέαιρα,
εὐφρήνῃ δὲ νόον χαλάσασ' εὐκαμπέα τόξα,
ἔρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο
φοίβου ἀπόλλωνος. δελφῶν ἐς πίονα δῆμον,
μουσῶν καὶ χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα,
ἔνθα καταχρεμάσασα παλίντονα τόξα καὶ ἰοὺς,
ἡγεῖται χαρίεντα περὶ χροῒ κόσμον ἔχουσα,

ἐξάρχουσα χορούς, αἱ δ' ἀμβροσίην ὄπ' ἱεῖσαι
ὑμνεῦσι λητὼ καλλίσφυρον, ὡς τέκε παῖδας
ἀθανάτων βουλῇ τε, καὶ ἔργμασιν ἔξοχ' ἀρίστους.
χαίρετε τέκνα διὸς καὶ λητοῦς ἠϋκόμοιο.
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων, καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.*

π Αλλάδ' ἀθηναίην κυδρὴν θεὸν ἄρχομ' ἀείδειν.
γλαυκῶπιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσαν.
παρθένον αἰδοίην ἐρυσίπτολιν ἀλκήεσσαν,
τριτογενῆ, τὴν αὐτὸς ἐγείνατο μητίετα ζεύς,
σεμνῆς ἐκ κεφαλῆς, πολεμήϊα τεύχε' ἔχουσαν
χρύσεα παμφανόωντα, σέβας δ' ἔχε πάντας ὁρῶντας
ἀθανάτους, ἡ δὲ πρόσθεν διὸς αἰγιόχοιο
ἐσσυμένως ὤρουσεν ἀπ' ἀθανάτοιο καρήνου,
σείσασ' ὀξὺν ἄκοντα, μέγας δ' ἐλελίζετ' ὄλυμπος
δεινὸν ὑπ' ὀβρίμης γλαυκώπιδος ἀμφὶ δὲ γαῖα,
σμερδαλέον ἰάχησεν, ἐκινήθη ἄρα πόντος
κύμασι πορφυρέοισι κυκώμενος. ἔσχετο δ' ἅλμη
ἐξαπίνης, στῆσεν δ' ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱός,
ἵππους ὠκύποδας δηρὸν χρόνον, εἰσότε κούρη
εἵλετ' ἀπ' ἀθανάτων ὤμων θεοείκελα τεύχη
παλλὰς ἀθηναίη, γήθησε δὲ μητίετα ζεύς.
καὶ σὺ μὲν, οὕτω χαῖρε διὸς τέκος αἰγιόχοιο.
αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ.

Στίη ἣ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων
τ' ἀνθρώπων,
ἕδρην ἀίδιον ἔλαχε πρεσβηίδα τιμήν.
καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμήν, οὐ γὰρ ἄτερ σοῦ
εἰλαπίναι θνητοῖσιν, ἵν' οὐ πρώτη, πυμάτη τε
ἑστίη ἀρχόμενος σπένδει μελιηδέα οἶνον.
καὶ σύ μοι ἀργειφόντα διὸς, καὶ μαιάδος υἱὲ
ἄγγελε, τῶν μακάρων χρυσόρραπι δῶτορ ἐάων,
ναίετε δώματα καλὰ φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν
ἵλαος ὤν, ἐπάρηγε σὺν αἰδοίῃ τε φίλῃ τε
ἑστίῃ ἀμφότεροι γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
εἰδότες ἔργματα καλὰ, νόῳ θ' ἕπεσθε καὶ ἥβῃ.
χαῖρε κρόνου θύγατερ σύ τε, καὶ χρυσόρραπις ἑρμῆς.
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε, καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ.

Αἶαν παμμήτειραν ἀείσομαι ἠύθεμεθλον,
πρεσβίστην, ἣ φέρβει ἐπὶ χθονὶ πάνθ' ὁπόσ'
ἐστίν,
ἠμὲν ὅσα χθόνα δῖαν ὑπέρχεται, ἠδ' ὅσα πόντον.
ἠδ' ὅσα πωτῶνται, τάδε φέρβεται ἐκ σέθεν ὄλβου.
ἐκ σέο δ' εὔπαιδές τε, καὶ εὔκαρποι τελέθουσι.
πότνια σεῦ δ' ἔχεται δοῦναι βίον, ἠδ' ἀφελέσθαι
θνητοῖς ἀνθρώποισιν, ὁ δ' ὄλβιος ὅν κε σὺ θυμῷ
πρόφρων τιμήσεις. τῷ τ' ἄφθονα πάντα πέρ ἐστί.
βρίθει μέν σφιν ἄρουρα φερέσβιος, ἠδὲ κατ' ἀγροὺς

κτήνεσιν εὐθηνεῖ, οἶκος δ' ἐμπίμπλαται ἐσθλῶν,
αὐτοὶ δ' εὐνομίῃσι, πόλιν κατὰ καλλιγύναικα
κοιρανέουσ', ὄλβος δὲ πολὺς, καὶ πλοῦτος ὀπηδεῖ.
παῖδες δ' εὐφροσύνῃ νεοθηλέϊ κυδιόωσι,
παρθενικαί τε χοροῖς περεσανθέσιν εὔφρονι θυμῷ
παίζουσαι χαίρουσι κατ' ἄνθεα μαλακὰ ποίης.
οὕς κε σὺ τιμήσῃς σεμνὴ θεά. ἄφθονε δαῖμον,
χαῖρε θεῶν μήτηρ, ἄλοχ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
πρόφρων δ' ἀντ' ᾠδῆς βίοτον θυμήρε' ὄπαζε.
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο, καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ.

Ἥλιον ὑμνεῖν αὖτε διὸς τέκος ἄρχεο
μοῦσα
καλλιόπη φαέθοντα. τὸν εὐρυφάεσσα
βοῶπις
γείνατο γαίης παιδὶ καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
γῆμε γὰρ εὐρυφάεσσαν ἀγακλειτὴν ὑπερίων
αὐτοκασιγνήτην, ἣ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,
ἠῶ τε ῥοδόπηχυν, ἐϋπλόκαμόν τε σελήνην,
ἠέλιόν τ' ἀκάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.
ὃς φαίνει θνητοῖσι, καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
ἵπποις ἐμβεβαώς, σμερδνὸν δ' ὅγε δέρκεται ὄσσοις,
χρυσῆς ἐκ κόρυθος, λαμπραὶ δ' ἀκτῖνες ἀπ' αὐτοῦ
αἰγλῆεν στίλβουσι, παρὰ κροτάφων τε παρειαὶ
λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν κατέχουσι πρόσωπον
τηλαυγές, καλὸν δὲ περὶ χροῒ λάμπεται ἔσθος,
λεπτουργὲς πνοιῇ ἀνέμων, ὑπὸ δ' ἄρσενες ἵπποι,
ἔνθ' ἄρ ὅγε στήσας χρυσόζυγον ἅρμα, καὶ ἵππους,

θεσπέσιος πέμπησι δι' οὐρανοῦ ὠκεανόνδε.
χαῖρε ἄναξ, πρόφρων δὲ βίον θυμήρε' ὄπαζε.
ἐκ σέο δ' ἀρξάμενος, κλήσω μερόπων γένος ἀνδρῶν
ἡμιθέων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἔδειξαν.

ΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΝ.

μ ήνην ἀείδειν τανυσίπτερον, ἔσπετε μοῦσαι
ἡδυεπεῖς κοῦραι κρονίδεω διὸς ἵστορες ᾠδῆς.
ἧς ἄπο, αἴγλη γαῖαν ἑλίσσεται οὐρανόδεικτος
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο πολὺς δ' ὑπὸ κόσμος ὄρωρεν
αἴγλης λαμπούσης, στίλβησ' ἀλάμπετος ἀὴρ
χρυσέου ἀπὸ στεφάνου, ἀκτῖρες δ' ἐνδιάονται
εὖθ' ἂν ἀπ' ὠκεανοῖο λοεσσαμένη χρόα καλὸν,
εἵματα ἑσσαμένη τηλαυγέα δῖα σελήνη,
ζευξαμένη πώλους ἐριαύχενας αἰγλήεντας,
ἐσσυμένως προτέρωσ' ἐλάσῃ καλλίτριχας ἵππους.
ἑσπερίη διχόμηνος, ὅτε πλήθει μέγας ὄγμος,
λαμπρόταταί τ' αὐγαὶ τότ' ἀεξομένης τελέθουσιν
οὐρανόθεν, τέκμωρ δὲ βροτοῖς, καὶ σῆμα τέτυκται
τῇ ῥά ποτε κρονίδης ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.
ἣ δ' ὑποκυσαμένη πανδείην γείνατο κούρην,
ἐκπρεπὲς εἶδος ἔχουσαν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι.
χαῖρε ἄνασσα θεὰ λευκώλενε δῖα σελήνη,
πρόφρον ἐϋπλόκαμος. σέο δ' ἀρχόμενος κλέα φωτῶν
ᾄσομαι ἡμιθέων. ὧν κλείουσ' ἔργματ' ἀοιδοὶ,
μουσάων θεράποντες ἀπὸ στομάτων ἐροέντων

ΕΙΣ ΔΙΟΣ ΚΟΥΡΟΥΣ

ἀ Μφὶ διὸς κούρους ἑλικώπιδες ἔσπετε μοῦσαι
τυνδαρίδας, λήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα.
κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ ἀμώμητον πολυδεύκεα.
τοὺς ὑπὸ ταϋγέτου κορυφῇ ὄρεος μεγάλοιο.
μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι κελαινεφεῖ κρονίωνι
σωτῆρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίων ἀνθρώπων.
ὠκυπόρων τε νεῶν, ὅτε τε σπέρχωσιν ἄελλαι
χειμέριαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον οἱ δ' ἀπὸ νηῶν
εὐχόμενοι καλέουσι διὸς κούρους μεγάλοιο,
ἄρνεσιν λευκοῖσιν ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες
πρύμνης, τὴν δ' ἄνεμός τε μέγας, καὶ κῦμα θαλάσσης
θῆκαν ὑποβρυχίην, οἱ δ' ἐξαπίνης ἐφάνησαν
ξουθῇσι πτερύγεσι, δι' αἰθέρος ἀΐξαντες.
αὐτίκα δ' ἀργαλέων ἀνέμων κατέπαυσαν ἀέλλας
κύματα δ' ἐστόρεσαν λευκῆς ἁλὸς ἐν πελάγεσι
ναύταις, σήματα καλὰ πόνου σφίσιν οἱ δὲ ἰδόντες.
γήθησαν, παύσαντο δ' ὀϊζυροῖο πόνοιο.
χαίρετε τυνδαρίδαι ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων.
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων, καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΞΕΝΟΥΣ.

ἀ Ἰδέσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο.
οἱ πόλιν αἰπεινὴν νύμφης ἐρατώπιδος ἥρης
ναίετ' ἐς ἄδην, ἧς πόδα νείατον ὑψικόμοιο
ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ ξανθοῦ ποταμοῖο
ἕρμου καλὰ ῥέοντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο ζεύς.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΟΜΥ-ΡΟΥ ΥΜΝΩΝ.

DE BATRACHOMIOMACHIA ET Hymnis ex Demetrij Chalcondylis epistola, Florentini exemplaris adnexa fronti.

Δεῖ μέντοι μὴ ἀγνοεῖν, ὡς ἔν τε τῇ βατραχομυομαχίᾳ καὶ τοῖς ὕμνοις, ἐνιαχοῦ διὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων διαφθοράν, οὔτε ὁ τῶν ἐπῶν εἱρμὸς, οὔτε μὴν τὸ τῆς διανοίας ὑγιὲς ἀπαρτίζεται. παραπλησίως δὲ κἂν τῷ δίωνος συγγράμματι. οὐ μὴν, ἀλλὰ τά τε τῆς βατραχομυομαχίας, καὶ τῶν ὕμνων ὁλόκληρά γε τυγχάνοντα, οὐ φαύλως ἂν ἴσως εἶχε. διεφθαρμένα δὲ ὑπὸ τοῦ τοσούτου χρόνου, καὶ τῆς περὶ ταῦτα τῶν λογίων ἀμελείας, οὐκ ἂν πολλὴν τὴν ζημίαν ἐπιφέροιεν τοῖς φιλομαθέσι. τὰ δὲ ὑφ᾽ ἡμῶν παροφθέντα κἂν ὁ βραχέα πεπαιδευμένος ἐν τούτοις οὐ χαλεπῶς συνίδοι, ἡμῖν μὲν οὖν καὶ τοῖς ἐνθυμηθεῖσι τοιοῦτον ἔργον εἰς τέλος ἀγαγεῖν, εἰς τοσοῦτον ἐσπούδασται, καὶ πάνυ ὠφελίμως οἶμαι τοῖς περὶ λόγους σπουδαίοις τῶν νέων. ὅπου γὰρ ἡ τῶν βιβλίων σπάνις οὐ μόνον τοὺς ἐφιεμένους ἑλληνικῶν γεύσασθαι λόγων, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἤδη τούτων ἡμμένους ἀπέτρεπέ τε, καὶ δίεσπα, ὡς οὐκ ἐνὸν οὔτε ῥᾳδίως μαθεῖν, οὔτε μαθόντας ἐν μνήμῃ κατέχειν, μὴ ἰδίων εὐποροῦντας βιβλίων, ἤπου νῦν γε ἡ τοσούτου τε, καὶ τοιούτου ποιητοῦ σύμπασα πραγματεία εὐπόριστος γενομένη, οὐ σμικρὸν ἔρωτα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν τοῖς φιλολόγοις εἰκότως ἂν ἐμποιοῖ, οὐδέ γε τὴν τυχοῦσαν ὠφέλειαν παρέχοιτ᾽ ἂν τοῖς πάντα τὰ ὁμήρῳ συντεταγμένα ἀκριβῶς συνειδόσιν, ὃν ὥσπερ πηγήν τινα τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου τοῦ τε ἀνθρωπίνου βίου παράδειγμα, καὶ οἷον φωστῆρα τῶν ἄλλων ποιητῶν ἑλλήνων τε, καὶ λατίνων τῆς τε ἄλλης περὶ λόγους παιδείας ἡγεμόνα γενέσθαι ὑπὸ πάντων σχεδὸν ὁμολόγηται τῶν τὰ ἐκείνου ἠκριβωκότων.

Η ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ,

ἐκ τῆς Φλωρεντίνης, καὶ ἑκατέρας Ἀλδίνης ἐκδόσεων συλλεχθεῖσα.

φ ὑλλαβῆ ε. στήλῃ. α. στοίχῳ. κγ. φλωρεντίνη ἔκδοσις ἀποιχομένοιο, ἀλ. ἀποιχομένοιο. ἀναγινώσκει. φύ. ια. στή. α. στοί. κθ. φλω. μάλα, ἀλ. τάχα. στή. β. στοί. κα. φλω. καλῶς, ἀλ. καλῶν, φύ. ιβ. στή. α. στοί. κα. φλ. μερμύριξαν, ἀλ, μερμήριξαν, φύ. ιγ. στή. α. στοί. ιϛ. φλ. δώησι, ἀλ. δῶσι. φύ. ιδ. στή. α. στοί. λ. φλ. χεύσω, ἀλ. χεύω. φύ. ιε. στή. α. στοί. ε. φλ. λύσεσθαι, ἀλ. λύσασθαι. φύ. ιϛ. στή. α. στοί. ιζ. φλ. φάρμακον, ἀλ. φάρμακα. στή. β. φύ. ιβ. φλ. χεῦον, ἀλ. χεῦαν. φύ, ιζ. στή. β. στοί. ζ. φλ. μετέειπεν, ἀλ, μετέφη. φύ. ιη, στή. ϛ. στοί. ζ. φλ. κῦθε, ἀλ. κεῦθε. φύ. ιθ. στή. α. στοί. ε. φλ. ἠντέβαστε, ἀλ. ἠντήσαν. φύ. κ. στή. α. στοί κα. φλ. ἤθελον, ἀλ. ἤθελεν. φύ. κα. στή. α. στοί. ιθ, φλ. ἐπιμηρίων, ἀλ. ἐπιμήρων. φύ. κα. στή. ϛ. στοί. ιε. φλ. αἱ γὰρ ἐμοὶ τόσσην, ἀλ. εἰ γὰρ ἐμοὶ τόσσην. φύ. κζ. στή. α. στοί. ιε. φλ. ὑψηρεφὲς, ἀλ. ὑψερεφὲς. φύ. κζ. στή. ϛ. στοί. ε. φλ. εἶπον, ἀλ. εἶπεν. φύ. κθ. στή. α. στοί. ϛ. φλ. ἐάσσειε μνησθῆναι. ἀλ. ἐάσει ἐπιμνησθῆναι τῆς αὐτῆς στοίχῳ. ιβ. φλ. μαλακοῖο ἐρίοιο, ἀλ. μαλακοῦ ἐρίοιο. στοί. ιϛ. ἀργυρέους, ἀλ. ἀργυρέας. φύ. λβ. στή. α. στοί. β. τρέπεθ', ἀλ. τράπεθ' τῆς αὐτῆς στοί. κε. κληηδόνα, ἀλ. κληϊδόνα. φύ. λδ. στή. α. στοί. κϛ. φλ. διαγλάψασ', ἀλ. διαγνάψασ'. φύ. ε. στή. ϛ. στοί. α. φλ. ἐπ' αὐτῆς, ἀλ. ἐπ' αὐτῇ. φύ. νδ. στή, α. στοί. κζ. φλ. πεῖραρ, ἀλ. πείρας. φύ. νζ. στή. α. στοί. κθ. φλ. εἶμε, ἀλ. εἶκε. φύ. ιζ. στή. ϛ. στοί. ιϛ. φλ. ἀποδῆ, ἀλ. ἀποδίῃ. φύ. νη. στή

α. στί. η. φλω. ἄλλων, ἀλ. ἀνδρῶν. φύ. ξβ. σε. α. στί. ι. φλ.
δόατ᾽, ἀλ. δέατ᾽. φύ. ιθ. σε. α. στί. λ. φλω. ἀγάκλειτας.
ἀλ. ἀγάκλητας. φύ. ξα. σε. α. στί. λ. φλ. τὸν περ, ἀλ. τῶν
γάρ. φύ. ξγ. σε. α. στί. ι. φλ. κοῦροι, ἀλ. κούρω. φύ. ξδ. σε.
β. στί. α. φλ. προφερέστερος, ἀλ. προφερέστατος. τῆς αὐτῆς
στί. ιδ. μύθῳ, ἀλ. μῦθον. φύ. ξζ. σε. α. στί. κθ. φλ. ἴδητε.
ἀλ. ἴδηαθε. φύ. ξς. σε. α. στί. δ. φλ. ἀρέσομαι, ἀλ. ἀρέσσο
μαι. φύ. οη. σε. α. στί. κ. φ. προσπλύξομαι, ἀλ. προσπτίξο
μαι. τῆς αὐτῆς στί. κθ. αἴζομαι, ἀλ. αἴξομαι. σε. β. στί.
ι. τοι, ἀλ. νι. φύ. οα. σε. β. στί. κσ. φλ. ἀμφικαλύψειν, ἀλ.
ἀμφικαλύψαι. φύ. οβ. σε. α. στί. β. φλ. ἀνθρώποις ἅπασι
καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδήν, ἀλ. ἀνθρώποις, ἵνα ἦσι καὶ ἐσσο
μένοισιν ἀοιδή. φύ. ογ. σε. α. στί. η. οὐκ ἔχει. φλ. ἐν αἰσι.
φύ. οδ. σε. α. στί. ς. φλ. ὀπέας, ἀλ. ὀπάονας. φύ. οε. σε. α.
στί. β. φλ. δέ, ἀλ. τε. σε. β. στί. η. ἐόντε, ἀλ. ἐόντα. στί.
κδ. εὐάνθεος. ἀλ. εὐανθέος. φύ. πα. σε. α. στί. ιγ. φλ. ὀφθαλ
μοῦ ἀλάωσας, ἐπεί μ᾽ ἐδαμάσαο οἴνῳ, ἀλ. ὀφθαλμοῦ ἀλά
ωσαι ἐπεί μ᾽ ἐδαμάσσαο οἴνῳ. φύ. πγ. σε. α. στί. α. φλω.
νηὶ δ᾽ ἐνί, ἀλ. νηὶ ἐνί. φύ. πε. σε. β. στί. ιθ. φλ. ἐάσ᾽, ἀλ. ἔασ᾽
φύ. πς. σε. β. στί. κε. ἐξεσοῖσι λάεσσι. φλω. οὐκ ἔχει. φύ. πζ.
σε. α. στί. β. κάμ᾽. φλ. οὐκ ἔχει. φύ. ϟγ. σε. α. στί. α. φλω.
ἔνθ᾽ ἱερεῖα, ἀλ. ἔνθ᾽ ἱερήια. τῆς αὐτῆς στί. γ. ὄρυξ ὄσσον.
ἀλ. ὄρυξα ὅσον. σε. β. στί. ιδ. καὶ κ. ὄπισθεν, ἀλδ. ὄπιθεν.
στί. κβ. ὄσσα μοι, ἀλ. ἅσσα μοι. φύ. ϟθ. σε. α. στί. κδ. ὄρν
σας. φλ. οὐκ ἔχει. φύ. ρα. σε. α. στί. δ. φλ. εἴσης. ἀ. ἐΐσης.
φύ. ρε. σε. α. στί. ε. φλω. πέλωρ κακόν, ἀλ. πέλωρ κακὸς.
σε. β. στί. κζ. καὶ κη. φλ. οὐκ ἔχει. φύ. ρς. σε. α. στί. κς. φλ.
νηὸς, ἀλ. νεὸς. φύ. ρκα. σε. β. στί. κα. ἑσταίης. φλ. οὐκ ἔχει.
φύ. ρκβ. σε. β. στί. η. φλω. ἐξ ἀλόχου, ἀλδ. ἐξ ἀλόχων. φύ.
ρκδ. σε. α. στί. ιγ. φλ. ἄροιτο, ἀλ. ἕλοιτο. φύ. ρκζ. σε. β.

στοί. κθ. φλ. παρ᾽ αὐτοῖς, ἀλ. παρ᾽ αὐτὸν. φύ. ρκθ. σή. α. στοί-
λ. φλ. δουρίκλειτος, ἀλ. δουρίκλυτος. σή. β. στοί. κη. τρε-
φθῆναι, ἀλ. τραφθῆναι. φύ. ρλα. σή. α. στοί. ε. φλ. καὶ τότε
ἀ. δὴ τότε. σή. β. στοί. ιθ. ἐριδούπου, ἀλ. ἐριγδούπου. φύλ.
ρλγ. σή. β. στοί. κθ. φλ. ἀνακεάσαι, ἀλδ. ἀνακεάσσαι. φύ.
ρλδ. σή. β. στοί. γ. φλ. ἦε. ἀ. ἤ ἑ. φύ. ρλε. σή. α. στοί. α. φλω.
πόλις, ἀλ. πτόλις. φύ. ρλς. σή. α. στοί. β. φλω. γένοιτο, ἀλ.
γένηται. φύ. ρλθ. σή. α. στοί. ιη. φλ. οἴκοι, ἀλ. οἴκῳ. φύ. ρμγ.
σή. β. στοί. κε. φλ. δέ οἱ οὐ. ἀ. δέ μιν μή. φύ. ρμε. σή. β. στοί.
ε. φλ. ἔκγε, ἀλ. ἔκτε. φύ. ρμς. σή. β. στοί. ιβ. φλ. ἐπερχόμε-
νον. ἀ. ἐρχόμενον. φύ. ρμθ. σή. β. στοί. α. φλ. παραγίνετο. ἀ.
παρεγίνετο. τῆς αὐτῆς στοί. κδ. ἐπειδὴ, ἀλ. ἐπειή. φύ. ρνγ.
σή. α. στοί. ιθ. φλω. μητέτι, ἀλ. μητ᾽ οὖν. φύ. ρνδ. σή. β. στοί.
κβ. φλ. αὐτόντε, ἀλ. αὐτόνσε, φύ. ρνε. σή. α. στοί. ιβ. φλω.
θέλγοιτό τι, ἀλ. θέλγει τέ κε τοι. σή. β. στοί. ιβ. φλω. εἰς ἡ-
μέτερον, ἀλ. εἰς ἡμέτερου. τῆς αὐτῆς στοί. κε. χρηίζεις. φλω.
οὐκ ἔχει. φύ. ρνη. σή. α. στοί κε. φλ. ἐνένιπτον, ἀλ. ἐνένιπον.
σή. β. στοί. κζ. φλ. ὄγ᾽ οὐδὸν, ἀλ. ἐπ᾽ οὐδὸν. στοί. κη. καὶ ἔ-
ἄλλος ἀναγινώσκει. φλ. ε. οὐκ ἔχει. φύ. ρνθ. σή. α. στοί. ιθ.
φλ. ὀπίσσω. ἀλ. ὀπίσω. φύ. ρξ. σή. α. στοί. κδ. φλ. ἀπεβήσε-
το, ἀλ. ἀπεβήσατο. φύ. ρξβ. σή. α. στοί. ι. φλ. τήνδ᾽ ἄρ, ἀλ.
τῆδ᾽ ἄρ. σή. β. στοί. κε. φλ. δύνη, ἀλδ. δύη. φύ. ρξγ. σή. α.
στοί. ι. φλ. πτώσσειν, ἀλ. πτώσσεν. σή. β. στοί. ι. οὐκ ἔχει. φλ.
[illegible] τῆς. τ. ὑποθέσεως τέλει. φλ. ὑπὸ κυνῶν. ἀλδ. ὑπὸ
συός. φυ. ρξε. σή. α. στοί. ια. φλ. πάντα τε εὖ ἤδησθα, ἐπεὶ
πυκινῶς ἀκάχημαι. ἀ. πάντα τε εὖ ᾔδησθα, ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ
ἔκλυες αὐτῆς. φύ. ρξη. σή. α. στοί. γ. φλ. ὄρεσφιν, ἀλ. ὄρεσ-
σιν. τῆς αὐτῆς στοί. ιγ. φλ. νῦν δὴ σέο ξεῖνε, ἀλ. νῦν μὲν δὴ
σεῦ ξεῖνε. φύ. ρξθ. σή. α. στοί. ις. φλ. ἔμβαλε, ἀλδ. ἔκβαλε.
σή. β. στοί. γ. ὅσσα, ἀλ. τόσσα. φύ. ροβ. σή. α. στοί. δ. φλ. εὖ

(λοφίῳ.

ἀλ. ἐς λοφίην. φύ. ροε. σή. α. στοί. κδ. φλ. ὥς ῥα, ἀλ. ὡς ἄρα.
φύ. ροη. σή. α. στοί. ιζ, φλ. οὖν κατέδησαν, ἀλ. εὖ κατέδησαν
φύ. ρπ. σή. β. στοί. κδ. φλ. γέλοιν, ἀλ. γέλων. στοί. κε. γελοί
ων, ἀλ. γελώων. φύ. ρπε. σή. β. στοί. κγ. φλ. ἔκυσε, ἀλ. ἔκυσ
σε. φύ. ρπς. σή. α. στοί. κ. φλ. πολέεσιν, ἀλ. πολίεσιν.
φύ. ρπζ. σή. β. στοί. ια. φλ. αὐτὸς, ἀλ. οὗτος. φύ. ρπη. σή. β.
στοί. α. φλ. παρὰ, ἀλλ. περὶ. φύλ. ρϙ. σή. β. στοί. ι. φλ. ὅσα
τέ οἱ νῦν ἐστὶ, ἀλ. ὅσσατε νῦν ὔμμ' ἐστὶ. στοί. ιγ. νῦν ὑμῖν, ἀλ.
νῦν ὕμμιν. φύ. ρϙα. σή. β. στοί. θ. φλ. ἐνὶ, ἀλ. ᾧ ἔνι. φύ. ρϙβ.
σή. β. στοί. ς. φλ. τοῦ μάλλα μὲν, ἀλ. τοῦ μὲν. τῆς αὐτῆς. στοί.
ιβ. σάκος, ἀλ. ῥάκος. φύ. ρϙγ. σή. α. στοί. θ. φλ. ἐκ μεγά
ροιο, ἀλλ. ἐν μεγάροισι. σή. β. στοί. κδ. πολλὰ, ἀλ. πάν
τα. φύ. ρϙδ. σή. β. στοί. ε. φλ. φθισίμβροτον, ἀλ. φθισίμ
βροτος. φύλ. ρϙε. σή. α. στοί. λ. φλ. μετὰ δαῖτα, ἀλ. μν
τὰ δαῖτας. φύ. ρϙς. σή. α. στοί. β. φλ. πεπληῶτας, ἀλ. πε
πληῶτας. φύ. ρϙζ. σή. β. στοί. κς. φλ. δαὰς, ἀλ. δάος. φύλ.
ρϙη. σή. β. στοί. ις. φλ. ἀτίμεον, ἀλ. ἀτίμων. φύ. ρϙθ. σή. α.
στοί. ς. αἵματι. φλ. οὐκ ἔχει. φύ. σα. σή. α. στοί. ε. φλ. ἄλλη,
ἀλ. ἄλλην, τῆς αὐτῆς στοί. ζ. εἰκοστῷ, ἀλ. ἐεικοστῷ. στοί. ιε.
ἐντὸς, ἀλ. ἐκτὸς. σή. β. στοί. ιε. πρόσωπα, ἀλ. προσηύδα,
στοί. κη. δ' ἐς πατρίδα γαῖαν, ἀλ. εἰς πατρίδ' ἔμελλον. φύ.
σβ. σή. β. στοί. λ. φλ. γήραϊ, ἀλλ. γήρα. φύ. σδ. σή. α. στοί.
ιθ. φλ. Τί δὲ γύναι τόδ' ἐπιστέλλω, ἀλ. Τί δὲ γύναι τάδ'
ἐπιτέλλω. φύλ. σζ. σή. β. στοί. θ. φλ. δέ οἱ. ἀλ. δέ μιν. στοί.
κη. ἐχέφρονι, ἀλ. ἀμύμονι. φύ. σθ. σή. α. στοί. ζ. φλ. ζώεσκε,
ἀλ. ζώεσκε. στοί. ιγ. εὔχετο δ', ἀλ. εὔχετο γ'. φύλ. σι. σή.
α. στοί. ι. φλ. τινύμενος, ἀλ. τινύμενος, σή. β. στοί. μ. κρέα
πολλὰ, ἀλ. κρέα πολλά. φύ. σια. σή. α. στοί. κς. φλ. μάλα.
ἀλλ. μέγα.

Η ΤΗΣ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑΣ
πολυπλόκως ἀνάγνωσις.

φύλλῳ σιε. στή. β. στοί. κε. φλ. πρῶτος, ἀλ. πρῶτορ. φύ. σιε. στή. α. στοί. θ. φλ. ταῦτ', ἀλ. τοῦτ'. στή. β. στοί. ιγ. φλ. ὅστις σχέδον αὐτίον ἔλθοι, ἀλ. ὅς σχέδον αὐτίον ἔλθοι.

Η ΤΩΝ ΥΜΝΩΝ
πολυπλόκως ἀνάγνωσις.

φύλλῳ σκ. στή. α. φλ. σεῖο πόδ', ἀλ. σεῖο δ'. φύ. σκα. στή. β. στοί. κθ. φλ. ὑμεῖς δ' εὖ, ἀλ. ὑμεῖς εὖ. φύλ. σκθ. στή. α. στοί. κη. φλ. λειμῶνας. ἀλ. λειμῶνα. φύ. σλη. στή. α. στοί. κη. φλ. πρέσβειρα, ἀλ. πρέσβεια. φύ. σμ. στή. α. στοί. ις. φλ. ἐσθῆτα δ', ἀλ. ἐσθῆ δ'. φύ. σμα. στή. α. στοί. λ. φλ. εἴδωκεν, ἀλ. εἴδωκε δ'. φύ. σμδ. στή. α. στοί. κϛ. φλ. ἐν φιλότητι ἀλ. τὸ, ἐν, ἄπεστι. φύλ. σνα. στή. β. στοί. ε. φλ. κελαινεφεῖ, ἀλ. δὲ. κελαινεφὲς. φύλ. σνα. στή. α. στοί. πυμάτου ἐρόεντων, ἀλ. οὐκ ἔχει.

ΤΕΛΟΣ.

ΕΝ ΑΡΓΕΝΤΟΡΑΤΩ ΠΑΡΑ
Βολφίῳ τῷ Κεφαλαίῳ. Ἐπὶ τῆς σωτη-
ρίας ἡμῶν. α φ λϛ. Μηνὶ
βοηδρομιῶνι.

Ο Χριστός ἐστι λίθος ἐξουθενημένος·

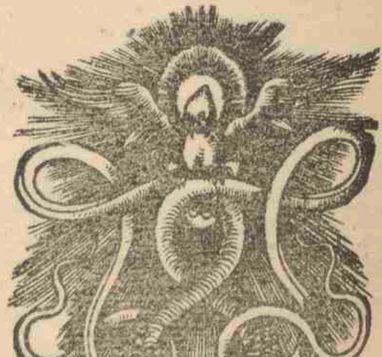

ΟΜΗΡΟΥ

ΒΙΟΣ.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΗΟΣ ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΓΕΝΕΣΙΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΗΣ.

Ρόδοτος ὁ ἀλικαρνασεὺς περὶ ὁμήρου γενέσιος, καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς τάδε ἱστόρηκε, ζητήσας ἐπεξελθεῖν ἐς τὸ ἀτρεκέστατον, ἐπεὶ γὰρ ἡ πάλαι αἰολῖτις κύμη ἐκτίζετο, συνῆλθον ἐν ταυτῷ παντοδαπὰ ἔθνεα ἑλληνικά, καὶ δὴ καὶ ἐκ μαγνησίας, ἄλλοι τέ τινὲς, καὶ μελάνωπος ὁ ἰθαγένεος τοῦ κρίθωνος, οὐ πολύφορτος, ἀλλὰ βραχέα τοῦ βίου ἔχων, οὗτος δὲ ὁ μελάνωπος ἔγημεν ἐν τῇ κύμῃ τὴν θυγατέρα ὁμύρητος, καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ ταύτης θῆλυ τέκνον, ᾧ οὔνομα τίθεται κριθηΐς, καὶ αὐτὸς μὲν ὁ μελάνωπος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἐτελεύτησαν τὸν βίον, τὴν δὲ θυγατέρα ἐπιτρέπει ἀνδρὶ ᾧ ἐχρῆτο μάλιστα κλεάνακτι τῷ ἀργείῳ. χρόνου δὲ προϊόντος συνέβη τὴν παῖδα μιγεῖσαν ἀνδρὶ λαθραίως ἐν γαστρὶ ἔχειν. τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐλάνθανεν, ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο ὁ κλεάναξ ἤχθετο τῇ συμφορῇ, καὶ καλεσάμενος τὴν κριθηΐδα χωρὶς πάντων ἐν αἰτίῃ μεγάλῃ εἶχεν, ἐπιλεγόμενος τὴν αἰσχύνην τὴν πρὸς τοὺς πολίτας, προβουλεύεται δὲ περὶ αὐτῆς τάδε. ἔτυχον οἱ κυμαῖοι κτίζοντες τοῦ ἑρμείου κόλπου τὸν μυχόν. κτιζομένοισι δὲ τὴν πόλιν σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα θησεὺς μνημεῖον ἐθέλων καταστῆσαι τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς ἐπώνυμον, ἦν γὰρ αὐτῇ τοὔνομα σμύρνη, ὁ δὲ θησεὺς ἦν τῶν τὴν κύμην κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις θεσσαλῶν, ἀπὸ εὐμήλου τοῦ ἀδμήτου, κάρτα εὖ

ἔχων τοῦ βίου, ἐνταῦθα ὑπεκτίθεται ὁ κλεάναξ τὴν κρι-
θηίδα πρὸς ἰσμηνίην τὸν βοιώτιον τῶν ἀποίκων λελογχό-
τα, ὃς ἐτύγχανεν αὐτῷ ἐὼν ἑταῖρος τὰ μάλιστα. χρόνου δὲ
προϊόντος, ἐξελθοῦσα ἡ κριθηὶς μετ᾽ ἄλλων γυναικῶν
πρὸς ἑορτήν τινα ἐπὶ τὸν ποταμὸν καλούμενον μέλητα,
ἤδη ἐπίτοκος οὖσα, τίκτει ὅμηρον, οὐ τυφλὸν, ἀλλὰ δε-
δορκότα. καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδὶ μελησιγενέα ἀπὸ
τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα. τέως μὲν οὖν ἡ κρι-
θηὶς ἦν παρὰ τῷ ἰσμηνίᾳ. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐξῆλ-
θε καὶ ἀπὸ ἐργασίης χειρῶν ὡρμημένη ἔτρεφε τὸ παιδίον
καὶ ἑωυτὴν, ἄλλοτε παρ᾽ ἄλλων ἔργα λαμβάνουσα, καὶ
ἐπαίδευσε τὸν παῖδα ἀφ᾽ ὧν ἐδύνατο, ἦν δέ τις ἐν σμύρ-
νῃ τοῦτον τὸν χρόνον φήμιος τοὔνομα, παῖδας γράμματα
καὶ τὴν ἄλλην μουσικὴν διδάσκων πᾶσαν, οὗτος μισθοῦ-
ται τὴν κριθηίδα, ὢν μονότροπος, εἰσεργῆσαι αὐτῷ ἐριά-
τινα, ἃ παρὰ τῶν παίδων ὡς μισθοὺς ἐλάμβανεν, ἡ δὲ παρ᾽
αὐτῷ εἰργάζετο πολλῷ κοσμίῳ καὶ σωφροσύνῃ πολλῇ
χρωμένη, καὶ τῷ φημίῳ κάρτα ἠρέσκετο, τέλος δὲ προ-
σηνέγκατο αὐτῇ λόγους πείθων ἑωυτῷ συνοικεῖν ἄλλα
τε πολλὰ λέγων, οἷς μιν ᾤετο προσάξεσθαι. καὶ ἔτι περὶ
τοῦ παιδὸς ἴδιον ποιούμενος, καὶ ὅτι τραφεὶς καὶ παιδευ-
θεὶς παρ᾽ αὐτοῦ ἄξιος λόγου ἔσται. ἑώρα γὰρ τὸν παῖδα
ὄντα συνετὸν καὶ κάρτα εὐφυέα, ἔς τ᾽ ἀνέπεισεν αὐτὴν
ποιεῖν ταῦτα. ὁ παῖς δὲ ἦν τε φύσιν ἔχων ἀγαθὴν, ἐπι-
μελίης τε καὶ παιδεύσιος προσγινομένης, αὐτίκα πολλὸν
τῶν πάντων ὑπερεῖχε. χρόνου δὲ ἐπιγενομένου ἀνδρούμενος,
οὐδὲν τοῦ φημίου ὑποδεέστερος ἦν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, καὶ οὕ-
τως ὁ φήμιος ἐτελεύτησε τὸν βίον καταλιπὼν πάντα τῷ
παιδί. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον καὶ κριθηὶς ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ μελη-
σιγενὴς ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ καθεστήκει, καθ᾽ ἑωυτὸν δὲ γενό-

μενος, μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἑωρᾶτο, καὶ αὐτοῦ θαυμασταὶ καθεστήκεσαν οἵ τε ἐγχώριοι, καὶ τῶν ξένων οἱ ἐσαπικνεόμενοι. ἐμπόριον γὰρ ἦν ἡ σμύρνη, καὶ σῖτος ἐξήγετο πολὺς αὐτόθι ἐκ τῆς ἐπικειμένης χώρας. δαψιλέως κάρτα ἐσαγόμενος ἐς αὐτήν, οἱ οὖν ξένοι ὁκότε παύσαιντο τῶν ἔργων ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ μελησιγενεῖ ἐγκαθίζοντες. ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε καὶ μέντης ναύκληρος ἀπὸ τῶν περὶ λευκάδα τόπων καταπεπλευκὼς ἐπὶ σῖτον ἔχων ναῦν, πεπαιδευμένος τε ἀνὴρ ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ πολυίστωρ, ὃς μιν ἔπεισε τὸν μελησιγενῆ μεθ' ἑωυτοῦ πλεῖν καταλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθόν τε λαμβάνοντα, καὶ τὰ δέοντα πάντα, καὶ ὅτι χώρας καὶ πόλιας θεήσασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ ἕως νέος ἐστί, καὶ γάρ καί μιν οἴομαι μάλιστα τούτοισι προαχθῆναι, ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσει τότε ἐπενόει ἐπιθήσεσθαι. καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν, ἐναυτίλλετο μετὰ τοῦ μέντεω, καὶ ὅπου ἑκάστοτε ἀφίκοιτο πάντα τὰ ἐπιχώρια διηρευνᾶτο. καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. εἰκὸς δέ μιν ἦν καὶ μνημόσυνα πάντων γράφεσθαι. ἀνακομιζόμενοι δὲ ἐκ τυρσηνίας καὶ τῆς ἰβηρίης, ἀπικνέονται ἐς ἰθάκην, καὶ τῷ μελησιγενεῖ συνέβη νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμοὺς κάρτα δεινῶς ἔχειν, καὶ αὐτὸν θεραπείης εἵνεκα πλεῖν μέλλων ἐς τὴν λευκάδα, καταλιπεῖν ὁ μέντης παρὰ ἀνδρὶ φίλῳ ἑωυτοῦ ἐς τὰ μάλιστα μέντορι τῷ ἀλκίμου ἰθακησίῳ πολλὰ δεηθεὶς ἐπιμελείην ἔχειν. ἐπαναπλώσας δ' ἀναλήψεσθαι αὐτόν, ὁ δὲ μέντωρ ἐνοσήλευσεν αὐτὸν ἐκτενέως, καὶ γὰρ τοῦ βίου ἀρκεόντως εἶχε, καὶ ἤκουεν εὖ ἐς δικαιοσύνην τε καὶ φιλοξενίην μακρῷ μάλιστα τῶν ἐν ἰθάκῃ ἀνδρῶν. ἐνταῦθα συνέβη τῷ μελησιγενεῖ περὶ ὀδυσσέως ἐξιστορῆσαι πυθέσθαι. οἱ μὲν δὴ ἰθακήσιοι λέγουσι τότε

μιν παρ' ἑωυτοῖς τυφλωθῆναι, ὡς δὲ ἐγώ φημι τότε μὲν ὑγιῆ γενέσθαι. ὕστερον δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι. συνομολογοῦσι δέ μοι καὶ Κολοφώνιοι τούτοις. ὁ δὲ Μέντης ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος προσέσχεν ἐς τὴν Ἰθάκην καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγένεα, χρόνον τε ἐπὶ συχνὸν συμπεριέπλεε αὐτῷ, ἀπικομένῳ δὲ ἐς Κολοφῶνα συνέβη πάλιν νοσήσαντα τοὺς ὀφθαλμοὺς, μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνταῦθα. ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς ἐὼν ἀπικνέεται ἐς τὴν Σμύρναν, καὶ οὕτως ἐπεχείρει τῇ ποιήσει, χρόνου δὲ προϊόντος ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ἐὼν τοῦ βίου, διενοήθη ἀπικέσθαι ἐς Κύμην. πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἕρμου πεδίου, ἀπικνέεται ἐς Νέον τεῖχος ἀποικίην Κυμαίων, ᾠκίσθη δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύμης ἔτεσιν ὀκτὼ. ἐνταῦθα λέγεται αὐτὸν ἐπιστάντα ἐπὶ σκυτεῖόν τι εἰπεῖν πρῶτα τὰ ἔπεα τάδε.

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο,
οἳ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην ἐριώπιδα κούρην
ναίεται Σαρδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο.
ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θείου ποταμοῖο
Ἕρμου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

Ἡ δὲ Σαρδήνη ὄρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τοῦ τε Ἕρμου ποταμοῦ καὶ τοῦ Νέου τείχους, τῷ δὲ σκυτεῖ ὄνομα ἦν Τυχίος. ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέων, ἔδοξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον, ἠλέησε γὰρ ἀλγέοντα τυφλὸν καὶ μεθέξειν ἔφη τῶν παρεόντων. ὁ δὲ ἐσῆλθε, καθήμενος δὲ ἐν τῷ σκυτείῳ παρεόντων καὶ ἄλλων τήν τε ποίησιν αὐτοῖς ἐπεδείκνυτο, Ἀμφιάρεώ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβας, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἐς θεοὺς πεποιημένους αὐτῷ, καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρεόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος θαύματος ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκού-

νοι, τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ μελησιγενὴς περὶ τὸ νέον τεῖχος ἀπὸ τῆς ποιήσιος γε τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων. ἐδείκνυον δὲ οἱ νεοτειχεῖς μέχρις ἐπ' ἐμοῦ τὸν χῶρον, ἐν ᾧ κατίζων τῶν ἐπέων τὴν ἐπίδειξιν ἐποιέετο, καὶ κάρτα ἐσέβοντο τὸν τόπον, ἐν ᾧ καὶ αἴγειρος ἐπεφύκει, ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν, ἀφ' οὗ ὁ μελησιγενὴς ἦλθεν αὐτοῖς πεφυκέναι. χρόνου δὲ προϊόντος ἀπόρως κείμενος καὶ μόλις τὴν τροφὴν ἔχων ἐπενοήθη ἐς τὴν κύμην ἀπικέσθαι, ὅτι βέλτιον πρήξει, μέλλων δὲ πορεύεσθαι τάδε τὰ ἔπεα λέγει.

Αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.
τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

Ἀπὸ δὲ τοῦ νέου τείχεος πορευόμενος, ἀπίκετο ἐς τὴν κύμην διὰ λαρίσσης τὴν πορείην ποιησάμενος, ἦν γὰρ οὕτως αὐτῷ εὐπορώτατον, καὶ ὡς κυμαῖοι λέγουσι, τῷ φρυγίης βασιλῆϊ μίδῃ τῷ γορδίεω δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ ποιεῖ καὶ ἐπίγραμμα τόδε, τὸ ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ μνήματος τοῦ γορδίεω ἐπιγέγραπται.

Χαλκῆ παρθένος εἰμί, μίδου δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι.
ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέοι, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλοι.
ἠέλιός τ' ἀνιὼν λάμποι λαμπρά τε σελήνη.
αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ.
ἀγγελέω παριοῦσι μίδης ὅτι τῇδε τέθαπται.

Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ κύμῃ ὁ μελησιγενὴς τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυε, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἔτερπε τοὺς ἀκούοντας, καὶ αὐτοῦ θωυμασταὶ καθεστήκεσαν, γνοὺς δὲ ὅτι ἀποδέχονται αὐτοῦ τὴν ποίησιν οἱ κυμαῖοι, καὶ ἐς συνήθειαν ἕλκων τοὺς ἀκούοντας, λόγους πρὸς αὐτοὺς τοιούσδε προσήνεγκε λέγων, ὡς εἰ οἱ θέλοιεν αὐτὸν δημοσίῃ τρέφειν. ἐπικλεεστάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει. τοῖς δὲ ἀκούουσι βουλομένοις τε ἦν ταῦτα

καὶ αὐτοὶ παρῄνεον, ἐλθόντα ἐπὶ τὴν βουλὴν δεηθῆναι τῶν βουλευτέων, καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συμπρήξειν, ὁ δὲ ἐπείθετο αὐτοῖς, καὶ βουλῆς συλλεγομένης ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον, ἐδέετο τοῦ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστῶτος, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βουλήν, ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε, καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν ἀπήγαγε, καταστὰς δὲ ὁ μελησιγενὴς ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον, ὃν καὶ ἐν ταῖς λέσχαις ἔλεγεν. ὡς δὲ εἶπεν ἐξελθὼν ἐκάθητο, οἱ δὲ ἐβουλεύοντο ὅτι χρεὼν εἴη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ, προθυμευμένου δὲ τοῦ ἀπάγοντος αὐτόν, καὶ ἄλλων ὅσοι τῶν βουλευτέων ἐν ταῖς λέσχαις ἐπήκοοι ἐγένοντο· τῶν βουλευτέων ἕνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα, καὶ ὡς εἰ τοὺς ὁμήρους δόξει τρέφειν αὐτοῖς, ὅμιλον πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἕξουσιν, ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὔνομα ὅμηρος ἐπεκράτησε τῷ μελησιγενεῖ ἀπὸ τῆς συμφορῆς, οἱ γὰρ κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς ὁμήρους λέγουσιν, ὥστε πρότερον ὀνομαζομένου αὐτοῦ μελησιγενέος τοῦτο γενέσθαι τοὔνομα ὅμηρος, καὶ οἱ ξένοι διήνεγκαν. ὅτε μνήμην αὐτοῦ ἐποιεῦντο, ἐτελεύτα δ' οὖν ὁ λόγος τῷ ἄρχοντι μὴ τρέφειν τὸν ὅμηρον, ἔδοξε δέ πως τῇ ἄλλῃ βουλῇ, ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπιστάτης καὶ παρεζόμενος αὐτῷ διηγήσατο τοὺς ἐναντιωθέντας λόγους τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ. ὁ δὲ ὡς ἤκουσεν ἐσυμφόρησέ τε καὶ λέγει τὰ ἔπεα τάδε.

Οἵῃ μ' αἴσῃ δῶκε πατὴρ ζεὺς κύρμα γενέσθαι
νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων
ἥν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ διὸς αἰγιόχοιο.
λαοὶ φρίκωνος μάργων ἐπιβήτορες ἵππων.
ὁπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες ἄρηα.
αἰολίδα σμύρνην ἁλιγείτονα ποντιάνακτον,
ἥν τε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο μέλητος,

ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι διὸς ἀγλαὰ τέκνα,
ἤθελέτην κλῆσαι δῖαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν·
οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὄπα φημὶ ἀοιδήν·
ἀφραδίῃ τῶν μέν τε παθών τις φράσεται αὖθις·
ὅσφιν ὀνείδεσιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον·
κῆρα δ' ἐγὼ τήν μοι θεὸς ὤπασε γενομένῳ περ·
τλήσομαι ἀκράαντον φέρων τετληότι θυμῷ·
οὐδέ τι μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυιαῖς,
κύμης ὁρμαίνουσι, μέγας δέ μοι θυμὸς ἐπείγει
δῆμον ἐς ἀλλοδαπὸν ἰέναι ὀλίγον περ ἐόντα·

Μετὰ τοῦτο ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς κύμης ἐς φώκαιαν κυμαίοις ἐπαρησάμενος μηδένα ποιητὴν δόκιμον ἐν τῇ χώρᾳ γενέσθαι, ὅτις κυμαίους ἐπαγλαϊεῖ. ἀπικόμενος δὲ ἐς φώκαιαν, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐβιότευεν, ἔπεα ἐνδεικνύμενος ἐν ταῖς λέσχαις κατίζων, ἐν δὲ τῇ φωκαίῃ τοῦτον τὸν χρόνον θεστορίδης τις ἦν γράμματα διδάσκων τοὺς παῖδας, ἀνὴρ οὐ κρήγυος, κατανοήσας δὲ τοῦ ὁμήρου τὴν ποίησιν, λόγους τοιούσδε αὐτῷ προσήνεγκε, φὰς ἑτοῖμος εἶναι θεραπεύειν καὶ τρέφειν αὐτὸν ἀναλαβὼν εἰ ἐθέλοι ἅ γε πεποιημένα εἴη αὐτῷ τῶν ἐπέων ἀναγράψασθαι, καὶ ἄλλα ποιῶν, πρὸς ἑωυτὸν ἀναφέρειν αἰεί, τῷ δὲ ὁμήρῳ ἀκούσαντι, ἔδοξε ποιητέα εἶναι ταῦτα. ἐνδεὴς γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων καὶ θεραπείης. διατρίβων δὲ παρὰ τῷ θεστορίδῃ, ποιεῖ ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἧς ἡ ἀρχή·

Ἴλιον ἀείδω, καὶ δαρδανίην εὔπωλον·
ἧς πέρι πολλὰ πάθον, δαναοὶ θεράποντες ἄρηος·

Καὶ τὴν καλουμένην φωκαΐδα ἥν φασιν οἱ φωκαεῖς ὅμηρον παρ' αὐτοῖσι ποιῆσαι, ἐπεὶ δὲ τήν τε φωκαΐδα καὶ τἄλλα πάντα παρὰ τοῦ ὁμήρου ὁ θεστορίδης ἐγράψατο, διενοήθη ἐκ τῆς φωκαίης ἀπαλλάσσεσθαι τὴν ποίησιν θέλων

τοῦ Ὁμήρου ἐξιδιώσασθαι, καὶ οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε τὸν Ὅμηρον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ τὰ ἔπεα τάδε.

Θεστορίδης θνητοῖσι ἀνωΐστων πολέων περ,
οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

Ὁ μὲν δὴ Θεστορίδης ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπηλλάγη ἐς τὴν Χίον, καὶ διδασκαλίην κατεσκευάσατο, καὶ τὰ ἔπεα ἐπιδεικνύμενος ὡς ἑωυτοῦ ἐόντα, ἔπαινόν τε πολλὸν εἶχε, καὶ ὠφελεῖτο, ὁ δὲ Ὅμηρος, πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον διῃτᾶτο ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσιος τὴν βιοτὴν ἔχων, χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπειτα ἄνδρες Χῖοι ἔμποροι ἀπικνεῦνται ἐς τὴν Φωκαίην. ἀκούσαντες δὲ τῶν ἐπέων τοῦ Ὁμήρου, ἃ πρότερον ἀκηκόεσαν πολλάκις ἐν τῇ Χίῳ τοῦ Θεστορίδου, ἐξήγγελλον ὅτι ἐν τῇ Χίῳ τις ἐπιδεικνύμενος τὰ ἔπεα ταῦτα γραμμάτων διδάσκαλος κάρτα πολλὸν ἔχει, ὁ δὲ Ὅμηρος κατενόησεν, ὅτι Θεστορίδης ἂν εἴη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπούδαζεν ἐς τὴν Χίον ἀπικέσθαι. καταβὰς δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα, ἐς μὲν τὴν Χίον οὐ καταλαμβάνει οὐδὲν πλοῖον πλέον, ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίαν τινὲς ἐπὶ ξύλα παρεσκευάζοντο πλεῖν, καλῶς δὲ εἶχε τῷ Ὁμήρῳ δι' Ἐρυθραίης τὸν πλοῦν ποιήσασθαι, καὶ προσελθὼν ἔχρηζε παρὰ τῶν ναυτέων δέξασθαι αὐτὸν σύμπλουν, πολλά τε προσαγωγὰ λέγων, οἷς σφέας ἔμελλε πείσειν. τοῖς δὲ ἔδοξε δέξασθαι αὐτόν, καὶ ἐκέλευον ἐσβαίνειν ἐς τὸ πλοῖον. ὁ δὲ Ὅμηρος πολλὰ ἐπαινέσας αὐτοὺς ἐσέβη, καὶ ἐπεὶ ἕζετο, λέγει τὰ ἔπεα τάδε.

Κλῦθι Ποσείδαον μεγαλοσθενὲς ἐννοσίγαιε,
εὐρυχόρου μεδέων ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.
δὸς δ' οὖρον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι
ναύταις, οἳ νηὸς πομποὶ ἠδ' ἀρχοὶ ἔασι.
δὸς δ' ἐς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος

αἰδοῖον μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆσαι·
φῶτά τε τισαίμην ὅς ἐμὸν νόον ἠπεροπεύσας·
ὤρινεν Ζηνὸς ξενίου ξενίην τε τράπεζαν.

Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες ἐς τὴν Ἐρυθραίην, τότε Ὅμηρος τὴν αὐλὴν ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐποιήσατο, τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἔχρηζε τῶν ναυτέων τινὰ ἡγήσασθαι αὐτῷ ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ συνέπεμψαν ἕνα αὐτῶν, πορευόμενος δὲ ὁ Ὅμηρος ἐπεὶ ἐτύγχανε τῆς Ἐρυθραίης τρηχέης καὶ ὀρεινῆς ἐούσης φθέγγεταί τε τάδε ἔπεα.

Πότνια γῆ πάνδωρε δότειρα μελίφρονος ὄλβου·
ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὔοχθος ἐτύχθης·
τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖ' οἷς ἐχολώθης·

Ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων ἐπηρώτησε περὶ τοῦ ἐς τὴν Χίον πλοῦ, καί τινος προσελθόντος αὐτῷ τῶν ἑωρακότων ἐν τῇ Φωκαίῃ καὶ ἀσπασαμένου, ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίη, ἐκ μὲν δὴ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν ἀπόστολον, ἄγει δὲ αὐτὸν ἔνθα τῶν ἁλιέων τὰ πλοῖα ὁρμίζεται, καί πως ἐντυγχάνει μέλλουσι τισὶ διαπλεῖν ἐς τὴν Χίον, ὧν ἐδεῖτο προσελθὼν ὁ ἄγων αὐτὸν ἀναλαβεῖν τὸν Ὅμηρον, οἱ δὲ οὐδένα λόγον ποιησάμενοι ἀνήγοντο, ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα.

Ναῦται ποντοπόροι στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ·
πτωκάσιν αἰθυίῃσιν βίον δύσζηλον ἔχοντες·
αἰδεῖσθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος·
δεινὴ γὰρ μετόπισθε ξενίου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτηται.

Ἀναχθεῖσι δὲ αὐτοῖς, συνέβη ἐναντίου ἀνέμου γενομένου πάλιν ἀποδρομῆσαι, καὶ ἐς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν, ὅθεν ἀνήγοντο, καὶ τὸν Ὅμηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς, μαθὼν δὲ αὐτοὺς πάλιν ἀποδρομηκότας, ἔλεξε τάδε.

Ὑμᾶς ὦ ξένοι ἔλαβεν ὁ ἄνεμος ἀντίος γενόμενος.
ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν με δέξασθε, καὶ ὁ πλοῦς ὑμῖν ἔσται.

Οἱ δὲ ἁλιεῖς ἐν μεταμελείῃ γενόμενοι ὅτι οὐ πρότερον ἐδέξαντο, ἀπὸ τοῦ ὅτι οὐ καταλιμπάνουσιν ἢν ἐθέλοι συμπλεῖν ἐκέλευον ἐσβαίνειν. καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχουσιν ἐπ' ἀκτῆς. οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν. ὁ δὲ ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμενε, τὴν δὲ ἡμέραν πορευόμενος, καὶ πλανώμενος, ἀπικνεῖται εἰς τὸ χωρίον, ὃ πίτυς καλεῖται. κἀνταῦθα αὐτῷ ἀναπαυομένῳ τὴν νύκτα, ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετεξέτεροι στρόβηλον οἱ δὲ κῶνον καλέουσιν ὁ δὲ ὅμηρος φθέγγεται τὰ ἔπεα τάδε.

Ἄλλη τίς σου πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἵησιν.
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἠνεμοέσσης
ἔνθα σίδηρος ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
ἔσσεται εὖτ' ἄν μιν κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

Τὰ δὲ κεβρήνια τοῦτον τὸν χρόνον κτίζειν οἱ κυμαῖοι παρεσκευάζοντο πρὸς τῇ ἴδῃ καὶ γίνεται αὐτόθι σίδηρος. ἐντεῦθεν ἀναστὰς ὁ ὅμηρος, ἐπορεύετο κατὰ φωνήν τινα αἰγῶν νεμομένων. ὡς δὲ ὑλάκτεον αὐτὸν οἱ κύνες, ἀνέκραγεν. ὁ δὲ γλαῦκος ὡς ἤκουσε τῆς φωνῆς (ἦν γὰρ τοῦτο ὄνομα τῷ νέμοντι τὰς αἶγας) ἐπέδραμεν ὀραλέως. τάς τε κύνας ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἀπεσόβησεν ἀπὸ τοῦ ὁμήρου, ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἐν θαύματι ἦν, ὅκως τυφλὸς ὤν, μόνος ἀπίκοιτο ἐς τοιούτους χώρους, καὶ ὅτι θέλων. προσελθών τέ μιν ἱστόρεεν ὅς τις τε ἦν, καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο ἐς τόπους ἀοικήτους καὶ ἀστιβέα χωρία καὶ τίνος κεχρημένος εἴη, ὁ δὲ ὅμηρος αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην καταλεγόμενος, εἰς οἶκτον προηγάγετο, ἦν γὰρ ὡς ἔοι

κεν οὐδ' ἀγνώμων ὁ γλαῦκος, ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν σταθμόν. πῦρ δὲ ἀνακαύσας, δεῖπνον παρασκευάζει, καὶ παραθεὶς δειπνεῖν ἐκέλευεν ὁ γλαῦκος, τῶν δὲ κυνῶν μὴ ἐσθιόντων καὶ ὑλακτούντων δειπνοῦντα καθάπερ εἰώθεσαν, λέγει πρὸς τὸν γλαῦκον ὅμηρος τὰ ἔπεα τάδε.

Γλαῦκε πέπων ἐπιὼν τὸ ἔπος τὸ ἐνὶ φρεσὶ θήσω·
πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
δοῦναι, ὡς γὰρ ἄμεινον, ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἕρκεα θηρὸς ἰόντος.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ γλαῦκος, ἥσθη τῇ παραινέσει. καὶ ἐν θαύματι εἶχεν αὐτόν, δειπνήσαντες δὲ διὰ λόγων εἱστιῶντο, ἀπηγεομένου δὲ ὁμήρου τήν τε πλάνην τὴν ἑαυτοῦ, καὶ τὰς πόλεις ἃς ἐπαφίκοιτο, ἔκπληκτος ἦν ὁ γλαῦκος ἀκούων. καὶ τότε μὲν ἐπεὶ ὥρη κοίτου ἦν, ἀνεπαύοντο. τῇ δ' ὑστεραίῃ διενοήθη ὁ γλαῦκος πρὸς τὸν δεσπότην πορευθῆναι σημανέων τὰ περὶ ὁμήρου. ἐπιτρέψας δὲ τῷ συνδούλῳ νέμειν τὰς αἶγας, τὸν ὅμηρον καταλείπει ἔνδον εἴπων πρὸς αὐτόν, ὅτι διὰ ταχέων πορεύσομαι. καταβὰς δὲ ἐς Βολισσόν, (ἔστι δὲ πλησίον τοῦ χωρίου τούτου) καὶ συγγενόμενος τῷ δεσπότῃ, ἀπηγέετο ὑπὲρ ὁμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, περί τε αὐτοῦ τῆς ἀφίξιος ἐν θαύματι ποιεύμενος, ἠρώτα τε ὅ,τι χρὴ ποιέειν περὶ αὐτοῦ, ὁ δὲ ὀλίγα μὲν προσίετο τῶν λόγων, κατεγίνωσκε δὲ τοῦ γλαύκου, ὡς ἄφρονος ἐόντος, καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου καὶ τρέφοντος. ἐκέλευσε δὲ ὅμως τὸν ξεῖνον ἄγειν πρὸς ἑαυτόν. ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν ὅμηρον, διηγέετο ταῦτα ὁ γλαῦκος, καὶ ἐκέλευσε πορεύεσθαι τοῦτον, οὕτω γὰρ εὖ πρήξειν. ὁ δὲ ὅμηρος ἤθελε πορεύεσθαι, ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ὁ γλαῦκος, ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. διὰ λόγων δὲ ἰὼν τῷ ὁμι

ρῳ ὁ χῖος εὑρίσκει ἐόντα δεξιὸν, καὶ πολλῶν ἔμπειρον, ἔπεισέ τε αὐτὸν μένειν, καὶ τῶν παιδίων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι. ἦσαν γὰρ τῷ χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ, τούτους οὖν αὐτῷ παρατίθησι παιδεύειν, ὁ δὲ ἐποίησε ταῦτα, καὶ τοὺς κέρκωπας καὶ βατραχομυομαχίαν, καὶ ἐπικιχλίδας, καὶ τἆλλα πάντα ὅσα παίγνιά ἐστιν ὁμήρου ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ χίῳ ἐν βολισσῷ, ὥς τε καὶ ἐν τῇ πόλει περιβόητος ἤδη ἐγένετο, ἐν τῇ ποιήσει, καὶ ὁ μὲν θεστορίδης ὡς τάχιστα ἐπύθετο αὐτὸν παρεόντα ᾤχετο ἐκπλέων ἐκ τῆς χίου, χρόνου δὲ προϊόντος, δεηθεὶς τοῦ χίου πορεῦσαι αὐτὸν εἰς τὴν χίον ἀπίκετο εἰς τὴν πόλιν. καὶ διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος ἐδίδασκε παῖδας τὰ ἔπεα, καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκεεν εἶναι τοῖς χίοις καὶ πολλοὶ θαυμασταὶ αὐτοῦ καθεστήκεσαν. συλλεξάμενος δὲ βίον ἱκανὸν γυναῖκα ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος ἐτελεύτησε, τὴν δὲ συνῴκισεν ἀνδρὶ χίῳ, ἐπιχειρέσας δὲ τῇ ποιήσει, ἀπέδωκε χάριν, ἣν εἶχε, πρῶτον μὲν μέντορι τῷ ἰθακησίῳ ἐν τῇ ὀδυσσείᾳ, ὅτι μιν κάμνοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν ἰθάκῃ ἐνοσήλευσεν ἐκτενῶς, τοὔνομα αὐτοῦ ἐναρμόσας ἐς τὴν ποίησιν. ὀδυσσέως τε ἑταῖρον φὰς εἶναι ποιήσας ὀδυσσέα ὡς ἐς τροίην ἔπλεε, μέντορι ἐπιτρέψαι τὸν οἶκον ἐόντι ἰθακησίων ἀρίστῳ, καὶ δικαιοτάτῳ. πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλῃ τῆς ποιήσεως τιμῶν αὐτόν, τὴν ἀθηνᾶν ὁπότε ἐς λόγον τινὶ καθίσταται τῷ μέντορι εἰκυῖαν ποιεῖ, ἀπέδωκε δὲ καὶ φημίῳ τῷ ἑαυτοῦ διδασκάλῳ τροφεῖα, καὶ διδασκαλεῖα ἐν τῇ ὀδυσσείᾳ, μάλιστα ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι.

Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε
φημίῳ, ὅς τε πολλὸν ἐκαίνυτο πάντας ἀείδων.

καὶ πάλιν.

αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.

Μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ναυκλήρου, μεθ' οὗ ἐκπεριέπλευσε καὶ εἶδε πόλιάς τε πολλὰς, καὶ χώρας, ᾧ ὄνομα ἦν μέντης, ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε.

Μέντης ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
υἱὸς ἀτὰρ ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

Ἀπέδωκε δὲ χάριν καὶ τυχίῳ τῷ σκυτεῖ, ὃς ἐδέξατο αὐτὸν ἐν τῷ νέῳ τείχει προσελθόντα πρὸς τὸ σκυτεῖον, ἐν τοῖς ἔπεσι καταζεύξας ἐν τῇ ἰλιάδι τοῖσδε.

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠΰτε πύργον
χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ τύχιος κάμε τεύχων
σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων.

Ἀπὸ δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκιμεῖ ὅμηρος περί τε τὴν ἰωνίαν, καὶ ἐς τὴν ἑλλάδα ἤδη περὶ αὐτοῦ λόγος ἀναφέρεται, καὶ οἰκέων ἐν τῇ χίῳ, καὶ εὐδοκιμέων περὶ τὴν ποίησιν ἀπικνεομένων πολλῶν, συνεβούλευον οἱ ἐντυγχάνοντες αὐτῷ ἐς τὴν ἑλλάδα ἀπικέσθαι, ὁ δὲ προσεδέξατο τὸν λόγον, καὶ κάρτα ἐπεθύμει ἀποδημῆσαι, καταινοήσας δὲ ὅτι ἐς μὲν ἄργος πολλαὶ καὶ μεγάλαι εἶεν εὐλογίαι πεποιημέναι, ἐς δὲ τὰς ἀθήνας οὔ, ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποίησιν, ἐς μὲν ἰλιάδα τὴν μεγάλην ἐρεχθέα μεγαλύνων ἐν νεῶν καταλόγῳ τὰ ἔπεα τάδε.

Δῆμον ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' ἀθήνη
θρέψε διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα.

Καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν μενεσθέα, ὡς πάντων εἴη δεινότατος τάξαι πεζὸν στρατὸν καὶ ἱππότας, ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν εἶπε.

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευεν υἱὸς πετεῶο μενεσθεύς
τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνήρ

κοσμῆσαι ἵππους τε, καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

Αἴαντα δὲ τὸν τελαμῶνος, καὶ σαλαμινίους ἐν νεῶν καταλόγῳ ἔταξε πρὸς ἀθηναίους λέγων τάδε.

Αἴας δ' ἐκ σαλαμῖνος, ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας
στῆσε δ' ἄγων ἵν' ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

Ἐς δὲ τὴν ὀδυσσείαν τάδε ἐποίησεν, ὡς ἀθηνᾶ ἐς λόγους ἐλθοῦσα τῷ ὀδυσσεῖ ἐς τὴν ἀθηναίων πόλιν ἀπίκετο, τιμῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῷ μάλιστα.

Ἵκετο δ' ἐς μαραθῶνα, καὶ εὐρυχόρους ἐς ἀθήνας.
δῦνε δ' ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον.

Ἐμποιήσας δὲ ἐς τὴν ποίησιν ταῦτα, καὶ παρασκευασάμενος, ἐς ἑλλάδα βουλόμενος ποιῆσαι τὸν πλοῦν προσίσχει τῇ σάμῳ. ἔτυχον δὲ οἱ ἐκεῖσε τὸν τότε καιρὸν ἄγοντες ἑορτὴν ἀπατούρια. καί τις τῶν σαμίων ἰδὼν τὸν ὅμηρον ἀπιγμένον, πρότερον αὐτὸν ἐπιστάμενος ἐν χίῳ ἐλθὼν ἐς τοὺς φράτορας διηγήσατο, ἐν ἐπαίνῳ μεγάλῳ ποιεύμενος αὐτόν, οἱ δὲ φράτορες ἐκέλευον ἄγειν αὐτόν, ὁ δὲ ἐντυχὼν τῷ ὁμήρῳ ἔλεξεν, ὦ ξένε ἀπατούρια ἀγούσης τῆς πόλιος, καλοῦσί σε οἱ φράτορες οἱ ἡμέτεροι συνεορτάσοντα. ὁ δὲ ὅμηρος ἔφη ταῦτα ποιήσειν. καὶ ᾔει μετὰ τοῦ καλέσαντος, πορευόμενος δὲ ἐγχρίμπτεται γυναιξὶ κουροτρόφῳ θυούσαις ἐν τῇ τριόδῳ, ἡ δὲ ἱέρεια εἶπε πρὸς αὐτὸν δυσχεράνασα τῇ ὄψει, ἄνερ ἀπὸ τῶν ἱερῶν. ὁ δὲ ὅμηρος ἐς θυμὸν ἔβαλε τὸ ῥηθέν, καὶ εἴρετο τὸν ἄγοντα, τίς τε εἴη ὁ φθεγξάμενος, καὶ τίνι θεῶν ἱερὰ θύεται, ὁ δὲ αὐτῷ διηγήσατο, ὅτι γυνὴ εἴη κουροτρόφῳ θύουσα, ὁ δὲ ἀκούσας λέγει τάδε τὰ ἔπεα.

Κλῦθί μοι εὐχομένῳ κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
τήνδε νέων μὲν, ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνήν.
ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,

ὧν ὥρη μὲν ἀπαμβλύνεται θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

Ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὴν φρήτρην, καὶ τοῦ οἴκου ἔνθα δὴ ἐδαίνυντο ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι καιομένου πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δέ φασι τότε ἐκκαῦσαι σφᾶς, ἐπειδὴ ὅμηρος τὰ ἔπεα εἶπεν.

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος παῖδες, πύργοι δὲ πόληος.
ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος, νῆες δὲ θαλάσσης.
χρήματα δ' αὔξει οἶκον ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
ἥμενοι ἐν ἀγορῇ κόσμος τ' ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι,
αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.

Εἰσελθὼν δὲ κατακλιθεὶς, ἐδαίνυτο μετὰ τῶν φρατόρων, καὶ αὐτὸν ἐτίμων, καὶ ἐν θαύματι εἶχον, καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο ὅμηρος, τῇ δὲ ἐσαύριον ἀποπορευόμενον ἰδόντες κεραμέες τινὲς, κάμινον ἐγκαόντες κεράμου λεπτοῦ, προσεκαλέσαντο αὐτόν, πεπυσμένοι ὅτι σοφὸς εἴη, καὶ ἐκέλευόν σφιν ἀεῖσαι, φάμενοι δώσειν αὐτῷ τοῦ κεράμου, καὶ ὅτι ἂν ἄλλο ἔχωσιν, ὁ δὲ ὅμηρος ἀείδει αὐτοῖς τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται κάμινος.

Εἰ μὲν δώσετε μισθὸν, ἀείσω ὦ κεραμῆες.
δεῦρ' ἄγ' ἀθηναίη, καὶ ὑπέρσχε χεῖρα καμίνου.
εὖ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι, καὶ πάντα μάλ' ἱρά.
φρυχθῆναί τε καλῶς, καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι.
πολλὰ μὲν ἐν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυιαῖσι,
πολλὰ δὲ κερδῆναι, ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆσαι.
ἢν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδη ἄρησθε,
συγκαλέω δ' ἤπειτα καμίνῳ δηλητῆρας.
σύντριβ' ὁμῶς μάραγόν τε καὶ ἄσβετον, ἠδέ γ' ἄβακτον.
ὠμόδαμόν θ' ὃς τῇ δὲ τέχνῃ πολλὰ κακὰ πορίζει.
πεῖθε πυραίθουσαν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος

πᾶσα

πᾶσα κυκηθείη κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
ὡς γνάθος ἱππείη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος.
πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμήια λεπτὰ ποιοῦσα.
δεῦρο, καὶ ἠελίου θύγατερ πολυφάρμακε κίρκη.
ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτούς τε, καὶ ἔργα.
δεῦρο δὲ καὶ χείρων ἀγέτω πολέας κενταύρους
οἵθ' ἡρακλῆος χεῖρας φύγον, οἵτ' ἀπόλοντο.
τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, πίπτοι δὲ κάμινος.
αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὁρώατ' ἔργα πονηρά.
γηθήσω δ' ὁρόων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
ὃς δέ χ' ὑπερκύψει περὶ ταῦτα πᾶν τὸ πρόσωπον
φλεχθείη, ὡς πάντες ἐπίσωντ' αἴσιμα ῥέζειν.

Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ σάμῳ ταῖς νουμηνίαις προσπορευόμενος πρὸς τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονεστάτας. ἐλάμβανέ τι ἀείδων τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται εἰρεσιώνη, ὡδήγουν δὲ αὐτὸν καὶ συμπαρῆσαν ἀεὶ τῶν παίδων τινὲς τῶν ἐγχωρίων.

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο.
ὃς μέγα μὲν δύναται μέγα δὲ βρέμει ὄλβιος αἰεί.
αὐταὶ ἀνακλίνεσθε θύραι, πλοῦτος γὰρ εἴσεισι
πολλὸς σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα.
εἰρήνη τ' ἀγαθή, ὅσα δ' ἄγγεα μεστὰ μὲν εἴη.
κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἕρποι μάζα.
τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὔμμιν.
ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα.
αὐτὴ δ' ὑφαίνοι ἱστὸν ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα.
νεῦμαί τοι νεῦμαι ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών.
ἕστηκ' ἐν προθύροισι, καὶ εἰ μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μή.
οὐχ ἑστήξομεν, οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

Ἤιδε δὲ τάδε ἐν τῇ σάμῳ, ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπὸ τῶν παίδ-

δων, ὅτε ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ ἀπόλλωνος, ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, ἐπεχείρησε πλεῖν ὅμηρος εἰς τὰς ἀθήνας ἐκ τῆς σάμου, καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐγχωρίων ἀπώσθη εἰς τὴν ἴον, καὶ ὡρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς, συνέβη δὲ τῷ ὁμήρῳ κατὰ πολύ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν, ἐκβὰς δὲ ἐκ τοῦ πλοίου ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων. πλείους δὲ ἡμέρας ὁρμούντων αὐτῶν δι' ἀπλοΐην καταβαίνοντες αἰεί τινες τῶν ἐκ τῆς πόλιος ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ ὁμήρῳ, καὶ ἐν θωύματι εἶχον αὐτὸν ἀκούοντες αὐτοῦ, τῶν δὲ ναυτέων, καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλιος τινῶν ἡμένων παρὰ τῷ ὁμήρῳ κατέπλωσαν παῖδες ἁλιέες τὸν τόπον, καὶ ἐκβάντες ἐκ τοῦ ἀκάτου προσελθόντες αὐτοῖς, τάδε εἶπον, ἄγετε ὦ ξεῖνοι, ἐπακούσατε ἡμέων, ἂν ἄρα δύνησθε διαγνῶναι, ἅσσ' ἂν ὑμῖν εἴπωμεν, καί τις τῶν παρεόντων ἐκέλευε λέγειν, οἱ δὲ εἶπαν, ἡμεῖς ἅσσα εἵλομεν, κατελίπομεν, ἃ δὲ μὴ εἵλομεν φερόμεθα. οἱ δέ φασιν μέτρῳ εἰπεῖν αὐτούς, ἅσσ' ἕλομεν λιπόμεσθα, ἃ δ' οὐχ ἕλομεν, φερόμεσθα. οὐ δυναμένων δὲ τῶν παρεόντων γνῶναι τὰ ῥηθέντα, διηγήσαντο οἱ παῖδες ὅτι ἁλιεύοντες, οὐδὲν ἐδύναντο ἑλεῖν, καθήμενοι δὲ ἐν γῇ ἐφθειρίζοντο. καὶ ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, κατέλιπον, ὅσους δὲ μὴ ἐδύναντο, ἐς οἴκους ἀπεφέροντο. ὁ δὲ ὅμηρος ἀκούσας ταῦτα, ἔλεξε τὰ ἔπεα τάδε.

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν ὅμηρον τελευτῆσαι ἐν ἴῳ, οὐ παρὰ τὸ μὴ γνῶναι τὸ παρὰ τῶν παίδων ῥηθὲν ὥς οἴονταί τινες, ἀλλὰ τῇ μαλακίῃ. τελευτήσας δὲ ἐν τῇ ἴῳ αὐτοῦ ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη ὑπό τε τῶν συμπλεόντων καὶ

τῶν πολιτέων, οἵ οἱ ἐν διαλογῇ ἐγένοντο αὐτῷ, καὶ τὸ ἐλεγεῖον τόδε ἐπέγραψαν ἰῆται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς ἤδη ἥ τε ποίησις ἐξεπεπτώκεε, καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων, οὐδὲ ὁμήρου ἐστίν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον ὅμηρον.

Ὅτι δὲ ἦν αἰολεὺς ὅμηρος, καὶ οὔτε Ἴων, οὔτε Δωριεύς, τοῖς τε εἰρημένοις δεδήλωταί μοι, καὶ δὴ καὶ τοῖσδε τεκμήρεσθαι παρέχει, ἄνδρα ποιητὴν τηλικοῦτον εἰκός ἐστι τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ποιεῦντα ἐς τὴν ποίησιν, ἤτοι τὰ κάλλιστα ἐξευρόντα ποιέειν, ἢ τὰ ἑωυτοῦ πάτρια ἐόντα. ἤδη τοίνυν τὸ ἐνθένδε αὐτοὶ τῶν ἐπέων ἀκούοντες κρινέτε. ἱεροποιΐην γὰρ ἢ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίησεν, ἢ τὴν ἑωυτοῦ πατρίδι προσήκουσαν, λέγει δὲ ὧδε.

Αὐέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν.
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν.
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

Ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴρηται, ᾗ ἐς τὰ ἱερὰ χρέονται. μουνώτατον γὰρ τῶν ἑλλήνων τὸ αἰολικὸν ἔθνος, οὐ καίει ὀσφῦν, δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν, ὅτι αἰολεὺς ὢν τοῖς νόμοις τοῖς τούτων ἐχρῆτο.

Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων. ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε, νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.

Αἰολέες γὰρ μόνοι τὰ σπλάγχνα ἐπὶ πέντε ὀβελῶν ὀπτῶσιν, οἱ δὲ ἄλλοι ἕλληνες, ἐπὶ τριῶν, καὶ γὰρ ὀνομάζουσιν οἱ αἰολεῖς τὰ πέντε, πέμπε, τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τῆς γενέσιος, καὶ τελευτῆς, καὶ βίου δεδήλωταί μοι, περὶ δὲ ἡλικίης τῆς ὁμήρου, ἐκ τῶνδ' ἄν τις ἐπισκεπτόμενος, ἀκριβέως, καὶ ὀρθῶς λογίζοιτο, ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς Ἴλιον στρατείας

τὴν ἀγαμέμνονος, καὶ μενέλαος ἤγειραν ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν, καὶ τριάκοντα, λέσβος ᾠκίσθη κατὰ πόλεις, πρότερον ἐοῦσα ἄπολις. μετὰ δὲ λέσβον οἰκισθῆναι ἔτεσιν ὕστερον εἴκοσι κύμη, ἡ αἰολιῶτις, καὶ φρικωνὶς καλεομένη, μετὰ δὲ κύμην, ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕστερον σμύρνα ὑπὸ κυμαίων κατῳκίσθη, καὶ ἐν τούτῳ γίνεται ὅμηρος. ἀφ' οὗ δὲ ὅμηρος ἐγένετο ἔτεά ἐστιν ἑξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς ξέρξεω διαβάσιος, ἣν στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς ἕλληνας, καὶ ζεύξας τὸν ἑλλήσποντον διέβη ἐκ τῆς ἀσίας ἐς τὴν εὐρώπην. ἀπὸ δὲ τούτου ῥηϊδίως ἐστὶν ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον τῷ ἐθέλοντι ζητεῖν ἐκ τῶν ἀρχόντων ἀθήνῃσι, τῶν δὲ τρωϊκῶν ὕστερον γέγονεν ὅμηρος ἔτεσιν ἑκατὸν ἑξηκονταοκτώ.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ.

Περιττὸν ἴσως δόξειέ τισι πολυπραγμονεῖν περὶ ὁμήρου ποίων τε ἦν γονέων, καὶ πόθεν, ἐπεὶ μηδ' αὐτὸς ἠξίωσεν εἰπεῖν τὰ περὶ αὐτοῦ. ἀλλ' οὕτως ἐγκρατῶς ἔσχεν, ὡς μηδὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματος ἐπιμνησθῆναι. ἐπεὶ δὲ ὡς πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν ἀρχομένων παιδεύεσθαι χρήσιμος ἡ πολυπειρία, πειρασόμεθα εἰπεῖν ὅσα ἱστόρηται τοῖς πάλαι περὶ αὐτοῦ.

Ἔφορος μὲν οὖν ὁ κυμαῖος ἐν συντάγματι τῷ ἐπιγραφομένῳ ἐπιχωρίῳ κυμαῖον αὐτὸν ἀποδεικνύναι πειρώμενος, φησὶν ὅτι ἀπελλῆς, καὶ μαίων καὶ δῖος ἀδελφοὶ κυμαῖοι τὸ γένος, ὧν δῖος μὲν διὰ χρέα μετῴκησεν ἐς ἀσ

κρην κώμην τῆς βοιωτίας, κἀκεῖ γήμας τὴν πυκιμήδην, ἐγέννησεν ἡσίοδον, ἀπελλῆς δὲ τελευτήσας ἐν τῇ πατρίδι κύμῃ, κατέλιπε θυγατέρα κριθηΐδα τοὔνομα, προστησάμενος αὐτῇ τὸν ἀδελφὸν μαίονα, ὃς διακορεύσας τὴν προειρημένην, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τῷ γεγονότι δείσας κατάγνωσιν, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γάμον φημίῳ σμυρναίῳ διδασκάλῳ γραμμάτων. φοιτῶσα δὲ αὐτὴ ἐπὶ τοὺς πλυνούς, οἳ ἦσαν παρὰ τῷ μέλητι, ἀπεκύησε τὸν ὅμηρον ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ διὰ τοῦτο μελησιγενὴς ἐκλήθη, μετωνομάσθη δὲ ὅμηρος, ἐπειδὴ τὰς ὄψεις ἐπηρώθη, οὕτω δὲ ἐκάλουν οἵ τε κυμαῖοι, καὶ οἱ ἴωνες τοὺς τὰς ὄψεις πεπηρωμένους, παρὰ τὸ δεῖσθαι τῶν ὁμηρευόντων, ὅ ἐστι τῶν ἡγουμένων, ταῦτα μὲν ἔφορος.

Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ ποιητικῆς, ἐν ἴῳ φησὶ τῇ νήσῳ, καθ' ὃν καιρὸν νηλεὺς ὁ κόδρου τῆς ἰωνικῆς ἀποικίας ἡγεῖτο, κόρην τινὰ τῶν ἐπιχωρίων γενομένην ὑπό τινος δαίμονος τῶν συγχορευτῶν μούσαις ἐγκύμονα, αἰδεσθεῖσαν τὸ συμβὰν διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστρὸς, ἐλθεῖν εἴς τι χωρίον, τὸ καλούμενον αἴγιναν. εἰς ὃ καταδραμόντας λῃστὰς ἀνδραποδίσαι τὴν προειρημένην, καὶ ἀγαγόντας εἰς σμύρναν οὖσαν ὑπὸ λυδοῖς τότε τῷ βασιλεῖ τῶν λυδῶν ὄντι φίλῳ τοὔνομα μαίονι χαρίσασθαι, τὸν δὲ ἀγαπήσαντα τὴν κόρην διὰ τὸ κάλλος γῆμαι, ἣν διατρίβουσαν παρὰ τῷ μέλητι, καὶ συσχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὠδῖνος, ἔτυχεν ἀποκυῆσαι τὸν ὅμηρον ἐπὶ τῷ ποταμῷ, ὃν ἀναλαβὼν ὁ μαίων, ὡς ἴδιον ἔτρεφε. τῆς κριθηΐδος μετὰ τὴν κύησιν εὐθέως τελευτησάσης, χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος, καὶ αὐτὸς ἐτελεύτησε, τῶν δὲ λυδῶν καταπονουμένων ὑπὸ τῶν αἰολέων, καὶ κρινάντων καταλιπεῖν τὴν σμύρναν, καὶ κηρυξάντων τῶν ἡγεμόνων τὸν βουλόμε-

ρον ἀκολουθεῖν, ἐξιέναι τῆς πόλεως, ἔτι νήπιος ὢν ὅμηρος ἔφη καὶ αὐτὸς βούλεσθαι ὁμηρεῖν. ὅθεν ἀντὶ μελησιγενοῦς ὅμηρος προσηγορεύθη.

Γενόμενος δὲ ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δόξαν ἐπὶ ποιητικῇ κεκτημένος ἤδη ἐπηρώτα τὸν θεὸν τίνων τε εἴη γονέων, καὶ πόθεν, ὁ δὲ ἀνεῖλεν οὕτως.

Ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρίς, ἥ σε θανόντα
δέξεται, ἀλλὰ νέων ἀνδρῶν αἴνιγμα φύλαξαι.

Φέρεται, καὶ ἕτερος χρησμὸς οὗτος.

Ὄλβιε, καὶ δύσδαιμον (ἔφυς γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροισι).
πατρίδα δίζεαι, μητρὸς δέ τοι, οὐ πατρὸς ἐστι
μητρόπολις ἐν νήσῳ ἀπὸ κρήτης εὐρείης.
μίνωος γαίης οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀπὸ τηλοῦ.
ἐν τῇ, σὴ μοῖρά ἐστι τελευτῆσαι βιότοιο.
εὖτ' ἂν ἀπὸ γλώττης παίδων μὴ γνῷς ἐπακούσας
δυσξύνετον σκολιοῖσι λόγοις εἰρημένον ὕμνον.
δοιὰς γὰρ ζωῆς μοίρας λάχες, ἣν μὲν ἀμαυρὰν
ἠελίων δισσῶν, ἣν δ' ἀθανάτοις ἰσόμοιρον
καὶ ζῶν, καὶ φθίμενος, φθίμενος δ' ἔτι πολλὸν ἀγήρως.

Μετ' οὐ δὲ πολὺν χρόνον πλέων ἐς θήβας ἐπὶ τὰ κρόνια (ἀγὼν δὲ οὗτος ἄγεται παρ' αὐτοῖς μουσικὸς) ἦλθεν ἐς Ἴον, ἔνθα ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος, ἐθεάσατο ἁλιεῖς προσπλέοντας, ὧν ἐπυνθάνετο εἴ τι ἔχοιεν. οἱ δὲ, ἐπὶ τῷ θηρᾶσαι μὲν μηδὲν, φθειρίζεσθαι δὲ διὰ τὴν ἀπορίαν τῆς θήρας, οὕτως ἀπεκρίναντο.

Ὅσ' ἕλομεν, λιπόμεσθα, ὅσ' οὐχ ἕλομεν, φερόμεσθα, αἰνισσόμενοι ὡς ἄρα οὓς μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, ἀποκτείναντες κατέλιπον, οὓς δ' οὐκ ἔλαβον, ἐν τῇ ἐσθῆτι φέροιεν. ὅπερ οὐ δυνηθεὶς συμβαλεῖν ὅμηρος διὰ τὴν ἀθυμίαν ἐτελεύτησε, θάψαντες δὲ αὐτὸν οἱ ἰῆται μεγαλοπρεπῶς, ἐπέ

ἔνθα δὲ ἐπιγέγραπται αὐτοῦ τῷ τάφῳ·

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον ὅμηρον.

Εἰσὶ δὲ οἱ καὶ κολοφώνιον αὐτὸν ἀποδείκνυνται, μεγίστῳ τεκμηρίῳ χρώμενοι, πρὸς ἀπόδειξιν τῷ ἐπὶ τοῦ ἀνδριάντος ἐπιγεγραμμένῳ ἐλεγείῳ, ἔχει δὲ οὕτως·

Υἱὲ μέλητος ὅμηρε. σὺ γὰρ κλέος ἑλλάδι πάσῃ.
καὶ κολοφῶνι πάτρῃ θῆκας ἐς ἀΐδιον.
καὶ τάσδ' ἀντιθέῳ ψυχῇ γεννήσαο κούρας
δισσὰς ἡμιθέων γραψάμενος σελίδας.
ὑμνεῖ δ' ἡ μὲν νόστον ὀδυσσῆος πολύπλαγκτον,
ἡ δὲ τὸν ἰλιακὸν δαρδανιδῶν πόλεμον.

Ἄξιον δὲ μηδὲ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀντιπάτρου γραφὲν, ἐπίγραμμα παραλιπεῖν, ἔχον οὐκ ἀσέμνως, ἔχει δὲ οὕτως.

Οἱ μέν σευ κολοφῶνα τιθηνήτειραν ὅμηρε.
οἱ δὲ, καλὰν σμύρναν, οἱ δ' ἐνέπουσι χίον.
οἱ δ' ἴον, οἱ δ' ἐβόασαν εὔκλαρον σαλαμῖνα.
οἱ δέ νυ τὰν λαπιθᾶν ματέρα θεσσαλίαν.
ἄλλοι δ' ἄλλο μέλαθρον ἀνίαχον. εἰ δέ με φοίβου
χρὴ λέξαι πινυτὰς ἀμφαδὰ μαντοσύνας,
πάτρη τοι τελέθει μέγας οὐρανὸς, ἐκ δὲ γυναικὸς
οὐ θνατᾶς, ματρὸς δ' ἔπλευ καλλιόπας.

Γενέσθαι δὲ αὐτόν φασι τοῖς χρόνοις, οἱ μὲν κατὰ τὸν τρωϊκὸν πόλεμον, ὃν καὶ αὐτόπτην γενέσθαι. οἱ δὲ μετὰ ἑκατὸν ἔτη τοῦ πολέμου, ἄλλοι δὲ μετὰ πεντήκοντα, καὶ ἑκατόν. ἔγραψε δὲ ποιήματα δύο, ἰλιάδα, καὶ ὀδύσσειαν. ὡς δέ τινες οὐκ ἀληθῶς λέγοντες, γυμνασίας καὶ παιδιᾶς ἕνεκα. καὶ βατραχομυομαχίαν προσθεὶς. καὶ μαργίτην. τοῦ δὲ τρωϊκοῦ πολέμου καθ' ὅμηρόν τινές φασι ἀρχὴν, εἶναι τὴν τῶν θεῶν κρίσιν, ἥρας, καὶ ἀθηνᾶς, καὶ ἀφροδίτης πε-

ρὶ κάλλους ὑπ' ἀλεξάνδρου γενομένην, λέγων ὁ ποιητής·

Ὃς νείκεσε θεὰς ὅτε οἱ μέσαυλον ἵκοντο·
τὴν δ' ᾔνησ' ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν.

Ἀλλ' ὡς οὐ πρέπον ὑπολαμβάνειν θεοὺς ὑπὸ ἀνθρώπων κρίνεσθαι, οὔτε ὑπὸ ὁμήρου δι' ἄλλων παρίσταται τοῦτο, ὅθεν εὐλόγως ἠθέτηνται οἱ προκείμενοι στίχοι, ἄμεινον οὖν λέγειν ὅτι ἀλέξανδρος ὁ πριάμου παῖς ἐπιθυμήσας ἑλληνικοῦ βίου μαθεῖν ἀγωγὴν ἔπλευσεν εἰς σπάρτην, καὶ ἐπιξενωθεὶς ἑλένῃ μενελάου κατὰ τὸν οἶκον οὐκ ὄντος, ἀνέπεισεν αὐτὴν ἀκολουθεῖν, ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν κραναὴν καλουμένην νῆσον ἐμίγη πρῶτον τῇ γυναικί, κἀκεῖθεν πλεύσας διὰ σιδῶνος, καὶ φοινίκης, ἧκεν ἐς ἴλιον. ἐπιγνόντες δὲ οἱ περὶ ἀγαμέμνονα, καὶ μενέλαον τὸ πεπραγμένον στρατίαν ἤθροισαν ἐν αὐλίδι πόλει τῆς βοιωτίας, ἔνθα καὶ θυόντων αὐτῶν, δράκων ἐπὶ τὸ πλησίον ἀνελθὼν δένδρον, στρουθοῦ νεοσσοὺς ὀκτὼ διέφθειρεν οἷς ἡ μήτηρ ἐννάτη συγκατείλεκτο, ἐμήνυε δὲ τὸ σημεῖον, ὅτι ἐννέα ἔτη πολεμήσαντες ἕλληνες, τῷ δεκάτῳ αἱρήσουσι τὴν ἴλιον.

Ἡ νίκα δὲ πλεύσαντες, ἐπέβησαν τῆς τροίας, μετὰ πρώτην συμβολήν, καθ' ἣν ἀνῃρέθη πρωτεσίλαος, μενέλαόν τε καὶ ὀδυσσέα πρέσβεις ἀπέστειλαν τὴν ἑλένην ἀπαιτοῦντας, τῶν δὲ τρώων ἀντειπόντων, πάλιν συμβολὴν ἐποιοῦντο πολέμου, καὶ ἐπικρατήσαντες, τοὺς μὲν, εἴασαν παρεδρεύειν τῇ πόλει, οἱ δὲ στρατηγοῦντος ἀχιλλέως, τὰς περιοικουμένας πόλεις ἐπόρθουν, συμμαχίας ἀφαιρούμενοι τοὺς τρῶας, ἐξ ὧν μίαν ἑλόντες χρύσαν, γέρας ἔδοσαν ἀγαμέμνονι χρυσηίδα χρύσου ἱερέως ἀπόλλωνος θυγατέρα, ὁ δὲ ἐλθὼν ἐπὶ τὸν ναύσταθμον, ἵνα λυτρώσηται τὴν παῖδα, καὶ ὑβρισθεὶς ὑπὸ ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ

ἀπόλλωνι, κολάσαι τοὺς ἕλληνας. ἐπακούσας δὲ τῆς εὐχῆς ὁ θεὸς λοιμὸν ἐπιπέμψαι αὐτοῖς, καὶ τοῦ ἀχιλλέως παραινέσαντος ἀποδοῦναι τὴν χρυσηΐδα, ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς ἠπείλησεν ἀφαιρήσεσθαι τὸ ἀχιλλέως γέρας βρισηΐδα, ὁ δὲ τὴν μητέρα θέτιν ἔπεισεν αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ διὸς ἧτταν ἑλλήνων, οὗ γενομένου, πάτροκλος προτραπεὶς ὑπὸ νέστορος, ἱκέτευσεν ἀχιλλέα δοῦναι κἂν ἐπ' ὀλίγον τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ, ἵνα τοὺς τρῶας τῶν νεῶν ἀπώσηται, ἐξελθὼν οὖν ὁ πάτροκλος, καὶ γενναίως ἀριστεύσας, μετ' οὐ πολὺ ἀνῃρέθη, χαλεπήνας δὲ ὁ ἀχιλλεὺς, ἐπαύσατο μὲν τῆς πρὸς ἀγαμέμνονα ἔχθρας, λαβὼν δὲ ἡφαιστότευκτον πανοπλίαν, ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ τελευταῖον ἀνεῖλεν ἕκτορα. ἡ μὲν οὖν τάξις τῶν πραγμάτων ἐστὶν αὕτη. ὁ δὲ ποιητὴς ἀπὸ τοῦ ἐννάτου ἔτους ἤρξατο, ἐπεὶ τὰ πρὸ τῆς ἀχιλλέως μήνιδος ἦν ἀτονώτερα, καὶ πράξεις οὐκ ἔχοντα μακρὰς, οὐδὲ ἐπ' ἀλλήλους. συμμαχοῦντος τοῖς ἕλλησιν ἀχιλλέως οὐδέποτε τρῶες πρὸ πυλάων δαρδανιδάων οἴχνεσκον. κεῖνον γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος. θαρσήσαντες τούτου ἀποστάντος, προῆλθον, καὶ τῆς μάχης ἴσης γενομένης, πολυπρόσωποί τε, καὶ συνεχεῖς τῶν ἡρώων ἀριστεῖαι κατέστησαν.

Ὅμηρον τὸν ποιητὴν, χρόνῳ μὲν τῶν πλείστων, δυνάμει δὲ πάντων πρῶτον γενόμενον, εἰκότως ἀναγινώσκομεν πρῶτον ὠφελούμενοι τὰ μέγιστα, εἴς τε τὴν φωνὴν, καὶ τὴν διάνοιαν, καὶ τὴν τῶν πραγμάτων πολυπειρίαν. λέγωμεν δὲ περὶ τῆς τούτου ποιήσεως πρότερον μνησθέντες διὰ βραχέων τοῦ γένους αὐτοῦ.

Ὅμηρον τοίνυν πίνδαρος μὲν ἔφη χῖόν τε, καὶ σμυρναῖον γενέσθαι. Σιμωνίδης δὲ χῖον, ἀντίμαχος δὲ καὶ νίκανδρος, κολοφώνιον, ἀριστοτέλης δὲ ὁ φιλόσοφος, ἰήτην.

Ἔφορος δὲ ὁ ἱστορικὸς Κυμαῖον. οὐκ ὤκνησαν δέ τινες σαλαμίνιον αὐτὸν εἰπεῖν ἀπὸ κύπρου. τινὲς δὲ ἀργεῖον. ἀρίσταρχος δὲ, καὶ διονύσιος ὁ θρᾷξ ἀθηναῖον. υἱὸς δὲ ὑπ' ἐνίων λέγεται μαίονος, καὶ κριθηΐδος, ὑπὸ δέ τινων μέλητος τοῦ ποταμοῦ.

Ὥσπερ δὲ τὰ τοῦ γένους αὐτοῦ διαπορεῖται, οὕτω καὶ τὰ περὶ τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἐγένετο, καὶ οἱ μὲν περὶ ἀρίσταρχόν φασιν αὐτὸν γενέσθαι κατὰ τὴν ἰώνων ἀποικίαν, ἥ τις ὑστερεῖ τῆς τῶν ἡρακλειδῶν καθόδου, ἔτεσιν ἑξήκοντα. τὰ δὲ περὶ τοὺς ἡρακλείδας λείπεται τῶν τρωϊκῶν ἔτεσιν ὀγδοήκοντα, οἱ δὲ περὶ κράτητα, καὶ πρὸ τῆς τῶν ἡρακλειδῶν καθόδου λέγουσιν αὐτὸν γενέσθαι. ὡς οὐδὲ ὅλα ἔτη ὀγδοήκοντα ἀπέχειν τῶν τρωϊκῶν. ἀλλὰ παρὰ τοῖς πλείστοις πεπίστευται μετὰ ἔτη ἑκατὸν τῶν τρωϊκῶν γεγονέναι, οὐ πολὺ πρὸ τῆς θέσεως τῶν ὀλυμπίων, ἀφ' ἧς ὁ κατὰ ὀλυμπιάδα χρόνος ἀριθμεῖται.

Εἰσὶ δὲ αὐτῷ ποιήσεις δύο ἰλιὰς, καὶ ὀδύσσεια. διῃρημένη ἑκατέρα εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν στοιχείων, οὐχ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν γραμματικῶν, τῶν περὶ ἀρίσταρχον. ὧν ἡ μὲν ἰλιὰς, ἔχει τὰς ἐν ἰλίῳ πράξεις ἑλλήνων τε, καὶ βαρβάρων διὰ τὴν ἑλένης ἁρπαγὴν, καὶ μάλιστα τὴν ἀχιλλέως ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ διαδειχθεῖσαν ἀλκήν. ἡ δὲ ὀδύσσεια τὴν ὀδυσσέως ἀνακομιδὴν ἐς τὴν πατρίδα ἀπὸ τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου, καὶ ὅσα πλανώμενος ἐν τῷ νόστῳ ὑπέμεινε. καὶ ὅπως τοὺς ἐπιβουλεύοντας τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐτιμωρήσατο. ἐξ ὧν δῆλός ἐστι παριστὰς. διὰ μὲν τῆς ἰλιάδος, ἀνδρείαν σώματος. διὰ δὲ τῆς ὀδυσσείας, ψυχῆς γενναιότητα.

Εἰ δὲ μὴ μόνον ἀρετὰς, ἀλλὰ καὶ κακίας ψυχῆς ἐν ταῖς ποιήσεσι παρίστησι, λύπας τε καὶ χαρὰς, καὶ φόβους, καὶ

ἐπιθυμίας, οὐ χρὴ αἰτιᾶσθαι τὸν ποιητήν, παρόντα δὲ μιμεῖσθαι οὐ μόνον τὰ χρηστὰ ἤθη, ἀλλὰ καὶ τὰ φαῦλα, ἄνευ γὰρ τούτων παράδοξοι πράξεις οὐ συνίστανται, ὧν ἀκούοντα ἔνεστιν αἱρεῖσθαι τὰ βελτίω, πεποίηκε δὲ τοὺς θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις ὁμιλοῦντας, οὐ μόνον ψυχαγωγίας καὶ ἐκπλήξεως χάριν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἐν τούτῳ παραστήσῃ, ὅτι κήδονται, καὶ οὐκ ἀμελοῦσι τῶν ἀνθρώπων οἱ θεοί.

Καὶ ἡ μὲν ὅλη παρ' αὐτῷ διήγησις τῶν πραγμάτων παράδοξος, καὶ μυθώδης κατασκεύασται, ὑπὲρ τοῦ πληροῦν ἀγωνίας, καὶ θαύματος τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ ἐκπληκτικὴν τὴν ἀκρόασιν καθιστάναι. ὅθεν δοκεῖ τινα παρὰ τὸ εἰκὸς εἰρηκέναι, καὶ δεῖ ἀεὶ τὸ πιθανὸν ἕπεται, ἐν ᾧ τὸ παράδοξον, καὶ ἐπηρμένον πρόκειται. διὸ καὶ οὐ μόνον τὰ πράγματα μετεωρίζει, καὶ ἐκτρέπει τῆς συνηθείας, ἀλλὰ καὶ τοὺς λόγους. ὅτι δὲ ἀεὶ τὰ καινά. καὶ ἔξω τοῦ προχείρου θαυμάζεται, καὶ τὸν ἀκροατὴν ἐπάγεται, παντὶ δῆλον. πλὴν, καὶ ἐν τοῖς μυθώδεσι τούτοις λόγοις. εἴτις μὴ παρέργως, ἀλλ' ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν εἰρημένων ἐπιλέγοιτο, φανεῖται πάσης λογικῆς ἐπιστήμης, καὶ τέχνης ἔμπειρος γενόμενος, καὶ πολλὰς ἀφορμὰς καὶ οἱονεὶ σπέρματα καὶ λόγων καὶ πράξεων παντοδαπῶν τοῖς μετ' αὐτὸν παρεσχημένος. καὶ οὐ τοῖς ποιηταῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς πεζῶν λόγων συνθέταις, ἱστορικῶν τε, καὶ θεωρηματικῶν, ἴδωμεν γὰρ πρότερον τὴν τῆς λέξεως αὐτοῦ πολυφωνίαν, ἔπειτα καὶ τὴν ἐν τῇ πραγματείᾳ πολυμάθειαν. πᾶσα μὲν οὖν ποίησις, τάξει τινὶ τῶν λέξεων συντιθεμένων, ῥυθμῷ, καὶ μέτρῳ περαίνεται. ἐπεὶ τὸ λῷον, καὶ εὐπρεπὲς σεμνὸν ἅμα, καὶ ἡδὺ γινόμενον, διὰ τοῦ τέρπειν εἰς τὸ προσέχειν ἐπάγεται, ὅθεν συμβαίνει κατὰ τὸ αὐτὸ μὴ μόνον τοῖς ἐκπλήττουσι, καὶ θελ-

γουσι τέρπεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς πρὸς ἀρετὴν ὠφελοῦσι
πείθεσθαι ῥᾳδίως.

Τὰ δὲ ὁμήρου ἔπη τὸ τελειότατον ἔχει μέτρον, τουτέστι τὸ ἑξά
μετρον, ὃ καὶ ἡρῷον καλεῖται. ἑξάμετρον μὲν, ὅτι ἕκα
στος στίχος ἔχει πόδας ἕξ, ὧν ὁ μέν ἐστιν ἐκ δύο συλλαβῶν
μακρῶν σπονδεῖος καλούμενος, ὁ δὲ, ἐκ τριῶν, μιᾶς μὲν
μακρᾶς, δύο δὲ βραχειῶν, ὃς λέγεται δάκτυλος, καὶ
εἰσὶν ἀλλήλοις ἰσόχρονοι, αἱ γὰρ δύο βραχεῖαι μιᾶς μα
κρᾶς χρόνον ἐπέχουσιν, οὗτοι δὲ παρ' ἀλλήλοις συντιθέ
μενοι, πληροῦσι τὸ ἑξάμετρον ἔπος, ἡρῷον δὲ λέγεται ὅτι
διὰ τούτου τὰς τῶν ἡρώων πράξεις διηγεῖται.

Λέξει δὲ ποικίλῃ κεχρημένος, τοὺς ἀπὸ πάσης διαλέκτου
τῶν ἑλλήνων χαρακτῆρας ἐγκατέμιξεν. ἐξ ὧν δῆλός ἐστι
πᾶσαν μὲν ἑλλάδα ἐπελθὼν, καὶ πᾶν ἔθνος.

Καὶ Δωριέων μὲν τῇ συνηθείᾳ τῆς βραχυλογίας ἐλλείπει κέ
χρηται, τὸ δῶμα λέγων δῶ. αἶψα δέ οἱ δῶ ἀφνειὸν, καὶ
πέλεται, καὶ τὸ ὄπι, ὄ, ὅμοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας, καὶ τὸ
τὸ ὀπίσω, ἄψ, μεταβαλὼν τὸ μὲν ο εἰς τὸ α, τὸ δὲ π, καὶ τὸ
σ εἰς τὸ συγγενὲς αὐτοῖς, καὶ τὸ ἄλλοτε ἄλλο, ἤδη γάρ
με καὶ ἄλλο τεὴ ἐπίνυσσεν ἐφετμή, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὁ
μοίως δὲ καὶ τὰ μετὰ συντεμῶν λέγει. τοὺς ὁμότριχας,
καὶ ὁμοετεῖς ὄτριχας, καὶ οἰέτεας, καὶ τὸν ὁμοπάτριον,
ὀπάτριον, καὶ τὸ βρέμειν, βρᾶν, καὶ τὸ τιμῶ, τίω, τῶν
αὐτῶν δέ ἐστι καὶ τὸ ὑπερβιβάζειν τὰ στοιχεῖα. ὡς ἐν τῷ
κάρτιστοι, ἀντὶ τοῦ κράτιστοι.

Αἰολέων δὲ χρῆται ἐν τοῖς συνθέτοις τῇ συγκοπῇ. καδδρα
θέτην λέγων, ἀντὶ τοῦ κατεσφαθέτην, καὶ ὕββαλλεν ἀντὶ
τοῦ ὑποβάλλειν, καὶ ἐπὶ τοῦ παρατατικοῦ χρόνου, τὰ τρίτα
πρόσωπα λήγοντα παρὰ τοῖς ἄλλοις εἰς τὴν ει δίφθογγον
διὰ τοῦ η παρὰ τοῖς αἰολεῦσιν ἐκφέρεται, ὡς ἐν τῷ ἐρί

ληγούσῃ, οὕτω δὲ καὶ ὅμηρος ἐποίησε, δίδη μόχθοισι λυγροῖσιν, ἀντὶ τοῦ ἐδεῖτο, ὅ ἐστιν ἐδεσμεῖτο, καὶ τὴν μὲν ἄρ οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων. καὶ τὸ ἐναλλάσσειν τὸ σ εἰς τὸ δ, ὡς ἐν τῷ λέγειν ὀδμή, καὶ ἴδμεν, καὶ τὸ πλεονάζειν ἔν τισιν, ὡς τὸ εὔκηλος ἀντὶ τοῦ ἕκηλος. καὶ αὐτὰρ ἀντὶ τοῦ ἀτάρ. καὶ κεκλήγοντες, ἀντὶ τοῦ κεκληγότες, καὶ τὸ προστιθέναι τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν ῥημάτων, τὸ θα, ὡς τὸ ἔφησθα, καὶ εἴπησθα, τὸ δὲ διπλασιασμὸν τῶν συμφώνων οἱ μὲν δωριεῦσιν, οἱ δὲ αἰολεῦσι προσνέμουσιν. οἷόν ἐστιν ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος, καὶ ὁππότερος τάδε ἔργα.

Ἰώνων δὲ ἴδιον ἔχει τὸ ἀφαιρέσει χρῆσθαι ἐν τοῖς παρῳχηκόσι χρόνοις τῶν ῥημάτων ὡς τὸ βῆ, καὶ τὸ δῶκεν. ἔθος γὰρ ἔχουσι καὶ ἐπὶ τῶν παρῳχημένων χρόνων ἀπὸ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἄρχεσθαι, ἀφ' ὧν ἐστι καὶ ὁ ἐνεστώς, καὶ τὸ ὑφαιρεῖν τὸ ε ἐν τῷ ἱρεύς, καὶ ἱρήξ, καὶ τὸ προστιθέναι τοῖς τρίτοις προσώποις, τῶν ὑποτακτηκῶν τὸ σι. οἷόν ἐστι τὸ ἔλθησι καὶ τὸ λάβησι, καὶ ταῖς δοτικαῖς, θύρῃσιν, ὕλησι, καὶ τὸ λέγειν οὔνομα, καὶ νοῦσον τὸ ὄνομα, καὶ τὴν νόσον, καὶ κεινὸν καὶ μεῖλαν ἀντὶ τοῦ κενὸν, καὶ μέλαν, τὸ μεταβάλλειν τὸ α ἐπειδὰν ἐκτείνηται εἰς τὸ η, ὡς τὸ ἥρη. ἀθήνη. ἔστι δ' ὅτε ἐκ τοῦ ἐναντίου, τὸ η εἰς τὸ α. ὡς τὸ λελασμένος, ἀντὶ τοῦ λελησμένος. καὶ τὸ διαιρεῖν τὰ περισπώμενα ῥήματα, φρονέων, καὶ νοέων, καὶ τὰς γενικὰς τὰς εἰς ους ληγούσας, ὡς τὸ διομήδεος, σαπφόος, καὶ τὰς περισπωμένας γενικὰς τῶν πληθυντικῶν, ὡς τὸ πηλέων, πρέσεων καὶ τῶν οὐδετέρων τὰς πληθυντικὰς εὐθείας τὰς εἰς τὸ η ληγούσας, ὡς τὸ στήθεα, μέλεα, καὶ τὰς γενικὰς αὐτῶν ὁμοίως, ἰδίως δὲ λέγουσι, καὶ τὸ τετράφαται καὶ τὰ τοιαῦτα.

Μάλιστα δὲ τῇ ἀτθίδι διαλέκτῳ κέχρηται, καὶ γὰρ ἐπίμικτος ἦν καὶ ἐπεὶ λέγεται παρὰ τοῖς ἀττικοῖς λεὼς ὁ λαὸς

κατὰ ταύτην τὴν συνήθειαν ἔστι παρ' αὐτῷ ὁ πληϊάδεσι καὶ τὸ χρέως. ἔστι δὲ αὐτοῖς σύνηθες καὶ τὸ συναλείφειν ἐνίοτε, καὶ ἀντὶ δύο ποιεῖν μίαν συλλαβὴν, τὸ ἕωος τοὔωος, τὸ ἱμάτιον θοἰμάτιον, ὅ ἐστιν ὅμοιον. φασὶ δὲ προὔκυψαν ἀολλέες, καὶ πεδία λωτεῦντα, ἀντὶ τοῦ λωτεύοντα, καὶ τὸ ὑφαιρεῖν τὸ η τῶν εὐκτικῶν τῶν τοιούτων. δοκοίης, δοκοῖς, τιμώης, τιμῷ. ἔστιν ἀττικὸν ᾧ ἀκολούθως εἴρηται, ἄλλοι δὲ διέκριθέν τε τάχιστα, ὁμοίως δὲ καὶ τοῦτο ἀττικὸν, οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους, ὃ λέγομεν κακίονες, καὶ ἀρείονες, καὶ τὰς αἰτιατικὰς τῶν τοιούτων μὴ διαιρεῖν, τοὺς βοῦς, τοὺς ἰχθῦς, βοῦς περιτεμνομένους. καὶ ἰχθῦς, ὄρνιθάς τε, κἀκεῖνο δὲ εἴρηται ἀττικῶς, ἠδέ τε μιν ἀένει ῥήγνυσι ῥέοντος, ὡς ζεύγνυσιν, ὄμνυσι, καὶ τὸ ἐξαιρεῖν τὰ βραχέα τῶν ἀττικῶν, λούονται, λοῦνται, οἴομαι, οἶμαι, οὕτως οὖν καὶ τὸ λοῦτο ἀντὶ τοῦ ἐλούετο. τῶν αὐτῶν ἐστὶ καὶ τὸ ἑώρων, καὶ ἐωνησάμην, ἐκ περισσοῦ προστιθέντων τὸ ε, ὅθεν ἐστὶ καὶ τὸ ἐωνοχόει, καὶ τὸ συναιρεῖν τὸ ι ἐπὶ τῶν τοιούτων, ἠϊόνες, νηρηΐδες, οὕτω καὶ τὸ σφῶ δὲ μάλ' ἠθέλετον, καὶ ἐπὶ τῆς εἰς ι καθαρὸν ληγούσης δοτικῆς παρατελευτῶντος τοῦ α, κέραϊ, γέραϊ. σέλαϊ. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἀττικὸν τὸ λέγειν ἔσων, καὶ ἐπέλαθον, ἀντὶ τοῦ ἔσωσαν, καὶ ἐπέλαθοσαν, ἐστὶ δὲ καὶ ἡ τῶν εὐκτικῶν χρῆσις ἀντὶ τῶν παρεληλυθότων τῶν ὁριστικῶν τῆς αὐτῆς συνηθείας, ᾗ καὶ ὅμηρος χρῆται συνεχῶς, καὶ τοῖς θηλυκοῖς ἀρσενικὰ ἄρθρα, ἢ μετοχὰς, ἢ ἐπίθετα συντάσσειν, ὡς τὼ χεῖρε, τὼ γυναῖκε, καὶ παρὰ πλάτωνι δὲ ἄγοντε, καὶ φέροντε, καὶ ἡ σοφὸς γυνή. καὶ ἡ δίκαιος, οὕτως οὖν καὶ ὅμηρος ἐπὶ ἥρας, καὶ ἀθηνᾶς ἔφη. οὐκ ἂν ἐφ' ἡμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ, καὶ ὅτι ἀθηναίη ἀκέουσ' ἦν, καὶ κλυτὸς ἱπποδάμεια.

Καὶ περὶ τὴν σύνταξιν δὲ πολλὰ ἰδιώματα ἐχουσῶν τῶν διαλέκτων, ὅταν εἴπῃ ὁ ποιητής, ἀλλ' ὅγ' ὀϊστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο, ἀττικὴν δείκνυσι τὴν συνήθειαν. ὅταν δὲ εἴπῃ δέξατό οἱ σκῆπτρον, καὶ θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ δέκτο δέπας, ἐν τούτοις δωρίζει. ὅπως μὲν οὖν τὰς πάντων ἑλλήνων φωνὰς ἀθροίζων, ποικίλως ἀπεργάζεται τὸν λόγον, καὶ χρῆται ποτὲ μὲν ταῖς ξέναις, ὥσπερ εἰσὶν αἱ προειρημέναι, ποτὲ δὲ ταῖς ἀρχαίαις ὡς ὅταν λέγῃ ἄορ, καὶ σάκος, ποτὲ δὲ ταῖς κοιναῖς, καὶ συνήθεσιν, ὡς ὅταν λέγῃ ξίφος, καὶ ἀσπίδα, δῆλον καὶ θαυμάσειέ τις ὅτι καὶ κοιναὶ λέξεις παρ' αὐτῷ σώζουσι τὸ σεμνὸν τοῦ λόγου. ἐπεὶ δὲ ὁ ἐγκατάσκευος λόγος φιλεῖ τὴν τοῦ συνήθους ἐξαλλαγὴν, ὑφ' ἧς ἐναργέστερος, ἢ σεμνότερος, ἢ πάντως τερπνότερος γίνεται, καὶ ἡ μὲν τῶν λέξεων ἐκτροπὴ καλεῖται τρόπος, ἡ δὲ τῆς συνθέσεως, σχῆμα, καὶ ἔστι τὰ εἴδη τούτων, ἐν τῇ τεχνολογίᾳ, ἀναγεγραμμένα, θεασώμεθα τί τούτων ὁμήρῳ παραλέλειπται, ἢ τί ἕτερον ὑπὸ τῶν μετ' αὐτὸν εὕρηται, ὃ ἐκεῖνος οὐκ εἶπε πρῶτος.

Τῶν τοίνυν τρόπων ὀνοματοποιία, καὶ πάνυ συνήθης ἐστὶν αὐτῷ, εἰδὼς γὰρ καὶ τὴν παλαιὰν ἀρχὴν τῶν ὀνομάτων, ὅτι οἱ πρῶτοι τὰ πράγματα ὀνομάσαντες, πολλὰ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος προσηγόρευσαν, καὶ τὰς ἀνάρθρους φωνὰς τοῖς γράμμασιν ἐξετύπωσαν, ὡς τὸ φυσᾶν, καὶ τὸ πρίζειν, καὶ μυκᾶσθαι, καὶ τὸ βροντᾶν, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ὅθεν καὶ αὐτὸς ἐποίησέ τινα ὀνόματα οὐκ ὄντα πρότερον πρὸς τὰ σημαινόμενα τυπώδεις, οἷον τὸ δοῦπον, καὶ τὸν ἄραβον, καὶ τὸν βόμβον, καὶ τὸ ῥοχθεῖ, καὶ τὸ ἀνέβραχε, καὶ τὸ σίζε, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὧν οὐκ ἂν εὕροι τις εὐσημότερα. καὶ πάλιν ἄλλας τινὰς λέξεις ἐπ' ἄλλων πραγμάτων κειμένας ἐπ' ἄλλα μετατέθεικεν, οἷόν ἐστι καὶ τοῦτο, φλέγμα καὶ κηλὸς

φορέουσι, ὃ σημαίνει τὴν κατὰ τὸ φλέγειν ἐνέργειαν, καὶ τὸ πυρκὸν, ἀντὶ τοῦ πυρὸς, ὅπερ ὅμοιόν ἐστι καὶ τὸ χαλκοτύπους ὠτειλάς. βούλεται γὰρ εἰπεῖν τὰς ὑπὸ τοῦ χαλκοῦ τετυπωμένας, καὶ ὅλως πολλῇ τῇ καινότητι κέχρηται μετὰ πολλῆς τῆς ἐξουσίας, τὰ μὲν ἐξαλλάσσων παρὰ τὴν συνήθειαν, τὰ δὲ εὐσημότερα καθιστὰς ἕνεκα τοῦ κάλλος καὶ μέγεθος ἐμποιεῖν τοῖς λόγοις.

Πολλὴ δέ ἐστιν αὐτῷ καὶ ἡ τῶν ἐπιθέτων εὐπορία, ἅπερ οἰκείως, καὶ προσφυῶς τοῖς ὑποκειμένοις ἡρμοσμένα, δύναμιν ἴσην ἔχει τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν, ὥσπερ τῶν θεῶν ἑκάστῳ ἰδίαν τινὰ προσηγορίαν προτίθησι, τὸν Δία μητίετην, καὶ ὑψιβρεμέτην, καὶ τὸν ἥλιον ὑπερίονα, καὶ τὸν ἀπόλλωνα φοῖβον καλῶν, μετὰ δὲ τὴν ὀνοματοποιίαν ἴδωμεν καὶ τοὺς ἄλλους τρόπους.

Κατάχρησις μὲν δή ἐστιν ἥπερ ἀπὸ τοῦ κυρίως δηλουμένου μεταφέρει τὴν χρῆσιν, καὶ ἐφ' ἕτερον οὐκ ἔχον ὄνομα κύριον τοιαῦτα ἐστι παρὰ τῷ ποιητῇ ὅταν λέγῃ σειρὴν χρυσείην, σειρὰ ἡ κυρίως ἐπὶ τοῦ σχοινίου τάσσεται, καὶ ὅταν εἴπῃ αἰγείην κυνέην, ὅτι μὲν ἡ περικεφαλαία κέκληται κυνέη παρ' αὐτῷ, ἐπεὶ ἐκ δέρματος κυνὸς γενέσθαι αὐτὴν ἔθος ἦν, ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν ἐξ αἰγὸς δέρματος γινομένην καλεῖ.

Μεταφορὰ δέ ὑπέρ ἐστιν ἀπὸ τοῦ κυρίως δηλουμένου πράγματος ἐφ' ἕτερον μετενηνεγμένη, μετὰ τῆς ἀμφοῖν ἀναλόγου ὁμοιότητος, καὶ πολλή ἐστι, καὶ ποικίλη παρ' αὐτῷ, οἷόν ἐστιν ἧκεν ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο, καὶ νῆσον τὴν περὶ πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται, ὃν γὰρ λόγον ἔχει κορυφὴ πρὸς ἄνθρωπον, τοῦτον καὶ ἡ ἀκρώρεια πρὸς τὸ ὄρος. καὶ ὃν στέφανος πρὸς τοῦτον ὃν περίκειται τὸν αὐτὸν θάλασσα πρὸς νῆσον. ἀλλὰ τὸ χρήσασθαι τοῖς ὁμοίοις ἀντὶ τῶν κυρίων ὀνόμασιν εὐειδέστερον, καὶ ἐναργέστερον ποιεῖ

δε

τὸν λόγον.

Εἰσὶ δὲ παρ' αὐτῷ μεταφοραὶ ποικίλαι, αἱ μὲν, ἀπὸ ἐμψύχων, ἐπὶ ἔμψυχα, οἷον, φθέγξατο δ' ἡνίοχος νηὸς κυανοπρῴροιο, ἀντὶ τοῦ ναύτης. καὶ βῆ δὲ μετ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν, ἀντὶ τοῦ βασιλέα, αἱ δὲ, ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα, οἷον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης, τὴν ὑπώρειαν. καὶ οὖθαρ ἀρούρης, τὸ γόνιμον, ἀπὸ δὲ ἀψύχων ἐπὶ ἔμψυχα, οἷον σιδήρεόν νύ τοι ἦτορ, ἀντὶ τοῦ σκληρόν. ἀπὸ δὲ ἀψύχων ἐπὶ ἄψυχα, οἷον σπέρμα πυρὸς σώζων, ἀντὶ τοῦ γόνιμον ἀρχήν. ὥσπερ δὲ ὀνομάτων, οὕτω καὶ ῥημάτων εἰσὶ παρ' αὐτῷ μεταφοραί, οἷον ἠϊόνες βοάουσιν ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω, ἀντὶ τοῦ ἠχοῦσιν.

Ἕτερος τρόπος ἐστὶν ἡ καλουμένη μετάληψις, κατὰ συνωνυμίαν σημαίνουσα πρᾶγμα διάφορον, οἷον, ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκα θοῇσι. βούλεται γὰρ σημῆναι τὰς κυρίως ὀξείας λεγομένας νήσους. ἐπεὶ συνωνυμεῖ τὸ θοὸν τῷ ὀξεῖ, ὀξὺ δὲ οὐ μόνον τὸ κατὰ κίνησιν ταχύ ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ σχῆμα προηγούμενον εἰς λεπτότητα. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, ἐγὼ δὲ θόωσα παραστάς.

Ἄλλος τρόπος συνεκδοχὴ λεγομένη ἀπὸ τοῦ κυρίως σημαινομένου ἕτερόν τι τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος ὄντων παρεισοῦσα. καὶ ἔστιν ὁμοίως ὁ τρόπος οὗτος ποικίλος, ἐκδεχόμεθα γὰρ ἤτοι ἀπὸ τοῦ ὅλου τὸ μέρος, πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον βόας αὔας. ἀπὸ γὰρ τῶν βοῶν τὰς βύρσας, ἐξ ὧν ἀσπίδες δηλοῦν βούλεται, ἢ ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον οἷον, τοίην δ' ἂν κεφαλὴν ποθέω. ἀπὸ γὰρ τῆς κεφαλῆς τὸν ἄνδρα σημαίνει. καὶ ὅταν λέγῃ λευκώλενον τὴν πάλην, καὶ εὐκνήμιδας τοὺς εὐόπλους, ἢ ἀπὸ ἑνὸς τὰ πολλά, ὡς ὅταν εἴπῃ ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν, οὐ γὰρ μόνος, ἀλλὰ σὺν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τὴν Τροίαν

ἐπόρθησεν. ἀπὸ δὲ τῶν πολλῶν, τὸ ἕν, οἷον στήθεά θ' ἱμερόεντα, τουτέστι τὸ στῆθος. ἀπὸ δὲ εἴδους, γένος, μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλὼν, εἶδος γὰρ λίθου ὁ μάρμαρος. ἀπὸ δὲ γένους τὸ εἶδος, οἷον ὄρνιθας γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι. καὶ γὰρ οὐ πάντας, ἀλλὰ τοὺς μαντικοὺς ὄρνιθας εἰπεῖν βούλεται, ἀπὸ δὲ τῶν παρεπομένων, τὴν πρᾶξιν, οἷον πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν, ἀπὸ γὰρ τοῦ τόξου τὴν περὶ τὸ τόξον ἐμπειρίαν δηλοῖ. καὶ, ἰζόμενοι, λευκανὸν ὕδωρ, καὶ οἱ δὲ πονημένοι σεῖον ζυγὸν, ἀπὸ γὰρ τοῦ συμβαίνοντος ἐπὶ μὲν τοῦ προτέρου τὸ ἔλαυνον, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου τὸ ἔξεχον δηλοῖ. ἀπὸ δὲ τοῦ προηγουμένου, τὸ ἀκόλουθον, λῦσε παρθενικὴν ζώνην, ἀκολουθεῖ γὰρ τούτῳ τὸ διεκόρευσεν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀκολούθου, τὸ προηγούμενον, ὡς ὅταν ἐναρίζειν λέγει τὸ φονεύειν, ἀντὶ τοῦ σκυλεύειν.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος ἡ μετωνυμία, λέξις ἐπ' ἄλλου κυρίως κειμένη, ἄλλο δὲ κατὰ ἀναφορὰν σημαίνουσα. οἷον ἔστι παρ' αὐτῷ, ἦμος ὅτ' αἰζηοὶ δημήτερα βωλοτομεῦσι, τὸν γὰρ πύρινον καρπὸν δηλοῖ, ἀπὸ τῆς εὑρούσης δήμητρος ὀνομάσας, καὶ ὅταν εἴπῃ, σπλάγχνα δ' ἄρ' ἐμπείραντες, ὑπείρεχον ἡφαίστοιο, ἐν γὰρ τῷ τοῦ ἡφαίστου ὀνόματι, τὸ πῦρ λέγει, ὅμοιον δέ ἐστι τοῖς εἰρημένοις καὶ τοῦτο. ὅς κεν ἐμῆς γε χοίνικος ἅπτηται. λέγει γὰρ τὰ ἐμπεριεχόμενα ἐν τῇ χοίνικι.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος ἡ ἀντωνομασία, λέξις διὰ ἐπιθέτων, ἢ συνωνύμων, ὄνομα ἴδιον σημαίνουσα, ὡς ἐν τούτῳ, πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν ἀτρείδην προσέειπε. δηλοῖ γὰρ διὰ τούτων τόν τε ἀχιλλέα, καὶ τὸν ἀγαμέμνονα, καὶ πάλιν θάρσει τριτογένεια φίλον τέκος, καὶ ἐν ἄλλοις, φοῖβος ἀκερσεκόμης. τὸ μὲν γὰρ τὴν ἀθηνᾶν, τὸ δὲ, τὸν ἀπόλλωνα δηλοῖ.

Ἔστι καὶ ἡ ἀντίφρασις λέξις, τὸ ἐναντίον, ἢ τὸ παρακείμενον σημαίνουσα, ὡς ἐν τούτῳ, οὐδ' ἄρα τώ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς, βούλεται γὰρ εἰπεῖν τὸ ἐναντίον, ὅτι ἰδὼν αὐτοὺς ἐλυπήθη.

Ἔστι καὶ ἡ ἔμφασις, ἥπερ δι' ὑπονοίας ἐπίτασιν τοῦ λεγομένου παρίστησιν, οἷον, αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν ὃν κάμ' Ἐπειός, ἐν γὰρ τῷ κατεβαίνομεν, τὸ μέγεθος τοῦ ἵππου ἐμφαίνει, ὅμοιον δὲ κἀκεῖνο· πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· καὶ γὰρ ἐν τούτῳ παρέχει μείζονα ἔμφασιν, ὡς βαπτισθέντος οὕτω τοῦ ξίφους, ὥστε θερμανθῆναι. τοιοίδε μὲν οἱ τῶν λεγομένων τρόποι, ὑπὸ ὁμήρου πεποιημένοι.

Ἴδωμεν δὲ καὶ τὰς τῆς συντάξεως ἐκτροπὰς, τὰ καλούμενα σχήματα, εἰ καὶ ταῦτα πρῶτος ὅμηρος ὑπέδειξε, τὸ σχῆμά ἐστι λόγος ἐξηλλαγμένος τοῦ ἐν ἔθει κατά τινα πλάσιν κόσμου, ἢ χρείας χάριν· κάλλος μὲν γὰρ τοῖς λόγοις περιτίθησι διὰ τῆς ποικιλίας, καὶ μεταβολῆς τοῦ λόγου, καὶ σεμνοτέραν ἀπεργάζεται τὴν φράσιν· χρείαν δὲ εἰς τὸ ἐξᾶραι, καὶ ἐπιτεῖναι τὰς ποιότητας, καὶ δυνάμεις τῶν πραγμάτων.

Τῶν δὲ σχημάτων, τὰ μὲν κατὰ πλεονασμὸν ποιεῖ, ἐνίοτε μὲν διὰ τὸ μέτρον, ὡς ἐν τούτῳ, χρυσοῦ δὲ στήσας ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα, τὸ γὰρ πάντα μηδὲν συντελοῦν ἔγκειται, ἔστι δὲ ὅτε κόσμου χάριν. ἦ μάλα δὴ τέθνηκε μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς, τὸ γὰρ μάλα πλεονάζει κατὰ συνήθειαν ἀττικήν.

Ἄλλοτε δὲ διὰ πλειόνων λέξεων τὸ σημαινόμενον ἀποδίδωσιν, ὃ καλεῖται περίφρασις. ὡς ὅταν λέγῃ, υἷας ἀχαιῶν τοὺς ἀχαιούς· καὶ βίην ἡρακλείην τὸν ἡρακλέα, καὶ τὰ τοιαῦτα δὲ κατὰ ἐναλλαγὴν σχηματίζει, τὴν ἐθισμένην

τάξιν ἀναστρέφων.

Καὶ ἤτοι ἐν μέσῳ λέξιν ἐντεθεὶς, ὃ καλεῖται ὑπερβατὸν,
ὡς ἐν τούτῳ, αἱματόεις ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐ-
δηδὼς, ἀντὶ τοῦ λέων ταῦρον κατεδηδώς· καὶ λέξιν μὲν
οὕτως ὑπερβιβάζει, ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλον λόγον, ὡς ἐν τού-
τῳ· ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ἀμφὶ δὲ νῆες σμερδαλέον κο-
νάβισαν ἀϋσάντων ὑπ' ἀχαιῶν, μῦθον ἐπαινήσαντες
ὀδυσσῆος θείοιο, τὸ δὲ ἑξῆς ἐστίν· ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον
μῦθον ἐπαινήσαντες ὀδυσσῆος θείοιο.

Τοῦ δ' αὐτοῦ εἴδους ἔχεται καὶ ἡ καλουμένη παρεμβολή· ὅταν
ἔξωθέν τινα μηδὲν προσήκοντα τοῖς προκειμένοις ἐμ-
βάλληται· ὡς κἂν ἐξέλῃ τις οὐδὲν τῆς συντάξεως ἀφαιρεῖ,
οἷόν ἐστι· ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον· τὸ μὲν οὔποτε φύλλα, καὶ
ὄζους, φύσει ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσι λέλοιπεν,
οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε, καὶ τὰ
ἑξῆς, ὅσα περὶ τοῦ σκήπτρου λέγει, εἶτα ἐπιφέρει τὸ ἀκό-
λουθον τῇ ἀρχῇ· ἦ ποτ' ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας ἀχαιῶν.

Ἔστι παρ' αὐτῷ καὶ ἡ παλιλλογία, ἐπανάληψις οὖσα μέρους
τινὸς λόγου, ἢ πλειόνων λέξεων ἐπαναλαμβανομένων.
ὃ καὶ ἀναδίπλωσις καλεῖται, οἷόν ἐστι, τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος
εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν, εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε· μέ-
νος δ' αἴθωνι σιδήρῳ, ποτὲ δὲ παρεντιθεμένων ἄλλων
τινῶν, καὶ τῶν αὐτῶν πάλιν ἀντιλαμβανομένων, ὡς ἐν
τῷ, ἀλλ' ὁ μὲν αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας, αἰθίο-
πας τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν. ἔστι δὲ τὸ σχῆ-
μα κίνησιν ἐμφαῖνον τοῦ λέγοντος, καὶ ἅμα κινοῦν τὸν
ἀκροατήν.

Τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστὶ καὶ ἡ ἐπαναφορά, ὅταν ἐν ἀρχῇ πλειό-
νων κώλων ταὐτὸν μόριον ἐπαναλαμβάνηται, τούτου
δὲ παράδειγμα παρὰ τῷ ποιητῇ, νιρεὺς δ' αὖ σύμηθεν

ἦγε τρεῖς νῆας ἐΐσας, Νιρεὺς Ἀγλαΐης υἱός, Χαρόποιό τ' ἄνακτος. Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν. καὶ ἔστιν ὁμοίως τὸ σχῆμα οἰκειότατον κινήσεως, καὶ εὐεπίας.

Ἔστι παρ' αὐτῷ καὶ ἡ ἐπάνοδος. ἥπερ ἐστὶν ὅταν δύο πράγματα, καὶ ὀνόματα προθείς τις μήπω τοῦ νοῦ πέρας ἔχοντος, ἐπανίῃ, ἐφ' ἑκάτερον τῶν ὀνομάτων ἀποδιδοὺς τὸ τῆς διανοίας ἐλλιπές, ὡς ἐν ἐκείνῳ. ἄρης τε βροτολοιγὸς ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα. ἡ μὲν ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηιοτῆτος. ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα. ἔργον δὲ τοῦ σχήματος ποικιλία καὶ σαφήνεια.

Ὑπάρχει δὲ ὁμοιοτέλευτον σχῆμα παρ' αὐτῷ, ἐν ᾧ τὰ κῶλα εἰς ὁμοίας τῶν ἤχων λέξεις τελευτᾷ, τὰς αὐτὰς συλλαβὰς ἐν τοῖς πέρασιν ἔχοντα, οἷόν ἐστι, χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν, καὶ ἐν ἐκείνῳ. οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἔμμεναι. οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ' αἴθρη πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη. ὅταν δὲ εἰς ὀνόματα ὁμοίως κλινόμενα, λήγωσιν αἱ περίοδοι, ἢ τὰ κῶλα καὶ ταῦτα εἰς πτώσεις ὁμοίας, ὁμοιόπτωτον τοῦτο ἰδίως ὀνομάζεται, οἷόν ἐστιν, ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων, πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων. τὰ δὲ εἰρημένα, καὶ τὰ τοιαῦτα μάλιστα προστίθησι τῷ λόγῳ χάριν καὶ ἡδονήν. δεῖγμα δὲ τῆς περὶ σύνθεσιν φιλοτεχνίας, ὅτι καὶ πολλάκις, καὶ δυσὶ σχήμασιν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔπεσι κέχρηται, τῇ τε ἐπαναφορᾷ, καὶ τῷ ὁμοιοτελεύτῳ, ὡς ἐν ἐκείνῳ. εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω. εὖ δέ τις ἀσπίδα θέσθω. εὖ δέ τις ἵπποισι δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσι.

Τούτων ἔχεται κἀκεῖνο τὸ σχῆμα τὸ καλούμενον πάρισον, ὃ γίνεται ἐκ δυοῖν, ἢ πλειόνων κώλων, ἴσας ἀλλήλαις τὰς

λέξεις ἐχόντων. καὶ τοῦτο δὲ πρῶτος Ὅμηρος ἐποίησεν εἰπὼν, αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι, καὶ πάλιν, μηνιθμὸν μὲν ἀπορρῖψαι, φιλότητα δ' ἑλέσθαι. καὶ τοῦτο δὲ ὅτι πολὺν ἔχει τῆς φράσεως κόσμον, εὔδηλον, τῆς δὲ ὁμοίας χάριτος ἔχεται καὶ ἡ παρονομασία, ὅταν παρὰ τὸ προκείμενον ἕτερον ὄνομα ἐμφερὲς τεθῇ εὐθὺς κατὰ σύμμετρον διάστημα, οἷόν ἐστιν· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς, κρατερὸς Λυκόοργος, καὶ ἐν ἄλλῳ, τῶν ἤτοι πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευεν, καὶ τὰ μὲν προειρημένα ἤτοι κατὰ πλεονασμὸν, ἢ κατά τινα ποιὰν πλάσιν σχηματίζεται. ἄλλα δὲ κατὰ ἔνδειαν λέξεως, ὧν ἐστιν ἡ καλουμένη ἔλλειψις, ὅταν καὶ ἄνευ τοῦ ῥηθῆναί τινα λέξιν ἐκ τῶν προειρημένων ἡ διάνοια φαίνηται, οἷόν ἐστι, Δώδεκα δὲ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι. λείπει γὰρ τὸ ἀλαπάξαι, νοεῖται δὲ ἐκ τῶν προειρημένων, κἀκεῖνο δὲ λέγεται κατὰ ἔλλειψιν, εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, ἐνδεῖ γὰρ τὸ ἐστί, καὶ ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος μεγαλήτορος αἰνείαο. λείπει γὰρ τὸ πάρεστιν, ὃ συμβέβηκεν ἤτοι τοιοῦτον, τοιοῦτόν ἐστι, καὶ τὸ ἀσύνδετον, ὁπόταν ἐξαίρονται οἱ σύνδεσμοι οἱ συνδέοντες τὴν φράσιν, ὅπερ οὐ μόνον τάχους, ἀλλὰ καὶ ἐμφάσεως παθητικῆς χάριν γίνεται. οἷόν ἐστι καὶ τοῦτο, ἴομεν ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμὰ φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ, εὕρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα κίρκης, ἐν τούτοις γὰρ ὁ καὶ σύνδεσμος ἐξῄρηται, τὸν τάχιστον τρόπον τῆς ἀπαγγελίας ζητοῦντος τοῦ λέγοντος, ἔστιν ἐν τοῖς σχήμασι, καὶ τὸ καλούμενον ἀσύντακτον. ὃ καὶ ἀλλοίωσις καλεῖται, ἐπειδὰν ἡ συνήθης τάξις ἀλλοία γένηται, καὶ ἔστι ποικίλη ἕνεκα τοῦ κόσμου, ἢ χάριν ἐμποιεῖν τοῖς λόγοις τῆς μὲν συνήθους τάξεως οὐ δοκούσης ἀκολουθεῖν, ἐπί τι δὲ ἴδιον ἀναφέρειν ἐχούσης ἀκολουθίαν.

Συμβαίνει δὲ πολλαχῶς ἐπὶ τὰ γένη τῶν ὀνομάτων ἐναλλασσομένων, οἷόν ἐστι τό, κλυτὸς ἱπποδάμεια, ἀντὶ τοῦ κλυτή, καὶ θῆλυς ἐέρση, ἀντὶ τοῦ θήλεια, σύνηθες γὰρ ἦν τοῖς παλαιοῖς χρῆσθαι τοῖς ἀρσενικοῖς, καὶ ἀντὶ τῶν θηλυκῶν, ὡς κρείττοσι, καὶ δυνατωτέροις, οὐκ ἀμέτρως μέν τοι, οὐδ' ἀλόγως. ἀλλ' ὅταν δέῃ χρῆσθαι ὀνόματι ἐπιθέτῳ, ἐκτὸς ὄντι τοῦ σώματος περὶ οὗ ἐστιν ὁ λόγος. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἐστι περὶ τὸ σῶμα, ὁ μέγας, ἡ μεγάλη, ὁ καλὸς, ἡ καλή, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐκτὸς δὲ, οἷον ἔνδοξος, εὐτυχής, καὶ ἔτι ταῦτα διὰ τὸ σύνθετον ἐπαμφοτερίζει, καὶ τὸ καθολικῶς πάντα τὰ σύνθετα κοινά ἐστιν ἑκατέρου γένους, καὶ ὅταν κοινῶς ἀρρενικῷ, καὶ θηλυκῷ ὀνόματι ἐπιφέρηται ῥῆμα, ἢ μετοχή, τὸ ἀρρενικὸν ἐπικρατεῖ, ὡς ἐν τούτῳ παρθενικαί τε καὶ ἠΐθεοι ἀταλὰ φρονέοντες.

Τινὰ δὲ καὶ παρὰ τὴν τῶν διαλέκτων ἰδιότητα, ἢ τὴν τότε συνήθειαν λέγεται διαφόρως, οἷόν ἐστιν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς μακράς, πολλάκις δὲ καὶ μέτρου χάριν, ἐναλλάσσει τὰ γένη. ὡς ἐν τούτῳ, δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ τέκνον φίλε τοῦτο δίδωμι, τὸ μὲν γὰρ τέκνον οὐδέτερον ὄνομα, ἐπήνεγκε δὲ ἀρσενικὸν τὸ φίλε, πρὸς τὸ πρόσωπον ἀποτείνας τὸν λόγον. ὅμοιόν ἐστι καὶ τὸ ἀπὸ τῆς Διώνης πρὸς τὴν ἀφροδίτην εἰρημένον, τέτλαθι τέκνον ἐμὸν, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ, τῆς δὲ αὐτῆς ἀναλογίας κἀκεῖνο ἔχεται. ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ θηβαίου τειρεσίαο σκῆπτρον ἔχων, τὸ γὰρ ἔχων, οὐ πρὸς τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸ γένος τοῦ σώματος. τουτέστι πρὸς τὸν τειρεσίαν ἥρμοσε. πολλάκις τε οὐ πρὸς τὸν λόγον, ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον ποιεῖται τὴν ἀπάντησιν. ὡς ἐν τούτῳ, πᾶσιν ὠρίνθη θυμὸς, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες. ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφιν ἀμύμονα πηλείωνα. τὸ γὰρ ἐλπόμενοι οὐχὶ αἱ φάλαγγες, ἀλλ' οἱ ἄνδρες, ἐξ ὧν αἱ

φάλαγγες συνιστᾶσι.

Καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον τὰ γένη ἐξαλλάσσει. ὡς ὅταν εἴπῃ· νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε κυανέη· τὸ μὲν οὔποτε ῥεῖ. ἐπεὶ γὰρ συνωνύμως λέγεται νεφέλη, καὶ νέφος, προειπὼν τὴν νεφέλην, ἐπήνεγκε τὸ οὐδέτερον νέφος, ὅμοια δ' ἐστὶ τούτῳ κἀκεῖνα τὰ ἔπη, τῶν δ' ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ, χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων. ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι. προθεὶς γὰρ οὐδετέρως τὸ γενικὸν τῶν ὀρνίθων ὄνομα, εἶτα ἀρσενικῶς εἰπὼν τὰ εἰδικά· ἐπήνεγκε πάλιν οὐδετέρως τὸ κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, ἀποδιδοὺς τὸ οἰκεῖον τῷ γενικῷ ὀνόματι τῶν ὀρνίθων ἅμα δὲ τῷ γένει, καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐναλλάσσει πολλάκις ὁ ποιητὴς λέγων· ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν ἀπονέοντο, προθεὶς γὰρ ἑνικὸν, ἐπήγαγε τὸ πληθυντικὸν, δηλονότι πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀναφέρων· ἐπειδήπερ ἡ πληθὺς τὴν μὲν προσηγορίαν ἐστὶν ἑνικὸν, πολλοὺς δ' ἐν αὑτῷ περιείληφεν.

Ἐκ τοῦ ἐναντίου δέ ἐστι τὸ ὅμοιον ἐπειδὰν προτεθέντος τοῦ πληθυντικοῦ τὸ ἑνικὸν ἐπενεχθῇ, ὡς ἐν τούτῳ, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες, πρόσσω πᾶς πέτεται. τὸ γὰρ πᾶς, τοῦ λόγου ἑνικόν ἐστι, τέτακται δὲ ἐπὶ πλήθους, ἴσον δυνάμενον τοῦ πάντες, τῆς δ' αὐτῆς τοῦ σχήματος ἰδέας ἐστὶ κἀκεῖνο· οἱ δὲ πύλον νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον ἶξον. τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον, νοοῦνται γὰρ οἱ πύλιοι.

Περὶ δὲ τὰς πτώσεις γίνεται ἀλλοίωσις παρ' αὐτῷ εὐθείας μὲν, καὶ κλητικῆς ἐναλλασσομένοις ἐν τοῖς τοιούτοις, αὐτὰρ ὁ αὖτε θυέστ' ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι, καὶ νεφεληγερέτα ζεύς. καὶ δὸς φίλος. οὐ γάρ μοι δοκέεις ὁ κάκιστος ἀχαιῶν, γενικῆς δὲ, καὶ δοτικῆς ἐν τοῖς τοιούτοις, φασὶ μὴ προμαχίζειν ἀλεξάνδρῳ θεοειδῆς, ὅτι τοῦ γάμου

καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἣ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο, ἀντὶ τοῦ περὶ σπέσι, καὶ τούτων δὲ ἔστιν ἡ αἰτία αὕτη· ὅτι συγγένειαν τινὰ ἐοίκασιν ἔχειν πρὸς ἀλλήλας, ἥ τε εὐθεῖα· καὶ αἰτιατική, καὶ κλητική· διὸ καὶ ἐν τοῖς οὐδετέροις εἰσὶν αἱ αὐταί, καὶ ἐν πολλοῖς τῶν ἀρρενικῶν, καὶ θηλυκῶν· ἥ τε εὐθεῖα, καὶ ἡ αἰτιατική, καὶ ἡ κλητική ἡ αὐτή ἐστιν. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γενικὴ πρὸς τὴν δοτικὴν ἔχει τινὰ συγγένειαν. ταῦτα δὲ ἐν τοῖς δυϊκοῖς ἀριθμοῖς ἐπὶ πάντων τῶν ὀνομάτων εὑρίσκεται. ὅθεν εἰκότως παρὰ τὴν συνήθειαν τὰς πτώσεις ἐναλλάττει. ἐνίοτε δὲ καὶ λόγους ἔστιν εὑρεῖν τῆς ἐξαλλαγῆς· ὡς ἐν τῷ, ἐφιστάμενοι πεδίοιο. καὶ τὸ διέπρησσον πεδίοιο, ἴσον τῷ ἐπέρων διὰ τοῦ πεδίου. εὖ δὲ ἔχει παρ' αὐτῷ ἡ τῶν πτώσεων μεταβολὴ ἐν ἀρχῇ ἑκατέρων τῶν ποιήσεων, ἐν αἷς προθεὶς τὴν αἰτιατικήν, ἐπήνεγκε τὴν εὐθεῖαν, εἰπών, μῆνιν ἄειδε θεά, ἣ μυρί' ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. καὶ ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ ἐπλάγχθη. ἔστι δὲ ὅτε τῇ γενικῇ τὴν εὐθεῖαν ἐπιφέρει, ὡς ἐν τούτῳ, τῶν οἳ νῦν βροτοί εἰσι, πολλὰ δὲ καὶ ἑτέρως σχηματίζει ὡς ἐν τῷ φημὶ γοῦν κατανεῦσαι ὑπερμενέα κρονίωνα, ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον ἀργεῖοι, τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες, ἀστράπτων ἐπιδέξι' ἐναίσιμα σήματα φαίνων. τούτῳ δὲ ὅμοιόν ἐστι κἀκεῖνο ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς, ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει. καὶ ταῦτα δὲ ἐξήνεγκε κατὰ τὴν ἀρχαϊκὴν συνήθειαν, καὶ οὐδὲ ταῦτα ἀλόγως, εἰ γάρ τις τὰς μετοχὰς ἀναλύσει εἰς ῥήματα, εὕροι ἂν τὸ ἀκόλουθον. τὸ γὰρ ἀστράπτων ἴσον ἐστὶ τῷ ἤστραπτε. καὶ τὸ πεποιθὼς τῷ ἐπεὶ πέποιθε. τούτοις ἐστὶ κἀκεῖνα παραπλήσια, οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει. καὶ τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν ἀχαιῶν ἤϊεν

τοῦδ' ἐκ Τρώων ὅμαδον κίε, καὶ τὰ τοιαῦτα. οὐκ ἄλογον γὰρ τὸν μέλλοντα περὶ δυοῖν τινῶν λέγειν, προτάξαι τὴν συν-θεῖσαν πτῶσιν, καὶ τὸ κοινὸν αὐτῶν ἑκατέρῳ φυλάξασα, ἀπεργάζεται κοινὸν τοῦ λόγου, ὅτι δὲ τὸ κοινὸν τοῦ λόγου χάριν πολλὴν ἐπιφαίνει, πρόδηλον. ἔστι δὲ ὅπου τὴν κοινὴν πτῶσιν προθεὶς, τὸν περὶ ἑνὸς ἐπιφέρει λόγον, ὡς ἐν τούτῳ, ἄμφω δ' ἑζομένω γεραώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.

Καὶ τὰ εἴδη δὲ τῶν ὀνομάτων ἐξαλλάσσει πολλάκις μὲν τὸ συγκριτικὸν τιθεὶς ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ὡς ἐξ ὑπερβολῆς τὸ σαώτερος ὥς κε νέηαι, ποτὲ δὲ τὸ ὑπερθετικὸν ὁμοίως ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ, ὡς τὸ δικαιοτάτους κενταύρων, τοιαύτη μὲν ἡ ἐξαλλαγὴ ἐν τοῖς ὀνόμασιν, ἐν δὲ τοῖς ῥήμασι γίνεται ἐξαλλαγή. τῶν μὲν ἐγκλίσεων, ὡς ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ καταληφθῇ. οἷον θαρσῶν νῦν Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι, ἀντὶ τοῦ μάχου, ἢ τὸ ὁριστικὸν ἀντὶ τοῦ εὐκτικοῦ. οἷον, πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω, ἀντὶ τοῦ μυθησαίμην, καὶ ὀνομήναιμι, καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου εὐκτικὸν ἀντὶ ὁριστικοῦ, οἷον, καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄρης, ἀντὶ τοῦ ἀπώλετο.

Τῶν δὲ χρόνων ὅταν ὁ ἐνεστὼς ἀντὶ τοῦ μέλλοντος τεθῇ, ὡς ἐν τούτῳ, τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν, ἀντὶ τοῦ ἐπελεύσεται ἢ ἀντὶ τοῦ παρῳχηκότος, ἔνθ' ἤτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοὶ πολὺ δ' ὕδωρ καλὸν ὑπεκπροῤῥέει, ἀντὶ τοῦ ἔρρεε. ἢ μέλλων ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος, οἱ μὲν δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος. ἢ ἀντὶ τοῦ παρῳχηκότος. δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἴπῃ, ἀντὶ τοῦ εἶπε.

Καὶ διαθέσεις δὲ ἐναλλάσσονται παρ' αὐτῷ πολλάκις, καὶ τίθεται ἀντὶ ἐνεργητικῶν παθητικὰ, ἢ μέσα. οἷον, ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἀντὶ τοῦ εἷλκε. καὶ καθορώμενος αἴας, ἀντὶ τοῦ ὁρῶν, καὶ τοὐναντίον τὸ ἐνεργητικὸν ἀντὶ τοῦ πα-

θηλυκοῦ, δωρήσω τρίποδα χρυσούατον, ἀντὶ τοῦ δωρήσομαι.

Ἔστι δὲ ἰδεῖν ὅπως καὶ τοὺς ἀριθμοὺς ἐναλλάσσων, τὸν πληθυντικὸν ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ τίθησιν, ὡς πολλάκις ἐν τῇ συνηθείᾳ, εἴ τις περὶ ἑαυτοῦ λέγων, οἷον, τῶν ἀμόθεν γε θεὰ θύγατερ Διὸς εἰπὲ καὶ ἡμῖν, ἀντὶ τοῦ ἐμοί. γίνεται δὲ παρ' αὐτῷ καὶ κατὰ πρόσωπα μεταβολή, καθ' ἕνα μὲν τρόπον οὕτως· ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ, σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεθα ἕκαστος, πολλῶν γὰρ ὄντων τῶν θεῶν, ἐν οἷς ἐστι τὸ λέγον πρόσωπον, ἑκάτερον καλῶς ἐξενήνοχε, τό, τε πείθονται, καὶ τὸ δεδμήμεθα.

Καθ' ἕτερον δὲ τρόπον, ὅταν τὸ νῦν ἐάσας, ἀφ' ἑτέρου ἐφ' ἕτερον πρόσωπον μεταβῇ, ὅπερ ἰδίως ἀποστροφὴ καλεῖται, τοῦτο δὲ μιμητικῶς κινεῖ, καὶ ἄγει τὸν ἀκροώμενον, οἷόν ἐστι καὶ τοῦτο· Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα, ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἑτέρωσε νοήσω, ἀπὸ γὰρ τοῦ διηγηματικοῦ, μετέβαλεν εἰς τὸ μιμητικόν, καὶ ἐν αὐτῷ δὲ τῷ διηγηματικῷ πολλάκις χρῆται τῇ ἀποστροφῇ· ἀμφὶ σὲ Πηλέος υἱὲ μάχης ἀκόρητοι Ἀχαιοί. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μιμητικῷ χρῆται, καὶ μεταβολῇ τῶν προσώπων, ὡς ἐν τούτῳ, ὢ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα, Ἀτρείδη σὺ δ' ἔθ' ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

Καὶ ἕτερον δὲ εἶδος ἀποστροφῆς ἐστὶ τοιοῦτον, Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη, ἔστι γὰρ ἀντὶ τοῦ οὐκ ἄν τις γνοίη, καὶ πάλιν, ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει θεσπεσίη, τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν. καὶ μετοχαῖς δὲ χρῆται ἀντὶ ῥημάτων, ὡς ἐν τῷ, ἐνὶ κήπῳ καρπῷ βριθομένη, ἀντὶ τοῦ βρίθεται. καὶ ἔνθ' οἵ γ' εἰσέλασαν πρὶν εἰδότες, ἀντὶ τοῦ πρὶν εἰδέναι. καὶ τὰ ἄρθρα δὲ ἐναλλάσσει πολλάκις, ἀντὶ τῶν ὑποτακτικῶν τοῖς προτακτι-

καὶ τοῖς χρώμενος, οἷον τοὺς ἔτεκε ζεφύρῳ ἀνέμῳ ἅρπυια ποδάργη, καὶ θώρηχ'. ὃ γὰρ ἦν οἱ ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος. καὶ τοὐναντίον. οὕτω καὶ τὰς προθέσεις εἴωθε μεταλλάσσειν. χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ δαῖτα· καὶ νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν.

Ὁμοίως καὶ προθέσει πλάσιν ὀνόματος οὐκ οἰκείαν ἐπιφέρει ὡς ἐν τούτῳ, μήπως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι, ἀντὶ τοῦ διὰ νυκτός. ἐνίοτε δὲ ἀφαιρεῖ τὰς προθέσεις, οἷον τῆς ὅ γε κεῖτ' ἀχέων, ἀντὶ τοῦ περὶ ἧς· καὶ πολυδέγμενος εἴ τι μιν εἴποι, ἀντὶ τοῦ προσείπῃ. καὶ ἄλλας προθέσεις ὁμοίως τὰς μὲν ὑπαλλάσσει, τὰς δὲ ἀφαιρεῖ· καὶ ἐπιῤῥήματά τινα ἐναλλάσσει, τὰ εἰς τόπον, καὶ τοῖς ἐν τόπῳ καὶ τοῖς ἐκ τόπου ἀδιαφόρως χρώμενος. ἡωνοὶ δ' ἑτέρωσε κάθιζον, ἀντὶ τοῦ ἑτέρωθι, καὶ αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἀντὶ τοῦ ἐγγύς.

Ἔστι δὲ παρ' αὐτῷ καὶ ἡ τῶν συνδέσμων ἐναλλαγή. οἷον εὐνῇ δ' οὔπωποτ' ἔμικτο. χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός, ἀντὶ τοῦ χόλον γὰρ ἀλέεινε γυναικός. ταῦτα μὲν δὴ κατὰ λέξιν ἐστὶ σχήματα. οἷς καὶ ἄλλοι πάντες οὐ μόνον ποιηταί, ἀλλὰ καὶ πεζῶν λόγων συνθέται κέχρηνται.

Ἔστι δὲ καὶ ἡ διάνοια παρ' αὐτῷ πολλοῖς εἴδεσιν ἐσχηματισμένη. ὧν ἐστι καὶ ἡ προαναφώνησις, ἥτις γίνεται ὅταν τις διηγούμενος μεταξύ, τὸ ἐν ἑτέροις τάξιν ἔχον τοῦ ῥηθῆναι προλέγῃ. ὡς ἐν τούτῳ, ἤτοι ὃ ἴσου τε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν, καὶ ἡ ἐπιφώνησις, οἷόν ἐστι, ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.

Ἔστι καὶ τὸ τῆς προσωποποιΐας παρ' αὐτῷ πολύ, καὶ ποικίλον, πολλὰ μὲν γάρ, καὶ διάφορα πρόσωπα εἰσάγει διαλεγόμενα, οἷς καὶ ἤθη παντοῖα περιτίθησιν, ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ μὴ ὄντα πρόσωπα ἀναπλάσσει. οἷον, ἦκε μέγ' οἰμάε.

ξει γέρων ἱππηλάτα πηλεύς.

Ἔστι δὲ καὶ ἡ διατύπωσις ἐξεργασία πραγμάτων, ἢ γινομένων ἢ ὄντων, ἢ πραχθησομένων εἰς τὸ παραστῆσαι ἐναργέστερον τὸ λεγόμενον, ὡς ἐν τούτῳ, ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει, τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας, ἢ πρὸς τὸ οἶκτον κινῆσαι. δύσμορον ὅν ῥα πατὴρ κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα. υἷάς τ' ὀλλυμένους, ἑλκυσθείσας τε θύγατρας, καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα βαλλόμενα προτὶ γαίῃ ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.

Ἔστι καὶ ἡ εἰρωνεία παρ' αὐτῷ λόγος διὰ τοῦ ἐναντίου δηλῶν τὸ ἐναντίον, μετά τινος ἠθικῆς ὑποκρίσεως, οἷόν ἐστι τὸ τοῦ ἀχιλλέως, ἀλλ' ὀδυσσεῦ σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισι βασιλεῦσι φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ. ὁ δ' ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω, ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστι. ἐμφαίνει γὰρ ὅτι οὐκ ἂν ἕτερον εὕροι βασιλικώτερον. καὶ οὗτος μὲν ὁ τρόπος ἐστίν, ὅταν περὶ ἑαυτοῦ λέγῃ τις εὐτελῶς, ἵνα τὴν ἐναντίαν δόξαν παράσχῃ. ἕτερος δὲ ὅταν τις ἄλλον ἐπαινεῖν προσποιῆται, τῇ ἀληθείᾳ ψέγων. καὶ τοῦτό ἐστι παρ' ὁμήρῳ λεγόμενον ὑπὸ τηλεμάχου, ἀντίνο'. ἦ μευ καλὰ πατὴρ ὣς κήδεαι υἷος. καὶ γὰρ ἐχθρῷ λέγει, ὅτι ὡς πατὴρ ἡμῶν πεφρόντικας. τοῦ δὲ πάλιν, ὅταν χλευάζων τις ἐπαίρῃ τὸν πέλας, ὡς οἱ μνηστῆρες. ἦ μάλα τηλέμαχος φόνον ἥμιν μερμηρίζει. ἤ τινας ἄξει ἀμύντορας ἐκ πύλου ἠμαθόεντος, ἤ νυ καὶ ἐκ σπάρτηθεν, ἐπεὶ νύ περ ἵεται αἰνῶς.

Ἔστι δέ τι εἶδος εἰρωνείας καὶ ὁ σαρκασμὸς, ἐπειδὰν τις διὰ τῶν ἐναντίων ὀνειδίζων τινὶ μετὰ προσποιήτου μειδιάματος, ὡς ἀχιλλεύς. τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου ἀχαιῶν εἵλετ'. ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα. τῇ παριαύων, τερπέσθω-

Τούτοις παραπλησίως ἔχει καὶ ἡ ἀλληγορία, ἥπερ ἕτερον δι' ἑτέρου παρίστησιν, οἷόν ἐστι τοῦτο, νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ μελάνθει νύκτα φυλάξεις, εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλεγμένος, ὡς ἐπέοικε, τὸν γὰρ ἐν δεσμοῖς ὄντα, καὶ ἀνηρτημένον, ἐν κοίτῃ ἁπαλῇ ὑπνώασθαι λέγει.

Κέχρηται πολλάκις, καὶ τῇ ὑπερβολῇ, ἥτις ὑπεραίρουσα τὴν ἀλήθειαν, πολλὴν ἐπίτασιν ἐμφαίνει, οἷον, λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι, τοιούτοις μὲν δὴ τρόποις, καὶ σχήμασι χρησάμενος ὅμηρος, καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ὑποδείξας, τῆς ἐπὶ τούτοις εὐδοξίας πρὸς πάντων δικαίως τυγχάνει.

Ἐπεὶ δὲ καὶ χαρακτῆρες εἰσὶ τῶν λόγων τὰ καλούμενα πλάσματα, ὧν τὸ μὲν, ἁδρὸν, τὸ δ' ἰσχνὸν, τὸ μέσον λέγεται, ἴδωμεν εἰ πάντα ἐστὶ παρ' ὁμήρῳ, τῶν μετ' αὐτὸν ποιητῶν, ἢ λογογράφων ἐπιτηδευσάντων ἕν τι τούτων ἑκάστου, ὧν καὶ ἔστι παραδείγματα.

Θουκυδίδου μὲν, τὸ ἁδρόν, λυσίου δὲ τὸν ἰσχνόν, δημοσθένους δὲ, τὸ μέσον.

Τὸ μὲν οὖν ἁδρὸν πλάσμα ἐκεῖνό ἐστι, τὸ καὶ τῇ τῶν λέξεων καὶ τῇ τῶν νοημάτων κατασκευῇ μεγάλας ἔχον ἐμφάσεις. οἷόν ἐστιν ὡς εἰπὼν, σύναγε νεφέλας. ἐτάραξε δὲ πόντον χερσὶ, τρίαιναν ἑλών, πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας παντοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε γαῖαν ὁμοῦ, καὶ πόντον. ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.

Ἰσχνὸν δὲ τὸ καὶ τῇ ὕλῃ τῶν πραγμάτων μικρὸν καὶ τῇ λέξει κατισχνομένον. οἷόν ἐστι τοῦτο, ὡς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος ἕκτωρ, ἂψ δ' ὁ παῖς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης ἐκλίνθη, ἰάχων πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθείς, ταρβήσας χαλκόν τ' ἠδὲ λόφον ἱππιοχαίτην.

Μέσον δὲ τὸ ἑκατέρου τούτων μεταξὺ, τοῦ μὲν ἰσχνότερον, τοῦ δὲ ἁδρότερον, οἷον αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεὺς, ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην, ἰῶν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν.

Ὅτι δὲ καὶ τὸ ἀνθηρὸν εἶδος τῶν λόγων ἐστὶ πολὺ παρὰ τῷ ποιητῇ, κάλλος ἔχον, καὶ χάριν εἰς τὸ τέρπειν. καὶ ὅδαν ὥσπερ ἄνθος, τί ἄν τις καὶ λέγοι, μεστὴ γάρ ἐστιν ἡ ποίησις τῆς τοιαύτης κατασκευῆς, ἡ μὲν δὴ τῆς φράσεως ἰδέα, τοιαύτην ἔχει ποικιλίαν παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, οἵαν διήλθομεν, ὀλίγα παραδείγματα θέμενοι, ἐξ ὧν ἐστι καὶ τὰ ἄλλα κατανοεῖν.

Ἐπεὶ δὲ παντὸς τοῦ ἀσκουμένου παρ' ἀνθρώποις λόγου, ὁ μέν τίς ἐστιν ἱστορικὸς, ὁ δὲ πολιτικὸς, φέρε θεασώμεθα εἰ καὶ τούτων ἐστὶν αἱ ἀρχαὶ παρ' αὐτῷ.

Ὁ μὲν δὴ ἱστορικός ἐστι, ὁ τῶν γεγονότων πραγμάτων ἔχων διήγησιν, πάσης δὲ διηγήσεως ἀφορμαὶ γίνονται. πρόσωπον, αἰτία, τόπος, χρόνος, ὄργανον, πρᾶξις, πάθος, τρόπος, καὶ οὐδὲν τούτων ἔξω ἐν ἱστορίᾳ περιέχει οὐδὲ μία διήγησις, οὕτως ἐστὶ παρὰ τῷ ποιητῇ πολλὰ πράγματα ὡς γεγονότα, ἢ ὡς ὄντα διηγουμένῳ, ἐνιότε δὲ καὶ ἐν ἑκάστῳ τούτων διηγήσεις εὑρεῖν ἐστι, προσώπου μὲν ὡς τὸ τοιόνδε. ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειὸς ἀμύμων, ἱερεὺς ἡφαίστοιο δύο δέ οἱ υἱέες ἤστην, Φηγεὺς Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης, καὶ ἐν οἷς εἴδη τινῶν διαγράφει, ὡς ἐπὶ τοῦ Θερσίτου φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα, τὼ δέ οἱ ὤμω κυρτὼ ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε. αὐτὰρ ὕπερθε φοξὸς ἔην κεφαλὴν. ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη, καὶ ἄλλα πολλά, ἐν οἷς ἢ εἶδος, ἢ τρόπον, ἢ πρᾶξιν, ἢ τύχην προσώπου δείκνυσι πολλάκις, ὡς ἐν τούτοις, Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο

νεφεληγερέτα Ζεύς, καὶ τὰ ἑξῆς.

Τόπου δὲ ἔστι παρ' αὐτῷ διήγησις, ὁποίαν περὶ τῆς νήσου
τῆς γειτνιώσης τῇ τῶν κυκλώπων λέγει· ἐν οἷς τό εἶδος
τοῦ τόπου διαγράφει, καὶ τὸ πηλίκον, καὶ τὸ ὁποῖον αὐτῆς
καὶ τὰ ἐν αὐτῇ. καὶ τὰ παρ' αὐτῇ, καὶ περὶ τῶν παρα-
κειμένων τῷ ἄντρῳ τῆς καλυψοῦς. ὕλη δὲ σπέος ἀμφιπεφύ-
κει τηλεθόωσα. κλείθρη τ', αἴγειρός τε, καὶ εὐώδης κυπά-
ρισσος, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ μυρία ἄλλα τοιαῦτα.

Χρόνου δέ, οἷον ἐννέα δὴ βεβάασι διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί. καὶ
χθιζά τε, καὶ προΐζ' ὅτ' ἐς αὐλίδα νῆες ἀχαιῶν ἠγερέ-
θοντο, κακὰ πριάμῳ, καὶ τρωσὶ φέρουσαι, αἰτίας δὲ ἐν οἷς
ἐμφαίνει, δι' ὃ γίνεταί τι, ἢ γέγονεν, οἷά ἐστι τὰ ἐν ἀρ-
χῇ τῆς ἰλιάδος εἰρημένα, τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι
ξυνέηκε μάχεσθαι; λητοῦς, καὶ διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆϊ
χολωθείς, νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, ὀλέκοντο δὲ λα-
οί. οὕνεκα τὸν χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα ἀτρείδης, καὶ τὰ
ἑξῆς, ἐν γὰρ τούτοις λέγει τὰς αἰτίας. τῆς μὲν ἀχιλλέως
καὶ ἀγαμέμνονος διαφορᾶς τὸν λοιμόν. τοῦ δὲ λοιμοῦ τὴν
ἀπόλλωνος χόλον. τοῦ δὲ χόλου, τὴν ὕβριν τὴν εἰς τὸν ἱε-
ρέα τοῦ δαίμονος.

Ὀργάνου δὲ διήγησιν ὁποίαν διέξεισι τῆς ἀσπίδος, ἣν ἥ-
φαιστος ἀχιλλεῖ κατεσκεύασε. καὶ ἄλλη σύντομος περὶ τοῦ
ἕκτορος δόρατος, ἔνθ' ἕκτωρ εἰσῆλθε διῒ φίλος, ἐν δ'
ἄρα χειρὶ ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ, πάροιθε δὲ λάμπετο
δουρὸς αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκις.

Πράξεως δὲ διηγήσεις εἰσίν, ἄλλαί τε, καὶ αἱ τοιαίδε. οἱ δ' ὅτε
δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο, σύν ῥ' ἔβαλον ῥι-
νούς. σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν χαλκεοθωρήκων.
ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι, ἔπληντ' ἀλλήλοισι, πολὺς
δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.

πάθους

πάθους δὲ διήγησίς ἐστιν ἐν ᾗ τὸ συμβαῖνον ἐξ αἰτίου, ἢ ἐξ ἐνεργείας τινὸς σαφηνίζεται, ὁποῖά φησι περὶ τῶν ὑπὸ ὀργῆς, ἢ φόβου, ἢ λύπης κατεχομένων, ἢ τιτρωσκομένων, καὶ ἀποκτεινομένων, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο παθόντων. ἐξ αἰτίου μὲν· ἀχνύμενος· μένεος δὲ οἱ μέγα φρένες ἀμφὶ μέλαιναι, πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην. ἐξ ἐνεργείας δὲ, αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι. πλοχμοί θ' οἳ χρυσῷ τε, καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο.

Ὁ δὲ τρόπος ἐστὶ ποιητικὸς πράξεως, ἢ παθήματος, ἢ σχέσεώς τινος, καθ' ἣν τὸ μὲν, ᾧ δέ τι ἐνεργεῖ, τὸ δὲ, ᾧ δέ πως ἔχει καὶ πάσχει ἀκολουθεῖ τῇ τοιαύτῃ διηγήσει. παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τὸ τοιόνδ' ἂν εἴη· τὸν δ' ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῷ, ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς βλημένου, αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν αἵματος ἀνδρομέοιο, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἔστι δὲ διήγησις παρ' αὐτῷ, ὡς μὲν ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλατεῖαν φράσιν, καὶ ἐξεργασίαν ἁρμόζουσαν τοῖς ὑποκειμένοις ἔχουσα. ἐνίοτε δὲ εὔτονος, ὡς ἡ τοιαύτη, κεῖται πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται γυμνοῦ· ἀτὰρ τάγε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος ἕκτωρ. τοῦτο δὲ εἶδος πολλάκις ἐστὶ χρήσιμον, τὸ γὰρ τάχος τῶν λόγων συντονώτερον καθίστησι, καὶ τὸν λέγοντα, καὶ τὸν ἀκροώμενον, καὶ ῥᾳδίως τυγχάνει τοῦ προκειμένου, διηγεῖται δὲ ποτὲ μὲν ψιλῶς, ποτὲ δὲ μετὰ εἰκόνος, ἢ ὁμοιώσεως, ἢ παραβολῆς. εἰκόνος γὰρ ὡς ὅταν εἴπῃ· ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων πηνελόπεια, ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ ἀφροδίτῃ. ὁμοιώσεως δὲ, οἷον· αὐτὸς δὲ κτῖλος ὡς ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν. παραβολῆς δὲ, ὅταν παραπλησίων πραγμάτων παράθεσιν ποιήσηται, ἔχουσαν ἀνταπόδοσιν τὴν

ἀπὸ τοῦ προκειμένου διηγήματος, καὶ ἔστι παρ' αὐτῷ ποικίλα τὰ εἴδη τῶν παραβολῶν, συνεχῶς γὰρ καὶ πολυτρόπως παρατίθησι ταῖς τῶν ἀνθρώπων πράξεσι, καὶ τὰς σεσι ζώων ἄλλων ἐνεργείας, καὶ φύσεις.

Καὶ ἔστιν ὅταν ἀπὸ τῶν ἐλαχίστων ποιῆται τὴν ὁμοίωσιν, οὐ πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, ἀλλὰ πρὸς τὴν φύσιν ἑκάστου ἀφορῶν, ὅθεν τὴν μὲν ἰταμότητα ἀπείκασε μυίᾳ, καὶ οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκε, καὶ τὴν συνέχειαν τῷ αὐτῷ ζώῳ, ἠΰτε μυιάων ἁδινάων ἔθνεα πολλά. τὸν δὲ ἀθροισμὸν, καὶ τὴν πολυπλήθειαν μετ' εὐταξίας μελίσσαις, ἠΰτ' ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἁδινάων, οὕτω δὲ καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ τὴν δίωξιν ἔδειξεν ἐπῶν, σφήκεσσιν ἐοικότες ἐνοδίοισι. καὶ ἔτι προσθεὶς οὓς παῖδες ἐριδαίνουσιν ἔθοντες ἵνα μᾶλλον τὸ ἐκ φύσεως αὐτῶν θυμοειδὲς τῷ ἀπὸ τῶν παίδων ἐρεθισμῷ ἐπιτείνῃ, τὸ δὲ συνεχὲς φωνῆς φησὶν, ἐσθλοὶ τεττίγεσσιν ἐοικότες, λαλίστατον τῶν ζώων, καὶ ἄπαυστον ἐν τούτῳ.

Τῶν δὲ ἀσυντάκτως φερομένων φωνὰς παμμιγὰς, οὕτως εἴκασεν, ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό, τὰ δὲ εἰς τάξιν καθιστάμενα πλήθη τοῖς καθημένοις ὀρνέοις ὁμοιοῖ κλαγγηδὸν προκαθιζόντων.

Τὴν δὲ ὀξύτητα τῆς ὄψεως, καὶ τῆς πράξεως, ποτὲ μὲν ἱέρακι παραβάλλει, ὠκεῖ φασσοφόνῳ, ὅς τ' ὤκιστος πετεηνῶν, ποτὲ δὲ ἀετῷ, ὅν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτὼξ, παρίστησι δὲ τὴν ὀξυδέρκειαν ἐν τῷ πόρρωθεν ἰδεῖν, τὸ δὲ τάχος. ἐν τῷ ποδωκέστατον ζῷον ἐλάφῳ, τὸν δὲ ἐκπλαγέντα πρὸς ὄψιν πολεμίου, δράκοντος ὁράματι προσείκασεν, οὐκ ὀκνήσας οὐδ' ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν παραδείγματα λαβεῖν, ὡς δ' ὅτε τις δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη.

Ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων ζώων δειλείας μὲν ἀπὸ τοῦ λαγωοῦ λαμβάνει, καὶ ἀπὸ τῆς ἐλάφου, ὁμοίως, τίφθ' οὕτως ἕστητε τεθηπότες ἠΰτε νεβροί; κυνῶν δὲ ὅτε μὲν ἀλκὴν, ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε, ὅτ' ἐπὶ θήρης, ὅτε δὲ φιλοτεκνίαν ὡς δὲ κύων ἀπαλοῖσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα, ὅτε δὲ προθυμίαν πρὸς τὸ φυλάσσειν, ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσωνται ἐν αὐλῇ.

Ἁρπαγὴν δὲ ἅμα μυθικῶς, καὶ ἱταμῶς προσφερομένην, λύκοις εἴκασεν, ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον, ἢ ἐρίφοισι.

Τὸ δὲ ἄλκιμον, καὶ ἄρρηκτον διά τε συῶν ἀγρίων, καὶ παρδάλεων, καὶ λεόντων ἔδειξε, μερίζων ἑκάστῳ τὸ πρὸς τὴν φύσιν οἰκεῖον.

Τῶν μὲν συῶν τὴν ὁρμὴν, ἣν ἔχει πρὸς μάχην ἀνυπόστατον ποιῶν, ἰδομενεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ προμάχοις συῒ εἴκελος ἀλκήν. τῶν δὲ παρδάλεων τὸ ἄπαυστον τῆς τόλμης, ἀλλά τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει, λεόντων δὲ τὸ μέλλον μὲν, εἰς τέλος δὲ γενναῖον, οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν μαστίεται.

Πάλιν δὲ παραβάλλει δρόμον ἀνδρὸς γενναίου, ἵππῳ τροφῆς κεκορεσμένῳ, ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ, καὶ τοὐναντίον βραδεῖαν πορείαν ἀήττητον ἐν τῷ καρτερεῖν οὕτως ἔδειξεν. ὡς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν, ἐβιήσατο παῖδας, σχῆμα δὲ βασίλειον, καὶ ὑπερέχον ἐτύπωσε διὰ τοῦ ταύρου, ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων. οὐ κατέλιπε δὲ οὐδὲ τῶν θαλασσίων ζώων, ὁμοιότητας. πολύποδος μὲν τὸ παράμονον, καὶ δυσαπόσπαστον τῶν πετρῶν, ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο. δελφῖνος δὲ τὸ ἡγεμονικὸν, καὶ κρατιστεῦον τῶν ἄλλων. ὡς δ' ὑπὸ δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι.

Πολλάκις δὲ τὰ ὑπὸ ἀνθρώπων πρασσόμενα ἄλλοις

ὁμοίως πράξεσι παραβάλλει, ὥσπερ ἐν τούτῳ. οἱ δ' ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισι, τὴν ἔντασιν, καὶ καρτερίαν δεικνύων τῶν ἀνδρῶν, τὸν δ' ἀγεννῶς δακρύοντα ὀνειδίζει μετὰ ἐναργοῦς ὁμοιώσεως. τίπτε δὲ δάκρυσαι πατρόκλεις ἠΰτε κούρη νηπίη.

Ἐτόλμησε δὲ καὶ τοῖς στοιχείοις παραβαλεῖν, πράξεις ἀνθρωπίνας, ὡς ἐν τούτῳ. ὣς ἔφατ', ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον ὡς ὅτε κῦμα ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ ὅτε κινήσει νότος ἐλθὼν προβλῆτι σκοπέλῳ, τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει παντοίων ἀνέμων. ὅταν ἔνθ', ἢ ἔνθα γένωνται, ἐν οἷς δῆλός ἐστι καὶ ὑπερβολῇ, καὶ αὐξήσει κεχρημένος. οὐ γὰρ ἤρκεσε κύματος ἤχῳ τὴν κραυγὴν ἀπεικάσαι, ἀλλὰ τῶν προσφερομένων ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅπου μετεωριζόμενον τὸ κῦμα μείζονα ἦχον ἀποτελεῖ, καὶ οὐχ ἁπλῶς κῦμα, ἀλλὰ τὸ κινηθὲν ἀπὸ νότου, τοῦ μάλιστα τὰ ὑγρὰ κινοῦντος, καὶ ἐπὶ σκοπέλῳ προβλῆτι τῷ ἀνατεταμένῳ εἰς τὸ πέλαγος καὶ περικλυζομένῳ ὑπ' αὐτοῦ. ὃς καὶ ἀδιάλειπτον ἔχει τὸν κλύδωνα, ὁπόθεν ἂν προσπνέωσιν οἱ πνέοντες ἄνεμοι. τοιαῦτα μέν ἐστι τὰ τῆς ἐν τῷ διηγεῖσθαι ἐξεργασίας παρ' αὐτῷ. ἅπερ ἔνεστι καὶ ἐπὶ τῶν πολλῶν κατανοεῖν, ἐκ τῶν ὀλίγων παραδειγμάτων.

Σκεψώμεθα δὲ καὶ τὰ λοιπὰ εἴδη τῶν λόγων, εἰ ἔστι παρὰ τῷ ὁμήρῳ πρώτῳ, καὶ τὰς ἐννοίας αὐτῶν λαβόντι, καὶ παράδειγμα ἐναργῶς κατασκευάσαντι. ὁμοίως ὀλίγα παραδείγματα παρατεθέντα, καὶ τὰ ἄλλα νοεῖν παρασκευάσει.

Ὁ δὲ θεωρητικὸς λόγος ἐστίν. ὁ περιέχων τὰ καλούμενα θεωρήματα, ἅπερ ἐστὶ γνῶσις τῆς ἀληθείας, γινομένη μετὰ τέχνης. ἀφ' ὧν ἔστι τὴν φύσιν τῶν ὄντων θείων τε, καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων κατανοεῖν, καὶ τὰς περὶ τὸ ἦθος ἀρετὰς, καὶ κακίας διαιρεῖν, καὶ εἴ τινι τέχνῃ λογικῇ

μετέρχεσθαι τὴν ἀλήθειαν προσήκει μανθάνειν. ταῦτα δὲ μετεχειρίσαντο οἱ ἐν φιλοσοφίᾳ διαπρέψαντες, ἧς ἐστι μέρη τὸ φυσικόν, καὶ ἠθικόν, καὶ διαλεκτικόν. ἐν δὴ πᾶσι τούτοις τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰ σπέρματα ἐνδιδόντα Ὅμηρον εἰ καταμάθοιμεν, πῶς οὐκ ἂν εἴη πρὸ πάντων θαυμάζεσθαι ἄξιος. εἰ δὲ δι' αἰνιγμάτων, καὶ μυθικῶν λόγων τινῶν ἐμφαίνεται τὰ νοήματα, οὐ χρὴ παράδοξον ἡγεῖσθαι. τοῦτο γὰρ αἴτιον ποιητικῆς, καὶ τῶν ἀρχαίων ἦθος. ὅπως οἱ μὲν φιλομαθοῦντες μετά τινος εὐμουσίας ψυχαγωγούμενοι, ῥᾷον ζητῶσί τε, καὶ εὑρίσκωσι τὴν ἀλήθειαν, οἱ δ' ἀμαθεῖς, μὴ καταφρονῶσι τούτων, ὧν οὐ δύνανται συνιέναι. καὶ γάρ ἐστί πως, τὸ μὲν δι' ὑπονοίας σημαινόμενον ἀγωγόν, τὸ δὲ φανερῶς λεγόμενον, εὐτελές.

Ἀρξώμεθα τοίνυν ἀπὸ τῆς τοῦ παντὸς ἀρχῆς, καὶ γενέσεως, ἣν Θαλῆς ὁ Μιλήσιος εἰς τὴν τοῦ ὕδατος οὐσίαν ἀναφέρει, καὶ θεασώμεθα, εἰ πρῶτος Ὅμηρος τοῦτο ὑπέλαβεν εἰπών, Ὠκεανὸς θ' ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται. μετ' ἐκεῖνον δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος ὑφιστάμενος τὰς πρώτας ἀρχὰς εἶναι τὸ ὕδωρ, καὶ τὴν γῆν, ἔοικε ἀρύσασθαι τὴν ἀφορμὴν ταύτην, ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν τούτων, ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ. καὶ γαῖα γένοισθε. σημαίνει γὰρ τὴν ἀνάλυσιν εἰς τὰ γεννητικὰ στοιχεῖα τοῦ παντός. ἡ δὲ μάλιστα ἀληθὴς δόξα, τέσσαρα στοιχεῖα συνίστησι, πῦρ, ἀέρα, ὕδωρ, γῆν, ταῦτα δὲ καὶ Ὅμηρος εἰδὼς φαίνεται, μνημονεύων ἐν πολλοῖς αὐτῶν ἑκάστου. καὶ τὴν τάξιν δὲ αὐτῶν ὅπως ἔχει κατέμαθεν.

Ὅτι μὲν οὖν ἡ γῆ κατωτάτω πάντων ἐστί, θεασώμεθα. σφαιροειδοῦς γὰρ ὄντος τοῦ κόσμου, ὁ μὲν περιέχων τὰ πάντα οὐρανός, τὸν ἄνω τόπον ἐπέχειν εἰκότως λέγοιτ' ἄν. ἡ δὲ γῆ ἐν μέσῳ οὖσα πανταχόθεν, κατωτέρω τοῦ περιέχον

τός ἐστι. τοῦτο δὴ ὁ ποιητὴς ἐν τούτοις μάλιστα δηλοῖ, ἐν οἷς φησι, ὁ Ζεὺς ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου σειρὰν ἀναψάμενος, τήν τε γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ἀνασπάσειν, ὡς πάντα μετέωρα γενέσθαι, ἀλλ' ὅτε κεν καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι, αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ' αὐτῇ τε θαλάσσῃ, σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο δησαίμην, τὰ δέ κ' αὖθι μετέωρα πάντα γένοιτο.

Ὑπὲρ δὲ γῆς ὄντος τοῦ ἀέρος, τὸν αἰθέρα ὑψηλότερον εἶναί φησιν οὕτως, ἐς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ ἀκροτάτη πεφυυῖα δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανε. τοῦ δὲ αἰθέρος ἀνωτέρω τὸν οὐρανόν, ὡς οἱ μὲν μάρναντο, σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς χάλκεον οὐρανὸν, ἷκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο, καὶ ἔτι ἐν τούτῳ, ἠρίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε, τὸ γὰρ καθαρώτερον τοῦ ἀέρος ἀνωτάτω ὄν, καὶ τὸ μάλιστ' ἀπέχον τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀναθυμιάσεων, ὡς ὅλον λαμπρὸν φασὶν Ὄλυμπον προσηγορεῦσθαι, ἐν οἷς ἂν δέ φησιν ὁ ποιητὴς συνοικεῖν τὸν Δία τὴν Ἥραν οὖσαν ἀδελφήν, δοκεῖ ταῦτα ἀλληγορεῖσθαι, ὅτι Ἥρα μὲν νοεῖται ὁ ἀήρ, ὅπερ ἐστὶν ὑγρὰ οὐσία, διὸ καὶ λέγει, Ἥρα δ' ἠέρα πρόσθε βαθεῖαν, Ζεὺς δὲ ὁ αἰθήρ, τουτέστιν ἡ πυρώδης, καὶ θερμὸς οὐσία. Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι, καὶ νεφέλῃσιν, ἀδελφοὶ μὲν οὖν ἔδοξαν διὰ τὴν συνάφειαν, καὶ κινούμενοι, τὴν κατά τι ὁμοιότητα, ὅτι ἄμφω κοῦφοι, καὶ κινούμενοι, σύνοικοι δέ, καὶ ὁμόλεκτροι, ὅτι ἐξ αὐτῶν συνιόντων, γεννᾶται τὰ πάντα, διὸ καὶ ἐν τῇ Ἴδῃ συνερχομένων, καὶ ἡ γῆ αὐτοῖς φύει τὰς πόας, καὶ τὰ ἄνθη.

Τοῦ δὲ αὐτοῦ λόγου ἔχεται κἀκεῖνα. ἐν οἷς φησιν ὁ Ζεὺς κρεμάσθαι τὴν Ἥραν, καὶ ἐξάπτεσθαι τῶν ποδῶν αὐτῆς ἄκμονας δύο, τουτέστι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, μάλιστα δὲ ἐν ἐκείνοις, ἐξεργάζεται τὸν περὶ στοιχείων λόγον, δι' ὧν ὁ

ποσειδῶν λέγει αὐτῷ. τρεῖς γάρ τε κρόνου εἰμὲν ἀδελφοί, οὓς τίκε ῥέα, ζεύς, καὶ ἐγώ, τρίτατος δ᾽ ἀΐδης ἐνέροισιν ἀνάσσων, καὶ τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ᾽ ἔμμορε τιμῆς, καὶ ὅτι ἐν τῇ τοῦ παντὸς νομῇ ζεὺς μὲν ἔλαχε τὴν τοῦ πυρὸς οὐσίαν, ποσειδῶν δὲ τὴν τοῦ ὕδατος, ἅδης δὲ τὴν τοῦ ἀέρος, τοῦτον γὰρ λέγει ζόφον ἠερόεντα, ἐπειδὴ φῶς οἰκεῖον οὐκ ἔχει, ἀλλ᾽ ὑπὸ ἡλίου, καὶ σελήνης, καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων καταλάμπεται.

Τετάρτη, δέ, κατελείφθη καὶ κοινὴ πάντων ἡ γῆ, ἡ μὲν γὰρ τῶν τριῶν στοιχείων οὐσία κινεῖται ἀεί, μόνη δὲ ἀκίνητος ἡ γῆ μένει, ἣ καὶ τὸν ὄλυμπον προσέθηκεν, εἰ μὲν γὰρ ὄρος ἐστίν, ὡς μέρος τῆς γῆς, εἰ δὲ τοῦ οὐρανοῦ τὸ λαμπρότατον, καὶ καθαρώτατον, ὡς καὶ ταύτης οὔσης ἐν τοῖς στοιχείοις πέμπτης οὐσίας ὅπερ ᾠήθησαν τινὲς τῶν ἐνδόξων φιλοσόφων, ὥστε κατὰ τὸ εἰκὸς κοινὰ ὑπέθετο εἶναι, τήν τε γῆν κατωτάτω διὰ βαρύτητα, καὶ τὸν ὄλυμπον ἀνωτάτω ὄντα διὰ κουφότητα, ὅτι εἰς ταῦτα αἱ μεταξὺ φύσεις, πῇ μὲν καταφέρονται, πῇ δὲ ἀναφέρονται, τῆς δὲ στοιχείων φύσεως ἐξ ἐναντίων συνεστώσης, ξηρότητός τε, καὶ ὑγρότητος, καὶ θερμότητος, καὶ ψυχρότητος, ὑπὸ δὲ τῆς πρὸς ἄλληλα ἀναλογίας, καὶ κράσεως ἐναπεργαζομένης τὸ πᾶν, καὶ μεταβολὰς μὲν μερικὰς ὑπομενούσης, τοῦ δὲ παντὸς λύσιν μὴ ἐπιδεχομένης, ἐμπεδοκλῆς ἔφη τὰ ὅλα συνεστάναι οὕτως, ἄλλοτε μὲν φιλότητι συνερχόμεν᾽ εἰς ἓν ἅπαντα. ἄλλοτε δ᾽ αὖτις ἕκαστα, φορεύμενα νείκεος ἔχθει. τὴν μὲν συμφωνίαν καὶ ἕνωσιν τῶν στοιχείων, φιλίαν προσαγορεύσας, νεῖκος δὲ τὴν ἐναντίωσιν.

Πρὸ δὲ τούτου ὅμηρος τὴν φιλίαν, καὶ τὸ νεῖκος αἰνίσσεται, ἐν οἷς φησιν ἥρα πρὸς αὐτόν. εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης, ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα

Τηθύν, τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καὶ σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.

Τοιοῦτον δέ γε καὶ τὴν ἀφροδίτην, καὶ τὸν ἄρην ὁ μῦθος αἰνίττεται, τῆς μὲν παντὸς δυναμένης, ὃ παρὰ τῷ ἐμπεδοκλεῖ ἡ φιλία, τοῦ δὲ ὃ παρ' ἐκείνῳ τὸ νεῖκος. ὅθεν ποτὲ μὲν σύνεισιν ἀλλήλοις, ποτὲ δὲ διαλύονται. ἐλέγχει δὲ αὐτοὺς ἥλιος, καὶ δεσμοῖ μὲν αὐτοὺς ἥφαιστος, λύει δὲ ποσειδῶν. ἐν οἷς δηλόν ἐστι, ὅτι ἡ ἔνθερμος, καὶ ἡ ξηρὰ οὐσία, καὶ ἡ ταύτῃ ἐναντία, ἡ ψυχρά τε, καὶ ὑγρὰ, ποτὲ μὲν συνάγουσι τὰ πάντα, ποτὲ δὲ λύουσιν.

Ἀκολουθεῖ δὲ τούτοις καὶ τὸ παρὰ τοῖς ἄλλοις ποιηταῖς εἰρημένον, ὅτι ἐκ τῆς ἄρεος, καὶ ἀφροδίτης συνουσίας ἁρμονία συνέστηκεν ἐξ ἐναντίων βαρέων τε, καὶ ὀξέων, κιρναμένων ἀλλήλοις ἀναλόγως. ὅπως δὲ ἀντίκεινται ἀλλήλοις τὰ τῆς ἐναντίας φύσεως τετυχηκότα, αἰνίττεσθαι ἔοικεν ὁ ποιητής. καὶ ἐν τῇ παρατάξει τῶν θεῶν, ἐν ᾗ πεποίηκε τοὺς μὲν τοῖς ἕλλησι, τοὺς δὲ τοῖς τρωσὶ βοηθοῦντας, ἀλληγορικῶς ἐμφαίνων τὰς δυνάμεις ἑκάστου, καὶ τὸν μὲν φοῖβον τῷ ποσειδῶνι ἀντιτάσσει, τὸ θερμὸν, καὶ ξηρὸν, τῷ ὑγρῷ, καὶ ψυχρῷ. τὴν δ' ἀθηνᾶν τῷ ἄρει, τὸ λογιστικὸν τῷ ἀλογίστῳ. τουτέστι τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ. τὴν δὲ ἥραν τῇ ἀρτέμιδι. τὸν ἀέρα τῇ σελήνῃ. καὶ ὅτι ὁ μὲν σταθρὸς, ἡ δέ, πολυκίνητος. τὸν δὲ ἑρμῆν τῇ λητοῖ, ὅτι ὁ μὲν λόγος, ἀεὶ ζητεῖ, καὶ μέμνηται. ἡ δὲ λήθη τούτῳ ἐστὶν ἐναντίον. τὸν δὲ ἥφαιστον τῷ ποταμῷ, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καθ' ὃν τὸν ἥλιον τῇ θαλάσσῃ, θεατὴν δὲ τῆς μάχης τὸν πρῶτον θεὸν, καὶ ἐπὶ τούτῳ γεγηθότα.

Ἐκ δὲ τῶν προειρημένων ἅμα, καὶ τοῦτο ὑποδεικνὺς ὅμηρος φαίνεται. καὶ ὅτι εἷς ἐστιν ὁ κόσμος, καὶ πεπερασμένος. εἰ γὰρ ἄπειρος ἦν, οὐκ ἂν εἰς ἀριθμὸν πέρας ἔχοντα διῄρειτο. καὶ ἐν τῷ ὀνόματι σημαίνει τὸ σιωπᾶν, ὡς

καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς χρῆται, ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ τῷ πληθυντικῷ. σαφέστερον δὲ τὸ αὐτὸ δηλοῖ ἐν τῷ ἐπεῖν πείρατα γαίης, καὶ πάλιν ἐν οἷς φησίν, οὐδ᾽ εἴ κε τὰ νείατα πείραθ᾽ ἵκηται γαίης, καὶ πόντοιο, καὶ ἐν τῷ, ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος οὐλύμποιο. ὅπου γάρ ἐστιν ἀκρότης, ἐκεῖ καὶ πέρας, ὅπως δὲ καὶ περὶ ἡλίου γινώσκει, οὐκ ἄδηλον, ὅτι κυκλοφορικὴν ἔχων δύναμιν, ποτὲ μὲν ὑπὲρ γαίης φαίνεται, αὖθις δὲ ὑπὸ γῆν ἄπεισι, καὶ τοῦτο δῆλον ποιεῖ, λέγων, ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ᾽ ἴδμεν ὅπῃ ζόφος οὐδ᾽ ὅπῃ ἠώς, οὐδ᾽ ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ᾽ ὑπὸ γαῖαν, οὐδ᾽ ὅπῃ ἀννεῖται, καὶ ὅτι ἀεὶ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰών, καὶ διὰ τοῦτο ὑπερίων προσαγορευόμενος ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ, τήν τε ἀνατολὴν ἐκ τοῦ περιέχοντος τὴν γῆν ὕδατος, τουτέστι τοῦ ὠκεανοῦ ποιεῖται, καὶ εἰς αὐτὸν καταδύεται, δηλοῖ σαφῶς τὴν μὲν ἀνατολὴν κἀν τούτοις. ἠέλιος δ᾽ ἀνόρουσε λιπὼν περικαλλέα λίμνην οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν᾽ ἀθανάτοισι φαείνῃ. τὴν δὲ δύσιν, ἐν δ᾽ ἔπεσ᾽ ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο, ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.

Δείκνυσι δὲ αὐτοῦ καὶ τὸ εἶδος. λαμπρὸς δ᾽ ἦν ἠέλιος ὥς, καὶ μέγεθος, εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχετε γαῖαν. καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τούτῳ, ἦμος δὲ ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει. καὶ τὴν δύναμιν, ἠέλιος, ὃς πάντ᾽ ἐφορᾷ, καὶ πάντ᾽ ἐπακούει. καὶ τὸ ἔμψυχον, καὶ τὸ τῆς κινήσεως αὐτοπροαίρετον, ἐν οἷς ἀπειλεῖ, δύσομαι εἰς ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω. καὶ ἐπὶ τούτῳ ὁ ζεὺς αὐτὸν παρακαλεῖ, ἠέλι᾽, ἤτοι μὲν σὺ μετ᾽ ἀθανάτοισι φάεινε, καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν. ἐξ ὧν δηλοῖ ὅτι, οὐ πῦρ ἐστιν ὁ ἥλιος, ἀλλ᾽ ἑτέρα τίς κρείσσων οὐσία. ὅπερ καὶ ἀριστοτέλης ὑπέλαβεν. εἴγε τὸ μὲν πῦρ ἐστιν ἀνω

φορὲς, καὶ ἄψυχον, καὶ εὐδιάληπτον, καὶ φθαρτόν, ὁ δὲ ἥ
λιος κυκλοφορητικὸς, καὶ ἔμψυχος, καὶ ἀΐδιος, καὶ ἄφθαρ
τος, καὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ἄστρων, ὅτι οὐκ
ἀπείρως ὅμηρος εἶχεν, φανερόν ἐστιν, ἐξ ὧν πεποίηκε, πλη
ιάδας θ' ὑάδας τε, τό τε σθένος ὠρίωνος. καὶ τὴν ἄρκτον
τὴν ἀεὶ στρεφομένην περὶ τὸν ἀφανῆ πόλον τὸν βόρειον,
καὶ διὰ τὸ μετέωρον μὴ ἁπτομένην τοῦ ὁρίζοντος ὅτι ἐν
ἴσῳ χρόνῳ ὅ τε μικρότατος κύκλος ἐν ᾧ ἐστιν ἄρκτος, καὶ ὁ
μέγιστος, ἐν ᾧ ὠρίων στρέφεται, ἐν τῇ τοῦ κόσμου περιφο
ρᾷ, καὶ τὸν βραδέως δυόμενον βοώτην, ὅτι πολυχρόνιον
ποιεῖται τὴν κατάδυσιν, οὕτω πεπτωκῶς θέσει, ὥστε
ὀρθὸν καταφέρεσθαι, καὶ συγκαταδύεσθαι τέσσαρσι ζω
δίοις, τῶν πάντων εἰς ὅλην νύκτα μεριζομένων ἐξ ζωδί
ων, εἰ δὲ μὴ πάντα τὰ περὶ τῶν ἄστρων θεωρούμενα δι
εξῆλθεν, ὡς ἄρατος, ἢ ἄλλος τις οὐ χρὴ θαυμάζειν. οὐ γ
τοῦτο προέκειτο αὐτῷ, οὐκ ἀγνοεῖ δὲ τὰς αἰτίας τῶν πε
ρὶ τὰ στοιχεῖα συμπτωμάτων, οἷον σεισμῶν, καὶ ἐκλεί
ψεων.

Επεὶ γὰρ ἡ γῆ σύμπασα μετέχει ἐν ἑαυτῇ ἀέρος τε, καὶ πυ
ρὸς, καὶ ὕδατος ὑφ' ὧν καὶ περιέχεται κατὰ τὸ εἰκὸς ἐν
βάθει αὐτῆς, συνίστανται ἀτμοὶ πνευματώδεις, οὓς τοὺς φα
σὶν ἔξω μὲν φερομένους κινεῖν τὸν ἀέρα. εἰρχθέντας δὲ ἀνοι
δαίνειν, εἰς τὸ ἔξω βιαζομένους. τοῦ δ' ἀνειλεῖσθαι τὸ πνεῦμα
ἐντὸς τῆς γῆς τὴν θάλασσαν αἰτίαν εἶναι νομίζουσιν ἐμ
φράσσουσαν ἐνίοτε τὰς τὸ ἔξω διεξόδους, ἔστι δὲ ὅτε ὑπο
χωροῦσαν αὐτὴν, κατερείπειν τῆς γῆς τινὰ μέρη. καὶ τοῦ
το οὖν ὅμηρος εἰδὼς, τὴν αἰτίαν τῶν σεισμῶν τῷ πο
σειδῶνι ἀνατίθησι, γαιήοχόν τε αὐτὸν, καὶ ἐνοσίχθονα
προσαγορεύων.

Επεὶ δὲ τῶν πνευμάτων ἐντὸς τῆς γῆς καθειργνυμένων, κι

σημεῖα συμβαίνουσι, καὶ ζόφοι, καὶ ἀμαυρώσεις τοῦ ἡλίου. σκεψώμεθα εἰ καὶ τοῦτο συνεῖδε. πεποίηκε μὲν γὰρ τὸν ποσειδῶνα σείοντα τὴν γῆν, μετὰ τὴν ἀχιλλέως ἔξοδον ἐπὶ τὴν μάχην, προειρήκει δὲ ἐπὶ τῆς προτεραίας, ὁποία ἦν ἡ τοῦ ἀέρος κατάστασις, ἐπὶ μὲν τοῦ σαρπηδόνος, ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὀλοὴν τανύσας κρατερῇ ὑσμίνῃ, καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ πατρόκλου. οὐδέ ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι, οὔτε σελήνην, ἠέρι γὰρ κατέχοντο, καὶ μετ' ὀλίγον ὁ αἴας εὔχεται, ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας ἀχαιῶν, ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι. μετὰ δὲ τὸν σεισμὸν τοῦ πνεύματος ἔξω καταστάντος, σφοδροὶ γίνονται ἄνεμοι, ὅθεν ἥρα φησίν. αὐτὰρ ἐγὼ ζεφύροιο, καὶ ἀργέσταο νότοιο εἴσομαι ἐξ ἁλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν, εἶτα τῇ ὑστεραίᾳ τοὺς ἀνέμους ἡ ἶρις ἐπὶ τὴν πυρὰν τοῦ πατρόκλου παρακαλεῖ. οἱ δ' ὀρέοντο πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῇ νέφεα κλονέοντες ὄπισθεν. οὕτως δὲ καὶ τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου φυσικῶς γινομένην, ὅταν ἡ σελήνη ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν συνόδῳ κατὰ κάθετον ὑπελθοῦσα ἐπισκοτίσῃ, εἰδὼς φαίνεται. προειπὼν γὰρ ὅτι ἐλεύσεται ὁ ὀδυσσεύς, τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένου, τουτέστιν ὅτε ἅμα παύεται, καὶ ἄρχεται, ὃ δὲ μὴν συνιούσης τῷ ἡλίῳ τῆς σελήνης, ἅμα τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν φησὶν ὁ μάντις πρὸς τοὺς μνηστῆρας, ἆ δειλοὶ τί κακὸν τόδε πάσχετε, νυκτὶ μὲν ὑμέων εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γοῦνα, εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλὴ ἱεμένων ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον, ἠέλιος δὲ οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε. κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.

Καὶ ἀνέμων δὲ φύσιν ἀκριβῶς κατενόησεν, ὧν τὴν μὲν γένεσιν ἐκ τῶν ὑγρῶν εἶναι. τοῦ μὲν γὰρ ὕδατος μεταβολή, εἰς ἀέρα γίνεται, ὁ δ' ἄνεμος, ἐστὶν ἀὴρ ῥέων, τοῦτο δὲ ἐμ-

τε ἄλλοις πολλοῖς ἐμφαίνει, καὶ ἐν οἷς φησὶν, ἀνέμων
μένος ὑγρὸν ἀέντων, τὴν δὲ τάξιν αὐτῶν, ὡς ἔχει διδάσ-
κει, σὺν δ' εὖρός τε νότος τ' ἔπεσε, ζέφυρός τε δυσαὴς,
καὶ βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦμα κυλίνδων, τούτων
γὰρ ὁ μὲν, ἀπὸ ἀνατολῆς ὁρμᾶται, ὁ δὲ ἀπὸ μεσημβρί-
ας, ὁ δὲ, ἀπὸ δύσεως, ὁ δὲ, ἀπὸ ἄρκτου. καὶ ὁ μὲν ἀπηλιώ-
της ὑγρὸς ὢν, μεταβάλλει εἰς νότον θερμὸν ὄντα, ὁ δὲ
νότος λεπτυνόμενος, εἰς ζέφυρον, ὁ δὲ ζέφυρος ἔτι μᾶλ-
λον λεπτυνόμενος, εἰς βορέαν ἀποκαθαίρεται, διὸ ὡσὰν
ἐπὶ κραιπνὸν βορέην, τὰ δὲ κύματα αἴρει, καὶ τὴν ἀν-
τίθεσιν δὲ αὐτῶν φυσικῶς ἐξηγήσατο, ἄλλοτε μὲν νό-
τος βορέῃ προΐηκε φέρεσθαι, ἄλλοτε δ' εὖρος ζεφύ-
ρῳ εἴξασκε διώκειν.

Ηπίστατο δὲ κἀκεῖνος ὅτι βόρειος πόλος, ὑπὲρ γῆν ἐστι με-
τέωρος, ὡς καθ' ἡμᾶς τοὺς ἐν τῷ κλίματι τούτῳ κα-
τοικοῦντας. ὁ δὲ νότιος ἐκ τοὐναντίου βαθύς. ὅθεν ἐ-
πὶ μὲν τοῦ βορέου φησὶ· καὶ βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦ-
μα κυλίνδων, τὴν ἄνωθεν ἐμπίπτουσαν φορὰν τοῦ ἀνέ-
μου ἐμφαίνει, τὸ δὲ ὦθει, τὴν ἀπὸ τοῦ κοιλοτέρου πρὸς
τὸ ἀνάντες βίαν. ὅτι δὲ καὶ ἡ τῶν ὑετῶν γένεσίς ἐστιν ἐκ τῆς
τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιάσεως, ἐπεδήλωσεν ἐπῶν· κατὰ δ'
ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, καὶ αἱ-
ματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε. προσαρήκει τὸ
τῶν μὲν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον· ἀμφὶ σκάμανδρον, ἐσκέ-
δασ' ὀξὺς ἄρης, ψυχαὶ δ' ἄϊδόσδε κατῆλθον. ὅθεν δῆ-
λόν ἐστιν ὅτι τὰ ἀναφερόμενα ἀπὸ τῶν περὶ γῆν ὑδάτων
ὑγρὰ ἀναπεφυρμένα τῷ ὕδατι, τοιαῦτα ἄνωθεν κατηνέ-
χθη, τοῦ δ' αὐτοῦ λόγου ἔχεται κἀκεῖνο, ἤματι ὀπωρινῷ
ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ, τότε γὰρ ὁ ἥλιος ἐκ βάθους
ἀνασπῶν, διὰ ξηρότητα τῆς γῆς τὰ ὑγρὰ, θολερὰ, καὶ γεώδη

ἀναφέρει, τὰ δὲ ὑπὸ βάρους λάβρα καταῤῥήγνυνται, αἱ μὲν οὖν ὑγραὶ ἀναθυμιάσεις, ὑετοὺς γεννῶσιν, αἱ δὲ ξηραὶ ἀνέμους, ὅταν δὲ ἐν νέφει ἀπολειφθῇ ἄνεμος, ἔπειτα βίᾳ ῥήξῃ τὸ νέφος, βροντὰς, καὶ ἀστραπὰς ἀποτελεῖ, εἰ δὲ ἐκπίπτοι ἡ ἀστραπὴ, κεραυνὸν ἀφίησιν, ὅπερ εἰδὼς ὁ ποιητὴς λέγει τὰ τοιαῦτα, ἀστράψας δὲ μεγάλ᾽ ἔκτυπε, καὶ ἐν ἄλλοις, Ζεὺς δ᾽ ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν.

Θεοὺς εἶναι πάντων οἵ γε ὀρθῶς φρονούντων νομίζουσι, καὶ πρῶτος ὅμηρος, ἀεὶ γὰρ μέμνηται τῶν θεῶν λέγων, μάκαρες θεοὶ ῥεῖα ζώοντες, ἀθάνατοι γ᾽ ὄντες, ῥᾳδίαν καὶ ἄπαυστον ἔχουσι τὴν τοῦ ζῆν φύσιν, καὶ οὐ δέονται τροφῆς ἧς δεῖται τῶν θνητῶν ζώων τὰ σώματα, οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ᾽, οὐ πίνουσ᾽ αἴθοπα οἶνον, τοὔνεκ᾽ ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται, ἐπεὶ δὲ ἔδει ἡ ποίησις θεῶν ἐνεργούντων ἵνα τὴν γνώμην αὐτῶν, αἰσθέσθαι τῶν ἐντυγχανόντων παραστήσῃ, περιέθηκεν αὐτοῖς σώματα, οὐδὲν δὲ ἄλλο σώματος εἶδος ἢ τοῦ ἀνθρώπου δεκτικόν ἐστι ἐπιστήμης καὶ λόγου, προσεικάσας ἕκαστον τῶν θεῶν, μετὰ τοῦ κοσμῆσαι μεγέθει τε, καὶ κάλλει, ἅμα καὶ τοῦτο ὑπέδειξε, τὰς εἰκόνας, καὶ ἀγάλματα θεῶν μετὰ τοῦ εἰς ἀνθρώπων εἶδος, ἠκριβωμένα ἱδρύεσθαι ὑπὲρ τοῦ παρέχειν ὑπόμνησιν, καὶ τοῖς ἔλαττον φρονοῦσιν, ὅτι εἰσὶ θεοί. τούτων δὲ πάντων ἀρχηγὸν, καὶ ἡγεμόνα τὸν πρῶτον θεὸν νομιζόντων τῶν ἀρίστων φιλοσόφων ἀσώματον ὄντα, καὶ νοήσει μᾶλλον καταληπτὸν, καὶ ὅμηρος ταῦτα ὑπολαμβάνων φαίνεται, παρ᾽ ᾧ λέγεται ὁ Ζεὺς, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. καὶ ὦ πάτερ ἡμέτερε κρονίδη ὕπατε κρειόντων. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Ζεύς φησιν, ὅσον ἐγὼ πέρι τ᾽ εἰμὶ θεῶν περί τ᾽ εἰμ᾽ ἀνθρώπων. ἡ δὲ ἀθηνᾶ πρὸς αὐτόν. εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅτι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν, εἰ δὲ δεῖ καὶ

τοῦτο ζητῆσαι, εἰ νοητὸν ἠπίστατο τὸν θεὸν, οὐκ ἄντικρυς μὲν ἅτε ἐν ποιήσει πολὺ τὸ μυθῶδες ἐχούσῃ. ὅμως δὲ ἔστι καταμαθεῖν, ἐν οἷς φησὶν, εὗρεν δ' εὐρύοπα κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων, καὶ ἐν οἷς αὐτὸς λέγει, ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ οὐλύμποιο ἥμενος, ἔνθ' ὁρῶν φρένα τέρψομαι, ἡ γὰρ μόνωσις αὕτη, καὶ τὸ μὴ καταμίγνυσθαι τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἑαυτὸν, ἀλλὰ χαίρειν ἑαυτῷ συνόντα, καὶ χρώμενον ἡσυχίαν ἄγοντι, καὶ ἀεὶ διακοσμοῦντι τὰ πάντα, τὴν τοῦ νοητοῦ θεοῦ φύσιν παρίστησιν, οἶδε δὲ ὅτι νοῦς ἐστὶν ὁ θεὸς, ὁ πάντα ἐπιστάμενος, καὶ διέπων τὸ πᾶν, φησὶ γὰρ ὁ ποσειδῶν, ἦ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος ἡ δέ γε πάτρη, ἀλλὰ ζεὺς πρότερος ἐγεγόνει, καὶ πλείονα ᾔδει, καὶ τοῦτο πολλάκις, ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε. τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀεὶ διανοεῖται.

Τῆς δὲ τοῦ θεοῦ διανοίας ἔχεται, καὶ ἡ πρόνοια, καὶ εἱμαρμένη, περὶ ὧν εἴρηται λόγοι πολλοὶ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, τούτων δὲ πάντων τὰς ἀφορμὰς ὅμηρος παρέσχε, τὰ μὲν τῆς προνοίας τῶν θεῶν τί ἂν καὶ λέγοι τις, ὅπου διὰ πάσης τῆς ποιήσεως οὐ μόνον πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων διαλέγονται, ἀλλὰ καὶ καταβάντες ἐπὶ τὴν γῆν, τοῖς ἀνθρώποις ὁμιλοῦσιν, ὀλίγα δὲ παραδείγματος ἕνεκα θεασώμεθα ἐν οἷς ἐστιν ὁ ζεὺς λέγων πρὸς τὸν ἀδελφὸν, ἔγνως ἐννοσίγαιε ἐμὴν ἐνὶ στήθεσι βουλὴν, ὧν ἕνεκα ξυνάγειρα, μέλουσί μοι ὀλλύμενοί περ. καὶ ἐν ἄλλοις, ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι, ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ.

Ἔτι δὲ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα, καὶ τὸ φιλάνθρωπον ἦθος ἐμφαίνει εἰπὼν, πῶς ἂν ἔπειτ' ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην, ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν ἀθανάτοισι δέδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν; ἐν οἷς ὁρᾶ

ἐστὶν ὅτι ἐπῄνεσε τὸν ἄνδρα πρῶτον ἐπὶ τῷ νοῦν ἔχειν· δεύτερον δὲ ἐπὶ τῷ σέβειν θεούς, πῶς δὲ αὐτοῖς τοῖς ἀνθρώποις ὁμιλοῦντας, καὶ συμπονοῦντας ποιεῖ τοὺς θεοὺς ἐν πολλοῖς ἐστι καταμαθεῖν, ὥσπερ καὶ τὴν ἀθηνᾶν, ποτὲ μὲν τῷ ἀχιλλεῖ, ἀεὶ δὲ τῷ ὀδυσσεῖ, καὶ τὸν ἑρμῆν τῷ πριάμῳ, καὶ αὖ πάλιν τῷ ὀδυσσεῖ, καθόλου δὲ ἀεὶ τοὺς θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις παραστατεῖν οἴεται. φησὶ γοῦν καί τε θεοὶ ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι παντοῖοι τελέθοντες ἐπιστρωφῶσι πόληας, ἀνθρώπων ὕβριν τε, καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες. τῆς δὲ προνοίας τῶν θεῶν, ἴδιόν ἐστι τὸ βούλεσθαι δικαίως τοὺς ἀνθρώπους βιοῦν, καὶ τοῦτό φησιν ὁ ποιητὴς ἐναργέστατα, οὐ γὰρ σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν· ἀλλὰ δίκην τίουσι, καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων, καὶ ζεὺς ὅτε δή ῥ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας, ὥσπερ δὲ τοὺς θεοὺς προνοουμένους τῶν ἀνθρώπων εἰσάγει οὕτω καὶ τοὺς ἀνθρώπους μεμνημένους αὐτῶν ἐν πάσῃ τύχῃ. καὶ ὁ μὲν εὐημερῶν στρατηγὸς φησὶν ἔλπομαι εὐχόμενος διΐ τ' ἄλλοισί τε θεοῖσιν ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους, ὁ δὲ κινδυνεύων, ζεῦ πάτερ ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας ἀχαιῶν. καὶ πάλιν ὁ μὲν κτείνας, ἐπειδὴ τὸν ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν, ὁ δὲ θνήσκων, φράζεο νῦν μή τοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι. πόθεν οὖν ἄλλοθεν, ἢ ἐκ τῶν εἰρημένων ἐστὶ τὸ δόγμα ἐκεῖνο τῶν στωϊκῶν;

Τὸ δὲ ἕνα μὲν εἶναι τὸν κόσμον, συμπολιτεύεσθαι δὲ ἐν αὐτῷ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους δικαιοσύνης μετέχοντας φύσει καὶ γὰρ ὅταν εἴπῃ. ζεὺς δὲ θέμιστ' ἐκέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι. τί πτ' αὖτ' ἀργικέραυνε θεοὺς ἀγορήνδε κάλεσσας, ἤ τι περὶ τρώων, καὶ ἀχαιῶν μερμηρίζεις, τί ἄλλο ὑποδείκνυσιν, ἢ ὅτι νόμῳ πόλεως ὁ κόσμος διοικεῖ

ταῖς καὶ προβουλεύονται οἱ θεοὶ ἐξάρχοντος τοῦ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων πατρός.

Τὴν δὲ περὶ τῆς εἱμαρμένης δόξαν, δείκνυσιν ἐν ἐκείνοις σαφῶς· μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν, οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται. καὶ ἐν οἷς ἄλλοις κρατύνει τὴν δύναμιν τῆς εἱμαρμένης, ἡγεῖται μέντοι καὶ αὐτὸς ὡς πρὸ καὶ μετ' αὐτὸν οἱ δοκιμώτατοι τῶν φιλοσόφων, Πλάτων, καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Θεόφραστος οὐ πάντα καθ' εἱμαρμένην παραγίνεσθαι, ἀλλά τινα καὶ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι, ὧν ὑπάρχει μὲν τὸ ἑκούσιον, τούτῳ δέ πως συνάπτειν τὸ κατηναγκασμένον, ὅταν τις πράξας ὃ βούλεται, εἰς ὃ μὴ βούλεται, ἐμπέσῃ. καὶ ταῦτα σαφῶς ἐν πολλοῖς δεδήλωκεν. ὥστε, καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἑκατέρας τῆς ποιήσεως, ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι λέγων τὴν ὀργὴν τοῦ Ἀχιλλέως αἰτίαν τῆς ἀπωλείας τῶν Ἑλλήνων γενέσθαι, καὶ τό τε τὴν Διὸς βούλησιν ἐκτελεσθῆναι. ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ τοὺς ἑταίρους τοῦ Ὀδυσσέως διὰ τὴν αὐτῶν ἀβουλίαν ὀλέθρῳ περιπεσεῖν· ἐξ εἱμαρμένης ἁψάμενοι τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου βοῶν, ἐξὸν ἀπέχεσθαι αὐτῶν, καὶ γὰρ ἦν προειρημένον, τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάσῃς, νόστου δὲ μέδηαι. καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε, εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον. οὕτως τὸ μὲν μὴ ἀδικῆσαι, ἐπ' αὐτοῖς, τὸ δὲ ἀδικήσαντας ἀπολέσθαι, ἐκ τῆς εἱμαρμένης ἀκόλουθον ἦν. ἔνεσι δὲ καὶ τὸ ἄλλως συμβαῖνον ἐκ προνοίας διαφυγεῖν, ὅπερ ἐν τούτῳ παρίστησιν, ἔνθα δέ κε δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεύς, εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη. ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης, τῆς ἔχετο στενάχων, εἵως μέγα κῦμα παρῆλθεν. ἐν ταῦτα γὰρ ἐκ τοῦ ἐναντίου κινδυνεύων ὑπὸ τύχης ἀπο-

λέσθαι

λεῖθαι, ἐκ προνοίας ἐσώθη.

Καθάπερ δὲ περὶ τῶν θείων πολλοὶ, καὶ ποικίλοι παρὰ τοῖς φιλοσόφοις τὰς πλείστας ἀφορμὰς ἐξ ὁμήρου λαβοῦσιν, οὕτω καὶ περὶ τῶν ἀνθρωπείων πραγμάτων, ὧν πρῶτον περὶ τῆς ψυχῆς πειρασώμεθα. τὸ μὲν δὴ τῶν δογμάτων, πυθαγόρου, καὶ πλάτωνος γενναιότατόν ἐστι, τὸ εἶναι τὴν ψυχὴν ἀθάνατον, ᾧ καὶ πέρα τοῦ λόγου προσίθησιν ὁ πλάτων. τίς οὖν τοῦτον πρῶτον ἀνεφώνησεν; ὅμηρος εἰπὼν ἄλλα τε, καὶ ταῦτα, ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη, ἄϊδόσδε βεβήκει, εἰς τὸν ἀειδῆ, καὶ ἀόρατον. εἴτε ἀέρα θέλει τίς, εἴτε ὑπόγειον τόπον. καὶ ἐν μὲν τῇ ἰλιάδι ποιῶν τὴν τοῦ πατρόκλου ψυχὴν ἐφισταμένην κοιμωμένῳ τῷ ἀχιλλεῖ. ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ πατροκλῆος δειλοῖο. καὶ λόγους αὐτῷ περιτίθησιν. ἐν οἷς καὶ τοῦτο λέγει, τῆλέ με εἴργουσι ψυχαὶ, εἴδωλα καμόντων. ἐν δὲ τῇ ὀδυσσείᾳ δι' ὅλης τῆς νεκυίας τί ἄλλο, ἢ τὰς ψυχὰς δείκνυσι μετὰ θάνατον διαμενούσας, καὶ φθεγγομένας ἅμα τῷ πιεῖν τοῦ αἵματος. καὶ γὰρ τοῦτο ἤδει ὅτι τὸ αἷμα νομὴ, καὶ τροφή ἐστι τοῦ πνεύματος. τὸ δὲ πνεῦμα, ἐστὶν αὐτὴ ἡ ψυχὴ, ἢ ὄχημα τῆς ψυχῆς.

Ἐναργέστατα δὲ κἀκεῖνο ἀπέφηνεν, ὅτι τὸν ἄνθρωπον οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὴν ψυχὴν νομίζει. ἐν οἷς λέγει, ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ θηβαίου τειρεσίαο, χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐπίτηδες γὰρ ἀπὸ τοῦ τῆς ψυχῆς ὀνόματος εἰς τὸ ἀρρενικὸν μετέβαλεν, ἵνα δείξῃ ὅτι ἡ ψυχὴ ἦν ὁ τειρεσίας. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πάλιν, τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην ἡρακληείην εἴδωλον. αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι. καὶ γὰρ ἐν τούτοις πάλιν ἐδήλωσεν, ὅτι τὸ μὲν εἴδωλον, ὅπερ ἦν ἀποπετασμένον τοῦ σώματος, οὐκέτι τῆς ἐκείνου ὕλης ἐφελκόμενον ἐφαντάζετο. τὸ δὲ καθαρώτατον τῆς ψυχῆς ἀπελθὸν αὐτὸς ἦν ὁ ἡρακλῆς.

Ὅθεν κἀκεῖνο δοκεῖ τοῖς φιλοσόφοις, τὸ εἶναι τὸ σῶμα τρόπον τινὰ τῆς ψυχῆς δεσμωτήριον, καὶ τοῦτο δὲ Ὅμηρος πρῶτος ἐδήλωσε, τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων ἀεὶ δέμας προσαγορεύει, ὡς ἐν τούτοις, οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, καὶ δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ, καὶ ἤτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε, δέμας τε, τὸ δὲ ἀποβεβληκὸς τὴν ψυχὴν, οὐδὲν ἄλλο, ἢ σῶμα καλεῖ, ὡς ἐν τούτοις, σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, καὶ σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις ὀδυσῆος, καὶ σῶμα γὰρ ἐν κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς, τὸ γοῦν σῶμα ζῶντος μὲν τοῦ ἀνθρώπου δεσμὸς ἦν τῆς ψυχῆς, τελευτήσαντος δὲ, ὥσπερεὶ σῆμα καταλείπεται.

Τούτῳ δὲ ἕπεται καὶ ἕτερον δόγμα τοῦ πυθαγόρου, τὸ μεταβαίνειν τὰς ψυχὰς τῶν τελευτησάντων εἰς ἕτερα σωμάτων εἴδη, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο τῆς ὁμήρου διανοίας ἐκτός ἐστιν, ὁ γοῦν ποιήσας τὸν ἕκτορα τοῖς ἵπποις διαλεγόμενον, καὶ τὸν ἀντίλοχον, καὶ αὐτὸν τὸν ἀχιλλέα, καὶ μὴ ὅτι διαλεγόμενον ἀλλὰ καὶ ἀκούοντα, καὶ τὸν κύνα πρὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν οἰκείων ἐπιγινώσκοντα τὸν ὀδυσσέα, τί ἄλλο, ἢ τὴν κοινωνίαν τοῦ λόγου, καὶ συγγένειαν τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν ἄλλων ζώων παρίστησι. καὶ οἱ τοὺς βοῦς τοῦ ἡλίου καταφαγόντες, καὶ ἐκ τούτων ὀλέθρῳ περιπεσόντες ἐλέγχουσιν, ὅτι οὐ μόνον βόες, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ἄλλα ζῶα ὡς τῆς αὐτῆς φύσεως ζωτικῆς μετέχοντα, τιμᾶται ὑπὸ τῶν θεῶν, καὶ τὸ μεταβάλλειν δὲ τοὺς ἑταίρους τοῦ ὀδυσσέως εἰς σύας, καὶ τοιαῦτα ζῶα, τοῦτο αἰνίττεται, ὅτι τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων αἱ ψυχαὶ, μεταλλάττουσιν, εἰς εἴδη σωμάτων θηριωδῶν ἐμπεσοῦσαι εἰς τὴν τοῦ παντὸς ἐγκύκλιον περιφοράν, ὃν κίρκην προσαγορεύει, καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς ἡλίου παῖδα ὑποτίθεται οἰκοῦσαν ἐν τῇ αἰαίῃ νήσῳ, ταύτην δὲ ἀπὸ τοῦ αἰάζειν, καὶ ὀδύρεσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τοῖς θανάτοις κέκληκεν.

ὅδε ἔμφρων ἀνήρ. αὐτὸς δ' Ὀδυσσεὺς οὐκ ἔπαθε τὴν τοιαύτην μεταβολήν, παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ τουτέστι τοῦ λόγου τὸ ἀπαθὲς λαβών, αὐτὸς δὲ οὗτος, καὶ εἰς ᾅδου κάτεισιν, ὥσπερ εἶναι λέγων χωρίζειν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ θεατὴς ψυχῶν τῶν τε ἀγαθῶν, καὶ φαύλων γιγνόμενος. αὐτὴν δὲ τὴν ψυχὴν οἱ Στωϊκοὶ ὁρίζονται πνεῦμα συμφυές, καὶ ἀναθυμίασιν αἰσθητικήν, ἀναπτομένην ἀπὸ τῶν ἐν σώματι ὑγρῶν. Ὁμήρῳ ἀκολουθήσαντες λέγοντι, ἐσόκ' ἀϋτμὴ ἐνὶ στήθεσσι μένῃ. καὶ πάλιν. ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἠΰτε καπνός, ἐν οἷς τὸ μὲν ζωτικὸν πνεῦμα ἅτε ἔνικμον ἀντιδιδοῖ, τὸ δὲ κατασβεννύμενον ἤδη, καπνῷ ἀπείκασε, καὶ αὐτῷ δὲ τῷ τοῦ πνεύματος ὀνόματι κέχρηται ἐπ' αὐτῆς, ὡς εἰπών, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν, καὶ θυμὸν ἀποπνείων, καὶ, ἡ δ' ἐπεὶ οὖν ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη, τουτέστι τὸ πνεῦμα διεσπαρμένον συνελέξατο, καὶ αὖθις δ' ἀμπνύνθη, παρὰ δὲ πνοιὴ Βορέαο ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν, τοῦ γὰρ λειποθυμοῦντος τὸ πνεῦμα ῥιπίζουσα ἡ ἔξωθεν πνοὴ συμφυὴς οὖσα, ζῶντα αὐτὸν κατέστησε. συναιρεῖται δὲ τῷ λόγῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκτὸς πνεύματος τῷ τῆς ψυχῆς ὀνόματι κέχρηται εἰπών, ἦκα μάλα ψύξασα, βούλεται γὰρ εἰπεῖν ἀναπνεύσασα.

Πλάτων δὲ, καὶ Ἀριστοτέλης τὴν ψυχὴν ἀσώματον εἶναι ἐνόμισαν, ἀεὶ δὲ περὶ σῶμα εἶναι. καὶ τούτου ὥσπερ ὀχήματος δεῖσθαι. διὸ καὶ ἀπαλλασσομένην τοῦ σώματος, τὸ πνευματικὸν ἐφέλκεσθαι πολλάκις καθάπερ ἐκμαγεῖον, ὃν εἶχε τῷ σώματι μορφὴν διαφυλάσσουσαν. οὕτως οὖν καὶ Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως εὑρεθήσεται σῶμα τὴν ψυχὴν καλῶν, ἀλλὰ τὸ ἐστερημένον ψυχῆς ἀεὶ τούτῳ τῷ ὀνόματι προσαγορεύει, ὡς καί τινων ἐν τοῖς πρό-

σθεν ἐμνημονευμένον· τῆς δὲ ψυχῆς ἐχούσης, ὡς καὶ τοῖς
φιλοσόφοις δοκεῖ, τὸ μὲν λογικὸν ἐνιδρυμένον τῇ κε-
φαλῇ, τὸ δὲ ἄλογον, καὶ τούτου, τὸ μὲν θυμικὸν ἐνικοῦν τῇ
καρδίᾳ, τὸ δὲ ἐπιθυμητικὸν, ἐν τοῖς περὶ τὴν γαστέρα, ἄρ-
δω ὁ πρότερος ὅμηρος εἶδε τὴν τούτου διαφορὰν ὡς ἐποί-
ησεν, ἐπὶ μὲν τοῦ ἀχιλλέως, τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ μα-
χόμενον· καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ῥοπῇ διωσούμενον, ἢ ἀμύνασθαι
τὸν λελυπηκότα, ἢ παῦσαι τὸν χόλον, ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαι-
νε κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμὸν, τουτέστι τὴν φρόνησιν,
καὶ τὴν συγκειμένην αὐτῷ θυμικὴν ὀργὴν, εἰς τὴν φρό-
νησιν ἐπικρατοῦσαν πεποίηκε, τοῦτο γὰρ αὐτῷ ἡ ἐπιφά-
νεια τῆς ἀθηνᾶς βούλεται, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ποιεῖ τὸν λο-
γισμὸν τῷ θυμῷ παραινοῦντα· καὶ ὥσπερ ἄρχοντα τῷ
ὑποτεταγμένῳ κελεύοντα· τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύν-
τερον ἄλλο ποτ' ἔτλης· καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογισμῷ
πείθεται τὸ θυμούμενον, ὡς ἐν τούτοις· ὣς ἔφατ' ἐν στήθεσσι
καθαπτόμενος φίλον ἦτορ· τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη
μένε τετληκυῖα· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ λυπούμενον, ἀλλὰ τὰ
μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ, θυμὸν ἐνὶ
στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ· ἐνίοτε δὲ περιγι-
νόμενον τὸν θυμὸν τοῦ λογισμοῦ παρίστησιν· ὅπερ οὐκ
ἐπαινῶν, ἀλλὰ ψέγων φανερός ἐστιν, ὡς ὁ νέστωρ τῷ ἀγα-
μέμνονι τὴν εἰς τὸν ἀχιλλέα ὕβριν ὀνειδίζων φησίν· οὔτι
καθ' ἡμέτερόν γε νόον, μάλα γάρ τοι ἔγωγε πόλλ' ἀπε-
μυθεόμην, σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ εἴξας, ἄνδρα φέ-
ριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν, ἠτίμησας· ὅμοια δὲ τού-
τοις καὶ ὁ ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν αἴαντα λέγει, πάντα τί μοι
κατὰ μοῖραν ἐείσω μυθήσασθαι· ἀλλά μοι οἰδάνεται
κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνου μνήσομαι, ὅς μ' ἀσύφη-
λον ἐν ἀργείοισιν ἔρεξεν· οὕτω δὲ καὶ ὑπὸ φόβου ἐὰν ὅτε

ὁ λογισμὸς ἐξίσταται, ὅπου ἕκτωρ μὲν διανοεῖται ὑποστῆναι τὴν πρὸς τὸν ἀχιλλέα μάχην· βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν· ὅττι τάχιστα εἴδομεν ὑποτέρῳ κεν ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ. εἶτ' ἀναχωρεῖ πλησίον γενομένου τοῦ ἀχιλλέως. ἕκτορα δ' ὡς ἐνόησεν, ἕλε τρόμος, οὐδὲ γὰρ ἔτλη αὖθι μένειν. ὀπίσω δὲ πύλας λίπε. βῆ δὲ φοβηθείς.

Ἔτι δὲ κἀκεῖνο δῆλον, ὅτι τὰ πάθη περὶ τὴν καρδίαν συνίστησιν, ὀργὴν μὲν οὕτως, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει. λύπην δὲ, τέο μέχρις ὀδυρόμενος, καὶ ἀχεύων σὴν ἔδεαι κραδίην. τὸν δὲ φόβον, κραδίη δέ μοι ἔξω στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα. κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ὥσπερ τὸν φόβον, οὕτω καὶ θάρσος περὶ καρδίαν ἀποφαίνει. καρδίῃ ἄλληκτον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι. ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων, ἔδοξε τοῖς στωϊκοῖς τὸ ἡγεμονικὸν εἶναι περὶ καρδίαν, τὸ δὲ ἐπιθυμητικὸν, ὅπως περὶ γαστέρα ἐν πολλοῖς διασαφεῖ, καὶ ἐν τούτοις. ἀλλά με γαστὴρ ὀτρύνει κακοεργὸς, καὶ γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν, καὶ τὰς αἰτίας δὲ τῶν περὶ τὸ θυμικὸν μέρος τῆς ψυχῆς, φύσεις συμβαινούσας κατεῖδε. τὴν μὲν ὀργὴν ὑπὸ λύπης ἐγγινομένην, ζέσιν δέ τινα τοῦ αἵματος, καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ πνεύματος οὖσαν ἐμφαίνων, ὡς ἐν τούτοις. ἀχνύμενος, μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι πίμπλαντ' ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἔικτην, μένος γὰρ τὸ πνεῦμα προσαγορεύειν ἔοικε, τοῦτο δὲ ἐγγίνεσθαι, καὶ φλέγεσθαι ἐπὶ τῶν θυμουμένων οἴεται. πάλιν δὲ αὖ τῶν φοβουμένων πνεῦμα συγχεόμενον, καὶ καταψυχόμενον, τὰς φρίκας, καὶ τοὺς τρόμους ποιεῖ, καὶ τὰς ὠχριάσεις ἐν τοῖς σώμασι. πάντα γὰρ ταῦτα συμβαίνει ὑπὸ ψύξεως. ἡ μὲν ὠχρότης, ὅτι τοῦ θερμοῦ συντρέχοντος εἰς τὰ μέσα, τὸ ἔρευθος ἀπολείπει τὴν ἐπιφάνειαν. ὁ δὲ τρόμος, ὅτι

ἐντὸς συνειλούμενον τὸ πνεῦμα, ἀραιοῖ τὸ σῶμα. ἡ δὲ φρίκη, ὅτι πηγνυμένου τοῦ ὑγροῦ, αἱ τρίχες πιεζόμεναι ἀνίστανται, πάντα οὖν ταῦτα σαφῶς σημαίνει ὅμηρος. φησὶ γὰρ τὸ χλωροὶ ὑπαὶ δείους, καὶ χλωρὸν δέος ᾕρει. καὶ τρομέει ὑπὸ φαίδιμα γυῖα. καὶ ὣς φάτο, σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, δείδιε δ' αἰνῶς. ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.

Κατὰ ταῦτα οὖν καὶ τὸ ἐφοβήθη, ῥίγησε λέγει, καὶ τὸν φόβον κρυόεντα προσαγορεύει, ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου, θαλπωρὴν τὸ θάρσος, καὶ τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα, τὰ μὲν οὖν φαῦλα πάθη τοῦτον διαιρεῖται τὸν τρόπον, πάλιν δὲ τῶν περὶ ἀριστοτέλην ἀστεῖα πάθη ἡγουμένων τὴν νέμεσιν, καὶ τὸν ἔλεον, τὸ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς δάκνεσθαι ἐπὶ τοὺς πλησίον, εἰ παρ' ἀξίαν εὐτυχοῦσι, νέμεσις καλεῖται, τὸ δὲ λυπεῖσθαι, εἰ παρ' ἀξίαν δυστυχοῦσιν ἔλεος λέγεται, ταῦτα καὶ ὅμηρος προσήκειν τοῖς ἀγαθοῖς νομίζει, ὅπου καὶ τῷ διὶ ἀνατίθησιν αὐτά. ποιεῖ γὰρ ἄλλα τε, καὶ ταῦτα αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην τελαμωνιάδαο, ζεὺς γάρ οἱ νεμεσᾶθ' ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο, καὶ ἐν ἄλλοις, πάλιν οἰκτείρει τὸν αὐτὸν τρόπον διωκόμενον περὶ τεῖχος.

Περὶ δὲ ἀρετῆς, καὶ κακίας ψυχῆς, ἣν ἔχει δόξαν ὁ ποιητὴς νοεῖν ἐν πολλοῖς παρίστησιν. ἐπεὶ γὰρ τὸ μέν τι τῆς ψυχῆς νοερὸν καὶ λογικόν ἐστι, τὸ δὲ ἄλογον, καὶ ἐμπαθές, καὶ διὰ τοῦτο μέσος θεοῦ, καὶ θηρίου γέγονεν ἄνθρωπος, τὴν μὲν ἄκραν ἀρετήν, θείαν ἡγεῖται, τὴν δὲ ἄκραν κακίαν, θηριωδίαν, ὡς ὕστερον ἀριστοτέλης ἐνόμισε, καὶ ταῦτα ἐμφανίζει ἐν ταῖς ὁμοιώσεσιν, ἀεὶ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ὀνομάζει θεοειδεῖς, καὶ διὶ μῆτιν ἀτάλαντον, τῶν δὲ φαύλων τοὺς μὲν δειλούς, φυζακινοῖς ἐλάφοισιν εἰκάζει, καὶ προβάτοις ἀσημάντοις, καὶ λαγωοῖς διωκομένοις. ἐπὶ δὲ τῶν προπετῶς, καὶ ἀνοήτως ὑπὸ ὀργῆς φερομένων φησὶν, οὔτ'

ὢρ παρδάλιος τόσσον μένος, οὔτε λέοντος, οὔτε συὸς κάπρου τ' ὀλοφρονος, οὔτε μάλιστα θυμὸς ἐνὶ σήθεσι περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει, ὅσον πάνθου υἷες ἐϋμμελίαι φρονέουσι. τοὺς δὲ λυπουμένων ἐμπαθέστερον ὀδυρμοὺς ἀηδόνων φωναῖς ἀπεικάζει, τέκνια ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι, οἱ μὲν δὲ στωϊκοὶ, τὴν ἀρετὴν τίθενται ἐν τῇ ἀπαθείᾳ, ἐκείνοις ἑπόμενοι, ἐν οἷς πᾶν πάθημα ἀναιρεῖ λέγων. περὶ μὲν λύπης. ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσι νηλέα θυμὸν ἔχοντας. ἐπ' ἤματι δακρύσαντας. καὶ τίπτε δεδάκρυσαι πατρόκλεις ἠΰτε κούρη. περὶ δὲ ὀργῆς, ὡς, ἔρις ἔκ τε θεῶν, ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο, περὶ δὲ τοῦ φόβου, μή τι φόβον δ' ἀγόρευε ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω, καὶ ὃς δέ κεν ὑμέων βλήμενος, ἠὲ τυπεὶς θάνατον, καὶ πότμον ἐπίσπῃ, τεθνάτω, οὕτως καὶ προκαλούμενοι εἰς μονομαχίαν ἀφόβως ὑπακούουσι, καὶ πλείους ἀνθ' ἑνὸς ἀνίστανται. καὶ ὁ τετρωμένος, οὐδὲν ἧσσον ἔχει τὸ θάρσος παραμένον ὥς που φησί. νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὔχεαι αὔτως. καὶ πᾶς ὁ γενναῖος ἀπεικάζεται λέοντι, ἢ κάπρῳ, ἢ χειμάρρῳ, ἢ λαίλαπι, οἱ δ' ἐκ τοῦ περιπάτου τὴν ἀπάθειαν ἀνέφικτον ἀνθρώπῳ νομίζουσι. τὴν δὲ μετριοπάθειαν εἰσάγοντες, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῶν παθῶν ἀναιρεῖν μεσότητι τὴν ἀρετὴν ὁρίζονται, καὶ ὅμηρος ἀεὶ παράγει τοὺς ἀρίστους οὔτε ἀγεννεῖς, οὔτε μὴν ἀφόβους, ἢ ἀλύπους παντελῶς, ἀλλὰ μὴ ἄγαν δὲ τοῖς πάθεσι κρατεῖσθαι, τῶν φαύλων διαφέροντας, φησὶ γὰρ, τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ, οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἧσαι· ἐρυταί τ' ἐν φρεσὶ θυμὸς, ἐν δέ τε οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει, κῆρας οἰομένῳ, πάταγος δέ τε γίνετ' ὀδόντων, τοῦ δ' ἀγαθοῦ, οὔτ' ἂρ τρέπεται χρὼς, οὔτε τι λίην ταρβεῖ. εὔδηλον γὰρ

ὅτι τοῦ ἀγαθοῦ τὸ λίαν φοβεῖσθαι ὑφελὼν, τὸ μέτριον κατέλιπε. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων λύπης τε, καὶ ὀργῆς χρὴ νοεῖν. τοιοῦτόν ἐστι κἀκεῖνο. τρῶας μὲν τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον, ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι καὶ ὁρῶντες, ἔτρεμον, ὁ δ' ἐν τῷ κινδύνῳ καθεστὼς εὐθαρσὴς ὢν, μόνον ἠγωνία. ὅθεν ἄλλως μὲν ποιεῖ τὸν δόλωνα, καὶ τὸν λυκάονα φοβουμένους. ἄλλως δὲ τὸν αἴαντα, καὶ τὸν μενέλαον, ἐντροπαλιζομένους, καὶ βάδην ὑποχωροῦντας, ὥσπερ ἀπωθουμένους σταθμοῦ λέοντας. ὡσαύτως δὲ καὶ λυπουμένων διαφορὰς ἐπιδείκνυσι, καὶ ἡδομένων ὁμοίως. ὥσπερ ὁ μὲν ὀδυσσεὺς διηγούμενος ὃν τρόπον τοὺς κύκλωπας ἐξηπάτησεν, ἔφη, ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ, οἱ δὲ μνηστῆρες πεσόντα τὸν πτωχὸν ἰδόντες, χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον, φαίνεται δὲ ἐν κατωτέροις ἡ τοῦ μετρίου διαφορά. καὶ ὁ μὲν ὀδυσσεὺς τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐρῶν, καὶ κλαιούσης ἐπ' αὐτῷ ὁρῶν, φέρε, ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν, ἠὲ σίδηρος. τῶν δὲ μνηστήρων τῆς αὐτῆς ἐρώντων τῶν θεασαμένων αὐτὴν λύτο γούνατα. ἔρως δ' ἄρα θυμὸν ἔθελγε. πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι. τοιαῦτα μέν ἐστι τὰ παρὰ τῷ ποιητῇ περὶ ψυχῆς δυνάμεων, καὶ παθῶν. περὶ δὲ ἀγαθῶν, καὶ εὐδαιμονίας πολλῶν εἰρημένων παρὰ τοῖς φιλοσόφοις.

Τὸ μὲν τὴν ἀρετὴν τῆς ψυχῆς μέγιστον εἶναι τῶν ἀγαθῶν κατὰ πάντα συνέστηκεν, ἀλλ' οἱ μὲν στωϊκοὶ τὴν ἀρετὴν αὐτάρκη ἡγοῦνται, πρὸς εὐδαιμονίαν λαβόντες τὸ ἐνδόσιμον ἐκ τῶν ὁμηρικῶν τούτων, ἐν οἷς τὸν σοφώτατον, καὶ φρονιμώτατον πεποίηκεν, ὑπὲρ εὐκλείας πόνου καταφρονοῦντα, καὶ ἡδονῆς ὑπερορῶντα. τὸ μὲν πρότερον. οὗτος ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε, καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ, αὐτὸν

μὲν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας, σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν οἰκῆϊ ἐοικὼς, ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν, τὸ δεύτερον δὲ οὕτως· ἦ μὲν αὐτόθ' ἔρυκε καλυψὼ δῖα θεάων, ὡς δ' αὔτως, κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν αἰαίη δολόεσσα λιλαιομένη πόσιν εἶναι· ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.

Μάλιστα δὲ ἐν τούτοις τὴν τῆς ἀρετῆς δόξαν συνίστησιν, ἐν οἷς τὸν μὲν ἀχιλλέα ποιεῖ οὐ μόνον ἀνδρεῖον, ἀλλὰ καὶ κάλλιστον τὸ εἶδος, καὶ ποδωκέστατον, καὶ εὐγενέστατον, καὶ πατρίδος ἐπιφανοῦς. καὶ ὑπὸ τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν βοηθούμενον, τὸν δὲ ὀδυσσέα σύνεσιν μὲν, καὶ καρτερὸν τῇ ψυχῇ, τὰ δὲ ἄλλα οὐχ ὁμοίας τύχης κεχρημένον, ἡλικίας τε, καὶ ὄψεως οὐκ ἴσης, καὶ γονέων οὐ πάντῃ ὀνομαστῶν, καὶ πατρίδος ἀδόξου, καὶ ἀπεχθόμενον ἑτέρῳ θεῷ, ὧν οὐδὲν ἐκώλυεν αὐτὸν εἶναι εὐκλεᾶ, τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετὴν κεκτημένον.

Οἱ δ' ἐκ τοῦ περιπάτου πρωτεύειν μὲν τὰ τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ νομίζουσιν, οἷον φρόνησιν, ἀνδρίαν, σωφροσύνην, δικαιοσύνην, δεύτερα δὲ εἶναι τὰ τοῦ σώματος, οἷον, ὑγίειαν, ἰσχὺν, κάλλος, τάχος, τρίτα δὲ τὰ ἐκτὸς, οἷον εὐδοξίαν εὐγένειαν, πλοῦτον. ἐπαινετὸν μὲν γὰρ εἶναι, καὶ θαυμαστὸν τὸ ἐν ἀλγηδόσι, καὶ νόσῳ, καὶ ἀπορίᾳ, καὶ συμφοραῖς ἀβουλήτοις, χρῆσθαι τῇ ἀρετῇ τῆς ψυχῆς ἀντεχούσης τοῖς κακοῖς, οὐ μέντοι αἱρετὸν, οὐδὲ μακάριον.

Τὸ δ' ἐν ἀγαθοῖς νοῦν ἔχειν, τῷ ὄντι εὔδαιμον. οὐδὲ γὰρ τὴν κτῆσιν μόνην τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν χρῆσιν, καὶ τὴν ἐνέργειαν εἶναι καλόν. ταῦτα δὴ καὶ ὅμηρος δείκνυσιν ἄντικρυς, τοὺς μὲν γὰρ θεοὺς ἀεὶ ποιεῖ δωτῆρας ἐάων. τουτέστι τῶν ἀγαθῶν, ἃ καὶ εὔχονται οἱ ἄνθρωποι παρέχειν αὐτοῖς τοὺς θεοὺς, οὐκ ἀνωφελῆ δηλονότι ὄντα αὐτοῖς, οὐδὲ ἀδιάφο

ρα, ἀλλὰ πρὸς εὐδαιμονίαν χρήσιμα.

Τίνα οὖν ἐστι τὰ ἀγαθὰ, ὧν ἐφίενται οἱ ἄνθρωποι, καὶ δι' ἃ μακαρίζονται, ἐν πολλοῖς διασαφεῖ, ἅμα μὲν πάντα ἐπὶ τοῦ ἑρμοῦ, οἷος δὴ σὺ δέμας, καὶ εἶδος ἀγητὸς, πέπνυσαι δὲ νόῳ, μακάρων δ' ἔξεσσι τοκήων. μαρτυρεῖ γὰρ αὐτῷ κάλλος σώματος, καὶ φρόνησιν, καὶ εὐγένειαν, τὰ δὲ κατὰ μέρος, τοῖς δὲ θεοὶ κάλλος τε, καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν ὤπασαν, καὶ θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε κρονίων, δῶρον γάρ ἐστι καὶ τοῦτο τοῦ θεοῦ, ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὀλύμπιος ἀνθρώποισι.

Ποτὲ δὲ καὶ τὴν τιμὴν ἡγεῖται καλόν, ποίμην δ' ὥς τι ἐτ' ἀθηναίη, καὶ ἀπόλλων, πῶς δὲ τὴν εὐπαιδίαν, ὡς ἀγαθὸν, καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι. πῶς δὲ τὴν τῶν οἰκείων ἀπόλαυσιν, πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοὶ, ἤδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμὸς πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ οὐρανίωνες ὄλβια ποιήσειαν, ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν νοστήσας εὕροιμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν, ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας κουριδίας, καὶ τέκνα, θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν παντοίην, καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη.

Ὅτι δὲ ἐν τῇ τῶν ἀγαθῶν συγκρίσει, τοῦ πλούτου κρεῖσσόν ἐστιν αὐτὸ τὸ δύνασθαι, δηλοῖ διὰ τούτων, ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων, πόλεμόνδ' ἴεν ἠΰτε κούρη. νήπιος, οὐδέ τι οἱ τό ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον. καὶ ὡς οὔ τοι χαίρων, τοῖς δὲ κτεάτεσσιν ἀνάσσω. καὶ ὅτι τὸ φρονεῖν τοῦ καλοῦ εἴδους ἄμεινον, ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ, ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει.

Δῆλον μὲν οὖν ὅτι καὶ τὰ περὶ σῶμα καὶ ἐκτὸς εὐτυχούμενα ἀγαθὸν νομίζει, ὅτι δὲ ἄνευ τούτων οὐκ ἔστιν αὐτάρκη

ἡ ἀρετὴ μόνη πρὸς εὐδαιμονίαν ἐν ἐκείνοις, δύο γὰρ ἄνδρας εἰς τέλος ἀρετῆς ἥκοντας ὑποθέμενος, τὸν νέστορα, καὶ τὸν ὀδυσσέα, καὶ τῶν μὲν ἄλλων διαφέροντας, ἀλλήλοις δὲ ὁμοίους φρονήσει, καὶ ἀνδρείᾳ, καὶ λόγων δυνάμει, οὐκέτι ὁμοίους ἐν ταῖς τύχαις πεποίηκεν, ἀλλὰ τὸν μὲν νέστορα, τοὺς θεοὺς ὄλβον ἐπικλῶσαι, γαμέοντί τε, γεινομένῳ τε, αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν, υἱέας αὖ πινυτούς τε, καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους, τὸν δὲ ὀδυσσέα καίπερ πολύμητιν ὄντα, καὶ ἀγχίνοον, καὶ ἐχέφρονα, ἀποκαλεῖ δύστηνον πολλάκις, καὶ γὰρ τὸν μὲν εἰς τὴν ἀνακομιδὴν πλεῦσαι ταχέως, καὶ ἀσφαλῶς, τὸν δὲ πλανηθῆναι χρόνῳ πολλῷ καὶ πόνους, καὶ κινδύνους ὑπομένειν ἀεὶ μυρίους, οὕτως αἱρετὸν, καὶ μακαριστόν ἐστιν ὅταν τῇ ἀρετῇ, συναιρομένη, καὶ μὴ ἀντιπράττουσα ἡ τύχη παρῇ.

Πῶς δὲ ἡ κτῆσις τῆς ἀρετῆς οὐδὲν ἐς ὄφελος ἂν μὴ καὶ ἐνεργῇ, φανερὸν ἐκ τούτων, ὅπου ὁ μὲν πάτροκλος ἐπιπλήσσων τῷ ἀχιλλεῖ, λέγει αἰναρέτη, τίς σεῦ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ, αἴκε μὴ ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς, οὕτω προσεῖπε τὸν τῇ πράξει ἀνωφελῆ ποιοῦντα τὴν ἀρετήν, ὁ δὲ ἀχιλλεὺς τὴν ἀπραξίαν ταύτην ὀδυρόμενός φησιν, ἀλλ' ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης, τοῖος ἐὼν, οἷος οὔτις ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων. ἄχθεται ὅτι τὴν ἀρετὴν κεκτημένος, οὐ κέχρηται αὐτῇ, ἀλλὰ μηνίων τοῖς ἀχαιοῖς, οὐδέ ποτ' εἰς ἀγορὰν πωλέσκετο κυδιάνειραν, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ αὖθι μένων. ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε, πόλεμόν τε. καὶ γὰρ οὕτως ὁ φοῖνιξ ἐπαίδευε, μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων. ὅθεν καὶ τεθνεὼς ἄχθεται τῇ ἀπραξίᾳ λέγων. βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν, θητευέμεν ἄλλῳ ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ

μοι βίοτος πολὺς εἴη, ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν. καὶ ἐπιφέρει τὴν αἰτίαν, οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο. τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ.

Ἔτι τοίνυν οἱ στωϊκοὶ φίλους θεῶν τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἀποφαίνοντες, παρ' ὁμήρου καὶ τοῦτο ἔλαβον, λέγοντος ἐπὶ τοῦ ἀμφιαράου, ὃν περὶ κῆρι φίλει ζεύς τ' αἰγίοχος, καὶ ἀπόλλων, καὶ ἐπὶ τοῦ ὀδυσσέως, χαῖρε δ' ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ, ἔστι δὲ τῶν αὐτῶν φιλοσόφων δόγμα, καὶ τὸ διδακτὴν εἶναι τὴν ἀρετὴν, ἔχουσαν μὲν ἀρχὴν τὴν εὐγένειαν, ὃ καὶ ὅμηρός φησι, τοίου γὰρ πατρὸς, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις. ὑπὸ δὲ παιδείας, εἰς τὸ τέλειον προαγομένην.

Ἔστι γὰρ ἀρετῆς ἐπιστήμη τὸ ὀρθῶς βιῶν, τουτέστιν, ὧν τοὺς εὖ βιωσομένους πράσσειν προσήκει, καὶ ταῦτα οὖν ἐστι παρ' ὁμήρῳ, λέγει γὰρ, νήπιον οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο, οὐδ' ἀγορέων. καὶ ἐν ἄλλοις, οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλός. καὶ ὁ φοῖνιξ φησὶν ἐπὶ τοῦ ἀχιλλέως, τοὔνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα, μύθων τε ῥητῆρ' ἔμμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.

Ἐπεὶ γὰρ ὁ βίος ἐκ πράξεων, καὶ λόγων συνέστηκε, τούτων φησὶ διδάσκαλον ἑαυτὸν τοῦ νεανίσκου γεγονέναι. ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων δηλονότι, πᾶσαν ἀρετὴν ἀποφαίνει διδακτήν. οὕτω μὲν οὖν πρῶτος ὅμηρος ἔν τε ἠθικοῖς, καὶ φυσικοῖς φιλοσοφεῖ.

Ἔχεται δὲ τῆς αὐτῆς θεωρίας, καὶ ἀριθμητικὴ, καὶ μουσικὴ, ἃς καὶ πυθαγόρας διαφερόντως ἐτίμησεν. ἴδωμεν οὖν εἰ καὶ τούτων ἐστὶ παρὰ τῷ ποιητῇ λόγος, ἀλλὰ μὴν πλεῖστος. ὀλίγα δὲ ἐκ πολλῶν παρατεθέντα ἐξαρκέσει.

Ὁ γὰρ πυθαγόρας τοὺς ἀριθμοὺς μεγίστην δύναμιν ἔχειν ἡγούμενος, καὶ πάντα εἰς ἀριθμοὺς ἀναφέρων τῶν τε ἀστέρων

τὰς περιόδους, καὶ τῶν ζώων τὰς γενέσεις, δύο τὰς ἀνωτάτω ἀρχὰς ἐλάμβανε· τὴν μὲν ὡρισμένην, μονάδα, τὴν δὲ ἀόριστον, δυάδα καλῶν, τὴν μὲν, ἀγαθῶν, τὴν δὲ, κακῶν οὖσαν ἀρχήν. ἡ μὲν γὰρ τῆς μονάδος φύσις ἐγγινομένη τοῖς μὲν περιέχουσι, εὐκρασίαν. ψυχαῖς δὲ ἀρετὴν· σώμασι δὲ, ὑγίειαν, πόλεσι δὲ, καὶ οἴκοις, εἰρήνην, καὶ ὁμόνοιαν παρέχει. πᾶν γὰρ ἀγαθὸν, συμφωνίας οἰκεῖόν ἐστιν. ἡ δὲ τῆς δυάδος. πᾶν τοὐναντίον, ἀέρι, χειμῶνα ψυχαῖς, κακίαν, σώμασι νόσους· πόλεσι δὲ καὶ οἰκίαις στάσεις· καὶ ἔχθρας ἐγέννησε. πᾶν γὰρ κακὸν ἐκ διαστάσεως· καὶ διαφορᾶς γίνεται. ὅθεν καὶ τῶν ἐφεξῆς ἀριθμῶν· τὸν μὲν ἄρτιον· ἐνδεᾶ καὶ ἀτελῆ· τὸν δὲ περιττὸν· πλήρη τε· καὶ τέλειον ἀπέφηνε. ὅτι μιγνύμενός τε πρὸς τὸν ἄρτιον· ἀεὶ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν διασώζει. τοῦ περιττοῦ καὶ ἐν τούτοις ἐπικρατοῦντος. ἑαυτῷ τε συντιθέμενος γεννᾷ τὸν ἄρτιον· γόνιμος γάρ ἐστι· καὶ ἔχει δύναμιν ἀρχῆς· καὶ διαίρεσιν οὐκ ἐπιδέχεται. ἀεὶ τῆς μονάδος ἐν αὐτῷ περιούσης· ὁ δὲ ἄρτιος· οὔτε γεννᾷ ποτε τὸν περισσὸν συντιθέμενος ἑαυτῷ· οὔτε ἐστὶν ἀδιαίρετος.

Καὶ Ὅμηρος τοίνυν τήν τε τοῦ ἑνὸς φύσιν ἐν τῇ τοῦ ἀγαθοῦ μοίρᾳ· καὶ τὴν τῆς δυάδος ἐν τῇ τοῦ κακοῦ τιθεὶς φαίνεται πολλάκις, ἑνικῶς τὸν ἀγαθὸν λέγων πολλάκις, καὶ ἑνώσει τὴν τοιαύτην διάθεσιν, δυάδι δὲ τὴν κάκωσιν· καὶ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω· καὶ μήτε ἐν πολέμοις δίχα βάζειν, μήτ᾽ ἐνὶ βουλῇ ἀλλ᾽ ἕνα ἔχοντας νόον, καὶ ἐπίφρονα βουλήν. ἀεὶ δὲ τῷ περιττῷ ἀριθμῷ χρῆται ὡς κρείσσονι· καὶ γὰρ τὸν σύμπαντα κόσμον πέντε μοίρας ἔχοντα ποιῶν, τὰς τρεῖς τούτων οὔσας μέσας διαιρεῖ. τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται· ἕκαστος δ᾽ ἔμμορε τιμῆς. διὸ Ἀριστοτέλης, πέντε εἶναι τὰ στοιχεῖα ἐνόμισεν, ὡς τοῦ πε-

ρισσοῦ, καὶ τελείου, ἐν παντὶ τὸ κράτος ἔχοντος, καὶ τοῖς μὲν οὐρανίοις δαίμοσι, τὰ περιττὰ ἀπονέμει. ὅτε γοῦν νέστωρ ποσειδῶνι θύει. ἐννεάκις, ἐννέα ταύρους. καὶ τὸν ὀδυσσέα θύειν κελεύει ὁ τειρεσίας ἀρνειὸν, ταῦρον, τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον, ὁ δὲ ἀχιλλεὺς περὶ πατρόκλῳ ἐναγίζει πάντα ἄρτια. ἵππους μὲν τέσσαρας. δώδεκα δὲ τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς, καὶ ἐννέα κυνῶν, ὄντων, τοὺς δύο ἐμβάλλει τῇ πυρᾷ, ἵνα τοὺς ἑπτὰ ἑαυτῷ ἀπολίπηται. καὶ ἐν πολλοῖς περὶ τῶν τριῶν, καὶ πέντε, καὶ ἑπτὰ ἀριθμῶν χρῆται. μάλιστα δὲ περὶ τῶν ἐννέα. ὡς, νείκεσσ' ὁ γέρων, τοὶ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν, καὶ ἐννέωροι γάρ τοίγε. καὶ ἐννέα πήχεες ἦσαν εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι. καὶ ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο, καὶ ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσε.

Τί δή ποτ' οὖν ἐστὶν ὁ τῶν ἐννέα ἀριθμὸς τελεώτατος. ὅτι ἐστὶν ἀπὸ τοῦ πρώτου περισσοῦ τετράγωνος, καὶ περισσάκις περισσὸς εἰς τρεῖς διαιρούμενος τριάδας, ὧν ἑκάστη πάλιν εἰς τρεῖς μονάδας διαιρεῖται. οὐ μόνον δὲ τὴν δύναμιν τῶν ἀριθμῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν λογιστικὴν μέθοδον ὑπέδειξεν, ἐν μὲν τῷ καταλόγῳ ποιήσας, τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον, ἐν δ' ἑκάστῃ κοῦροι βοιωτῶν ἑκατὸν, καὶ εἴκοσι βαῖνον, καὶ πάλιν, ὅτι πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες. ἐξ ὧν λογίζεσθαι πάρεστιν, ὅτι τῶν νεῶν πασῶν οὐσῶν ἐγγὺς χιλίων διακοσίων, καὶ ἐχουσῶν ἐξ ἑκατὸν ἀνδρῶν, ὁ σύμπας ἀριθμὸς, δώδεκά που μυριάδων γίνεται. πάλιν δὲ ἐπὶ τῶν τρώων φήσας, χίλι' ἄρ ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο. πὰρ δὲ ἑκάστῳ, πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες. παρέχει λογίζεσθαι, ὅτι ἦσαν πεντάκις μύριοι, ἄνευ τῶν συμμάχων, τὴν δὲ μουσικὴν οἰκειοτάτην οὖσαν τῇ ψυχῇ, καθότι ἐστὶν ἁρμονία κεκραμένη ἐκ διαφόρων ἀρχῶν. καὶ τοῖς μέλεσι, καὶ ῥυθμοῖς τότε

κεκλιμένον αὐτοῖς ἐπιτείνουσαι, καὶ τὸ σφοδρὸν ἀνεῖσαι, οἵ τε πυθαγορικοὶ διὰ ταύτης εἶχον, καὶ πρὸ αὐτῶν ὅμηρος. καὶ ἐγκώμιον μὲν αὐτῆς, ἐπὶ τῶν σειρήνων διεξέρχεται, ὧν καὶ ἐπιλέγει. ἀλλ' ὅ γε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς, ἄλλοτε δ' ἐν ταῖς εὐωχίαις τὴν κιθάραν παραλαμβάνει, ὡς καὶ παρὰ τοῖς μνηστῆρσι. φόρμιγξ, ἣν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην. καὶ παρ' ἀλκινόῳ ὁ κιθαρῳδὸς ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν. καὶ ἐν γάμοις αὐλοὶ, φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον. καὶ ἐν ἔργοις ὅπου τρυγωμένης ὀπώρας παῖς φόρμιγγι λιγείῃ, ἱμερόεν κιθάριζε, λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν, καὶ ἐν πολέμῳ, αὐλῶν, συρίγγων τ' ἐνοπὴν ἀκουέμεν λέγει, οὐδὲν δ' ἧττον καὶ εἰς πένθη παραλαμβάνει τὴν μουσικὴν, θρήνων ἐξάρχους ἀοιδοὺς ποιῶν. ὡς τῇ λειότητι τῶν μελῶν τὴν τραχύτητα τῆς ψυχῆς καταγγέλλοντα. οὐκ ἄδηλον δ' ὅτι διττή ἐστιν ἡ μελῳδία. ἡ μὲν, ἐν τῇ φωνῇ, ἡ δ', ἐν ὀργάνοις, τοῖς τε ἐμπνευστοῖς, τοῖς τε ἐντατοῖς, τῶν δ' ἐν αὐτῇ φθόγγων, ὁ μὲν, ἐστι βαρὺς, ὁ δ', ὀξύς. καὶ τούτων δὲ τὰς διαφορὰς, ὅμηρος ἔγνω. ὃς γυναῖκας μὲν, καὶ παῖδας, καὶ γέροντας, ὀξυφώνους ποιεῖ διὰ τὸ λεπτὸν τοῦ πνεύματος, τοὺς δὲ ἄνδρας, βαρυφώνους, ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τούτοις, τῷ δὲ βαρυστενάχοντι, παρίστατο πότνια μήτηρ, ὀξὺ δὲ κωκύσασα, κάρη λάβε παιδὸς ἑοῖο. καὶ πάλιν, ὡς ὁ βαρυστενάχων, ἐπ' ἀργείοισι μετηύδα, οἱ δὲ γέροντες τέττιξιν ἐοικότες. ζώοις ὀξυφώνοις ἰσάζονται. καὶ ἐν τοῖς ὀργάνοις δὲ, αἱ χορδαὶ ὅσαι λεπταί εἰσι, καὶ συντόνως κινούμεναι, ῥαδίως τέμνουσι τὸν ἀέρα, ὅθεν τὸν ὀξὺν φθόγγον ἀποτελοῦσιν, αἱ δὲ παχεῖαι, βραδεῖαν ἔχουσαι τὴν κίνησιν, ἠχοῦσι βαρὺν, καθ' ὃν λόγον καὶ ὅμηρος τὴν μάστιγα, λιγυρὴν προσηγόρευσεν, ἐπεὶ λεπτὴ οὖσα, ὀξὺν ἦχον ἀποδίδωσι, ταῦτα μὲν

ὅσῳ περὶ τῆς παρ' Ὁμήρῳ μουσικῆς.

Ἐπεὶ δὲ ἐν τούτοις καὶ Πυθαγόρου ἐμνημονεύσαμεν, ᾧ μάλιστα ἤρεσκεν ἡ ἐχεμυθία, καὶ τὸ σιγᾶν, ἃ μὴ χρὴ λέγειν, ἐπισκεψώμεθα εἰ καὶ Ὅμηρος ταύτην ἔχει τὴν γνώμην, ὁπότε γὰρ τῶν παροινούντων ἔφη, καί τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον, καὶ τῷ Θερσίτῃ ἐπιπλήττει. Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής, ἴσχεο. καὶ τοῦ Ἰδομενέως καθαπτόμενος ὁ Αἴας, λέγει, αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι, οὐδέ τί σε χρὴ λαβραγόρην ἔμμεναι, καὶ τῶν στρατευμάτων εἰς μάχην συνιόντων. Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν ὄρνιθες ὥς, οἱ δ' ἄρ ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί. βαρβαρικὸν γὰρ ἡ κραυγή, ἑλληνικὸν δὲ ἡ σιωπή. διὸ καὶ τοὺς φρονιμωτάτους ἐγκρατεστάτους γλώσσης πεποίηκε, καὶ τὸν Ὀδυσσέα, τὸν υἱὸν διακελευόμενον, εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ. μήτε τι Λαέρτης ἴστω τόδε, μήτε συβώτης, μήτε τις οἰκήων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια. καὶ πάλιν αὐτῷ παραινεῖ, σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε.

Τοιαῦτα μὲν δὴ τῶν ἐνδόξων φιλοσόφων, τὰ ἐξ Ὁμήρου τὴν ἀρχὴν ἔχει δόγματα. εἰ δὲ δεῖ καὶ τῶν ἰδίας τινὰς αἱρέσεις ἑλομένων μνημονεῦσαι, εὕροιμεν ἂν κἀκείνους, παρ' Ὁμήρου τὰς ἀφορμὰς λαβόντας. Δημόκριτον μὲν, τὰ εἴδωλα ποιήσαντα ἐξ ἐκείνων, αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων. ἄλλους δὲ πλανηθέντας, ὅτι καὶ ἐκεῖνος οὐχ ἑπόμενος, ἀλλὰ πρὸς τὸν παραπίπτοντα καιρὸν ἁρμαζόμενος, περιέθηκεν, ἐπεὶ γὰρ ὁ Ὀδυσσεὺς παρ' Ἀλκινόῳ κατεχόμενος, ἡδυπαθείᾳ, καὶ τρυφῇ κεχρημένῳ πρὸς χάριν αὐτῷ διαλεγόμενος ἔφη· οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι, ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα· δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζονται

ζονται ἀοιδοῦ ἥμενοι ἑξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι σίτου, καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων οἰνοχόος φορέῃσι, καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσι· τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι. τούτοις παραχθεὶς καὶ Ἐπίκουρος, τὴν ἡδονὴν τέλος εὐδαιμονίας ἐνόμισε. καὶ ἐπεὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Ὀδυσσεὺς ποτὲ μὲν οὔλῃ, καὶ ἁπαλῇ χλανίδι ἠμπίσχετο, ποτὲ δὲ ῥακίοις. καὶ πήραις. καὶ νῦν μὲν τῇ Καλυψοῖ συνανεπαύετο. νῦν δὲ ὑπὸ Ἴρου, καὶ Μελανθίου περιυβρίζετο, ταύτην εἰκόνα τοῦ βίου παραλαβὼν Ἀρίστιππος, καὶ πενίᾳ, καὶ πόνοις συνηνέχθη ἐρρωμένως, καὶ ἡδονῇ ἀφειδῶς ἐχρήσατο.

Τῆς δὲ Ὁμήρου σοφίας κἀκεῖνα καταμαθεῖν ἐστι δείγματα. ὅτι καλὰ, καὶ πολλὰ σοφῶν ἀνδρῶν ἀποφθέγματα προανεφώνησεν, οἷον τὸ, ἕπου θεῷ. ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ. καὶ μηδὲν ἄγαν, καί δ' ἄλλα νεμεσῶ. ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν, δ' ἔξοχα ἐχθαίρῃσιν, ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα, καὶ ἐγγύα πάρα δὲ ἄτα. δειλαί τοι δειλῶν γε, καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι, καὶ τὸ τοῦ Πυθαγόρου πρὸς τὸν πυθόμενον, τίς ἐστι φίλος ῥηθὲν, ἄλλος ἐγὼ, ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ.

Ἐστὶ δὲ τῆς αὐτῆς ἰδέας τῶν ἀποφθεγμάτων καὶ ἡ καλουμένη γνώμη, ἥπερ ἐστὶν ἀπόφασις καθολικὴ, περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον λόγῳ συντόμῳ. καὶ τούτῳ δὴ χρησαμένων πάντων ποιητῶν καὶ φιλοσόφων, καὶ λογογράφων. καὶ γνωμικῶς τινα ἀποφαίνεσθαι ἐπιτηδευσάντων, πρῶτος Ὅμηρος πολλὰς, καὶ ἀγαθὰς γνώμας ἐξήνεγκε, δι' ὅλης τῆς ποιήσεως, τοῦτο μὲν ἀποφαινόμενος, οἷόν ἐστιν ὃ βούλεται παραστῆσαι, ὡς ὅταν εἴπῃ. κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ. τοῦτο δὲ ὡς δέον πράσσειν τί οἷον, οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα.

Πολλὰς δὲ γνώμας, καὶ παραινέσεις ἀγαθὰς ὁμήρου ἐξενεγκόντος παρέφρασαν οὐκ ὀλίγοι τῶν μετ' αὐτόν, ὧν τινα παραδείγματα οὐκ ἄκαιρόν ἐστι παραθέσθαι, οἷον ἐστὶ τὸ ὁμήρου, νήπιοι, οἳ ζηνὶ μενεαίνομεν, ἀφρονέοντες, ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἄσσον ἰόντες, ἢ ἔπει, ἠὲ βίᾳ, ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει, οὐδ' ὄθεται. φησὶ γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι κάρτεΐ τε, σθένεΐ τε, διακριδὸν εἶναι ἄριστος, τῷ ἔχεθ' ὅ, ττί κεν ὔμμι κακὸν πέμπῃσιν ἑκάστῳ, παρὰ τοῦτο δέ ἐστι πυθαγόρειον. ὅσσα τε δαιμονίαισι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν. ὧν ἂν μοῖραν ἔχῃς πρᾴως φέρε μηδ' ἀγανάκτει, καὶ τὸ ἐν τούτοις, τὸ εὐριπίδου, τοῖς πράγμασι γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών, μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν, ἀλλ' ὁ τυγχάνων τὰ πράγματ', ὀρθῶς ἂν τιθῇ πράσσει καλῶς, πάλιν ὅμηρος μέν φησι, τέκνον ἐμόν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος, καὶ ἀχεύων, σὴν ἔδεαι κραδίην, ὁ δὲ πυθαγόρας, φείδου τῆς ζωῆς, μή μιν καταθυμοβορήσῃς, ἔτι ὁμήρου εἰπόντος, τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε.

Ἀρχίλοχος τά τε ἄλλα αὐτοῦ μιμούμενος, καὶ τοῦτο μὲν παρέφρασεν ἐπῶν. τοῖς ἀνθρώποισι θυμὸς γλαῦκε λεπτίνεω παῖ, γίνεται θνητοῖς ὁποίην ζεὺς ἐφ' ἡμέρην ἄγει. καὶ ἐν ἄλλοις ὁμήρου εἰπόντος, ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα, ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρύοπα ζεὺς ἐσθλόν. τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκονται ἄνθρωποι, καί τε πόλεις ἐσάωσε, μάλιστα δὲ αὐτὸς ἀνέγνω.

Εὐριπίδης παρὰ τοῦτο ἐποίησε, γνώμαις γὰρ ἀνδρὸς εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις, εὖ δ' οἶκος, εἰς δ' αὖ πόλεμον ἰσχύει μέγα. σοφὸν γὰρ ἓν βούλευμα, τὰς πολλὰς χεῖρας νικᾷ, σὺν ὄχλῳ δ' ἀμαθία πλεῖον κακόν, ἃ δὲ παρακελευ-

μῦθον, τῷ δ᾽ ἑταίρῳ τὸν ἰδομενέα πεποίηκεν· ὦ πέπον εἰ μὲν δὴ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε, αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ᾽ ἀθανάτω τ᾽ ἔσεσθαι, οὔτε καὶ αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην, οὔτε κε σὲ στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν, νῦν δ᾽ ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσι θανάτοιο μυρίαι. ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν, οὐδ᾽ ὑπαλύξαι ἴομεν, ἤ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.

Αἰσχύλος μὲν δεύτερος λέγων, οὕτως ἔφη, ἀλλ᾽ οὔτε πολλὰ τραύματ᾽ ἐν στέρνοις λαβὼν θνήσκει, τις, εἰ μὴ τέρμα σωτέχοι βίου, οὔτ᾽ ἐν στέγῃ τις ἥμενος παρ᾽ ἑστίᾳ, φεύγει τὸ μᾶλλον τὸν πεπρωμένον μόρον, ἐν δὲ πεζῇ λέγει Δημοσθένης οὕτως, πέρας μὲν γάρ ἐστιν ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὑτὸν καθείρξας τηρῇ. δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς, φέρειν δ᾽ ὅτι ἂν ὁ θεὸς διδῷ γενναίως, πάλιν δὲ τὸ ὁμήρου, οὔτοι ἀπόβλητ᾽ ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, Σοφοκλῆς παρέφρασεν ἔπων, θεοῦ τὸ δῶρον τοῦτο, χρὴ δ᾽ ὅσ᾽ ἂν θεοὶ διδῶσι, φεύγειν μηδὲν ὦ τέκνον ποτὲ, παρ᾽ ἐκείνου δὲ, τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. Θεόκριτος εἶπεν, οὕνεκά οἱ γλυκὺ μοῦσα κατὰ στόματος χέε νέκταρ, πῶς δὲ καὶ ἄρατος παρέφρασε, τὸ μοῦνον οἴη δ᾽ ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο, ἔπων, ἄρκτου κυανέης πεφυλαγμένος ὠκεανοῖο, τὸ δὲ θυμὸν γὰρ ὕπεκθε νεότοιο φόρονται, ἔπων, ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ᾽ ἐρύκει. καὶ περὶ μὲν τούτων, ἅλις.

Ο δὲ πολιτικὸς λόγος, ἐστὶν ἐν τῇ ῥητορικῇ τέχνῃ, ἧς ἐντὸς ὅμηρος πρῶτος γέγονεν, ὡς φαίνεται, εἰ γάρ ἐστιν ἡ ῥητορικὴ δύναμις, τοῦ πιθανῶς λέγειν, τίς μᾶλλον ὁμήρου ἐν τῇ δυνάμει ταύτῃ καθέστηκεν; ὅς τῇ τε μεγαλοφωνίᾳ πάντας ὑπεραίρει, ἔν τε τοῖς διανοήμασι τὴν ἴσην τοῖς

λόγοις ἰσχὺν ἐπιδείκνυται.

Καὶ πρῶτόν ἐστι τῆς τέχνης ἡ οἰκονομία. ἣν δι' ὅλης τῆς ποιήσεως παρίστησι, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν πραγμάτων. οὐ γὰρ πόρρωθεν ἐμβαλὼν τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰλιάδος ἐποιήσατο, ἀλλὰ καὶ καθ' ὃν χρόνον αἱ πράξεις ἐνεργότεραι, καὶ ἀκμαιότεραι κατέστησαν, τὰ δὲ τούτων ἀργότερα, ὅσα ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐγένοντο συντόμως ἐν ἄλλοις τόποις παρεδιηγήσατο, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ πεποίηκεν, ἀρξάμενος μὲν ἀπὸ τῶν τελευταίων τῆς πλάνης τοῦ Ὀδυσσέως χρόνων, ἐν οἷς καιρὸς ἦν ἤδη καὶ τὸν Τηλέμαχον εἰσάγειν, καὶ τὴν τῶν μνηστήρων ὕβριν ἐμφανίζειν. τὰ δὲ πρὸ τούτων ὅσα τῷ Ὀδυσσεῖ ἀλωμένῳ συνέπεσεν αὐτὸν παράγει διηγούμενον, ἃ καὶ δεινότερα, καὶ πιθανώτερα ἔμελλε φαίνεσθαι. ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ παθόντος λεγόμενα. ἀεὶ τοίνυν χρωμένων τῶν ῥητόρων πάντων τοῖς προοιμίοις ὑπὲρ τοῦ προσεκτικώτερον ἢ εὐνούστερον ποιεῖν τὸν ἀκροατήν.

Δῆλος μὲν ὁ ποιητὴς κέχρηται προοιμίοις, τοῖς μάλιστα κινῆσαι, καὶ παράγεσθαι πρὸς τὴν ἀκρόασιν δυναμένοις ἔν τε τῇ Ἰλιάδι προαναφωνῶν. ὅτι μέλλει λέγειν ὅσα διὰ τὴν Ἀχιλλέως ὀργὴν, καὶ τὴν Ἀγαμέμνονος ὕβριν, κακὰ τοῖς Ἕλλησι συνέβη, καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ὅτοις πόνοις, καὶ κινδύνοις περιπεσὼν ὁ Ὀδυσσεύς, πάντων τῇ τῆς ψυχῆς συνέσει, καὶ καρτερίᾳ περιεγένετο, καὶ ἐν ἑκατέροις τῶν προοιμίων, τὴν Μοῦσαν παρακαλεῖ, ἵνα θειοτέραν, καὶ μείζονα τὴν δόξαν τῶν λεγομένων παραστήσῃ, πολλὰ δὲ τῶν εἰσαγομένων ὑπ' αὐτοῦ προσώπων λέγοντα ποιῶν ἢ πρὸς οἰκείους ἢ φίλους, ἢ ἐχθρούς, ἢ δήμους, ἑκάστῳ τὸ πρέπον εἶδος τῶν λόγων ἀποδίδωσιν. ὡς πρὸ ἐν ἀρχῇ πεποίηται αὐτῷ ὁ Χρύσης ἐν τοῖς πρὸς τοὺς Ἕλληνας λό-

τοῖς, χρησιμωτάτῳ προοιμίῳ κεχρημένος, συνεύχεται τε αὐτοῖς πρότερον κρατῆσαι τῶν πολεμίων, καὶ οἴκαδε ἀναστρέψαι, ἵνα τὴν παρ' αὐτῶν εὔνοιαν ἀποσπάσηται· ἔπειτα οὕτως ὑπὲρ τῆς παιδὸς παρακαλεῖ. ὁ δ' ἀχιλλεύς, ἔτι τῇ ἀπειλῇ τοῦ ἀγαμέμνονος θυμούμενος, μιγνύει τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ τῶν ἑλλήνων λόγον, ἵνα κἀκείνους ἀκούσαντας, δυσμενεστέρους καταστήσῃ, πάντας γὰρ ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐστάλθαι, οὐκ ἰδίας τινὸς ἀπεχθείας ἕνεκα. ἀλλ' εἰς χάριν αὐτοῦ τοῦ ἀγαμέμνονος, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ πολλὰ μὲν πεποιηκέναι ἑαυτόν, τὸ δὲ γέρας, οὐ παρὰ τούτων, ἀλλὰ παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν ἑλλήνων εἰληφέναι, ὃ εἰς αὖ πλέγων ὁ ἀγαμέμνων, οὐκ ἀπορεῖ ὅπως καὶ αὐτὸς θεραπεύσῃ τὸ πλῆθος. φήσαντος γὰρ τοῦ ἀχιλλέως ἀπελεύσεσθαι εἰς τὴν πατρίδα, δι' ἣν ἔπαθεν ὕβριν, οὐκ εἶπεν ἄπιθι. ἀλλὰ φεῦγε, τὸ ἁπλῶς ῥηθέν, εἰς τὸ ἀδοξότερον μεταβαλών, καὶ ὅτι οὐ παρακαλῶ σε μένειν, πάρεισι τε καὶ ἄλλοι, οἵ τιμῆς ἀξιοῦσί με. ἦν δὲ καὶ τοῦτο τοῖς ἀκούουσι κεχαρισμένον.

Καὶ ἐπὶ τούτοις εἰσάγεται ῥήτωρ ὁ νέστωρ, ὃν ἡδυεπῆ, καὶ λιγὺν ἀγορητὴν προσεῖπε, τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. οὗ μεῖζον ἐγκώμιον, οὐκ ἂν γένοιτο ῥήτορος. τί δὲ οὗτος διαπράττεται τῷ λόγῳ. ἄρχεται μὲν ἀπὸ προοιμίου, δι' οὗ μετάγνωσιν ἐμποιεῖν πειρᾶται τοῖς διαφερομένοις, ἀριστεῦσιν, ἐννοεῖν αὐτοὺς παρασκευάζων, ὅτι μαχόμενοι παρέξουσιν ἀφορμὴν χαρᾶς τοῖς πολεμίοις. πρόεισι δὲ νουθετῶν ἑκάτερον, καὶ πείθεσθαι ἑαυτῷ, ὡς πρεσβυτέρῳ παραινῶν, καὶ ἐν τῷ σωφρονίζειν τὸν ἕτερον, κεχαρισμένα τῷ ἑτέρῳ λέγει. τῷ μὲν γὰρ ἀγαμέμνονι παραινεῖ, μὴ ἀφαιρεῖσθαι τὸ δοθὲν τῷ πολλὰ κεκμηκότι γέρας, τῷ δὲ ἀχιλλεῖ, μὴ ἐρίζειν τῷ βασιλεύειν προ-

κρινομένῳ, καὶ πρέποντα ἑκατέρῳ ἔπαινον, τῷ μὲν, ὡς πλειόνων βασιλεύοντι, τῷ δὲ, ὡς πλέον ἰσχύοντι. τοῦτον τὸν τρόπον πραΰνειν αὐτοὺς ἐπιχειρεῖ.

Τί δὲ, οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁπότε εἶδε τὸν ὄνειρον ὁ ἀγαμέμνων, ἐλπίδας ἀγαθὰς αὐτῷ φέροντα παρὰ τοῦ διός, καὶ ὁπλίζειν τοὺς ἕλληνας παρακελευόμενον, ῥητορικῇ χρῆται τέχνῃ, τοὐναντίον οἷς βούλεται πρὸς τοὺς πολλοὺς λέγων, ἵνα πεῖραν τῆς ὁρμῆς αὐτῶν λάβῃ, καὶ μὴ ἀπαχθὴς ᾖ, πολεμεῖν ἀναγκάζων ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλ᾽ αὐτὸς μὲν πρὸς χάριν λέγει, ἄλλος δέ τις τῶν πείθειν αὐτοὺς δυναμένων, προτρέπει μένειν, ὡς τοῦτο τῇ ἀληθείᾳ τοῦ βασιλέως θέλοντος, καὶ γὰρ ἐν οἷς δημηγορεῖ, ἐμφαίνει ὅτι τοὐναντίον βούλεται, ὁ δὲ δεχόμενος τοὺς λόγους τούτους, ἐστὶν ὁ δυσσεύς, παῤῥησίᾳ τῇ πρεπούσῃ χρώμενος, καὶ τοὺς μὲν ἀρίστους λόγοις προσηνέσι πείθων, τοὺς δὲ ὑποδεεστέρους, καταπληκτικῶς ὑπακούειν τοῖς κρείττοσιν ἀναγκάζων. καὶ τὸ ἄτακτον, καὶ θορυβῶδες τῶν πολλῶν καταπαύσας, ἅμα πάντας πείθει λόγοις ἔμφροσι, μετρίως μὲν ὀνειδίσας, διότι οὐκέτι τελοῦσιν, ἃ ὑπέσχοντο, καὶ ἅμα συγγνώμης ἀξιώσας, ὅτι πολὺν χρόνον ἄπρακτοι μένοντες, τῶν φιλτάτων ἐστέρηνται, παρακαλέσας δὲ, καὶ ἐλπίδι τῇ ἐκ τῶν μαντειῶν, συμπείθων μένειν.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ νέστωρ λόγους ἐξηλλαγμένους μὲν, εἰς ταὐτὸ δὲ τείνοντας ποιούμενος, καὶ πλείονι παῤῥησίᾳ πρὸς τοὺς ἤδη μεμαλαγμένους χρώμενος, πείθει τὸ πλῆθος, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ὀλιγωρίας, εἰς ὀλίγους τοὺς μηδενὸς ἀξίους ἀναφέρων, τοὺς πολλοὺς ἐντρέπει, προστίθησι δὲ καὶ ἀπειλὴν τοῖς ἀπειθοῦσι, καὶ εὐθέως συμβουλεύει τῷ βασιλεῖ, ὅπως χρὴ καταλέγειν τὰ στρατιωτικὰ τάγματα.

Πάλιν δὲ ἐν ταῖς κατὰ τὸν πόλεμον πράξεσι τῶν ἑλλήνων,

τὰ μὲν, εὐτυχησάντων, τὰ δὲ, πταισάντων, καὶ ἐν φόβῳ καταστάντων, ὁ μὲν Διομήδης ἅτε ὢν τῇ νεότητι θρασύς, καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀριστείας παῤῥησίαν ἔχων, πρὸ τοῦ ἐπιδείξασθαι τὴν ἀνδραγαθίαν, σιωπῆς ἀξιώσας τὸ παρὰ τοῦ βασιλέως ὄνειδος, τότε ἐπιπλήσσει τῷ Ἀγαμέμνονι ὡς ὑπὸ ἀνανδρίας συμβουλεύοντι φεύγειν. φησὶ γὰρ Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχέσομαι ἀφραδέοντι. ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ ἀγορῇ, σὺ δὲ μή τι χολωθῇς, ἐν ᾧ ἅμα μὲν νουθετεῖν αὐτὸν ἐπιχειρεῖ, ἅμα δὲ τὴν παρ' αὐτοῦ ὀργὴν παραιτεῖται, καὶ τὰ μὲν φθάνοντα διαπεπρᾶχθαι ἑαυτῷ, ἀνεπαχθῶς ὑπομιμνήσκει λέγων, ταῦτα δὲ πάντα ἴσασ' Ἀργείων, ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.

Εἶτα δὲ τὰ ἑξῆς προτρέπει τοὺς Ἕλληνας τεχνικῶς ἐγκωμιάζων αὐτούς, δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν, ἀπτολέμους τ' ἔμεναι, καὶ ἀνάλκιδας ὡς ἀγορεύεις. καὶ αὐτὸν τὸν Ἀγαμέμνονα δυσωπεῖ, συγχωρῶν αὐτῷ εἰ βούλεται ἀπιέναι. τοὺς γὰρ ἄλλους ἐξαρκέσειν, ἢ κ' ἂν πάντες φύγωσιν, αὐτόν γε σὺν τῷ ἑταίρῳ μένειν, καὶ μάχεσθαι. εἰπὼν νῶϊ δ' ἐγὼ Σθένελός τε μαχησόμεθα, ὁ δὲ Νέστωρ, τούτῳ μὲν γνώμης τε, καὶ πράξεως ἀρετὴν μαρτυρεῖ, ὅσα δὲ εἰς τέλος τῆς συμβουλῆς διαφέρει, ἑαυτὸν ὡς πρεσβύτερον δεῖν παραινεῖν ἀξιοῖ, καὶ ἐπιχεῖσι τῷ λόγῳ, τὴν πρὸς Ἀχιλλέα πρεσβείαν παρασκευάζειν ἐπιχειρῶν.

Καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πρεσβείᾳ, ποικίλαις τέχναις ποιεῖ χρωμένους τοὺς ῥήτορας, ὁ μὲν γὰρ Ὀδυσσεὺς ἀρχόμενος τοῦ λόγου, οὐκ εὐθέως ἔφη, ὅτι Ἀγαμέμνων μετεγνωκὼς ἐπὶ τῇ τῆς Βρισηΐδος ἀφαιρέσει, τήν τε κόρην ἀποδίδωσι, καὶ δῶρα τὰ μὲν, παραυτίκα πέμπει, τὰ δ' ὕστερον ἐπαγγέλλεται, οὐ γὰρ ἦν χρήσιμον, οἰδοῦντος ἔτι τοῦ θυμοῦ

ταῦτα ὑπομιμνήσκειν, ἀλλὰ πρῶτον ἠθέλησεν ἐμβαλεῖν τὸν ἀχιλλέα εἰς οἶκτον τῶν ἑλληνικῶν ἀτυχημάτων. εἶτα εἰπὼν ὕστερον βουληθεὶς ἐπανορθώσασθαι τὰς συμφορὰς, οὐκέτι δυνήσεται, μετὰ ταῦτα τῶν πηλέως παραινέσεων ἀνέμνησεν. ἑαυτοῦ μὲν ἀφαιρῶν τὸ ἐπαχθὲς, τῷ δὲ μᾶλλον οἷον ῥίπτειν δυναμένῳ προσώπῳ τοῦ πατρὸς πειθεὶς τὸν λόγον καὶ ὅτε ἐδόκει πραότερον αὐτὸν εἶναι, τότε καὶ τῶν ἀγαμέμνονος δώρων ἐμνημόνευσε, καὶ πάλιν εἰς τὰς ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων δεήσεις μετέβαλε τὸν λόγον. ὅτι εἰ καὶ δικαίως ἀγαμέμνων μέμφεται, καλὸν γοῦν σῶσαι τοὺς μηδὲν εἰς αὐτὸν ἐξημαρτηκότας.

Ἐχρῆν γὰρ καὶ τὸν ἐπίλογον, μηδὲν τῶν λυπούντων ἔχειν τὸν ἀκούοντα ἐπεὶ καὶ μάλιστα μνημονεύεται τὰ τέλη τῶν λόγων ἡ δὲ τελευταία παράκλησις ἔχει τι καὶ διεγερτικὸν ὃς τοὺς πολεμίους ὡς καὶ αὐτοῦ καταφρονοῦντας, νῦν γὰρ ἂν φησὶν ἕλοις τὸν ἕκτορα, εἴσου κατεναντίον σταίη. ὃς οὐδένα τῶν ἑλλήνων ἑαυτοῦ φησὶν εἶναι ὅμοιον. ὁ δὲ φοῖνιξ ἠθικὸς μὴ ἐνδεέστερον ἢ προσῆκε, χρῆται τῇ δεήσει δάκρυα προΐεται, καὶ πρῶτον μὲν τῇ ὁρμῇ αὐτοῦ συντίθεται, φήσας μὴ ἀπολειφθήσεσθαι αὐτοῦ, εἰ ἀποπλέοι. τοῦτο γὰρ ἦν αὐτοῦ κεχαρισμένον, καὶ τὴν αἰτίαν λέγει, ὅπως ἔθρεψεν αὐτὸν ἐπιστεύθη παρὰ τοῦ πηλέως, νήπιον παραλαβὼν, καὶ διδάσκαλος ἔργων, καὶ λόγων εἶναι ἠξιώθη.

Παραδιηγεῖται δὲ καὶ τὰς ἐπὶ τῆς νεότητος ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἐμφαίνων ὡς καὶ ἄβουλον ἡ τοιαύτη ἡλικία, καὶ προϊκὼν οὐδὲν τῶν εἰς προτροπὴν παραλείπει πᾶσι τοῖς κεφαλαίοις ῥητορικῶς χρώμενος, ὅτι διηλλάχθαι καλὸν τῷ ἱκετεύοντι, καὶ δῶρα πέμποντι, καὶ πρέσβεις τοὺς ἀρίστους, κἀκείνων τιμιωτάτους ἀπεσταλκότι, καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς

δίκαιός ἐστιν ἀκουσθῆναι τροφεύς γε ὤν, καὶ διδάσκαλος· καὶ ὅτι μεταγνώσεται προϊέμενος τὸν παρόντα καιρόν· καὶ παραδείγματι χρῆται τῷ κατὰ μελέαγρον διηγήματι, ὅτι κἀκεῖνος παρακαλούμενος ὑπὸ τῶν οἰκείων βοηθεῖν τῇ πατρίδι, οὐ συγκατετίθετο, ἕως ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῶν καταλαβουσῶν τὴν πόλιν συμφορῶν, ἐπὶ τὸ ἀμύνειν ἐτράπετο. αἴας δὲ οἴκτου μὲν, καὶ ἱκεσίας, οὐδὲ ἐδεήθη· παρρησίᾳ δὲ χρησάμενος, καθελεῖν τὸ φρόνημα τοῦ ἀχιλλέως διέγνω· τὰ μὲν εὐκαίρως ἐπιπλήττων, τὰ δὲ εὐγενῶς παρακαλῶν, ἵνα μὴ τελέως παροξύνῃ, οὕτω γὰρ ἥρμοζε τῷ τῆς ἀρετῆς μετειληφότι. πρὸς δὲ τούτων ἕκαστον ὁ ἀχιλλεὺς ἀποκρινόμενος, ἦθος γενναίων ἅμα, καὶ ἁπλοῦν ἐμφαίνει. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἐλεγκτικῶς ἅμα, καὶ μεγαλοφρόνως ἀντιλέγει, αἰτίας εὐλόγους τῆς ὀργῆς παρεισάς, αἴαντι δὲ ἀπολογεῖται, καὶ ὀδυσσεῖ μὲν ἔφη ἀποπλεύσεσθαι τῇ ὑστεραίᾳ· καμπτόμενος δέ πως ταῖς φοίνικος δεήσεσι, βουλεύεσθαί φησι περὶ τοῦ ἀπόπλου, ἐκνικηθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς αἴαντος παρρησίας, ἐξομολογεῖται πᾶν, ὃ μέλλει ποιήσειν, ὅτι οὐ πρότερον ἔξεισιν ἐπὶ τὸν πόλεμον, πρὶν ἂν ὁ ἕκτωρ ἐπὶ τὰς σκηνὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς ναῦς ἀφίκηται, τοὺς πολλοὺς τῶν ἑλλήνων ἀπεκτονώς, ἔνθα φησίν, ὅτι καίπερ ἐκθύμως μαχόμενον τὸν ἕκτορα παύσεσθαι νομίζω, καὶ γὰρ τοῦτο προειρημένον πρόσθεν ὑπὸ τοῦ ὀδυσσέως, περὶ τοῦ ἐνστῆναι τῇ ὁρμῇ τοῦ ἕκτορος ἀντέθηκεν.

Ἐν δὲ τοῖς τοῦ φοίνικος λόγοις κἀκεῖνο παρίστησιν, ὅτι τέχνη ἐστὶν ἡ ῥητορική, φησὶ γὰρ τῷ ἀχιλλεῖ, διότι παρέλαβόν σε νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο, οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι, τοὔνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα, μύθων τε ῥητῆρ'

ἔμμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων, ἐν οἷς καὶ τοῦτο δείκνυσιν, ὅτι ἡ τῶν λόγων δύναμις μάλιστα τοὺς ἄνδρας εὐκλεεῖς ἀπεργάζεται.

Ἔστι δὲ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τῆς ποιήσεως τόποις εὑρεῖν λόγους τῆς ῥητορικῆς τέχνης ἐχομένους, καὶ κατηγορίας καὶ ἀπολογίας ὑποδείκνυσι τρόπον, ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν οἷς ὁ Ἕκτωρ καθάπτεται τοῦ ἀδελφοῦ, ὀνειδίζων αὐτῷ τὴν δειλίαν, καὶ ἀκολασίαν, καὶ ὅτι τοιοῦτος ὤν, ἠδίκει πόῤῥω ἀπῳκισμένους, ὅθεν αἴτιος κακῶν τοῖς οἰκείοις ἐγένετο, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐκλύει τὸν θυμὸν τοῦ ἀδελφοῦ δικαίως ἐπιπλήσσεσθαι συγκατατιθέμενος, καὶ τὴν ὑποσχέσθαι τὴν πρὸς τὸν Μενέλαον μάχην, ἀπολυόμενος τὸ ἔγκλημα τῆς δειλίας.

Καὶ ὅτι μὲν τεχνίτης λόγων Ὅμηρος, πᾶς τις ἂν εἴποι εὐφρονῶν, δῆλα γὰρ καὶ τὰ ἄλλα ἐξ αὐτῆς τῆς ἀναγνώσεως, οὐκ ἠμέλησε δὲ οὐδὲ χαρακτηρίσαι τοὺς ῥήτορας, τὸν μὲν γὰρ Νέστορα ἡδὺν, καὶ προσηνῆ τοῖς ἀκούουσιν εἰσάγει, τὸν δὲ Μενέλαον, βραχυλόγον καὶ εὔχαριν, καὶ τοῦ προκειμένου τυγχάνοντα, τὸν δὲ Ὀδυσσέα, πολὺν, καὶ πυκνὸν τῇ δεινότητι τῶν λόγων κεχρημένον, ταῦτα γὰρ τοῖς δυσὶ τούτοις ἥρωσιν, ὁ Ἀντήνωρ μαρτυρεῖ ἀκούσας αὐτῶν, ὁπότε πρεσβεύοντες ἀφίκοντο εἰς τὴν Ἴλιον.

Καὶ ταύτας τὰς ἰδέας τῶν λόγων Ὅμηρος παρίστησιν, αὐτὸς ἐν τῇ ποιήσει δείξας ἅπασιν, οἶδε δὲ καὶ τὴν ἀντίθεσιν τῶν λόγων ἀεὶ τῶν ἐναντίων ἐπὶ παντὸς πράγματος τιθεμένων, καὶ τὸ αὐτὸ κατασκευαζόντων, καὶ ἀναιρούντων, διὰ τὴν εὐπορίαν τῆς λογικῆς ἕξεως· φησὶ γὰρ στρεπτὴ δὲ γλῶσσα ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἐνὶ μῦθοι, παντοῖοι, ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα, καὶ ἔνθα, ὁπποῖον κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖον κ' ἐπακούσαις.

Ἐπίσταται δὲ ταῦτα διὰ πολλῶν λέγειν, καὶ δι' ὀλίγων ἐπαναλαμβάνειν, ὃ πρός καλεῖται ἀνακεφαλαίωσις, καὶ ἔστιν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ῥήτορσιν. ὁπόταν δέῃ πολλὰ πράγματα εἰρημένα ἀναμνῆσαι συντόμως, ἃ γὰρ διηγήσατο ὁ ὀδυσσεὺς παρὰ τοῖς φαίαξιν ἐν τέτταρσι ῥαψῳδίαις, ταῦτα πάλιν διὰ βραχέων διέξεισιν ἐν τούτοις, ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα, καὶ τὰ ἑξῆς.

Τοῦ δὲ πολιτικοῦ λόγου ἔχεται καὶ ἡ τῶν νόμων ἐπιστήμη, καὶ οὐδὲ ταύτης ἐκτὸς τὸν ὅμηρον εὕροιμεν ἄν. εἰ μὲν οὖν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ νόμου ἦν κατ' αὐτὸν ἐν χρήσει, οὐκ ἔστι σαφῶς διορίσασθαι. οἱ μὲν γάρ φασι δηλοῦν αὐτὸν εἰδέναι, εἰδότα τοὔνομα τοῦ νόμου ἐν τῷ εἰπεῖν ἀνθρώπων ὕβριν, καὶ εὐνομίην ἐφορῶντας, ἀρίσταρχος δὲ ᾤηθη τὴν εὐνομίαν εἰρῆσθαι, παρὰ τὸ εὖ νέμεσθαι, καί τοι καὶ ὁ νόμος λέγεσθαι ἔοικεν, ἀπὸ τοῦ νέμειν τὰ ἴσα πᾶσιν, ἢ κατ' ἀξίαν ἑκάστῳ, ὅτι δὲ δύναμιν τῶν νόμων οἶδεν, εἰ μὴ καὶ ἐν γραφαῖς, ἀλλ' ἐν ταῖς γνώμαις τῶν ἀνθρώπων φυλαττομένην, ἐν πολλοῖς παρίστησι, τὸν γὰρ ἀχιλλέα ποιεῖ ὑπὲρ τοῦ σκήπτρου λέγοντα, νῦν αὖτέ μιν υἷες ἀχαιῶν ἐν παλάμαις φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας πρὸς διὸς εἰρύαται. θέμιστες δὲ, εἰσὶ θεσμοὶ, οἱ νόμοι, ὧν τὸν δία εἰσηγητὴν παραδίδωσιν. ᾧ καὶ τὸν μίνωα τὸν τῶν κρητῶν βασιλέα φησὶν ὁμιλεῖν. ἡ δὲ ὁμιλία, νόμων μάθησις ἦν, ὡς καὶ πλάτων μαρτυρεῖ. σαφῶς δὲ καὶ ἐν ἐκείνοις δηλοῖ, ὅτι χρὴ νόμοις ἕπεσθαι, καὶ μὴ ἀδικεῖν· τῷ μή τίς ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθέμιστος εἴη, ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅττι διδοῖεν.

Πρῶτος τοίνυν ὅμηρος τὰ τῆς πολιτείας διεῖλεν, ἐν γὰρ τῇ ἀσπίδι, ἣν τοῦ κόσμου παντὸς μίμημα κατεσκεύασεν ἥφαιστος, τουτέστιν ἡ πνευματικὴ δύναμις ἐμπεποίηκε.

μένας, ἐποίησε δύο πόλεις τὴν μὲν, ἐν εἰρήνῃ, καὶ εὐφροσύνῃ διάγουσαν, τὴν δὲ ἐν πολέμῳ χολάζουσαν, καὶ παραθεὶς τὰ ἑκατέρᾳ πρόσφορα παρίστησιν, ὅτι ὁ μὲν, πολιτικός ἐστι βίος, ὁ δὲ, στρατιωτικός.

Οὐ παρέλιπε δὲ οὐδὲ τὸν γεωργικόν. ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἔδειξεν, ἐνάργειαν ἅμα, καὶ κάλλος περιθεὶς τοῖς λόγοις, ὅτι δὲ ἐν πάσῃ πόλει νενομοθέτηται τὸ εἶναι συνέδριον βουλῆς, καὶ τοῦτο προβουλεύεσθαι πρὸ τοῦ τὸν δῆμον συνιέναι, πρόδηλον ὅτι ἐστὶν ἐκ τῶν ὁμηρικῶν τούτων, βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων, συνάγει γὰρ ἀγαμέμνων τοὺς γέροντας, καὶ σκέπτεται περὶ αὐτοῦ, ὅπως ὁπλίσῃ τὸ πλῆθος πρὸς τὴν μάχην. καὶ ὅτι δεῖ τὸν ἄρχοντα πρὸ τῶν ἄλλων φροντίζειν τῆς πάντων σωτηρίας. ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ διδάσκει, ᾧ καὶ παραινεῖ οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα. καὶ ὅτι δεῖ τοῖς ἡγουμένοις, πείθεσθαι τοὺς ὑποτεταγμένους, καὶ ὅπως ἑκάστῳ προσφέρεσθαι τὸν προτεταγμένον ὁ ὀδυσσεὺς ὑποδείκνυσι, τοὺς μὲν ἐντίμους, λόγοις ἐπιπροσηνέσι πείθων τοῖς δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου, πικρότερον ἐπιπλήσσων, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπανίστασθαι. τοῖς ἀμείνοσι, παρὰ πᾶσι νενόμισται. ὃ καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ ποιοῦσιν ἐπὶ τοῦ διός, οὐδέ τις ἔτλη μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ᾽ ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες. ὁ δὲ νόμος παρὰ τοῖς πλείστοις τὸν πρεσβύτατον λέγειν, ὁ δὲ διομήδης ὑπὸ ἀνάγκης τοῦ πολέμου πρῶτος θαρσήσας λέγειν, συγγνωστὸς εἶναι ἀξιοῖ. καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε. οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ᾽ ὑμῶν.

Κἀκεῖνο δὲ παρὰ πᾶσι νενόμισται, τὸ κολάζεσθαι τὰ ἑκούσια ἁμαρτήματα. τὰ δὲ ἀκούσια, συγγνώμης τυγχάνειν, τοῦτο πάλιν δείκνυσιν ὁ ποιητὴς, ἐν οἷς φησιν ὁ ἀοιδὸς, παρ᾽ αὐτῷ, καί κεν τηλέμαχος τάδε γ᾽ εἴποι σὸς φίλος υἱὸς, ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατί-

ζων πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας, ἀλλὰ πολὺ πλέονες, καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκῃ.

Τριῶν δὲ οὐσῶν πολιτειῶν πρὸς δικαιοσύνην, καὶ εὐνομίαν βασιλείας τε, καὶ ἀριστοκρατίας. καὶ δημοκρατίας. καὶ ταύταις πάλιν ἀντικειμένων τριῶν πρὸς ἀδικίαν, καὶ παρανομίαν, τυραννίδος, ὀλιγαρχίας, ὀχλοκρατίας. οὐδὲ ταύτας ὅμηρος ἀγνοεῖν ἔοικε. τὴν μὲν βασιλείαν δι' ὅλης τῆς ποιήσεως ὀνομάζων, καὶ ἐγκωμιάζων ὡς ἐν τούτοις, θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων, τιμὴ δ' ἐκ διός ἐστι. φιλεῖ δέ ἑ μητίετα ζεύς. καὶ ὁποῖον δεῖ εἶναι τὸν βασιλέα σαφῶς δηλοῖ. λαῶν δ' οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν. καὶ οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπὼν ἐν δήμῳ. ἥ τ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων. τὴν δὲ ἀριστοκρατίαν. ἐν οἷς βιοτῶν βασιλέας πέντε καταριθμεῖ, καὶ παρὰ τοῖς φαίαξι. δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες, ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δὲ ἐγὼ αὐτός. δημοκρατίας δὲ εἰκόνα ἐναργῶς ἐν τῇ κατασκευῇ τῆς ἀσπίδος δεικνύει. ἐν ᾗ δύο ποιήσας πόλεις, τὴν ἑτέραν, δημοκρατεῖσθαί φησι, μηδενὸς ἡγουμένου, πάντων δὲ πρὸς τὴν ἑαυτῶν βούλησιν κατὰ νόμους βιούντων. ἔνθα καὶ δικαστήριον εἰσάγει, καὶ ἐν ἐκείνῃ γε τὴν δημοκρατίαν παρίστησιν, ἐν οἷς φησι. δῆμον ὑποδδείσας. δὴ γὰρ κεχολώατο λίην. οὕνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος ταφίοισιν, ἤκαχε θεσπρωτούς. οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν. τὸν δὲ βιαίως, καὶ παρανόμως ἄρχοντα τύραννον μὲν οὐ καλεῖ, νεώτερον γὰρ τὸ ὄνομα, τὸ ἦθος δὲ τοῖς ἔργοις γίνεται δεικνύσιν ἐν τούτοις. εἰς ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων, ὅς κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμῃσι, καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ, καὶ τὸν αἴγισθον δὲ τυραννικὸν ἀποφαίνει. ὃς ἀποκτείνας τὸν ἀγαμέμνονα, ἐκράτει τῶν μυκηναίων, καὶ ὁπότε ἀνῃρέθη

φησιν, ὅτι οὐκ ἂν ἔτυχε ταφῆς εἴπερ Μενέλαος περιῆν· τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν τυράννων ἐνόμισαν, τῷ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν, ἀλλ᾽ ἄρα τόν γε κύνες τε, καὶ οἰωνοὶ κατέδραψαν κείμενον ἐν πεδίῳ, μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.

Ὀλιγαρχίαν δὲ δηλοῦν δοκεῖ, διὰ τῆς τῶν μνηστήρων πλεονεξίας περὶ ὧν φησιν, ἠδ᾽ ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσι, τὴν δὲ ὀχλοκρατίαν ἐν τῇ τῶν Τρώων πολιτείᾳ παραδίδωσιν, ἐν ᾗ, καὶ συναράμενοι πάντες Ἀλεξάνδρῳ κακοῖς περιέπεσον, καὶ ὁ Πρίαμος λοιδορεῖται τοῖς παισὶν, ὡς τούτων αἰτίοις, σπεύσατέ μοι κακὰ τέκνα κατηφόνες, καὶ ἄλλος δέ τις τῶν Τρώων ὁ Ἀντίμαχος χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος ἀγλαὰ δῶρα, οὐκ εἴασχ᾽ Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ.

Ἐπεὶ δὲ τὸ παρὰ ἀνθρώποις δίκαιον τοῦτο νομίζεται, τὸ ἀπονεμητικὸν ἑκάστῳ τοῦ κατ᾽ ἀξίαν, ἐν ᾧ μάλιστά ἐστι τὸ θεοὺς σέβειν, γονέας, καὶ οἰκείους τιμᾶν, τὴν μὲν εἰς θεοὺς εὐσέβειαν ἐν πολλοῖς διδάσκει εἰσάγων τοὺς ἥρωας θύοντας, καὶ εὐχομένους, καὶ δῶρα ἀνατιθέντας τοῖς θεοῖς, καὶ ὕμνοις γεραίροντας αὐτοὺς, καὶ τῆς εὐσεβείας ἀμοιβὴν ἀπολαμβάνοντας τὴν παρὰ τῶν θεῶν ἐπικουρίαν, τὴν δὲ πρὸς τοὺς γεννωμένους τιμὴν, ἐν τοῖς Τηλεμάχου προσώποις μάλιστα δείκνυσι, καὶ ἐν οἷς ἐπαινεῖ τὸν Ὀρέστην, οὐκ ἀΐεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης. πάντας ἐπ᾽ ἀνθρώπους ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα;

Καὶ ὅτι τὸ γηροτροφεῖσθαι τοὺς γονέας ὑπὸ τῶν παίδων φύσει δίκαιον, καὶ ἐξ ἀμοιβῆς ὀφειλόμενον, διὰ μιᾶς λέξεως ἐδήλωσεν εἰπών, οὐδὲ τοκεῦσι θρέπτα φίλοις ἀπέδωκεν· ἀδελφῶν δὲ εὔνοιαν, καὶ πίστιν πρὸς ἀλλήλους, ἐν τῷ Ἀγαμέμνονι, καὶ Μενελάῳ, φίλων δὲ ἐν Ἀχιλλεῖ, καὶ Πα

πόλλῳ δείκνυσι, γυναικὸς δὲ σωφροσύνην, καὶ φιλανδρίαν, ἐν τῇ Πηνελόπῃ, ἀνδρὸς δὲ πόθον τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, ἐν τῷ ὀδυσσεῖ παρίστησιν·

Ὅπως δὲ καὶ ὑπὲρ πατρίδος χρὴ πράσσειν, ἐν τούτῳ μάλιστα ἐδήλωσεν, εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης. καὶ πάλιν ὅπως τοὺς τῆς πολιτείας κοινωνοῦντας φιλίας ἔχειν δεῖ. ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος, ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος, πῶς δὲ τὸ ἀληθεύειν τίμιον, τὸ δ' ἐναντίον φευκτόν; ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν, ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ, καὶ ὅτι εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσι.

Τῶν δὲ οἴκων μάλιστα σωζομένων, ὁπόταν γυνὴ μήτε τὰς ἀπορρήτους διανοίας τοῦ ἀνδρὸς πολυπραγμονῇ, μήτε ἄνευ τῆς γνώμης αὐτοῦ πράσσειν τι ἐπιχειρῇ, ἑκάτερον ἐκ τῆς Ἥρας ὑπέδειξε, τὸ μὲν πρότερον. τῷ Διὶ λέγοντι πειθεὶς, Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους εἰδήσειν. τὸ δὲ ἕτερον τῇ Ἥρᾳ, μήπως μοι μετέπειτα χολώσεται, αἴκε σιωπῇ. οἴχωμαι πρὸς δῶμα βαθυῤῥόου ὠκεανοῖο, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς πόλεμον, ἢ ἐν κινδύνῳ καθεστῶτας ἐντέλλεσθαί τι τοῖς οἰκείοις ἐθισμένους παρὰ πᾶσιν, οὐκ ἠγνόησεν ὁ ποιητὴς, ἡ μὲν γὰρ ἀνδρομάχη σύνευνος τὸν ἕκτορά φησιν, οὐ γάρ μοι θνήσκων, λεχέων ἐκ χεῖρας ὄρεξας, οὐδέ τί μοι εἶπας πυκινὸν ἔπος, οὗ τέ κεν αἰεὶ μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἤματα δάκρυχέουσα. ἡ δὲ Πηνελόπη, τῶν τοῦ ὀδυσσέως ἐντολῶν μνημονεύει, φήσαντος ὁπότε ἐξῄει· τῷ οὐκ οἶδ' ἤ κεν μ' ἀνέσει θεὸς ἤ κεν ἁλώω. αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ. σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων, μεμνῆσθαι πατρὸς, καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν, ὡς νῦν ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος, αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδηαι, γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλησθα

τεὸν κατὰ σῶμα λιπόντα, οἶδε καὶ ἐπιτρόπους, καί ἰὼν ἐν νηυσὶν, ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα· πείθεσθαί τε γέροντι. καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν.

Τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς θανάτοις τῶν οἰκείων πένθη· οὔτε ὅμετρα εἶναι ἀξιοῖ, (ἀγεννὲς γὰρ τοῦτο,) οὔτε παντελῶς ἐκκεκόφθαι ἐᾷ. (ἀδύνατον γὰρ τὸ ἀπαθὲς τῶν ἀνθρώπων) ὅθεν λέγει τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' ἤτοι κλαύσας, καὶ ὀδυράμενος μεθέηκεν, τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν, ἐν ἄλλοις δέ φησιν, ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν, καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσι, νηλέα θυμὸν ἔχοντας ἐπ' ἤματι δακρύσαντας, ἔγνω δὲ κἀκεῖνα, ἃ καὶ νῦν ἐν ταῖς ταφαῖς νομίζεται ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τούτοις, ἔνθα ἑ ταρχύσουσι, κασίγνητοί τε ἔται τε, τύμβῳ τε, στήλῃ τε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων, καὶ οἷα ἡ ἀνδρομάχη φησὶν εἰς τὸν ἕκτορος νέκυν γυμνὸν κείμενον αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεί κε κύνες κορέσωνται γυμνὸν, ἀτάρ μοι εἵματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται λεπτά τε, καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν. ἀλλ' ἤτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ, οὐδὲν σοί γ' ὄφελος ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς. ἀλλὰ πρὸς τρώων, καὶ τρωϊάδων κλέος εἶναι. οὕτω καὶ ἡ πηνελόπη τὴν ἐσθῆτα κατασκευάζει λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον. καὶ ταῦτα μὲν ἀνθρώπινα. τὸ δὲ πρὸς τούτοις ζῷα ἄλλα τε, καὶ ἀνθρώπους ἐπικαίειν τὸν ἀχιλλέα τῇ τοῦ πατρόκλου πυρᾷ, οὐκ ἐπαινῶν λέγει. διὸ καὶ ἐπιφωνεῖ. κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα.

Καὶ τὰ πολυάνδρια δὲ πρῶτος ἤγειρε τύμβον δ' ἐκ πεδίου ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες. καὶ τοὺς ἐπιταφίους ἀγῶνας ἔδειξε πρῶτος, ταῦτα μὲν κοινὰ τῶν τε ἐν εἰρήνῃ, καὶ τῶν ἐν πολέμῳ καθεστώτων, τὴν δὲ περὶ τοὺς πολέμους ἐμπειρίαν, ἣν καὶ τακτικήν τινες καλοῦσιν. ἡ ποίησις πα ποικιλμένη μὲν πεζομαχίαις, τειχομαχίαις, ἱππομαχίαις,

μαχίαις, παρατάξεσι, μονομαχίαις, πολλὰ δὲ καὶ στρατηγικὰ περιέχουσα, ὧν ὀλίγα παραθέσθαι ἐστὶν ἄξιον.

Ἐν γὰρ ταῖς παρατάξεσιν ἀεὶ χρὴ προτετάχθαι τὸ ἱππικὸν καὶ ἕπεσθαι τὸ πεζόν. καὶ τοῦτο δὲ δείκνυσιν οὕτως, ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισι, καὶ ὄχεσφι, πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσε, πολέας τε, καὶ ἐσθλούς. καὶ τὸ εἶναι ἐν τοῖς στρατιώταις ἡγεμόνας κατὰ τάξεις, ἑπτὰ δ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων. ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ κοῦροι ἅμ' ἔστειχον δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες.

Καὶ τῶν ἡγεμόνων, τοὺς μὲν προαγωνίζεσθαι ἐν πρώτοις τεταγμένους. τοὺς δὲ κατόπιν γενομένους, ἐπάγειν τοὺς λειπομένους πρὸς τὴν μάχην, οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο. Ἰδομενεὺς μὲν, ἐνὶ προμάχοισι συῒ εἴκελος ἀλκὴν, Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.

Καὶ ὅτι δεῖ τοὺς δυνάμει διαφέροντας ἐν τοῖς ἔξω στρατοπεδεύειν ὥσπερ τεῖχος τῶν λοιπῶν περιβεβλημένους, τὸν δὲ βασιλέα ἐν τῷ ἀσφαλεστάτῳ, τουτέστι τῷ μεσαιτάτῳ κατασκηνοῦν δείκνυσιν, ἐν τῷ τοὺς μὲν γενναιοτάτους τὸν ἀχιλλέα, καὶ τὸν αἴαντα ἐν τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῶν νεῶν κατεσκηνωκέναι, τὸν δὲ ἀγαμέμνονα, καὶ τοὺς ἄλλους ἀρίστους, ἐν τῷ μέσῳ, καὶ τὸ ἐν τῷ στρατοπεδεύεσθαι χάρακάς τε περιβάλλεσθαι, καὶ τάφρους ἀποσκάπτειν, εἰς εὖρος, καὶ βάθος, καὶ σκόλοψι κύκλῳ διαλαμβάνειν, ὡς μήτε ὑπερπηδᾶν τινα διὰ πλάτος, μήτε διὰ βάθος κατιέναι δύνασθαι. γίνεταί τε ἐν τοῖς πολεμίοις καὶ παρ' ὁμήρῳ, ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος εὐρεῖα, οὐ γὰρ ὑπερθορέειν σχεδὸν. οὔτε περῆσαι ῥηϊδίη, κρημνὸν γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν. ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν ὀξέσιν ἠρήρει τοὺς ἵστασαν υἷες ἀχαι-

ὧν πυκνοὺς, καὶ μεγάλους δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν, καὶ μαχόμενοι θνήσκουσι γενναίως οἱ τούτοις ἑπόμενοι, μὴ μὰν ἀσπουδεί γε, καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην. ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι ἐσσομένοισι πυθέσθαι, καὶ πάλιν, ὃς δέ κεν ὑμέων βλήμενος ἠὲ τυπεὶς, θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ, τεθνάτω. οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης τεθνάμεν, καὶ τοῖς μὲν ἀριστεῦσι, γέρα νέμεται, ἀλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα, καὶ βασιλεῦσι, τοῖς δὲ λειποτάκταις ἀπειλεῖ. ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐθέλοντα νοήσω, αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι.

Ἐν δὲ ταῖς μάχαις, ὃν μὲν τρόπον, καὶ ὅπως διαφόρως, καὶ ποικίλως τοὺς ἥρωας ποιεῖ προσιόντας, καὶ πρασσομένους, τί δεῖ λέγειν, ἐκεῖνο δὲ ὑπομνῆσαι ἄξιον, ὅτι τοὺς μὲν πρόσθεν τιτρωμένους, ἐνδοξοτέρους ἡγούμεθα, ἅτε τὴν ἐκ τοῦ συνεστάναι, καὶ παραμένειν προθυμίαν δεικνύοντας, τοὺς δὲ τὸ νῶτον, ἢ τὸ μετάφρενον πεπληγότας, ἀτιμοτέρους, ὡς ἐν τῷ φεύγειν τοῦτο πεπονθότας, καὶ ταῦτα οὖν ἑκάτερά ἐστι παρ' Ὁμήρῳ. εἴπερ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος, ἠὲ τυπείης, οὐκ ἂν ἐπ' αὐχέν' ὄπιθε πέσοι βέλος. οὐδ' ἐνὶ νώτῳ, ἀλλά κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσειε, πρόσσω ἱεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν, καὶ πάλιν, οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις, ἀλλ' ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον, χρησίμως δὲ καὶ ἐν τῇ τροπῇ τῶν πολεμίων παραινεῖ μὴ περὶ τὰ σκῦλα γίνεσθαι, μηδὲ ἐνδιδόναι καιρὸν φυγῆς, ἀλλ' ἐγκεῖσθαι, καὶ διώκειν. μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθεν μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται. ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν, ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι νεκροὺς ἂμ πεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.

Ἔστι δὲ παρ' αὐτῷ πάσης ἡλικίας κατορθώματα, ὑφ' ὧν πᾶ-

ὅστις οὖν ἐπαρθείη. ὁ μὲν, ἀκμάζων, ὑπὸ τοῦ ἀχιλλέως, καὶ αἴαντος, καὶ διομήδους, ὁ δὲ νεώτερος, ὑπὸ τοῦ ἀντιλόχου, καὶ τοῦ μηριόνου, ὁ δὲ μεσαιπόλιος, ὑπὸ τοῦ ἰδομενέως, καὶ τοῦ ὀδυσσέως. ὁ δὲ γέρων, ὑπὸ τοῦ νέστορος, καὶ πᾶς βασιλεὺς ὑπὸ τούτων ἁπάντων, καὶ τοῦ ἀγαμέμνονος, τοιαῦτα μὲν τῶν πολιτικῶν λόγων, καὶ πράξεών ἐστι παρ' ὁμήρῳ τὰ λήμματα.

Θεασώμεθα δὲ καὶ περὶ τῶν ἰατρικῶν, εἰ καὶ τούτων μὴ εἶχεν ἀπείρως ὅμηρος. καὶ ὅτι μὲν πολλοῦ ἀξίαν τὴν τέχνην ὑπελάμβανε, δῆλον ἐκ τούτου, ἰατρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων, δοκεῖ δὲ ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη εἶναι νοσερῶν, καὶ ὑγιεινῶν, ἅπερ ἐκ τούτων ἄν τις μάθοι, ὅτι μὲν ἐπιστήμη. ἰητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων, ὅτι δὲ ὑγιεινῶν, καὶ νοσερῶν, φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά, σημαίνει τούτων ἑκάτερον, ἔστι μὲν τῆς ἰατρικῆς, θεωρητικὸν μέν, τὸ διὰ τῶν καθολικῶν λόγων καὶ διὰ μεθόδου ἐπάγον ἐπὶ τὴν τῶν κατὰ μέρος γνῶσιν, τούτου δὲ δύο μέρη, τὸ μὲν, σημειωτικόν. τὸ δὲ αἰτιολογικόν. πρακτικὸν δὲ τὸ, διὰ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς βαδίζον, τούτου δὲ μέρη, τὸ μὲν, διαιτητικόν. τὸ δὲ, χειρουργικόν, τὸ δὲ φαρμακευτικόν. πῶς οὖν ἑκάστῳ τούτων ὅμηρος ἐπιβέβληκεν. ὅτι μὲν γὰρ θεωρητικόν τι εἶναι ἐπίσταται, ἐν τούτῳ αἰνίσσεται, τοῖα διὸς θυγάτηρ εἶχε φάρμακα μητιόεντα. μητιόεντα γὰρ λέγει, δηλονότι κατὰ τέχνην θεωρητικὴν ἐσκευασμένα.

Τὸ δὲ σημειωτικὸν ἄντικρυς ἱστορεῖ, διὰ τοῦ ἀχιλλέως, μαθητὴς γὰρ ὢν χείρωνος, πρῶτος τὴν αἰτίαν τῆς καταχούσης τοὺς ἕλληνας νόσου κατενόησε. συνιδὼν ὅτι τὰ ἐπιδήμια νοσήματα, ἐκ τοῦ ἀπόλλωνός ἐστιν, ὅς γε δοκεῖ εἶναι ὁ αὐτὸς τῷ ἡλίῳ, οὗτος γὰρ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους ἐπάγ-

γει, αἵπερ ὅτ᾽ ἂν ὦσι δυσκράτως διακείμεναι, νοσήμα-
τος αἴτιαι καθίστανται· καὶ γὰρ τὸν ὅλον, τήν τε σωτηρίαν,
καὶ τὸν ὄλεθρον, τῶν μὲν ἀνδρῶν τῷ Ἀπόλλωνι, τῶν δὲ γυ-
ναικῶν, τῇ Ἀρτέμιδι, τουτέστι τῷ ἡλίῳ, καὶ τῇ σελήνῃ
ἀνατίθησι· τοξότας μὲν αὐτοὺς ποιῶν, διὰ τὴν τῶν ἀκτί-
νων βολήν· οὕτω δὲ διορίζων τὸ ἄῤῥεν, καὶ τὸ θῆλυ, ἐπεὶ
καὶ θερμότερον φύσει τὸ ἄῤῥεν γένος· διὰ ταῦτα γοῦν
φησι τὸν μὲν Τηλέμαχον τηλικοῦτον εἶναι, Ἀπόλλωνός γε
ἕκητι· τὰς δὲ τυνδάρεως κούρας ὑπὸ Ἀρτέμιδος ηὐξῆ-
σθαι· τοὺς δὲ θανάτους αὐτοῖς ἀνατίθησιν· ἔν τε ἄλλοις
πολλοῖς, καὶ ἐν οἷς διορίζει· τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ᾽
ἀργυρέοιο βιοῖο χωόμενος Νιόβῃ· τὰς δ᾽ Ἄρτεμις ἰοχέ-
αιρα· ὅπου δὲ καὶ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴν διηγεῖται ση-
μεῖον καὶ αἴτιον τοῦ ἐκ καύσεως, καὶ νόσων, λαμπρότατος
μὲν ὅγ᾽ ἐστὶ, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται· καί τε φέρει
πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν· ἀπολέγει δὲ ἐν
οἷς λέγει περὶ τῶν θεῶν· οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ᾽, οὐ πίνουσ᾽
αἴθοπα οἶνον, τοὔνεκ᾽ ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέ-
ονται, ἡ γὰρ τροφὴ, ἥτε ξηρὰ, καὶ ὑγρὰ αἵματός ἐστι γεννη-
τική· τοῦτο δὲ τρέφει μὲν τὸ σῶμα, πλεονάσαν δὲ ἢ διαφ-
θαρὲν, νόσων αἴτιον γίνεται.

Τὸ δὲ πρακτικὸν μέρος τῆς ἰατρικῆς· οὕτως ἀκριβοῖ, ἐν ᾧ
ἐστι καὶ διαιτητικὸν, πρῶτον μὲν γὰρ οἶδε τὰ χρόνια
τῶν νοσημάτων, καὶ τὰ ὀξέα, ὡς ὅταν λέγῃ, τίς νύ σε κὴρ
ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο, ἢ δολιχὴ νοῦσος, ἢ Ἄρ-
τεμις ἰοχέαιρα, οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέ-
πεφνεν;

Φανερὸς δέ ἐστι καὶ τὴν λιτὴν δίαιταν ὑγιεινὴν ὑπολαμβά-
νων, πεποίηκε γοῦν τοὺς ἥρωας ὀπτοῖς κρέασι χρωμένους, πε-
ριαιρῶν τὴν περὶ τὰ βρώματα περιεργίαν· καὶ ἐπεὶ ἡ γαστὴρ

ἀεὶ δεῖται πληρώσεως, ὅταν τὰ πρότερα σιτία καταπεφθέντα, τὸ μὲν οἰκεῖον τῷ σώματι, εἰς καρδίαν, καὶ τὰς φλέβας ἀναπέμψῃ, τὸ δὲ περιττὸν ἐκβάλῃ, τοιαῦτά φησιν, ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ. οὐ γάρ τις στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο ἔπλετο. ἥ τ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ καὶ πάλιν, ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ ἐσθέμεναι κέλεται, καὶ πινέμεν ἐκ δέ με πάντων ληθάνει, ὅσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.

Οἶδε δὲ καὶ οἴνου χρήσεως διαφοράς, ὅτι ὁ μὲν πολὺς ποθεὶς, βλαβερὸς ὁ δὲ μέτριος, ὠφέλιμος. τὸ μὲν, οὕτω, οἶνός τοι μελιηδὴς, ὅς τε καὶ ἄλλους βλάπτει, ὅς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ, τὸ δὲ, ἐκείνως. ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι, μένος μέγα οἶνος ἀέξει. καὶ ὅτι δυνάμεως ποιητικός. ὅς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος, καὶ ἐδωδῆς, ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ, θαρσαλέον νύ τοι ἦτορ ἐνὶ φρεσὶν, οὐδέ τι γυῖα πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο. καὶ τὸν μὲν ἡδὺν, εἰς τὰς φιλοφροσύνας παραλαμβάνει, ὣς φάτο, ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα. τὸν δὲ σφοδρὸν, καὶ καρωτικὸν, τῷ κύκλωπι ὁ ὀδυσσεὺς τίθησι. τὸν δὲ στύφοντα. πρὸς ἴασιν. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ πράμνειος, ὃν τῷ μαχάονι τετρωμένῳ δίδωσιν.

Ὅπως δὲ καὶ γυμνασίοις χρῆσθαι παραγγέλλει, φανερὸν ἐκ πολλῶν. ἀεὶ γὰρ ποιοῦντας ποιεῖ. τοὺς μὲν ἐν τοῖς προσήκουσιν ἔργοις, τοὺς δὲ ἐπιτηδευμάτων. ὁπότε καὶ τοὺς μάλιστα τῇ ἡδυπαθείᾳ κεχρημένους φαίακας, καὶ τοὺς ἀσώτους μνηστῆρας γυμναζομένους εἰσάγει. καὶ πόνους μὲν τοὺς αὐτάρκεις αἰτίους ὑγιείας οὕτως νομίζει. τῶν δὲ καταβαρούντων τὸ σῶμα καμάτων, ἴαμα τὸν ὕπνον εἶναι. φησὶ γὰρ τῷ ὀδυσσεῖ κεκμηκότι ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὕπνον ἐπιλο-

θεῖν, ἵνα μιν παύσειε τάχιστα δυσπραγέος καμάτοιο. ἡ γὰρ φύσις ἀπαιτεῖ τὸ κεκμηκὸς σῶμα ἀναπαύεσθαι, καὶ ἐν ᾧ ὀλίγον τὸ θερμὸν ὑπάρχει, τοῦτο ἐπεὶ οὐ δύναται πάντη ἐξικνεῖσθαι, ἐν τῷ βάθει μένειν, πῶς δὲ ἀναπαύεται τὸ σῶμα, ὅτι ἡ σύστασις τῆς ψυχῆς ἀνίεται, καὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος λύεται, καὶ τοῦτο ἐναργῶς εἶπεν, εὗδε δ' ἀνακλινθεὶς, λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα. τὸ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄμετρον, οὐκ ὂν ὠφέλιμον, καὶ ἐπὶ τοῦ ὕπνου ἀποφαίνεται, ποτὲ μὲν εἰπὼν, ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος· ποτὲ δὲ ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν πάννυχον ἐγρήσσοντα.

Ἐπίσταται δὲ καὶ ἀέρων εὐκρασίαν ὑγιείας οὖσαν παρασκευαστικὴν, ἐν οἷς φησιν· ἀλλά σ' ἐς ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης, ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς ῥαδάμανθυς, τῇ περ ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν· οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὐδέ ποτ' ὄμβρος· ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λιγὺ πνείοντας ἀήτας, ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους. ἐν οἷς δύο ταῦτα μάλιστα ὀρθῶς διεγνωκὼς φαίνεται, ὅτι τε ἡ ἀρχὴ τῶν ἀνέμων ἀπὸ τῶν ὑγρῶν γίνεται, καὶ ὅτι τὸ ἔμφυτον τοῦ ζώου θερμὸν, δεῖται ἀναψύξεως. καὶ ἰάματα δὲ παθημάτων οἶδε. λειποθυμίας μὲν ἀνάψυξιν, ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ σαρπηδόνος ποιεῖ· αὖθις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ βορέαο, ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν. ψύξεως δὲ θέρμην, ὡς ἐπὶ τοῦ ὀδυσσέως κεχειμασμένου, ὃς ἐν τῷ θάμνῳ κρύπτεται, ἔνθα καὶ ἀνέμων καὶ ὄμβρων ἦν ἡ σκέπη. καὶ τῇ παρούσῃ ὕλῃ καλύπτεται, καὶ ὅπου δὲ λουτρὰ, καὶ χρίσματα ὡς ἐπὶ τοῦ διομήδους, καὶ τοῦ ὀδυσσέως ἐκ τῆς νυκτεγερσίας ἀνακομισθέντων. καὶ γὰρ οἵαν ὠφέλειαν ἔχει τὰ λουτρὰ, διὰ τούτων μάλιστα δηλοῖ· θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε, καὶ ὤμων, φανερὸν οὖν ὅτι ἐντεῦθεν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν τὰ νεῦρα, ἀκε

τως ἀπ' αὐτῶν, καὶ τὴν ἴασιν τοῦ κόπου λαμβάνειν· αὕτη δέ ἐστιν ἡ διὰ τοῦ θερμανθῆναι, καὶ ὑγρανθῆναι, ξηραίνουσι γὰρ οἱ κόποι.

Λοιπὸν ἐστὶ σκοπεῖν ὅπως καὶ τὰ τῆς χειρουργίας κατενόησε. τὸν μὲν δὴ Μενέλαον, ὁ Μαχάων ἰᾶται, πρῶτον ἐκκομισάμενος τὸ βέλος, ἔπειτα σκεψάμενος τὸ ἕλκος, καὶ ἐκπιέσας τὸ αἷμα, καὶ ξηρὰ φάρμακα ἐπιπάσσας, καὶ τοῦτο πρόδηλον, ὅτι τεχνικῶς αὐτῷ πράσσεται, τὸν δὲ Εὐρύπυλον κατὰ τοῦ μηροῦ τετρωμένον, Πάτροκλος πρῶτα μὲν τῷ εὐπορηθέντι μαχαιρίῳ διαχειρίζει· ἔπειτα ἀπονίψας ὕδατι λιαρῷ, ὡς ἀνωδυνώτερον γένοιτο, ῥίζαν ἐπιβάλλει. πολλαὶ γὰρ πανταχῆ πρὸς ἴασιν ἑλκῶν πεφύκασιν. ἔγνω δὲ, καὶ τοῦτο, ὡς τὰ πικρὰ φάρμακα πρὸς τὸ ξηραίνειν ἐστὶν ἐπιτήδεια. ξηραίνεσθαι δὲ χρήζει τὰ ἕλκη, καὶ οὐκ εὐθέως ἰασάμενος ὁ Πάτροκλος ἀπῆλθεν. ἀλλ' ἧστο τε, καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις. ἔδει γὰρ τῷ ὀδυνωμένῳ παραμυθίας. τὸν δὲ Μαχάονα τρωθέντα οὐ μεγάλην, οὐδὲ καιρίαν πληγὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου, εἰκότως ἀφυλακτοτέρᾳ διαίτῃ ποιεῖ χρώμενον· ἴσως καὶ τὴν τέχνην αὐτοῦ δεικνύσιν. ὁ γὰρ τὰ ἄλλα ὡς ἔτυχε διαιτώμενος, ἑαυτὸν ἰᾶσθαι ἐδύνατο.

Κἀκεῖνο δὲ ἐστὶ κατανοῆσαι παρ' αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἀγνοεῖ τῶν ἰατρικῶν φαρμάκων· τὰ μὲν ἐπίπλαστα, καὶ ἐπίπαστα, ὡς ὅταν εἴπῃ· ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα πάσσε. τὰ δὲ ποτά, ὅπου ἡ Ἑλένη τῷ κρατῆρι μίσγει· φάρμακον νηπενθές, ἄχολόν τε κακῶν ἐπίληθες ἁπάντων. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, καὶ τῶν δηλητηρίων φαρμάκων τὰ μὲν ἐπίχριστα οἷον ὡς ἐν τούτοις, φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας, τὰ δὲ ποτὰ ἐν ἐκείνοις, ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ, ταῦτα μὲν καὶ περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ ἰατρικῶν.

Ὠφελοῦνται δὲ οἱ ἄνθρωποι, ὥσπερ ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς, οὕτως ἔστιν ὅτε καὶ ἀπὸ τῆς μαντικῆς, ταύτης δὲ τὸ μὲν, τεχνικόν φασιν εἶναι οἱ στωϊκοί· οἷον, ἱεροσκοπίαν, καὶ οἰωνοὺς, καὶ τὸ περὶ φήμας, καὶ κληδόνας, καὶ σύμβολα, ἅπερ συλλήβδην τεχνικὰ προσηγόρευσαν· τὸ δὲ, ἄτεχνον, καὶ ἀδίδακτον, τουτέστιν ἐνύπνια, ἐνθουσιασμοὺς, οὐδὲ ταῦτα οὖν ὅμηρος ἠγνόησεν, ἀλλ' οἶδε μὲν μάντις, καὶ ἱερεῖς καὶ ὀνειροπόλους, ἔτι δὲ καὶ οἰωνιστὰς, καί τινα ἐν ἰθάκῃ σοφὸν ὄρνιθάς τε γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι· καὶ ὀδυσσεύς φησιν εὐχόμενος, φήμην τίς μοι φαίνει ἐγειρομένων ἀνθρώπων ἔνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ διὸς τέρας φάνη μοι, καὶ πταρμὸς δὲ παρ' αὐτῷ σύμβολον ἀγαθὸν γίνεται, τοῖς δὲ μνηστῆρσιν ἐφίσταται ἔνθεος μάντις, ἐκ τινος ἐπιπνοίας σημαίνων τὰ μέλλοντα, ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ ἕλενος αὐτήκοός φησι θείας φωνῆς γεγονέναι, ὡς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων, παρέχει πιστεύειν ὅτι καὶ σωκράτης ἀπὸ τῆς τοῦ δαιμονίου φωνῆς ἐμαντεύετο.

Τίς ἔτι καταλείπεται λογικὴ τέχνη, ἢ ἐπιστήμη; ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ τραγῳδία τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ἐξ ὁμήρου, εἰς ὄγκον πραγμάτων, καὶ λόγων ἐπαρθεῖσα, ἔστι γοῦν παρ' αὐτῷ πᾶν εἶδος τραγῳδίας, ἔργα μεγάλα, καὶ παράδοξα, καὶ θεῶν ἐπιφάνειαι, καὶ λόγοι φρονήματος μεστοὶ, καὶ ἠθῶν παντοίως μιμητικοί· συνελόντι δὲ εἰπεῖν ὅτι οὐδὲν ἄλλο, ἀλλ' ἢ δράματα αὐτοῦ ἐστι τὰ ποιήματα, σεμνὰ μὲν, καὶ ἐπηρμένα, τῇ λέξει, καὶ τῇ διανοίᾳ, καὶ τοῖς πράγμασιν· οὐκ ἔχοντα δὲ ἀνοσίων ἔργων ἐπιδείξεις, γάμους ἀθεμίτους, ἢ παίδων, ἢ γονέων σφαγὰς, ἢ ὅσα ἄλλα ἡ νεωτέρα τραγῳδία τερατεύεται. ἀλλὰ καὶ ὅταν τοιούτου τινὸς ἐπιμνησθῇ, ἐπικάμπτειν μᾶλλον, ἢ ὀνειδίζειν πειρᾶται τὸ ἁμάρτημα, ὡς ἐπὶ τῆς κλυταιμνήστρας πει-

ποίηκε. φησὶ γὰρ ὅτι φρεσὶ κέχρητ' ἀγαθῇσι τὸ πρότερον, ἕως παρόντα εἶχε τὸν ἀοιδὸν, τουτέστι διδάσκαλόν τινα ὑπὸ τοῦ ἀγαμέμνονος ἐπισταθέντα, ὅπως αὐτῇ τὰ ἄριστα παραινῇ, τοῦτον δὲ ἐκ ποδῶν ὁ αἴγισθος θέμενος, παρέπεισεν αὐτὴν ἐξαμαρτάνειν. καὶ ὅτι ὁ ὀρέστης δικαίως ἐτιμωρήσατο τὸν πατέρα, τὸν αἴγισθον ἀποκτείνας, τὴν δὲ τῆς μητρὸς ἀναίρεσιν ἀπεσίγησε. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἰδεῖν ἐστι παρὰ τῷ ποιητῇ, τραγῳδίαν σεμνὴν, καὶ οὐκ ἀπάνθρωπον γράφοντι.

Οὐδὲν δὲ ἔλασσον καὶ ἡ κωμῳδία ἐνθένδε ποθὲν ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν, εὗρε γὰρ ὅτι καὶ παρὰ τῷ τὰ σεμνότατα καὶ ὑψηλότατα διηγουμένῳ, ἐπεισόδιά τινά ἐστι γέλωτα κινοῦντα. διὸ ἐν τῇ ἰλιάδι, ὁ μὲν ἥφαιστος χωλεύων, εἰσάγεται οἰνοχοῶν θεοῖς, ἄσβεστος δ' ἄρ ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν, ὁ δὲ θερσίτης τῷ τε σώματι αἴσχιστος, καὶ τὴν ψυχὴν κάκιστος, ἐκ τοῦ θορυβεῖν, καὶ κακολογεῖν, καὶ αὐχεῖν, ἐφ' οἷς τυπτόμενος ὑπὸ τοῦ ὀδυσσέως, πάντας γελᾶν παρεσκεύασεν, οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν. ἐν δὲ τῇ ὀδυσσείᾳ ὁ παρὰ τοῖς ἡδυπαθοῦσι φαίαξι δημόδοκος ᾄδει τὴν ἄρεος, καὶ ἀφροδίτης μοιχείαν, καὶ ὅπως ἐμπεσόντες εἰς τὰ τοῦ ἡφαίστου δεσμὰ, καταφωροί τε ἐγένοντο, καὶ γέλωτα παρέσχον τοῖς ἄλλοις θεοῖς, οἳ καὶ ἔσκωψαν χαριέντως πρὸς ἀλλήλους. καὶ παρὰ τοῖς ἀσώτοις μνηστῆρσιν εἰσάγεται ὁ πτωχὸς ἶρος, τῷ γενναιοτάτῳ ὀδυσσεῖ ἐρίζων εἰς πάλην, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ φαινόμενος καταγέλαστος, καθόλου γὰρ οἰκεῖόν ἐστι τῇ τοῦ ἀνθρώπου φύσει, μὴ μόνον ἐπιτείνεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀνίεσθαι, ἵνα καὶ διαρκῇ πρὸς τοὺς ἐν τῷ ζῆν πόνους. τοιαύτη μὲν καὶ ἡ θυμηδία παρὰ τῷ ποιητῇ εὑρίσκεται. εἰ δὲ οἱ μετ' αὐτὸν εἰσαγαγόντες τὴν κωμῳδίαν λόγοις αἰσχροῖς, καὶ ἀποκεκαλυμμένοις, εἰς παρασκευὴν γέλωτος

ἐχρήσατο, οὐκ ἂν εἴποιεν ἀμφινόοντι εὑρηκέναι, καὶ τὸν τῶν ἐρωτικῶν διαθέσεων, καὶ λόγων, Ὅμηρος μετ' ἐγκρατῶς ἐπεμνήσθη, ὥσπερ ὁ Ζεὺς φησίν· οὐ γάρ πώποτέ μ' ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε· καὶ τὰ ἑξῆς, καὶ ἐπὶ τῆς Ἑλένης, οὐ νέμεσις Τρῶας τε, καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιούς, τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. οἱ δ' ἄλλοι ποιηταὶ ἀκρατῶς, καὶ ἀμέτρως ἁλισκομένους τοῖς πάθεσι τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησαν. καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἔστι δέ τι χάριεν εἶδος λόγων, καὶ τὸ τῶν ἐπιγραμμάτων, ὅπερ εὑρέθη ἐπὶ τῶν ἀγαλμάτων, καὶ αὖ πολλὴν ἐπὶ τῶν μνημάτων, σημαῖνον συντόμως τὸν τούτων τινὶ τετιμημένον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ὁμήρου, ὅπου φησίν· ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος, ὅν ποτ' ἀριστεύοντα, κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ. καὶ πάλιν, Ἕκτορος ἥδε γυνή, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφιμάχοντο.

Εἰ δὲ καὶ ζωγραφίας διδάσκαλον Ὅμηρον φαίη τις, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι. καὶ γὰρ εἶπέ τις τῶν σοφῶν, ὅτι ἐστὶν ἡ ποιητικὴ ζωγραφία λαλοῦσα, ἡ δὲ ζωγραφία ποιητικὴ σιωπῶσα, τίς οὖν πρῶτος, ἢ τίς μᾶλλον Ὁμήρου τῇ φαντασίᾳ τῶν νοημάτων, ἢ τῇ εὐφωνίᾳ τῶν ἐπῶν ἐκόσμησε θεούς, ἀνθρώπους, τόπους, πράξεις ποικίλας, ἀνέπλασε δὲ τῇ ὕλῃ τῶν λόγων, καὶ ζῶα παντοῖα, καὶ μάλιστα τὰ ἀλκιμώτατα, λέοντας, σύας, παρδάλεις, ὧν τὰς ἀφορμάς, καὶ διαθέσεις ὑπογράψας, καὶ ἀνθρωπείοις πράγμασι παραβαλών, ἔδειξεν ἑκατέρας τὰς οἰκειότητας. ἐτόλμησε δὲ καὶ θεοῖς μορφὰς ἀνθρώπων εἰκάσαι. ὁ δὲ τὴν ἀσπίδα τῷ Ἀχιλλεῖ κατασκευάσας Ἥφαιστος, καὶ ἐντορεύσας τῷ χρυσῷ, γῆν, οὐρανόν, θάλασσαν.

Ἔτι δὲ μέγεθος, ἡλίου, καὶ κάλλος σελήνης, καὶ πλῆθος ἄστρων στεφανούντων τὸ πᾶν, καὶ πόλεις ἐν διαφόροις τρόποις, καὶ

τύχας κατεσκεύασε, καὶ ζῶα, κινούμενα, καὶ φθεγγόμενα, τίνος οὐ φαίνεται τέχνης τοιαύτης δημιουργὸς τεχνικώτερος;

Ἴδωμεν δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλου ἑνὸς ἐκ πολλῶν παραδείγματος, ὅτι ὁρωμένοις μᾶλλον, ἢ ἀκουομένοις ἔοικε τὰ ποιήματα. ὥσπερ οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν οἷς τὴν οὐλὴν τοῦ ὀδυσσέως φράσας ἐπιφέρει τὰ τῆς εὐρυκλείας· τὴν γρηῦς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα, γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα, δὲ προέηκε φέρεσθαι ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ· τὴν δ' ἅμα χάρμα, καὶ ἄλγος ἕλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὄσσε, δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή, ἁψαμένη δὲ γενείου, ὀδυσσῆα προσέειπεν· ἦ μάλ' ὀδυσσεύς ἐσσι φίλον τέκος, οὐδέ σ' ἐγώ γε πρὶν ἔγνων πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι, ἣ καὶ πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι, πεφραδέειν ἐθέλουσα καὶ τὰ ἑξῆς.

Ενταῦθα γὰρ καὶ τῶν ἐν πίνακι γραπτῶν λεγομένων τῶν ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν πεσεῖν δυναμένων, ἐμφαίνεται πλεῖστα. τὰ μὴ δὲ τῇ ὄψει ἔτι καταληπτὰ· ἀλλὰ τῇ νοήσει μόνῃ. ὥστε διὰ τὴν ἔκπληξιν ἄφεσις τοῦ ποδὸς, καὶ ὁ ψόφος τοῦ χαλκοῦ, καὶ τὸ ἐκχεόμενον ὕδωρ, καὶ τῆς γραὸς λύπη τε ἅμα, καὶ χαρὰ, καὶ τὰ ῥηθέντα πρὸς τὸν ὀδυσσέα, καὶ ἃ πρὸς τὴν πηνελόπην ἀποβλέψασα εἰπεῖν ἔμελλεν.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα γραφικῶς παρὰ τοῦ ποιητοῦ δείκνυται, ἅπερ ἐν αὐτῇ τῇ ἀναγνώσει θεάσασθαι ἔνεστιν.

Ἐν ταῦθα καιρὸς καταπαύειν τὸν λόγον, ὃν ὥσπερ στέφανον ἐκ λειμῶνος πολυανθοῦς, καὶ ποικίλου πλέξαντες, ταῖς μούσαις ἀνατίθεμεν. καὶ οὐκ ἂν φροντίσαιμεν εἴ τις ἐπιτιμήσειεν, ὅτι πονηρῶν πραγμάτων ὑπόθεσιν ἔχουσαν τὴν τοῦ ὁμήρου ποίησιν, προσάπτομεν αὐτῷ λόγους φυσικοὺς, πολιτικοὺς, καὶ ἠθικοὺς, καὶ ἐπιστήμας ποικίλας, ἀνάγκη μὲν γὰρ ἦν τοῦ ποιητοῦ πράξεις παραδόξους,

καὶ πάθη, καὶ ἤθη διάφορα ὑποθέσθαι. ἐπεὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ καθ' ἑαυτὰ ἁπλᾶ ἐστι, καὶ μονοειδῆ, καὶ ἀνακατασκεύαστα, τὰ δὲ τοῖς κακοῖς ἀναμεμιγμένα, πολλοὺς ἔχει καὶ τρόπους, καὶ παντοίας διαθέσεις, ἐξ ὧν ἡ ὕλη τῶν πραγμάτων συνίσταται· ἐν δὲ παρατιθεμένων τῶν χειρόνων, ἡ τῶν ἀμεινόνων γνῶσις, καὶ αἵρεσις, ῥᾴων καθίσταται. καὶ τὸ ὅλον ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις παρέσχεν ἀφορμὰς τῷ ποιητῇ παντοδαποὺς κινῆσαι λόγους, τοὺς μὲν, ἀπ' αὐτοῦ τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν εἰσαγομένων προσώπων, ὥστε τὴν ἀπὸ τούτων ὠφέλειαν, τοῖς ἐντυγχάνουσι παρασχεῖν, πῶς δ' οὐκ ἂν πᾶσαν ἀρετὴν ἀναθείημεν ὁμήρῳ; ὅπου καὶ ὅσα αὐτὸς μὴ ἐπετήδευσε, ταῦτα οἱ ἐπιγενόμενοι ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ κατενόησαν, καὶ χρῶνται μέν τινες πρὸς μαντείαν τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ καθάπερ τοῖς χρησμοῖς τοῦ θεοῦ. ἄλλοι δ' ἑτέρας ὑποθέσεις προθέμενοι, ἁρμόζουσιν ἐπ' αὐτὰς τὰ ἔπη μετατιθέντες, καὶ συνείροντες.

ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΟΥ ΛΟΓΟΣ ΝΓ. ΔΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Μὲν δημόκριτος περὶ ὁμήρου φησὶν οὕτως· ὅμηρος φύσεως λαχὼν θεαζούσης, ἐπέων κόσμον ἐτεκτήνατο παντοίων· ὡς οὐκ ἐνὸν, ἄνευ θείας, καὶ δαιμονίας φύσεως. οὕτω καλὰ, καὶ σοφὰ ἔπη ἐργάσασθαι. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι γεγράφασιν οἱ μὲν ἄντικρυς ἐγκωμιάζοντες τὴν ποιητὴν ἅμα, καὶ δηλοῦντες ἔνια τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων. οἱ δὲ, αὐτὴν τὴν διάνοιαν ἐξηγούμενοι οὐ μόνον ἀρίσταρχος, καὶ κράτης, καὶ ἕτεροι πλείους

ὺς τῶν ὕστερον γραμματικῶν κληθέντων· πρότερον δὲ κριτικῶν· καὶ δὴ καὶ αὐτὸς ἀριστοτέλης, ἀφ' οὗ φασὶ τὴν κριτικήν τε καὶ γραμματικὴν ἀρχὴν λαβεῖν· ἐν πολλοῖς διαλόγοις περὶ τοῦ ποιητοῦ διέξεισι θαυμάζων αὐτὸν ὡς τὸ πολὺ καὶ τιμῶν· ἔτι δὲ ἡρακλείδης ὁ ποντικός· τούτων δὲ πρότερος πλάτων πανταχοῦ μέμνηται. τὴν μὲν ἡδονὴν καὶ χάριν τὴν τῶν ἐπῶν ἐκπληττόμενος· πολλάκις γε μὴν ἀπομεμφόμενος ἐν τοῖς περὶ θεῶν μύθοις τε καὶ λόγοις ὡς οὐ συμφέροντα τοῖς ἀνθρώποις οὐδαμῶς αὐτὸν εἰρηκότα, πλεονεξίας, καὶ ἐπιβουλὰς κατ' ἀλλήλων, καὶ μοιχείας· καὶ στάσεις· καὶ φιλονεικίας περὶ θεῶν ἐπεξιόντα. μετὰ ταῦτα, οὐ μεταδιδοὺς αὐτῷ τῆς αὐτοῦ πόλεώς τε, καὶ πολιτείας σοφῆς, ὡς αὐτὸς ἐνόμιζεν ἐσομένης, ἵνα μήτε ταῦτα ἀκούωσι περὶ θεῶν νέοι ὄντες, οὓς ἐκεῖνος ἀποφαίνει φύλακάς τε, καὶ ἡγεμόνας τῆς πόλεως· μήτ' αὖ περὶ τῶν ἐν ᾅδου μηδὲν σκυθρωπὸν λεγόμενον, μαλακωτέρους αὐτοὺς πρός τε τὸ μάχεσθαι, καὶ τὸ ἀποθνήσκειν ποιῇ· μηδὲ ὥσπερ πολλοὺς κακῶς πολιτευθέντας ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τοὺς πρὸς τὰ μὴ φόρα. περὶ μὲν δὴ τούτων ἕτερος λόγος πλείων, καὶ μακρότερος, καὶ οὐ ῥᾴδιος, πότερον ὅμηρος ἥμαρτε περὶ ταῦτα, ἢ φυσικούς τινας ἐνόντας ἐν τοῖς μύθοις λόγους, κατὰ τὴν τότε συνήθειαν παρεδίδου τοῖς ἀνθρώποις· οὐ γὰρ ῥᾴδιον διαστῆσαι τὸ τοιοῦτον, καθάπερ οἶμαι δυοῖν φίλων ἀνδρῶν ἀμφοτέρων σεμνῶν τοῦ ἑτέρου θάτερον ἐγκαλοῦντας, ἑνὸς αὐτῶν καταγνῶναι· γέγραφε δὲ ζήνων ὁ φιλόσοφος, εἴς τε τὴν ἰλιάδα καὶ τὴν ὀδύσσειαν, καὶ περὶ τοῦ μαργίτου δέ, δοκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο τὸ ποίημα ὁμήρου γεγονέναι νεωτέρου, καὶ ἀποπειρωμένου τῆς αὐτοῦ φύσεως πρὸς ποίησιν· ὁ δὲ ζήνων, οὐδὲν τοῦ ὁμήρου λέγει, ἀλλὰ διη-

γούμενος, καὶ διδάσκων τὰ μὲν, κατὰ δόξαν, τὰ δὲ, κατὰ ἀλήθειαν γέγραφεν, ὅπως μὴ φαίνηται αὐτὸς αὑτῷ ἔν τισι δοκοῦσιν ἐναντίως εἰρῆσθαι. ὁ δὲ λόγος οὗτος ἀντισθένους ἐστὶ πρότερον, ὅτι τὰ μὲν, δόξῃ, τὰ δὲ, ἀληθείᾳ εἴρηται τῷ ποιητῇ, ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐξειργάσατο αὐτὸν, ὁ δὲ, καθ' ἕκαστον τῶν ἐπὶ μέρους ἐδήλωσεν. ἔτι δὲ καὶ περσαῖος ὁ τοῦ ζήνωνος κατ' αὐτὴν ὑπόθεσιν γέγραφε. καὶ ἄλλοι πλείους. ὁ δὲ πλάτων ἅμα αἰτιώμενος αὐτὸν ὡς εἶπον, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ θαυμαστήν τινα ἀποφαίνει τῆς ποιήσεως, ὡς ἱκανὸν ὄντα παντὸς χρήματος, καὶ πάσας ἀτεχνῶς ἀφιέντα φωνὰς ποταμῶν τε, καὶ ἀνέμων, καὶ κυμάτων. καὶ κελεύει μάλα εἰρηνικῶς στέψαντας αὐτὸν ἐρίῳ. καὶ μύρῳ καταχέαντας, ἀφιέναι παρ' ἄλλους, τοῦτο δὲ αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῶν χελιδόνων ποιοῦσιν. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸ τῆς χάριτος ἐπιὸν, τὴν ποίησιν σφόδρα ἀγαπᾷ τὸν ἄνδρα, ἀτεχνῶς δὲ οὐκ ἄνευ θείας τύχης, οὐδ' ἄνευ μουσῶν τε, καὶ ἀπόλλωνος ἐπιπνοίας. ἣν δύναμιν οὕτως ὑψηλὴν, καὶ μεγαλοπρεπῆ, καὶ προσέτι ἡδεῖαν γενέσθαι ποίησιν, ὥστε μὴ μόνον τοὺς ὁμογλώττους, καὶ ὁμοφώνους τοσοῦτον ἤδη κατέχειν χρόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν βαρβάρων πολλοὺς. τοὺς μὲν διγλώττους, καὶ μιγάδας, σφόδρα ἐμπείρους εἶναι τῶν ἐπῶν αὐτῶν, πολλὰ τῶν ἄλλων ἀγνοοῦντας τῶν ἑλληνικῶν, ἐνίους δὲ καὶ τῶν σφόδρα μακρὰν διῳκισμένων, ὁπότε καὶ παρ' ἰνδοῖς ᾄδεσθαί φασι τὴν ὁμήρου ποίησιν, μεταλαβόντων αὐτὸν εἰς τὴν σφετέραν διάλεκτόν τε, καὶ φωνὴν, ὥστε καὶ ἰνδοὶ, τῶν μὲν ἄστρων τῶν παρ' ἡμῖν, πολλῶν εἰσιν ἀθέατοι, τὰς γὰρ ἄρκτους, οὔ φασι φαίνεσθαι παρ' αὐτοῖς. τῶν δὲ πριάμου παθημάτων, καὶ τῶν ἀνδρομάχης, καὶ ἑκάβης θρήνων, καὶ ὀδυρμῶν. καὶ τοῦ ἀχιλλέως τε, καὶ ἕκτορος ἀνδρείας, οὐκ ἀπείρως ἔχουσι. τοσοῦτον ἴσχυσεν ἑνὸς ἀνδρὸς μουσικὴ, καὶ δοκεῖν ἔμοιγε,

τῇ δυνάμει ταύτῃ, τάς τε σειρῆνας ὑπερβαλέσθαι, καὶ τὸν ὀρφέα. τὸ γὰρ λίθους τε καὶ φυτὰ, καὶ θηρία κηλεῖν, καὶ ἄγειν, τί ἐστι ἕτερον, ἢ τὸ βαρβάρους ἀνθρώπους ἀσυνέτους τῆς ἑλληνικῆς φωνῆς, οὕτως ἄγαν χειρώσασθαι, μήτε τῆς γλώττης, μήτε τῶν πραγμάτων ἐμπείρους ὄντας, ὑπὲρ ὧν ὁ λόγος, ἀλλὰ ἀτεχνῶς καθάπερ οἶμαι, πρὸς κιθάραν κηλουμένους; ἡγοῦμαι δὲ ἔγωγε πολλοὺς καὶ τῶν ἀμαθεστέρων ἔτι βαρβάρων, τόγε ὄνομα ἀκηκοέναι τὸ ὁμήρου, ὅτι δὲ δηλοῖ τοῦτο μὴ εἰδέναι σαφῶς, εἴτε ζῶον, εἴτε πρᾶγμα ἕτερον, εἴτε φυτὸν, οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ τὸν βίον ἐπαινέσαι τινὰς τοῦ ἀνδρὸς πολὺ μᾶλλον τῆς ποιήσεως, τὸ γὰρ ἐν πενίᾳ διαγενέσθαι, καὶ ἀλώμενον, καὶ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ποιημάτων πορίζοντα ὁπόσον ἀποζῆν, θαῦμα τῆς ἀνδρείας, καὶ μεγαλοφροσύνης. ἔτι δὲ τὸ μηδαμοῦ γεγράφθαι τὸ αὐτοῦ ὄνομα, ἀλλὰ μὴ δὲ ἐν τῇ αὐτοῦ ποιήσει μνησθῆναι, καίτοι τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὁπόσοι ἵνα ἔδοξαν ἔχειν δύναμιν ἢ περὶ ποίησιν, ἢ καταλογάδην συγγράφοντες, καὶ πρῶτον, καὶ τελευταῖον, τὸ ἑαυτῶν ὄνομα συγγραφόντων, πολλῶν δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς λόγοις τε, καὶ ποιήμασιν, ὥσπερ ἑκαταῖός τε, καὶ ἡρόδοτος, καὶ θουκυδίδης, οὗτος μὲν οὖν οὐχ ἅπαξ μόνον ἐν ἀρχῇ τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ πολλάκις διαμαρτυράμενος, καθ᾽ ἕκαστον χειμῶνα, καὶ θέρος, ὅτι ταῦτα ξυνέγραψε θουκυδίδης. ὁ δὲ οὕτως ἄρα ἐλεύθερος ἦν. καὶ μεγαλόφρων. ὥστε οὐδαμοῦ φανήσεται τῆς ποιήσεως αὐτοῦ μεμνημένος. ἀλλὰ τῷ ὄντι ὥσπερ οἱ προφῆται τῶν θεῶν. ὥσπερ ἐξ ἀφανοῦς. καὶ ἀδύτου ποθὲν φθεγγόμενος. ὅτι δὲ καὶ ὠφέλιμα πάντα. καὶ χρήσιμα ἔγραψε. τὰ μὲν ἄλλα εἰ διεξίοι τις. πολὺ ἂν ἔργον εἴη. ὅσα πεποίηκε περὶ ἀρετῆς. καὶ κακίας. περὶ δὲ τῶν βασιλέων. ἐν βραχεῖ οἵους φη-

A 23124 35

οἱ δεῖ εἶναι, ὃν γὰρ ἂν ἐπαινῇ τῶν βασιλέων, διὶ μῆτιν ἀτάλαντον φησὶν εἶναι, καὶ διοτρεφέας ἅπαντας τοὺς ἀγαθοὺς βασιλεῖς· καὶ τὸν μίνω, μεγίστην ἐπὶ δικαιοσύνῃ δόξαν ἔχοντα παρὰ τοῖς ἕλλησι, τοῦ διὸς ὁμιλητήν τε, καὶ μαθητὴν εἶναί φησιν, ὡς πρῶτον δὴ καὶ μέγιστον ἁπάντων ἐκείνων βασιλέα, καὶ μόνον αὐτὸν ἐπιστάμενον, καὶ παραδιδόντα τὴν βασιλικὴν τέχνην, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς βασιλεῖς δέον πρὸς ἐκεῖνον βλέποντας, κατευθύνειν τὴν ἀρχήν· ἀφομοιοῦντας ὡς δυνατὸν ἐστὶν ἀνθρώπους θεῷ, τὸν αὐτὸν τρόπον· τὸ δὲ τοῦ διὸς ἦθος, καὶ τὴν βασιλείαν, ὁποία τις ἦν, ἐν πολλοῖς ἄλλοις ποιεῖ φανερόν. ὡς δ' ἐν βραχεῖ περιλαβόντα εἰπεῖν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὴν διάνοιαν, δηλοῖ πολλάκις ἀεί ποτε αὐτὸν, οὕτως ὀνομάζων πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε, ὡς δέον τὴν τῶν βασιλέων ἐπιμέλειαν πατρικὴν, καὶ κηδεμονικὴν εἶναι μετ' εὐνοίας, καὶ φιλίας, ὡς μηδέ ποτε ἄλλως προσῆκον ἀνθρώπῳ προΐστασθαί τε, καὶ ἄρχειν, ἢ ἀγαπῶντα καὶ προνοοῦντα ὁ πότε ὁ ζεὺς οὐχ ὑπερορᾷ πατὴρ τῶν ἀνθρώπων καλεῖσθαι.

ΤΕΛΟΣ.

16 83.